

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1698 της Επιτροπής, της 20ής Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τα μέτρα SA.22932 (11/C) (πρώην NN 37/07) που έθεσε σε εφαρμογή η Γαλλία υπέρ του αερολιμένα Marseille Provence και των αεροπορικών εταιρειών που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 870] ⁽¹⁾ 1
- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1699 της Επιτροπής, της 11ης Ιανουαρίου 2016, σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά τη φορολογική απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών SA.37667 (2015/C) (πρώην 2015/NN) το οποίο έθεσε σε εφαρμογή το Βέλγιο [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2015) 9837] ⁽¹⁾ 61
- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1700 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2016, σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. SA. 15836 (2012/C) (πρώην NN 34/2000 και NN 34A/2000) την οποία έθεσε σε εφαρμογή η Αυστρία (Μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 1972] 104
- ★ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/1701 της Επιτροπής, της 19ης Αυγούστου 2016, περί θεσπίσεως κανόνων σχετικά με το μορφότυπο για την υποβολή προγραμμάτων εργασιών για τη συλλογή δεδομένων στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 5304] 153

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1698 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Φεβρουαρίου 2014

σχετικά με τα μέτρα SA.22932 (11/C) (πρώην NN 37/07) που έδωσε σε εφαρμογή η Γαλλία υπέρ του αερολιμένα Marseille Provence και των αεροπορικών εταιρειών που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 870]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Στις 8 Μαΐου 2006, η Επιτροπή έλαβε καταγγελία από τη Ryanair για χορήγηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων που συνίσταντο σε διαφοροποίηση των αερολιμενικών τελών που εφαρμόζονταν στις πτήσεις εσωτερικού και τις διεθνείς πτήσεις. Με επιστολή της 21ης Ιουνίου 2006, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες από τη Γαλλία σχετικά με τα θέματα που έζητε η εν λόγω καταγγελία.
- (2) Στις 27 Μαρτίου 2007, η Επιτροπή έλαβε δεύτερη καταγγελία, με ημερομηνία 15 Μαρτίου 2007, που υπέβαλε Air France σχετικά με τη χορήγηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων από το Conseil général des Bouches du Rhône (στο εξής «Γενικό Συμβούλιο») στον αερολιμένα Marseille Provence, καθώς και τη χορήγηση παράνομων ενισχύσεων από τον αερολιμένα στη Ryanair και σε άλλες αεροπορικές εταιρείες. Τα εν λόγω πλεονεκτήματα συνίστανται, ιδίως στην καταβολή μειωμένων αερολιμενικών τελών με σκοπό την ενθάρρυνση των πτήσεων από τον νέο αεροσταθμό «Marseille-Provence 2» (στο εξής «αεροσταθμός mp2»).
- (3) Με επιστολή της 27ης Νοεμβρίου 2009, η Air France υπέβαλε καταγγελία για χορήγηση παράνομων ενισχύσεων από διάφορους περιφερειακούς και τοπικούς γαλλικούς αερολιμένες, μεταξύ των οποίων ο αερολιμένας Marseille Provence.
- (4) Με επιστολή της 13ης Ιουλίου 2011, η Επιτροπή κοινοποίησε στη Γαλλία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ⁽¹⁾.
- (5) Η Επιτροπή ζήτησε από τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός προθεσμίας ενός μηνός από την εν λόγω δημοσίευση.
- (6) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις στις 13 Δεκεμβρίου 2011 από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Μασσαλίας-Προβηγκίας (στο εξής «CCIMP») και στις 15 Δεκεμβρίου 2011 από την Air France, τη Ryanair, την AMS, την Association of European Airlines και το CCIMP. Με επιστολή της 10ης Φεβρουαρίου 2012, διαβίβασε τις εν λόγω παρατηρήσεις στη Γαλλία, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να απαντήσει εντός προθεσμίας ενός μηνός. Η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις της Γαλλίας με επιστολή της 12ης Μαρτίου 2012.

⁽¹⁾ EE C 334 της 15.11.2011, σ. 8.

- (7) Η Επιτροπή έλαβε επίσης παρατηρήσεις από τη Ryanair στις 13 Απριλίου 2012, στις 10 Απριλίου 2013, στις 20 Δεκεμβρίου 2013, στις 17 Ιανουαρίου 2014 και στις 30 Ιανουαρίου 2014. Αυτές οι συμπληρωματικές παρατηρήσεις κοινοποιήθηκαν στη Γαλλία με επιστολές της 13ης Ιουλίου 2012, της 3ης Μαΐου 2013, της 9ης Ιανουαρίου 2014 και της 4ης Φεβρουαρίου 2014. Η Γαλλία, με επιστολές της 17ης Ιουλίου 2012, της 4ης Ιουνίου 2013, της 29ης Ιανουαρίου 2014 και της 5ης Φεβρουαρίου 2014, ενημέρωσε την Επιτροπή ότι δεν θα υπέβαλλε παρατηρήσεις.
- (8) Η Γαλλία υπέβαλε πρόσθετα στοιχεία στην Επιτροπή με επιστολές της 26ης Μαρτίου 2012, της 10ης Απριλίου 2012, της 20ής Σεπτεμβρίου 2012, της 30ής Οκτωβρίου 2013 και της 24ης Δεκεμβρίου 2013, μετά από σχετικά αιτήματα που είχε υποβάλει η Επιτροπή με επιστολές της 23ης Φεβρουαρίου 2012, της 12ης Ιουνίου 2012 και της 20ής Νοεμβρίου 2013.

2. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

2.1. ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

2.1.1. Ο ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ MARSEILLE PROVENCE

- (9) Ο αερολιμένας Marseille Provence είναι ένας από τους μεγαλύτερους αερολιμένες της Γαλλίας, μετά τους αερολιμένες των Παρισίων, της Νίκαιας και της Λυών. Το 2012, ο εν λόγω αερολιμένας υποδέχθηκε 8 295 479 επιβάτες.

Πίνακας 1

Εξέλιξη του αριθμού επιβατών

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Κίνηση επιβατών στον αεροσταθμό mρ1	5 859 480	6 008 466	6 028 292	5 907 174	5 619 879	5 799 435	5 990 703	6 483 863
Κίνηση επιβατών στον αεροσταθμό mρ2	0	107 478	934 481	1 058 703	1 670 240	1 722 732	1 372 164	1 811 616
Συνολική κίνηση επιβατών	5 859 480	6 115 944	6 962 773	6 965 877	7 290 119	7 522 167	7 362 867	8 295 479

Πηγή: Στοιχεία που υπέβαλε η Γαλλία στις 24 Δεκεμβρίου 2013

2.1.2. ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ-ΠΡΟΒΗΓΚΙΑΣ, ΦΟΡΕΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ MARSEILLE PROVENCE

- (10) Στη Γαλλία, τα εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια (στο εξής «ΕΒΕ») είναι δημόσιοι οργανισμοί διοικητικού χαρακτήρα. Το ΕΒΕ εκπροσωπεί ενώπιον των δημόσιων αρχών τα γενικά συμφέροντα του εμπορίου, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Τα καθήκοντα και οι εξουσίες του καθορίζονται από τον νόμο ⁽²⁾ και υπόκειται στη διοικητική εποπτεία ⁽³⁾ της κυβέρνησης, μέσω του νομάρχη της περιοχής. Η εποπτική αρχή έχει πρόσβαση αυτοδικαίως σε όλες τις συνεδριάσεις των γενικών συνελεύσεων των εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων και μπορεί να εισάγει ένα ή περισσότερα θέματα στην ημερήσια διάταξη αυτών των οργάνων. Η εποπτική αρχή μπορεί, ενδεχομένως, να αναστείλει την ιδιότητα του μέλους ή να απαλλάξει ένα μέλος του ΕΒΕ από τα καθήκοντά του. Τουλάχιστον οι αποφάσεις σχετικά με τον προϋπολογισμό, την προσφυγή σε δανεισμό ή την υπογραφή συμβάσεων με τρίτους είναι εκτελεστές μόνο μετά την έγκριση της εποπτικής αρχής ⁽⁴⁾. Το CCIMP διαχειρίζεται τις θυγατρικές του, ιδίως τον αερολιμένα Marseille Provence και διάφορους οργανισμούς κατάρτισης. Οι θυγατρικές του δεν διαθέτουν ίδια νομική προσωπικότητα ⁽⁵⁾. Ωστόσο, τηρείται χωριστή λογιστική για τις δραστηριότητες του αερολιμένα. Οι πράξεις μπορούν να εκτελεστούν μόνον εφόσον απευθύνονται στην εποπτική αρχή.

⁽²⁾ Νόμος αριθ. 2005-882 της 2ας Αυγούστου 2005 για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

⁽³⁾ Στο γαλλικό δίκαιο, η διοικητική εποπτεία είναι μορφή εξουσίας που ασκείται από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου σε ένα άλλο. Η εποπτεία των περιφερειακών εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων και των τοπικών εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων ασκείται από τον περιφερειάρχη, επικουρούμενο από τον περιφερειακό διευθυντή δημόσιων οικονομικών. Σύμφωνα με το Σύνταγμα και τον νόμο, η διοικητική εποπτεία αφορά μόνο τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων που εκδίδουν τα υπό επιτροπεία νομικά πρόσωπα.

⁽⁴⁾ Άρθρα R.712-2 έως R.712-11-1 του εμπορικού κώδικα.

⁽⁵⁾ Βλέπε http://www.ccimp.com/ccimp/nous_connaitre/une_structure_publique

- (11) Από το 1934, το CCIMP διαχειρίζεται τον αερολιμένα Marseille Provence βάσει παραχώρησης για τη χωροταξική διαμόρφωση, τη συντήρηση και την εκμετάλλευση που χορηγήθηκε από το γαλλικό κράτος, το οποίο είναι ο ιδιοκτήτης του αερολιμένα. Το 1987, η εν λόγω παραχώρηση ανανεώθηκε για τριάντα έτη ⁽⁶⁾.

2.1.3. Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ MARSEILLE PROVENCE

- (12) Το Γενικό Συμβούλιο του νομού Bouches-du-Rhône, το Περιφερειακό Συμβούλιο της περιφέρειας Προβηγκίας, Κυανής Ακτής και η αστική κοινότητα Marseille Provence Métropole γνωμοδοτούν σχετικά με τη διαχείριση του αερολιμένα στο πλαίσιο της οικονομικής συμβουλευτικής επιτροπής του αερολιμένα (στο εξής «Cocoéco»). Αποστολή της εν λόγω επιτροπής είναι να διατυπώνει γνώμες σχετικά με την ανάπτυξη των επενδύσεων, τη λειτουργία του αερολιμένα, καθώς και τις τιμές των υπηρεσιών που παρέχει ο αερολιμένας.
- (13) Σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής αεροπορίας, η επιτροπή αυτή συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά ετησίως για να γνωμοδοτήσει σχετικά με τις λεπτομέρειες καθορισμού και εφαρμογής, στον εν λόγω αερολιμένα, των τελών για τις αερολιμενικές υπηρεσίες, καθώς και για τα επενδυτικά προγράμματα του αεροδρομίου. Μπορεί να γνωμοδοτεί για οποιοδήποτε θέμα σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον φορέα εκμετάλλευσης του αερολιμένα.
- (14) Η Cocoéco αποτελείται από ένα όργανο των χρηστών και ένα όργανο των φορέων εκμετάλλευσης στο οποίο συμμετέχουν ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου της περιφέρειας Προβηγκίας-Άλπων-Κυανής Ακτής (PACA) ή ο εκπρόσωπός του, ο πρόεδρος του Γενικού Συμβουλίου του νομού Bouches-du-Rhône ή ο εκπρόσωπός του και ο πρόεδρος της αστικής κοινότητας Marseille Provence Métropole ή ο εκπρόσωπός του.

2.2. Ο ΝΕΟΣ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟΣ «ΧΑΜΗΛΩΝ ΤΙΜΩΝ» MP2

2.2.1. ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟΥ MP2

- (15) Μετά την απόλεια περισσότερων του ενός εκατομμυρίου επιβατών από το 2001, κυρίως εξαιτίας του ανταγωνισμού από τη σιδηροδρομική γραμμή μεγάλης ταχύτητας TGV Méditerranée στον άξονα Μασσαλίας-Παρισιών, της επίθεσης της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 και των πτωχεύσεων διάφορων αερομεταφορέων (Sabena, Swissair κ.λπ.), ο αερολιμένας Marseille Provence επεδίωκε να αναζωογονήσει την κίνηση και να αναπροσανατολίσει την ανάπτυξή του προς ευρωπαϊκούς προορισμούς. Για να επιτύχει αυτόν τον στόχο, ο αερολιμένας αποφάσισε το 2004 να δημιουργήσει έναν αεροσταθμό «χαμηλών τιμών».
- (16) Για την εγκατάσταση αυτού του νέου αεροσταθμού, το CCIMP αποφάσισε τη μετατροπή του πρώην εμπορευματικού αεροσταθμού αριθ. 1. Το κτίριο αυτό ανακατασκευάστηκε με χαμηλό κόστος για την υποδοχή πελατών φθηνών πτήσεων. Οι εργασίες άρχισαν τον Δεκέμβριο του 2005 και ο αεροσταθμός mp2 τέθηκε σε λειτουργία τον Σεπτέμβριο του 2006.
- (17) Η κατανομή του αριθμού των επιβατών (πραγματικά στοιχεία) μεταξύ των αεροσταθμών mp1 και mp2 από το 2006 έως το 2013 παρατίθεται στον πίνακα στην αιτιολογική σκέψη 9.

2.2.2. ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΤΟΝ ΝΕΟ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟ MP2

- (18) Για να αξιολογήσει το συμφέρον των αεροπορικών εταιρειών για τη χρήση του αεροσταθμού mp2, το CCIMP προκήρυξε το 2004 μια πρόσκληση υποβολής σχεδίων για τις αεροπορικές εταιρείες. Ανταποκρίθηκαν οι αεροπορικές εταιρείες Air France, Ryanair και easyJet. Ο συνολικός όγκος των προσφορών που υπέβαλαν οι εν λόγω αεροπορικές εταιρείες δεν υπερέβη την προβλεπόμενη χωρητικότητα του αεροσταθμού και, ως εκ τούτου, δεν ήταν αναγκαίο να γίνει επιλογή.
- (19) Μεταξύ των χρηστών του αεροσταθμού mp2, η Ryanair είναι ο σημαντικότερος χρήστης, αλλά η Γαλλία ανέφερε επίσης τις εταιρείες Bmibaby.com, Condor, easyJet, Jet4you.com, Myair.com.
- (20) Στις 12 Ιουλίου 2004, η Air France υπέβαλε φάκελο υποψηφιότητας για τον αεροσταθμό mp2 στο CCIMP. Ανέφερε ότι οι επιβάτες της γραμμής «La Navette» (ειδικό δρομολόγιο) (δρομολόγια Μασσαλία/αερολιμένας Orly Παρισιών) θα μπορούσαν ενδεχομένως να χρησιμοποιήσουν τον αεροσταθμό mp2. Η Air France πρότεινε πρόγραμμα 19 πτήσεων

⁽⁶⁾ Διάταγμα της 22ας Ιουλίου 1987 για παραχώρηση της χωροταξικής διαμόρφωσης, της συντήρησης και την εκμετάλλευσης του αερολιμένα Marseille Provence στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Μασσαλίας, Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας της 29ης Ιουλίου 1987, σ. 8487.

ημερησίως από Δευτέρα έως Παρασκευή, 14 πτήσεων το Σάββατο και 18 πτήσεων την Κυριακή με προορισμό τον αερολιμένα Paris-Orly. Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Air France και του CCIMP για μεταφορά του ειδικού δρομολογίου δεν τελεσφόρησαν. Η Air France διέκρινε ιδίως δύο εμπόδια: τον περιορισμό της επιβατικής κίνησης του αεροσταθμού mρ2 σε «διατερματικές» πτήσεις και το γεγονός ότι ο αεροσταθμός μπορούσε να εξυπηρετεί μόνο πτήσεις εσωτερικού και εντός της Ένωσης.

- (21) Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Γαλλία, όλες οι αεροπορικές εταιρείες που επιθυμούσαν να χρησιμοποιήσουν τον αεροσταθμό mρ2 μπόρεσαν να εγκατασταθούν σε αυτόν.

2.3. ΤΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΜΟΤΡΑ

- (22) Στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας εξετάστηκαν τα ακόλουθα μέτρα:

- α) για την περίοδο 2001-2010, επιδότηση επενδύσεων ύψους 24,2 εκατ. EUR στο CCIMP, που περιελάμβανε επιχορήγηση ύψους 7,577 εκατ. EUR για την κατασκευή του αεροσταθμού mρ2·
- β) για την περίοδο 2001-2010, χρηματοοικονομικές ροές ύψους [...] (*) εκατ. EUR μεταξύ του CCIMP και της γενικής υπηρεσίας του ΕΒΕ·
- γ) ο καθορισμός του ποσού του τέλους επιβατών στον αεροσταθμό mρ2.
- δ) τα μειωμένα τέλη ανά επιβάτη για τις πτήσεις εσωτερικού·
- ε) η μείωση των αερολιμενικών τελών σε συνάρτηση με τη δημιουργία νέων γραμμών·
- στ) η μείωση του τέλους νυκτερινής στάθμευσης·
- ζ) η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων μάρκετινγκ·
- η) η σύμβαση αγοράς διαφημιστικού χώρου με την Airport Marketing Services χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού ή προηγούμενη δημοσίευση·
- θ) η αποδοτικότητα του αεροσταθμού mρ2 σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο που υπέβαλε το CCIMP.

2.3.1. ΟΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ CCIMP

- (23) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, η σχεδιαζόμενη επένδυση για την κατασκευή του νέου αεροσταθμού mρ2 χρηματοδοτήθηκε με επιδότηση από το Γενικό Συμβούλιο Bouches-du-Rhône ύψους 7,577 εκατ. EUR.
- (24) Επιπλέον, κατά την περίοδο 2001-2010, το CCIMP εισέπραξε επιδοτήσεις επενδύσεων από το Γενικό Συμβούλιο, το Περιφερειακό Συμβούλιο, την αστική κοινότητα Marseille Provence Métropole, το κράτος (Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Αεροπορίας που υπάγεται στο Υπουργείο Οικολογίας, Βιώσιμης Ανάπτυξης και Ενέργειας, στο εξής «DGCA») και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), συνολικού ύψους 16,624 εκατ. EUR. Από το Γενικό Συμβούλιο έλαβε τρεις επιχορηγήσεις για την επέκταση και την αναδιαμόρφωση του αερολιμένα, ύψους 1,519 εκατ. EUR, 210 000 EUR και 2,997 εκατ. EUR αντίστοιχα. Το Περιφερειακό Συμβούλιο χορήγησε ποσό 3,616 εκατ. EUR για την επέκταση και την ανάπτυξη του αερολιμένα και 255 000 EUR για τη διαρρύθμιση της ζώνης εμπορευματικών μεταφορών. Η αστική κοινότητα Marseille Provence Métropole χορήγησε επίσης επιδότηση ύψους 889 000 EUR για την ανάπτυξη της επιβατικής κίνησης στις διεθνείς πτήσεις. Το κράτος (DGAC) χρηματοδότησε τον εξοπλισμό επιθεώρησης και ελέγχου ασφαλείας των παραδιδόμενων αποσκευών με ποσό 464 000 EUR, καθώς και για την ενίσχυση της επιθεώρησης/ελέγχου ασφαλείας των αποσκευών και την απόκτηση του υλικού για τον έλεγχο των αποσκευών με ποσό 5,032 εκατ. EUR. Τέλος, το ΕΤΠΑ χρηματοδότησε την ανάπτυξη των εμπορευματικών αερομεταφορών (χώροι στάθμευσης των αεροσκαφών μεταφοράς εμπορευμάτων, ζώνη οδικών εμπορευματικών μεταφορών, αναδιαμόρφωση εμπορευματικών σταθμών, ζώνη αξιοποίησης) με ποσό 1,520 εκατ. EUR.
- (25) Βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 1^ο στοιχείο b και του άρθρου 15, παράγραφος 1^ο της συγγραφής υποχρεώσεων της σύμβασης παραχώρησης του αερολιμένα της Μασσαλίας, οι επενδύσεις βαρύνουν τον παραχωρησιούχο.

2.3.2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΟΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ CCIMP ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΒΕ

- (26) Μεταξύ 2001 και 2010, οι χρηματοοικονομικές ροές μεταξύ του CCIMP και της γενικής υπηρεσίας του ΕΒΕ ανέρχονταν σε [...] * εκατ. EUR.

(*) Πληροφορία που καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο.

2.3.3. ΤΑ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟΥ ΜΡ2

- (27) Οι αεροπορικές εταιρείες καταβάλλουν διαφορετικό τέλος επιβατών ανάλογα με τον αεροσταθμό που χρησιμοποιούν: χαμηλότερο τέλος καταβάλλουν οι εταιρείες που χρησιμοποιούν τον αεροσταθμό «χαμηλών τιμών» mr2 και υψηλότερο τέλος οι εταιρείες που χρησιμοποιούν τον αεροσταθμό mr1 (Αίδουσες 1-4). Το ύψος αυτών των τελών καθορίζεται με απόφαση του CCIMP. Η Air France άσκησε προσφυγή κατά των αρχικών τιμών των τελών του αερολιμένα Marseille Provence για τα έτη 2006, 2007 και 2008, οι οποίες ακυρώθηκαν από το Συμβούλιο Επικρατείας (Conseil d'État).
- (28) Στις 7 Μαΐου 2008, το Συμβούλιο Επικρατείας ακύρωσε (7) τις καθορισθείσες τιμές του τέλους επιβατών που εφαρμόζονταν στον αεροσταθμό mr2 από τον αερολιμένα Marseille-Provence από την 1η Ιουνίου 2006, καθώς και τις τιμές που εφαρμόζονταν από την 1η Ιανουαρίου 2007, λόγω ανεπαρκούς αιτιολόγησης των λογιστικών στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους. Στην υπόθεση εκείνη, το Συμβούλιο Επικρατείας δεν ακύρωσε τις τιμές του τέλους επιβατών που εφαρμόζονταν στον κύριο αεροσταθμό.
- (29) Στις 26 Δεκεμβρίου 2008, το Συμβούλιο Επικρατείας ακύρωσε τις τιμές του τέλους επιβατών που εφαρμόζονταν στον κύριο αεροσταθμό και στον αεροσταθμό mr2 από τον αερολιμένα Marseille-Provence, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2008.
- (30) Με απόφαση της 15ης Μαΐου 2009, το Συμβούλιο Επικρατείας επικύρωσε την άρνηση έγκρισης από τους αρμόδιους υπουργούς των τιμών που εφαρμόζονταν στον αεροσταθμό mr2 με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2009.
- (31) Μετά την ακύρωση των εν λόγω τιμών, η DGCA ανέθεσε στην εταιρεία Cabinet Mazars την εκπόνηση μελέτης, η οποία παραδόθηκε τον Νοέμβριο του 2008, σχετικά με τις μεθόδους κατανομής των δαπανών και των εσόδων και τις τιμές των δύο αεροσταθμών. Βάσει αυτής της έκθεσης, το CCIMP αποφάσισε νέες τιμές του τέλους επιβατών με αναδρομική εφαρμογή. Οι εν λόγω αναδρομικές χρεώσεις αφορούσαν τον αεροσταθμό mr1 (αίδουσες 1 έως 4), για το έτος 2008, και τον αεροσταθμό mr2 για τα έτη 2006 έως 2008. Σύμφωνα με το CCIMP, αυτές οι νέες τιμές καθορίστηκαν κατά τρόπο ώστε να φθάσουν σε παρόμοια ποσοστά κάλυψης (8) των λειτουργικών δαπανών για την εξυπηρέτηση των επιβατών στους αεροσταθμούς mr1 και mr2.
- (32) Με απόφαση της 25ης Μαΐου 2009, το CCIMP καθόρισε τις τιμές του τέλους επιβατών που εφαρμόζονται από την 1η Αυγούστου 2009. Επειδή οι εποπτικές αρχές ήταν αντίθετες με τις τιμές που πρότεινε το CCIMP από την 1η Ιουλίου 2010, εξακολουθούσε να εφαρμόζεται η τιμή της 1ης Αυγούστου 2009.
- (33) Στις 17 Ιουλίου 2009, η Air France άσκησε προσφυγή στο Συμβούλιο Επικρατείας με αίτημα την ακύρωση της απόφασης του CCIMP της 25ης Μαΐου 2009, με σκοπό να καθορίσει το ύψος του τέλους επιβατών με αναδρομική ισχύ στους αεροσταθμούς mr1 και mr2 από την 1η Ιανουαρίου 2008 και, αφετέρου, τις τιμές του τέλους επιβατών από την 1η Αυγούστου 2009.
- (34) Στις 17 Ιουλίου 2009, η Air France υπέβαλε επίσης αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Στις 28 Ιουλίου 2009, το Συμβούλιο της Επικρατείας ανέστειλε την πληρωμή του τέλους επιβατών κατά 20 % για τα οφειλόμενα για το έτος 2008 τέλη και από την 1η Ιουλίου 2009. Σε αναμονή δικαστικής απόφασης επί της ουσίας, η αναστολή αυτή εφαρμόστηκε στις τιμές που ανανεώθηκαν το 2010 και από την 1η Ιανουαρίου 2011.
- (35) Στις 14 Ιουνίου 2010, η Air France άσκησε προσφυγή στο Συμβούλιο Επικρατείας με αίτημα την ακύρωση της απόφασης του CCIMP του 2010 που ανανέωσε τις προηγούμενες τιμές από την 1η Ιουλίου 2010.
- (36) Στις 27 Ιουλίου 2011, το Συμβούλιο Επικρατείας (9) ακύρωσε την απόφαση του CCIMP της 25ης Μαΐου 2009 που καθόριζε τις τιμές των τελών επιβατών στον αεροσταθμό mr2 για τα έτη 2008, 2009 και από την 1η Αυγούστου 2009, εφόσον τα τέλη υπολογίστηκαν λαμβάνοντας υπόψη επιχορήγηση ύψους 2,4 εκατ. EUR που χορηγήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο Bouches-du-Rhône για τη χρηματοδότηση μέρους των έργων κατασκευής του αεροσταθμού mr2, ο άμεσος δικαιούχος της οποίας ήταν ο αερολιμένας Marseille Provence και έμμεσοι δικαιούχοι οι αεροπορικές εταιρείες. Σύμφωνα με το Συμβούλιο Επικρατείας, η απόφαση αυτή συνεπάγεται παράνομη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης που καθιστά παράνομη την απόφαση του CCIMP. Το Συμβούλιο Επικρατείας έκρινε επίσης ότι το γεγονός της ακύρωσης των

(7) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας έχει ως αποτέλεσμα την ex-tunc κατάργηση των τιμών, δηλαδή από την έναρξη ισχύος τους. Θεωρείται, συνεπώς, ότι, μετά την ακύρωση, οι τιμές αυτές ουδέποτε υπήρξαν. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, ελλείψει νέων εγκεκριμένων τιμών, το άρθρο 224-4-1-II του κώδικα πολιτικής αεροπορίας προβλέπει ότι εφαρμόζονται οι προηγούμενες τιμές (που ίσχυαν πριν από την 1η Ιουνίου 2006).

(8) Ποσοστό κάλυψης [50-80]* % κατά μέσο όρο την περίοδο 2007-2012 από τα αεροναυτικά τέλη και στις δύο περιπτώσεις και ποσοστά [100-150]* % (αεροσταθμός mr1) και [100-150]* % (αεροσταθμός mr2) συνολική κάλυψη κατά μέσο όρο (συμπεριλαμβανομένων των μη αεροναυτικών εσόδων από χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, εμπορικά καταστήματα και μισθωτές).

(9) CE, 27 Ιουλίου 2011, Société Air France και λοιποί, αριθ. 329818, 340540.

τιμών του αεροσταθμού mp2 δεν επηρεάζει τη νομιμότητα των τιμών που καθορίστηκαν για τον αεροσταθμό mp1, οι οποίες, όπως υπογραμμίζει, είναι αιτιολογημένες με βάση ακριβείς λογιστικές μελέτες. Το Συμβούλιο Επικρατείας διευκρινίζει στην απόφασή του ότι από τα έγγραφα της υπόθεσης προκύπτει ότι δαπάνες επικοινωνίας ύψους περίπου 800 000 EUR που, κατά τις προσφεύγουσες (Air France και Britair) θα έπρεπε να καταλογιστούν μόνο στον αεροσταθμό mp2, είχαν στην πραγματικότητα καταλογιστεί στο σύνολό τους στα γενικά έξοδα και κατανεμήθηκαν μεταξύ των αεροσταθμών, βάσει μιας μεθόδου κατανομής που δεν έχει αποδειχθεί ότι ενέχει πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο Επικρατείας επικύρωσε τις τιμές του τέλους επιβατών στον αεροσταθμό mp1. Με την ίδια απόφαση, το Συμβούλιο Επικρατείας ακύρωσε την τιμή του τέλους προσγείωσης για το 2009 για τον λόγο ότι είναι σχεδόν τριπλάσιο από τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας και αντιπροσωπεύει περισσότερο από το ένα τέταρτο του συνολικού ποσού των αερολιμενικών τελών και, συνεπώς, δεν συνιστά αντιστάθμιση που περιορίζεται μεταξύ των εσόδων του εν λόγω τέλους και των εσόδων από άλλα τέλη όπως απαιτεί το εθνικό δίκαιο ⁽¹⁰⁾. Τέλος, το Συμβούλιο Επικρατείας διαπιστώνει την παραίτηση των προσφευγουσών εταιρειών από το αίτημα ακυρώσεως των κινήτρων για την ανάπτυξη της κίνησης.

- (37) Στις 15 Δεκεμβρίου 2010, η Air France άσκησε προσφυγή στο Συμβούλιο Επικρατείας με αίτημα την ακύρωση της απόφασης του CCIMP του Δεκεμβρίου 2010 που ανανέωσε τις προηγούμενες τιμές με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2011. Η Air France τελικά παραιτήθηκε από όλες τις προσφυγές που είχε ασκήσει σε εθνικό επίπεδο το 2011.
- (38) Για το σύνολο της περιόδου, τα τέλη για τον αεροσταθμό mp2 ήταν χαμηλότερα κατά 57 % έως 66 % για τις πτήσεις εσωτερικού, κατά 66 % έως 80 % για τις πτήσεις στο εσωτερικό της Ένωσης ⁽¹¹⁾ σε σχέση με τα τέλη για τις αιθούσες 1-4, για τις εσωτερικές πτήσεις, τις πτήσεις εντός της Ένωσης και τις διεθνείς πτήσεις, αντίστοιχα.

2.3.4. ΤΑ ΜΕΙΩΜΕΝΑ ΤΕΛΗ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΤΗΣΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

- (39) Υπήρχε ανέκαθεν διαφοροποίηση ανάμεσα στο τέλος επιβατών που εφαρμόζοταν στους επιβάτες οι οποίοι επιβιβάζονταν στις αιθούσες 1-4 του αερολιμένα, ανάλογα με τον προορισμό των πτήσεων, με την εφαρμογή τριών τιμών: ένα τέλος για τις πτήσεις εσωτερικού, ένα τέλος για τις πτήσεις προς προορισμό εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένα τέλος για τις διεθνείς πτήσεις.
- (40) Οι τιμές που εφαρμόζονταν το 2006 και το 2007 καθορίστηκαν αρχικά με απόφαση του CCIMP της 26ης Ιουλίου 2006. Οι τιμές προέβλεπαν πολύ χαμηλότερο τέλος για τις εσωτερικές πτήσεις. Η διαφορά υπερέβαινε το 50 %.
- (41) Μετά από καταγγελία της Ryanair, κινήθηκε διαδικασία επί παραβάσει. Η Γαλλία ενημέρωσε την Επιτροπή, με το υπόμνημα της 2ας Αυγούστου 2007 ότι «έχει επανειλημμένα υπενθυμίσει στον φορέα εκμετάλλευσης την ανάγκη να θέσει τέρμα στην υφιστάμενη εφαρμογή διαφορετικών τιμών ανάλογα με τον προορισμό των πτήσεων, στον βαθμό που αυτή δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τις διαφορές κόστους.»
- (42) Εγκρίθηκαν νέες τιμές τελών για τα οικονομικά έτη 2006 και 2007 και η επίμαχη διαφοροποίηση καταργήθηκε για το μέλλον.

2.3.5. ΜΕΙΩΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΝΕΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

- (43) Ως κίνητρο για τη δημιουργία νέων συνδέσεων ή τη διευθέτηση των ωραρίων των πτήσεων, επιτρέπεται να παρέχονται στις αεροπορικές εταιρείες προτιμησιακοί τιμολογιακοί όροι. Αυτή η μείωση αφορά τα τέλη προσγείωσης, σήμανσης και στάθμευσης για τις πτήσεις μεταφοράς επιβατών και τα τέλη προσγείωσης και σήμανσης για τις πτήσεις μεταφοράς εμπορευμάτων.
- (44) Μια πρώτη διάταξη μείωσης των αερολιμενικών τελών θεσπίστηκε με απόφαση του CCIMP της 7ης Σεπτεμβρίου 2004 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2005. Τα μέτρα υποβλήθηκαν προς γνωμοδότηση στην Cocoséo του αερολιμένα σε συνεδρίασή της στις 6 Δεκεμβρίου 2004 ⁽¹²⁾. Το καθεστώς αυτό ίσχυσε έως τις 31 Ιουλίου 2009.

⁽¹⁰⁾ Το άρθρο L224-2 του κώδικα πολιτικής αεροπορίας ορίζει ότι το συνολικό ποσό αυτών των τελών δεν μπορεί να υπερβεί το κόστος των υπηρεσιών που παρέχονται στον αερολιμένα.

⁽¹¹⁾ Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2007, εφαρμόζονταν διαφορετικές τιμές τελών στον αεροσταθμό mp1 για τις πτήσεις εσωτερικού, τις πτήσεις εντός της ΕΕ και τις διεθνείς πτήσεις. Δεν γινόταν καμία διάκριση για τον αεροσταθμό mp2. Από την 1η Ιανουαρίου 2008 (και με αναδρομική ισχύ και για τα τέλη του 2006 και του 2007, εφαρμόζονται διαφορετικές τιμές για τη ζώνη Σένγκεν της ΕΕ, για πτήσεις εκτός Σένγκεν στην ΕΕ και για διεθνείς πτήσεις στον αεροσταθμό mp1, καθώς και άλλες τιμές για τις πτήσεις εσωτερικού + πτήσεις εντός της ΕΕ και διαφορετικές τιμές τελών για τον αεροσταθμό mp2.

⁽¹²⁾ Ο εκπρόσωπος της Air France στην Cocoséo δεν ψήφισε κατά της θέσπισης των ενισχύσεων εκκίνησης, βλέπε καταγγελία της Air France της 27ης Μαρτίου 2007, σ. 14.

- (45) Το ύψος της εφαρμοσθείσας μείωσης ήταν 90 % το πρώτο έτος και 50 % το δεύτερο έτος εκμετάλλευσης. Οι εν λόγω μειώσεις τελών χορηγήθηκαν μόνο για τα νέα δρομολόγια που πληρούσαν τις ακόλουθες προϋποθέσεις: ⁽¹³⁾
- το νέο δρομολόγιο πρέπει να εκτελείται με προορισμό έναν αερολιμένα που δεν εξυπηρετείται με τακτικές πτήσεις κατά τη δημιουργία της σύνδεσης,
 - το νέο δρομολόγιο πρέπει να εκτελείται με προορισμό έναν αερολιμένα που βρίσκεται σε απόσταση τουλάχιστον 75 km από αερολιμένα ο οποίος εξυπηρετείται ήδη ή η ζώνη επιρροής του οποίου είναι ουσιαστικά διαφορετική από τη ζώνη ενός ήδη εξυπηρετούμενου αερολιμένα,
 - ο προορισμός της γραμμής δεν πρέπει να βρίσκεται εντός ακτίνας 160 km από έναν προορισμό που εξυπηρετείται κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών, από την ίδια την εταιρεία, θυγατρική της, εταιρεία που ανήκει στον ίδιο όμιλο ή συνδέεται με εμπορικές συμφωνίες (ιδίως δικαιόχρησης, χρήσης κοινού κωδικού για τον εν λόγω προορισμό,...),
 - το δρομολόγιο πρέπει να εκτελείται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα κατά τη διάρκεια τουλάχιστον δύο συνεχόμενων μηνών,
 - για την περίοδο κατά την οποία μια αεροπορική εταιρεία επωφελείται, για την εκμετάλλευση ενός συγκεκριμένου προορισμού, από τις ανωτέρω μειώσεις, εάν μία ή περισσότερες άλλες εταιρείες αποφάσιζαν να εκμεταλλευτούν ένα δρομολόγιο προς τον ίδιο προορισμό, αυτή ή αυτές οι εταιρείες θα επωφελούνταν από το ίδιο μέτρο εντός του χρονοδιαγράμματος που ορίστηκε για την πρώτη εταιρεία.
- (46) Οι εκπτώσεις επί των τελών χορηγήθηκαν στις εταιρείες που εκτελούν πτήσεις τόσο από τον αεροσταθμό mr1 όσο και από τον αεροσταθμό mr2.
- (47) Με απόφαση της 30ής Ιουνίου 2009, το Tribunal Administratif (Διοικητικό Πρωτοδικείο) της Μασσαλίας έκανε δεκτή την αίτηση της Air France να ακυρώσει το καθεστώς παροχής τιμολογιακών κινήτρων που θεσπίστηκε το 2005. Το ΕΒΕ Μασσαλίας-Προβηγκίας δεν άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής, εφόσον το καθεστώς παροχής κινήτρων είχε εν τω μεταξύ ανανεωθεί, εν μέρει, βάσει νέας απόφασης για τα τέλη. Η αεροπορική εταιρεία Air France και οι θυγατρικές της Britair και Regional άσκησαν στη συνέχεια προσφυγή ακυρώσεως στο Συμβούλιο Επικρατείας κατά της απόφασης του CCIMP για τον καθορισμό των τιμών των τελών για τα έτη 2008 και 2009, στα οποία περιλαμβάνονταν τα αεροναυτικά τέλη αλλά και το καθεστώς κινήτρων για την έναρξη νέων γραμμών. Η εν λόγω προσφυγή ακυρώσεως συνοδεύονταν από αίτηση ασφαλιστικών μέτρων αναστολής, η οποία έγινε εν μέρει αποδεκτή από τον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων του Συμβουλίου Επικρατείας, με διάταξη της 28ης Ιουλίου 2009, που επέβαλε ιδίως την αναστολή αυτού του καθεστώτος παροχής κινήτρων. Στην απόφασή του επί της ουσίας, της 27ης Ιουλίου 2011 ⁽¹⁴⁾, το Συμβούλιο Επικρατείας συνεκτίμησε την παραίτηση των προσφευγουσών εταιρειών από το αίτημά τους να ακυρωθούν τα κίνητρα για την αύξηση της επιβατικής κίνησης για τα έτη 2009 και 2010.
- (48) Από την 1η Φεβρουαρίου 2010 έως τις 31 Οκτωβρίου 2011, η νέα μείωση των τελών προσγείωσης, σήμανσης και στάθμευσης εφαρμόζονταν προς όφελος όλων των εταιρειών που πληρούσαν τις αντικειμενικές προϋποθέσεις χορήγησής της.
- (49) Το ύψος της εφαρμοζόμενης μείωσης είναι
- 60 % κατά το πρώτο έτος εκμετάλλευσης,
 - 45 % κατά το δεύτερο έτος εκμετάλλευσης, και
 - 20 % κατά το τρίτο έτος εκμετάλλευσης.
- (50) Οι εν λόγω μειώσεις τελών χορηγήθηκαν μόνο για τα νέα δρομολόγια που πληρούσαν τις ακόλουθες προϋποθέσεις ⁽¹⁵⁾:
- είναι επιλέξιμη πτήσεις μεταφοράς επιβατών και μεταφοράς εμπορευμάτων,
 - το δρομολόγιο πρέπει να εκτελείται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα κατά τη διάρκεια τουλάχιστον τεσσάρων συνεχόμενων μηνών,
 - το νέο δρομολόγιο πρέπει να εκτελείται με προορισμό έναν αερολιμένα που βρίσκεται σε απόσταση τουλάχιστον 50 km από αερολιμένα ο οποίος εξυπηρετείται ήδη ή η ζώνη επιρροής του οποίου είναι ουσιαστικά διαφορετική από τη ζώνη ενός ήδη εξυπηρετούμενου αερολιμένα,
 - το νέο δρομολόγιο δεν εκτελούνταν κατά τους προηγούμενους δεκαοκτώ μήνες από την ίδια εταιρεία, θυγατρική της, από εταιρεία που ανήκει στον ίδιο όμιλο ή συνδέεται με εμπορικές συμφωνίες.

⁽¹³⁾ Η Air France διαβίβασε αντίγραφο των όρων στην Επιτροπή.

⁽¹⁴⁾ CE, 27 Ιουλίου 2011, Société Air France και λοιποί, αριθ. 329818, 340540.

⁽¹⁵⁾ Η Air France διαβίβασε αντίγραφο των όρων στην Επιτροπή.

- (51) Σε περίπτωση εποχικής διακοπής, η διαδικασία παροχής κινήτρων με μείωση των τελών θα συνεχιστεί κατά τον χρόνο επανέναρξης του δρομολογίου σαν να μην είχε ανασταλεί ποτέ: η περίοδος διακοπής περιλαμβάνεται στην περίοδο της μείωσης. Το κίνητρο αυτό εφαρμόζεται και στους δύο αεροσταθμούς του αερολιμένα Marseille Provence και για όλες τις εταιρείες.

2.3.6. ΔΩΡΕΑΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

- (52) Το CCIMP αναφέρει στα στοιχεία που υπέβαλε στις 28 Δεκεμβρίου 2010 τη θέσπιση του μέτρου «αναπροσαρμογή των τελών νυκτερινής στάθμευσης» από την 1η Φεβρουαρίου 2010. Ως εκ τούτου, η στάθμευση από 22:00 έως 06:00 παρέχεται δωρεάν με τους ακόλουθους όρους:

- δραστηριότητα μεταφοράς επιβατών,
- πέντε πτήσεις την εβδομάδα για τον ίδιο προορισμό κατά τη διάρκεια τουλάχιστον μιας περιόδου IATA,
- τα αεροσκάφη σταθμεύουν επί έξι τουλάχιστον συνεχόμενες ώρες από 22:00 έως 06:00.

- (53) Το κίνητρο αυτό εφαρμόζεται και στους δύο αεροσταθμούς του αερολιμένα Marseille Provence και για όλες τις εταιρείες.

2.3.7. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

- (54) Με απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2005, το CCIMP θέσπισε καθεστώς οικονομικών κινήτρων για τη δημιουργία νέων συνδέσεων με τη μερική ανάληψη των δαπανών για ειδικές ενέργειες μάρκετινγκ και προβολής σε υποθέματα εγκεκριμένα από τον αερολιμένα Marseille Provence. Βάσει αυτής της διάταξης, η δικαιούχος αεροπορική εταιρεία όφειλε να παρέχει αιτιολόγηση των δαπανών για την προβολή του συγκεκριμένου δρομολογίου. Το ποσοστό της ενίσχυσης δεν μπορούσε να υπερβεί το 50 % των δικαιολογημένων δαπανών.

- (55) Η απόφαση για τη θέσπιση μιας καταβολής δαπανών «μάρκετινγκ» λήφθηκε χωρίς την προηγούμενη άδεια της Γαλλίας, πριν από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης της Επιτροπής — Κοινοτικές κατευθύνσεις για τη χρηματοδότηση των αερολιμένων και τις κρατικές ενισχύσεις σε αεροπορικές εταιρείες για την έναρξη νέων γραμμών με αναχώρηση από περιφερειακούς αερολιμένες (στο εξής «κατευθυντήριες γραμμές του 2005») ⁽¹⁶⁾. Με επιστολή της 22ας Αυγούστου 2006, η Γαλλία ζήτησε από το CCIMP να την τερματίσει το αργότερο έως την 1η Ιουνίου 2007, εκτιμώντας ότι μια τέτοια καταβολή για υπηρεσίες «μάρκετινγκ» δεν πληρούσε τα κριτήρια που θέσπισαν οι κατευθυντήριες γραμμές του 2005.

- (56) Το CCIMP επιβεβαίωσε ότι η συμμετοχή στις δαπάνες μάρκετινγκ που είχε προβλεφθεί αρχικά δεν εφαρμόστηκε, με εξαίρεση μια συμμετοχή [κάτω των 300 000 EUR]* προς όφελος της BMI Baby.

2.3.8. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ AMS

- (57) Στις 19 Μαΐου 2006, το CCIMP σύναψε, για περίοδο πέντε ετών, χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού ούτε προηγούμενη δημοσίευση, σύμβαση αγοράς διαφημιστικού χώρου με την εταιρεία Airport Marketing Services (στο εξής AMS), θυγατρική κατά 100 % της αεροπορικής εταιρείας Ryanair.

- (58) Βάσει των όρων της σύμβασης αυτής, το CCIMP όφειλε να καταβάλλει στην AMS:

- ποσό [...] * EUR μηνιαίως μεταξύ Νοεμβρίου 2006 και Οκτωβρίου 2007,
- ποσό [...] * EUR μηνιαίως μεταξύ Νοεμβρίου 2007 και Μαΐου 2008,
- ποσό [...] * EUR μηνιαίως από τον Ιούνιο του 2008 και μετά.

- (59) Στην απόφαση της CoCoέο της 18ης Φεβρουαρίου 2009 για τον καθορισμό των ναύλων που αποτελούσαν το αντικείμενο της απόφασης της 25ης Μαΐου 2009, διευκρινίζεται ότι «το κόστος της σύμβασης της AMS κατά την περίοδο της σύμβασης, δηλαδή Οκτώβριο 2006 — Οκτώβριο 2011, ανέρχεται σε [...] * EUR, ήτοι σε [...] * EUR ετησίως».

⁽¹⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κοινοτικές κατευθύνσεις για τη χρηματοδότηση των αερολιμένων και τις κρατικές ενισχύσεις σε αεροπορικές εταιρείες για την έναρξη νέων γραμμών με αναχώρηση από περιφερειακούς αερολιμένες (EE C 312 της 9.12.2005, σ. 1).

- (60) Οι πληροφορίες που διαβίβασε η Γαλλία επιτρέπουν επίσης να καθοριστεί το κόστος της σύμβασης AMS, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα 2:

Πίνακας 2

Δαπάνες που συνδέονται με τη σύμβαση της AMS σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Γαλλία (σε χιλιάδες EUR)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*

- (61) Σκοπός της εν λόγω σύμβασης ήταν, κατά το CCIMP, να εξασφαλίσει τη διαφήμιση του προορισμού της Μασσαλίας για την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού επιβατών. Αυτό θα διασφάλιζε τη βιωσιμότητα του αεροσταθμού mp2 και το κανονποιητικό επίπεδο αμοιβής των παρεχόμενων από τον φορέα εκμετάλλευσης του αερολιμένα υπηρεσιών.

- (62) Για τον σκοπό αυτό, το CCIMP εκτιμά ότι η επιδίωξη του στόχου αυτού εξαρτάται από δύο παράγοντες:

- ένα σημαντικό πλήθος χρηστών του διαδικτύου,
- ενδιαφέρον των Ευρωπαίων χρηστών διαδικτύου για πτήσεις χαμηλού κόστους.

- (63) Το CCIMP δικαιολογεί τη σύναψη αυτής της σύμβασης με την AMS με το γεγονός ότι μόνον ο διαδικτυακός τόπος αυτής της εταιρείας ανταποκρινόταν το 2006 στις ανάγκες του CCIMP, εφόσον παρείχε τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- ένα ενιαίο και αποκλειστικό σύστημα εμπορίας των εισιτηρίων της εταιρείας Ryanair, μοναδικού φορέα που δεσμεύτηκε να εγκαταστήσει μια σημαντική βάση αεροσκαφών στον νέο αεροσταθμό mp2,
- εξασφάλιζε μεγάλο αριθμό χρηστών στους οποίους απευθύνεται η διαφημιστική πολιτική του CCIMP,
- υπηρεσίες μάρκετινγκ προσαρμοσμένες στην αγορά αεροπορικών εισιτηρίων με προορισμό την Προβηγκία.

- (64) Η καταγγέλλουσα εκτιμά ότι, σε ό,τι την αφορά, η εν λόγω σύμβαση που συνάφθηκε με την AMS συνιστά ενίσχυση προς τη Ryanair με σκοπό την προσέλκυση της στο MRS. Για να τεκμηριώσει αυτή την άποψή της, προσκόμισε στοιχεία από τον φάκελο προετοιμασίας της συνεδρίασης του «συμβουλίου αερολιμένα» του CCIMP της 15ης Νοεμβρίου 2005.

2.3.9. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟ MP2 ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ ΣΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

- (65) Τον Νοέμβριο του 2004, το CCIMP εκπόνησε επιχειρηματικό σχέδιο για να καταδειχθεί η αποδοτικότητα του αεροσταθμού mp2. Το σχέδιο αυτό επικαιροποιήθηκε το 2005. Άλλες επικαιροποιήσεις αυτού του επιχειρηματικού σχεδίου έχουν αξιολογηθεί από την εταιρεία PricewaterhouseCoopers (PwC) κατά παραγγελία της Air France, τον Φεβρουάριο του 2005, τον Νοέμβριο του 2005 και τον Μάιο του 2006.

- (66) Το επιχειρηματικό σχέδιο που υπέβαλε η Γαλλία συγκρίνει, για την περίοδο 2004-2020, ένα σενάριο με τον αεροσταθμό mp2 και ένα σενάριο χωρίς τον αεροσταθμό mp2. Σύμφωνα με τη Γαλλία, οι σωρευτικές ετήσιες ταμειακές ροές για την περίοδο 2004-2020 και η καθαρή λογιστική αξία το 2020 αντιπροσωπεύουν:

- [...]* εκατ. EUR στο σενάριο χωρίς τον αεροσταθμό mp2,
- [...]* εκατ. EUR στο σενάριο με τον αεροσταθμό mp2.

- (67) Η Γαλλία έκρινε ότι το σενάριο με τον αεροσταθμό mp2 είναι κατά [...]* εκατ. EUR ευνοϊκότερο από το σενάριο χωρίς τον αεροσταθμό mp2, το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό απόδοσης της τάξης του [...]* %.

- (68) Το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει επίσης ανάλυση ευαισθησίας για διαφορετικές παραδοχές όσον αφορά την επιβατική κίνηση και τα τέλη. Τα σενάρια για την «επιβατική κίνηση» αφορούσαν ένα σενάριο «χωρίς μεταφορά του ειδικού δρομολογίου της Air France» και ένα σενάριο «μικρότερης αύξησης της κίνησης στον αεροσταθμό mp2». Τα σενάρια για τα «τιμές» που εξετάστηκαν αφορούσαν τέλος [...] * EUR και [...] * EUR ανά επιβάτη για τον αεροσταθμό mp2.
- (69) Το 2005, το επιχειρηματικό σχέδιο επικαιροποιήθηκε. Με την ευκαιρία αυτή, πραγματοποιήθηκε προσομοίωση τριών σεναρίων. Τα σενάρια αυτά είναι τα ακόλουθα:
- **Πρώτη προσομοίωση:** οι προβλέψεις της κίνησης το 2005 αποτέλεσαν τη βάση των υπολογισμών, η μεταφορά του ειδικού δρομολογίου της Air France στον αεροσταθμό mp2 δεν περιλαμβανόταν πλέον στο βασικό σενάριο και οι υπολογισμοί έγιναν για την περίοδο 2005-2021. Με βάση αυτές τις υποθέσεις, ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης θα ήταν [μεγαλύτερος από 7,5 %]*.
 - **Δεύτερη προσομοίωση:** ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης ορίστηκε σε 7,5 % και αναζητείται ο αριθμός επιβατών που αντιστοιχεί σε αυτό τον εσωτερικό συντελεστή απόδοσης. Η προσομοίωση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο αριθμός των επιβατών την περίοδο 2007-2021 θα μπορούσε να είναι χαμηλότερος κατά 1,32 εκατομμύρια επιβάτες σε σχέση με την πρώτη προσομοίωση.
 - **Τρίτη προσομοίωση:** εάν η κίνηση στον αεροσταθμό mp2 το 2010 είναι μόνο 1 εκατομμύριο επιβάτες (αντί των 1,65 εκατομμυρίων επιβατών που υπολογίστηκε στην πρώτη προσομοίωση), πόσο υψηλότερο τέλος θα πρέπει να εφαρμοστεί ανά επιβάτη από το 2011 και μετά, ώστε να διατηρηθεί εσωτερικός συντελεστής απόδοσης 7,5; Η προσομοίωση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αύξηση του τέλους θα ανέλθει σε [...] * EUR.
- (70) Οι αξιολογήσεις που πραγματοποίησε η PwC κατά παραγγελία της Air France στο πλαίσιο της δικαστικής διαφοράς ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας αφορούν προσομοιώσεις του Φεβρουαρίου 2005, του Σεπτεμβρίου 2005 και του Μαΐου 2006 που υπέβαλε το CCIMP με σκοπό τον καθορισμό του εσωτερικού συντελεστή απόδοσης και της καθαρής παρούσας αξίας (ΚΠΑ) του έργου του αεροσταθμού mp2 βάσει των αναμενόμενων ταμειακών ροών. Συναφώς, η PwC διατύπωσε διάφορες παρατηρήσεις και επικρίσεις για το εν λόγω επιχειρηματικό σχέδιο.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

3.1. ΟΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ CCIMP

3.1.1. ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙΣΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΧΟΥΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΙ

- (71) Η Γαλλία αμφισβητεί τη θέση της Επιτροπής ότι τα ποσά των 7,577 εκατ. EUR που διατέθηκε από το 2005 έως το 2007 για την κατασκευή του αεροσταθμού mp2 και των 16 εκατ. EUR που χορηγήθηκαν από το 2001 στο πλαίσιο της επένδυσης στον αερολιμένα συνιστούν στο σύνολό τους κρατικές ενισχύσεις που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εξέτασης της Επιτροπής.
- (72) Βάσει του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου⁽¹⁷⁾, η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι ακόλουθες επιδοτήσεις που αναγράφονται στον πίνακα 3 έχουν παραγραφεί:

Πίνακας 3

Φορέας	Ημερομηνία και υπογραφή της σύμβασης	Σκοπός της επιδότησης	Συνολικό καταβληθέν ποσό (σε χιλιάδες EUR)
Γενικό Συμβούλιο	14 Δεκεμβρίου 1999	Έργα επέκτασης και αναδιαμόρφωσης των αερολιμενικών εγκαταστάσεων	3 064
Περιφερειακό Συμβούλιο	24 Οκτωβρίου 1997	Έργα επέκτασης και ανάπτυξης του αερολιμένα	8 032
Περιφερειακό Συμβούλιο	8 Ιουλίου 1994	Διευθέτηση της ζώνης εμπορευματικών μεταφορών	1 372

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

Φορέας	Ημερομηνία και υπογραφή της σύμβασης	Σκοπός της επιδότησης	Συνολικό καταβληθέν ποσό (σε χιλιάδες EUR)
Κράτος	26 Απριλίου 2000	Προσαρμογή στα πρότυπα των πινακίδων ένδειξης και υποχρεωτικής κατεύθυνσης	290
Κράτος	23 Ιουνίου 1999	Έλεγχος ασφαλείας των παραδιδόμενων αποσκευών	579

- (73) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι δεν είναι δυνατό να εκδοθεί εντολή ανάκτησης για τις επιδοτήσεις που έχουν παραγραφεί και ότι ως παραγραφείσες εξαιρούνται αναγκαστικά από το πεδίο της έρευνας της Επιτροπής.

3.1.2. ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΕΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ, ΩΣ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ, ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ.

- (74) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι ορισμένες επιδοτήσεις διατέθηκαν για τη χρηματοδότηση υποδομών ή δραστηριοτήτων που συνδέονται με την άσκηση προνομίων σχετικά με τη δημόσια ασφάλεια, την πυρασφάλεια και την ασφάλεια λειτουργίας, και συγκεκριμένα:

- ο σκοπός της επιδότησης που χορηγήθηκε από το κράτος στις 19 Δεκεμβρίου 2001 ήταν η ενίσχυση του συστήματος ασφαλείας της αεροπορίας, και ιδίως η χρηματοδότηση της τυχαίας έρευνας ορισμένου ποσοστού χειραποσκευών, του συστηματικού ελέγχου του προσωπικού που εισέρχεται στην απαγορευμένη ζώνη και της επιτάχυνσης του προγράμματος ελέγχου των παραδιδόμενων αποσκευών, ώστε να ανέλθει στο 100 % στις αρχές του 2ου εξαμήνου του 2002, συνολικού ύψους 5 032 000 EUR,
- σκοπός της επιδότησης που χορηγήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 27 Σεπτεμβρίου 2002 ήταν η καλωδίωση του διαδρόμου 2, η διαρρύθμιση της αίθουσας ασφαλείας ΤΠ, ενός χώρου στον σταθμό TFE, η αποκατάσταση της πρόσοψης του τεχνικού τμήματος των εγκαταστάσεων ελέγχου της αεροναυτιλίας, η αντικατάσταση του σταθμού TGBT, η αναβάθμιση του συστήματος συναγερμού του αεροσταθμού και του συστήματος πυρασφάλειας της αίθουσας πληροφορικής, συνολικού ύψους 209 885 EUR,
- σκοπός της επιδότησης που χορηγήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 26 Απριλίου 2003 ήταν η ανανέωση του υλικού σήμανσης, η επέκταση και η πρόσβαση στο σύστημα PCS, η αναδιαμόρφωση του υπόστεγου της SPAF, η δημιουργία μονάδας φροντίδας, η διευθέτηση της περιφερειακής οδού στη νότια ζώνη, η αντικατάσταση των μονάδων κλιματισμού, η τοποθέτηση δικτύου από κάμερες παρακολούθησης, η αντικατάσταση του λέβητα του σταθμού TFE, το δίκτυο πυρασφάλειας της δυτικής ζώνης, το υλικό ψηφιακής προστασίας, συνολικού ύψους 2 111 542,82 EUR,
- η επιδότηση του Γενικού Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2005 για τη μερική χρηματοδότηση του αεροσταθμού mr2, η οποία είχε εν μέρει διατεθεί για τη χρηματοδότηση μη οικονομικών υποδομών συνολικού ύψους 2 273 258,64 EUR. Η Γαλλία διευκρινίζει ότι τα καθήκοντα που ορίζονται ως μη οικονομικού χαρακτήρα ασκούνται σε μια ζώνη που αποτελεί το 16,96 % του αεροσταθμού mr2 και θεωρεί ότι ένα ίσο μερίδιο των έργων αφορούσε τις επιφάνειες που διατίθενται για τα καθήκοντα αυτά. Η Γαλλία ισχυρίζεται συνεπώς ότι το 16,96 % του κόστους των έργων μετά την αφαίρεση των επενδύσεων που συνδέονται με μη οικονομικές δραστηριότητες, ήτοι 1 416 238,75 EUR, πρέπει να εξαιρεθεί από την εκτίμηση της Επιτροπής.
- σκοπός της επιδότησης της Marseille Métropole που χορηγήθηκε στις 26 Ιουλίου 2004 ήταν η σήμανση των διαδρόμων, ύψους 72 095 EUR,
- σκοπός της επιδότησης του ΕΤΠΑ που χορηγήθηκε στις 22 Αυγούστου του 2002 ήταν η εκτέλεση των έργων σήμανσης στους χώρους στάθμευσης των αεροσκαφών, συνολικού ύψους 587 350,53 EUR.

- (75) Σύμφωνα με τη Γαλλία, τα εν λόγω ποσά πρέπει να αφαιρεθούν από το ποσό που αποτελεί αντικείμενο της εξέτασης από την Επιτροπή.

3.1.3. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΩΝ

- (76) Η Γαλλία υποστηρίζει, βάσει της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, ότι η Επιτροπή οφείλει να εκτιμήσει τον χαρακτηρισμό ως κρατικής ενίσχυσης των επιδοτήσεων που χορηγήθηκαν πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης των κατευθυντήριων γραμμών του 2005 βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των αερομεταφορών της 10ης Δεκεμβρίου 1994 και να αποφανθεί επομένως ότι οι εν λόγω επιχορηγήσεις δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.

- (77) Επικουρικώς, η Γαλλία θεωρεί ότι οι χορηγηθείσες επιδοτήσεις είναι συμβατές βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2005.

3.1.3.1. Συμβατότητα της επιδότησης του γενικού συμβουλίου για την επένδυση στον αεροσταθμό mp2

- (78) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η εν λόγω επιδότηση ανταποκρίνεται σε σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος που αφορά τη δημιουργία και τη διατήρηση άμεσων θέσεων απασχόλησης σε μια περιφέρεια με ποσοστό ανεργίας υψηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο, την περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη σε περιοχή επιλέξιμη για περιφερειακές ενισχύσεις βάσει της εξαίρεσης του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ), την ενίσχυση της χωρητικότητας των αερολιμένων ενόψει του κινδύνου κορεσμού⁽¹⁸⁾, και τη βελτίωση της συνδεσιμότητας της περιοχής σχετικά με νέο δρομολόγιο που δεν εξυπηρετούνταν από τη γραμμή TGV ή από τον αεροσταθμό mp1 και επωφελήθηκε από την αύξηση του αριθμού των εξυπηρετούμενων προορισμών.
- (79) Η Γαλλία θεωρεί ότι η υποδομή είναι αναγκαία και αναλογική σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους. Αν και ένα μέρος του αεροσταθμού mp1 είχε πλεονάζουσα χωρητικότητα μετά το 2001, η δημιουργία του αεροσταθμού mp2, νέου προϊόντος με διαφοροποιημένη υπηρεσία, αντιστοιχεί σε μια προσφορά συμπληρωματική προς την προσφορά του κεντρικού αεροσταθμού. Επιπλέον, με βάση τις προβλέψεις της κίνησης, ο αερολιμένας Marseille Provence όφειλε να αντιμετωπίσει προβλήματα συμφόρησης που καθιστούσαν αναγκαίο το άνοιγμα νέων χώρων επιβίβασης το 2008 και το 2018. Η κατασκευή του αεροσταθμού mp2 επέτρεψε, σύμφωνα με τη Γαλλία, την αναβολή των αναγκαίων διευθετήσεων του αερολιμένα (το 2016 και μετά το 2020), εξασφαλίζοντας καλύτερη προοπτική αποδοτικότητας. Επιπλέον, ο νέος αεροσταθμός mp2 ανταποκρίνεται ειδικά στη στρατηγική του αερολιμένα που συνίστανται στην υποδοχή των αεροπορικών εταιρειών χαμηλού κόστους, οι οποίες δεν θα μπορούσαν να εγκατασταθούν στον αεροσταθμό mp1 του οποίου τα τέλη είναι αισθητά υψηλότερα και ο οποίος δεν προσφέρεται για την ανάγκη ταχείας επιβίβασης και αποβίβασης των επιβατών. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι το 2007, πρώτο έτος πλήρους λειτουργίας του αεροσταθμού mp2, το ποσοστό χρησιμοποίησης του αεροσταθμού ήταν 68 %, γεγονός που δεν αποτελεί ένδειξη πραγματικής πλεονάζουσας χωρητικότητας. Προσθέτει ότι η εφεδρική χωρητικότητα του αεροσταθμού mp1 από το 2007 έως το 2011, που σχετίζεται με τη δημιουργία του αεροσταθμού mp2, επέτρεψε να ικανοποιηθούν οι νέες ανάγκες της εταιρείας Air France στο πλαίσιο του ανοίγματος της βάσης της στις 2 Οκτωβρίου 2011 όσον αφορά τη δημιουργία 13 νέων γραμμών και την αύξηση των εκτελούμενων δρομολογίων. Τέλος, η κατασκευή του αεροσταθμού mp2 στη ζώνη του πρώην σταθμού εμπορευματικών μεταφορών συνέβαλε στην ελαχιστοποίηση των δαπανών επένδυσης και συντήρησης, που επίσης πλήττονταν από την περιορισμένη άνεση που παρεχόταν στους επιβάτες αυτού του αεροσταθμού.
- (80) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι προοπτικές χρήσης του αεροσταθμού mp2 μακροπρόθεσμα είναι ικανοποιητικές. Η κατασκευή αυτού του αεροσταθμού ανταποκρίνεται στη βούληση να αναπτυχθεί μια νέα επιβατική κίνηση στον αερολιμένα που δεν εξυπηρετούνταν από τον αεροσταθμό mp1 και επιτρέπει να αποφευχθεί το άνοιγμα νέων συνδέσεων που εξυπηρετούνται ήδη από το TGV. Η αύξηση του αριθμού των εξυπηρετούμενων προορισμών από 100 το 2005 σε 119 το 2010 θα αυξήσει ακόμη περισσότερο την ελκυστικότητα αυτής της νέας υπηρεσίας και των προοπτικών χρήσης της μακροπρόθεσμα. Η Γαλλία τονίζει ότι οι προβλέψεις κίνησης στον αεροσταθμό mp2, που επιβεβαιώθηκαν από τα αριθμητικά στοιχεία της πραγματικής κίνησης για τα έτη 2007 έως 2010, δείχνουν ότι 50 % της χωρητικότητας θα χρησιμοποιείται μετά από 5 έτη. Τέλος, η αύξηση του αριθμού των επιβατών της Air France που αναχωρούν από τον αεροσταθμό mp1 από τις 2 Οκτωβρίου 2011 αποδεικνύει ότι η πρόσθετη χωρητικότητα του αεροσταθμού mp2 δεν λειτουργεί ανταγωνιστικά προς τον κύριο αεροσταθμό, αλλά συνιστά πλεονέκτημα για τον αερολιμένα, εφόσον του επέτρεψε να ανταποκριθεί θετικά στο αίτημα της Air France.
- (81) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι χορηγηθείσες επιδοτήσεις επηρεάζουν μόνο σε περιορισμένο βαθμό τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης. Όσον αφορά το αεροδρόμιο της Αβινιόν, που βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 60 λεπτών από τον αερολιμένα Marseille Provence, η Γαλλία παρατηρεί ότι η κίνηση επιβατών φθινών πτήσεων στον εν λόγω αερολιμένα παρέμεινε σταθερή από το 2007, ότι εκτελέστηκαν νέα έργα διαρρύθμισης του αεροδρομίου μετά το 2007, ενώ άρχισαν νέα δρομολόγια και κανένας από τους εξυπηρετούμενους προορισμούς της δεν είναι προσβάσιμος με αναχώρηση από το αεροδρόμιο Marseille Provence. Όσον αφορά την ευρύτερη περιοχή που περιλαμβάνει τα αεροδρόμια της Nîmes και της Τουλόν, η Γαλλία επισημαίνει ότι υπάγονται στην κατηγορία των μικρών περιφερειακών αερολιμένων και, συνεπώς, δεν έχουν την ίδια λειτουργία με αυτήν του αερολιμένα Marseille Provence, η κίνηση του οποίου υπερβαίνει τα 5 εκατομμύρια επιβάτες. Το γεγονός ότι δεν εκτελούνται πτήσεις από τον αερολιμένα Marseille Provence σε κανένα τους εξυπηρετούμενους από αυτά προορισμούς (με εξαίρεση το Λονδίνο και τις Βρυξέλλες) επιβεβαιώνει την απουσία ανταγωνισμού ανάμεσα σε αυτά τα αεροδρόμια.
- (82) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η επιδότηση του Γενικού Συμβουλίου ήταν αναγκαία για να επιτευχθεί το όριο αποδοτικότητας που επιδιώκουν συνήθως οι φορείς εκμετάλλευσης. Το επιχειρηματικό σχέδιο του Μαΐου 2006 κάνει αναφορά σε ΕΣΑ [...] * %, αφαιρούμενης της επιδότησης του Γενικού Συμβουλίου, και η Γαλλία υποστηρίζει ότι η αποδοτικότητα του

⁽¹⁸⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Σχέδιο δράσης για τη χωρητικότητα, την αποτελεσματική λειτουργία και την ασφάλεια των αερολιμένων στην Ευρώπη», COM 2006 (819) τελικό, δεν έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

έργου μειωνόταν σε [...] * % χωρίς την επιδότηση. Η Γαλλία υποστηρίζει επίσης ότι το ύψος της εισπραχθείσας επιδότησης δικαιολογείται από το γεγονός ότι αυτή επιτρέπει την επίτευξη ικανοποιητικού ΕΣΑ, εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα να επιτευχθούν τα ίδια αποτελέσματα με λιγότερα έξοδα. Διευκρινίζει ότι τα έργα στον αεροσταθμό ανατέθηκαν με διαδικασία δημοσίων συμβάσεων, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι έγινε ο μεγαλύτερος δυνατός περιορισμός δαπανών. Τέλος, η Γαλλία υπενθυμίζει ότι η χορηγηθείσα επιδότηση καλύπτει μόνο το 50 % του συνολικού κόστους του έργου του αεροσταθμού mp2, ήτοι 80 % των έργων για την εξυπηρέτηση των αεροσκαφών και το 30 % των έργων στον αεροσταθμό.

3.1.3.2. Συμβατότητα των επιδοτήσεων του ΕΤΠΑ της 22ας Αυγούστου 2002 για την ανάπτυξη των εμπορευματικών αερομεταφορών.

- (83) Η Γαλλία επισημαίνει καταρχάς ότι μέρος της επιδότησης αφορούσε επενδύσεις σε μη οικονομικές δραστηριότητες και μόνο το υπόλοιπο της χορηγηθείσας ενίσχυσης θα έπρεπε να θεωρηθεί συμβατό με τους κανόνες της ΣΛΕΕ ⁽¹⁹⁾.
- (84) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι η αίτηση χρηματοδότησης του αερολιμένα Marseille-Provence από το ΕΤΠΑ εξετάστηκε στο πλαίσιο του προγραμματισμού όσον αφορά τον στόχο 2 των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2000-2006, για τον οποίο η Περιφέρεια Προβηγκίας-Άλπων-Κυανής Ακτής ήταν επιλέξιμη, και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 22 Μαρτίου 2001.
- (85) Σύμφωνα με τη Γαλλία, η χορηγηθείσα ενίσχυση ανταποκρίνεται σε σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος: τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών για την ανάπτυξη της δραστηριότητας εμπορευματικών μεταφορών, ως αντίδραση στη μείωση του μεταφερομένου φορτίου και σε σχέση με την περιοχή αγοράς εργασίας που κινητοποιήθηκε από τον αερολιμένα ⁽²⁰⁾ σε μια περιοχή που πλήττονταν από ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό ανεργίας.
- (86) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η εν λόγω υποδομή είναι αναγκαία και κατάλληλη για τον εν λόγω στόχο. Διευκρινίζει ότι η υποδομή αυτή συνίσταται στην κατασκευή μιας παρακαμπτήριας οδού και ενός κυκλικού κόμβου για τη διασφάλιση των οδικών μεταφορών με την προοπτική της αύξησης της κίνησης, την αναβάθμιση των εμπορευματικών σταθμών στους χώρους που έμειναν ακρησιμοποίητοι, στη δημιουργία χώρων στάθμευσης των αεροσκαφών που βρίσκονται κοντά στους εμπορευματικούς σταθμούς, ώστε να μειωθεί ο χρόνος χειρισμού, και στην επέκταση της ζώνης εμπορευματικών μεταφορών για να αυξηθεί η ελκυστικότητά της.
- (87) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι τα αποτελέσματα ως προς την κίνηση ⁽²¹⁾ δείχνουν ότι ο αερολιμένας παρουσίαζε ικανοποιητική προοπτική χρήσης μακροπρόθεσμα και διευκρινίζει ότι η υποδομή αυτή είναι στη διάθεση όλων των οικονομικών φορέων.
- (88) Τέλος, η Γαλλία ισχυρίζεται ότι μια επιδότηση που δικαιολογείται από την ανάγκη να αναπτυχθεί μια ζώνη με διαρθρωτικά προβλήματα, και η οποία περιοριζόταν στο να χρηματοδοτήσει το 28 % του συνολικού κόστους του έργου, δεν μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης. Υποστηρίζει ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΤΠΑ. Η Γαλλία υπογραμμίζει ότι οι χορηγηθείσες χρηματοδοτήσεις διευκόλυναν την οδική πρόσβαση στις υποδομές του αερολιμένα και συνέβαλαν στο να καλυφθούν οι ελλείψεις που παρεμπόδιζαν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

3.1.3.3. Συμβατότητα της επιδότησης της 26ης Ιουνίου 2003 για την επέκταση και την αναδιαμόρφωση του αεροδρομίου.

- (89) Η Γαλλία επισημαίνει καταρχάς ότι μέρος της επιδότησης αφορούσε επενδύσεις σε μη οικονομικές δραστηριότητες και μόνο το υπόλοιπο της χορηγηθείσας ενίσχυσης, ύψους 888 457,18 EUR, θα έπρεπε να θεωρηθεί συμβατό με τους κανόνες της ΣΛΕΕ.
- (90) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η εν λόγω επιδότηση ανταποκρίνεται σε σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος που αποσκοπεί στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Bouches-du-Rhône και της Προβηγκίας.
- (91) Ισχυρίζονται ότι οι εν λόγω επενδύσεις ήταν αναγκαίες και ανάλογες με τον στόχο αυτό, κατά το μέτρο που αποσκοπούσαν στην αύξηση των δρομολογίων, μέσω της ανακαίνισης του διαδρόμου 1, της υλοποίησης των κεκλιμένων προσβάσεων και της δημιουργίας εξόδων ταχείας κυκλοφορίας.

⁽¹⁹⁾ Η Επιτροπή επισημαίνει ασυνέπεια στην απάντηση της Γαλλίας, εφόσον ισχυρίζεται διαδοχικά ότι το ποσό της ενίσχυσης που πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ανάλυσης συμβατότητας ανέρχεται σε 932 649 EUR (σ. 26) και εν συνεχεία σε 980 EUR.

⁽²⁰⁾ Η Γαλλία διευκρινίζει ότι μια μελέτη επιπτώσεων που εκπονήθηκε από το CCIMP κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι δραστηριότητες εμπορευματικών μεταφορών του αερολιμένα αντιπροσώπευαν 582 θέσεις απασχόλησης το 2000 και 614 θέσεις το 2009.

⁽²¹⁾ Η Γαλλία διευκρινίζει ότι οι εμπορευματικές μεταφορές αυξήθηκαν κατά 20,86 % μεταξύ του 2005 και του 2010, φθάνοντας τους 52 179 τόνους το 2010.

- (92) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι επενδύσεις ήταν απαραίτητες για την υποδοχή πρόσθετης επιβατικής κίνησης. Τα εκτελεσθέντα έργα αναβάθμισαν τη χωρητικότητα των διαδρόμων προσγείωσης/απογείωσης για 140 000 εμπορικές πτήσεις ετησίως. Ωστόσο, η Γαλλία αναφέρει στην απάντησή της στόχους για 113 909 πτήσεις το 2015 και 122 449 πτήσεις το 2020. Τα εκτελεσθέντα έργα εξασφάλιζαν επαρκή χωρητικότητα των διαδρόμων χωρίς πρόσθετα έργα κατά τα επόμενα 10 έτη και παράλληλα, κατά τη Γαλλία, προοπτική ικανοποιητικής χρήσης της χωρητικότητας μεσοπρόθεσμα.
- (93) Η Γαλλία επιβεβαιώνει ότι ο αερολιμένας είναι προσβάσιμος σε όλους τους χρήστες και υποστηρίζει ότι, εφόσον ο μόνος εμπορικός αερολιμένας που βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη από 60 λεπτά οδικώς είναι ο αερολιμένας της Αβινιόν, που είναι αερολιμένας κατηγορίας Δ, με τον οποίο το αεροδρόμιο Marseille Provence δεν έχει ανταγωνιστική σχέση, η εξεταζόμενη ενίσχυση δεν επηρεάζει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης.

3.1.3.4. Συμβατότητα της επιδότησης της 26ης Ιουλίου 2004 για την ανάπτυξη του αερολιμένα.

- (94) Η Γαλλία επισημαίνει καταρχάς ότι μέρος της επιδότησης αφορούσε επενδύσεις σε μη οικονομικές δραστηριότητες και μόνο το υπόλοιπο της χορηγηθείσας ενίσχυσης, ύψους 816 535 EUR, θα έπρεπε να θεωρηθεί συμβατό με τους κανόνες της ΣΛΕΕ.
- (95) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η εν λόγω επιδότηση ανταποκρίνεται σε σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος που αφορά την ανάπτυξη της μητρόπολης της Μασσαλίας και της ευρύτερης περιοχής, με βάση τη σταθεροποίηση των εσωτερικών πτήσεων και την ανάπτυξη των διεθνών πτήσεων του αερολιμένα Marseille Provence, καθώς και τη σύνδεση με τον σιδηρόδρομο.
- (96) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι για την επίτευξη αυτού του στόχου ήταν αναγκαία τα έργα που εκτελέστηκαν, δηλαδή η αύξηση της χωρητικότητας της αίθουσας 1 και η αναβάθμισή της στα διεθνή πρότυπα, η βελτιστοποίηση του διαδρόμου προσγειώσεων/απογείωσης 1 και η ανακατασκευή του διαδρόμου 2 και η δημιουργία ενός σιδηροδρομικού σταθμού προσβάσιμου στο TGV.
- (97) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η σημειωθείσα εξέλιξη του όγκου των επιβατών αποδεικνύει ότι οι εν λόγω υποδομές παρουσιάζουν ικανοποιητική προοπτική χρήσης μακροπρόθεσμα. Προσθέτει ότι η σχεδιαζόμενη κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής θα ενισχύσει οπωσδήποτε την επιβατική κίνηση του αερολιμένα.
- (98) Σύμφωνα με τη Γαλλία, η υποδομή είναι προσβάσιμη χωρίς διάκριση σε όλους τους χρήστες. Υπογραμμίζει ότι η κατανομή των αιθουσών μεταξύ των πτήσεων εσωτερικού, εντός του χώρου Σένγκεν και των διεθνών πτήσεων είναι αναγκαία για την καλή διαχείριση των ροών των επιβατών, με την τήρηση των κανόνων για τους συνοριακούς ελέγχους και ότι η εγκατάσταση των πτήσεων στον ένα ή τον άλλο αεροσταθμό δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι όλες οι εταιρείες έχουν ελεύθερη πρόσβαση στους δύο τερματικούς σταθμούς ανάλογα με τις πτήσεις που εξυπηρετούν.
- (99) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι θεωρεί πως τα έργα που εκτελέστηκαν δεν επηρεάζουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, εφόσον δεν υπάρχει αεροδρόμιο της ίδιας κατηγορίας στην ίδια ζώνη δραστηριότητας, και υπογραμμίζει, εξάλλου, ότι οι επενδύσεις τις οποίες αφορά η επιχορήγηση της 26ης Ιουλίου 2004 δεν αποσκοπούσαν άμεσα στην αύξηση της χωρητικότητας του αερολιμένα.
- (100) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι όροι χορήγησης της εξεταζόμενης επιδότησης εγγυώνται την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας ⁽²²⁾. Υπενθυμίζει ότι η δέσμευση της τοπικής αυτοδιοίκησης περιοριζόταν σε 1 εκατ. EUR επί 3 έτη.

3.2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΟΚΙΜΗΣ ΤΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ ΣΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟ MP2

- (101) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η κριτική της εταιρείας PwC, κατά την οποία η μείωση της αναλογίας της επιδότησης επενδύσεων στις αποσβέσεις των υποδομών του αεροσταθμού mp2 νοθεύει το κριτήριο του συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς δεν είναι βάσιμη. Κατά τη Γαλλία, οι ισχύοντες λογιστικοί κανόνες επιβάλλουν την έκπτωση των επιδοτήσεων εξοπλισμού που καταλογίζονται στις μελλοντικές χρήσεις από τις καθαρές λογιστικές αξίες των παγίων στοιχείων ενεργητικού. Επιπλέον, η μεταχείριση των επιδοτήσεων στους αεροσταθμούς mp1 και mp2 ήταν ομοιόμορφη, εφόσον και οι δύο έλαβαν επιδότηση που κάλυψε το 30 % του κόστους των έργων στον αεροσταθμό. Τέλος, η συνεκτίμηση των ακαθάριστων ροών στη βάση του κόστους της τιμής του τελους επιβατών θα οδηγούσε τον διαχειριστή να χρεώνει τους χρήστες έξοδα που θα ήταν πράγματι αδύνατο να επωμιστούν. Γενικότερα, εφόσον η Γαλλία έκρινε ότι η

⁽²²⁾ Η σύμβαση μεταξύ του CCIMP και της αστικής κοινότητας Marseille Provence Métropole ορίζει ότι η συμμετοχή του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης καθορίστηκε σε συνάρτηση με τα επενδυτικά προγράμματα που προτάθηκαν από τον αερολιμένα της Μασσαλίας και εγκρίθηκαν από τον μητροπολιτικό Δήμο και ότι τα κεφάλαια προορίζονταν αυστηρά για να καλύψουν τις εγκριθείσες δαπάνες, ότι η ετήσια δημόσια συνεισφορά περιορίζεται στις πραγματικές δαπάνες του αερολιμένα κατά το οικονομικό έτος, ότι κάθε αίτηση χρηματοδότησης συνοδεύεται από ανακεφαλαιωτική κατάσταση δαπανών και ότι το CCIMP θέτει στη διάθεση του μητροπολιτικού Δήμου τα τιμολόγια για όλες τις συναλλαγές.

επιδότηση που έλαβε το Γενικό Συμβούλιο συμβιβάζεται με το γαλλικό δίκαιο και το δίκαιο της Ένωσης, εκτιμά ότι το CCIMP συμπεριφέρθηκε ως συνετός επιχειρηματίας στην οικονομία της αγοράς με το να μη καταλογίσει στο επιχειρηματικό σχέδιο δαπάνες που δεν θα μπορούσε να επωμιστεί.

- (102) Όσον αφορά το γεγονός ότι, στο επιχειρηματικό σχέδιο, το ποσό της καθαρής λογιστικής αξίας (ΚΛΑ) των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου προστέθηκε στις ταμειακές ροές που λήφθηκαν υπόψη, η Γαλλία ισχυρίζεται ότι απλώς περιορίζεται στο να εκφράσει σε λογιστικούς όρους τις διατάξεις της συγγραφής υποχρεώσεων της σύμβασης παραχώρησης του 1987. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι μια τέτοια διάταξη είναι συνήθης στις συμβάσεις παραχώρησης και αποσκοπεί στο να λαμβάνονται υπόψη οι αντίστοιχες περιοδοί του επενδυτικού σχεδίου και της σύμβασης παραχώρησης.
- (103) Για να δικαιολογήσει την τιμή του 7,5 % που θεωρήθηκε ότι αντικατοπτρίζει το μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC), η Γαλλία ισχυρίζεται ότι είναι συνεπής με τη μέση εκτίμηση του WACC των γαλλικών αερολιμένων ⁽²³⁾, παρότι είναι ελαφρώς υψηλότερη λόγω της καθορισμένης περιμέτρου του αεροδρομίου και του γεγονότος ότι η εκτίμηση έγινε σε προγενέστερη περίοδο (2004) από τις εκτιμήσεις στις οποίες γίνεται παραπομπή. Η Γαλλία επισημαίνει ότι η εταιρεία Mazars υιοθετεί στη μελέτη της την ίδια παραδοχή για το WACC με αυτήν του φορέα εκμετάλλευσης του αερολιμένα Marseille-Provence.
- (104) Η Γαλλία ισχυρίζεται ότι κακώς η Επιτροπή έκρινε ότι δεν υπήρξε αύξηση των εξωτερικών επιβαρύνσεων σε σχέση με τα μέτρα διαφοροποίησης για λόγους γενικού συμφέροντος (κίνητρο για την έναρξη νέων γραμμών), εφόσον οι διαφοροποιήσεις αυτές λήφθηκαν υπόψη όχι ως επιβαρύνσεις, αλλά ως μειώσεις στους κύκλους εργασιών των τελών προσγειώσης, σήμανσης και στάθμευσης σε όλες τις περιπτώσεις που εξετάστηκαν. Η Γαλλία προσθέτει ότι οι εν λόγω μεταβολές ωφέλησαν τους χρήστες τόσο του αεροσταθμού mpr2 όσο και του mpr1 και η εφαρμογή τους από το 2005 έως το 2010 εμφανίζει συνολικό άθροισμα των εκπτώσεων που χορηγήθηκαν ισόρροπο μεταξύ των δύο αεροσταθμών ([...]* εκατ. EUR για τον αεροσταθμό mpr1 και [...]* εκατ. EUR για τον αεροσταθμό mpr2). Η Γαλλία υπέβαλε επίσης πρόγραμμα εργασιών που καταρτίστηκε εκ των υστέρων για τα έτη 2005-2010, το οποίο τεκμηριώνει ότι τα επιχειρηματικά σχέδια που υποβλήθηκαν μεταξύ Σεπτεμβρίου 2005 και Μαΐου 2006 βασίζονταν σε στοιχεία προβλέψεων παραπλήσια με τα πραγματικά και ότι η αποδοτικότητα του αεροσταθμού mpr2 είναι υψηλότερη από αυτή που είχε προβλεφθεί κατά τη λήψη της απόφασης για επένδυση.

3.3. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΗΘΗΚΕ ΣΤΟ CCIMP

- (105) Όσον αφορά τις συνεισφορές ύψους [...]* εκατ. EUR που κατέβαλαν δημόσιες αρχές στο CCIMP, η Γαλλία ισχυρίζεται ότι αυτές δεν αποτελούν επιδοτήσεις λειτουργίας αλλά αντιστάθμιση για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από τη γενική υπηρεσία του CCIMP στον αερολιμένα Marseille-Provence. Η Γαλλία εξηγεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη τον λογιστικό διαχωρισμό μεταξύ της αερολιμενικής υπηρεσίας του εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου και των άλλων υπηρεσιών του, τα ποσά τα οποία αφορά η παρούσα απόφαση αντιστοιχούν στις ανατιμολογήσεις για τις υπηρεσίες που παρέχει η γενική υπηρεσία του αερολιμένα και, ως εκ τούτου, συνιστούν εισφορές που αντιστοιχούν σε υπηρεσίες οι οποίες τιμολογήθηκαν για την περίοδο 2001-2010.
- (106) Η Γαλλία υπογραμμίζει ότι η διαπίστωση του ελεγκτή του CCIMP επιβεβαιώνει την απουσία χρηματοοικονομικών ροών από τις κεντρικές υπηρεσίες του CCIMP προς τον αερολιμένα Marseille Provence.
- (107) Η Γαλλία εξήγησε επίσης τη λειτουργία του συστήματος των αερολιμενικών τελών με σκοπό να αποκλειστεί ενδεχόμενη ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης συνδεδεμένη με αυτό τον μηχανισμό. Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι τα αερολιμενικά τέλη προβλέπονται στο άρθρο 1609κγ του γενικού φορολογικού κώδικα (CGI), που ορίζει ότι εισπράττονται υπέρ των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που είναι φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων, ότι οφείλονται από κάθε δημόσια αεροπορική εταιρεία και διατίθενται αποκλειστικά για την επιστροφή των δαπανών που πραγματοποιούν οι φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων για την εκτέλεση των καθηκόντων δημόσιας αρχής, όπως οι υπηρεσίες προστασίας, πυρασφάλειας, διάσωσης, καταπολέμησης του κινδύνου από άγρια πτηνά καθώς και οι υπηρεσίες ασφάλειας. Η Γαλλία διευκρινίζει ότι το ύψος του αερολιμενικού τέλους καθορίζεται σε ετήσια βάση, για κάθε αερολιμένα, βάσει των υπηρεσιών που παρέχονται κατ' εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και της προβλέψιμης εξέλιξης των δεδομένων όσον αφορά την επιβατική κίνηση, το κόστος και τα άλλα αποτελέσματα εκμετάλλευσης. Οι φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων συντάσσουν για τον σκοπό αυτό ετήσια δήλωση δαπανών και επιβατικής κίνησης, που διαβιβάζεται στις τοπικές διευθύνσεις των υπηρεσιών ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας προς επικύρωση. Ο υπολογισμός των τελών γίνεται στο επίπεδο της κεντρικής διοίκησης της γενικής διεύθυνσης πολιτικής αεροπορίας, με τη συνεκτίμηση των σωρευτικών αποτελεσμάτων των προηγούμενων ετών.
- (108) Η Γαλλία αντικρούει τη διαπίστωση ότι ο εν λόγω μηχανισμός θα μπορούσε να ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Η Γαλλία υπογραμμίζει καταρχάς ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται σε όλους τους αερολιμένες σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες.

⁽²³⁾ Οι αποφάσεις της επιτροπής διαβούλευσης των αερολιμένων που προσκόμισε η Γαλλία αναφέρονται στην περίπτωση της ADP σε WACC που κυμαίνεται από 5,8 % έως 6,5 % για την περίοδο 2006-2010 και 6,2 % έως 6,8 % για την περίοδο 2011-2015 και 6 % έως 6,5 % στην περίπτωση του αερολιμένα της Τουλούζης, για την περίοδο 2009-2013.

- (109) Διευκρινίζει στη συνέχεια ότι, εφόσον ο συντελεστής του φόρου καθορίζεται ανάλογα με τα στοιχεία των προβλέψεων δαπανών και της επιβατικής κίνησης, δεν μπορεί να υπάρξει απολύτως ακριβής προσαρμογή των εσόδων στα έξοδα για ένα έτος, αλλά αμφισβητεί ότι μπορεί να υπάρξει υπεραντιστάθμιση.
- (110) Η Γαλλία υπενθυμίζει συναφώς ότι οι δαπάνες που πραγματοποιούν οι φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων τους επιστρέφονται μόνο εκ των υστέρων σε συνάρτηση με τα κονδύλια για αποσβέσεις και όταν διαπιστώνεται θετικό υπόλοιπο αυτό μεταφέρεται στους συγκεντρωτικούς λογαριασμούς των επόμενων ετών και αφαιρούνται από αυτό τα χρηματοοικονομικά έξοδα που βαρύνουν τον φορέα εκμετάλλευσης και γίνεται προσαρμογή του τέλους το επόμενο έτος. Η Γαλλία διευκρινίζει ότι το σύστημα των αερολιμενικών τελών είναι ελλειμματικό εδώ και αρκετά χρόνια (κατά 110 εκατ. EUR περίπου στο τέλος του 2010), με αποτέλεσμα να μην αντισταθμίζεται το μερίδιο των δαπανών για τις υπηρεσίες ασφαλείας και προστασίας που βαρύνουν τους αερολιμένες, εφόσον στο μερίδιο αυτό αποδίδονται τα χρηματοοικονομικά έξοδα που βαρύνουν το κράτος. Η Γαλλία υπογραμμίζει ότι οι εκ των υστέρων αυξήσεις των τελών πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις για τις αεροπορικές εταιρείες, το οποίο αποκλείει την πολύ γρήγορη ανάκτηση.
- (111) Τέλος, η Γαλλία αναφέρει τον μηχανισμό «μηδενικής έκπτωσης» σε περίπτωση αλλαγής φορέα διαχείρισης αερολιμένα, ο οποίος υποχρεώνει τον φορέα εκμετάλλευσης να επιστρέψει τυχόν θετικό υπόλοιπο που διαπιστώνεται στη λήξη της θητείας του.
- (112) Όσον αφορά τον αερολιμένα Marseille Provence, η Γαλλία διευκρινίζει ότι το συσσωρευμένο έλλειμμα του συστήματος των αερολιμενικών τελών ανερχόταν σε 2,7 εκατ. EUR στο τέλος του 2000, ότι η ισορροπία αποκαταστάθηκε το 2010 με τον καθορισμό του ποσού των τελών σε 8,20 EUR και ότι το τέλος του 2011 αναθεωρήθηκε προς τα κάτω (σε 7,774 EUR) για να μη δημιουργηθεί πλεόνασμα.

3.4. Ο ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΤΟΥΣ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟΥΣ MP1 ΚΑΙ MP2.

- (113) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η εφαρμογή διαφορετικών τελών στους αεροσταθμούς mp1 και mp2 είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁴⁾ και υπενθυμίζει ότι ο αεροσταθμός mp2 είναι ανοικτός σε όλες τις αεροπορικές εταιρείες. Διευκρινίζει ότι η διαφορά τελών μεταξύ των αεροσταθμών mp1 και mp2 βασίζεται στην υποκείμενη διαφορά κόστους μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχουν αυτοί οι αεροσταθμοί στους επιβάτες. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι, στην απόφασή του της 26ης Ιουλίου 2011, το Συμβούλιο Επικρατείας αναγνώρισε την εγκυρότητα των τελών που καθορίστηκαν για τον αεροσταθμό mp1 και, κατ' επέκταση, ενέκρινε την εγκυρότητα των κανόνων λογιστικής κατανομής των δαπανών και των εσόδων μεταξύ των αεροσταθμών mp1 και mp2. Τέλος, η Γαλλία τονίζει ότι, βάσει της αρχής του «ενιαίου ταμείου», η οποία εφαρμόζεται στον αερολιμένα Marseille Provence, η διαφορά μεταξύ της τιμής κόστους του τέλους επιβατών και του τέλους αυτού συνίσταται σε ίδιους πόρους του εν λόγω αεροσταθμού από μη αεροναυτικές δραστηριότητες, την οποία ένας συντετός επιχειρηματίας θα λάβει υπόψη για να καθορίσει τις τιμές που θα εφαρμόσει στον αεροσταθμό.
- (114) Η Γαλλία αμφισβητεί ότι το CCIMP έλαβε υπόψη μόνον τις πρόσθετες δαπάνες που είχαν άμεση σχέση με την έναρξη της λειτουργίας και την εκμετάλλευση του αεροσταθμού mp2. Ισχυρίζεται ότι, δεδομένου του γεωγραφικού διαχωρισμού των δύο αεροσταθμών, είναι εφικτό να διαχωριστούν όλες οι απαραίτητες επενδύσεις του αεροσταθμού mp2, ήτοι 8,95 εκατ. EUR. Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι οι δαπάνες ενός αερολιμένα αποτελούνται κατά κύριο λόγο από πάγια έξοδα.
- (115) Στη συνέχεια, η Γαλλία αναφέρει λεπτομερώς τα στοιχεία στα οποία βασίστηκε ο καθορισμός των λειτουργικών δαπανών που καταλογίζονται στον αεροσταθμό mp2:
- εφόσον ο αεροσταθμός mp2 αντιπροσωπεύει μόνον το 8,9 % της συνολικής επιφάνειας των αεροσταθμών του αεροδρομίου, αντιπροσωπεύει μόνον το 9,8 % του συνόλου της θέσης «φόροι, τέλη και ασφάλειες»,
 - επειδή οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης αφορούν κυρίως την αποκατάσταση μηχανικών μερών, όπως οι ανελκυστήρες, οι κυλιόμενοι διάδρομοι και οι κυλιόμενες σκάλες, ο αεροσταθμός που παρέχει βασικές υπηρεσίες, ο οποίος δεν διαθέτει ούτε κυλιόμενους διαδρόμους ούτε κυλιόμενες σκάλες, αντιπροσωπεύει μόνον το 5 % των δαπανών «επισκευής και συντήρησης»,
 - ο αεροσταθμός mp2, νέος, με καλύτερη μόνωση και ύψος αιθούσης σημαντικά χαμηλότερο από το ύψος του αεροσταθμού mp1, που αντιπροσωπεύει το 8,9 % της επιφάνειας των αεροσταθμών του αερολιμένα, αντιπροσωπεύει μόνον το 8,6 % των ενεργειακών δαπανών,
 - οι δαπάνες καθαρισμού καταλογίζονται στον mp2 κατά 7,8 %, λαμβανομένης υπόψη της αναλογίας της χρησιμοποιούμενης επιφάνειας (8,9 %), της επίστρωσης των δαπέδων (πλακίδια στον αεροσταθμό mp2, μοκέτα στον αεροσταθμό mp1), με την ίδια ακριβώς συχνότητα καθαρισμού και στους δύο αεροσταθμούς,

⁽²⁴⁾ Οδηγία 2009/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, για τα αερολιμενικά τέλη (ΕΕ L 70 της 14.3.2009, σ. 11).

- η δημιουργία του αεροσταθμού mp2 δεν απαιτεί καμία πρόσθετη δαπάνη προσωπικού, εκτός από την πρόσληψη ενός προσώπου στη θέση του συντονιστή του αεροσταθμού (PCA) το 2007, μία πρόσληψη στη θέση του συντονιστή της εκμετάλλευσης (PCE) και μία πρόσληψη στο γραφείο πληροφοριών (BI) το 2010· αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που προσκόμισαν οι γαλλικές αρχές, οι οποίες ανέφεραν επίσης λεπτομερώς στην απάντησή τους τη μέθοδο κατανομής που χρησιμοποιήθηκε για την κατανομή των δαπανών εκμετάλλευσης μεταξύ των δύο αεροσταθμών.
- (116) Η Γαλλία ισχυρίζεται επίσης ότι, εφόσον η κατανομή των λειτουργικών δαπανών πραγματοποιήθηκε βάσει πάγιου προσωπικού, οι δαπάνες που καταλογίστηκαν στον αεροσταθμό mp2 αντιπροσωπεύουν ισοποση εξοικονόμηση από το τέλος επιβατών για τον αεροσταθμό mp1. Η Γαλλία παρατηρεί, εξάλλου, ότι οι δαπάνες που καταλογίζονται στον αεροσταθμό mp2 αντιστοιχούν στις πρόσθετες δαπάνες που θα πραγματοποιούσε ο αεροσταθμός mp1, εάν δεν είχε κατασκευαστεί ο δεύτερος αεροσταθμός (παράρτημα 44 και παράρτημα 25).
- (117) Η Γαλλία αμφισβητεί επίσης το συμπέρασμα της PwC ότι οι επενδύσεις που δεν καταλογίζονται άμεσα στους αεροσταθμούς πρέπει να καταλογίζονται έμμεσα και περιγράφει αναλυτικά τις επενδύσεις που δεν συνδέονται με το τέλος επιβατών και τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη λογιστικά (επενδύσεις σε κτήρια χωριστά από τους αεροσταθμούς, τα οποία αποφέρουν χωριστά έσοδα από εκμίσθωση, επενδύσεις για την αντικατάσταση απαραιτήτων εγκαταστάσεων που διατίθενται σε ειδικά κέντρα ανάλυσης, επενδύσεις οδοποιίας, πληροφορικής, για γέφυρα που καταλογίζονται στο ειδικό κέντρο ανάλυσης και, ενδεχομένως, περιλαμβάνονται στο μερίδιο των γενικών εξόδων). Η Γαλλία αμφισβητεί επίσης το επιχειρήμα της PwC ότι, επειδή μπορεί οι επιβάτες του αεροσταθμού mp2 να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις του αεροσταθμού mp1, το 10 % των δαπανών απόσβεσης του αεροσταθμού mp1 θα πρέπει να καταλογιστεί στον αεροσταθμό mp2. Υποστηρίζει ότι ο σαφής διαχωρισμός μεταξύ των υποδομών του αερολιμένα καθιστά σχεδόν αδύνατη αυτή τη χρήση, ότι αυτό θα ισοδυναμούσε με καταλογισμό έκτασης ισοδύναμης με τη συνολική έκταση του αεροσταθμού mp2, και ότι αυτό θα απαιτούσε τον καταλογισμό της ίδιας αναλογίας των εμπορικών εσόδων του αεροσταθμού mp1 στον αεροσταθμό mp2, ήτοι μείωση του περιθωρίου του κύριου αεροσταθμού κατά [...] * εκατ. EUR.
- (118) Η Γαλλία υπογραμμίζει ακόμη ότι οι παραδοχές σχετικά με την επιβατική κίνηση που έλαβε υπόψη η PwC στις εκθέσεις της του 2006 και του 2007 βασίζονται στα στοιχεία των προβλέψεων στο επιχειρηματικό σχέδιο του Νοεμβρίου 2004 και δεν λαμβάνουν υπόψη την επικαιροποίηση προς τα κάτω των στοιχείων για την επιβατική κίνηση στα επιχειρηματικά σχέδια του Σεπτεμβρίου 2005 και Μαΐου 2006, μετά την απόφαση της Air France να μη μεταφέρει το «ειδικό δρομολόγιο» της στον αεροσταθμό mp2 και την εξάμηνη αναβολή της απόφασης για την έναρξη λειτουργίας του νέου αεροσταθμού, η οποία μείωσε σημαντικά την επιβατική κίνηση των ετών 2006 και 2007. Η Γαλλία αμφισβητεί τη διαπίστωση μιας «απορρόφησης» επιβατών του αεροσταθμού mp1 από τον αεροσταθμό mp2 που αναφέρεται στην έκθεση της PwC. Τονίζει, ως προς αυτό, ότι η Air France δεν υλοποίησε τελικά το σχέδιό της να μεταφέρει τις πτήσεις του «ειδικού δρομολογίου» της προς το Orly στον αεροσταθμό mp2 και ότι η επιβατική κίνηση της Air France κατά την περίοδο 2008-2011 παρέμεινε σταθερή και στους δύο προορισμούς για τους οποίους η Ryanair εκτελεί ανταγωνιστικές πτήσεις στον αεροσταθμό mp2 από 2009.
- (119) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι, εφόσον τα επιχειρήματα της PwC είναι αβάσιμα, το τέλος των 3,84 EUR ανά επιβάτη είναι αβάσιμο και τονίζει ότι είναι υψηλότερο από το τέλος που εφαρμόζονταν στον αεροσταθμό mp1 το 2007.
- (120) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι, μετά την ακύρωση από το Συμβούλιο Επικρατείας των τελών που εφαρμόζονταν στον αεροσταθμό mp2 για το 2006, το 2007 και το 2008 και των τελών που εφαρμόζονταν στον mp1 για το 2008, ο φορέας εκμετάλλευσης του αερολιμένα καθόρισε νέα τέλη για κάθε έναν από τους αεροσταθμούς. Η αιτιολόγηση μιας αύξησης των τελών για τον αεροσταθμό mp2 συνίσταται στην απαίτηση της ρυθμιστικής αρχής (των Υπουργών Οικονομίας και Πολιτικής Αεροπορίας) να καταλογιστεί μόνο σε αυτό τον αεροσταθμό το συμβατικό κόστος διαφήμισης από την AMS, χωρίς να τεθεί υπό αμφισβήτηση η μέθοδος κατανομής των δαπανών μεταξύ των αεροσταθμών.
- (121) Κατά τη Γαλλία, το CCIMP καθόρισε το ύψος του τέλους που θα επέτρεπε την επίτευξη ταυτόσημου ποσοστού κάλυψης για τους δύο αεροσταθμούς (δηλαδή [...] * %) Η Γαλλία ισχυρίζεται ότι η οδηγία 2009/12/ΕΚ προβλέπει διαφοροποίηση του επιπέδου των αερολιμενικών τελών σε συνάρτηση, μεταξύ άλλων, με το κόστος τους, και ότι, για να διασφαλιστεί ότι αυτή η διαφοροποίηση του τέλους δικαιολογείται από μια διαφορά κόστους, πρέπει να διασφαλιστεί ίσο ποσοστό κάλυψης των εξόδων αυτών από το τέλος επιβατών για τον κάθε αεροσταθμό. Η Γαλλία προσθέτει ότι ο συντελεστής κάλυψης μπορεί να είναι κατώτερος από 100 %, στον βαθμό που, κατά τη ρύθμιση σε «ενιαίο ταμείο», η συνολική οικονομική ισορροπία του αερολιμένα ενσωματώνει τα έσοδα από τις μη αεροναυτικές δραστηριότητες. Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι η εταιρεία Mazars εκτίμησε στην έκθεσή της ότι, για το έτος 2007, η κάλυψη του κόστους επιβατών με τα έσοδα από το τέλος επιβατών ήταν [...] * % στον αεροσταθμό mp1 και [...] * % στον αεροσταθμό mp2.
- (122) Η Γαλλία συμπεραίνει ότι οι τιμές του τέλους επιβατών για τον αεροσταθμό mp2 δεν μπορούν να συνιστούν οικονομικό πλεονέκτημα υπέρ μιας εταιρείας κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, στον βαθμό που καθορίζονται σε σχέση με τις δαπάνες κατασκευής και εκμετάλλευσης του αεροσταθμού mp2, ότι η διαφορά μεταξύ των τελών επιβατών για τη χρήση του κάθε αεροσταθμού είναι αντικειμενική, διαφανής και αιτιολογημένη από τις δαπάνες του κάθε αεροσταθμού, και ότι η διαφοροποίηση σε αυτό το πλαίσιο προβλέπεται ρητά από το άρθρο 10 της οδηγίας 2009/12/ΕΚ.

- (123) Ούτε επιλεκτικότητα του μέτρου αποδεικνύεται στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον το τέλος εφαρμόζεται αδιακρίτως σε κάθε εταιρεία που κάνει χρήση του αεροσταθμού nr2.
- (124) Όσον αφορά τα μειωμένα τέλη επιβατών για τις πτήσεις εσωτερικού, η Γαλλία διευκρινίζει ότι η απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2009 απαγορεύει στο εξής κάθε διαφοροποίηση τελών μεταξύ των χωρών της ζώνης Σένγκεν και υπενθυμίζει ότι, στην απόφασή της, της 28ης Ιανουαρίου 2009, η Επιτροπή έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαίο να προτείνει πρόσθετα μέτρα.

3.5. ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΝΕΩΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

- (125) Η Γαλλία ισχυρίζεται, καταρχάς, ότι οι διαφοροποιήσεις των τελών που εφαρμόζονται στις αεροπορικές εταιρείες που εξετάζονται στις αιτιολογικές σκέψεις 116 έως 137 της απόφασης της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας εφαρμόζονται στη Γαλλία σε όλους τους κρατικούς αερολιμένες και σε πάρα πολλούς τοπικούς αερολιμένες.
- (126) Προσθίεται ότι αυτά τα μέτρα αποσκοπούν στην προώθηση της δημιουργίας νέων αεροπορικών συνδέσεων. Ανταποκρίνονται σε λόγους γενικού συμφέροντος για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης και της συνδεσιμότητας της περιοχής, του χωροταξικού σχεδιασμού και της ολοκλήρωσης της ευρωπαϊκής αγοράς.
- (127) Σύμφωνα με τη Γαλλία, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη την επίκληση του γενικού συμφέροντος κατά την εξέταση της συμβατότητας των χορηγούμενων ενισχύσεων με το ευρωπαϊκό δίκαιο.
- (128) Η Γαλλία ισχυρίζεται επίσης ότι οι διαφοροποιήσεις των τελών εγκρίνονται σε ετήσια βάση από το κράτος στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης που εφαρμόζεται σε όλους τους κρατικούς αερολιμένες και διασφαλίζει τον αμερόληπτο χαρακτήρα των μέτρων. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η ετήσια διαδικασία έγκρισης των τελών αρκεί για να πληρούται η απαίτηση να υπάρχει ένας μηχανισμός προσφυγής σε επίπεδο κράτους μέλους για την επανόρθωση κάθε διάκρισης κατά τη χορήγηση των ενισχύσεων, η οποία αποτελεί ένα από τα κριτήρια συμβατότητας της εξεταζόμενης ενίσχυσης.
- (129) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι το εθνικό δίκαιο (άρθρο R.224-2-2 του κώδικα πολιτικής αεροπορίας) που εισάγει τη δυνατότητα διαφοροποίησης των τελών επιβάλλει στο πρόσωπο που είναι επιφορτισμένο με τον καθορισμό των τελών να καθορίζει δείκτες παρακολούθησης που αντιστοιχούν στον επιδιωκόμενο σκοπό γενικού συμφέροντος. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι προβλεπόμενοι δείκτες παρακολούθησης εγγυώνται σε ετήσια βάση την ορθή εκτέλεση του μέτρου και των ενδεχόμενων αναγκαίων προσαρμογών και αρκεί να πληρούται η προϋπόθεση της συμβατότητας της ενίσχυσης που συνδέεται με την ύπαρξη μηχανισμού επιβολής κυρώσεων, εάν ένας αερομεταφορέας δεν τηρήσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε έναντι του αερολιμένα.
- (130) Η Γαλλία διευκρινίζει ότι η κατάσταση των διαφοροποιήσεων των τελών από το 2005, όταν τέθηκε σε εφαρμογή η διάταξη αυτή παρουσιαζόταν τακτικά στους φακέλους των συνεδριάσεων της Κοσόεσο, γεγονός που καθορίζει τον δημόσιο χαρακτήρα των μέτρων που χορηγήθηκαν στους εκπροσώπους των χρηστών του αερολιμένα και αρκεί να πληρούται το κριτήριο της συμβατότητας της ενίσχυσης όσον αφορά τη δημοσιοποίηση των σχετικών μέτρων.
- (131) Η Γαλλία υπογραμμίζει ότι τα υπό εξέταση διαφοροποιημένα τέλη είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/12/ΕΚ που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να διαφοροποιούν τα αερολιμενικά τέλη για λόγους δημοσίου και γενικού συμφέροντος. Η Γαλλία συνάγει εξ αυτού ότι ο φορέας εκμετάλλευσης του αερολιμένα δεν υποχρεούται να συμπεριφέρεται ως συνετός επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς όταν θεσπίζει μια τέτοια διαφοροποίηση των αερολιμενικών τελών. Η Γαλλία επισημαίνει ότι υπάρχουν στο γαλλικό δίκαιο και άλλες διαφοροποιήσεις των τελών για λόγους γενικού συμφέροντος, ιδίως για περιβαλλοντικούς λόγους, όπως η διαφοροποίηση των τελών προσγείωσης ανάλογα με την κατηγορία του αεροσκάφους και την ώρα της ημέρας, λαμβάνοντας υπόψη τις ηχητικές οχλήσεις.
- (132) Η Γαλλία αμφισβητεί ότι τα εν λόγω μέτρα συνιστούσαν ενισχύσεις για την έναρξη νέων γραμμών και ισχυρίζεται ότι στοχεύουν στην εσωτερίκευση ορισμένων στοιχείων δημοσίου συμφέροντος (αντιστάθμιση των ζημιών στο περιβάλλον, βελτίωση της συνδεσιμότητας των περιοχών κ.λπ.) που διαφορετικά δεν θα λαμβάνονταν υπόψη στην τιμή των τελών.
- (133) Η Γαλλία ισχυρίζεται ότι ένα επιχειρηματικό σχέδιο που αποδεικνύει ότι οι εφαρμοζόμενες διαφοροποιήσεις δεν είναι αποδοτικές δεν σημαίνει, παρ' όλα αυτά, ότι ο φορέας εκμετάλλευσης πρέπει να παραιτηθεί από αυτές, διότι το εν λόγω επιχειρηματικό σχέδιο δεν λαμβάνει υπόψη τις εξωγενείς επιδράσεις που προκαλούνται από τα μέτρα, όπως οι εξοικονομήσεις που επιτυγχάνονται σε εκπομπές ρύπων και ηχορύπανση, ή η βελτίωση της συνδεσιμότητας των περιοχών και η καλύτερη εξυπηρέτησή τους. Σύμφωνα με τη Γαλλία, επειδή είναι δύσκολο να αξιοποιηθούν σε χρηματοοικονομικό επίπεδο αυτοί οι εξωγενείς παράγοντες, η οδηγία 2009/12/ΕΚ κάνει χωριστή υπόθεση για τα κίνητρα αυτά.

- (134) Η Γαλλία αμφισβητεί τη μεθοδολογική προσέγγιση της Επιτροπής να εφαρμόσει το κριτήριο του συντετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς, διότι θεωρεί ότι δεν είναι κατάλληλο για την ανάλυση μέτρων που αποσκοπούν στο να επωφεληθεί το δημόσιο συμφέρον από τις θετικές εξωγενείς επιδράσεις.
- (135) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στην αιτιολογική σκέψη 124 της απόφασης της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας είναι εσφαλμένες. Τα αναφερόμενα τέλη έχουν μια μεταβλητή συνιστώσα του τέλους προσγειώσης ανά επιβάτη. Στην πραγματικότητα, το μεταβλητό μέρος του τέλους προσγειώσης υπολογίζεται με βάση το βάρος του αεροσκάφους σε τόνους και όχι στον αριθμό των επιβατών.
- (136) Επικουρικώς, η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι διαφοροποιήσεις των τελών για την έναρξη ενός νέου δρομολογίου είναι οικονομικά αποδοτικές για τον αερολιμένα Marseille Provence. Στην απάντησή της, η Γαλλία υπέβαλε μελέτη για την αποδοτικότητα των μέτρων η οποία συντάχθηκε εκ των υστέρων. Σύμφωνα με τη Γαλλία, οι υπολογισμοί που έγιναν με βάση τα εμπορικά έσοδα του έτους 2008 δείχνουν ότι η μέση έκπτωση που παρέχεται για ένα δρομολόγιο εκτελούμενο με τύπους αεροσκαφών που χρησιμοποιούν τους αεροσταθμούς mp1 και mp2 είναι χαμηλότερη από τα έσοδα που προκύπτουν από τα έσοδα τα οποία καταλογίζονται στον καθένα από αυτούς τους αεροσταθμούς, και προκύπτει καθαρό αποτέλεσμα [...] * EUR ανά επιβάτη για τον αεροσταθμό mp1 και [...] * EUR ανά επιβάτη για τον αεροσταθμό mp2. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι το 83 % της επιβατικής κίνησης που δημιουργείται από το μέτρο αυτό διατηρείται για διάστημα τριών ετών, αποφέροντας πρόσθετο κέρδος. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι μια νέα μελέτη για την αποδοτικότητα των διαφοροποιήσεων που ψηφίστηκε από την Κοσόεσο στις 6 Δεκεμβρίου 2004 πραγματοποιήθηκε με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο του Σεπτεμβρίου 2005 που επικαιροποιήθηκε τον Μάιο του 2006 με βάση ένα αεροσκάφος B737 βάρους 67 τόνων για τον αεροσταθμό mp2 και ένα αεροσκάφος A319 για τον αεροσταθμό mp1. Εξετάστηκαν δύο υποθέσεις για την επιβατική κίνηση: στην πρώτη, η αύξηση της κυκλοφορίας από το 3ο έτος εφαρμογής της διαφοροποίησης αφορά μόνο την αύξηση της συχνότητας των δρομολογίων στις υφιστάμενες γραμμές και στη δεύτερη υπόθεση η αύξηση της κυκλοφορίας αφορά αποκλειστικά νέες γραμμές. Η πρώτη υπόθεση θα οδηγούσε σε καθαρό αποτέλεσμα επί του κύκλου εργασιών ύψους [...] * % και σε ΚΠΑ [...] * EUR, ενώ η δεύτερη σε καθαρό αποτέλεσμα επί κύκλου εργασιών ύψους [...] * % και σε ΚΠΑ [...] * EUR.
- (137) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι διαφοροποιήσεις εφαρμόζονταν χωρίς διακρίσεις και σε όλες τις εταιρείες που πληρούσαν τις προϋποθέσεις εφαρμογής. Η Γαλλία αμφισβητεί, συνεπώς, ότι πληρούται το κριτήριο της επιλεκτικότητας του μέτρου κατά τον χαρακτηρισμό κρατικής ενίσχυσης.
- (138) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι, στην απόφασή της για τον αερολιμένα του Μάντσεστερ ⁽²⁵⁾, στην οποία παραπέμπει η απόφασή της για τον αερολιμένα του Charleroi ⁽²⁶⁾, η Επιτροπή δέχθηκε ότι η χορήγηση εκπτώσεων επί των τελών προσγειώσης συνιστά μέτρο περιορισμένης διάρκειας και εντασσόταν σε καθεστώς ανοικτό σε όλες τις αεροπορικές εταιρείες που αρχίζουν νέο δρομολόγιο με αναχώρηση από το Manchester, κατά τρόπο που απέκλειε κάθε κίνδυνο νόθευσης του ανταγωνισμού και δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Η Γαλλία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ένα καθεστώς προστιτό σε όλες τις αεροπορικές εταιρείες που χορηγείται για περιορισμένη χρονική περίοδο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ.
- (139) Η Γαλλία παρουσιάζει το καθεστώς διαφοροποίησης των τελών που ίσχυε από τις 15 Φεβρουαρίου έως τις 31 Ιουλίου 2009 και διευκρινίζει ότι 24 εταιρείες επωφελήθηκαν από το καθεστώς αυτό. Υπενθυμίζει ότι το καθεστώς ακυρώθηκε από το Tribunal administratif de Marseille με απόφαση της 30ής Ιουνίου 2009 για τον λόγο ότι το εύρος της διαφοροποίησης ήταν υπέρμετρα μεγάλο και αντικαταστάθηκε από την 1η Φεβρουαρίου 2010 από ένα σύστημα με μειωμένα ποσοστά έκπτωσης και με ενισχυμένες προϋποθέσεις χορήγησης. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην απόφαση Manchester πληρούνται στην περίπτωση των δύο καθεστώτων διαφοροποίησης των τελών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή, εφόσον οι εν λόγω διαφοροποιήσεις δεν εντάσσονται στο πεδίο του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Κατά την άποψη της Γαλλίας, επομένως, κακώς η Επιτροπή εξετάζει στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας τις επίμαχες διαφοροποιήσεις βάσει του κριτηρίου του συντετού επιχειρηματία.

3.6. ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

- (140) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η έκπτωση αυτή θεσπίστηκε, όπως και η έκπτωση για τα νέα δρομολόγια, για λόγους γενικού συμφέροντος. Η διαφοροποίηση των τελών νυκτερινής στάθμευσης επιτρέπει στον αερολιμένα Marseille Provence να αυξήσει τις ροές πτήσεων στην αρχή και στο τέλος της ημέρας, συμβάλλοντας στη βελτιστοποίηση της χρήσης των υποδομών. Η Γαλλία υπογραμμίζει ότι ο αντίκτυπος αυτού του μέτρου περιορίζεται στο [...] * % του κύκλου εργασιών των τελών στάθμευσης, χωρίς να έχουν οι διαφοροποιήσεις τελών επιπτώσεις για την έναρξη νέων γραμμών.
- (141) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι δεν είναι ορθό να αξιολογηθούν οι διαφοροποιήσεις για λόγους γενικού συμφέροντος υπό το πρίσμα της αποδοτικότητάς τους με τη στενή έννοια. Διευκρινίζει, ωστόσο, επικουρικώς, ότι η τήρηση της αρχής του συντετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς είναι δεδομένη στην προκειμένη περίπτωση, βάσει της μελέτης «Καθορισμός των πρόσθετων δαπανών που προκύπτουν από τη νυκτερινή στάθμευση» βάσει των λογαριασμών του 2004.

⁽²⁵⁾ Απόφαση της 14ης Ιουνίου 1999, αερολιμένας του Μάντσεστερ, NN 109/98.

⁽²⁶⁾ Απόφαση 2004/393/ΕΚ της Επιτροπής, της 12ης Φεβρουαρίου 2004, για τα πλεονεκτήματα που εκχωρήθηκαν από την περιφέρεια της Βαλλωνίας στην αεροπορική εταιρεία Ryanair κατά την εγκατάστασή της στο Charleroi (EE L 137 της 30.4.2004, σ. 1).

- (142) Σύμφωνα με τη μελέτη που εκπονήθηκε με βάση τους λογαριασμούς του 2008, το μεταβλητό κόστος των τελών νυκτερινής στάθμευσης θα ανερχόταν σε [...] * EUR ανά αεροσκάφος ανά διανυκτέρευση, ενώ η εκτίμηση για το 2004 ήταν [...] * EUR. Στην περίπτωση αεροσκάφους B737-800 με ποσοστό πληρότητας 80 %, το κόστος αυτό αντιπροσωπεύει [...] * EUR ανά επιβάτη και στην περίπτωση αεροσκάφους A319 με ποσοστό πληρότητας 70 % [...] * EUR ανά επιβάτη. Όμως, βάσει των λογαριασμών που υποβλήθηκαν στην Κοσόεκο της 18ης Φεβρουαρίου 2009, οι δραστηριότητες από τα εμπορικά καταστήματα και τους χώρους στάθμευσης θα κάλυπταν ποσοστό [μεταξύ 100 % και 150 %] % των δαπανών για επιβάτες του αεροσταθμού mp1, δηλαδή καθαρό περιθώριο ύψους [...] * EUR ανά επιβάτη και [μεταξύ 100 % και 150 %] % των δαπανών για επιβάτες του αεροσταθμού mp2, δηλαδή καθαρό περιθώριο ύψους [...] * EUR ανά επιβάτη. Αυτά τα καθαρά περιθώρια κάλυπταν σε μεγάλο βαθμό τις καθαρές πρόσθετες δαπάνες της νυκτερινής στάθμευσης.
- (143) Τέλος, η Γαλλία ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν είχε εκφράσει επικρίσεις για το σύστημα των αερολιμενικών τελών στον αερολιμένα Charleroi.

3.7. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

- (144) Όσον αφορά το καθεστώς ενισχύσεων που θεσπίστηκε με την απόφαση του CCIMP της 21ης Νοεμβρίου 2005 και σε μία μόνο καταβολή [λιγότερο από 300 000] EUR υπέρ της BMI baby, η Γαλλία αναφέρει στην επιστολή της 28ης Δεκεμβρίου 2010 ότι, εάν το ποσό αυτό θεωρηθεί ότι συνιστά κρατική ενίσχυση, θα καλυπτόταν σε κάθε περίπτωση από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής⁽²⁷⁾ (για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας). Υπογραμμίζει, επιπλέον, ότι, μετά την ανακοίνωση της πώλησης της εταιρείας αυτής, το CCIMP ενδέχεται να μην ήταν σε θέση να λάβει μια υπεύθυνη δήλωση σχετικά με τις ενισχύσεις που εισπράχθηκαν σε άλλους ευρωπαϊκούς αερολιμένες.

3.8. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ AMS

- (145) Όσον αφορά τη σύμβαση αγοράς διαφημιστικού χώρου με την AMS της 19ης Μαΐου 2006, η Γαλλία ισχυρίζεται ότι η σύμβαση της σύμβασης αυτής ήταν σύμφωνη με τη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού λόγω της ύπαρξης ενός μόνο προμηθευτή.
- (146) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι η διαφημιστική πολιτική έχει άμεση επίπτωση στην αποδοτικότητα των αερολιμενικών υποδομών χάρη στα έσοδα που προκύπτουν από τα αερολιμενικά τέλη και τα τέλη των εσόδων από μη αεροναυτικές δραστηριότητες. Διευκρινίζει ότι η διαφήμιση εκ μέρους των αεροπορικών εταιρειών είναι ανεπαρκής και επισημαίνει ότι, το 2006, η AMS ήταν ο μοναδικός πάροχος που προσέφερε ταυτόχρονα ένα ενιαίο σύστημα αποκλειστικής διάθεσης εισιτηρίων της Ryanair, της μόνης εταιρείας που δεσμεύτηκε να δημιουργήσει βάση αεροσκαφών στον νέο αεροσταθμό mp2, ένα ευρύ κοινό χρηστών στους οποίους απευθύνεται η διαφημιστική πολιτική και υπηρεσίες μάρκετινγκ προσαρμοσμένες στην αγορά αεροπορικών εισιτηρίων με προορισμό την Προβηγκία.
- (147) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι το CCIMP συμπεριφέρθηκε ως συνετός επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς συνάπτοντας τη σύμβαση με την AMS, κατά τρόπο ώστε αυτή να μην ενέχει κανένα στοιχείο ενίσχυσης.
- (148) Η Γαλλία υποστηρίζει καταρχάς ότι η συμφωνηθείσα τιμή είναι σύμφωνη με τις πρακτικές της αγοράς, ιδίως με βάση τα αποτελέσματα της συγκριτικής μελέτης που εκπονήθηκε εκ των προτέρων με βάση τον διαδικτυακό τόπο viamichelin.com. Η Γαλλία αμφισβητεί ότι η παροχή υπηρεσιών μάρκετινγκ από την AMS γινόταν με προτιμησιακούς όρους και υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην απόφασή της σχετικά με το Αεροδρόμιο της Οστάνδης⁽²⁸⁾, δέχθηκε ότι το πρόγραμμα προώθησης πτήσεων μέσω του καταλόγου ενός ταξιδιωτικού πράκτορα δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση.
- (149) Επιπλέον, η Γαλλία ισχυρίζεται ότι η σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS είναι επένδυση αποδοτική για τον αερολιμένα Marseille Provence, και ειδικότερα για την ανάπτυξη του αεροσταθμού mp2. Η Γαλλία διευκρινίζει ότι οι όροι της σύμβασης ορίστηκαν με βάση μελέτη της αποδοτικότητας των χρηματοοικονομικών περιθωρίων που προέκυπταν από μια πτήση που εκτελούσε η Ryanair πριν από τη σύμβαση και υποβλήθηκε προς στήριξη των συμπερασμάτων της. Από τη μελέτη αυτή συνάγεται ότι η αποδοτικότητα των συμβατικών διατάξεων επηρεαζόταν από το 4ο έτος εκμετάλλευσης και μετά, με περιθώριο ύψους [...] * EUR ανά πτήση μετά από διαφήμιση. Η Γαλλία υπογραμμίζει ότι από την ίδια μελέτη συνάγεται ότι η αποδοτικότητα που παρέχουν οι διαδοχικές διαφοροποιήσεις των

⁽²⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

⁽²⁸⁾ Απόφαση 98/337/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Ιανουαρίου 1998, όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την περιφέρεια της Φλάνδρας στην εταιρεία Air Belgium και στον ταξιδιωτικό πράκτορα Sunair για τη χρησιμοποίηση του αεροδρομίου της Οστάνδης (ΕΕ L 148 της 19.5.1998, σ. 36).

τελών σε όρους δημιουργίας νέων γραμμών και η σύμβαση με την AMS μόνο για τις πτήσεις της Ryanair για την περίοδο 2007-2021 παρουσιάζει ένα μέσο όρο περιθώριου κέρδους (...) % με βάση τα πρότυπα κερδοφορίας του τομέα, η οποία εκτιμάται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε 7,31 % στην απόφασή της για τον αερολιμένα της Μπρατισλάβας ⁽²⁹⁾.

- (150) Η προσομοίωση της αποδοτικότητας που επικαιροποιήθηκε με βάση τα στοιχεία για την κίνηση και τις δαπάνες που ελέγχθηκαν από την εταιρεία Mazars έδειξε ένα περιθώριο κέρδους από το 3ο έτος [...] * EUR ανά πτήση.
- (151) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι τα έξοδα που συνδέονται με τη σύμβαση με την AMS λήφθηκαν υπόψη στο επιχειρηματικό σχέδιο του Σεπτεμβρίου 2005 που επικαιροποιήθηκε τον Μάιο του 2006, το οποίο συμπεραίνει ότι η συνολική αποδοτικότητα του αεροσταθμού mp2 ήταν [άνω του 7,5] * % την περίοδο 2005-2021. Με βάση τις τιμές του 2006, το μέσο ποσοστό καθαρών κερδών επί του κύκλου εργασιών της σύμβασης με την AMS σε σχέση με την κίνηση της Ryanair ήταν [άνω του 7,5] * % και η ΚΠΑ [...] * εκατ. EUR.
- (152) Η Γαλλία υποστηρίζει επίσης ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα έσοδα από αεροναυτικά τέλη, τα έσοδα από μη αεροναυτικές δραστηριότητες και τα αερολιμενικά τέλη, αλλά και άλλα έξοδα, το περιθώριο ανά αναχωρούσα επιβάτη πριν από την υπογραφή της σύμβασης ⁽³⁰⁾ ανερχόταν σε [...] * EUR. Ενώ το μέσο ποσό που υπολογίζεται για τα μέτρα μάρκετινγκ (κυρίως της AMS) είναι [...] * EUR ανά επιβάτη, το καθαρό περιθώριο για έξοδα μάρκετινγκ είναι κατά [...] * EUR ανά επιβάτη. Πρέπει, συνεπώς, να συναχθεί, σύμφωνα με τη Γαλλία, ότι υπάρχει οικονομικό όφελος για τον αερολιμένα για κάθε επιβάτη στον αεροσταθμό mp2.
- (153) Συνεπώς, ο αερολιμένας σημείωσε μεταξύ 2006 και 2012 μέσο δείκτη τιμολόγησης ανά επιβάτη από [...] * EUR ανά επιβάτη έως [...] * EUR ανά επιβάτη κατά μέσο όρο επί 7 έτη, ελαφρώς χαμηλότερο των προσδοκιών, αλλά επαρκή, ανερχόμενο σε [...] * EUR ανά επιβάτη.
- (154) Η Γαλλία επισημαίνει ότι η σύμβαση με την AMS περιείχε διάφορες δεσμεύσεις εκ μέρους της Ryanair ως προς τον αριθμό αεροσκαφών που θα είχαν ως βάση τον αερολιμένα Marseille Provence, τον αριθμό των καθημερινών πτήσεων και τον αριθμό των επιβατών ετησίως.
- (155) Συνεπώς, το άθροισμα των δαπανών της σύμβασης AMS ανά επιβάτη της Ryanair με το συνολικό πρόσθετο κόστος του επιβάτη της Ryanair συνεπάγεται συνολικό κόστος [...] * EUR ανά επιβάτη, και έτσι το πρόσθετο περιθώριο που συνδέεται με την παρουσία της Ryanair, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος που σχετίζεται με τη σύμβαση με την AMS, διαμορφώνεται στο ικανοποιητικό επίπεδο των [...] * EUR ανά επιβάτη.
- (156) Τέλος, η Γαλλία ισχυρίζεται ότι ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων του Tribunal Administratif de Marseille έκρινε, με διάταξη της 20ής Οκτωβρίου 2009, ότι τα ετήσια ποσά που προβλέπει η σύμβαση με την AMS, σε σχέση με τις υπηρεσίες που οφείλει να παρέχει και με το κοινό στο οποίο απευθύνεται ο μηχανισμός προβολής που έχει τεθεί σε εφαρμογή, δεν στερείται ούτε αντικειμένου ούτε επαρκούς ανταλλάγματος.

3.9. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟ MP2 ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ ΣΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

- (157) Οι γαλλικές αρχές υποστηρίζουν ότι το κριτήριο του συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς πληρούται, εφόσον η πολιτική που εφαρμόζει ο αερολιμένας αποφέρει οικονομικά οφέλη για την εκμετάλλευση του αερολιμένα. Για τον σκοπό αυτό, η ανάλυσή τους θα πρέπει να βασίζεται σε πολυετή επιχειρηματικά σχέδια με βάση ορισμένα κριτήρια, όπως η καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ) και ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (ΕΣΑ), σε συνδυασμό με δοκιμές ευαισθησίας. Συναφώς, η ανάλυση των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τον αερολιμένα διέπεται από δύο αρχές: τη συνεκτίμηση των «πραγματικών» ροών κεφαλαίων, καθώς και της αξίας του χρόνου μέσω της επικαιροποίησης αυτών των ροών κεφαλαίων.
- (158) Η Γαλλία θεωρεί ότι η κατασκευή του αεροσταθμού mp2 είχε κυρίως ως αποτέλεσμα:
- την ενοποίηση ορισμένων δαπανών μεταξύ των δύο αεροσταθμών, μειώνοντας με αυτό τον τρόπο τις δαπάνες των κύριων αεροσταθμών
 - την αναβολή της υλοποίησης ορισμένων επενδύσεων το κόστος των οποίων επηρεάζει τον ΕΣΑ, όπως η κατασκευή της ζώνης ελέγχου εισιτηρίων Eurore και της αίθουσας επιβίβασης Eurore/International.

⁽²⁹⁾ Απόφαση 2011/60/ΕΕ της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2010, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C-12/08 (πρώην NN 74/07) — Σλοβακία — Συμφωνία μεταξύ του αερολιμένα της Bratislava και της Ryanair (ΕΕ L 27 της 1.2.2011, σ. 24).

⁽³⁰⁾ Συμβούλιο αερολιμένα της 15ης Νοεμβρίου 2005.

- (159) Η ενοποίηση δαπανών και η αναβολή της υλοποίησης ορισμένων επενδύσεων που συνεπάγεται ο νέος αεροσταθμός mρ2 επηρεάζουν το επίπεδο των τιμών που πρέπει να αποφασιστούν για τον εν λόγω αεροσταθμό καθώς και τον ενοποιημένο κύκλο εργασιών κατά τον υπολογισμό του ΕΣΑ.
- (160) Ως εκ τούτου, η Γαλλία θεωρεί ότι η προσέγγιση που ακολούθησε ο αερολιμένας αντιστοιχεί στην επιλογή που θα είχε κάνει ένας ιδιώτης επιχειρηματίας. Πράγματι, θεωρεί εσφαλμένη την ανάλυση της εταιρείας συμβούλων PwC η οποία κατηγορεί τη Γαλλία ότι δεν έχει καταρτίσει επιχειρηματικό σχέδιο «βασισμένο σε παραδοχές που αφορούν ειδικά τον mρ2», χωρίς να δίνει τον ορισμό αυτού του όρου. Η Γαλλία υπενθυμίζει ως προς αυτό ότι τα ζητήματα κατανομής του κόστους μεταξύ των διαφόρων χρηστών των διαφόρων σταθμών αποτελούν μέρος της ανάλυσης της διαφοροποίησης των τελών του αερολιμένα και όχι της μελέτης της αποδοτικότητας του έργου του νέου αεροσταθμού.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΤΡΙΤΩΝ

4.1. AIR FRANCE

4.1.1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ CCIMP

- (161) Η Air France ισχυρίζεται ότι, εάν οι επιδοτήσεις που χορηγήθηκαν για την αναβάθμιση των αερολιμενικών υποδομών ήταν προς όφελος όλων των αερομεταφορέων που είναι παρόντες στον αερολιμένα Marseille-Provence, οι επιδοτήσεις επενδύσεων ειδικά στον αεροσταθμό mρ2 μπορούν εν δυνάμει να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των αεροπορικών εταιρειών που χρησιμοποιούν τον καθένα από τους δύο αεροσταθμούς.
- (162) Η Air France αντικρούει την εκτίμηση της Επιτροπής στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, ότι η πρόσβαση στον αεροσταθμό mρ2 είναι ίση και χωρίς διακρίσεις. Η απόφαση του CCIMP να διαθέσει τον αεροσταθμό μόνο για «διατερματικές» πτήσεις θα ανάγκαζε την Air France, η οποία εκτελεί επίσης διεθνείς πτήσεις και μεταφέρει ιδίως επιβάτες με ανταπόκριση πτήσεων, να διαχωρίσει τις πτήσεις της με αναχώρηση από τη Μασσαλία μεταξύ των δύο αεροσταθμών, με αποτέλεσμα η Air France να παραιτηθεί από τη χρήση του αεροσταθμού mρ2. Το άνοιγμα από τον Οκτώβριο του 2006 του αεροσταθμού mρ2 στις διεθνείς πτήσεις της Ryanair αποδεικνύει, κατά την Air France, την προτιμησιακή μεταχείριση του εν λόγω αερομεταφορέα από το CCIMP. Επιπλέον, η Air France υπενθυμίζει ότι ο αεροσταθμός mρ2 παρέχει υπηρεσίες μόνο σε αεροσκάφη με χωρητικότητα μικρότερη των 200 θέσεων, γεγονός που απέκλειε τα αεροσκάφη τύπου Airbus 321, και ότι η εταιρεία Air Méditerranée άσκησε προσφυγή στο διοικητικό πρωτοδικείο της Μασσαλίας με την οποία ζητούσε να αναγνωριστεί ο αυθαίρετος και μεροληπτικός χαρακτήρας της εν λόγω ρήτρας του κανονισμού χρήσης του αεροσταθμού mρ2.
- (163) Η Air France υποστηρίζει ότι οι όροι επιλεξιμότητας του αεροσταθμού mρ2 τους οποίους είχε επιβάλει αρχικά το CCIMP φαίνεται ότι είχαν ως αποκλειστικό σκοπό να αποκλείσουν τη δυνατότητά της να κάνει χρήση του νέου αεροσταθμού, ενώ η οικονομική ισορροπία του αερολιμένα δεν θα διασφαλιζόταν σε περίπτωση που η Air France θα μπορούσε να μεταφέρει το σύνολο των λειτουργιών της στον αεροσταθμό mρ2, όπου το επίπεδο του τέλους είναι σημαντικά μειωμένο.

4.1.2. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ CCIMP

- (164) Η Air France ισχυρίζεται ότι το ύψος των αερολιμενικών τελών, που εισπράττονται για λογαριασμό του κράτους αλλά επιστρέφονται στο σύνολό τους στον φορέα διαχείρισης του αερολιμένα, μπορεί να μην αντιστοιχεί στα πραγματικά έξοδα που βαρύνουν τον αερολιμένα για τη χρηματοδότηση των μέτρων που εμπίπτουν στα καθήκοντα δημόσιας αρχής, και θα μπορούσε να αποτελεί επιδότηση λειτουργίας του αερολιμένα Marseille Provence.

4.1.3. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΕΙ Ο ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ MARSEILLE PROVENCE ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

4.1.3.1. Μειωμένα τέλη επιβατών για τις πτήσεις εσωτερικού

- (165) Η Air France δεν αμφισβητεί τη διαπίστωση της Επιτροπής στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας ότι η δημιουργία ενός τερματικού σταθμού χαμηλού κόστους θα μπορούσε να ανταποκρίνεται σε ζήτηση της αγοράς. Ωστόσο, η Air France υπενθυμίζει ότι εναπόκειται στον φορέα διαχείρισης του αερολιμένα να διασφαλίσει την αποδοτικότητα αυτού του έργου.
- (166) Η Air France αμφισβητεί τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι είναι φυσιολογικό ένας ιδιωτικός φορέας διαχείρισης αερολιμένα να αξιώνει την πληρωμή υψηλότερων επιβαρύνσεων λόγω της μεταφοράς των επιβατών των αεροπορικών εταιρειών που επιλέγουν να προσφέρουν στους πελάτες τους πιο άνετη υπηρεσία, η πελατεία των οποίων εικάζεται ότι είναι «διατεθειμένη να πληρώσει» υψηλότερη τιμή. Η Air France υποστηρίζει ότι δεν συνέβαλε στον καθορισμό του

επιπέδου της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τερματικό σταθμό ο οποίος χαρακτηρίζεται «άνετος» και υπενθυμίζει ότι αμφιβάλλει ότι τα κριτήρια που εφαρμόζουν οι διαχειριστές του αερολιμένα για την πρόσβαση στον νέο τερματικό σταθμό ο οποίος προορίζεται τις νέες εταιρείες χαμηλού κόστους είναι πράγματι χωρίς διακρίσεις. Η Air France ισχυρίζεται ότι οι εταιρείες που χρησιμοποιούν παραδοσιακά αυτούς τους τερματικούς σταθμούς είναι συχνά εξαρτημένες από τις υποδομές αυτές. Η Air France εκτιμά ότι, επειδή ο φορέας διαχείρισης του αερολιμένα λειτουργεί κατά τρόπο μονοπωλιακό, μπορεί να αυξάνει καταχρηστικά τα τέλη γι' αυτούς τους δέσμιους πελάτες, με σκοπό να προσφέρει ελκυστικά τέλη στους πελάτες που χρησιμοποιούν τους τερματικούς σταθμούς χαμηλού κόστους, οι οποίοι έχουν την ικανότητα να μεταφέρουν με ευκολία την εκμετάλλευσή τους από έναν αερολιμένα σε έναν άλλο.

- (167) Η Air France θεωρεί ότι τα τέλη που εφαρμόζονται στον αερολιμένα Marseille Provence είναι αποτέλεσμα επιλογής λογιστικής αντιμετώπισης, με αποκλειστικό γνώμονα να ευνοηθούν οι εταιρείες που χρησιμοποιούν τον αεροσταθμό mp2. Η μέθοδος κατανομής των γενικών εξόδων μπορεί, κατά την άποψη της Air France, να μειώσει τεχνητά το ύψος των τελών επιβατών που εφαρμόζονται στον αεροσταθμό mp2. Η Air France επιθυμεί να συμπεριλάβει η Επιτροπή στο σκεπτικό της το γεγονός ότι οι αερολιμένες αποτελούν «υποδομές ζωτικής σημασίας» για τις αεροπορικές εταιρείες και ότι, κατά συνέπεια, ένας φορέας διαχείρισης θα πρέπει να εφαρμόζει τέλη που αντικατοπτρίζουν το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας (υποχρέωση που επιβάλλεται επίσης από την οδηγία 2009/12/ΕΚ).
- (168) Η Air France επισημαίνει ότι, εξ όσων γνωρίζει, το CCIMP ουδέποτε έλαβε μέτρο για την ανάκτηση των συμπληρωματικών τελών που οφείλονται βάσει της αναδρομικής αναπροσαρμογής των τιμών του τέλους επιβατικών στον αεροσταθμό mp2. Η Air France επισημαίνει ότι, αν και, μετά την έκδοση της διάταξης της 28ης Ιουλίου 2009, το Συμβούλιο Επικρατείας στην απόφασή του για την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ανέστειλε κατά 20 % το τέλος επιβατών που εφαρμόζονταν στον αεροσταθμό mp1, το CCIMP δεν αύξησε, ωστόσο, το ποσό του τέλους επιβατών στον αεροσταθμό mp2. Η Air France υπενθυμίζει ότι, εφόσον το Συμβούλιο Επικρατείας δεν ακύρωσε τα τέλη που εφαρμόζονται στον αεροσταθμό mp1 (απόφαση της 27ης Ιουνίου 2011), το σύνολο του 20 % που παρακρατήθηκε βάσει της διάταξης ασφαλιστικών μέτρων καταβλήθηκε τελικά στο CCIMP.
- (169) Η Air France επισημαίνει ότι, η Επιτροπή, σε προηγούμενη απόφαση ⁽³¹⁾ αποφάνθηκε ότι υπήρχε ειδικό καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά όσον αφορά το σύστημα διαφοροποίησης των αερολιμενικών τελών ανάλογα με τον προορισμό της πτήσης (εσωτερική/διεθνής). Η Air France υπενθυμίζει ότι, ενώ η Γαλλία έλαβε μέτρα για την κατάργηση αυτού του συστήματος, η Επιτροπή δεν θέλησε να εφαρμόσει πρόσθετα κατάλληλα μέτρα. Η Air France συνάγει εξ αυτού ότι η προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής καθιστά κάθε νέα έρευνα σχετικά με αυτό το καθεστώς άνευ αντικειμένου

4.1.3.2. Τέλη για την έναρξη νέων γραμμών

- (170) Αν και η Air France παραδέχεται ότι κάθε αερολιμένας είναι ελεύθερος να προβεί σε μια τέτοια ενέργεια, υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι ο αερολιμένας οφείλει να αποδείξει ότι έχει όντως ενεργήσει ως συνετός επιχειρηματίας της οικονομίας της αγοράς. Ως εκ τούτου, πρέπει να αποδείξει ότι σκοπός του επίμαχου μέτρου είναι να επιτευχθεί, μακροπρόθεσμα, απόδοση της επένδυσης. Ο στόχος πρέπει να είναι, συνεισφέροντας, η αύξηση των ίδιων εσόδων και όχι η αύξηση της τουριστικής κίνησης στην περιοχή.
- (171) Η Air France προσθέτει ότι, για να γίνει αποδεκτό, ένα τέτοιο μέτρο πρέπει να είναι διαφανές, αμερόληπτο, να έχει φθίνοντα χαρακτήρα και να περιορίζεται χρονικά, ώστε να μη συνιστά δημόσια χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών του αερομεταφορέα ο οποίος επωφελείται από αυτό.

4.2. RYANAIR

4.2.1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ CCIMP

- (172) Η Ryanair ισχυρίζεται ότι οι επιδοτήσεις επενδύσεων που χορηγήθηκαν για την κατασκευή του αεροσταθμού mp2 συνιστούν συμπεριφορά συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς.
- (173) Κατά τη Ryanair, η ανάλυση της Επιτροπής θα έπρεπε να λάβει υπόψη τα έσοδα από μη αεροναυτικές δραστηριότητες που προέρχονται από τον αεροσταθμό mp2, π.χ. από την ενοικίαση αυτοκινήτων, τα τέλη χρήσης των χώρων στάθμευσης και τα πρόσθετα εμπορικά έσοδα από πωλήσεις στους επιβάτες του αεροσταθμού mp2, που ενδέχεται να μεταβούν στα καταστήματα του κύριου αεροσταθμού ο οποίος βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη από ένα λεπτό με τα πόδια από τον αεροσταθμό mp2. Η Ryanair καταλήγει ότι τα έσοδα από μη αεροναυτικές δραστηριότητες που προέρχονται από τους επιβάτες του αεροσταθμού mp2 συμβάλλουν σημαντικά στην αποδοτικότητα του κύριου αεροσταθμού.

⁽³¹⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 28ης Ιανουαρίου 2009, ενίσχυση E4/2007, C(2009) 184 τελικό.

- (174) Το κλείσιμο του αερολιμένα, που θα επέφερε πρόσθετο κόστος (λόγω απολύσεων, εξόδων απορρύπανσης, σκοπιμότητας των επενδύσεων που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί), ενώ η τιμή πώλησης του αερολιμένα θα ήταν χαμηλή, ακόμη και αρνητική, δεν θα συνιστούσε οικονομικά ορθή εναλλακτική λύση το 2006.
- (175) Η στρατηγική που εφάρμοσε ο αερολιμένας, η οποία οδήγησε σε αύξηση της κίνησης και των εσόδων και στη μείωση της μη χρησιμοποιούμενης δυναμικότητας του αερολιμένα, συνέβαλε στην αύξηση της εμπορικής αξίας του. Η Ryanair υποστηρίζει ότι τα στοιχεία ενεργητικού του αεροσταθμού mp2 και οι πραγματοποιηθείσες επενδύσεις θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα την αξιοποίηση σε περίπτωση πώλησης, σε αντίθεση με το επιχείρημα που προέβαλε η PwC.

4.2.2. Ο ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟ MP2

- (176) Η Ryanair υποστηρίζει ότι η απόφαση για τον καθορισμό του τέλους επιβατών που εφαρμόζεται στον αεροσταθμό mp2 δεν καταλογίζεται στο κράτος, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται από τη νομολογία στην υπόθεση Stardust Marine⁽³²⁾. Η Ryanair επισημαίνει ότι τα ΕΒΕ θεωρούνται από τη γαλλική νομοθεσία ως ειδική κατηγορία δημόσιων οργανισμών μη ελεγχόμενων από το κράτος⁽³³⁾. Ως εκ τούτου, η Ryanair αμφισβητεί τη στάση της Επιτροπής, η οποία περιορίζεται στο να εικάσει τη δυνατότητα καταλογισμού των υπό εξέταση μέτρων λόγω του γεγονότος ότι το CCIMP τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους και υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει, σε κάθε περίπτωση, τις ειδικές περιστάσεις βάσει των οποίων διαπιστώνεται η δυνατότητα καταλογισμού ή όχι του μέτρου.
- (177) Η Ryanair δηλώνει επίσης ότι, στην περίπτωση του CCIMP, η Γαλλία ούτε έλαβε την πρωτοβουλία ούτε ενήργησε κατά τρόπο ώστε να ενθαρρύνει τον αερολιμένα να λάβει τα επίμαχα μέτρα. Η Ryanair ισχυρίζεται ότι, αντίθετως, η DGCA έχει επανειλημμένως απορρίψει τα τέλη που αποφάσισε το CCIMP⁽³⁴⁾.
- (178) Επικουρικώς, η Ryanair υποστηρίζει ότι ο καθορισμός των τελών επιβατών για τον αεροσταθμό mp2 πληροί το κριτήριο του συνετού επιχειρηματία στην οικονομία της αγοράς. Η Ryanair υποστηρίζει ότι, στην ανάλυσή της, η Επιτροπή δεν εφάρμοσε ορθά τη δοκιμή του κριτηρίου του συνετού επιχειρηματία, όπως απαιτεί το Δικαστήριο⁽³⁵⁾, για διάφορους λόγους.
- (179) Πρώτον, η Επιτροπή παρέλειψε να συγκρίνει, κατά κύριο λόγο, τα τέλη που εφαρμόζονται στον αερολιμένα Marseille Provence με την τιμή της αγοράς. Η Ryanair υπέβαλε μελέτη που υποστηρίζει ότι η τιμή της αγοράς για τις αερολιμενικές υπηρεσίες μπορεί να διαπιστωθεί βάσει σύγκρισης με τις τιμές που καταβάλλονται σε συγκρίσιμους ιδιωτικούς αερολιμένες σε όλη την Ευρώπη. Η εταιρεία χρησιμοποιεί τη σύγκριση με τα αεροδρόμια Luton, Eastern Midlands, Prestwick και του Λίβερπουλ. Ισχυρίζεται ότι οι εν λόγω αερολιμένες λειτουργούν χωρίς κρατικές ενισχύσεις και χωρίς κρατική παρέμβαση και ότι οι τιμές τις οποίες καταβάλλει σε αυτούς είναι κατά μέσο όρο τρεις φορές χαμηλότερες από τα τέλη του αερολιμένα Marseille Provence. Η Ryanair καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η τιμή που καταβάλλει στον αερολιμένα Marseille Provence για τις αερολιμενικές υπηρεσίες δεν είναι χαμηλότερα από την τιμή της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες και ότι το καταβαλλόμενο τέλος δεν ενέχει, συνεπώς, στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.
- (180) Δεύτερον, η Επιτροπή συμπεριέλαβε στους υπολογισμούς της τις μη ανακτήσιμες δαπάνες, αντί να βασίσει την εκτίμησή της αποκλειστικά στο οριακό κόστος. Η Ryanair υπενθυμίζει συναφώς ότι ο αερολιμένας Marseille Provence κατασκευάστηκε το 1922 και χρησιμοποιήθηκε κυρίως, πριν από την απελευθέρωση της αγοράς των αεροπορικών μεταφορών, για τις περιφερειακές μεταφορές που χρηματοδοτούνταν από το κράτος υπό μορφή δημόσιας υπηρεσίας και ως βάση για τα αεροσκάφη που χρησιμοποιούνταν για την κατάσβεση των δασικών πυρκαγιών. Η Ryanair δηλώνει επίσης ότι για να αντιμετωπιστεί η μείωση της κίνησης που παρατηρήθηκε μεταξύ του 2001 και του 2003, ο αερολιμένας επεξεργάστηκε στρατηγική ανοίγματος στις εταιρείες χαμηλού κόστους με τη δημιουργία ενός αεροσταθμού ειδικά σχεδιασμένου για τη χρήση τους. Η Ryanair υπενθυμίζει ότι επί πολλά έτη, αντιπροσώπευε ποσοστό άνω του 40 % της κυκλοφορίας στον αεροσταθμό mp2. Η Ryanair ισχυρίζεται ότι οι περιφερειακοί αερολιμένες έχουν χαμηλή ελκυστικότητα για τις αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες εύλογα αναμένουν να διαπραγματευθούν με τον αερολιμένα όσο το δυνατό χαμηλότερα τέλη εφόσον μεταφέρουν στο αεροδρόμιο μεγάλο αριθμό επιβατών. Η Ryanair υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη την κατάσταση που επικρατούσε κατά τον χρόνο χορήγησης του μέτρου στον δικαιούχο για να διαπιστωθεί η ύπαρξη ενίσχυσης. Η Ryanair ισχυρίζεται ότι, στην προκειμένη περίπτωση, όταν ξεκίνησε τις πτήσεις της στον αερολιμένα Marseille Provence, δεδομένων των συμβατικών δεσμεύσεων που είχε αναλάβει ως προς τον όγκο των μεταφερόμενων επιβατών, ο φορέας διαχείρισης του αερολιμένα μπορούσε ευλόγως να αναμένει μια μεγάλη αύξηση της επιβατικής κίνησης χάρη στην παρουσία της Ryanair στον αερολιμένα. Η Ryanair ισχυρίζεται ότι, επειδή η οικονομική κατάσταση των μικρών περιφερειακών αερολιμένων με πλεονάζουσα χωρητικότητα είναι διαφορετική από εκείνη που ανέλυσε το Δικαστήριο στην απόφαση Charleroi, εάν θεωρηθεί ότι πρέπει να εφαρμόζεται σε αυτά η

⁽³²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου, της 16ης Μαΐου 2002, στην υπόθεση C-482/99, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-4397.

⁽³³⁾ Για να υποστηρίξει αυτό το επιχείρημά της, η Ryanair παραθέτει τη γνώμη του Συμβουλίου Επικρατείας της 16ης Ιουνίου 1992, αριθ. 351 654.

⁽³⁴⁾ Η Ryanair παραπέμπει ως προς αυτό στις παραγράφους της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας σχετικά με τη μη ανάκτηση από το CCIMP των επιστροφών από την αναδρομική εφαρμογή των τελών, τα επανειλημμένα αιτήματα της Γαλλίας να τερματιστεί η εφαρμογή μειωμένων τελών για τις εσωτερικές πτήσεις και τη θέσπιση από το CCIMP ενίσχυσης μάρκετινγκ χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Γαλλίας.

⁽³⁵⁾ Η Ryanair παραπέμπει στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 2008 στην υπόθεση T-196/04, Ryanair κατά Επιτροπής.

ανάλυση βάσει κόστους, αυτή πρέπει να προσαρμοστεί. Ο συνυπολογισμός μόνο των οριακών δαπανών και εσόδων σε σχέση με τις συμβάσεις οι οποίες έχουν συναφθεί με τη Ryanair θα αντανakλούσε τη συμπεριφορά ενός συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς. Η Ryanair δηλώνει ακόμη ότι δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το κόστος που αφορά επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν από την έλευση της Ryanair και τις πάγιες δαπάνες λειτουργίας. Η Ryanair προσθέτει ότι ο κερδοφόρος ή ζημιόγonos χαρακτήρας του αερολιμένα εν γένει δεν ασκεί επιρροή όσον αφορά την ύπαρξη ενίσχυσης προς όφελος της αεροπορικής εταιρείας.

- (181) Η Ryanair υποστηρίζει ότι η ανάλυση του κόστους που πραγματοποίησε η Επιτροπή στο πλαίσιο της δοκιμής του κριτηρίου του συνετού επιχειρηματία είναι εσφαλμένη, διότι δεν λαμβάνει υπόψη το επίπεδο της προσφερόμενης υπηρεσίας στον αεροσταθμό mpr2, το οποίο υπολείπεται των υπηρεσιών που προσφέρονται στις παραδοσιακές αεροπορικές εταιρείες και είναι, συνεπώς, αντίστοιχο με το ύψος του εφαρμοζόμενου τέλους. Η Ryanair ισχυρίζεται ότι ο αεροσταθμός mpr2 παρέχει μόνο βασικές υποδομές⁽³⁶⁾ και η επιφάνειά του ανά επιβάτη είναι πολύ περιορισμένη σε σχέση με την αντίστοιχη του κύριου αεροσταθμού (1,66 m² έναντι 6,06 m²). Η Ryanair ισχυρίζεται ότι οι εταιρείες χαμηλού κόστους δεν θα πρέπει να καταβάλουν τα τέλη που αντιστοιχούν σε υπηρεσίες που δεν χρησιμοποιούν ή χρησιμοποιούν σε μικρότερο βαθμό από τις παραδοσιακές αεροπορικές εταιρείες⁽³⁷⁾. Η Ryanair υπενθυμίζει ότι εφαρμόζει χρεώσεις στις αποσκευές με σκοπό να ενθαρρύνει τους επιβάτες να μην καταγράφουν αποσκευές, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα μόνο το 1/3 των επιβατών της Ryanair να προβαίνει σε καταγραφή αποσκευών. Επιπλέον, οι επιβάτες της Ryanair μεταφέρουν οι ίδιοι τις αποσκευές τους από τα σημεία ελέγχου εισιτηρίων στο σημείο συνοριακού ελέγχου, καθιστώντας περιττή τη χρήση οποιαδήποτε υποδομής στον αερολιμένα. Συγκριτικά, η Ryanair επισημαίνει ότι η Air France χρησιμοποιεί συστηματικότερα τις υπηρεσίες εδάφους που συνδέονται με τη διακίνηση αποσκευών στον αερολιμένα.
- (182) Η Ryanair ισχυρίζεται ότι χρησιμοποιεί τα μεγαλύτερα αεροσκάφη που εκτελούν πτήσεις στον αερολιμένα Marseille Provence, γεγονός που επιτρέπει στον αερολιμένα να μην επιβαρύνεται με το κόστος ευκαιρίας που συνδέεται με τη λειτουργία μικρών αεροσκαφών και συνδέεται με τον αριθμό των μεταφερόμενων επιβατών. Η Ryanair υπογραμμίζει ότι λειτουργεί με βάση μικρά χρονικά διαστήματα μεταξύ δύο διαδοχικών πτήσεων, διάρκειας 25 λεπτών, ενώ οι παραδοσιακές αεροπορικές εταιρείες, όπως είναι η Air France έχουν χρόνο εναλλαγής μεταξύ 45 και 60 λεπτών. Όμως το μειωμένο χρονικό διάστημα μεταξύ άφιξης και αναχώρησης συμβάλλει στον περιορισμό του χρόνου χρήσης των επιφανειών εδάφους από τα αεροσκάφη και τους επιβάτες. Η Ryanair υπενθυμίζει ότι τα κριτήρια για τη χρήση του αεροσταθμού mpr2 βασίζονται εξάλλου στην απαίτηση να χρησιμοποιούνται αεροσκάφη τύπου Γ, χωρητικότητας μέχρι 200 θέσεων και με περιορισμένο χρόνο μεταξύ άφιξης και αναχώρησης.
- (183) Τέλος, η Ryanair επικρίνει το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη στην απόφασή της τις θετικές εξωγενείς επιδράσεις που συνδέονται με την παρουσία της Ryanair στον αερολιμένα, δηλαδή το γεγονός ότι η αξία της υποδομής αυξάνεται σε συνάρτηση με την κίνηση, λαμβάνοντας υπόψη τους εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την εκμετάλλευση των πρώτων γραμμών που εξυπηρετήθηκαν στον αερολιμένα. Επιπλέον, η Ryanair ισχυρίζεται ότι η παρουσία μιας αεροπορικής εταιρείας σε έναν αερολιμένα έχει ευνοϊκό αποτέλεσμα που οδηγεί στην αύξηση του αριθμού των επιβατών σε αυτόν και, επομένως, στη βελτίωση των εμπορικών και μεταφορικών υποδομών στον αερολιμένα, γεγονός που αυξάνει περαιτέρω την ελκυστικότητα του αερολιμένα. Η Ryanair υπογραμμίζει ότι έχει δεσμευτεί με σύμβαση να μεταφέρει συγκεκριμένο αριθμό επιβατών στον αερολιμένα της Μασσαλίας, συμβάλλοντας στη δημιουργία αυτών των εξωτερικών παραγόντων, όπως αποδεικνύουν αφενός η αύξηση της κυκλοφορίας στον αερολιμένα και ιδίως στον αεροσταθμό mpr2 και, αφετέρου, η αύξηση του αριθμού των αεροπορικών εταιρειών που εκτελούν πτήσεις στον αερολιμένα. Επιπλέον, η Ryanair επισημαίνει ότι μια τέτοια δέσμευση μεταφέρει στην αεροπορική εταιρεία το σύνολο του κινδύνου που συνδέεται με τη λειτουργία της γραμμής και αποδεικνύει ότι ο αερολιμένας είναι σε θέση να αποδεχθεί ποσοστό απόδοσης της επένδυσης μικρότερο από εκείνο που θα απαιτούσε χωρίς αυτές τις δεσμεύσεις.
- (184) Η Ryanair παροτρύνει την Επιτροπή να υιοθετήσει στην ανάλυσή της την προσέγγιση του «ενιαίου ταμείου» βάσει της οποίας λαμβάνονται υπόψη όλα τα αεροναυτικά έσοδα και τα εμπορικά έσοδα που δημιουργούνται από την παρουσία μιας αεροπορικής εταιρείας σε έναν αερολιμένα. Η Ryanair επισημαίνει συναφώς ότι μεταφέρει περισσότερους επιβάτες ανά πτήση από την Air France και ότι εκτελεί πτήσεις «διατερματικές» κατά τη διάρκεια των οποίων εκτιμά ότι οι επιβάτες είναι πιο πιθανό να αποφέρουν εμπορικά έσοδα από τους διερχόμενους επιβάτες. Η Ryanair υπογραμμίζει ότι από την έναρξη της δραστηριότητάς της στον αερολιμένα Marseille Provence, έχουν εγκατασταθεί στον αεροσταθμό mpr2 πολλά εμπορικά καταστήματα και εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων και τα έσοδα από μη αεροναυτικές δραστηριότητες συμβάλλουν στην αποδοτικότητα του εν λόγω αεροσταθμού.
- (185) Η Ryanair ισχυρίζεται, τέλος, πως το γεγονός ότι τα τέλη που έχουν καθοριστεί για τον αεροσταθμό mpr2 πληρούν το κριτήριο του συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς αποδεικνύει ότι δημόσιοι πόροι που διατέθηκαν στον φορέα διαχείρισης του αερολιμένα δεν ανακατανέμονται προς τη Ryanair. Εάν αποδειχθεί η ύπαρξη ενίσχυσης υπέρ του αερολιμένα, η Ryanair αμφισβητεί ότι αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι ο τελικός δικαιούχος ήταν αυτή.

⁽³⁶⁾ Η Ryanair υπενθυμίζει ότι ο αεροσταθμός mpr2 δεν έχει: ακριβή επιστροφή από μάρμαρο, ψευδοροφή, οθόνες πάνω από τα σημεία επιβίβασης, διάταξη μεταφοράς αποσκευών μέχρι την κύρια αίθουσα, καρότσια αποσκευών, αίθουσες αναμονής, σημείο ενημέρωσης, κυλιόμενες σκάλες και κυλιόμενους διαδρόμους, γέφυρα επιβίβασης.

⁽³⁷⁾ Για να στηρίξει αυτό τον ισχυρισμό, η Ryanair παραπέμπει στην απόφαση της CAA UK της 27ης Μαΐου 2011 σχετικά με την καταγγελία που υπέβαλε η Ryanair κατά του τέλους που εφαρμόζεται στον αερολιμένα Gatwick με τρόπο που κάνει διακρίσεις.

- (186) Η Ryanair ισχυρίζεται στη συνέχεια ότι τα τέλη που εφαρμόζονται στον αεροσταθμό nr2 δεν είναι σε καμία περίπτωση επιλεκτικά, εφόσον η Επιτροπή δεν έχει αποδείξει ότι η Ryanair αποκόμισε ευνοϊκότερους όρους από τις άλλες αεροπορικές εταιρείες στον αερολιμένα της Μασσαλίας. Η Ryanair υπογραμμίζει ότι δεν θα ήταν αρκετό το να διαπιστώσει η Επιτροπή ότι εφαρμόζονται διαφορετικά επίπεδα τελών στις διάφορες αεροπορικές εταιρείες για να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα, αλλά η Επιτροπή θα έπρεπε να λάβει υπόψη το κόστος των υπηρεσιών τις οποίες παρέχει ο αερολιμένας σε κάθε μία από τις εταιρείες αυτές, καθώς και τους θετικούς εξωγενείς παράγοντες και τα μη αεροναυτικά έσοδα που δημιουργούνται από την κάθε εταιρεία. Η Ryanair υπενθυμίζει ότι το επιχειρηματικό μοντέλο της την οδήγησε να μεταφέρει σε κάθε πτήση μεγαλύτερο αριθμό επιβατών από τις άλλες εταιρείες και ότι η εξοικονόμηση που πραγματοποιεί ο αερολιμένας σε σχέση με το κόστος ευκαιρίας πρέπει να αντανakλάται στο ύψος των τελών που εφαρμόζονται στη Ryanair.
- (187) Τέλος, η Ryanair ισχυρίζεται ότι η διαφοροποίηση των τελών μεταξύ των εσωτερικών πτήσεων και των διεθνών πτήσεων συνιστά καταχρηστική δυσμενή διάκριση κατά την έννοια του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, εφόσον απορρέει από απόφαση του αερολιμένα, δεδομένης της δεσπόζουσας θέσης του όσον αφορά τη διάθεση της υποδομής. Η Ryanair ισχυρίζεται ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται στους επιβάτες δεν διαφέρουν ριζικά σε σχέση με τον προορισμό τους (πτήση εσωτερικού, εντός Σένγκεν, διεθνής) και ότι ο έλεγχος των ταξιδιωτικών εγγράφων των επιβατών διεθνών πτήσεων αποτελεί μέρος των προνομίων του κράτους και δεν θα πρέπει συνεπώς να χρηματοδοτείται από τα αερολιμενικά τέλη. Η Ryanair εκφράζει την απογοήτευσή της για το γεγονός ότι η Γαλλία δεν έχει επεκτείνει τη διαπίστωση για τη διαφοροποίηση των τελών μεταξύ των πτήσεων εσωτερικού και των πτήσεων εντός του χώρου Σένγκεν και στις πτήσεις εκτός Σένγκεν, στις οποίες εφαρμόζεται υψηλότερο τέλος κατά 56 % στον κύριο αεροσταθμό. Η Ryanair υποστηρίζει επίσης ότι ο μηχανισμός διαφοροποίησης συνιστά κρατική ενίσχυση. Η Ryanair υπογραμμίζει ότι η Air France και οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες εκτελούν τις περισσότερες πτήσεις εσωτερικού και, κατά συνέπεια, επωφελούνται από το σύστημα διαφοροποίησης των τελών. Κατά συνέπεια, η Ryanair ζητεί από την Επιτροπή να συμπεριλάβει στα μέτρα που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας εξέτασης το πλεονέκτημα που χορηγήθηκε στην Air France το οποίο απορρέει από τη διαφοροποίηση των τελών μεταξύ πτήσεων εντός του χώρου Σένγκεν και εκτός Σένγκεν, ώστε να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει αποζημίωση ενώπιον των γαλλικών δικαστηρίων.
- (188) Η Ryanair υπέβαλε συμπληρωματικές πληροφορίες σε σχέση με την AMS και την ανάλυση που θα πραγματοποιήσει η Επιτροπή. Η Ryanair ισχυρίζεται ότι η ύπαρξη ενίσχυσης στη σύμβαση με την AMS πρέπει να αξιολογηθεί χωριστά από άλλα μέτρα. Εάν, παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή αποφασίσει να το συνεκτιμήσει μαζί με τους όρους από τους οποίους επωφελείται η Ryanair στον αερολιμένα, η Ryanair προτείνει μια οικονομική ανάλυση και καταλήγει ότι σε αυτή τη βάση η σύμβαση της AMS θα ήταν αποδοτική για τον αερολιμένα βραχυπρόθεσμα.

4.3. CCIMP

4.3.1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ CCIMP

- (189) Το CCIMP συμμερίζεται τα επιχειρήματα της Γαλλίας για το ότι οι εγκριθείσες επιδοτήσεις καθώς και οι επιδοτήσεις που διατέθηκαν για τη χρηματοδότηση μη οικονομικών δραστηριοτήτων δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κρατικές ενισχύσεις. Σε κάθε περίπτωση, οι δημόσιες χρηματοδοτήσεις που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος των κατευθυντήριων γραμμών του 2005 δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις βάσει της ανακοίνωσης του 1994. Επικουρικός, οι επιδοτήσεις που συνιστούν κρατικές ενισχύσεις συμβιβάζονται με τους κανόνες της ΣΛΕΕ, ιδίως βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. Το CCIMP συμμερίζεται την άποψη της Γαλλίας για τη συμβατότητα των εξεταζομένων ενισχύσεων σε σχέση με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις κατευθυντήριες γραμμές, και ιδίως τις προϋποθέσεις της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας.
- (190) Το CCIMP υπογραμμίζει τον άμεσο και έμμεσο οικονομικό αντίκτυπο του νέου αεροσταθμού στην περιοχή της Μασσαλίας και τον ρόλο του στην αποσυμφόρηση των κεντρικών αερολιμένων, στην ευρωπαϊκή εδαφική συνοχή και την ενίσχυση της χωρητικότητας των αερολιμένων για την αντιμετώπιση του κινδύνου κορεσμού⁽³⁸⁾.
- (191) Το CCIMP θεωρεί ότι η κατασκευή του νέου τερματικού σταθμού ήταν απαραίτητη για την εγκατάσταση εταιρειών χαμηλού κόστους που σπάνια εξυπηρετούν τις παραδοσιακές υποδομές, διότι τα χαρακτηριστικά τους δεν ανταποκρίνονται στο επιχειρηματικό μοντέλο τους. Το CCIMP υπενθυμίζει ότι μόνον η δημιουργία ενός αεροσταθμού με χαμηλές τιμές θα ικανοποιούσε τις απαιτήσεις των αεροπορικών εταιρειών χαμηλού κόστους όσον αφορά τα αερολιμενικά τέλη, σε συνθήκες διαφάνειας και μη διακρίσεων.

4.3.2. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ CCIMP

- (192) Το CCIMP διευκρινίζει, όπως και οι παρατηρήσεις που υπέβαλε η Γαλλία, ότι οι χρηματοοικονομικές ροές συνολικού ύψους [...] εκατ. EUR αφορούν εισφορές που καταβλήθηκαν στη γενική υπηρεσία του αερολιμένα για παρασχεθείσες υπηρεσίες. Υπογραμμίζει ότι δεν υπήρξε καμία χρηματοοικονομική μεταφορά πόρων από το ΕΒΕ προς τον αερολιμένα Marseille Provence. Υπενθυμίζει ότι ο αερολιμένας Marseille Provence είναι υπόχρεος, όπως και κάθε επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην περιοχή, στον φόρο για δαπάνες εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων, για τον οποίο έχει καταβάλει ποσό 213 553 EUR το 2010.

⁽³⁸⁾ Βλέπε υποσημείωση 18.

4.3.3. Ο ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟ ΜΡ2

- (193) Το CCIMP υπενθυμίζει ότι ο αεροσταθμός χαμηλού κόστους ΜΡ2 προσφέρει απλουστευμένες υπηρεσίες και επιτρέπει την προσφορά διαφοροποιημένων τελών, και επιβεβαιώνει ότι για τον καθορισμό αυτών των τελών συνεκτιμήθηκε το σύνολο των δαπανών. Το CCIMP καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο αερολιμένας Marseille Provence μπορεί να επικαλεστεί ακόμη και την αρχή του συνετού επιχειρηματία για να δικαιολογήσει την ύπαρξη διαφοροποιημένων τελών για τον κάθε αεροσταθμό.
- (194) Το CCIMP θεωρεί ότι η αποκαλούμενη μέθοδος της «συνεισφοράς» που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ποσοστού αποδοτικότητας του αεροσταθμού ΜΡ2 είναι η μόνη που επιτρέπει να ληφθεί υπόψη η μεταφορά από μια εταιρεία από τον ένα στον άλλο αεροσταθμό των οικονομιών κλίμακας που συνεπάγεται τη σταθερότητα των εν λόγω δαπανών, ενώ η κατανομή τους ανά αεροσταθμό θα προκαλούσε μείωση στον κύριο αεροσταθμό. Υπενθυμίζει ότι η κατασκευή του αεροσταθμού ΜΡ2 είχε ως επακόλουθο την ενοποίηση ορισμένων δαπανών μεταξύ των δύο αεροσταθμών, με αποτέλεσμα να μειωθούν οι δαπάνες των κύριων αεροσταθμών, να μετατεθεί χρονικά η υλοποίηση ορισμένων επενδύσεων (αναβολή της κατασκευής της ζώνης ελέγχου εισιτηρίων Europe και της αίθουσας επιβίβασης Europe/International).

4.3.4. ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΝΕΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

- (195) Το CCIMP δηλώνει ότι έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα ανάπτυξης που αποσκοπεί στην αύξηση της κίνησης του αερολιμένα, ιδίως μέσω της έναρξης νέων γραμμών. Κατά το CCIMP, τα κίνητρα αποσκοπούν στην επίτευξη αυτού του στόχου, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική των φορέων διαχείρισης αερολιμένων, όπως τόνισε η Επιτροπή στην απόφασή της για τον αερολιμένα του Μάντσεστερ ⁽³⁹⁾. Το σύστημα που καθιερώθηκε πρέπει να θεωρηθεί, κατά την άποψη του CCIMP ως εμπορική πρακτική που αποκλείει κάθε ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ, εφόσον το καθεστώς είναι ανοικτό, χωρίς διακρίσεις, και ισχύει για περιορισμένη διάρκεια βάσει αντικειμενικών κριτηρίων.
- (196) Το CCIMP υποστηρίζει ότι ο χαρακτηρισμός ως ενίσχυση πρέπει επίσης να απορριφθεί, εφόσον ένας συνετός επιχειρηματίας που ενεργεί σε κανονικές συνθήκες οικονομίας της αγοράς θα ενεργούσε στις ίδιες συνθήκες. Το CCIMP υποστηρίζει ότι οι υιοθετηθείσες διαφοροποιήσεις εντάσσονται σε μια προοπτική μεγιστοποίησης της αποδοτικότητας του αερολιμένα και βασίζονται σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο που περιλαμβάνεται στον φάκελο προετοιμασίας της συνεδρίασης της Κοσόεο της 14ης Σεπτεμβρίου 2009. Η επικαιροποίηση της μελέτης αυτής, όπως διευκρινίζεται στην απάντηση της Γαλλίας, επιβεβαιώνει την αποδοτικότητα των μέτρων.
- (197) Το CCIMP προσθέτει ότι, με βάση τις συνήθεις πρακτικές της αγοράς σε σχέση με τις οποίες θα πρέπει να αξιολογηθεί η συμπεριφορά της, το σύστημα που θεσπίστηκε εξακολουθεί να είναι εύλογο.

4.3.5. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ — ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕ ΤΗΝ AMS

- (198) Το CCIMP υποστηρίζει ότι ενήργησε ως συνετός επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς συνάπτοντας τη σύμβαση με την AMS. Διευκρινίζει ότι η τιμή την οποία κατέβαλε είναι προφανώς ανάλογη και εύλογη για τις παρασχεθείσες υπηρεσίες, λαμβάνοντας υπόψη τις πρακτικές του κλάδου, και αμφισβητεί τη συνάφεια της μελέτης που υπέβαλε η Air France, η οποία αφορά μόνον τους δικτυακούς τόπους γενικού περιεχομένου. Το CCIMP υπενθυμίζει ότι, αντιθέτως, τα προϊόντα που προβάλλει ο διαδικτυακός τόπος της Ryanair απευθύνονται σε ένα ευρύ κοινό χρηστών του διαδικτύου που αναζητούν αεροπορικά εισιτήρια.
- (199) Το CCIMP διευκρινίζει ότι, εφόσον ο επιδιωκόμενος στόχος είναι η αύξηση της κίνησης του αεροσταθμού ΜΡ2 και ειδικότερα του αριθμού των επιβατών διεθνών πτήσεων, οι οποίοι έχουν υψηλή αγοραστική δύναμη, μόνο μια στοχευμένη διαφήμιση ήταν κατάλληλη. Μόνον ο διαδικτυακός τόπος της Ryanair παρείχε, σύμφωνα με το CCIMP, προβολή και μέγιστη αποτελεσματικότητα των διαφημίσεων.
- (200) Το CCIMP υπενθυμίζει ότι το ετήσιο κόστος της σύμβασης της AMS σε σχέση με τον αριθμό των μεταφερόμενων επιβατών ήταν της τάξης των [...] * EUR το 2010.

⁽³⁹⁾ Απόφαση της 14ης Ιουνίου 1999, αερολιμένας του Μάντσεστερ, NN 109/98.

4.4. ASSOCIATION OF EUROPEAN AIRLINES (ΕΝΩΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ)

4.4.1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ CCIMP

- (201) Η Association of European Airlines (AEA) υπενθυμίζει ότι υποστηρίζει όλα τα μέτρα που μπορούν να συμβάλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη, αλλά ότι οι επιδοτήσεις που χορηγούνται σε μικρούς περιφερειακούς αερολιμένες δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού. Ο τομέας των αερομεταφορών σύμφωνα με την ΑΕΑ πρέπει να θεωρείται τομέας δραστηριότητας στον οποίο κάθε παρέμβαση, είτε είναι κανονιστική είτε οικονομική, ενδέχεται να προκαλέσει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Οι επιδοτήσεις που χορηγούνται σε μικρούς περιφερειακούς αερολιμένες, επομένως, είναι αποδεκτές μόνον κατά τον βαθμό που ωφελούν όλους τους χρήστες χωρίς διακρίσεις και δεν δημιουργούν στρεβλώσεις μεταξύ των αερολιμένων που βρίσκονται στην ίδια ζώνη επιρροής.
- (202) Η ΑΕΑ υποστηρίζει ότι είναι αναγκαίο να θεσπιστεί ένα δεσμευτικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές στο σύνολό τους, ώστε να αποφεύγονται οι ανεξέλεγκτες πρακτικές επιδοτήσεων και να εξασφαλίζεται ένα πλαίσιο ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων. Θα έπρεπε να βασίζεται στην αρχή της εξέτασης των ενισχύσεων στους αερολιμένες σε συνάρτηση με τη ζήτηση και να μην ευνοεί τη μεταφορά της κυκλοφορίας προς τις περιοχές όπου η ζήτηση είναι υποτονική.

4.4.2. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟ ΜΡ2

- (203) Η ΑΕΑ στηρίζει την ιδέα ότι ένας αερολιμένας μπορεί να διαφοροποιήσει τις υποδομές του ανάλογα με τις υπηρεσίες που προσφέρονται στους χρήστες. Η ΑΕΑ ισχυρίζεται εντούτοις ότι, σε αυτή την περίπτωση, ο αερολιμένας πρέπει να τηρεί τις αρχές της διαφάνειας και της σχέσης με το κόστος στον υπολογισμό των τελών. Στην πράξη, η ΑΕΑ υποστηρίζει ότι πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των δαπανών που συνδέονται με τη χρήση των κοινών υποδομών, αφενός, και των δαπανών που σχετίζονται με την ειδική χρήση των υποδομών, αφετέρου. Σύμφωνα με την ΑΕΑ, όλες οι αεροπορικές εταιρείες θα πρέπει να καταβάλλουν τα ίδια τέλη για τη χρήση των κεντρικών υποδομών (διάδρομοι προσγείωσης/απογείωσης, χώροι στάθμευσης, εξοπλισμός ασφαλείας πτήσεων, έλεγχοι ασφαλείας, χειρισμός αποσκευών, περιβαλλοντικοί φόροι και φόρος για ηχητική όχληση, κατά περίπτωση). Τα τέλη εξυπηρέτησης στον αεροσταθμό μπορεί να διαφέρουν από τον έναν αεροσταθμό στον άλλο, ανάλογα με την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στις αεροπορικές εταιρείες, και πρέπει να καθορίζονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες.
- (204) Η ΑΕΑ ισχυρίζεται επίσης ότι η πρόσβαση στους τερματικούς σταθμούς με μειωμένες υπηρεσίες δεν πρέπει να περιορίζεται στις αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους, αλλά θα πρέπει να είναι ανοικτή σε όλες τις αεροπορικές εταιρείες, σύμφωνα με την αρχή της μη διάκρισης.
- (205) Για να εξασφαλιστεί ότι δεν υπάρχει στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των αεροπορικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ίδιο αερολιμένα, η ΑΕΑ τονίζει ότι οι φορείς διαχείρισης αερολιμένων δεν θα πρέπει να αυξάνουν τα τέλη στον κύριο τερματικό σταθμό για να αντισταθμίσουν το κόστος που συνδέεται με τον τερματικό σταθμό που παρέχει μειωμένες υπηρεσίες.

4.4.3. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΝΕΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

- (206) Η ΑΕΑ υποστηρίζει ότι οι πραγματικοί δικαιούχοι αυτών των καθεστώτων είναι οι αεροπορικές εταιρείες, ενώ περιφερειακοί αερολιμένες επωφελούνται μόνον έμμεσα. Η ΑΕΑ θεωρεί ότι τέτοιες ενισχύσεις δεν θα πρέπει να χορηγούνται για δρομολόγια που εκτελούνται ήδη από άλλη αεροπορική εταιρεία. Σύμφωνα με την ΑΕΑ, μια σύνδεση δεν θα πρέπει να θεωρείται ως «νέα γραμμή», όταν υπάρχει ήδη η ίδια σύνδεση με αερολιμένα που βρίσκεται στην ίδια ζώνη επιρροής. Η ΑΕΑ διευκρινίζει ότι το σωστό θα ήταν οι αερολιμένες που απέχουν λιγότερο από 100 χιλιόμετρα ή 120 λεπτά διαδρομής με τρένα υψηλής ταχύτητας (TGV) να θεωρείται ότι βρίσκονται στην ίδια ζώνη επιρροής.
- (207) Η ΑΕΑ θεωρεί ότι η διάρκεια των τριών ετών είναι υπερβολικά μεγάλη περίοδος για μια ενίσχυση για την έναρξη νέας γραμμής. Η ΑΕΑ ισχυρίζεται ότι η βιωσιμότητα μιας αεροπορικής σύνδεσης είναι προφανής μετά από λίγους μόνο μήνες, και το αργότερο μετά από ένα έτος. Η ΑΕΑ υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση δεν θα πρέπει να καλύπτει τα πάγια λειτουργικά έξοδα, όπως οι αποσβέσεις των αεροσκαφών, τα έξοδα χρηματοδοτικής μίσθωσης αεροσκαφών, ή για τη χρήση των αερολιμενικών υποδομών.
- (208) Οι ενισχύσεις για την έναρξη νέας γραμμής δεν πρέπει, σύμφωνα με την ΑΕΑ, να μπορούν να σωρευθούν με άλλες ενισχύσεις που χορηγούνται για την εκμετάλλευση της ίδιας γραμμής. Η ΑΕΑ υποστηρίζει ότι μηχανισμοί επιβολής κυρώσεων θα πρέπει εφαρμόζονται στον μεταφορέα που δεν τηρεί τις συμβατικές υποχρεώσεις. Η ΑΕΑ τονίζει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα των αερομεταφορών πρέπει πάντοτε να είναι περιοριστικές και να επιτρέπονται μόνο μετά από εξέταση της κάθε περίπτωσης χωριστά.

- (209) Η ΑΕΑ ισχυρίζεται ότι οι ενισχύσεις πρέπει να χορηγούνται μόνο βάσει μιας διαφανούς και χωρίς διακρίσεις διαδικασίας. Οι όροι χορήγησης των ενισχύσεων για την έναρξη νέας γραμμής θα πρέπει να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, η ΑΕΑ ισχυρίζεται ότι κάθε οικονομική συνεισφορά που χορηγείται από οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης σε περιφερειακό αερολιμένα πρέπει να κοινοποιείται στο οικείο κράτος μέλος, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη ισχύος της, ώστε αυτό να κρίνει αν είναι αναγκαίο να ενημερώσει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην περίπτωση κοινοποιηθείσας ενίσχυσης, η ΑΕΑ τονίζει ότι πρέπει να υπενθυμιστεί στις τοπικές αρχές ότι κάθε καταβολή ενίσχυσης πριν από την έγκριση της Επιτροπής θεωρείται παράνομη ενίσχυση.

4.5. AIRPORT MARKETING SERVICES

- (210) Η AMS ισχυρίζεται καταρχάς ότι η απόφασή της να συνάψει τη σύμβαση της 19ης Μαΐου 2006 δεν μπορεί να καταλογιστεί στο γαλλικό κράτος. Η AMS επισημαίνει ότι, μολονότι η διαβούλευση με το κράτος μέσω της Coocoéco πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικά με τα αερολιμενικά τέλη αποτελεί συναφή ένδειξη για τον καταλογισμό των εν λόγω αποφάσεων, δεν ισχύει το ίδιο όσον αφορά την απόφαση για την αγορά υπηρεσιών μάρκετινγκ. Η AMS υποστηρίζει ότι η αγορά των υπηρεσιών μάρκετινγκ δεν είχε την παραμικρή σχέση με τις αποφάσεις για τα αερολιμενικά τέλη και δεν διαφέρει από οποιαδήποτε άλλη αγορά διαφημιστικού χώρου. Η AMS υπενθυμίζει επιπλέον ότι το οργανικό κριτήριο στο οποίο βασίζεται η ανάλυση της Επιτροπής για τον καταλογισμό στο κράτος των αποφάσεων του εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου είναι ανεπαρκές σε σχέση με τις επιταγές της νομολογίας Stardust Marine ⁽⁴⁰⁾.
- (211) Περαιτέρω, η AMS ισχυρίζεται ότι η σύναψη της σύμβασης υπηρεσιών μάρκετινγκ είναι σύμφωνη με τη συμπεριφορά ενός συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς. Η AMS υπογραμμίζει ότι η σύμβαση αυτή ήταν παρόμοια με εκείνες που είχαν συναφθεί με ιδιωτικούς αερολιμένες, όπως του Λίβερπουλ ή το Oslo Rygge, που αναμφίβολα συμπεριφέρθηκαν ως συνετοί επιχειρηματίες σε οικονομία της αγοράς. Η AMS διευκρινίζει ότι δεν κάνει καμία διάκριση μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών αερολιμένων και ότι οι τιμές που εφαρμόζει δημοσιοποιούνται και είναι εύκολα προσβάσιμες στον ιστότοπό της.
- (212) Επικουρικώς, η AMS ισχυρίζεται ότι οι τιμές που ζητήθηκαν είναι σύμφωνες με τις τιμές της αγοράς. Η AMS διευκρινίζει ότι οι τιμές καθορίστηκαν με βάση τη μελέτη που πραγματοποίησε το 2004 η Mindshare, θυγατρική της WPP, εταιρεία παροχής υπηρεσιών μάρκετινγκ, κατά παραγγελία της Ryanair. Η AMS προσθέτει ότι συνεργαζόμενες εταιρείες όπως η Hertz και η NeedaHotel αγοράζουν χώρο που είναι διαθέσιμος στον δικτυακό τόπο της για την προβολή των δικών τους υπηρεσιών και ότι οι συμβάσεις που συνάπτονται με αυτές τις επιχειρήσεις επιτρέπουν την καλύτερη εκτίμηση της τιμής της αγοράς. Τέλος, η AMS δηλώνει ότι ανέπτυξε μια προσφορά τιμών με βάση την τυποποιημένη μέθοδο υπολογισμού της έκθεσης στην επιγραμμική διαφήμιση για να αξιοποιήσει την προσφερόμενη έκθεση στον διαδικτυακό τόπο της Ryanair. Οι τιμές καθορίζονται με βάση το κόστος ανά χίλιες «επισκέψεις ιστοσελίδας» και ο όγκος της θέασης καθορίζει ένα εύρος τιμών για τις περισσότερες παρεχόμενες υπηρεσίες ανάτησης.
- (213) Η AMS ισχυρίζεται ότι η Air France υπέβαλε μια σύγκριση μεταξύ της τιμής που πρόσφερε η AMS κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης, δηλαδή το 2006, και της τιμής της Viamichelin για το 2011, ενώ ο αερολιμένας Marseille Provence βασίστηκε ορθά για τη δική του σύγκριση στην τιμή που πρόσφερε η Viamichelin για το έτος 2006. Δεδομένου ότι οι προσφορές τιμών για τις υπηρεσίες μάρκετινγκ μεταβάλλονται κατά μέσο όρο κάθε 6 έτη, η AMS θεωρεί ότι οι συγκρίσεις που πραγματοποίησε η Air France είναι ακατάλληλες.
- (214) Η AMS ισχυρίζεται ότι οι εμπορικοί όροι που προσφέρθηκαν στον αερολιμένα Marseille Provence ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκοί. Συναφώς, η AMS υπενθυμίζει ότι οι τιμές παρέμειναν αμετάβλητες από το 2006 έως το 2011 με βάση τον αριθμό των επισκεπτών στον δικτυακό τόπο της Ryanair τον Απρίλιο του 2005, ενώ στην πραγματικότητα ο αριθμός επισκέψεων αυξήθηκε από 0,65 εκατομμύρια το 2005 σε 1,2 εκατομμύρια το 2011. Επιπλέον, ο αριθμός των παραληπτών του καταλόγου διανομής παρέμεινε αμετάβλητος με βάση τον αριθμό που διαπιστώθηκε τον Απρίλιο του 2005, ενώ αυξήθηκε από 1,2 εκατομμύρια σε 2,6 εκατομμύρια. Η AMS υπογραμμίζει ότι η Air France δεν έλαβε υπόψη στη σύγκρισή της τα στοιχεία τα σχετικά με τον όγκο των επισκέψεων, με αποτέλεσμα η σύγκρισή της να είναι εσφαλμένη.
- (215) Η AMS υπενθυμίζει ότι ο αριθμός των επισκεπτών του ιστότοπου Viamichelin είναι χαμηλότερος από τον αριθμό επισκεπτών του ιστότοπου της Ryanair και ότι ο ιστότοπος αυτός δεν είναι γνωστός εκτός Γαλλίας. Η AMS θεωρεί ότι ο εν λόγω ιστότοπος δεν είναι, συνεπώς, κατάλληλος για την προβολή ενός αερολιμένα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στοιχείο που τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι κανένας αερολιμένας δεν έχει κάνει χρήση των υπηρεσιών του μέχρι τη σημερινή ημέρα. Η AMS υπογραμμίζει ότι ο ιστότοπος Lonely Planet είναι αυστραλιανός ιστότοπος που δεν είναι αρκετά γνωστός στην Ευρώπη και η συχνότητα επισκέψεων σε αυτόν είναι πολύ χαμηλότερη σε σύγκριση με τη συχνότητα επισκέψεων στον ιστότοπο της Ryanair. Τέλος, η AMS υπογραμμίζει ότι οι ιστότοποι που δεν είναι συνδεδεμένοι με αεροπορικές εταιρείες δεν είναι κατάλληλα προσαρμοσμένοι, διότι δεν επιτρέπουν στον επισκέπτη να κάνει την ίδια στιγμή κράτηση του αεροπορικού του εισιτηρίου. Η AMS θεωρεί ότι οι τιμές των υπηρεσιών μάρκετινγκ στους

⁽⁴⁰⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-482/99, Συλλογή 2002, σ. I-4397, σκέψεις 52 και 58.

ιστότοπους της Air France, της British Airways και της Expedia είναι υψηλότερες από τις τιμές που εφαρμόζονται στον ιστότοπο της Ryanair, μολονότι έχουν μικρότερη συχνότητα επισκέψεων.

- (216) Επιπλέον, η AMS αμφισβητεί την άποψη ότι η Ryanair εμποδίζει τον αερολιμένα της Μασσαλίας να συνάψει τη σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών μάρκετινγκ. Η AMS ισχυρίζεται ότι δεν έχει συμφέρον να περιορίσει την πώληση διαφημιστικού χώρου στον δικτυακό τόπο της Ryanair, που αποτελεί ένα πεπερασμένο πόρο στον οποίο απευθύνεται μια σημαντική ζήτηση.
- (217) Η AMS υποστηρίζει ότι η ύπαρξη διαφημιστικών συνδέσμων στον διαδικτυακό τόπο της Ryanair προσελκύει την προσοχή των διαχειριστών ή των ιδιοκτητών αερολιμένων και, με το να αναδεικνύει την παρουσία μιας εταιρείας τακτικών πτήσεων και τα έσοδα από μη αεροναυτικές δραστηριότητες που συνδέονται με αυτήν, αυξάνει την εγγενή αξία των αερολιμένων στην αντίληψη των δυνητικών αγοραστών.
- (218) Η AMS υποστηρίζει ότι η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει, στην απόφασή της για το αεροδρόμιο της Μπρατισλάβας, την αξία της παροχής υπηρεσιών μάρκετινγκ ⁽⁴¹⁾.
- (219) Τέλος, η AMS υποστηρίζει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 2005 δεν εφαρμόζονται στη σχέση μεταξύ ενός αερολιμένα και ενός παρόχου υπηρεσιών μάρκετινγκ.

5. ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

- (220) Σχολιάζοντας τις παρατηρήσεις των τρίτων μερών, η Γαλλία υποστηρίζει ότι οι παρατηρήσεις της Air France περιέχουν πολλούς λανθασμένους ισχυρισμούς.
- (221) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι η πρόσβαση στον αεροσταθμό mr2, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της Air France, είναι ισότιμη και χωρίς διακρίσεις.
- (222) Η Γαλλία διευκρινίζει ότι δεν είναι δυνατό να κατηγορηθεί ο αερολιμένας Marseille Provence ότι δεν πρόβλεψε το άνοιγμα του αεροσταθμού mr2 στις διεθνείς πτήσεις εκτός Σένγκεν, η θέσπιση των οποίων προβλέφθηκε μετά την υπογραφή της συμφωνίας «Ανοικτοί Ουρανοί» μεταξύ του Μαρόκου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις 29 Δεκεμβρίου 2006. Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι οι μέχρι τότε μελέτες σχετικά με τις προοπτικές ανάπτυξης των αεροπορικών μεταφορών παρουσίαζαν προοπτικές ανάπτυξης κυρίως εντός του χώρου Σένγκεν και, ως εκ τούτου, η αρχική διαρρύθμιση του αεροσταθμού mr2 δεν πρόβλεπε ειδική υποδομή για τα συστήματα συνοριακού ελέγχου, τα οποία θα συνεπάγονταν περιττό πρόσθετο κόστος. Η Γαλλία υπογραμμίζει, εξάλλου, ότι η Air France, η οποία ισχυρίζεται πως το γεγονός ότι ήταν αδύνατη η εκτέλεση διεθνών πτήσεων από τον αεροσταθμό mr2 αποσκοπούσε ειδικά στο της στερήσει την πρόσβαση στον εν λόγω αεροσταθμό, εξακολουθεί να μην εκτελεί πτήσεις από τον αεροσταθμό mr2 παρά το άνοιγμα στις διεθνείς πτήσεις.
- (223) Η Γαλλία υπενθυμίζει ότι οι διατάξεις του κανονισμού για την πρόσβαση στον αεροσταθμό mr2 αιτιολογούνται για λόγους άνεσης και ασφάλειας που καθορίζονται από τον αερολιμένα, όπως το περιορισμένο μέγεθος των αιθουσών επιβίβασης. Η Γαλλία υπογραμμίζει ότι η προσφυγή που άσκησε η Air Méditerranée ενώπιον του Tribunal Administratif de Marseille σχετικά με την πρόσβαση στον αεροσταθμό mr2 απορρίφθηκε από το εν λόγω δικαστήριο ⁽⁴²⁾.
- (224) Η Γαλλία αμφισβητεί τον ισχυρισμό της Air France ότι η οικονομική ισορροπία του αεροσταθμού mr2 δεν θα επιτυγχανόταν, εάν η Air France ήταν σε θέση να μεταφέρει όλες τις λειτουργίες της σε έναν τερματικό σταθμό με πολύ χαμηλότερα τέλη από τα τέλη που εφαρμόζονταν στον κύριο αεροσταθμό. Κατά τη Γαλλία, ο ισχυρισμός αυτός αντικρούεται από το γεγονός ότι ο αερολιμένας είχε ενσωματώσει στο αρχικό επιχειρηματικό του σχέδιο την υπόθεση της μεταφοράς του ειδικού δρομολογίου της Air France στον αεροσταθμό mr2. Η Γαλλία θεωρεί ότι, επί της ουσίας, η Air France επέκρινε την ποιότητα των υπηρεσιών στον αεροσταθμό mr2, διότι δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες της πελατείας της. Η Γαλλία υπενθυμίζει, ως προς αυτό, ότι η διαφοροποίηση των αερολιμενικών υπηρεσιών και των τελών που συνδέονται με κάθε μία από αυτές τις υπηρεσίες, εξακολουθεί να επιτρέπεται από τις ευρωπαϊκές και εθνικές νομοθετικές πράξεις.
- (225) Τέλος, η Γαλλία υπενθυμίζει ότι θεωρεί ότι το Συμβούλιο Επικρατείας, στην απόφασή του της 26ης Ιουλίου 2011, δεν καταδίκασε τη μέθοδο κατανομής των δαπανών μεταξύ των αεροσταθμών mr1 και mr2, αλλά επιβεβαίωσε ότι τα τέλη

⁽⁴¹⁾ Απόφαση 2011/60/ΕΕ, αιτιολογική σκέψη 114.

⁽⁴²⁾ Διάταξη του δικαστού των ασφαλιστικών μέτρων του διοικητικού πρωτοδικείου της Μασσαλίας, της 17ης Μαρτίου 2011, αριθ. 1101332, με την οποία το πρωτοδικείο έκρινε ότι η κατάσταση δεν συνιστά αρκούντως σοβαρή και άμεση βλάβη σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως συνθήκη έκτακτης ανάγκης· απορρίπτει την αίτηση αναστολής· η προσφυγή παραμένει σε εκκρεμότητα επί της ουσίας.

του αεροσταθμού mp1 είχαν καθοριστεί με «μια μέθοδο υπολογισμού που στηρίζεται σε ακριβείς λογιστικές μελέτες». Η Γαλλία αμφισβητεί την παρατήρηση της Air France, ότι το CCIMP έπρεπε να αυξήσει το ύψος του τέλους επιβατών στον αεροσταθμό mp2 μετά τη διάταξη των ασφαλιστικών μέτρων της 28ης Ιουλίου 2009, εφόσον δεν υπήρχε απόφαση επί της ουσίας, και υπενθυμίζει ότι ο αερολιμένας αναθεώρησε αισθητά τη διάρθρωση των τελών του μετά την απόφαση της 26ης Ιουλίου 2011.

6. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ CCIMP — ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

6.1. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ CCIMP

- (226) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης είναι «επιχείρηση». Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επανειλημμένα ορίσει τις επιχειρήσεις ως οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους ⁽⁴³⁾. Αποτελεί οικονομική δραστηριότητα κάθε δραστηριότητα η οποία συνίσταται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε ορισμένη αγορά ⁽⁴⁴⁾. Αυτός καθαυτός ο οικονομικός χαρακτήρας μιας δραστηριότητας δεν εξαρτάται από το εάν η δραστηριότητα αποφέρει κέρδη ⁽⁴⁵⁾.
- (227) Η δραστηριότητα των αεροπορικών εταιρειών που συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών μεταφορών σε επιβάτες και/ή επιχειρήσεις αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Το Δικαστήριο, στην απόφασή του στην υπόθεση «Aéroports de Paris», αποφάνθηκε επίσης ότι η δραστηριότητα ενός αερολιμένα που συνίσταται στην παροχή αερολιμενικών υπηρεσιών σε αεροπορικές εταιρείες και στους διάφορους φορείς παροχής υπηρεσιών αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Στην απόφασή του στην υπόθεση «αερολιμένας Leipzig-Halle», το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι η εκμετάλλευση ενός αερολιμένα αποτελεί οικονομική δραστηριότητα, αναπόσπαστο μέρος της οποίας είναι η κατασκευή αερολιμενικών υποδομών.
- (228) Όσον αφορά προηγούμενα μέτρα χρηματοδότησης, η σταδιακή ανάπτυξη δυνάμεων της αγοράς στον τομέα των αερολιμένων δεν επιτρέπει τον καθορισμό ακριβούς ημερομηνίας από την οποία και εξής η εκμετάλλευση ενός αερολιμένα θα πρέπει να θεωρείται αναμφίβολα οικονομική δραστηριότητα. Ωστόσο, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει την εξέλιξη της φύσης των αερολιμενικών δραστηριοτήτων. Στην απόφασή του στην υπόθεση «Αερολιμένας Leipzig-Halle», το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι από το 2000 η χρηματοδότηση αερολιμενικών υποδομών δεν μπορούσε πλέον να εξαιρείται από την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Συνεπώς, από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης στην υπόθεση «Aéroports de Paris» (12 Δεκεμβρίου 2000), η λειτουργία και η κατασκευή αερολιμενικών υποδομών πρέπει να θεωρείται δραστηριότητα που εμπίπτει στο πεδίο ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων.
- (229) Αντιθέτως, πριν από την έκδοση της απόφασης «Aéroports de Paris», οι δημόσιες αρχές μπορούσαν νομίμως να θεωρούν ότι η χρηματοδότηση αερολιμενικών υποδομών δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση και, συνεπώς, τα εν λόγω μέτρα δεν ήταν υποχρεωτικά να κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορεί να θέσει τώρα υπό αμφισβήτηση βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μέτρα χρηματοδότησης που εγκρίθηκαν πριν από την έκδοση της απόφασης στην υπόθεση «Aéroports de Paris».
- (230) Ωστόσο, μέτρα που ελήφθησαν πριν από την ανάπτυξη οποιουδήποτε ανταγωνισμού στον τομέα των αερολιμένων δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση όταν εγκρίθηκαν, αλλά θα μπορούσαν να θεωρηθούν υφιστάμενη ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο β) σημείο ν) του κανονισμού 659/1999, εάν πληρούνται οι όροι του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (231) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι ακόλουθες επιδοτήσεις χορηγήθηκαν πριν από την απόφαση στην υπόθεση «Aéroports de Paris» (δηλαδή πριν από τις 12 Δεκεμβρίου 2000). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν έχει αρμοδιότητα να τις εξετάσει δυνάμει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων:
- επιδότηση του Γενικού Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1999, ύψους 3 064 000 EUR,
 - επιδότηση του Γενικού Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1997, ύψους 8 032 000 EUR,
 - επιδότηση του Γενικού Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 1994, ύψους 1 372 000 EUR,

⁽⁴³⁾ Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντισταθμιστική παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (EE C 8 της 11.1.2012, σ. 4, σημείο 2.1), καθώς και τη σχετική νομολογία, ιδίως τις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-180/98 έως C-184/98, της 12ης Σεπτεμβρίου 2000, Ραβίον και λοιποί. (Συλλογή 2000, σ. I-6451).

⁽⁴⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Ιουνίου 1987 στην υπόθεση 118/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1987, σ. 2599, σκέψη 7)· υπόθεση C-35/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1998, σ. I-3851, σκέψη 36)· Ραβίον και λοιποί, σκέψη 75.

⁽⁴⁵⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Οκτωβρίου 1980 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 209/78 έως 215/78 και 218/78, Van Landewyck (Συλλογή 1980, σ. 3125, σκέψη 88)· απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 1995 στην υπόθεση C-244/94, FFSA και λοιποί (Συλλογή 1995, σ. I-I-4013, σκέψη 21)· και απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Ιουλίου 2008 στην υπόθεση C-49/07, ΜΟΤΟΕ (Συλλογή 2008, σ. I-4863, σκέψεις 27 και 28).

- κρατική επιδότηση της 26ης Απριλίου 2000 ύψους 290 000 EUR,
- κρατική επιδότηση της 23ης Ιουνίου 1999 ύψους 579 000 EUR.

(232) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα περιορίσει την εξέτασή της στις ακόλουθες επιδοτήσεις:

Πίνακας 5

Επιδότηση	Συνολικό ποσό της επένδυσης (σε χιλιάδες EUR)	Συνολικό καταβληθέν ποσό (σε χιλιάδες EUR)
Γενικό συμβούλιο 27.9.2002	2 098	209
Γενικό συμβούλιο 26.6.2003	8 920	3 000
Γενικό συμβούλιο 19.5.2005	15 580	7 600
Marseille Provence Métropole 26.7.2004	16 124	889
Γαλλικό κράτος 19.12.2001	μ.δ.	5 032
ΕΤΠΑ 22.8.2002	5 280	1 520
Σύνολο	48 002	18 250

(233) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

6.1.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

(234) Συναφώς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η υποδομή την οποία αφορά η παρούσα απόφαση αποτέλεσε αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης από το CCIMP, που είναι ο φορέας εκμετάλλευσης του αερολιμένα και ο οποίος χρεώνει τέλη στους χρήστες της εν λόγω υποδομής. Κατά συνέπεια, το CCIMP είναι, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά την εκμετάλλευση του αερολιμένα, επιχείρηση κατά την έννοια του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης.

(235) Ωστόσο, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους, όλες οι δραστηριότητες ενός φορέα εκμετάλλευσης αερολιμένα δεν έχουν αναγκαστικά οικονομικό χαρακτήρα. Πρέπει, συνεπώς, να γίνει διάκριση μεταξύ των δραστηριοτήτων του και να καθοριστεί σε ποιο βαθμό οι επιμέρους δραστηριότητες έχουν οικονομικό χαρακτήρα ή όχι ⁽⁴⁶⁾.

(236) Όπως αποφάνθηκε το Δικαστήριο, οι δραστηριότητες που συνήθως εμπίπτουν στην ευθύνη του κράτους κατά την άσκηση των επίσημων εξουσιών του ως δημόσιας αρχής δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν κατά κανόνα την ασφάλεια, τον έλεγχο της εναέριας κυκλοφορίας, τις αστυνομικές και τελωνειακές υπηρεσίες ⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁶⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Ιανουαρίου 1994 στην υπόθεση C-364/92, SAT Fluggesellschaft mbH κατά Eurocontrol, Συλλογή 1994, σ. I-43.

⁽⁴⁷⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 1997 στην υπόθεση C-343/95, Diego Cali & Figli κατά Servizi Ecologici Porto di Genova, Συλλογή 1997, σ. I-1547. Απόφαση της Επιτροπής της 19ης Μαρτίου 2003, N309/2002. Απόφαση της Επιτροπής της 16ης Οκτωβρίου 2002, N 438/02, απόφαση της Επιτροπής της 16ης Ιανουαρίου 2002, αριθ. N 438/02, επιχορηγήσεις των λιμενικών αρχών για την εκτέλεση των δημόσιων αρμοδιοτήτων.

- (237) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι, ελλείψει νομικής υποχρέωσης των αερολιμένων να επωμίζονται το κόστος χρηματοδότησης αυτών των δραστηριοτήτων και των σχετικών υποδομών, η ανάληψή του από το κράτος δεν συνιστά κατά κανόνα κρατική ενίσχυση ⁽⁴⁸⁾.
- (238) Στην προκειμένη περίπτωση, είναι αναγκαίο να γίνεται η ακόλουθη διάκριση ανάλογα με τις σχετικές δραστηριότητες.
- (239) Όσον αφορά τις δαπάνες που συμβάλλουν στην εκτέλεση καθηκόντων δημόσιας αρχής, πρέπει να αναγνωριστούν οι δαπάνες για την εκπλήρωση των καθηκόντων δημόσιας ασφάλειας και προστασίας ως συμμετοχή στην άσκηση μη οικονομικών δραστηριοτήτων.
- (240) Θα πρέπει πρωτίστως να αναγνωριστεί ένας τέτοιος χαρακτήρα στις δραστηριότητες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας στον αερολιμένα, καθόσον αποσκοπούν στην αποτροπή παράνομων πράξεων, και ιδίως στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, οι δαπάνες που σχετίζονται με τα καθήκοντα αστυνόμευσης και με την παρουσία του σώματος των *Marins-Pompiers* της Μασσαλίας εμπίπτουν σε μια τέτοια δραστηριότητα. Το ίδιο ισχύει και για τα καθήκοντα των τελωνειακών υπηρεσιών.
- (241) Όσον αφορά τις δραστηριότητες σχετικά με τη δημόσια ασφάλεια στον αερολιμένα, αυτές αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν την προστασία των προσώπων και των αγαθών. Το ίδιο ισχύει και όταν η εν λόγω περιουσία αποτελεί δημόσια περιουσία, όπως συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση. Πρέπει, ιδίως, στην προκειμένη περίπτωση να επισημανθούν ως στοιχεία της αποστολής αυτής οι ακόλουθες δραστηριότητες:
- έλεγχος ασφαλείας των παραδιδόμενων αποσκευών,
 - έλεγχος των κοινών προσβάσεων στην απαγορευμένη ζώνη,
 - έλεγχος ασφαλείας επιβατών και χειραποσκευών,
 - αυτοματοποιημένος έλεγχος στα σύνορα για βιομετρική ταυτοποίηση,
 - σύστημα επιτήρησης με βίντεο.
- (242) Ωστόσο, η δημόσια χρηματοδότηση μη οικονομικών δραστηριοτήτων που συνδέονται αναγκαστικά με την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας δεν πρέπει να οδηγεί σε αθέμιτες διακρίσεις μεταξύ αεροπορικών εταιρειών και φορέων διαχείρισης αερολιμένων. Πράγματι, αν είναι φυσικό σε ένα συγκεκριμένο νομικό σύστημα, κάποιες αεροπορικές εταιρείες ή φορείς διαχείρισης αερολιμένων να επωμίζονται ορισμένες δαπάνες, ενώ άλλες εταιρείες όχι, οι τελευταίες αποκομίζουν πλεονέκτημα, ακόμη και αν οι εν λόγω δαπάνες αφορούν δραστηριότητες οι οποίες θεωρούνται μη οικονομικές δραστηριότητες. Είναι συνεπώς αναγκαία μια ανάλυση του νομικού πλαισίου που διέπει τον φορέα διαχείρισης αερολιμένα για να εκτιμηθεί αν, βάσει αυτού του νομικού πλαισίου, οι φορείς διαχείρισης αερολιμένων ή οι αεροπορικές εταιρείες υποχρεούνται να επωμιστούν τις δαπάνες που προκύπτουν από την άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων οι οποίες ενδέχεται να μην είναι καθαυτές αποδοτικές, αλλά που είναι σύμφυτες με την ανάπτυξη άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων.
- (243) Συναφώς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το γαλλικό δικαίο ⁽⁴⁹⁾, οι φορείς διαχείρισης αερολιμένων δεν υποχρεούνται, καταρχήν, να χρηματοδοτούν με ιδίους πόρους τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό που απαιτούνται για την άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων.
- (244) Αντιθέτως, ο μόνος υποχρεωτικός χαρακτήρας μιας δραστηριότητας λόγω της ισχύουσας νομοθεσίας δεν αρκεί για να χαρακτηριστεί μια αποστολή ως μη οικονομική δραστηριότητα. Ως προς αυτό, οι δαπάνες για τη συμμόρφωση των υποδομών με τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις σχετικά με την πρόληψη των πυρκαγιών, και ιδίως οι δαπάνες για τις συσκευές και τα δίκτυα ανίχνευσης πυρκαγιάς στους χώρους, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελούν καθήκοντα δημόσιας αρχής, εφόσον είναι κοινά για όλες τις επιχειρήσεις. Κάθε επιχείρηση οφείλει να εξασφαλίζει την τήρηση των προδιαγραφών πυρασφάλειας και επωμίζεται το σχετικό κόστος. Το ίδιο ισχύει και σε ό,τι αφορά την ασφάλεια της λειτουργίας έστω και αν αυτή επιβαλλόταν από τη συγγραφή υποχρεώσεων της σύμβασης παραχώρησης. Πρόκειται για δαπάνες που κάθε επιχείρηση οφείλει κανονικά να καταβάλει για την άσκηση της δραστηριότητάς της.
- (245) Από τα ανωτέρω συνάγεται, συνεπώς, ότι μόνον οι δραστηριότητες που περιγράφονται στον πίνακα 6 ως μη οικονομικές δραστηριότητες μπορούν να λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση που εξαιρείται από την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

⁽⁴⁸⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 19ης Μαρτίου 2003, N309/2002, αεροπορική ασφάλεια — αντιστάθμιση του κόστους μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001. Βλέπε απόφαση της Επιτροπής της 7ης Μαρτίου 2007, N620/2006, κατασκευή του περιφερειακού αεροδρομίου του Memmingen — Γερμανία (EE C 133 της 15.6.2007, σ. 8).

⁽⁴⁹⁾ Το άρθρο L6332-2 του κώδικα των μεταφορών ορίζει ότι «η αστυνόμευση των αερολιμένων [...] διασφαλίζεται [...] από τον αντιπρόσωπο του κράτους στην αρμόδια υπηρεσία» σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αριθ. 381.644 της 2ας Σεπτεμβρίου 2008 του Συμβουλίου Επικρατείας, για την αποστολή γενικού συμφέροντος, τα καθήκοντα δημόσιας αρχής «παραμένουν στην αποκλειστική ευθύνη του κράτους, το οποίο μπορεί, για να διαθέτει ένα μέρος των αναγκαίων πόρων, να επιβάλει φόρους, όπως ο φόρος με την ονομασία «αερολιμενικά τέλη». Αποκλείεται η διπλή χρηματοδότηση με επενδυτική ενίσχυση και τα «αερολιμενικά τέλη».

Πίνακας 6

Επιδότηση	Ημερομηνία	Δαπάνες που αφορούν μη οικονομικές δραστηριότητες (σε EUR)				Δαπάνες που αφορούν οικονομικές δραστηριότητες (σε EUR)
		Δημόσια ασφάλεια		Δημόσια προστασία		Συμμόρφωση με τη νομοθεσία και/ή ασφάλεια της εκμετάλλευσης
		Αστυνομία και τελωνεία	Πυροσβεστική	Βιντεοπαρακολούθηση, έλεγχος αποσκευών και επιβατών	Πρόσβαση σε δημόσιους χώρους	
Γενικό συμβούλιο	27 Σεπτεμβρίου 2002	0	0	0	0	1 118 537,45
Γενικό συμβούλιο	26 Ιουνίου 2003	259 786,3	0	89 883,11	129 022,39	1 632 851,02
Γενικό συμβούλιο	19 Μαΐου 2005	94 192,24	0	105 228,51	203 702,13	1 870 135,77
Marseille Provence Métropole	26 Ιουλίου 2004	0	0	0	0	72 095,00
ΕΤΠΑ	22 Αυγούστου 2002	0	0	0	0	0
Γαλλικό κράτος	19 Δεκεμβρίου 2001	5 032 000	0	0	0	0

(246) Από τα προαναφερθέντα καθώς και από τον πίνακα 6 μπορεί να καταρτιστεί ανακεφαλαιωτικός πίνακας (πίνακας 7) των επενδυτικών ενισχύσεων που έλαβε ο αερολιμένας Marseille Provence οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας:

Πίνακας 7

Επιδότηση	Συνολικό ποσό της επένδυσης (σε χιλιάδες EUR)	Συνολικό καταβληθέν ποσό (σε χιλιάδες EUR)	Αξία μη οικονομικών δραστηριοτήτων (σε χιλιάδες EUR)	Υπολειπόμενο ποσό μετά την αφαίρεση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων (σε χιλιάδες EUR)	Ποσοστό της μειωμένης επιδότησης των οικονομικών δραστηριοτήτων (%)
Γενικό συμβούλιο 27.9.2002	2 098	209	0	209	10
Γενικό συμβούλιο 26.6.2003	8 920	3 000	478	2 522	28
Γενικό συμβούλιο 19.5.2005	15 580	7 600	403	7 197	46
Marseille Provence Métropole 26.7.2004	16 124	889	0	889	6
Γαλλικό κράτος 19.12.2001	μ.δ.	5 032	μ.δ.	0	μ.δ.
ΕΤΠΑ 22.8.2002	5 280	1 520	0	1 520	29
Σύνολο	48 002	18 250	5 913	12 337	26

6.1.2. ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

- (247) Το Γενικό Συμβούλιο χορήγησε στο CCIMP επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται από πόρους του νομού Bouches-du-Rhone, αποκεντρωμένου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι πόροι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης είναι κρατικοί πόροι για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ ⁽⁵⁰⁾.
- (248) Το ίδιο ισχύει και για τις επιδοτήσεις που εισπράχθηκαν από την αστική κοινότητα Marseille Provence Métropole.
- (249) Οι επιδοτήσεις της DGCA προέρχονται απευθείας από την κεντρική διοίκηση.
- (250) Η ανάπτυξη των εμπορευματικών αερομεταφορών χρηματοδοτείται εν μέρει από τους πόρους του ΕΤΠΑ, οι οποίοι συνιστούν κρατικούς πόρους, εφόσον χορηγούνται υπό τον έλεγχο του οικείου κράτους μέλους ⁽⁵¹⁾.
- (251) Δεδομένου ότι οι αρχές που χορήγησαν τις επιδοτήσεις αποτελούν μέρος της δημόσιας διοίκησης και οι τελικές αποφάσεις όσον αφορά τη χρήση των κονδυλίων του ΕΤΠΑ λαμβάνονται από τη Γαλλία, οι εν λόγω επιδοτήσεις πρέπει να καταλογιστούν στο γαλλικό κράτος.
- (252) Εν κατακλείδι, τα μέτρα που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης ελήφθησαν με κρατικούς πόρους και καταλογίζονται στο κράτος.

6.1.3. ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ CCIMP

- (253) Για να αξιολογηθεί κατά πόσον ένα κρατικό μέτρο συνιστά ενίσχυση σε επιχείρηση, πρέπει να διαπιστωθεί αν η εν λόγω επιχείρηση αποκομίζει οικονομικό πλεονέκτημα που της επιτρέπει να αποφύγει δαπάνες τις οποίες θα έπρεπε κανονικά να καλύψει με δικούς της πόρους ή αν επωφελείται από πλεονέκτημα το οποίο δεν θα αποκόμιζε υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς ⁽⁵²⁾.
- (254) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ένας φορέας εκμετάλλευσης αερολιμένα οφείλει να επωμίζεται το κόστος λειτουργίας του, συμπεριλαμβανομένου του κόστους των υποδομών ⁽⁵³⁾.
- (255) Ως προς αυτό, πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί ότι «τα κεφάλαια που τίθενται από το κράτος, άμεσα ή έμμεσα, στη διάθεση μιας επιχείρησης, υπό συνθήκες οι οποίες ανταποκρίνονται στους συνηθιστούς όρους της αγοράς, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κρατικές ενισχύσεις» ⁽⁵⁴⁾.
- (256) Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί αν το Γενικό Συμβούλιο ενήργησε ως συνετός επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς με την απόφασή του να συμμετάσχει στη χρηματοδότηση για την κατασκευή του αεροσταθμού mρ2.
- (257) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι το CCIMP συμπεριφέρθηκε ως συνετός επιχειρηματίας της οικονομίας της αγοράς λαμβάνοντας υπόψη στο επιχειρηματικό του σχέδιο για την κατασκευή του αεροσταθμού mρ2 τις επενδυτικές ροές χωρίς την επιδότηση που εισέπραξε από το Γενικό Συμβούλιο. Με αυτό τον τρόπο, η Γαλλία αξιολογεί την αποδοτικότητα του αεροσταθμού mρ2 για τον φορέα διαχείρισης του αερολιμένα που δεν επωμίζεται όλα τα έξοδα εκτέλεσης. Ωστόσο, δεν αποδεικνύει την αποδοτικότητα της επένδυσης από τη σκοπιά του χορηγού της ενίσχυσης, του Γενικού Συμβουλίου.
- (258) Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τη Γαλλία, κανένα στοιχείο δεν αποδεικνύει το γεγονός το Γενικό Συμβούλιο, χορηγός της επιδότησης, ανέμενε οποιαδήποτε απόδοση των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν στον αερολιμένα Marseille Provence.

⁽⁵⁰⁾ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου 12ης Μαΐου 2011 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-267/08 και T-279/08, Région Nord-Pas-de-Calais, σκέψη 108, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.

⁽⁵¹⁾ Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των πόρων του ΕΤΠΑ ως κρατική ενίσχυση, βλ. απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 514/2006, South Yorkshire Digital Region Broadband Project, αιτιολογική σκέψη 29, και απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 44/2010, Development of infrastructure on Grievu Sala for relocation of port activities out of the city center, αιτιολογικές σκέψεις 69 και 70.

⁽⁵²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990 στην υπόθεση C-301/87, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-307, σκέψη 41.

⁽⁵³⁾ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 2011 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-443/08 και T-445/08, Freistaat Sachsen και λοιποί κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. II-1311, σκέψη 107.

⁽⁵⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2002 στην υπόθεση C-482/99, Γαλλία κατά Επιτροπής «Stardust Marine», σκέψη 69.

- (259) Η Γαλλία υποστηρίζει επίσης ⁽⁵⁵⁾ ότι, παρέχοντας επιδότηση για τη χρηματοδότηση του αεροσταθμού mp2, το Γενικό Συμβούλιο επεδίωκε την επίτευξη ενός σκοπού γενικού συμφέροντος που συνίσταται στη στήριξη της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, της περιφερειακής ανάπτυξης και της βελτίωσης της συνδεσιμότητας της περιοχής.
- (260) Όμως, η συμπεριφορά ενός επενδυτή σε οικονομία της αγοράς κατευθύνεται από τις προοπτικές κερδοφορίας ⁽⁵⁶⁾. Το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία της αγοράς θεωρείται ότι πληρούται εάν η διάρθρωση και οι μελλοντικές προοπτικές της εταιρείας επιτρέπουν να αναμένεται, σε εύλογο χρόνο, μία κανονική απόδοση με τη μορφή μερισμάτων ή υπεραξίας κεφαλαίου σε σύγκριση με μια παρόμοια ιδιωτική επιχείρηση. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αποκλείεται κάθε συλλογιστική κοινωνικού χαρακτήρα ή περιφερειακής ή κλαδικής πολιτικής ⁽⁵⁷⁾.
- (261) Σε αυτό το πλαίσιο, οι τυχόν θετικές επιπτώσεις στην οικονομία της ευρύτερης περιοχής του αερολιμένα δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση αυτή, στόχος της οποίας είναι να διαπιστωθεί η ύπαρξη ή μη στοιχείων ενίσχυσης στην παρέμβαση ⁽⁵⁸⁾.
- (262) Η Γαλλία δεν έχει επικαλεστεί άλλο στοιχείο που θα μπορούσε να αποδείξει ότι το Γενικό Συμβούλιο συμπεριφέρθηκε ως συνετός επιχειρηματίας χορηγώντας τις εν λόγω επιδοτήσεις. Επομένως, εφόσον το Γενικό Συμβούλιο δεν είχε βάσιμες προσδοκίες οικονομικής απόδοσης των προβλεπόμενων επενδύσεων, δεν συμπεριφέρθηκε ως συνετός επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς με την απόφασή του να χορηγήσει στον αερολιμένα Marseille Provence επιδότηση για τη χρηματοδότηση του δεύτερου τερματικού σταθμού.
- (263) Η Γαλλία δεν ισχυρίζεται ότι άλλοι δημόσιοι οργανισμοί που συνεισέφεραν με τις επιδοτήσεις τους στη χρηματοδότηση της υποδομής του αερολιμένα Marseille Provence συμπεριφέρθηκαν λαμβάνοντας την απόφασή τους ως συνετοί επιχειρηματίες σε οικονομία της αγοράς. Εξάλλου, από κανένα στοιχείο της υπόθεσης δεν αποδεικνύεται ότι μπορεί να συνέβη αυτό.
- (264) Κατά συνέπεια, οι επιδοτήσεις που χορηγήθηκαν από το Γενικό Συμβούλιο, την αστική κοινότητα Marseille Provence Métropole, το γαλλικό Δημόσιο και εκείνες που χορηγήθηκαν από το ΕΤΠΑ στο CCIMP παρέχουν στο CCIMP πλεονέκτημα που δεν θα είχε αποκομίσει σε κανονικές συνθήκες της αγοράς.
- (265) Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι επιδοτήσεις επενδύσεων παρέχουν πλεονέκτημα αποκλειστικά στο CCIMP σε σύγκριση με άλλους φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων και άλλες επιχειρήσεις σε άλλους τομείς. Επομένως, το μέτρο είναι επιλεκτικό κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

6.1.4. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

- (266) Το CCIMP, ως φορέας διαχείρισης του αερολιμένα Marseille Provence, που έχει ανταγωνιστική σχέση με τους άλλους αερολιμένες που εξυπηρετούν την ίδια ζώνη επιρροής που αντιστοιχεί σε λιγότερο από 100 km ή 60 λεπτά. Ως προς αυτό, η Επιτροπή παρατηρεί ειδικότερα ότι στην εν λόγω ζώνη βρίσκονται οι αερολιμένες της Αβινιόν και της Nîmes. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το αεροδρόμιο της Nîmes βρίσκεται σε απόσταση 98 km και της Τουλόν-Hyeres σε απόσταση 113 km από τον αερολιμένα Marseille Provence, και ότι από αυτά τα αεροδρόμια εκτελούνται επίσης πτήσεις προς Βρυξέλλες — Σαρλερουά, Φεζ και Λονδίνο. Το αεροδρόμιο της Nîmes, όπως και ο αερολιμένας Marseille Provence, εξυπηρετείται από τη Ryanair. Μια ενίσχυση που χορηγείται στο CCIMP μπορεί, συνεπώς, να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Επειδή η αγορά των αερολιμενικών υπηρεσιών και η αγορά των αεροπορικών μεταφορών είναι αγορές ανοικτές στον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της Ένωσης, η ενίσχυση υπάρχει κίνδυνος να επηρεάσει επίσης τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Εξάλλου, υφίσταται ανταγωνισμός μεταξύ φορέων διαχείρισης αερολιμένων που είναι αρμόδιοι για τη διαχείρισή τους και, κατά συνέπεια, η χορήγηση ενίσχυσης στο CCIMP μπορεί να ενισχύσει τη θέση του σε αυτή την αγορά. Εξάλλου, ακόμη και οι αερολιμένες που βρίσκονται εκτός της ίδιας ζώνης επιρροής ασκούν επίσης ανταγωνισμό, δεδομένου ότι οι αεροπορικές εταιρείες, ιδίως οι εταιρείες χαμηλού κόστους, επιλέγουν τους προορισμούς τους σε διάφορους αερολιμένες στην Ευρώπη και εκτός αυτής.

6.1.5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (267) Για τους ανωτέρω λόγους, οι επιδοτήσεις επενδύσεων συνολικού ύψους 12,337 εκατ. EUR που χορηγήθηκαν από διάφορες δημόσιες αρχές για τη χρηματοδότηση της επένδυσης στον αερολιμένα Marseille Provence, στις οποίες περιλαμβάνεται η επιδότηση ύψους 7,197 εκατ. EUR που χορηγήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο για την κατασκευή του αεροσταθμού mp2, συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

⁽⁵⁵⁾ Η Γαλλία ισχυρίζεται επικουρικός ότι η χορηγηθείσα από το Γενικό Συμβούλιο επιδότηση για τη χρηματοδότηση του αεροσταθμού mp2 συνιστά ενίσχυση συμβατή με βάση τις διατάξεις της Συνθήκης.

⁽⁵⁶⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2000 στην υπόθεση T-296/97, Alitalia κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3871, σκέψη 84· υπόθεση C-305/89, ό.α., σκέψη 20.

⁽⁵⁷⁾ Βλέπε κατευθύνσεις του 2005, παραγρ. 46.

⁽⁵⁸⁾ Βλέπε απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Ιανουαρίου 1999 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-129/95, T-2/96 και T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke et Lech Stahlwerke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-17, σκέψη 120. Βλέπε επίσης απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 1986 στην υπόθεση C-40/85, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 2321, σκέψη 13.

6.2. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΥΠΙΠΡΕΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ CCIMP

6.2.1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΟΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ MARSEILLE PROVENCE ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΒΕ

(268) Η Γαλλία διευκρινίζει ότι οι χρηματοοικονομικές ροές συνολικού ύψους [...] * εκατ. EUR από το 2001 έως το 2010 δεν συνιστούν επιδότηση υπέρ του CCIMP, αλλά συνεισφορά που κατέβαλλε ο αερολιμένας στη γενική υπηρεσία του ΕΒΕ για τιμολογηθείσες υπηρεσίες, βάσει δαπανών που πραγματοποίησε η γενική υπηρεσία ⁽⁵⁹⁾. Η Γαλλία υποστηρίζει ότι ο αερολιμένας Marseille Provence ουδέποτε έλαβε χρηματοδοτική ενίσχυση από τη γενική υπηρεσία του ΕΒΕ. Η Γαλλία προσκόμισε βεβαίωση του ελεγκτή του CCIMP που επιβεβαιώνει την αξιοπιστία των λογιστικών στοιχείων που αναφέρθηκαν. Κανένα στοιχείο δεν φαίνεται να αποδεικνύει το αντίθετο. Σε αυτή τη βάση φαίνεται ότι οι υπηρεσίες τιμολογήθηκαν στο επίπεδο των πραγματικών δαπανών.

6.2.2. ΠΙΘΑΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ

(269) Σκοπός του συστήματος αερολιμενικών τελών είναι, σύμφωνα με τη γαλλική νομοθεσία, η χρηματοδότηση των καθηκόντων δημόσιας αρχής, όπως οι υπηρεσίες ασφαλείας, πυρόσβεσης, διάσωσης, προστασίας (έλεγχος ασφαλείας παραδιδόμενων αποσκευών, έλεγχος των κοινών προσβάσεων, έλεγχος ασφαλείας επιβατών και χειραποσκευών), καθώς και οι αυτοματοποιημένοι έλεγχοι στα σύνορα.

(270) Η Επιτροπή οφείλει να επαληθεύει ότι ο αναδιανεμητικός μηχανισμός δεν μπορεί να προκαλέσει υπεραντιστάθμιση εξομοιούμενη με ενισχύσεις, ιδίως λόγω του γεγονότος ότι ο εν λόγω μηχανισμός είναι σε συνάρτηση με τον αριθμό των επιβατών.

(271) Ωστόσο, το σύστημα που θεσπίστηκε με το άρθρο 1609κγ του γενικού φορολογικού κώδικα, καθώς και με τη διυπουργική απόφαση της 30ής Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με τις λεπτομέρειες υποβολής δηλώσεων από τους φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων για τον καθορισμό του ύψους των τελών αεροδρομίου που αντιστοιχούν ανά επιβάτη, όπως τροποποιήθηκε το 2012, έχει ως στόχο την αποτροπή τυχόν υπεραντιστάθμισης συνδυάζοντας ένα σύστημα υπολογισμού που έχει ως βάση τις πραγματικές δαπάνες με πιθανές εκ των υστέρων διορθώσεις.

(272) Ως εκ τούτου, ο υπολογισμός των αερολιμενικών τελών πραγματοποιείται ως εξής: ο αερολιμένας χορηγεί την προκαταβολή των εξόδων που αφορούν τις αποστολές που ορίζονται από τις σχετικές πράξεις και, στη συνέχεια, υποβάλλει δήλωση αυτών των δαπανών καθώς και τα δεδομένα για την κυκλοφορία στην τοπική διεύθυνση της DGCA για έλεγχο και πιστοποίηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η κεντρική διοίκηση της DGCA διενεργεί τότε ένα δεύτερο έλεγχο συνυπολογίζοντας τα προηγούμενα έτη. Στη συνέχεια καθορίζονται τα τέλη με διυπουργική απόφαση για κάθε αερολιμένα χωριστά, σε συνάρτηση με τις δαπάνες που πραγματοποίησε κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων δημόσιας αρχής που του έχουν ανατεθεί.

(273) Επιπλέον, ο υπολογισμός του φόρου βασίζεται επίσης σε πολυετή πρόβλεψη του κόστους και της κίνησης και των μηχανισμών προσαρμογής από το ένα έτος στο άλλο· επιπλέον, η διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων επιτρέπει τη διόρθωση ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης.

(274) Επομένως, εφόσον τα έσοδα από τα τέλη χρησιμοποιούνται πράγματι για την κάλυψη δραστηριοτήτων δημόσιας αρχής και ο αερολιμένας Marseille Provence εισπράττει ποσό που δεν υπερβαίνει τις δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνεται για την εκπλήρωση αυτών των καθηκόντων, δεν υφίσταται επιλεκτικό πλεονέκτημα προς όφελος του αερολιμένα. Τα αερολιμενικά τέλη που καταβάλλονται στο CCIMP δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

6.3. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ

(275) Η Επιτροπή εξέτασε αν η ενίσχυση μπορεί να θεωρηθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά. Το άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ προβλέπει ορισμένες εξαιρέσεις από τη γενική απαγόρευση των ενισχύσεων που ορίζεται στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου. Σε αυτό το πλαίσιο, οι κατευθύνσεις του 2005 αποτελούν τη βάση για να αξιολογηθεί κατά πόσο οι ενισχύσεις προς όφελος των αερολιμένων μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

(276) Σύμφωνα με το σημείο 61 των κατευθύνσεων του 2005 ⁽⁶⁰⁾, οι ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση αερολιμενικών υποδομών μπορούν να κριθούν συμβατές, ιδίως βάσει των άρθρων 107 παράγραφος 3 στοιχεία α), β) ή γ) και 93 παράγραφος 2, εφόσον:

- i) η κατασκευή και η εκμετάλλευση ανταποκρίνονται σε σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος (περιφερειακή ανάπτυξη, δυνατότητα πρόσβασης ...).

⁽⁵⁹⁾ Οι υπηρεσίες που παρείχε η γενική υπηρεσία στην υπηρεσία αερολιμένα συνίσταντο, κατά τη Γαλλία, σε διοικητικά καθήκοντα και καθήκοντα οργάνωσης, διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων και νομικών συμβουλών.

⁽⁶⁰⁾ Για τις λεπτομέρειες της εκτίμησης *ratione temporis* των κατευθύνσεων του 2005, η Επιτροπή παραπέμπει στις αιτιολογικές σκέψεις 218 έως 222 της απόφασής της για την κίνηση της διαδικασίας.

- ii) η υποδομή είναι αναγκαία και αναλογική προς τον καθορισμένο στόχο·
- iii) η υποδομή προσφέρει ικανοποιητικές προοπτικές χρήσης μεσοπρόθεσμα, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των υποδομών που ήδη υπάρχουν·
- iv) η πρόσβαση στην υποδομή είναι ανοικτή σε όλους τους πιθανούς χρήστες ισότιμα και χωρίς διακρίσεις·
- v) η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

Εκτός από την τήρηση των κριτηρίων αυτών, πρέπει να αποδειχθεί η αναγκαιότητα της ενίσχυσης ⁽⁶¹⁾. Το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη του καθορισθέντος στόχου.

6.3.1. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣΤΑΘΜΟΥ MΡ2

- i) Η κατασκευή και η εκμετάλλευση της υποδομής ανταποκρίνονται σε σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος (περιφερειακή ανάπτυξη, δυνατότητα πρόσβασης...)
- (277) Σύμφωνα με τη συγγραφή υποχρεώσεων της σύμβασης παραχώρησης του αερολιμένα Marseille Provence, η κατασκευή της υποδομής βαρύνει τον παραχωρησιούχο, ο οποίος φέρει τη σχετική ευθύνη. Εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης του αερολιμένα αποφάσισε και επωμίστηκε το κόστος της επένδυσης, πρόκειται συνεπώς για επενδυτική ενίσχυση προς όφελος του εν λόγω φορέα.
- (278) Σύμφωνα με τη Γαλλία, ο αερολιμένας Marseille-Provence θα αντιμετώπιζε προβλήματα συμφόρησης σε σχετικά σύντομο διάστημα. Το επιχειρηματικό σχέδιο του Νοεμβρίου 2004 διαπίστωσε ότι ο κορεσμός του αεροδρομίου Marseille-Provence θα συνέβαινε έως το 2007 για τον χώρο ελέγχου εισιτηρίων και έως το 2016 για τις ζώνες επιβίβασης, χωρίς νέα έργα διαρρύθμισης. Ο πρωταρχικός στόχος ήταν, συνεπώς, να αντιμετωπιστεί ο κορεσμός του αεροσταθμού βραχυπρόθεσμα ενόψει της αναμενόμενης αύξησης της εναέριας κυκλοφορίας.
- (279) Ο δεύτερος στόχος ήταν η προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της περιφέρειας μέσω της καλύτερης εκμετάλλευσης του αερολιμένα και αύξησης της εναέριας κυκλοφορίας. Για τον σκοπό αυτό, η ανάπτυξη μιας συμπληρωματικής υπηρεσίας προς αυτήν που πρόσφερε ο αερολιμένας Marseille Provence, σύμφωνα με τη στρατηγική του που οδήγησε στην εγκατάσταση αεροπορικών εταιρειών χαμηλού κόστους, θεωρήθηκε ως ο άξονας για την ανάπτυξη της δραστηριότητας του αερολιμένα. Αφενός, η κατασκευή του αεροσταθμού mρ2 ήταν απαραίτητη για την προσφορά διαφοροποιημένων υπηρεσιών στις αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους που δεν παρέχονταν μέχρι τότε σε αυτή την περιοχή· αυτός ο αεροσταθμός είχε σχεδιαστεί ειδικά για να είναι όσο το δυνατόν καλύτερα προσαρμοσμένος σε αυτή τη νέα λειτουργία του αερολιμένα. Ο αεροσταθμός mρ2 ανταποκρίνεται πράγματι σε μια διαφορετική ανάγκη πελατών που είναι διατεθειμένοι να δεχθούν ένα επίπεδο απλοποιημένης υπηρεσίας επωφελομένοι από το χαμηλότερο κόστος της. Οι εταιρείες που επιθυμούν να προσφέρουν τέτοιες απλοστευμένες υπηρεσίες δεν θα μπορούσαν να εγκατασταθούν στον αεροσταθμό mρ1, για τη χρήση του οποίου επιβάλλονται σημαντικά υψηλότερα αερολιμενικά τέλη που αντιστοιχούν την ανώτερη ποιότητα των υποδομών του και το υψηλότερο κόστος του. Αυτό το επίπεδο τελών θα έπρεπε αναγκαστικά να μετακυλιέται στην τιμή των αεροπορικών εισιτηρίων. Η ζήτηση για απλοστευμένες υπηρεσίες αυτού του είδους είναι πράγματι ευαίσθητη σε κάθε αύξηση του κόστους. Αφετέρου, οι συνθήκες λειτουργίας του αεροσταθμού mρ1 δεν προσφέρονται για τις ανάγκες ταχείας επιβίβασης και αποβίβασης των επιβατών.
- (280) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι η υλοποίηση του έργου θα επηρέαζε σημαντικά την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής, και ειδικότερα την ανάκαμψη της απασχόλησης, ενώ η απώλεια κυκλοφορίας στον αεροσταθμό mρ1 θα συνεπαγόταν την απώλεια θέσεων απασχόλησης.
- (281) Κατά συνέπεια, η κατασκευή του αεροσταθμού mρ2 είναι σύμφωνη με το σχέδιο δράσης του 2007 για την ενίσχυση της χωρητικότητας, της αποτελεσματικής λειτουργίας και της ασφάλειας των αερολιμένων στην Ευρώπη ⁽⁶²⁾, το οποίο διαπιστώνει ότι «με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη της κίνησης, η Ευρώπη θα είναι αντιμέτωπη με ένα συνεχώς αναπτυσσόμενο χάσμα μεταξύ χωρητικότητας και ζήτησης», όσον αφορά τα αεροδρόμια και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «το αγκάθι της χωρητικότητας συνιστά απειλή για την ασφάλεια, την αποτελεσματικότητα και την ανταγωνιστικότητα όλων των παραγόντων που εντάσσονται στην αλυσίδα των αερομεταφορών» ⁽⁶³⁾. Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης, η Επιτροπή υπογραμμίζει την ανάγκη όχι μόνο αποτελεσματικότερης χρήσης των υφιστάμενων υποδομών, αλλά και για τη «στήριξη της δημιουργίας νέων υποδομών»· η Επιτροπή υπογραμμίζει τη σημασία των περιφερειακών αεροδρομίων για την αντιμετώπιση της έλλειψης χωρητικότητας.

⁽⁶¹⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 18ης Φεβρουαρίου 2011 στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης NN 26/2009 — Ελλάδα — επέκταση του αεροδρομίου Ιωαννίνων, αιτιολογικές σκέψεις 69 και 70.

⁽⁶²⁾ COM(2006) 819 τελικό.

⁽⁶³⁾ Σχέδιο δράσης, σημείο 7 και πλαίσιο στη σελίδα 4.

- (282) Με βάση τα ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι η κατασκευή και η λειτουργία του αεροσταθμού mpr2 ανταποκρίνονται σε σαφώς καθορισμένους στόχους γενικού συμφέροντος και έτσι πληρούνται στην προκειμένη περίπτωση αυτό το κριτήριο συμβατότητας.
- ii) Η υποδομή είναι αναγκαία και ανάλογη του καθορισμένου στόχου
- (283) Λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων της κυκλοφορίας, ο φορέας διαχείρισης του αερολιμένα προέβλεψε δύο σενάρια διαμόρφωσης της αερολιμενικής υποδομής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων κορεσμού των θέσεων ελέγχου εισιτηρίων και των χώρων επιβίβασης που είχαν εντοπιστεί. Τα επιχειρηματικά σχέδια που καταρτίστηκαν τον Νοέμβριο του 2004 και επικαιροποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2005 και τον Μάιο του 2006 δείχνουν ότι το σενάριο της κατασκευής ενός νέου αεροσταθμού με χαμηλές τιμές παρουσιάζει καλύτερη προοπτική αποδοτικότητας. Επιπλέον, το επιχειρηματικό σχέδιο του Σεπτεμβρίου 2005 που επικαιροποιήθηκε τον Μάιο του 2006, και λαμβάνοντας υπόψη την ενίσχυση που χορηγήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το σχέδιο για τη δημιουργία του αεροσταθμού mpr2 παρουσιάζει μεγαλύτερη αποδοτικότητα από το εναλλακτικό σχέδιο διαρρύθμισης της υποδομής με βάση τις παραδοχές για την κυκλοφορία ⁽⁶⁴⁾. Η κατασκευή του αεροσταθμού mpr2 συνιστούσε, συνεπώς, την επιλογή η οποία ήταν η καταλληλότερη για την επίτευξη του στόχου επίλυσης των προβλημάτων που συνδέονται με τον κορεσμό του αερολιμένα, με την παράλληλη ανάπτυξη της κυκλοφορίας στον αερολιμένα Marseille Provence.
- (284) Επιπλέον, η κατασκευή του αεροσταθμού mpr2 πραγματοποιήθηκε με βάση την αναδιαμόρφωση του πρώην εμπορευματικού σταθμού που ήταν αχρησιμοποίητος, γεγονός που επέτρεψε τη βελτιστοποίηση της υφιστάμενης υποδομής.
- (285) Τέλος, ο αεροσταθμός mpr2 σχεδιάστηκε ειδικά ώστε να προσφέρει στις αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους επίπεδο υπηρεσίας που συνάδει με το επιχειρηματικό τους μοντέλο, ενώ ο αεροσταθμός mpr1 κρινόταν ακατάλληλος για να υποδεχθεί κίνηση αυτού του είδους, ιδίως λόγω της απουσίας ενδιάμεσης στάθμευσης και χρόνων τοποθέτησης των γεφυρών επιβίβασης ασύμβατων με χρονικά διαστήματα μεταξύ δύο διαδοχικών πτήσεων μικρότερα των 30 λεπτών, που αποτελούν στοιχείο του επιχειρηματικού μοντέλου των αεροπορικών εταιρειών χαμηλού κόστους. Αντιθέτως, ο αεροσταθμός mpr2 σχεδιάστηκε κατά τρόπο που επιτρέπει τη μεταφορά των επιβατών με τα πόδια από την αίθουσα επιβίβασης μέχρι το χώρο στάθμευσης των αεροσκαφών. Ο σχεδιασμός των έργων διαρρύθμισης του αεροσταθμού mpr2 καθιστά το έργο αυτό ειδικά προσαρμοσμένο για την υποδοχή της κίνησης εταιρειών χαμηλού κόστους, που θεωρείται βασικό στοιχείο της στρατηγικής για την αύξηση της κυκλοφορίας στον αερολιμένα Marseille Provence και την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων και της περιφερειακής απασχόλησης, τα οποία είναι άμεσα και έμμεσα συνδεδεμένα με αυτήν.
- (286) Η άλλη επιλογή για να αποφευχθεί ο κορεσμός του αεροδρομίου θα ήταν η επέκταση του υφιστάμενου αεροσταθμού mpr1. Ανάλογα με τη φύση του έργου, οι δαπάνες ήταν όσο το δυνατόν πιο περιορισμένες. Η κατασκευή του αεροσταθμού mpr2 επελέγη ως η λιγότερο δαπανηρή επιλογή και ικανή να συμβάλει στη μεγαλύτερη αύξηση της κυκλοφορίας.
- (287) Για τους λόγους αυτούς μπορεί να διαπιστωθεί ότι η εξεταζόμενη υποδομή είναι απαραίτητη και αναλογική προς τους στόχους που είχαν τεθεί.
- iii) Η υποδομή προσφέρει ικανοποιητικές προοπτικές χρήσης μεσοπρόθεσμα, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των ήδη υφιστάμενων υποδομών
- (288) Το επιχειρηματικό σχέδιο του Νοεμβρίου 2004, υπολόγισε τη χωρητικότητα των αιθουσών επιβίβασης και ελέγχου εισιτηρίων του αεροσταθμού χαμηλών τελών σε 3,8 εκατομμύρια επιβάτες και κατάρτισε προβλέψεις της επιβατικής κίνησης των εταιρειών χαμηλού κόστους για την περίοδο 2005-2021. Βάσει αυτών των προβλέψεων, η χρησιμοποίηση της χωρητικότητας του αεροσταθμού mpr2 θα ανερχόταν στο 50 % από το 2012 και στο 89 % μέχρι το 2021. Οι εκτιμήσεις της επιβατικής κίνησης στις οποίες βασίζεται το επιχειρηματικό σχέδιο επιβεβαιώθηκαν από την κυκλοφορία στον αεροσταθμό mpr2 από το 2006 έως το 2010.

Πίνακας 8

Έτη	Προβλεπόμενη κίνηση (επιβάτες)	Πραγματική κίνηση	Ποσοστό χρησιμοποίησης της χωρητικότητας — πρόβλεψη (**) (%)
2006	250 000	107 418 (*)	6,58
2007	900 000	934 481	23,68

⁽⁶⁴⁾ Το σενάριο χωρίς κατασκευή του νέου αεροσταθμού παρουσιάζει συνολικές αθροιστικές ταμειακές ροές για την περίοδο ύψους [...] EUR, ενώ το σενάριο με κατασκευή του αεροσταθμού mpr2 παρουσιάζει συνολικές αθροιστικές ταμειακές ροές για την περίοδο ύψους [...] EUR. Η διαφορά μεταξύ των δύο σεναρίων παρέχει ΕΣΑ [...] %.

Έτη	Προβλεπόμενη κίνηση (επιβάτες)	Πραγματική κίνηση	Ποσοστό χρησιμοποίησης της χωρητικότητας — πρόβλεψη (**) (%)
2008	1 200 000	1 059 663	31,58
2009	1 450 000	1 670 240	38,16
2010	1 650 000	1 730 000	43,42
2011	1 850 000	1 372 164	48,68
2012	2 050 000	1 811 616	53,94

(*) Η περιορισμένη κίνηση το έτος 2006 οφείλεται στην καθυστέρηση της έναρξης λειτουργίας (Οκτώβριος 2006) του αεροσταθμού mr2.

(**) Συνολική χωρητικότητα: 3,8 εκατομμύρια επιβάτες

- (289) Επιπλέον, επειδή ο αεροσταθμός mr1 και ο αεροσταθμός mr2 παρέχουν διαφορετικές υπηρεσίες, η εκτίμηση των προοπτικών χρήσης του αεροσταθμού mr2 δεν πρέπει να βασίζονται στις διαπιστωθείσες εξελίξεις της κυκλοφορίας στον κύριο αεροσταθμό. Σε κάθε περίπτωση, η πραγματική κίνηση τα έτη 2006 έως 2010 δείχνει ότι το ποσοστό χρησιμοποίησης της χωρητικότητας του αεροσταθμού mr1 παρέμεινε σταθερό από την έναρξη της λειτουργίας του δεύτερου αεροσταθμού.

Πίνακας 9

Έτη	Πραγματική κίνηση	Ποσοστό χρησιμοποίησης της χωρητικότητας — πρόβλεψη (*) (%)
2006	6 008 466	69,86
2007	6 028 292	70,09
2008	5 907 174	68,68
2009	5 619 879	65,34
2010	5 799 435	67,43
2011	5 990 703	69,65
2012	6 483 863	75,39

(*) Συνολική χωρητικότητα: 8,6 εκατομμύρια επιβάτες

- (290) Συνεπώς, η νέα υποδομή προσφέρει ικανοποιητικές προοπτικές χρήσης μεσοπρόθεσμα, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των ήδη υφιστάμενων υποδομών.

iv) Η πρόσβαση στην υποδομή είναι ανοικτή σε όλους τους πιθανούς χρήστες με ισότιμο τρόπο και χωρίς διακρίσεις

- (291) Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η Γαλλία, και ιδίως τον κανονισμό χρήσης του αεροσταθμού mr2, που η Επιτροπή έχει ήδη παραθέσει στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, η νέα υποδομή είναι διαθέσιμη σε όλους τους δυνητικούς χρήστες (αεροπορικές εταιρείες) με ισότιμο τρόπο και χωρίς διακρίσεις.

v) Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται αρνητικά σε βαθμό αντίθετο προς το κοινοτικό συμφέρον

- (292) Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Μολονότι ο αερολιμένας Marseille Provence είναι ο μόνος αερολιμένας κατηγορίας Β εντός της ζώνης επιρροής, η επιβατική κίνηση στον αεροσταθμό mr2 αντιστοιχεί σε διατεματικές συνδέσεις που θα μπορούσαν δυνητικά να αναπτυχθούν στους μικρούς περιφερειακούς αερολιμένες. Ο αερολιμένας της Avignon βρίσκεται σε απόσταση περίπου 75 χλχ. και διαδρομής 45 λεπτών και το αεροδρόμιο της Nîmes Garons βρίσκεται σε απόσταση περίπου 100 χιλιομέτρων και διαδρομής 60 λεπτών. Ο αερολιμένας της Toulouse βρίσκεται σε απόσταση 113 km από τον αερολιμένα Marseille Provence και, ως εκ τούτου, δυνητικά βρίσκεται επίσης στην ίδια ζώνη επιρροής.

- (293) Εντούτοις, από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν συνάγεται ότι το άνοιγμα του αεροσταθμού mp2 επιβράδυνε την ανάπτυξη αυτών των αερολιμένων, ούτε επηρέασε την εξέλιξη των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

vi) Αναγκαιότητα της ενίσχυσης

- (294) Σύμφωνα με τις προβλέψεις των επιχειρηματικών σχεδίων, η κατασκευή του αεροσταθμού δεν θα ήταν οικονομικά αποδοτική χωρίς την ενίσχυση. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση ήταν αναγκαία κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης για την πραγματοποίηση της επένδυσης, διότι ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα κατασκεύαζε τον αεροσταθμό χωρίς κρατική στήριξη. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη την περιορισμένη ένταση αυτής της ενίσχυσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν είναι δυσανάλογη.

6.3.2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΠΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ.

- i) Η κατασκευή και η εκμετάλλευση της υποδομής ανταποκρίνονται σε σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος ⁽⁶⁵⁾

- (295) Η επιχορήγηση αντιστοιχεί στον στόχο της ανάπτυξης της δραστηριότητας εμπορευματικών μεταφορών στον αερολιμένα Marseille Provence και την προαγωγή των οικονομικών δραστηριοτήτων που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης σε μια περιοχή με ποσοστό ανεργίας σημαντικά υψηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο.

- (296) Η χορηγηθείσα από το ΕΤΠΑ ενίσχυση αποτελεί μέρος του εγγράφου προγραμματισμού του «Στόχου 2» των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2000-2006, που αφορά τις περιφέρειες με διαρθρωτικά προβλήματα, στις οποίες πρέπει να στηριχθεί η οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση ⁽⁶⁶⁾.

- (297) Η επιχορήγηση του ΕΤΠΑ για την ανάπτυξη της δραστηριότητας των εμπορευματικών μεταφορών στον αερολιμένα Marseille Provence ανταποκρίνεται σε έναν σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος.

- ii) Η υποδομή είναι αναγκαία και ανάλογη του καθορισμένου στόχου

- (298) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι οι ποσότητες των μεταφερόμενων εμπορευμάτων παρουσίασαν σημαντική πτώση στον αερολιμένα Marseille Provence το 1997 και το 2008. Προβλέφθηκε, συνεπώς, η στήριξη για τη διατήρηση της δραστηριότητας των εμπορευματικών μεταφορών με σκοπό τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών, και ιδίως του διαδρόμου προσγειώσεων-απογειώσεων και των επιφανειών εδάφους πέριξ του διαδρόμου που διέθεται σημαντικούς διαθέσιμους χώρους κυρίως τη νύχτα.

- (299) Τα έργα διευθέτησης αφορούσαν τη διασφάλιση των ροών οδικής μεταφοράς, την αναδιαμόρφωση των εμπορευματικών σταθμών που είχαν μείνει κενοί, τη δημιουργία χώρων στάθμευσης των αεροσκαφών όσον το δυνατόν πλησιέστερα στον εμπορευματικό σταθμό, με σκοπό τη μείωση του χρόνου επεξεργασίας και την επέκταση των επιφανειών ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητα της περιοχής.

- (300) Ο αερολιμένας Marseille Provence εκτέλεσε τα ανωτέρω έργα με ποσό κόστος 5 280 000 EUR. Η επιχορήγηση ύψους 1 520 000 EUR αντιπροσώπευε, συνεπώς, μόνο το 28,79 % του συνολικού κόστους του έργου. Επιπλέον, το άρθρο 5 της σύμβασης της 22ας Αυγούστου 2002 μεταξύ του αερολιμένα Marseille Provence και της νομαρχίας της περιφέρειας PACA ορίζει ότι η καταβολή της κοινοτικής ενίσχυσης θα γινόταν μόνο με βάση τα δικαιολογητικά έγγραφα για την πρόοδο των εργασιών και με την επιφύλαξη της πραγματικής τήρησης του όρου της συγχρηματοδότησης που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο του σχεδίου χρηματοδότησης.

⁽⁶⁵⁾ Η Επιτροπή εφαρμόζει το ίδιο κριτήριο συμβατότητας για τις εμπορευματικές μεταφορές, βλέπε απόφαση SA.30743 — C/11 (πρώην N 138/10) της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 2014 — Γερμανία — Χρηματοδότηση μέτρων υποδομής στον αερολιμένα Leipzig/Halle (EE C 284 της 28.9.2011, σ. 6), αιτιολογική σκέψη 128.

⁽⁶⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία (EE L 161 της 26.6.1999, σ. 1), άρθρο 1.

- (301) Πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η κατασκευασθείσα υποδομή είναι αναγκαία και ανάλογη με τον επιδιωκόμενο σκοπό γενικού συμφέροντος.
- iii) Η υποδομή προσφέρει ικανοποιητικές προοπτικές χρήσης μεσοπρόθεσμα, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των ήδη υφιστάμενων υποδομών
- (302) Αν και ο όγκος των εμπορευματικών μεταφορών στον αερολιμένα Marseille Provence μειώθηκε μετά την αποχώρηση της Aéropostale (του μεγαλύτερου πελάτη μεταφορών φορτίου) και λόγω έλλειψης χώρου μεταφοράς εμπορευμάτων στην ειδική πτήση Μασσαλίας- Orly, σχεδιάστηκε η ανάπτυξη ενός σταθμού εμπορευματικών μεταφορών προς το Μαγκρέμπ για τη διατήρηση των τοπικών θέσεων απασχόλησης που συνδέονται άμεσα με αυτή τη δραστηριότητα, μέσω της βελτιστοποίησης της διαθέσιμης υποδομής.
- (303) Τα αποτελέσματα της κίνησης καταδεικνύουν ότι το μεταφερόμενο φορτίο σημείωσε αύξηση μεγαλύτερη από 20 % κατά το διάστημα από το 2005 έως το 2010.
- (304) Μεσοπρόθεσμα, η νέα υποδομή προσφέρει ικανοποιητικές προοπτικές χρήσης, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των ήδη υφιστάμενων υποδομών που θα βελτιστοποιηθούν με τα προβλεπόμενα έργα.
- iv) Η πρόσβαση στην υποδομή είναι ανοικτή σε όλους τους πιθανούς χρήστες με ισότιμο τρόπο και χωρίς διακρίσεις
- (305) Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, κανένας κανονισμός λειτουργίας δεν περιορίζει την πρόσβαση στις υποδομές εμπορευματικών μεταφορών. Η ζώνη εμπορευματικών μεταφορών θα υποδέχεται τις εταιρείες ταχυμεταφορών, τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εδάφους, τις εταιρείες μεταφορών εμπορευμάτων και τις εταιρείες οδικών μεταφορών.
- (306) Ως εκ τούτου, η πρόσβαση στην υποδομή εμπορευματικών μεταφορών είναι ανοικτή σε όλους τους χρήστες με ισότιμο τρόπο και χωρίς διακρίσεις,
- v) Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται αρνητικά σε βαθμό αντίθετο προς το κοινοτικό συμφέρον
- (307) Η ενίσχυση που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του έργου ανάπτυξης της δραστηριότητας των εμπορευματικών μεταφορών περιορίζεται στο 28 % του συνολικού κόστους των έργων. Επιπλέον, το έργο αυτό συνέβαλε στην ανάπτυξη του συστήματος ευρωπαϊκών μεταφορών και στην οικονομική ανάπτυξη.
- (308) Συνεπώς, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.
- vi) Αναγκαιότητα της ενίσχυσης
- (309) Η επένδυση αποφασίστηκε σε συνθήκες που χαρακτηρίζονταν από το άνοιγμα της σιδηροδρομικής γραμμής μεγάλης ταχύτητας TGV Παρισίων-Μασσαλίας το 2000 και τη μείωση των αεροπορικών μεταφορών μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001. Οι οικονομικές δυνατότητες του αερολιμένα Marseille Provence παρουσίαζαν σταθερή και σαφή μείωση από το 2000 έως το 2003. Το CCIMP έπρεπε να αντιδράσει στη μείωση της μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων. Προβλέφθηκαν δαπανηρά έργα μέχρι το 2005-2006 για την αποκατάσταση των 2 διαδρόμων προσγειώσεων-απογειώσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, αν και δεν αποκλειόταν η κερδοφορία του έργου, η απόδοση των επενδύσεων ήταν πιο αβέβαιη, κυρίως σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα. Επομένως, είναι πιθανό ότι, χωρίς την επιχορήγηση του ΕΤΠΑ, ο φορέας εκμετάλλευσης του αερολιμένα, ανήσυχος λόγω της μείωσης της επιβατικής κίνησης, θα ανέβαλε ή ακόμη θα ακύρωνε τις επενδύσεις του στον τομέα της μεταφοράς εμπορευμάτων.
- (310) Λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της αγοράς που επικρατούσαν κατά τον χρόνο της χορήγησης της ενίσχυσης, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν από τον μεταβαλλόμενο όγκο της μεταφοράς εμπορευμάτων στον αερολιμένα, υψηλό βαθμό κινδύνου και αβέβαιες προοπτικές αποδοτικότητας σε μια αγορά που είχε απελευθερωθεί πρόσφατα, ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα είχε, κατά πάσα πιθανότητα, επενδύσει στην ανάπτυξη των εμπορευματικών μεταφορών στο αεροδρόμιο της Μασσαλίας. Η ενίσχυση ήταν, συνεπώς, αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. Εξάλλου, δεδομένης της περιορισμένη ένταση της ενίσχυσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση δεν ήταν δυσανάλογη σε σχέση με την υλοποίηση αυτού του στόχου.

6.3.3. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 27ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2002 ΚΑΙ ΤΗΣ 26ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2003 ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ MARSEILLE PROVENCE MÉTROPOLE, ΤΗΣ 26ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 2004 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ, ΤΗΝ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ.

i) Η κατασκευή και η εκμετάλλευση της υποδομής ανταποκρίνονται σε σαφώς καθορισμένο στόχο γενικού συμφέροντος (περιφερειακή ανάπτυξη, δυνατότητα πρόσβασης...)

- (311) Οι επιδοτήσεις του 2002 και του 2003 αφορούσαν έργα επισκευής του κύριου διαδρόμου, τα παρεμβύσματα πλακών των χώρων στάθμευσης αεροσκαφών, την κατασκευή κεκλιμένων επιπέδων και τη δημιουργία εξόδων ταχείας κυκλοφορίας που θα επέτρεπαν να αυξηθεί ο αριθμός μετακινήσεων, ώστε να βελτιστοποιηθεί η χρήση της υφιστάμενης υποδομής. Από τα στοιχεία που υπέβαλε η Γαλλία συνάγεται ότι οι δύο διάδρομοι του αερολιμένα δεν είχαν υποστεί καμία μεταβολή από το 1980 έως το 2000, ενώ ο αριθμός των εμπορικών κινήσεων αυξήθηκε από 46 603 σε 100 047. Σκοπός του μέτρου ήταν να αντιμετωπιστεί ο επικείμενος κορεσμός των θέσεων αεροσκαφών του αερολιμένα.
- (312) Η επιδότηση του 2004 συνέβαλε στη χρηματοδότηση της αύξησης της χωρητικότητας της αίθουσας 1, στη βελτιστοποίηση του διαδρόμου 1 και την ανακατασκευή του διαδρόμου 2. Οι διευθετήσεις αυτές είχαν κριθεί αναγκαίες για να μπορέσει ο αερολιμένας Marseille Provence να αντιμετωπίσει τη σημαντική αύξηση της ευρωπαϊκής εναέριας κυκλοφορίας, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις σχετικά με την εξέλιξη του αριθμού επιβατών ⁽⁶⁷⁾.
- (313) Η κατασκευή ενός σιδηροδρομικού σταθμού προσβάσιμου στο TGV αποσκοπούσε στον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφορών.
- (314) Όπως επισημάνθηκε σχετικά με την κατασκευή του αεροσταθμού mp2, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επέκταση, η αναδιαμόρφωση και η ανάπτυξη του αερολιμένα ανταποκρίνονται σε στόχους γενικού συμφέροντος που συνίσταται στη διασφάλιση της συνέχειας της εναέριας κυκλοφορίας και της μελλοντικής της ανάπτυξης.

ii) Η υποδομή είναι αναγκαία και ανάλογη με τον καθορισμένο στόχο

- (315) Τα έργα που υλοποιήθηκαν ήταν αναγκαία για την αύξηση και τη διατήρηση της χωρητικότητας των διαδρόμων προσγειώσης-απογείωσης του αερολιμένα και για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων σημείων συμφόρησης και για τη βελτιστοποίηση της σύνδεσης με το δίκτυο τρένων μεγάλης ταχύτητας.
- (316) Επιπλέον, η επιδότηση του Γενικού Συμβουλίου αντιπροσωπεύει το 9,5 % του κόστους των έργων που εκτελέστηκαν και το 7 % του αρχικού προγράμματος εξοπλισμού. Η επιδότηση της αστικής κοινότητας Marseille Provence Métropole αντιπροσωπεύει το 6,2 % του κόστους των εκτελεσθέντων έργων και το 5,6 % του ποσού για το πρόγραμμα των προβλεπόμενων έργων.
- (317) Πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η κατασκευασθείσα υποδομή είναι αναγκαία και ανάλογη με τον επιδιωκόμενο σκοπό γενικού συμφέροντος.

iii) Η υποδομή προσφέρει ικανοποιητικές προοπτικές χρήσης μεσοπρόθεσμα, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των ήδη υφιστάμενων υποδομών

- (318) Τα χρηματοδοτηθέντα έργα είχαν κριθεί αναγκαία για την υποδοχή πρόσθετης κίνησης. Ωστόσο, από τα διαθέσιμα στοιχεία συνάγεται ότι ο αριθμός των μεταφερόμενων επιβατών στον αερολιμένα Marseille Provence σημείωσε αύξηση άνω του 25 % από το 2006 έως το 2012. Επιπλέον, η χωρητικότητα των διαδρόμων ανέρχεται σήμερα σε 140 000 κινήσεις ετησίως. Σύμφωνα με τις προβολές που περιέχονται στην έκθεση του σχεδίου έκθεσης σε θόρυβο που προσαρτάται στη νομαρχιακή απόφαση της 4ης Αυγούστου 2006, ο στόχος για την κίνηση του αερολιμένα για το 2015 θα μπορούσε να επιτευχθεί με 113 909 κινήσεις και ο στόχος για 2020 με 122 449 κινήσεις. Συνεπώς, οι προσαρμογές των διαδρόμων και των κεκλιμένων επιφανειών πρόσβασης και εξόδου επιτρέπουν να αντιμετωπιστούν οι προβλέψεις κίνησης μέχρι το 2020 και η υποδομή έχει ικανοποιητικές προοπτικές χρήσης.

iv) Η πρόσβαση στην υποδομή είναι ανοικτή σε όλους τους πιθανούς χρήστες με ισότιμο τρόπο και χωρίς διακρίσεις

- (319) Από τα διαθέσιμα στοιχεία συνάγεται ότι η υποδομή είναι ανοικτή σε όλους τους πιθανούς χρήστες με ισότιμο τρόπο και χωρίς διακρίσεις.

⁽⁶⁷⁾ Η σύμβαση εταιρικής σχέσης της 14ης Μαΐου 2004 μεταξύ του αερολιμένα Marseille Provence και της αστικής κοινότητας Marseille Provence Métropole εμφανίζει προβλέψεις για αύξησης των πτήσεων εσωτερικού κατά 5 % ετησίως και των διεθνών πτήσεων κατά 10 % περίπου ετησίως από το 2003 έως το 2006.

v) Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται αρνητικά σε βαθμό αντίθετο προς το κοινοτικό συμφέρον

- (320) Όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 293 και 308, η ανάπτυξη της κυκλοφορίας στον αερολιμένα Marseille Provence δεν επηρέασε τη δραστηριότητα των αερολιμένων που βρίσκονται στην ίδια ζώνη επιρροής ούτε την εξέλιξη των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

vi) Αναγκαιότητα της ενίσχυσης

- (321) Η επένδυση αποφασίστηκε σε συνθήκες που χαρακτηρίζονταν από το άνοιγμα της σιδηροδρομικής γραμμής μεγάλης ταχύτητας TGV Παρισίων-Μασσαλίας το 2000 και τη μείωση των αεροπορικών μεταφορών μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001. Οι οικονομικές δυνατότητες του αερολιμένα Marseille Provence παρουσίαζαν σταθερή και σαφή μείωση από το 2000 έως το 2003. Το CCIMP έπρεπε να αντιδράσει στη μείωση της μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων. Η ένταση της ενίσχυσης περιοριζόταν στο 13 % ⁽⁶⁸⁾. Εφόσον οι επενδύσεις στις θέσεις αεροσκαφών δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν, χωρίς την επιχορήγηση το πρόγραμμα θα έπρεπε να μειωθεί κατά περισσότερα από 3 εκατ. EUR, τα οποία θα περικόπτονταν κατά πάσα πιθανότητα από τα έργα εσωτερικής αναδιαμόρφωσης της αίθουσας 1, τα οποία συνέβαλαν στην υποδοχή ταξιδιωτικών πρακτόρων, την παροχή θυρίδων πώλησης εισιτηρίων στις εταιρείες ή στη δημιουργία εμπορικών καταστημάτων. Ωστόσο, οι εν λόγω επενδύσεις είναι αυτές που επέτρεψαν την υποδοχή ξένων εταιρειών, ταξιδιωτικών πρακτόρων και την αύξηση των εμπορικών εσόδων.
- (322) Λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της αγοράς που επικρατούσαν κατά τον χρόνο της χορήγησης της ενίσχυσης, οι οποίες χαρακτηρίζονταν από την έλλειψη πείρας και πρωτοβουλίας των ιδιωτών επιχειρηματιών, οι οποίοι ήταν ελάχιστα διατεθειμένοι να επενδύσουν σε αερολιμενικές υποδομές, με υψηλό βαθμό κινδύνου και αβέβαιες προοπτικές αποδοτικότητας σε μια αγορά που είχε απελευθερωθεί πρόσφατα, ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα είχε, κατά πάσα πιθανότητα, επενδύσει στην ανακατασκευή μιας αερολιμενικής υποδομής και σύνδεσης με το TGV στο αεροδρόμιο της Μασσαλίας. Η ενίσχυση ήταν, συνεπώς, αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. Εξάλλου, δεδομένης της περιορισμένης έντασης της ενίσχυσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση δεν ήταν δυσανάλογη σε σχέση με την υλοποίηση αυτού του στόχου.

7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΤΟΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ — ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

7.1. ΠΙΘΑΝΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΜΕΙΩΜΕΝΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΤΗΣΕΙΣ.

- (323) Σε προηγούμενη απόφαση ⁽⁶⁹⁾, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι προϋπήρχε καθεστώς ενισχύσεων ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά προς όφελος εταιρειών που εκτελούσαν εσωτερικές πτήσεις. Η Γαλλία έλαβε μέτρα για την κατάργηση αυτού του μηχανισμού.
- (324) Το απόσπασμα της απόφασης της Κοσόεο του 2007 που υπέβαλε η Γαλλία δείχνει ότι οι τιμές του τέλους επιβατών για τις εσωτερικές πτήσεις και τις πτήσεις προς τις χώρες της ΕΕ που είναι μέλη του χώρου Σένγκεν ευθυγραμμίστηκαν στον αερολιμένα Marseille Provence από την 1η Ιανουαρίου 2008.
- (325) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν συντρέχει λόγος να εξετάσει εκ νέου αυτό το μέτρο, το οποίο έχει καταργηθεί.

7.2. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΤΟΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΗ RYANAIR ΚΑΙ ΤΗΝ AMS ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

7.2.1. ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

- (326) Για να διαπιστωθεί αν οι πόροι του CCIMP συνιστούν κρατικούς πόρους, η Επιτροπή παρατηρεί ότι ένας δημόσιος διοικητικός οργανισμός είναι αυτόνομη δημόσια υπηρεσία που αποτελεί, ωστόσο, μέρος της οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης και, ως εκ τούτου, αποτελεί αντικείμενο στενότερης παρακολούθησης από άλλες δημόσιες αρχές.

⁽⁶⁸⁾ Σταθμισμένος μέσος όρος.

⁽⁶⁹⁾ Βλέπε υποσημείωση 31.

- (327) Επιπλέον, ο γενικός προϋπολογισμός των ΕΒΕ τροφοδοτείται με φορολογικά έσοδα που εισπράττονται από επιχειρήσεις καταχωρισμένες στο μητρώο εταιρειών.
- (328) Εξάλλου, τα ΕΒΕ εμπίπτουν στην κατηγορία των δημόσιων αρχών κατά την έννοια της οδηγίας 2000/52/ΕΚ της Επιτροπής⁽⁷⁰⁾ και συνιστούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁷¹⁾ ή, κατά περίπτωση, αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια της οδηγίας 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁷²⁾ και υπόκεινται για τις συμβάσεις τους στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.
- (329) Σύμφωνα με τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου, στοιχεία τα οποία αφορούν την εσωτερική οργάνωση του δημόσιου τομέα και η ύπαρξη κανόνων που διασφαλίζουν την ανεξαρτησία ενός κρατικού φορέα σε σχέση με άλλους φορείς δεν θίγουν την ίδια την αρχή του δημόσιου χαρακτήρα αυτού του φορέα. Δεν μπορεί να γίνεται δεκτή από δίκαιο της Ένωσης η καταστρατήγηση των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις από το γεγονός και μόνον ότι δημιουργούνται αυτόνομα όργανα επιφορτισμένα με την κατανομή ενισχύσεων⁽⁷³⁾. Βάσει του γαλλικού δικαίου, τα ΕΒΕ αποτελούν ενδιάμεσους φορείς του κράτους. Οι πράξεις τους, συνεπώς, καταλογίζονται οπωσδήποτε στο γαλλικό κράτος, εφόσον αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του. Εφόσον τα ΕΒΕ αποτελούν μέρος της δημόσιας διοίκησης και υπόκεινται στον στενό έλεγχο άλλων δημόσιων αρχών (βλέπε αιτιολογική σκέψη 10), η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αποφάσεις αυτών των οντοτήτων του Δημοσίου πρέπει αναγκαστικά να καταλογίζονται στο κράτος. Η κατάσταση είναι συνεπώς διαφορετική από εκείνη των δημόσιων επιχειρήσεων. Στην περίπτωση των ΕΒΕ, δεν είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί η δυνατότητα καταλογισμού, όπως συνέβη με την απόφαση «Stardust Marine», με βάση μια άλλη δημόσια αρχή που συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων μιας δημόσιας επιχείρησης, όπως επιβεβαιώνουν και τα πολυάριθμα νέα καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος που τους έχουν ανατεθεί από τον νόμο.
- (330) Εξάλλου, ακόμη κι αν η Επιτροπή όφειλε να διαπιστώσει τον καταλογισμό στο κράτος των αποφάσεων του CCIMP θεωρώντας το CCIMP ως απλή δημόσια επιχείρηση, διαθέτει ορισμένα στοιχεία τα οποία επιτρέπουν να διαπιστωθεί η δυνατότητα καταλογισμού.
- (331) Πρώτον, το CCIMP υπόκειται σε στενή διοικητική εποπτεία, όπως εξηγείται στο τμήμα 2.1.2. Ειδικότερα, οι αποφάσεις του CCIMP σχετικά με τα αερολιμενικά τέλη πρέπει κυρίως να υπόκεινται σε έγκριση της εποπτικής αρχής για να είναι εκτελεστές. Επιπλέον, επειδή στην Cocoséo συμμετέχουν το Γενικό Συμβούλιο Bouches-du-Rhône, το Συμβούλιο της Περιφέρειας Προβηγκίας-Άλπων-Κυανής Ακτής και η αστική κοινότητα Marseille Provence Métropole, ζητείται η γνώμη της σε κάθε περίπτωση πριν από τον καθορισμό των νέων τιμών των αερολιμενικών τελών και τις εγκρίνει.
- (332) Είναι επομένως απίθανο το να μην έχει εγκρίνει η Cocoséo και την απόφαση για την υπογραφή της σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS, ή τουλάχιστον να μην έχει εμπλακεί στην απόφαση αυτή. Ακόμη κι αν δεν αποφάνθηκε επίσημα σχετικά με την εν λόγω σύμβαση, εγκρίνει τη γενική ισορροπία των πόρων του αερολιμένα, μέσω του ελέγχου των τιμών των αερολιμενικών τελών. Ωστόσο, οι αποφάσεις σχετικά με τα αερολιμενικά τέλη και τη σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS πρέπει, ακριβώς, να αξιολογηθούν από κοινού.
- (333) Επιπλέον, το CCIMP έχει συνάψει αρκετές συμβάσεις εταιρικής σχέσης⁽⁷⁴⁾ με τις οικείες τοπικές αρχές ώστε να αναλάβουν αυτές τη χρηματοδότηση ενός μέρους των προγραμμάτων επενδύσεων σε αερολιμενικές υποδομές. Σε αντάλλαγμα αυτής της χρηματοδοτικής συνδρομής, ο αερολιμένας Marseille Provence δεσμεύτηκε να εφαρμόσει μια δυναμική εμπορική πολιτική που θα εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη δυνατή ανάπτυξη των εθνικών και διεθνών αεροπορικών συνδέσεων⁽⁷⁵⁾, που διευκρινίζεται ότι «πρέπει να εφαρμοστεί σε διαβούλευση με το Γενικό Συμβούλιο», το οποίο μπορεί να ζητήσει από τον αερολιμένα να του κοινοποιήσει μελέτες σχετικά με την εξέλιξη της εναέριας κυκλοφορίας και τις δυνατότητες ανάπτυξης νέων δρομολογίων.
- (334) Εξάλλου, σε γενικές γραμμές, τόσο η Γαλλία όσο και το CCIMP υποστήριξαν ότι η αναπτυξιακή στρατηγική που υιοθέτησε ο αερολιμένας Marseille Provence επιδιώκει ένα στόχο γενικού συμφέροντος σχετικά με τον δυναμισμό της οικονομίας της ευρύτερης περιοχής και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, στόχοι που αφορούν άμεσα τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως επισημαίνεται στις συναφθείσες συμβάσεις με το CCIMP⁽⁷⁶⁾.

⁽⁷⁰⁾ Οδηγία 2000/52/ΕΚ της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 2000, για την τροποποίηση της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ περί της διαφάνειας των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημόσιων επιχειρήσεων (ΕΕ L 193 της 29.7.2000, σ. 75).

⁽⁷¹⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

⁽⁷²⁾ Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽⁷³⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 1996 στην υπόθεση T-358/94, Air France κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-2109, σκέψη 62.

⁽⁷⁴⁾ Συμβάσεις που συνάφθηκαν με το Γενικό Συμβούλιο στις 3 Οκτωβρίου 2002, στις 5 Σεπτεμβρίου 2003, στις 19 Μαΐου 2005 και με την αστική κοινότητα Provence Métropole στις 14 Μαΐου 2004.

⁽⁷⁵⁾ Συμβάσεις της 5ης Σεπτεμβρίου 2003 και της 19ης Μαΐου 2005.

⁽⁷⁶⁾ Ενδεικτικά, βλέπε το προοίμιο της σύμβασης της 19ης Μαΐου 2005.

- (335) Εξάλλου, από την αιτιολογική σκέψη 10 συνάγεται ότι τα ΕΒΕ είναι ενσωματωμένα στη δομή της δημόσιας διοίκησης, ασκούν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες σε τελείως ειδικές συνθήκες που δεν έχουν καμία σχέση με τις συνθήκες λειτουργίας των ιδιωτικών επιχειρήσεων, το νομικό τους καθεστώς διέπεται από το δημόσιο δίκαιο και οι δημόσιες αρχές ασκούν σημαντική εποπτεία στη διαχείριση των ΕΒΕ.
- (336) Υπό το φως των ανωτέρω, πρέπει να συναχθεί, κατά συνέπεια, ότι τα μέτρα για τον καθορισμό του ύψους των αερολιμενικών τελών και η σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS χρηματοδοτήθηκαν με κρατικούς πόρους και καταλογίζεται στο κράτος.

7.2.2. ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ MARSEILLE PROVENCE

- (337) Για να αξιολογηθεί κατά πόσον ένα κρατικό μέτρο συνιστά ενίσχυση, πρέπει να διαπιστωθεί αν η εν λόγω επιχείρηση αποκομίζει οικονομικό πλεονέκτημα που της επιτρέπει να αποφυγεί δαπάνες τις οποίες θα έπρεπε κανονικά να καλύψει με δικούς της πόρους ή αν επωφελείται από πλεονέκτημα το οποίο δεν θα αποκόμιζε υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς.
- (338) Η Επιτροπή υπενθυμίζει συναφώς ότι τα ζητήματα περιφερειακής ανάπτυξης δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του κριτηρίου του συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς.

Εφαρμογή της συγκριτικής προσέγγισης

- (339) Η Ryanair ισχυρίζεται ότι, για να αποκλειστεί η ύπαρξη οικονομικού πλεονεκτήματος το οποίο δεν θα μπορούσε να ληφθεί σε συνήθεις συνθήκες της αγοράς, τα τέλη που προβλέπονται από τις συμφωνίες του 1999 πρέπει να συγκριθούν με τα αερολιμενικά τέλη που εφαρμόζονται στις αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους σε άλλους ευρωπαϊκούς αερολιμένες.
- (340) Η Επιτροπή δεν αποκλείει αυτή την προσέγγιση για λόγους αρχής. Ωστόσο, για τον καθορισμό ενός σημείου σύγκρισης, πρέπει καταρχάς να υπάρχει δυνατότητα επιλογής ενός ικανού αριθμού συγκρίσιμων αερολιμένων που παρέχουν συγκρίσιμες υπηρεσίες υπό κανονικές συνθήκες αγοράς.
- (341) Ως προς αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι κατά τον χρόνο σύναψης των συμβάσεων του 1999, οι αερολιμένες της Ένωσης θεωρούνταν από πολλούς ως μέρος μιας δημόσιας διοίκησης που επιδιώκει στόχους κοινωνικού και περιφερειακού χαρακτήρα και ότι χρηματοδοτούνταν από τις δημόσιες αρχές, ανεξάρτητα από την αποδοτικότητα τους. Πράγματι, τα περισσότερα αεροδρόμια της Ένωσης εξακολουθούν να λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση που καλύπτει τις επενδυτικές και λειτουργικές δαπάνες τους. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα τέλη που εφαρμόζονται οι εν λόγω αερολιμένες καθορίζονται σε γενικές γραμμές και όχι βάσει παραμέτρων που σχετίζονται με την αγορά, και ιδίως με βάση εκ των προτέρων ικανοποιητικές προοπτικές αποδοτικότητας, αλλά κυρίως με γνώμονα παραμέτρους κοινωνικού ή περιφερειακού χαρακτήρα.
- (342) Η Επιτροπή επισημαίνει, εξάλλου, ότι ακόμη κι αν ορισμένοι αερολιμένες βρίσκονται υπό ιδιωτική ιδιοκτησία ή διαχείριση, που δεν λαμβάνει υπόψη καμία παράμετρο κοινωνικής ή περιφερειακής πολιτικής, οι τιμές τις οποίες χρεώνουν ενδέχεται να επηρεάζονται έντονα από τις τιμές που χρεώνουν οι περισσότεροι φορείς διαχείρισης αερολιμένων επιδοτούμενων από το κράτος, καθώς τις τιμές αυτών των τελευταίων λαμβάνουν υπόψη οι αεροπορικές εταιρείες κατά τις διαπραγματεύσεις τους με τους αερολιμένες που τελούν υπό ιδιωτική ιδιοκτησία ή διαχείριση.
- (343) Στην παρούσα περίπτωση, οι αερολιμένες που χρησιμεύουν ως σημεία αναφοράς είχαν λάβει δημόσια χρηματοδότηση πριν από την ιδιωτικοποίησή τους, ακόμη και μετά. Έτσι, τη διαχείριση του αερολιμένα του Luton, που ανήκει σε δημόσια ταμεία, την έχει αναλάβει μια ιδιωτική εταιρεία μετά την επένδυση ποσού 80 εκατ. GBP στο πλαίσιο σύμβασης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα. Του αεροδρόμιο του Λίβερπουλ, με τη σειρά του, έχει συγχρηματοδοτηθεί μεταξύ άλλων από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ένωσης και το αεροδρόμιο Prestwick, ελλειμματικό, εθνικοποιήθηκε πρόσφατα εκ νέου έναντι του συμβολικού τιμήματος της μιας στερλίνας. Επιπλέον, δεν είναι βέβαιο ότι το κόστος των προϋφιστάμενων υποδομών συνεκτιμήθηκε κατά την ιδιωτικοποίηση αυτών των αερολιμένων αναφοράς. Τέλος, η συγκρισιμότητα των δεδομένων της μελέτης της Οχεγα είναι περιορισμένη, δεδομένου ότι οι τιμές του αερολιμένα Marseille Provence δεν λαμβάνουν υπόψη τη σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS, ενώ οι τιμές που αναφέρονται για όλους τους άλλους αερολιμένες δεν εμπεριέχουν καμία συνεισφορά του αερολιμένα στις δραστηριότητες προβολής της Ryanair.
- (344) Υπό αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει ένα κατάλληλο σημείο σύγκρισης για τον καθορισμό μιας πραγματικής αγοραίας τιμής για τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον φορέα διαχείρισης αερολιμένα.

Ανάλυση της αποδοτικότητας

- (345) Ελλείπει σαφώς προσδιορισμένου σημείου σύγκρισης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εκ των προτέρων ανάλυση της πρόσθετης αποδοτικότητας είναι το συναφές κριτήριο για την αξιολόγηση των συμφωνιών που προτείνονται ή συνάπτονται από τους φορείς διαχείρισης αερολιμένων με τις διάφορες αεροπορικές εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό, τα εξεταζόμενα μέτρα αποτελούν μέρος της εφαρμογής μιας σφαιρικής στρατηγικής του αερολιμένα που οδηγεί στην κερδοφορία, τουλάχιστον μακροπρόθεσμα.
- (346) Η Επιτροπή κρίνει ότι ο καθορισμός διαφοροποιημένων τιμών συνιστά συνήθη εμπορική πρακτική. Εντούτοις, μια τέτοια πρακτική θα πρέπει να αιτιολογείται με εμπορικά κριτήρια για να τηρείται η αρχή του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία της αγοράς ⁽⁷⁾.
- (347) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι ο αερολιμένας Marseille Provence ενήργησε ορθολογικά και τεκμηριώνει τον ισχυρισμό της προβάλλοντας τους εκ των προτέρων υπολογισμούς του αερολιμένα.
- (348) Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τόσο τα αεροναυτικά έσοδα (αερολιμενικά τέλη) όσο και τα έσοδα από μη αεροναυτικές δραστηριότητες του αερολιμένα (εμπορικά καταστήματα, χώροι στάθμευσης κ.λπ.) για να αξιολογήσει αν πληροίται αυτό το κριτήριο.

7.2.2.1. Μειώσεις των τελών για την έναρξη νέων δρομολογίων

- (349) Το CCIMP θέσπισε διαδοχικά δύο χωριστά καθεστώτα μειώσεων των τελών που θα ενθαρρύνουν τη δημιουργία νέων αεροπορικών συνδέσεων. Στις 6 Δεκεμβρίου 2004, η Coccoσό ψήφισε τη θέσπιση μείωσης κατά 90 % το πρώτο έτος και κατά 50 % το δεύτερο έτος για τα τέλη προσγείωσης, σήμανσης και στάθμευσης σήμανσης για τα δρομολόγια μεταφοράς επιβατών. Η διάταξη αυτή άρχισε να ισχύει από τις 15 Φεβρουαρίου 2005 έως τις 31 Ιουλίου 2009.
- (350) Όσον αφορά το πρώτο μέτρο, η Γαλλία υποστηρίζει ότι μια εκ των προτέρων μελέτη αποδοτικότητας της 8ης Δεκεμβρίου 2004 υπολόγισε, αφενός, την ετήσια μείωση για τις υφιστάμενες γραμμές ή εκείνες που θα είχαν δημιουργηθεί χωρίς το εν λόγω μέτρο σε [...] * EUR και, αφετέρου, το πρόσθετο κόστος των προμηθειών πληρωμάτων και για τους χώρους στάθμευσης των αυτοκινήτων σε [...] * EUR επιπλέον ετησίως. Εκτιμήθηκε ότι μόνο το 20 % των νέων γραμμών θα διατηρούνταν για τρίτο έτος, που αντιστοιχεί σε ποσό [...] * EUR. Τα έσοδα από τις νέες γραμμές που θα δημιουργούνταν εκτιμήθηκαν σε [...] * EUR. Οι παραδοχές που παρατίθενται στην αρχική μελέτη φαινόταν ρεαλιστικές κατά τον χρόνο της διατύπωσής τους.
- (351) Δεδομένου ότι ο αερολιμένας ανέμενε θετικό περιθώριο κέρδους και ότι το εν λόγω μέτρο δεν προέβλεπε αρχική επένδυση, η Επιτροπή κρίνει ότι είναι συμβατό με την αρχή του συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς.
- (352) Όσον αφορά τη μείωση που ίσχυε από τις 15 Φεβρουαρίου 2005 μέχρι τις 31 Ιουλίου 2009, η Γαλλία υπέβαλε τα έγγραφα της συνεδρίασης της 14ης Σεπτεμβρίου 2009 της Coccoσό που δείχνουν, αφενός, ότι το 83,1 % των ποσών των εκπτώσεων ήταν προς όφελος των γραμμών που διατηρήθηκαν μετά τη λήξη των εκπτώσεων και, αφετέρου, ότι η διαφοροποίηση των τελών δεν απέφερε καμία επένδυση σε αύξηση της χωρητικότητας.
- (353) Τέλος, η μελέτη οικονομικών επιπτώσεων της διαφοροποίησης που προτάθηκε στην εν λόγω συνεδρίαση της Coccoσό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, για κάθε επιβάρυνση που επωφελείται από μειωμένο τέλος, το μέσο περιθώριο κατά τα 3 έτη εφαρμογής του μέτρου θα ήταν θετικό:

— για τον αεροσταθμό mp1: [...] * — [...] * = [...] * EUR

— για τον αεροσταθμό mp2: [...] * — [...] * = [...] * EUR

- (354) Η εξέλιξη αυτή δείχνει ότι οι εκ των προτέρων υπολογισμοί ήταν πράγματι εξαρχής πολύ συντηρητικοί· ειδικότερα, ποσοστό πολύ υψηλότερο από το 20 % των νέων γραμμών διατηρήθηκε πέραν της διάρκειας των αρχικών εκπτώσεων. Συνεπώς, κατά την επικαιροποίηση των επιχειρηματικών σχεδίων και την εκπόνηση των μεταγενέστερων μελετών, οι παραδοχές επικαιροποιήθηκαν για να ληφθεί υπόψη η πρώτη εμπειρία που αποκτήθηκε με το εν λόγω μέτρο.

⁽⁷⁾ Βλέπε απόφαση 2011/60/ΕΕ της Επιτροπής και απόφαση 2013/664/ΕΕ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2012, σχετικά με το μέτρο SA.23324 — C 25/07 (πρώην NN 26/07) — Φινλανδία Finavia, Airpro και Ryanair στο αεροδρόμιο Tampere-Pirkkala (ΕΕ L 309 της 19.11.2013, σ. 27).

- (355) Με βάση την εμπειρία αυτή, ένα δεύτερο καθεστώς κινήτρων εγκρίθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 2009 για τις νέες συνδέσεις και τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2010. Το καθεστώς αυτό παρείχε μια μείωση 60 % κατά το πρώτο έτος εκμετάλλευσης μιας νέας γραμμής, κατά 45 % το δεύτερο έτος και κατά 20 % το τρίτο έτος. Επίσης, αποσκοπούσε στην επίτευξη περιθωρίου κέρδους. Με βάση τους ανωτέρω υπολογισμούς, η αποδοτικότητα του δεύτερου καθεστώτος ήταν επίσης ευλογοφανής. Αυτό καταργήθηκε σταδιακά και έληξε στις 31 Οκτωβρίου 2011.
- (356) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το μέτρο αυτό είναι σύμφωνο με την αρχή του συνετού επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς, διότι προβλεπόταν ότι θα απέφερε πρόσθετα κέρδη.

7.2.2.2. Δωρεάν στάθμευση κατά τη διάρκεια της νύχτας

- (357) Από την 1η Μαρτίου 2005 μέχρι σήμερα, η στάθμευση μεταξύ 22:00 και 06:00 είναι δωρεάν για τα αεροσκάφη μεταφοράς επιβατών, για πέντε δρομολόγια την εβδομάδα για τον ίδιο προορισμό κατά τη διάρκεια τουλάχιστον μιας περιόδου IATA και για τα αεροσκάφη που σταθμεύουν τουλάχιστον επί έξι συναπτές ώρες μεταξύ 22:00 και 06:00. Το μέτρο αυτό εφαρμόζεται χωρίς διακρίσεις και στους δύο αεροσταθμούς και σε όλες τις εταιρείες.
- (358) Σύμφωνα με τη Γαλλία, η νυκτερινή στάθμευση στον αερολιμένα επιτρέπει στις αεροπορικές εταιρείες να επιβιβάζουν τους επιβάτες κατά την πρώτη πρωινή χρονοθυρίδα και να προσγειώνονται στο τέλος της ημέρας, εκτελώντας με τον τρόπο αυτό, για τα αεροσκάφη μεσαίου μεγέθους 4 καθημερινές πτήσεις με επιστροφή αντί τριών.
- (359) Η Γαλλία υποστηρίζει ότι μια μελέτη με βάση τους λογαριασμούς του 2004 επιτρέπει να προσδιοριστεί εκ των προτέρων η αποδοτικότητα αυτού του μέτρου για τον φορέα εκμετάλλευσης του αερολιμένα.
- (360) Η μελέτη αυτή βασίζεται στην παραδοχή ότι, για τον αεροσταθμό mp1, μόνο τα μεσαίου μεγέθους αεροσκάφη εσωτερικών πτήσεων μπορούσαν να εκτελούν επιπλέον πτήσεις λόγω της δωρεάν στάθμευσης των αεροσκαφών κατά τη διάρκεια της νύχτας. Για τον αεροσταθμό mp2, εφόσον οι εταιρείες χαμηλού κόστους που είναι πελάτες αυτού του αεροσταθμού δεν εκτελούν πτήσεις με καθημερινή αναχώρηση από τη νυκτερινή βάση τους και μία μόνο επιστροφή καθημερινά, θεωρήθηκε ότι καθένα από τα αεροσκάφη τους μπορεί να εκτελέσει μία επιπλέον ημερήσια πτήση με επιστροφή. Εφαρμόστηκε σε αυτές τις περιπτώσεις πρόσθετων πτήσεων ένας συντελεστής στάθμισης 50 %.
- (361) Η εκπονηθείσα μελέτη υιοθετεί την παραδοχή ότι το πρόσθετο κόστος που συνεπάγεται η νυκτερινή στάθμευση περιορίζεται, συνεπώς, στο κόστος εργασίας, συντήρησης, επισκευής και διαφόρων αναλώσιμων, που εκτιμάται σε [...] * EUR ανά διανυκτέρευση και ανά αεροσκάφος.
- (362) Οι υποθέσεις της αρχικής μελέτης φαίνονταν ρεαλιστικές κατά τον χρόνο που διατυπώθηκαν. Από μελέτη που πραγματοποιήθηκε το 2008 προκύπτει πράγματι ότι οι δαπάνες είχαν υποεκτιμηθεί, αλλά αναμενόταν ότι τα επιπλέον δρομολόγια που θα προέκυπταν χάρι σε αυτό το μέτρο θα απέφεραν πράγματι καθαρό κέρδος από 2010. Συνεπώς, κατά την επικαιροποίηση των επιχειρηματικών σχεδίων και την εκπόνηση των μεταγενέστερων μελετών, οι παραδοχές επικαιροποιήθηκαν για να ληφθεί υπόψη η πρώτη εμπειρία που αποκτήθηκε με το εν λόγω μέτρο.
- (363) Από το σύνολο των στοιχείων αυτών συνάγεται ότι το CCIMP συμπεριφέρθηκε ως συνετός επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς, λαμβάνοντας την απόφαση να χορηγήσει τη δωρεάν νυκτερινή στάθμευση στον αερολιμένα Marseille Provence.

7.2.2.3. Η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων μάρκετινγκ

- (364) Ένα πρώτο σύστημα χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων μάρκετινγκ είχε τεθεί σε εφαρμογή στον αερολιμένα Marseille Provence με απόφαση του CCIMP της 21ης Νοεμβρίου 2005. Ωστόσο, το καθεστώς αυτό καταργήθηκε πριν να τεθεί σε ισχύ. Βάσει αυτού του καθεστώτος καταβλήθηκε, σύμφωνα με τη Γαλλία, ποσό μόνο [λιγότερο από 300 000] * EUR στην εταιρεία BMI Baby.
- (365) Η Γαλλία υποστήριξε ότι το ποσό αυτό, στον βαθμό που μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση, καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006. Το 2012 η εταιρεία BMI baby διέκοψε τη λειτουργία της.
- (366) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω ενίσχυση συνιστά ενίσχυση ήσσονος σημασίας.

Ανάλυση της αποδοτικότητας (σε χιλιάδες EUR σε τρέχουσες τιμές)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ΣΥΝΟΛΟ 2005- 2021	Εσωτε- ρικός συ- ντελεστής αποδοτι- κότητας
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΡΗΤΩΝ με ΚΛΑ τέλη 2021 χω- ρίς ΑΧΤ	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΡΗΤΩΝ με ΚΛΑ τέλη 2021 με ΑΧΤ	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
ΔΙΑΦΟΡΙΚΕΣ ΤΑΜΕΙΑ- ΚΕΣ ΡΟΕΣ	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΡΗΤΩΝ με ΚΛΑ τέλη 2021 με αναγωγή χωρίς ΑΧΤ	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΡΗΤΩΝ με ΚΛΑ τέλη 2021 με αναγωγή με ΑΧΤ	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΦΟΡΙ- ΚΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*

Πηγή: Επικαιροποιημένο επιχειρηματικό σχέδιο της 15ης Σεπτεμβρίου 2005 (ΚΛΑ — καθαρή λογιστική αξία, ΑΧΤ — αεροσταθμός χαμηλού τέλους).

- (369) Ένας συνετός επιχειρηματίας θα λάβει υπόψη το σύνολο των αεροναυτικών και μη αεροναυτικών εσόδων, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα την ελαστικότητα της ζήτησης για αερομεταφοράς σε σχέση με την κοστολόγηση των σχετικών αεροναυτικών τελών, ώστε να προσδιορίσει την αποδοτικότητα του έργου τερματικού σταθμού απλουστευμένων υπηρεσιών στην αντίστοιχη τιμολόγηση. Η διαφορά ανάμεσα στο ύψος του τέλους επιβατών και στο κόστος λειτουργίας ανά επιβάτη, το οποίο καλύπτεται από τα έσοδα από μη αεροναυτικές δραστηριότητες, δεν συνιστά, συνεπώς, πλεονέκτημα υπέρ των αεροπορικών εταιρειών, αλλά είναι το επακόλουθο της υποκείμενης βελτιστοποίησης του φορέα εκμετάλλευσης που, αντιθέτως, αποσκοπεί στην κερδοφορία του επενδυτικού του σχεδίου.
- (370) Οι τιμές του τέλους επιβατών (χωρίς διέλευση από τις θυρίδες ελέγχου εισιτηρίων) που ισχύουν για τον αεροσταθμό mp2 παρατίθενται στον πίνακα 13.

Πίνακας 13

Έτη	Τέλος ανά επιβάτη για πτήσεις εντός της ΕΕ (σε EUR)		Τέλος ανά επιβάτη για πτήσεις εκτός της ΕΕ (σε EUR)	
	Αρχικό	Αναδρομικό	Αρχικό	Αναδρομικό
2006	1,23	2,85	x	2,99
2007	1,22	2,85	1,28	2,99
2008	1,31	2,54	6,75	2,68
2009	1,79		1,93	
2010	1,79		1,93	
2011	1,84		1,99	

- (371) Το 2009 το ύψος των τελών προσαρμόστηκε μετά την ακύρωση της τιμής των τελών από το Συμβούλιο Επικρατείας. Η απόφαση της Κοσόεο της 18ης Φεβρουαρίου 2009 εξηγεί αναλυτικότερα τις μεθόδους υπολογισμού που οδήγησαν στον καθορισμό αυτών των τιμών, με βάση τις δαπάνες και τα έσοδα που αποδίδονται σε κάθε αεροσταθμό, όπως προσδιορίζονται στη μελέτη που πραγματοποίησε η εταιρεία Mazars για το 2008 και για τα επόμενα έξι έτη. Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης και σύμφωνα με τις προβλέψεις που βασίζονται σε αυτήν, οι δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη είναι οι δαπάνες που συνδέονται με τα κτήρια που διατίθενται σε κάθε αεροσταθμό, οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης και οι δαπάνες λειτουργίας ανάλογα με τον προορισμό τους για την εξυπηρέτηση των επιβατών και της χρησιμοποίησής τους για κάθε αεροσταθμό. Τα έσοδα που λαμβάνονται υπόψη είναι τόσο τα έσοδα από τα αερολιμενικά τέλη (τέλος επιβατών και ελέγχου εισιτηρίων) όσο και τα εμπορικά έσοδα (από τα καταστήματα και τους χώρους στάθμευσης) που παράγονται στον αερολιμένα και αποδίδονται στον κάθε αεροσταθμό.
- (372) Φαίνεται ότι οι τιμές του τέλους επιβατών έχουν καθοριστεί κατά τρόπο ώστε τα έσοδα από αεροναυτικές δραστηριότητες να καλύπτουν το ίδιο περιθώριο ανά επιβάτη στον αεροσταθμό mp2 και τον αεροσταθμό mp1, ήτοι [μεταξύ 50 % και 80 % για τα έτη 2007, 2008, 2009 και 2010]*.
- (373) Από τα οικονομικά στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2009 συνάγεται ότι τα έσοδα από τα αερολιμενικά τέλη και τα εμπορικά έσοδα που διατίθενται για την εξυπηρέτηση των επιβατών καλύπτουν το κόστος αυτής της λειτουργίας στον αεροσταθμό mp2 [κατά 100 % έως 140 % για τα έτη 2007, 2008, 2009 και 2010]*, λαμβανομένης υπόψη της τιμής του τέλους επιβατών που καθορίστηκε στην απόφαση της 25ης Μαΐου 2009.
- (374) Οι τιμές του τέλους επιβατών στον αεροσταθμό mp2 καθορίστηκαν βάσει προηγούμενης οικονομικής μελέτης, η οποία έλαβε υπόψη όλες τις εφαρμοζόμενες μειώσεις. Σύμφωνα με την οικονομική μελέτη, τα τέλη κάθε αεροσταθμού έπρεπε να καλύπτουν τις αντίστοιχες δαπάνες. Η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ΚΠΑ ήταν θετική.
- (375) Ενώ τα νέα αναδρομικά τέλη υπολογίζονται έτσι ώστε να καλύπτουν το συνολικό κόστος του αερολιμένα, μετά τη διόρθωση για την κατανομή ορισμένων κοινών δαπανών μεταξύ των αεροσταθμών, οι αρχικές τιμές κάλυπταν ήδη το οριακό κόστος που συνδέεται άμεσα με την άφιξη των αεροπορικών εταιρειών και κάθε επιπλέον επιβάτη. Ως εκ τούτου, είχε προβλεφθεί ανά πάσα στιγμή ότι τα τέλη που χρεώνονται στις αεροπορικές εταιρείες καλύπτουν τουλάχιστον τις οριακές δαπάνες που συνδέονται με τη χρήση του αερολιμένα από την εταιρεία.

- (376) Εξάλλου, στο αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο που οδήγησε στην απόφαση για την κατασκευή του αεροσταθμού nr2, ο αερολιμένας προέβλεπε ότι θα επιτύχει θετική ΚΠΑ. Πριν από κάθε νέα τροποποίηση των τελών, ο αερολιμένας έκανε ευλογοφανείς εκτιμήσεις ότι η συμβολή των μέτρων στην κερδοφορία του αερολιμένα θα ήταν θετική.
- (377) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι η απόφαση για τον καθορισμό των τιμών του αεροσταθμού nr2 είναι σύμφωνη με την αρχή του συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς. Το ίδιο ισχύει και για την απόφαση της 25ης Μαΐου 2009 για τον καθορισμό αυτών των τιμών για τα έτη 2006 έως 2008 και από την 1η Αυγούστου 2009.

7.2.2.5. Σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS

Από κοινού αξιολόγηση οικονομικού πλεονεκτήματος που αποδόθηκε στη Ryanair και την AMS

- (378) Για να διαπιστωθεί αν η Ryanair και η θυγατρική της AMS αποκόμισαν οικονομικό πλεονέκτημα, η Επιτροπή οφείλει καταρχάς να διερευνήσει κατά πόσον αυτές πρέπει να ξεταστούν χωριστά ή από κοινού.
- (379) Η Επιτροπή διαπιστώνει καταρχάς ότι η AMS είναι θυγατρική της Ryanair κατά 100 % και τα διευθυντικά στελέχη της είναι ανώτερα διοικητικά στελέχη της Ryanair⁽⁷⁸⁾. Η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης ότι η εταιρεία αυτή συστάθηκε πράγματι με αποκλειστικό σκοπό να παρέχει υπηρεσίες μάρκετινγκ μέσω του διαδικτυακού τόπου της Ryanair και ότι δεν ασκεί άλλες δραστηριότητες.
- (380) Επιπλέον, ο φάκελος προετοιμασίας της συνεδρίασης του συμβουλίου αερολιμένα του CCIMP της 15ης Νοεμβρίου 2005 διευκρινίζει ότι η αγορά διαφημιστικών υπηρεσιών στον δικτυακό τόπο της Ryanair και η δημιουργία ενός μηχανισμού ενισχύσεων για την έναρξη νέων γραμμών αποσκοπούσαν αμφότερα στη δημιουργία συνθηκών κόστους στον αερολιμένα Marseille Provence που θα επέτρεπαν την εκπλήρωση των κριτηρίων αποδοτικότητας της Ryanair, ιδίως με προοπτική τη δημιουργία μιας βάσης αεροσκαφών.
- (381) Από τα επιχειρήματα της Γαλλίας στην απάντησή της, συνάγεται επίσης ότι οι δημοσιονομικές διατάξεις της σύμβασης που συνάφθηκε με την AMS καθορίστηκαν με βάση τα χρηματοοικονομικά περιθώρια για κάθε πτήση που εκτελούσε η Ryanair. Η Γαλλία διευκρίνισε επίσης ότι η σύμβαση με την AMS περιείχε διάφορες δεσμεύσεις εκ μέρους της Ryanair ως προς τον αριθμό αεροσκαφών που θα είχαν ως βάση τον αερολιμένα, τον αριθμό των καθημερινών πτήσεων και τον αριθμό επιβατών ετησίως. Τέλος, η Γαλλία ισχυρίζεται στην απάντησή της ότι η συμπεριφορά του CCIMP πρέπει να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα της «αποδοτικότητας που εξασφάλισε η συσσώρευση των διαφοροποιήσεων στη έναρξη νέων γραμμών και της σύμβασης της AMS μόνο για τις πτήσεις της Ryanair» και υπογραμμίζει ότι «αυτή η μελέτη των διαφόρων μέτρων που ελήφθησαν είναι πράγματι ιδιαίτερα ενδεδειγμένη στην προκειμένη περίπτωση»⁽⁷⁹⁾.
- (382) Τέλος, η Επιτροπή θα ήθελε να υπενθυμίσει ότι ακολούθησε επίσης αυτή την προσέγγιση στην απόφασή της για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας της 29ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με τον αερολιμένα του Pau, στην απόφασή της για την επέκταση της διαδικασίας, της 25ης Ιανουαρίου 2012 σχετικά με τον ίδιο αερολιμένα, καθώς και στις αποφάσεις της για την κίνηση διαδικασίας της 8ης Φεβρουαρίου και της 23ης Μαρτίου 2012 σχετικά με τα αεροδρόμια La Rochelle και Angoulême.
- (383) Για όλους αυτούς τους λόγους, πρέπει να ξετασθούν από κοινού τα μέτρα υπέρ της Ryanair και της AMS για να διαπιστωθεί η ύπαρξη οικονομικού πλεονεκτήματος, εφόσον η Ryanair και η AMS αποτελούν στην πραγματικότητα ένα και μοναδικό δικαιούχο των εν λόγω μέτρων⁽⁸⁰⁾.
- (384) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι το μοναδικό πλεονέκτημα που θα μπορούσαν να αποκομίσουν οι φορείς εκμετάλλευσης του αερολιμένα από τις υπηρεσίες μάρκετινγκ τις οποίες παρέχει η AMS στον διαδικτυακό τόπο της Ryanair θα προερχόταν από την αύξηση του αριθμού των επιβατών της Ryanair. Όμως, οι προβλέψεις της επιβατικής κίνησης και του ποσοστού πληρότητας αποτελούν το βασικό στοιχείο της ανάλυσης της αποδοτικότητας της σύναψης της σχέσης με τη Ryanair⁽⁸¹⁾. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής του κριτηρίου του συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς, η αξιολόγηση της σκοπιμότητας της σύναψης εμπορικών σχέσεων με τη Ryanair⁽⁸²⁾ δεν μπορεί να αγνοήσει τις συνέπειες της παράλληλης σύναψης σύμβασης υπηρεσιών μάρκετινγκ, και ιδίως το κόστος τους.

⁽⁷⁸⁾ Βλέπε την έκθεση του περιφερειακού ελεγκτικού Συνεδρίου της Aquitaine σχετικά με το CCIPB που εκδόθηκε στις 19 Οκτωβρίου 2006, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «η εταιρεία AMS είναι μια απλή προέκταση της Ryanair, διοικούμενη από δύο ανώτατα στελέχη της Ryanair».

⁽⁷⁹⁾ Επιστολή της Γαλλίας της 12ης Μαρτίου 2012, σελίδα 108.

⁽⁸⁰⁾ Κατά συνέπεια, στη συνέχεια της αξιολόγησής της, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί την αναφορά «Ryanair/AMS» για να δηλώνει τον δικαιούχο των εν λόγω μέτρων.

⁽⁸¹⁾ Ή της έναρξης μιας νέας γραμμής.

⁽⁸²⁾ Έναρξη λειτουργίας γραμμής, διακύμανση του αριθμού των εξυπηρετούμενων προορισμών ή της συχνότητάς των δρομολογίων κ.λπ.

Το κριτήριο του συνετού επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς

- (385) Στις 19 Μαΐου 2006, το CCIMP σύναψε, για περίοδο πέντε ετών, με δυνατότητα άπαξ ανανέωσης για ίση διάρκεια, χωρίς τη διεξαγωγή διαγωνισμού ούτε προηγούμενη δημοσίευση, σύμβαση αγοράς διαφημιστικού χώρου με την εταιρεία AMS, θυγατρική κατά 100 % της αεροπορικής εταιρείας Ryanair. Στην απόφαση της CoCoéco της 18ης Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με τον καθορισμό του ύψους των τελών που αποτελούσαν το αντικείμενο της απόφασης της 25ης Μαΐου 2009, διευκρινίζεται ότι το κόστος της σύμβασης με την AMS κατά τη διάρκεια της σύμβασης, δηλαδή Οκτώβριο 2006 — Οκτώβριο 2011, ανέρχεται σε [...] * EUR, ήτοι σε [...] * EUR ετησίως.
- (386) Η Γαλλία προβάλλει ως βασικό επιχειρήμα ότι οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν βάσει αυτής της σύμβασης είναι σύμφωνες με την τιμή της αγοράς για την παροχή υπηρεσιών μάρκετινγκ στο Διαδίκτυο και συνάγουν εξ αυτού ότι το CCIMP ενήργησε ως συνετός επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς συνάπτοντας τη σύμβαση με την AMS.
- (387) Ωστόσο, όπως διευκρινίζεται στο τμήμα 7.2.2.5, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα τυχόν πλεονεκτήματα που αποκόμισαν οι εταιρείες AMS και Ryanair πρέπει να εξεταστούν από κοινού, δεδομένου του αλληλένδετου χαρακτήρα των υπηρεσιών που παρέχουν η αεροπορική εταιρεία και η θυγατρική της. Πράγματι, η Επιτροπή θεωρεί ότι η δυνητική αξία των παρεχόμενων από την AMS υπηρεσιών μάρκετινγκ βασίζεται σε αύξηση του αριθμού των επιβατών της Ryanair.
- (388) Η απάντηση της Γαλλίας φαίνεται ότι συμμερίζεται αυτή την ανάλυση. Πράγματι, η Γαλλία υποστηρίζει ότι ένας συνετός επιχειρηματίας θα ανέλυε από κοινού τα τέλη που εφαρμόζονται στη Ryanair και το κόστος των υπηρεσιών μάρκετινγκ που αγοράζονται από την AMS για να υπολογίσει την κερδοφορία από μια πτήση που εκτελεί η Ryanair· αυτό το σκεπτικό ακολούθησε το CCIMP στην απόφασή του να συνάψει τη σύμβαση της 19ης Μαΐου 2006.
- (389) Εφόσον οι παρεχόμενες από την AMS υπηρεσίες μάρκετινγκ είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το πλέγμα των σχέσεων μεταξύ του αερολιμένα Marseille Provence και της αεροπορικής εταιρείας Ryanair, πρέπει, συνεπώς, να εξεταστούν από κοινού τα πλεονεκτήματα που παρέχονται σε αυτές τις δύο εταιρείες.
- (390) Κατά συνέπεια, η συμπεριφορά του CCIMP κατά τη σύναψη της σύμβασης της 19ης Μαΐου 2006 με την AMS δεν μπορεί να αξιολογηθεί σε σύγκριση με τις προσφορές άλλων εταιρειών διαφήμισης στο διαδίκτυο που δεν παρέχουν ανάλογη υπηρεσία.
- (391) Η Γαλλία ισχυρίζεται, επικουρικώς, ότι η σύμβαση που σύναψε το CCIMP με την AMS είναι αποδοτική για τον αερολιμένα Marseille Provence, και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη δραστηριότητα του αεροσταθμού mp2.
- (392) Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η μελέτη αποδοτικότητας της επένδυσης στην κατασκευή του αεροσταθμού mp2 (επιχειρηματικό σχέδιο του Σεπτεμβρίου 2005 που επικαιροποιήθηκε τον Μάιο του 2006) δεν λαμβάνει υπόψη το κόστος της σύμβασης με την AMS, αλλά τις δαπάνες που αφορούν το προηγούμενο σύστημα συμμετοχής στα έξοδα μάρκετινγκ. Αυτή η διάταξη δεν εφαρμόστηκε τελικά, όπως εξηγείται στο τμήμα 7.2.2.3.
- (393) Η Γαλλία υπέβαλε μια μελέτη αποδοτικότητας των χρηματοοικονομικών περιθωρίων που προκύπτουν για τις πτήσεις της Ryanair την περίοδο 2007-2021, που εκπονήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2005 και επικαιροποιήθηκε τον Μάιο του 2006, πριν από τη σύναψη της σύμβασης με την AMS, στην οποία βασίστηκε το CCIMP για να λάβει την απόφαση σχετικά με τη σύμβαση της 19ης Μαΐου 2006.
- (394) Η μελέτη αυτή βασίζεται στα ακόλουθα στοιχεία (για το έτος 2007):
- το χρηματοοικονομικό περιθώριο ανά πτήση, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κόστος της σύμβασης AMS, για ένα αεροσκάφος B737 στον αεροσταθμό mp2 είναι [...] * EUR,
 - το γεγονός ότι η κίνηση της Ryanair αντιπροσωπεύει το 85 % των υποθέσεων για την κίνηση «low cost» (χαμηλού κόστους),
 - το γεγονός ότι η κίνηση της Ryanair αντιπροσωπεύει 2 694 πτήσεις (που αντιστοιχεί σε αεροσκάφος 189 θέσεων με ποσοστό πληρότητας 75 %).
- (395) Η μελέτη αυτή καταδεικνύει ότι η παρουσία της εταιρείας Ryanair στον αερολιμένα Marseille Provence, με τους όρους τιμολόγησης που της προσφέρονται, και ιδίως με τις μειώσεις των τελών για νέες γραμμές, καθώς και για τη νυκτερινή στάθμευση, και λαμβάνοντας υπόψη την αγορά υπηρεσιών μάρκετινγκ από τη θυγατρική της, προκάλεσαν στον αερολιμένα ζημιές τα πρώτα τρία έτη, και δεν δημιούργησαν θετικό περιθώριο κέρδους για τον αερολιμένα μόνο από το 4ο έτος λειτουργίας⁽⁸³⁾.

⁽⁸³⁾ Επιπλέον, η μελέτη που εκπονήθηκε εκ των υστέρων με βάση τα στοιχεία κίνησης για το 2007 και το 2008 και τις δαπάνες που ελέγχθηκαν από την εταιρεία Mazars δείχνει ότι κάθε πτήση που εκτελούσε η Ryanair, λαμβανομένων υπόψη των διαφοροποιήσεων των τελών από τις οποίες επωφελείται η εταιρεία και του κόστους των υπηρεσιών μάρκετινγκ, συνεπαγόταν ζημία για τον αερολιμένα κατά τα δύο πρώτα έτη.

- (396) Από το επιχειρηματικό σχέδιο συνάγεται ότι επί 15 έτη (2007-2021), το μέσο περιθώριο για όλες τις πτήσεις είναι αρκετά υψηλό για να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες κερδοφορίας ενός συνεταιυ επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς.
- (397) Η σύμβαση της 19ης Μαΐου 2006 συνάφθηκε με σκοπό την αύξηση της κίνησης του αερολιμένα μεσοπρόθεσμα. Η σύμβαση με την AMS αντικατέστησε τα μέτρα μάρκετινγκ που είχαν προβλεφθεί αρχικά στο επιχειρηματικό σχέδιο του έργου κατασκευής του αεροσταθμού nr2. Το μέσο κόστος της σύμβασης με την AMS ανά επιβάτη της Ryanair μπορούσε τότε να προσδιορίσει την αποδοτικότητα του έργου της κατασκευής του αεροσταθμού nr2 στο σύνολό του.

Πίνακας 14

Προσομοίωση της αποδοτικότητας της σύμβασης της AMS σε σχέση με την κίνηση της Ryanair (που ενσωματώνει τις επιπτώσεις από τις διαφοροποιήσεις των τελών)

Υπόθεση συνολικής κίνησης	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Αναχωρούντες επιβάτες της Ryanair ([...]*%)	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Αριθμός αναχωρήσεων της Ryanair	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Αγορές διαφημιστικού χώρου της AMS (σε EUR)	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Συμβατική τιμή ανά επιβάτη	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Περιθώριο επί της κίνησης μετά την AMS	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Μέση τιμή της σύμβασης AMS ανά επιβάτη υπολογιζόμενη για 5 έτη												[...]*			
Μέση τιμή της σύμβασης AMS ανά επιβάτη υπολογιζόμενη για 10 έτη												[...]*			
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Έσοδα (σε EUR)	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Επιβαρύνσεις (σε EUR)	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Περιθώριο (σε EUR)	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Καθαρό περιθώριο (σε EUR)	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Ποσοστό	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Μέσο ποσοστό	[> 7,5 %]*														
ΚΠΑ [...] * % (σε EUR)	[...]*														

- (398) Κατά συνέπεια, ανά πάσα στιγμή, τα τέλη που χρεώνονται στις αεροπορικές εταιρείες, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων μειώσεων που έχουν αναφερθεί καθώς και του κόστους της σύμβασης με την AMS, καλύπτουν τουλάχιστον τις πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται με τη χρήση του αερολιμένα από την αεροπορική εταιρεία.
- (399) Εξάλλου, στο αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο που οδήγησε στην απόφαση για την κατασκευή του αεροσταθμού mpr2, ο αερολιμένας προέβλεπε ότι θα επιτύχει θετική ΚΠΑ. Πριν από κάθε νέα τροποποίηση των τελών και πριν από την υπογραφή της σύμβασης υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS, ο αερολιμένας έκανε ευλογοφανείς εκτιμήσεις, βάσει των οποίων τα μέτρα θα συνέβαλαν θετικά στην αποδοτικότητα του αερολιμένα.
- (400) Οι παραδοχές και τα άλλα σενάρια που προβλέπονταν στο αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο και τις νέες εκδόσεις του, καθώς και οι χρηματοοικονομικοί υπολογισμοί όσον αφορά τα μεταγενέστερα μέτρα, φαινόταν ρεαλιστικοί κατά τον χρόνο της διατύπωσής τους. Η εξέλιξη που ακολούθησε έδειξε ότι στην πραγματικότητα ήταν μάλλον συντηρητικοί. Επιπλέον, επικαιροποιούνταν και αναθεωρούνταν τακτικά και τα τέλη αναπροσαρμόζονταν τακτικά για να διασφαλιστούν η αποδοτικότητα του αερολιμένα μακροπρόθεσμα και τροποποιήσεις των τελών βραχυπρόθεσμα.

7.2.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΎΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (401) Από το σημείο 6.3 προκύπτει ότι ο αερολιμένας Marseille Provence έλαβε επενδυτική ενίσχυση η οποία είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, όταν ένας φορέας εκμετάλλευσης αερολιμένα έχει λάβει συμβατή ενίσχυση, το πλεονέκτημα που προκύπτει από την εν λόγω ενίσχυση δεν μεταβιβάζεται σε συγκεκριμένη αεροπορική εταιρεία, ιδίως εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- i) οι υποδομές είναι ανοικτές σε όλες τις αεροπορικές εταιρείες (συμπεριλαμβανομένων των υποδομών που είναι πιθανότερο να χρησιμοποιηθεί από ορισμένες κατηγορίες, όπως οι αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους ή οι εταιρείες ναυλωμένων πτήσεων) και δεν προορίζονται ειδικά για μια εταιρεία, και
 - ii) οι αεροπορικές εταιρείες καταβάλλουν τέλη που καλύπτουν τουλάχιστον το οριακό κόστος.
- (402) Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή παρατηρεί, καταρχάς, ότι ο αεροσταθμός mpr2 και ο χώρος στάθμευσης αεροσκαφών που βρίσκεται δίπλα σε αυτό δεν προορίζονται ειδικά για μια συγκεκριμένη εταιρεία. Ο αεροσταθμός mpr2 είναι ανοικτός σε όλες τις αεροπορικές εταιρείες που επιθυμούν να τον χρησιμοποιήσουν, δεδομένου ότι προσφέρει περιορισμένο επίπεδο υπηρεσιών. Για να εξασφαλίσει ότι ο αεροσταθμός είναι ανοικτός σε όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, ο αερολιμένας δημοσίευσε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη χρήση της υποδομής. Όμως, εφόσον δεν αξιοποιείται η πλήρης χωρητικότητά του, ο αεροσταθμός είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενης αεροπορικής εταιρείας.
- (403) Δεύτερον, σύμφωνα με την προηγηθείσα αξιολόγηση (βλέπε σημεία 7.2.2.1 — 7.2.2.5), οι αεροπορικές εταιρείες καταβάλλουν επίσης τέλη που καλύπτουν τουλάχιστον το οριακό κόστος που προκύπτει από κάθε συμφωνία.
- (404) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι εξεταζόμενες συμφωνίες αποτελούν μέρος της εφαρμογής μιας σφαιρικής στρατηγικής του αερολιμένα που οδηγεί στην κερδοφορία, τουλάχιστον μακροπρόθεσμα. Για να αξιολογήσει την επίπτωση των συμφωνιών μεταξύ του αερολιμένα και μιας αεροπορικής εταιρείας στην αποδοτικότητα του αερολιμένα, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα, καθώς και την εξέλιξη που θα μπορούσε εύλογα να προβλεφθεί κατά τον χρόνο σύναψης των συμφωνιών. Ειδικότερα, λαμβάνει υπόψη της τα εξής:
- i) τις συνθήκες της αγοράς που επικρατούσαν εκείνη τη χρονική στιγμή, και ιδίως τις μεταβολές που επήλθαν μετά την ελευθέρωση της αγοράς αεροπορικών μεταφορών, την είσοδο στην αγορά και την ανάπτυξη των αερομεταφορέων χαμηλού κόστους⁽⁸⁴⁾ και άλλων εταιρειών «διατερματικών» μεταφορών, καθώς και τις αλλαγές στην οργανωτική και οικονομική διάρθρωση του τομέα των αερολιμένων⁽⁸⁵⁾· τον βαθμό διαφοροποίησης και την πολυπλοκότητα των λειτουργιών που ασκούνται από τους αερολιμένες, την ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ αεροπορικών εταιρειών και αερολιμένων, το αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον λόγω της αλλαγής των συνθηκών της αγοράς ή κάθε άλλη αβεβαιότητα στο οικονομικό περιβάλλον·
 - ii) τις προβλεπόμενες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην αποδοτικότητα του αερολιμένα.

⁽⁸⁴⁾ Αύξηση του μεριδίου αγοράς των εταιρειών χαμηλού κόστους από 1,5 % το 1992 σε 45,94 % το 2013.

⁽⁸⁵⁾ Η λειτουργία και η κατασκευή αερολιμενικών υποδομών ως στοιχεία που εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων πρέπει να εξεταστούν από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης στην υπόθεση «Aéroports de Paris» (12 Δεκεμβρίου 2000) (βλέπε αιτιολογική σκέψη 228). Μέχρι την έκδοση της εν λόγω απόφασης, οι αερολιμένες δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

- (405) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Γαλλία, ο αερολιμένας προέβλεπε, στο αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο που οδήγησε στην απόφαση για την κατασκευή του αεροσταθμού mpr2, την επίτευξη θετικής καθαρής παρούσας αξίας μακροπρόθεσμα. Σύμφωνα με τη Γαλλία, τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του αεροσταθμού mpr2 επιβεβαίωσαν αυτές τις αισιόδοξες προβλέψεις. Παρομοίως, οι παραχωρηθείσες εκπτώσεις επί των τελών, που εφαρμόζονται στον αερολιμένα συνολικά, συμπεριλαμβανομένου του αεροσταθμού mpr1, βασίζονται σε αξιόπιστους οικονομικούς υπολογισμούς, βάσει των οποίων ο αερολιμένας μπορούσε να υπολογίζει στην επίτευξη της κερδοφορίας με τη θέσπιση αυτών των μέτρων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προβλέψεις σχετικά με την αποδοτικότητα και τη χρήση του αεροσταθμού mpr2 ήταν εύλογες και αξιόπιστες. Έχει αποδειχθεί ότι στις περισσότερες περιπτώσεις ήταν συντηρητικές. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εφαρμοζόμενα τέλη, οι παραχωρηθείσες εκπτώσεις καθώς και η σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ που συνάφθηκε με την AMS αποτελούν μέρος μιας συνολικής στρατηγικής του αερολιμένα που οδηγεί στην κερδοφορία, τουλάχιστον μακροπρόθεσμα.
- (406) Θεωρεί, συνεπώς, ότι οι συμφωνίες που συνάφθηκαν μεταξύ του αερολιμένα Marseille Provence και των αεροπορικών εταιρειών που τον χρησιμοποιούν δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση. Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, ακόμη και αν υπήρξε κρατική ενίσχυση προς τις αεροπορικές εταιρείες, αυτή θα ήταν σε κάθε περίπτωση συμβατή με την εσωτερική αγορά, για τους ίδιους λόγους που δικαιολογούν το συμβιβασμό της ενίσχυσης σε ό,τι αφορά τον αερολιμένα.
- (407) Εφόσον δεν πληρούνται το ένα από τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εξετασθέντα μέτρα δεν ενέχουν στοιχείο κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

8.1. ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ

- (408) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Γαλλία χορήγησε παράνομα επενδυτικές ενισχύσεις στον αερολιμένα Marseille-Provence, κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι ενισχύσεις αυτές συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ).
- (409) Τα αερολιμενικά τέλη και οι μεταβιβάσεις μεταξύ του αερολιμένα και του CCIMP δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

8.2. ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΤΟΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ

- (410) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο αερολιμένας ενήργησε, στο πλαίσιο των οικονομικών του σχέσεων με τις αεροπορικές εταιρείες οι οποίες χρησιμοποιούν τον αερολιμένα, ως συνετός επιχειρηματίας σε οικονομία της αγοράς. Οι διαφοροποιήσεις των αερολιμενικών τελών καθώς και η σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι επιδοτήσεις επενδύσεων που τέθηκαν σε εφαρμογή από τη Γαλλία υπέρ του αερολιμένα Marseille Provence ύψους 12,337 εκατ. EUR είναι κρατικές ενισχύσεις συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.

Τα αερολιμενικά τέλη υπέρ του αερολιμένα, οι μεταβιβάσεις μεταξύ του αερολιμένα και του CCIMP, τα μειωμένα τέλη προς όφελος των αεροπορικών εταιρειών που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα καθώς και η σύμβαση υπηρεσιών μάρκετινγκ με την AMS που τέθηκαν σε εφαρμογή από τη Γαλλία δεν συνιστούν ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 20 Φεβρουαρίου 2014.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1699 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**της 11ης Ιανουαρίου 2016****σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά τη φορολογική απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών SA.37667 (2015/C) (πρώην 2015/NN) το οποίο έθεσε σε εφαρμογή το Βέλγιο***[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2015) 9837]**(Τα κείμενα στη γαλλική και την ολλανδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)*

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα προαναφερθέντα άρθρα ⁽¹⁾ και έλαβε υπόψη της τις εν λόγω παρατηρήσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Με επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή ζήτησε από το Βέλγιο να παράσχει πληροφορίες σχετικά με το «σύστημα φορολογικών προαποφάσεων σχετικά με τα πλεονάζοντα κέρδη» («απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών» ή το «επίμαχο καθεστώς»), το οποίο βασίζεται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κώδικα φορολογίας εισοδήματος του 1992 («ΚΦΕ 92»). Η Επιτροπή ζήτησε επίσης κατάλογο των προαποφάσεων σχετικά με την εφαρμογή του καθεστώτος απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών.
- (2) Με επιστολή της 21ης Ιανουαρίου 2014, το Βέλγιο απάντησε στις ερωτήσεις που περιείχε η αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής. Ωστόσο, δεν της κοινοποίησε τον κατάλογο των προαποφάσεων που ζητήθηκε, για τον λόγο ότι η κατάρτιση ενός τέτοιου καταλόγου θα απαιτούσε περισσότερο χρόνο.
- (3) Στις 21 Φεβρουαρίου 2014 η Επιτροπή απέστειλε συμπληρωματικές ερωτήσεις και επανέλαβε το αίτημά της σχετικά με τον κατάλογο των προαποφάσεων. Όσον αφορά τις αποφάσεις που εκδόθηκαν το 2004, το 2007, το 2010 και το 2013 στο πλαίσιο του εν λόγω καθεστώτος, ζήτησε επίσης να της κοινοποιηθεί το πλήρες κείμενο των αποφάσεων καθώς και των αντίστοιχων αιτήσεων για την έκδοση των αποφάσεων, των παραρτημάτων και, ενδεχομένως, κάθε μεταγενέστερη αλληλογραφία που αφορούσε τις αιτήσεις αυτές.
- (4) Στις 18 Μαρτίου 2014, το Βέλγιο απάντησε στις συμπληρωματικές ερωτήσεις της Επιτροπής υποβάλλοντάς της τις ζητηθείσες προαποφάσεις, μαζί με τις σχετικές αιτήσεις, τα παραρτήματα και τη μετέπειτα αλληλογραφία σε σχέση με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων.
- (5) Με επιστολή της 28ης Ιουλίου 2014, η Επιτροπή γνωστοποίησε ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών θα μπορούσε να συνιστά κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με αρκετές συγκεκριμένες αποφάσεις. Με επιστολές της 1ης Σεπτεμβρίου και της 4ης Νοεμβρίου 2014, το Βέλγιο απάντησε στο αίτημα της 28ης Ιουλίου 2014.
- (6) Στις 25 Σεπτεμβρίου 2014 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των βελγικών αρχών.

⁽¹⁾ EE C 188 της 5.6.2015, σ. 24.

- (7) Με επιστολή της 3ης Φεβρουαρίου 2015, η Επιτροπή ενημέρωσε το Βέλγιο ότι αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ») σχετικά με την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών.
- (8) Στις 29 Μαΐου 2015 μετά από αίτημα για παράταση της προθεσμίας, το Βέλγιο υπέβαλε τις παρατηρήσεις του σχετικά με την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας.
- (9) Στις 5 Ιουνίου 2015 η απόφαση για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας («απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας») δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾. Στην απόφαση αυτή, η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το εν λόγω μέτρο.
- (10) Στις 1 και 2 Ιουλίου 2015 τα ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, οι οποίες διαβιβάστηκαν στις βελγικές αρχές. Στις 14 Σεπτεμβρίου 2015, το Βέλγιο γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι δεν είχε την πρόθεση να σχολιάσει τις εν λόγω παρατηρήσεις.
- (11) Με επιστολή της 16ης Σεπτεμβρίου 2015 η Επιτροπή ζήτησε από το Βέλγιο να τεκμηριώσει ορισμένα επιχειρήματα που ανέπτυξε στις γραπτές παρατηρήσεις του της 29ης Μαΐου 2015 σχετικά με την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας. Το Βέλγιο απάντησε στο εν λόγω αίτημα με επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 2015.
- (12) Στις 20 Οκτωβρίου και στις 7 Δεκεμβρίου 2015 πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των βελγικών αρχών.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΜΑΧΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

2.1. Καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών

- (13) Το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών επιτρέπει στις ημεδαπές εταιρείες που έχουν έδρα το Βέλγιο οι οποίες ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο και στις βελγικές μόνιμες εγκαταστάσεις αλλοδαπών εταιρειών που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο (οι «βελγικές οντότητες ομίλου») να μειώνουν τη φορολογητέα βάση τους στο Βέλγιο αφαιρώντας τα «πλεονάζοντα κέρδη» από τα κέρδη που έχουν πράγματι δημιουργήσει. Αυτά τα πλεονάζοντα κέρδη προσδιορίζονται με την εκτίμηση του υποθετικού μέσου κέρδους το οποίο θα μπορούσε να δημιουργήσει μια ανεξάρτητη επιχείρηση ⁽³⁾ που ασκεί ανάλογες δραστηριότητες υπό παρόμοιες συνθήκες και με την αφαίρεση αυτού του ποσού του κέρδους που σημείωσε πράγματι η βελγική οντότητα του εν λόγω ομίλου. Για τη φορολογική απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, απαιτείται έκδοση προαπόφασης από την «υπηρεσία προαποφάσεων».
- (14) Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές ⁽⁴⁾, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δικαιολογείται από τη βούληση να διασφαλιστεί ότι μια βελγική οντότητα ενός ομίλου φορολογείται μόνο για τα κέρδη της που δημιουργούνται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού, επιτρέποντάς τη να εξαιρέσει από τη φορολογητέα βάση της τα πλεονάζοντα κέρδη πάνω από αυτά που προκύπτουν σε περιβάλλον πλήρους ανταγωνισμού, τα οποία αντιστοιχούν σε συνέργειες, οικονομίες κλίμακας ή άλλα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη συμμετοχή της σε έναν πολυεθνικό όμιλο και τα οποία δεν θα δημιουργούσε μια συγκρίσιμη αυτόνομη επιχείρηση.
- (15) Κατά τις βελγικές αρχές ⁽⁵⁾, το ύψος των πλεοναζόντων κερδών που απαλλάσσονται βάσει του καθεστώτος απαλλαγής προσδιορίζεται με μια προσέγγιση δύο σταδίων:

— Πρώτον, το ύψος των κερδών σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού που εφαρμόζεται στις συναλλαγές οι οποίες συνάπτονται μεταξύ της βελγικής οντότητας ενός ομίλου και των εταιρειών με τις οποίες είναι συνδεδεμένη καθορίζεται βάσει έκθεσης σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση που υποβάλλει ο φορολογούμενος. Εφόσον η βελγική οντότητα ενός ομίλου θεωρείται ως «κεντρική επιχείρηση» στο πλαίσιο της σχέσης αυτής, σε αυτήν καταλογίζεται το υπόλοιπο κέρδος που προκύπτει από τις συναλλαγές αυτές.

⁽²⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽³⁾ Βλέπε σημείο 30 των παρατηρήσεων του Βελγίου της 29ης Μαΐου 2015 σχετικά με την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, στην οποία ο όρος «αυτόνομη» δηλώνει το γεγονός ότι η επιχείρηση δεν είναι μέλος πολυεθνικού ομίλου συνδεδεμένων εταιρειών.

⁽⁴⁾ Βλέπε ιδίως τις παρατηρήσεις του Βελγίου της 29ης Μαΐου 2015 σχετικά με την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, σημεία 39 και 40.

⁽⁵⁾ Βλέπε παρατηρήσεις του Βελγίου της 29ης Μαΐου 2015 σχετικά με την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, σημείο 30.

- Δεύτερον, σύμφωνα με το Βέλγιο, το υπόλοιπο κέρδος δεν πρέπει να θεωρείται κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού της βελγικής οντότητας ενός ομίλου, διότι μπορεί να υπερβαίνει το κέρδος που θα είχε πραγματοποιήσει μια ανάλογη αυτόνομη επιχείρηση υπό συνθήκες ανάλογες με εκείνες υπό τις οποίες λειτουργεί η οντότητα χωρίς να ανήκει σε πολυεθνικό όμιλο. Κατά συνέπεια, αυτά τα «πλεονάζοντα κέρδη» προσδιορίζονται με βάση μια δεύτερη έκθεση που υποβάλλει ο υπόχρεος, στο πλαίσιο της αίτησης προαπόφασης την οποία έχει υποβάλει δυνάμει του εν λόγω καθεστώτος, και απαλλάσσονται από τον φόρο.
- (16) Το Βέλγιο υποστηρίζει ότι οι εκθέσεις που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτών των δύο σταδίων χρησιμοποιούν τις πλέον κατάλληλες μεθόδους του ΟΟΣΑ για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης. Στην πράξη, οι παρασκευασμένες πληροφορίες αναφέρουν ότι η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε στη δεύτερη φάση είναι η μέθοδος του καθαρού περιθωρίου κέρδους συναλλαγής «MTMN»). Η χρήση της MTMN στο πλαίσιο αυτό έχει ως στόχο να επιτευχθεί μια κατά προσέγγιση εκτίμηση της κερδοφορίας μιας επιχείρησης που ανήκει σε πολυεθνικό όμιλο σε σύγκριση με τα κέρδη (αυτόνομων) συγκρίσιμων ανεξάρτητων επιχειρήσεων ⁽⁶⁾ που ασκούν παρόμοιες δραστηριότητες. Η MTMN επιτρέπει να εκτιμηθεί το κέρδος που θα μπορούσαν να αποκομίσουν ανεξάρτητες επιχειρήσεις από μια δραστηριότητα, π.χ. την πώληση αγαθών, με τη χρήση μιας κατάλληλης βάσης όπως οι δαπάνες, ο κύκλος εργασιών ή οι επενδύσεις σε πάγια στοιχεία ενεργητικού (ανάλογα με τα καθήκοντα που ασκούν, τους κινδύνους που αναλαμβάνουν και τα στοιχεία ενεργητικού που χρησιμοποιούν) και εφαρμόζοντας ένα ποσοστό κέρδους («δείκτη του επιπέδου κέρδους») που αντανακλά το ποσοστό που παρατηρείται σε αυτή τη βάση για συγκρίσιμες ανεξάρτητες επιχειρήσεις.
- (17) Η MTMN επιτρέπει τον υπολογισμό του μέσου υποθετικού κέρδους για τη βελγική οντότητα ενός ομίλου με βάση μελέτη που συγκρίνει αυτή την οντότητα με συγκρίσιμες αυτόνομες επιχειρήσεις ⁽⁷⁾. Το μέσο υποθετικό κέρδος ορίζεται ως τιμή εντός του ενδοετησιακού εύρους του δείκτη του επιλεγμένου επιπέδου κέρδους για ένα σύνολο συγκρίσιμων αυτόνομων επιχειρήσεων ⁽⁸⁾, η μέση τιμή των οποίων υπολογίζεται για μια δεδομένη χρονική περίοδο (συνήθως πέντε ετών). Το Βέλγιο θεωρεί ότι αυτό το υποθετικό μέσο κέρδος είναι το κέρδος που θα μπορούσε να δημιουργήσει η βελγική οντότητα ενός ομίλου, εάν ήταν ανεξάρτητη επιχείρηση και όχι οντότητα που ανήκει σε πολυεθνικό όμιλο. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, το κέρδος προσδιορίζεται με τον όρο «κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού».
- (18) Το ποσό των προς απαλλαγή πλεονάζοντων κερδών υπολογίζεται στη συνέχεια ως η διαφορά μεταξύ του εκτιμώμενου κέρδους που δημιουργείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού για τη βελγική οντότητα ενός ομίλου μετά το πρώτο στάδιο (μέσος όρος που υπολογίζεται για μια προβλεπόμενη περίοδο) και του «προσαρμοσμένου κέρδους σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού» που λαμβάνεται κατά το δεύτερο στάδιο (το οποίο επίσης είναι ένας μέσος όρος υπολογιζόμενος για την ίδια προβλεπόμενη περίοδο). Η εν λόγω διαφορά εκφράζεται ως ποσοστό της απαλλαγής των προ φόρων κερδών (EBIT ⁽⁹⁾ ή PBT ⁽¹⁰⁾) για να επιτευχθεί ένα μέσο ποσοστό πλεονάζοντων κερδών για μια προβλεπόμενη περίοδο. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στη μείωση της φορολογητέας βάσης που έγινε αποδεκτή και εφαρμόστηκε, βάσει του εν λόγω καθεστώτος, στο κέρδος που κατέγραψε πράγματι η βελγική οντότητα ενός ομίλου για τα πέντε έτη κατά τη διάρκεια των οποίων η προαπόφαση δεσμεύει τη φορολογική διοίκηση του Βελγίου.
- (19) Οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι τα αναμενόμενα εμπορικά αποτελέσματα των οντοτήτων που επωφελούνται από το επίμαχο καθεστώς αξιολογούνται με βάση το πραγματικό κέρδος μετά από τρία έτη. Το συμφωνημένο ποσοστό μπορεί στη συνέχεια να προσαρμοστεί, εάν χρειαστεί, κατά την εν λόγω αξιολόγηση. Από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει, ωστόσο, ότι μια τέτοια αξιολόγηση έχει ήδη οδηγήσει σε προσαρμογή του συμφωνημένου ποσοστού μείωσης στις περιπτώσεις που εξέτασε η Επιτροπή.
- (20) Βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92, για τη χορήγηση της απαλλαγής των πλεονάζοντων κερδών, είναι υποχρεωτικό να έχει εκδοθεί προαπόφαση. Η διάταξη αυτή περιορίζει επίσης τη χορήγηση τέτοιας απόφασης στις οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο συνδεδεμένων εταιρειών στο πλαίσιο των διασυννοητικών σχέσεων. Επιπλέον, σύμφωνα με τον βελγικό νόμο της 24ης Δεκεμβρίου 2002 ⁽¹¹⁾, προαποφάσεις επιτρέπεται να χορηγούνται μόνο σε νέες καταστάσεις ⁽¹²⁾.
- (21) Δεδομένου ότι απαιτείται προαπόφαση για να είναι δυνατή η φοροαπαλλαγή των πλεονάζοντων κερδών και ότι μια τέτοια απόφαση μπορεί να χορηγηθεί μόνο για τα κέρδη που προκύπτουν από μια νέα κατάσταση, το πλεονέκτημα που μπορεί να αποκομίσει ένας πολυεθνικός όμιλος από το επίμαχο καθεστώς εξαρτάται από τη μετεγκατάσταση ή την

⁽⁶⁾ Βλέπε γλωσσάρι των αρχών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση: «Δύο επιχειρήσεις είναι ανεξάρτητες η μία από την άλλη, εάν δεν είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις».

⁽⁷⁾ Σε ορισμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι οντότητες που επιλέγονται ως συγκρίσιμες για τις ανάγκες της συγκριτικής μελέτης δεν είναι αυτόνομες επιχειρήσεις που θεωρούνται παρόμοιες, αλλά εταιρείες συμμετοχών ή μητρικές εταιρείες που θεωρούνται παρόμοιες, δηλαδή ένας ενοποιημένος όμιλος που επιλέγεται με βάση ενοποιημένα στοιχεία.

⁽⁸⁾ Η απόδοση επί των πωλήσεων είναι ο δείκτης του επιπέδου κέρδους που χρησιμοποιείται συνήθως για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης της βελγικής οντότητας ενός ομίλου.

⁽⁹⁾ Earnings Before Interest and taxes, δηλαδή κέρδη προ φόρων και τόκων.

⁽¹⁰⁾ Profit before tax, δηλαδή κέρδη προ φόρων.

⁽¹¹⁾ Loi du 24 décembre 2002 modifiant le régime des sociétés en matière d'impôts sur les revenus et instituant un système de décision anticipée en matière fiscale (Νόμος της 24ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την τροποποίηση του καθεστώτος του φόρου εισοδήματος εταιρειών και την καθιέρωση συστήματος προαποφάσεων σε θέματα φορολογίας), που δημοσιεύθηκε στον *Moniteur belge* (Εφημερίδα της κυβερνήσεως) αριθ. 410, δεύτερη έκδοση, της 31ης Δεκεμβρίου 2002, σ. 58817.

⁽¹²⁾ Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 44 και 45.

αύξηση των δραστηριοτήτων του στο Βέλγιο και είναι ανάλογο με τη σημασία των νέων δραστηριοτήτων και των νέων κερδών που δημιουργούνται στη χώρα. Οι προαποφάσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του εν λόγω καθεστώτος και εξετάστηκαν από την Επιτροπή αφορούν αδιακρίτως τροποποιήσεις της οργανωτικής δομής του πολυεθνικού ομίλου στο πλαίσιο αυτό, τα βασικά στοιχεία που περιγράφονται στις αιτήσεις προαπόφασης καταδεικνύουν μια προγραμματισμένη μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων στο Βέλγιο, νέες επενδύσεις και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στη χώρα αυτή.

- (22) Εν ολίγοις, οι βελγικές οντότητες ενός ομίλου που έχουν λάβει προέγκριση βάσει του εν λόγω καθεστώτος μπορούν να προβαίνουν κάθε έτος βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 σε προορατική προς τα κάτω προσαρμογή της φορολογητέας βάσης τους για τον εταιρικό φόρο, αφαιρώντας τα εικαζόμενα «πλεονάζοντα κέρδη» από το κέρδος που πράγματι κατέγραψαν. Οι βελγικές αρχές εκτιμούν ότι τα πλεονάζοντα κέρδη δεν θα πρέπει να καταλογίζονται στη βελγική οντότητα ενός ομίλου και θα πρέπει, επομένως, να εξαιρούνται από τη φορολογητέα βάση τους στο Βέλγιο, σύμφωνα με το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92. Ως εκ τούτου, μια βελγική οντότητα ομίλου που επωφελείται από απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών φορολογείται επί ενός ποσού που αντιστοιχεί στη διαφορά ανάμεσα στο κέρδος που έχει πράγματι σημειώσει και στα «πλεονάζοντα κέρδη».

2.2. Το ισχύον νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο

2.2.1. Η φορολογία εισοδήματος βάσει του συστήματος φορολογίας εταιρειών στο Βέλγιο

- (23) Ο ΚΦΕ 92 θεσπίζει τους κανόνες φορολογίας εισοδήματος που εφαρμόζει το Βέλγιο. Το άρθρο 1 ορίζει τέσσερις κατηγορίες φόρων εισοδήματος που καλύπτουν τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (Τίτλος II: άρθρα 3 έως 178), των ημεδαπών εταιρειών (Τίτλος III: άρθρα 179 έως 219), των άλλων νομικών προσώπων (Τίτλος IV: άρθρα 220 έως 226) και των αλλοδαπών φορολογουμένων — φυσικών προσώπων, επιχειρήσεων και άλλων νομικών προσώπων (Τίτλος V: άρθρα 227 έως 248/3).
- (24) Το άρθρο 183 του ΚΦΕ 92 ορίζει ότι τα εισοδήματα που υπόκεινται στον φόρο βάσει του τίτλου III (ημεδαπές εταιρείες) είναι του ίδιου τύπου με εκείνα που υπόκεινται στον φόρο βάσει του τίτλου II (νομικά πρόσωπα) και ότι η φορολογητέα βάση καθορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται στα κέρδη. Το άρθρο 24 του ΚΦΕ 92 ορίζει ότι τα φορολογητέα εισοδήματα των βιομηχανικών, εμπορικών και γεωργικών επιχειρήσεων περιλαμβάνουν όλα τα εισοδήματα που προκύπτουν από επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως τα κέρδη που προέρχονται από «όλες τις πράξεις τις οποίες χειρίζονται οι εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων αυτών ή με τη διαμεσολάβησή τους» και «κάθε αύξηση της αξίας των στοιχείων ενεργητικού [...] και κάθε μείωση της αξίας των στοιχείων παθητικού [...], όταν τα εν λόγω κέρδη ή οι ζημιές πραγματοποιήθηκαν ή αποτυπώθηκαν στη λογιστική ή τους ετήσιους λογαριασμούς».
- (25) Το άρθρο 185 παράγραφος 1 του ΚΦΕ 92 ορίζει ότι οι εταιρείες φορολογούνται επί του συνολικού ποσού των κερδών πριν από τη διανομή. Σε συνδυασμό με τα άρθρα 1, 24 και 183 του ΚΦΕ 92, η διάταξη αυτή σημαίνει ότι το φορολογητέο κέρδος βάσει της βελγικής φορολογικής νομοθεσίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον, ως σημείο εκκίνησης και ανεξάρτητα από πιθανές μεταγενέστερες προσαρμογές προς τα πάνω ή προς τα κάτω, το συνολικό ποσό των κερδών που εγγράφεται στους λογαριασμούς του φορολογούμενου.
- (26) Πράγματι, η φορολογητέα βάση δυνάμει του βελγικού φόρου εισοδήματος καθορίζεται με βάση το κέρδος που εγγράφεται πράγματι στους λογαριασμούς του φορολογούμενου ως σημείο εκκίνησης. Ορισμένες προς τα άνω προσαρμογές (όπως τα μη εκπίπτοντα έξοδα) ή προς τα κάτω (όπως η μερική απαλλαγή ορισμένων διανεμόμενων μερισμάτων, η έκπτωση μεταφερόμενων ζημιών, φορολογικά κίνητρα) μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε επόμενο στάδιο για τον προσδιορισμό της φορολογητέας βάσης. Όσον αφορά καθεμία από τις πράξεις αυτές, οι φορολογούμενοι πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία στις φορολογικές αρχές με τη φορολογική δήλωση (έντυπο 275.1) και να είναι σε θέση να παρέχουν τα παραστατικά που δικαιολογούν τέτοιες διορθώσεις.
- (27) Εφόσον το βελγικό φορολογικό δίκαιο προβλέπει τη μόνιμη απαλλαγή μέρους των κερδών που όντως έχουν εγγραφεί στους λογαριασμούς του φορολογούμενου ως αποθεματικό, μπορεί να γίνει προσαρμογή κατά την πρώτη πράξη του υπολογισμού της φορολογητέας βάσης μέσω μιας «προσαύξησης της αρχικής κατάστασης των αποθεματικών».
- (28) Επομένως, ενώ η φορολογητέα βάση δεν αντιστοιχεί κατ' ανάγκη πάντοτε στο καθαρό κέρδος που εγγράφεται πράγματι στους ετήσιους λογαριασμούς του φορολογούμενου, λαμβανομένων υπόψη των προσαρμογών που έγιναν σε αυτή τη βάση για φορολογικούς σκοπούς, ο προσδιορισμός της βάσης πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να βασίζεται στα πραγματικά στοιχεία που εγγράφονται στους λογαριασμούς ως σημείο εκκίνησης. Ο καθορισμός της φορολογητέας βάσης αρχίζει,

για παράδειγμα, με τον υπολογισμό της καθαρής αύξησης ή της μείωσης των φορολογητέων αποθεματικών (κέρδη/ζημίες της χρήσης, μεταφερθέντα κέρδη/ζημίες, άλλα κέρδη προς σχηματισμό αποθεματικού) κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους. Εφόσον δικαιολογείται από την εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας ή ύστερα από φορολογικό έλεγχο, τα στοιχεία που καταγράφονται στους λογαριασμούς του φορολογούμενου ή εκείνων που αναφέρονται στη φορολογική δήλωση μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο προσαρμογών ή διορθώσεων.

2.2.2. Ο νόμος της 21ης Ιουνίου 2004 που τροποποιεί τον ΚΦΕ 92

- (29) Με τον νόμο της 21ης Ιουνίου 2004 ⁽¹³⁾, το Βέλγιο θέσπισε νέες φορολογικές διατάξεις για τις διασυνοριακές συναλλαγές νοτοτήτων συνδεδεμένων εντός πολυεθνικού ομίλου. Ειδικότερα, προστέθηκε μια δεύτερη παράγραφος στο άρθρο 185 του ΚΦΕ 92, με σκοπό να μεταφερθεί στο βελγικό φορολογικό δίκαιο η διεθνώς αποδεκτή «αρχή του πλήρους ανταγωνισμού» για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης ⁽¹⁴⁾. Το άρθρο 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92 ορίζει τα ακόλουθα:

«[...], για δύο εταιρείες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο συνδεδεμένων εταιρειών και όσον αφορά τις αμοιβαίες διασυνοριακές σχέσεις τους:

- α) όταν στις εμπορικές ή οικονομικές σχέσεις των δύο εταιρειών, οι οποίες συνδέονται με όρους που συμφωνούνται ή επιβάλλονται και είναι διαφορετικοί από εκείνους που θα είχαν συμφωνηθεί μεταξύ ανεξάρτητων εταιρειών, τα κέρδη που θα είχε δημιουργήσει, χωρίς τους όρους αυτούς, μία από τις εταιρείες αυτές, αλλά τελικά δεν δημιουργήθηκαν εξαιτίας αυτών των όρων, μπορούν να συμπεριληφθούν στα κέρδη αυτής της εταιρείας.
- β) όταν στα κέρδη μιας εταιρείας περιλαμβάνονται κέρδη τα οποία περιλαμβάνονται επίσης στα κέρδη μιας άλλης εταιρείας και αυτά τα περιλαμβανόμενα κέρδη είναι κέρδη που θα είχαν πραγματοποιηθεί από την άλλη εταιρεία, εάν οι όροι που συμφωνήθηκαν μεταξύ των δύο εταιρειών ήταν εκείνοι που θα είχαν συμφωνηθεί μεταξύ ανεξάρτητων εταιρειών, τα κέρδη της πρώτης εταιρείας αναπροσαρμόζονται καταλλήλως.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται με προαπόφαση, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της σύμβασης σχετικά την κατάργηση της διπλής φορολογίας».

- (30) Μολονότι είναι διατυπωμένο διαφορετικά, το άρθρο 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92 είναι παρόμοιο με το άρθρο 9 του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ σχετικά με το εισόδημα και το κεφάλαιο, το οποίο αποτελεί τη νομική βάση για τις προσαρμογές της ενδοομιλικής τιμολόγησης στις περισσότερες συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ δύο δικαιοδοσιών, ώστε να αποφευχθεί η διπλή φορολόγηση των εισοδημάτων που δημιουργεί ένας μόνιμος κάτοικος μιας εκ των δύο δικαιοδοσιών («σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας»).
- (31) Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92, η προς τα άνω προσαρμογή που αναφέρεται στο στοιχείο α) και η προς τα κάτω προσαρμογή που αναφέρεται στο στοιχείο β), υπόκεινται σε διαδικασία υποχρεωτικής προέγκρισης για την οποία απαιτείται προαπόφαση. Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η προσαρμογή είναι αποτέλεσμα της εφαρμογής της σύμβασης για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας σε περίπτωση διόρθωσης των κερδών συνδεδεμένων εταιρειών (η «σύμβαση διατησίας της ΕΕ») ⁽¹⁵⁾ ή μιας σύμβασης για την αποφυγή της διπλής φορολογίας αποτελούν τις μόνες εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτό.
- (32) Ο νόμος της 21ης Ιουνίου 2004 εισήγαγε επίσης μια τροποποίηση του άρθρου 235 παράγραφος 2° του ΚΦΕ 92, ώστε οι κανόνες στον τομέα του καθορισμού της ενδοομιλικής τιμολόγησης που θεσπίστηκαν από το άρθρο 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92 να εφαρμόζονται και στις μόνιμες εγκαταστάσεις αλλοδαπών εταιρειών στο Βέλγιο.

⁽¹³⁾ Loi du 21 juin 2004 modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 et la loi du 24 décembre 2002 modifiant le régime des sociétés en matière d'impôts sur les revenus et instituant un système de décision anticipée en matière fiscale (Νόμος της 21ης Ιουνίου 2004 περί τροποποίησης του ΚΦΕ του 1992 και του νόμου της 24ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την τροποποίηση του καθεστώτος του φόρου εισοδήματος εταιρειών και την καθιέρωση συστήματος προαποφάσεων σε θέματα φορολογίας), που δημοσιεύθηκε στον *Moniteur belge* (Εφημερίδα της κυβέρνησης) της 9ης Ιουλίου 2004: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=fr&caller=summary&pub_date=04-07-09&numac=2004003278 Ο εν λόγω νόμος άρχισε να ισχύει στις 19 Ιουλίου 2004.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε τμήμα 2.3.2.

⁽¹⁵⁾ EE L 225 της 20.8.1990, σ. 10.

2.2.3. Η αιτιολογική έκθεση του νόμου της 21ης Ιουνίου 2004 και οι κατευθύνσεις που περιέχονται σε αυτήν

2.2.3.1. Η αιτιολογική έκθεση του νόμου της 21ης Ιουνίου 2004

- (33) Η αιτιολογική έκθεση του νόμου της 21ης Ιουνίου 2004 («αιτιολογική έκθεση») παρέχει οδηγίες όσον αφορά τον στόχο και την εφαρμογή του άρθρου 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92 ⁽¹⁶⁾. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, το άρθρο 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92 «βασίζεται στο κείμενο του άρθρου 9 της σύμβασης-πρωτότυπου του ΟΟΣΑ σχετικά με τη φορολογία εισοδήματος και περιουσίας» ⁽¹⁷⁾. Η αιτιολογική έκθεση διευκρινίζει επίσης ότι «η προτεινόμενη διάταξη επιτρέπει στη βελγική νομοθεσία να εναρμονιστεί με το διεθνώς αποδεκτό πρότυπο» ⁽¹⁸⁾. Υπογραμμίζει τον ισχυρότατο δεσμό μεταξύ του λογιστικού δικαίου και του φορολογικού δικαίου, γεγονός που σημαίνει ότι μια παρέκκλιση από το λογιστικό δίκαιο για φορολογικούς σκοπούς απαιτεί ρητή νομική βάση. Συνεπώς, κρίθηκε αναγκαία η κωδικοποίηση της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού στον βελγικό κώδικα φορολογίας εισοδήματος, ώστε να είναι δυνατές οι αναπροσαρμογές των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών που απαιτούνται σύμφωνα με τα πρότυπα που έχουν συμφωνηθεί σε διεθνές επίπεδο, αλλά αποκλίνουν από το λογιστικό δίκαιο.
- (34) Όσον αφορά την προς τα κάτω προσαρμογή που προβλέπεται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, η αιτιολογική έκθεση εξηγεί ότι σκοπός της διάταξης αυτής είναι «η αποφυγή ή η εξάλειψη (ενδεχόμενης) διπλής φορολογίας». Διευκρινίζει επίσης ότι η προσαρμογή αυτή πραγματοποιείται μόνον εφόσον η υπηρεσία προαποφάσεων κρίνει δικαιολογημένη την αρχική προσαρμογή καταρχήν και ως προς το ύψος της.
- (35) Η αιτιολογική έκθεση περιέχει επίσης κατευθύνσεις σχετικά με το τι θα πρέπει να θεωρείται πολυεθνικός όμιλος συνδεδεμένων εταιρειών, καθώς και με την αποστολή της υπηρεσίας προαποφάσεων. Εξηγείται ιδίως ότι η υπηρεσία προαποφάσεων θα πρέπει να αποφανθεί ως προς τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία, τα καθήκοντα και τους κινδύνους που αναλαμβάνονται, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της φορολογητέας βάσης.

2.2.3.2. Η διοικητική εγκύκλιος της 4ης Ιουλίου 2006.

- (36) Στις 4 Ιουλίου 2006, δημοσιεύθηκε διοικητική εγκύκλιος που περιέχει οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92 (η «εγκύκλιος») τόσο για τις προς τα άνω προσαρμογές όσο και για τις προς τα κάτω προσαρμογές της ενδοομιλικής τιμολόγησης ⁽¹⁹⁾. Η εγκύκλιος επιβεβαιώνει τους ορισμούς που ορίζονται στην αιτιολογική έκθεση για τις οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο και τις διασυνοριακές συναλλαγές που αναφέρονται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92. Περιγράφει επίσης τον ρόλο, τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες της υπηρεσίας προαποφάσεων.
- (37) Η εγκύκλιος κάνει αναφορά στην υποχρεωτική παρέμβαση της υπηρεσίας προαποφάσεων για τις αρνητικές προσαρμογές και στην αυτονομία που διαθέτει η εν λόγω υπηρεσία να καθορίζει τους όρους για κάθε περίπτωση· αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, στη μεγαλύτερη βεβαιότητα των φορολογουμένων και στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος στο Βέλγιο.
- (38) Η εγκύκλιος επιβεβαιώνει ότι, για τον υπολογισμό της φορολογητέας βάσης, γίνεται η κατάλληλη προς τα κάτω προσαρμογή του κέρδους δυνάμει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 με τη μορφή «αύξησης της αρχικής κατάστασης των αποδεματικών» στη φορολογική δήλωση της εταιρείας (έντυπο 275.1) ⁽²⁰⁾. Όσον αφορά τον όρο «κατάλληλη» που χρησιμοποιείται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 σε σχέση με την προς τα κάτω προσαρμογή, η εγκύκλιος αναφέρει ότι δεν θα υπάρξει αντίστοιχη προς τα κάτω προσαρμογή ⁽²¹⁾ όταν η αρχική προς τα άνω προσαρμογή που πραγματοποιείται από άλλη δικαιοδοσία είναι υπερβολική. Επίσης περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να καταγράφονται οι προσαρμογές της ενδοομιλικής τιμολόγησης στους φορολογικούς λογαριασμούς της οικείας βελγικής εταιρείας. Τέλος, η εγκύκλιος υπενθυμίζει ότι το άρθρο 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92 εφαρμόζεται από τις 19 Ιουλίου 2004.

⁽¹⁶⁾ DOC 51, 1079/001· Βουλή των Αντιπροσώπων του Βελγίου, 30 Απριλίου 2004: <http://www.lachambre.be/FLWB/pdf/51/1079/51K1079001.pdf>

⁽¹⁷⁾ Κατ' άρθρο εξέταση, άρθρο 2: «Η έννοια της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού εισήχθη στη φορολογική νομοθεσία με την προσθήκη μιας δεύτερης παραγράφου στο άρθρο 185 του ΚΦΕ 92. Βασίζεται στο κείμενο του άρθρου 9 της σύμβασης-πρωτότυπου του ΟΟΣΑ σχετικά με τη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου».

⁽¹⁸⁾ Ομοίως: «Η προτεινόμενη διάταξη επιτρέπει στη βελγική νομοθεσία να εναρμονιστεί με το διεθνώς αποδεκτό πρότυπο».

⁽¹⁹⁾ Εγκύκλιος αριθ. Ci.RH.421/569.019 (AOIF 25/2006) της 4ης Ιουλίου 2007.

⁽²⁰⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 27.

⁽²¹⁾ Το γλωσσάρι των αρχών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση ορίζει την αντίστοιχη προσαρμογή ως εξής: «Προσαρμογή του φόρου τον οποίο οφείλει η συνδεδεμένη επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη σε άλλη χώρα, η οποία πραγματοποιείται από τη φορολογική διοίκηση αυτής της χώρας για να ληφθεί υπόψη μια αρχική προσαρμογή που πραγματοποιήθηκε από τη φορολογική διοίκηση της πρώτης χώρας με σκοπό να υπάρξει μια συνεπής κατανομή των κερδών μεταξύ των δύο χωρών».

2.2.3.3. Απαντήσεις του υπουργού οικονομικών σε κοινοβουλευτικές ερωτήσεις σχετικά με την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών

- (39) Απαντώντας σε κοινοβουλευτική ερώτηση που υποβλήθηκε το 2005 ⁽²²⁾, ο τότε υπουργός οικονομικών επιβεβαίωσε ότι το κέρδος που δημιουργεί πράγματι μια βελγική οντότητα ενός ομίλου το οποίο υπερβαίνει το κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού δεν έπρεπε να φορολογείται στο Βέλγιο και ότι οι βελγικές φορολογικές αρχές δεν μπορούσαν να καθορίσουν ποιες είναι οι άλλες αλλοδαπές οντότητες ενός ομίλου που πρέπει να προσθέσουν τα εν λόγω πλεονάζοντα κέρδη στη φορολογητέα βάση τους.
- (40) Κοινοβουλευτική ερώτηση του 2007 σχετικά με τις προαποφάσεις και τη διεθνή φοροδιαφυγή ⁽²³⁾ αναφέρεται στη σχέση μεταξύ του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) του ΚΦΕ 92, αφενός, και του άρθρου 9 παράγραφοι 1 και 2 του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ σχετικά με το εισόδημα και το κεφάλαιο, αφετέρου. Ο βουλευτής που υπέβαλε το ερώτημα διατύπωσε την παρατήρηση ότι οι περισσότερες συμβάσεις για την αποφυγή της διπλής φορολογίας που είχε συνάψει το Βέλγιο περιείχαν μόνο μία διάταξη σχετικά με τις προς τα άνω προσαρμογές της ενδοομιλικής τιμολόγησης. Στις συμβάσεις που περιέχουν διάταξη σχετικά με τις προς τα κάτω προσαρμογές της ενδοομιλικής τιμολόγησης, η προς τα κάτω προσαρμογή εκ μέρους των βελγικών αρχών αποτελεί πάντοτε αντίδραση σε προς τα άνω προσαρμογή που πραγματοποιεί το άλλο συμβαλλόμενο κράτος. Ο βουλευτής παρατήρησε επίσης ότι ελάχιστοι φορολογούμενοι υπέβαλλαν αίτηση για την έκδοση προαπόφασης για προς τα άνω προσαρμογή της ενδοομιλικής τιμολόγησης, μολονότι, από νομική άποψη, η υποχρέωση αυτή ισχύει επίσης γι' αυτό το είδος της προσαρμογής. Τέλος, ο βουλευτής ρώτησε αν το Βέλγιο θα προέβαινε σε μονομερή προς τα κάτω προσαρμογή, υπό την προϋπόθεση ότι η οικεία ξένη χώρα θα εναρμόνιζε την αρχική προσαρμογή της ή θα ενημερωνόταν για τη βελγική προς τα κάτω προσαρμογή.
- (41) Ο τότε υπουργός οικονομικών είχε απαντήσει ότι, μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή, είχαν ληφθεί μόνον αιτήσεις για προς τα κάτω προσαρμογή. Επιπλέον, ο υπουργός τόνισε ότι το Βέλγιο δεν είναι αρμόδιο να προσδιορίσει σε ποια χώρα πρέπει να καταλογιστούν τα πλεονάζοντα κέρδη και, επομένως, ήταν αδύνατο να προσδιοριστεί η χώρα με την οποία έπρεπε να γίνει ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με μια βελγική προς τα κάτω προσαρμογή.
- (42) Τον Ιανουάριο του 2015, μετά τις αποκαλύψεις στον Τύπο σχετικά με την υπόθεση «LuxLeaks», υποβλήθηκαν εκ νέου στον υπουργό οικονομικών διάφορες κοινοβουλευτικές ερωτήσεις όσον αφορά την ανταλλαγή ή μη πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών διοικήσεων, την προβολή του καθεστώτος απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών με το σύνθημα «Only in Belgium» και τις δυνατότητες που παρέχονται στις πολυεθνικές εταιρείες να μειώσουν το οφειλόμενο ποσό του φόρου εταιρειών χάρη στις προαποφάσεις ⁽²⁴⁾. Ο υπουργός οικονομικών υπενθύμισε ότι, με τις προαποφάσεις που αφορούν την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, η υπηρεσία προαποφάσεων περιοριζόταν στο να εφαρμόζει την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού και επιβεβαίωσε την απάντηση του υπουργού οικονομικών το 2007 σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών.

2.2.4. Ο νόμος της 24ης Δεκεμβρίου 2002 για την καθιέρωση συστήματος φορολογικών προαποφάσεων

- (43) Ο νόμος της 24ης Δεκεμβρίου 2002 επιτρέπει στον υπουργό οικονομικών να εκδίδει προαπόφαση σχετικά με κάθε αίτημα για την εφαρμογή διατάξεων του φορολογικού δικαίου ⁽²⁵⁾.
- (44) Το άρθρο 20 του εν λόγω νόμου ορίζει τι είναι η προαπόφαση και καθιερώνει την αρχή ότι μια τέτοια απόφαση δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού του οφειλόμενου φόρου ή την απαλλαγή του υπόχρεου από αυτόν.

«Ως προαπόφαση νοείται η νομική πράξη με την οποία η ομοσπονδιακή δημόσια υπηρεσία οικονομικών προσδιορίζει, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, με ποιο τρόπο θα εφαρμοστεί ο νόμος σε μια συγκεκριμένη κατάσταση ή πράξη, η οποία δεν έχει ακόμα παραγάγει αποτελέσματα σε φορολογικό επίπεδο.

Η προαπόφαση δεν μπορεί να επιφέρει φοροαπαλλαγή ή μείωση του φόρου».

- (45) Το άρθρο 22 του νόμου ορίζει τις περιστάσεις υπό τις οποίες δεν επιτρέπεται η χορήγηση προαπόφασης, π.χ. όταν η αίτηση αφορά καταστάσεις ή πράξεις πανομοιότυπες με εκείνες που έχουν ήδη παραγάγει αποτελέσματα σε φορολογικό επίπεδο. Το άρθρο 23 του νόμου ορίζει την αρχή σύμφωνα με την οποία οι προαποφάσεις δεσμεύουν τις φορολογικές αρχές για το μέλλον, καθώς και τις περιστάσεις υπό τις οποίες μια προαπόφαση δεν δεσμεύει τη φορολογική διοίκηση. Αυτό συμβαίνει όταν αποδεικνύεται ότι η προαπόφαση δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των Συνθηκών, του δικαίου της Ένωσης ή του εθνικού δικαίου.

⁽²²⁾ Πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού της 13ης Απριλίου 2005, CRABV 51 COM 559 — 19.

⁽²³⁾ Πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού της 11ης Απριλίου 2007, CRABV 51 COM 1271 — 06.

⁽²⁴⁾ Πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού της 6ης Ιανουαρίου 2015, CRABV 54 COM 043 — 02.

⁽²⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 11.

- (46) Ο νόμος της 21ης Ιουνίου 2004 τροποποίησε τον νόμο της 24ης Δεκεμβρίου 2002 με τη θέσπιση συστήματος προαποφάσεων σε φορολογικά θέματα που συνεπάγεται η δημιουργία ενός αυτόνομου οργανισμού στο πλαίσιο της βελγικής διοίκησης που είναι αρμόδια για την έκδοση αυτών των προαποφάσεων ⁽²⁶⁾. Βάσει του νόμου της 21ης Ιουνίου 2004, η υπηρεσία προαποφάσεων συστάθηκε με το βασιλικό διάταγμα της 23ης Αυγούστου 2004 στο εσωτερικό του υπουργείου οικονομικών που είναι αρμόδιο για τη χορήγηση των προαποφάσεων («Service public fédéral Finances»). Η υπηρεσία προαποφάσεων δημοσιεύει ετήσια έκθεση των δραστηριοτήτων της.

2.3. Περιγραφή των οδηγιών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση

2.3.1. Υπόδειγμα φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ και κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ που εφαρμόζονται στην ενδοομιλική τιμολόγηση

- (47) Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης («ΟΟΣΑ») παρέχει στις χώρες μέλη του οδηγίες σε θέματα φορολογίας. Οι οδηγίες του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση περιέχονται στο υπόδειγμα φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ και στις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση που απευθύνονται σε πολυεθνικές εταιρείες και σε φορολογικές διοικήσεις («κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση») ⁽²⁷⁾, που αποτελούν μη δεσμευτικά νομικά κείμενα.
- (48) Λόγω του μη δεσμευτικού χαρακτήρα του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης και των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση, οι φορολογικές διοικήσεις των χωρών μελών του ΟΟΣΑ απλώς ενθαρρύνονται να τις εφαρμόζουν. Κατά κανόνα, ωστόσο, και τα δύο αυτά κείμενα θα αποτελούν σημείο αναφοράς και ασκούν σαφή επιρροή στις φορολογικές πρακτικές των χωρών μελών του ΟΟΣΑ (ακόμη και σε χώρες μη μέλη). Επιπλέον, σε πολλές χώρες μέλη του ΟΟΣΑ, τα μέσα αυτά έχουν αποκτήσει ισχύ νόμου ή χρησιμεύουν ως σημεία αναφοράς για την ερμηνεία των συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και της εθνικής φορολογικής νομοθεσίας ⁽²⁸⁾. Η Επιτροπή παραπέμπει στο υπόδειγμα φορολογικής σύμβασης και στις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση στην παρούσα απόφαση, διότι τα μέσα αυτά είναι το αποτέλεσμα συζητήσεων εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ και παρέχουν διευκρινίσεις σχετικά με τις τεχνικές για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων.
- (49) Το υπόδειγμα φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ και τα σχετικά σχόλια παρέχουν καθοδήγηση για την ερμηνεία των συμφωνιών περί διπλής φορολογίας. Οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση παρέχουν στις φορολογικές διοικήσεις και πολυεθνικές εταιρείες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης ⁽²⁹⁾. Οι τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών είναι οι τιμές που χρεώνονται για τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ διαφορετικών οντοτήτων του ίδιου ομίλου επιχειρήσεων. Οι δεσμοί που ενώνουν τα μέλη ενός πολυεθνικού ομίλου μπορεί να τους επιτρέπουν να καθορίζουν ειδικούς όρους στο πλαίσιο των σχέσεών τους εντός του ομίλου, οι οποίοι επηρεάζουν την ενδοομιλική τιμολόγηση (και, κατά συνέπεια, τα φορολογητέα έσοδα) και διαφέρουν από τους όρους που θα ίσχυαν, εάν τα μέλη του ομίλου ενεργούσαν ως ανεξάρτητες επιχειρήσεις ⁽³⁰⁾. Αυτό μπορεί να επιτρέπει τη μεταφορά των κερδών από μια φορολογική δικαιοδοσία σε άλλη και να αποτελεί κίνητρο καταλογισμού όσο το δυνατό λιγότερων κερδών στις χώρες στις οποίες υπόκεινται σε υψηλότερη φορολόγηση. Για την αποφυγή τέτοιων καταστάσεων, οι φορολογικές διοικήσεις θα έπρεπε να αποδέχονται μόνο τις ενδοομιλικές τιμολογήσεις μεταξύ επιχειρήσεων του ίδιου ομίλου οι οποίες αμείβουν τις συναλλαγές με τον ίδιο τρόπο όπως και οι ανεξάρτητες επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό παρόμοιες συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού ⁽³¹⁾. Αυτή η αρχή είναι γνωστή ως «αρχή του πλήρους ανταγωνισμού».
- (50) Η εφαρμογή της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού βασίζεται, συνεπώς, σε σύγκριση των όρων μιας ελεγχόμενης συναλλαγής (στο εσωτερικό του ομίλου) με τους όρους παρόμοιων συναλλαγών μεταξύ ανεξάρτητων εταιρειών που λειτουργούν σε ανάλογες συνθήκες, έτσι ώστε καμία από τις ενδεχόμενες διαφορές μεταξύ των συγκρινόμενων καταστάσεων να μην μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τους εξεταζόμενους όρους (π.χ. την τιμή ή το περιθώριο), ή να μπορούν να γίνουν αιτιολογικά αξιόπιστες διορθώσεις για να εξουδετερωθεί η επίπτωση τέτοιων διαφορών.

⁽²⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 13.

⁽²⁷⁾ Principes de l'OCDE applicables en matière de prix de transfert à l'intention des entreprises multinationales et des administrations fiscales, OCDE (Κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση που απευθύνονται σε πολυεθνικές εταιρείες και φορολογικές αρχές), ΟΟΣΑ, Ιούλιος 2010. Οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση εκδόθηκαν στην αρχική τους μορφή στις 27 Ιουνίου 1995 από την επιτροπή φορολογικών υποθέσεων του ΟΟΣΑ. Οι κατευθυντήριες γραμμές του 1995 επικαιροποιήθηκαν ουσιαστικά τον Ιούλιο του 2010. Στην παρούσα απόφαση, κάθε αναφορά στις ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση νοείται ως παραπομπή στις κατευθυντήριες γραμμές του 2010.

⁽²⁸⁾ Στο Βέλγιο, η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού θεσπίστηκε από τον νόμο για τη φορολογία εταιρειών, με την προσθήκη του άρθρου 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92.

⁽²⁹⁾ Οι φορολογικές διοικήσεις των χωρών μελών του ΟΟΣΑ ενθαρρύνονται να ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ. Κατά κανόνα, ωστόσο, οι ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση αποτελούν σημείο αναφοράς και ασκούν σαφή επιρροή στις φορολογικές πρακτικές των χωρών μελών του ΟΟΣΑ (ακόμη και χωρών μη μελών του).

⁽³⁰⁾ Βλέπε παράγραφο 6 του προοιμίου των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ που εφαρμόζονται στην ενδοομιλική τιμολόγηση.

⁽³¹⁾ Οι φορολογικές διοικήσεις και οι νομοθέτες έχουν επίγνωση αυτού του προβλήματος και η φορολογική νομοθεσία επιτρέπει κατά κανόνα στις φορολογικές διοικήσεις να διορθώνουν τις φορολογικές δηλώσεις των συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν εφαρμόζουν σωστά τους κανόνες ενδοομιλικής τιμολόγησης για να μειώσουν το φορολογητέο εισόδημά τους, με την υποκατάσταση τιμών που αντιστοιχούν σε μια αξιόπιστη κατά προσέγγιση εκτίμηση των τιμών που εγκρίνονται από ανεξάρτητες εταιρείες που συναλλάσσονται σε παρόμοιες συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού.

- (51) Τόσο το υπόδειγμα φορολογικής σύμβασης όσο και οι αρχές του ΟΟΣΑ που εφαρμόζονται στην ενδοομιλική τιμολόγηση βασίζονται στην αρχή την οποία αποδέχονται οι χώρες μέλη του ΟΟΣΑ και, γενικότερα, βάσει της οποίας οι διάφορες νομικές οντότητες που συναποτελούν ένα πολυεθνικό όμιλο εταιρειών αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστές οντότητες για τους σκοπούς της φορολογίας των εταιρειών («μέθοδος της χωριστής οντότητας»). Από τη μέθοδο αυτή προκύπτει ότι κάθε μεμονωμένη οντότητα ενός πολυεθνικού ομίλου φορολογείται επί των δικών της εσόδων ⁽³²⁾. Η μέθοδος της χωριστής οντότητας επελέγη ως αρχή διεθνούς φορολογίας από τις χώρες μέλη του ΟΟΣΑ, με σκοπό να εξασφαλίζεται η σωστή φορολογητέα βάση σε κάθε χώρα και να αποφεύγεται η διπλή φορολογία, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις μεταξύ φορολογικών διοικήσεων και να προωθούνται οι διεθνείς συναλλαγές και επενδύσεις.
- (52) Η παράγραφος 1.10 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση κάνει ρητή αναφορά στις οικονομίες κλίμακας και στα οφέλη από την καθετοποίηση (συνέργειες) όσον αφορά τη μέθοδο της χωριστής οντότητας, στην οποία βασίζεται η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού:

«Ορισμένοι θεωρούν ότι η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού έχει εγγενείς αδυναμίες κατά τον βαθμό που η μέθοδος της χωριστής οντότητας στην οποία αυτή βασίζεται δεν λαμβάνει πάντοτε υπόψη τις οικονομίες κλίμακας και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων που προκύπτουν από την κάθετη οργάνωση των επιχειρήσεων. Ωστόσο, δεν υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια γενικής αποδοχής για την κατανομή των οικονομικών κλίμακας ή των οφελών της καθετοποίησης στις διάφορες συνδεδεμένες επιχειρήσεις».

2.3.2. Η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού

- (53) Η ισχύουσα αρχή του πλήρους ανταγωνισμού ορίζεται στο άρθρο 9 του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ και αποτελεί τη βάση των συμβάσεων διπλής φορολογίας μεταξύ των χωρών μελών του ΟΟΣΑ, στις οποίες ανήκει και το Βέλγιο, και, ολοένα και περισσότερο, και χωρών μη μελών. Εφόσον η ευελιξία που προβλέπεται στη συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης ενδέχεται να οδηγήσει σε μεταφορά της φορολογικής βάσης από μια δικαιοδοσία σε άλλη, η ύπαρξη της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού που ισχύει στις συμβάσεις περί διπλής φορολογίας εξυπηρετεί τον επιδιωκόμενο στόχο των εν λόγω συμβάσεων, δηλαδή την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροδιαφυγής.
- (54) Το άρθρο 9 του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ ορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να γίνονται στην πράξη οι προσαρμογές της φορολογητέας βάσης σε σχέση με την ενδοομιλική τιμολόγηση και διευκρινίζει πότε πρέπει να πραγματοποιούνται οι εν λόγω προσαρμογές.

— Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 9 ορίζει ότι ένα συμβαλλόμενο κράτος μπορεί να αυξήσει τη φορολογητέα βάση ενός υπόχρεου που κατοικεί στο έδαφός του, όταν κρίνει ότι οι τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών που εφαρμόζει έχουν οδηγήσει σε μια υπερβολικά χαμηλή φορολογητέα βάση και επιτρέπει στο εν λόγω κράτος να φορολογήσει αναλόγως. Αυτό αποκαλείται «αρχική προσαρμογή», μέσω της οποίας η φορολογική διοίκηση αυξάνει τα φορολογητέα κέρδη που δηλώνονται από έναν υπόχρεο ⁽³³⁾.

— Ο σκοπός του άρθρου 9 δεύτερη παράγραφος είναι να διασφαλίσει ότι τα κέρδη που φορολογούνται από το συμβαλλόμενο κράτος που πραγματοποιεί την αρχική προσαρμογή σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 9 δεν φορολογούνται και στο επίπεδο μιας συνδεδεμένης επιχείρησης με έδρα σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος ⁽³⁴⁾. Για τον σκοπό αυτό, καλεί αυτό το άλλο συμβαλλόμενο κράτος είτε να μειώσει τη φορολογητέα βάση της συνδεδεμένης επιχείρησης κατά το ποσό των προσαρμοσμένων κερδών που φορολογήθηκαν από το πρώτο συμβαλλόμενο κράτος μετά την αρχική προσαρμογή, είτε να προβλέψει την επιστροφή των ήδη εισπραχθέντων φόρων. Η προσαρμογή αυτή που πραγματοποιείται από το άλλο συμβαλλόμενο κράτος δεν είναι, ωστόσο, αυτόματη. Εάν θεωρεί ότι η αρχική προσαρμογή δεν δικαιολογείται, είτε ως ζήτημα αρχής είτε λόγω του ύψους της, μπορεί να μην προβεί σε μια τέτοια προσαρμογή, και συνήθως έτσι ενεργεί ⁽³⁵⁾.

⁽³²⁾ Βλέπε παράγραφο 1.15 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ που εφαρμόζονται στην ενδοομιλική τιμολόγηση.

⁽³³⁾ Το άρθρο 9 παράγραφος 1 ορίζει ότι: «Όταν [...] στις εμπορικές ή οικονομικές σχέσεις των δύο [συνδεδεμένων] επιχειρήσεων, οι οποίες συνδέονται με όρους που συμφωνούνται ή επιβάλλονται και είναι διαφορετικοί από εκείνους που θα είχαν συμφωνηθεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων, τα κέρδη που θα είχε δημιουργήσει, χωρίς τους όρους αυτούς, μία από τις επιχειρήσεις αυτές, αλλά τελικά δεν δημιουργήθηκαν εξαιτίας αυτών των όρων, μπορούν να συμπεριληφθούν στα κέρδη της επιχείρησης αυτής και να φορολογηθούν ανάλογα».

⁽³⁴⁾ Το άρθρο 9 παράγραφος 2 ορίζει ότι: «Όταν ένα συμβαλλόμενο κράτος συμπεριλαμβάνει στα κέρδη μιας επιχείρησης αυτού του κράτους και, κατά συνέπεια, φορολογεί τα κέρδη επί των οποίων η επιχείρηση του άλλου συμβαλλόμενου κράτους φορολογήθηκε σε αυτό το άλλο κράτος, και τα κέρδη που συνυπολογίζονται είναι κέρδη που θα είχαν πραγματοποιηθεί από την επιχείρηση του πρώτου κράτους, εάν οι συμφωνηθέντες μεταξύ των δύο επιχειρήσεων όροι ήταν εκείνοι που θα είχαν συμφωνηθεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων, το άλλο κράτος προβαίνει σε κατάλληλη προσαρμογή του ποσού του φόρου που εισπράχθηκε επί των κερδών αυτών. Για τον καθορισμό αυτής της προσαρμογής, λαμβάνονται υπόψη οι άλλες διατάξεις της παρούσας σύμβασης και, εάν είναι απαραίτητο, διεξάγεται διαβούλευση των αρμόδιων αρχών των συμβαλλόμενων κρατών».

⁽³⁵⁾ Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με το ποσό και τη φύση της κατάλληλης προσαρμογής, πρέπει να εφαρμοστεί η διαδικασία φιλικού διακανονισμού που προβλέπει το άρθρο 25 του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ, ακόμη και ελλείψει διατάξεων όπως το άρθρο 9 παράγραφος 2. Οι εμπλεκόμενες αρμόδιες αρχές υποχρεούνται μόνο να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, αλλά όχι και να επιτυγχάνουν αποτέλεσμα, οπότε το πρόβλημα της διπλής φορολογίας δεν μπορεί να επιλυθεί, εάν τα συμβαλλόμενα κράτη δεν έχουν συνάψει ρήτρα διαιτησίας στη φορολογική σύμβαση.

Η προς τα κάτω προσαρμογή την οποία πραγματοποιεί το άλλο συμβαλλόμενο κράτος βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 αναφέρεται ως «αντίστοιχη προσαρμογή» και, όταν πραγματοποιείται, εμποδίζει πράγματι τη διπλή φορολόγηση των κερδών.

- (55) Οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ που εφαρμόζονται στην ενδοομιλική τιμολόγηση προβλέπουν πέντε μεθόδους για μια κατά προσέγγιση εκτίμηση των τιμών σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού και την κατανομή των κερδών μεταξύ των επιχειρήσεων του ίδιου ομίλου: i) τη μέθοδο της συγκρίσιμης τιμής στην ελεύθερη αγορά· ii) τη μέθοδο του προσαυξημένου κόστους· iii) τη μέθοδο της τιμής μεταπώλησης· iv) την MTMN, και v) τη συναλλακτική μέθοδο επιμερισμού των κερδών. Οι ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση κάνουν διάκριση μεταξύ των παραδοσιακών μεθόδων που βασίζονται στις συναλλαγές (οι τρεις πρώτες μέθοδοι) και τις μεθόδους συναλλαγής που βασίζονται στα κέρδη (οι δύο τελευταίες μέθοδοι). Οι πολυεθνικές εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν μεθόδους καθορισμού των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών που δεν περιγράφονται στις εν λόγω αρχές, υπό τον όρο ότι οι μέθοδοι αυτές οδηγούν σε τιμές μεταβίβασης σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού ⁽³⁶⁾.
- (56) Η MTMN είναι μία από τις «έμμεσες μεθόδους» για τον κατά προσέγγιση καθορισμό των τιμών σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού στις συναλλαγές και την κατανομή των κερδών μεταξύ επιχειρήσεων του ίδιου ομίλου. Παρέχει μια κατά προσέγγιση εκτίμηση των κερδών σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού για μια σειρά ελεγχόμενων συναλλαγών ή για το σύνολο μιας δραστηριότητας, αντί για μια συγκεκριμένη συναλλαγή.
- (57) Όταν εφαρμόζεται η MTMN, είναι αναγκαίο να επιλέγεται ο συμβαλλόμενος της ελεγχόμενης συναλλαγής ή σειράς ελεγχόμενων συναλλαγών για τον οποίο ένας δείκτης καθαρού κέρδους ⁽³⁷⁾ επιλέγεται και δοκιμάζεται. Η επιλογή αυτή πρέπει να είναι συμβατή με τη διενεργούμενη λειτουργική ανάλυση. Κατά γενικό κανόνα, το συμβαλλόμενο μέρος που δοκιμάζεται στο πλαίσιο μελέτης η οποία βασίζεται στην MTMN είναι εκείνο στο οποίο η μέθοδος μπορεί να εφαρμοσθεί με τον πλέον αξιόπιστο τρόπο και για το οποίο μπορούν να βρεθούν τα πλέον αξιόπιστα συγκρίσιμα δεδομένα. Στην πράξη, αυτός ο συμβαλλόμενος είναι ο λιγότερο πολύπλοκος από τα δύο μέρη, με βάση τη λειτουργική ανάλυση, ενώ το εναπομένον κέρδος που δημιουργείται από την ελεγχόμενη συναλλαγή ή σειρά συναλλαγών που ελέγχθηκαν θα καταλογιστεί στο πολυπλοκότερο μέρος ⁽³⁸⁾.
- (58) Η MTMN εφαρμόζεται, συνεπώς, συχνά στις περιπτώσεις όπου ο ένας από τους δύο συμβαλλόμενους σε μια ελεγχόμενη συναλλαγή ή σε σειρά συναλλαγών παρέχει το σύνολο των περιπλοκών και/ή μοναδικών συνεισφορών που συνδέονται με την ή τις συναλλαγές, ενώ ο άλλος συμβαλλόμενος ασκεί τα πλέον τρέχοντα και/ή αυτόματα καθήκοντα και δεν παρέχει καμία μοναδική συνεισφορά, όπως, για παράδειγμα, ένας διανομέας περιορισμένου κινδύνου. Αντιθέτως, η MTMN έχει ελάχιστες πιθανότητες αξιοπιστίας, εάν η συμβολή του κάθε συμβαλλόμενου είναι πολύτιμη και μοναδική. Στην περίπτωση αυτή, η συναλλακτική μέθοδος κατανομής των κερδών θεωρείται η καταλληλότερη μέθοδος για τον καθορισμό των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών ⁽³⁹⁾.

2.4. Δικαιούχοι του επίμαχου καθεστώτος

- (59) Το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών εφαρμόζεται από το 2004 και σταδιακά η σημασία του αυξάνεται. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε το Βέλγιο, 55 επιχειρήσεις έχουν ωφεληθεί από τότε που τέθηκε σε εφαρμογή το εν λόγω καθεστώς, σε σύνολο 66 προαποφάσεων ⁽⁴⁰⁾. Οι βελγικές αρχές ανέφεραν ότι ουδέποτε απέρριψαν αίτηση προαποφάσης που επιτρέπει την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών από τότε που τέθηκε σε εφαρμογή το επίμαχο καθεστώς ⁽⁴¹⁾. Ο αριθμός των προαποφάσεων που χορηγήθηκαν ετησίως, από τη θέσπιση του επίμαχου καθεστώτος το 2004, παρουσιάζεται στον πίνακα.

Αριθμός προαποφάσεων για την απαλλαγή πλεοναζόντων κερδών οι οποίες έχουν χορηγηθεί από το 2004

Έτος	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Αριθμός υποθέσεων	0	2	3	5	4	7	6	7	15	9	8

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών του Βελγίου, στις 31 Μαΐου 2014.

⁽³⁶⁾ Σύμφωνα με την παράγραφο 2.9 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ που εφαρμόζονται στην ενδοομιλική τιμολόγηση: «Αυτές οι άλλες μέθοδοι, ωστόσο, δεν πρέπει να υποκαθιστούν τις αναγνωρισμένες από τον ΟΟΣΑ μεθόδους, όταν αυτές οι μέθοδοι είναι καταλληλότερες για τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης.»

⁽³⁷⁾ Το γλωσσάριο των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση ορίζει έναν δείκτη καθαρού κέρδους ως τον «δείκτη καθαρού κέρδους προς μια κατάλληλη βάση (π.χ., κύκλος εργασιών, περιουσιακά στοιχεία)». Οι δείκτες καθαρού κέρδους είναι κοινώς γνωστοί ως δείκτες του επιπέδου του κέρδους.

⁽³⁸⁾ Βλέπε παράγραφο 3.18 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση.

⁽³⁹⁾ Βλέπε παράγραφο 2.59 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση.

⁽⁴⁰⁾ Επικαιροποιημένα στοιχεία έως τις 31 Μαΐου 2015.

⁽⁴¹⁾ Βλέπε την απάντηση της 18ης Μαρτίου 2014 στο πρώτο ερώτημα της δεύτερης αίτησης παροχής πληροφοριών της Επιτροπής: «Διευκρινίζουμε ότι δεν έχει εκδοθεί καμία αρνητική απόφαση».

- (60) Το Βέλγιο έχει κοινοποιήσει τα βασικά οικονομικά δεδομένα για το σύνολο των 66 προαποφάσεων για χορήγηση απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών (αναλυτικότερα, βλ. παραρτήματα).
- (61) Οι περιστάσεις κατά τις οποίες χορηγήθηκε η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών αποτυπώνονται στα παραδείγματα που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 62 έως 64.
- (62) Πρώτο παράδειγμα: στην αίτησή της για χορήγηση προαπόφασης, η επιχείρηση Α δήλωσε την πρόθεσή της να αυξήσει την ικανότητα παραγωγής ενός συγκεκριμένου προϊόντος στο εργοστάσιό της στο Βέλγιο, μεταφέροντας τη λειτουργία του συντονισμού (τη λειτουργία «κεντρικής επιχείρησης») μιας αλλοδαπής θυγατρικής στο Βέλγιο. Η αίτηση αναφέρει επίσης ότι η επιχείρηση Α πρόκειται να μεταφέρει πολλές θέσεις εργασίας σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης («ΙΣΑ») στο Βέλγιο. Από την προαπόφαση προκύπτει ότι δεν τίθεται κανένα πρόβλημα διπλής φορολόγησης. Η απόφαση αναφέρει ότι το γεγονός ότι τα λογιστικά κέρδη στο Βέλγιο είναι υψηλότερα από τα κέρδη μιας ανεξάρτητης εταιρείας συνδέεται κυρίως με την τεχνολογία, τα πλεονεκτήματα σε θέματα αγοράς, με τους καταλόγους πελατών κ.λπ., που υπήρχαν στον όμιλο πριν από τη μεταφορά της λειτουργίας κεντρικής επιχείρησης στο Βέλγιο. Ωστόσο, στην προαπόφαση αναφέρεται ότι ο όμιλος έδωσε αυτά τα «άυλα στοιχεία ενεργητικού» δωρεάν στη διάθεση της βελγικής οντότητας του ομίλου, το οποίο σημαίνει ότι δεν υπάρχει κανένα φορολογητέο έσοδο σε άλλες εταιρείες του ομίλου και, κατά συνέπεια, κανέναν κίνδυνο διπλής φορολόγησης. Στην πραγματικότητα, η προαπόφαση (σημείο 48) υπενθυμίζει ότι «δεν εναπόκειται στις βελγικές φορολογικές αρχές να καθορίσουν τον λογαριασμό “κέρδη” αλλοδαπών εταιρειών στον οποίο εγγράφονται τα πλεονάζοντα κέρδη».
- (63) Δεύτερο παράδειγμα: στην αίτησή της για προαπόφαση, η επιχείρηση Β κοινοποιεί την πρόθεσή της να πραγματοποιήσει επενδύσεις επέκτασης στο Βέλγιο. Ισχυρίζεται ότι η νέα επένδυση είναι ευνοϊκότερη γι' αυτήν ως οντότητα που ανήκει σε όμιλο απ' ό,τι για μια ανεξάρτητη εταιρεία. Οι συνέργειες στις οποίες αναφέρεται η προαπόφαση αφορούν τα πλεονεκτήματα που απολαμβάνει στο Βέλγιο με τη μορφή χαμηλότερων επενδυτικών δαπανών λόγω του γεγονότος ότι ήδη διαθέτει εγκατάσταση στο Βέλγιο, χαμηλότερων δαπανών λειτουργίας λόγω του γεγονότος ότι τα γενικά έξοδα μπορούν να κατανέμονται σε μια μεγαλύτερη βάση παραγωγής, και της πρόσβασης σε φθηνή ενέργεια.
- (64) Τρίτο παράδειγμα: στην αίτησή της για προαπόφαση, η επιχείρηση Γ δηλώνει την πρόθεσή της να καταστήσει τη βελγική θυγατρική της κεντρική επιχείρηση μετά την αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων της στην Ευρώπη. Η επιχείρηση Γ θα αυξήσει το προσωπικό της σε ΙΠΑ στο Βέλγιο. Το Βέλγιο δέχεται και σε αυτή την περίπτωση της εφαρμογή της ΜΤΜΝ, λαμβάνοντας υπόψη τα προ φόρων κέρδη που δημιουργήθηκαν από ανεξάρτητες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συγκρίσιμων συναλλαγών στην ελεύθερη αγορά ως δείκτη του επιπέδου του κέρδους για τον υπολογισμό της φορολογητέας βάσης της κεντρικής επιχείρησης. Στη βάση αυτή, η εταιρεία Γ λαμβάνει προς τα κάτω προσαρμογή ύψους περίπου 60 % των καθαρών προ φόρων κερδών της.
- (65) Αφού εξέτασε ένα δείγμα 22 προαποφάσεων, η Επιτροπή θεωρεί τα εν λόγω τρία παραδείγματα ως αντιπροσωπευτικά του συνόλου του εν λόγω καθεστώτος. Παρότι τα πραγματικά περιστατικά, τα σχετικά ποσά και οι συναλλαγές διαφέρουν από τη μια περίπτωση στην άλλη, οι συναλλαγές αφορούν όλες τις πολυεθνικές που έχουν αυξήσει τις δραστηριότητές τους στο Βέλγιο και ζήτησαν και πέτυχαν να αφαιρεθούν από τη βάση του φόρου επί των εταιρειών τα κέρδη που πράγματι δημιούργησαν στο Βέλγιο αλλά, κατά τους ισχυρισμούς, οφείλονται σε συνέργειες, οικονομίες κλίμακας ή σε άλλους παράγοντες που συνδέονται με το γεγονός ότι ανήκουν σε όμιλο. Με βάση το δείγμα, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι απαλλαγές των πλεοναζόντων κερδών δεν χορηγήθηκαν σε μικρές επιχειρήσεις και οι βελγικές αρχές δεν ήταν σε θέση να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών μπορεί επίσης να χορηγηθεί σε οντότητες που ανήκουν σε μικρό όμιλο ή για λόγους άλλους από την εικαζόμενη ύπαρξη συνεργιών και οικονομιών κλίμακας.
- (66) Αφού κλήθηκαν να τεκμηριώσουν τη διαθεσιμότητα της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (εφεξής «ΜΜΕ»), οι βελγικές αρχές παρέδωσαν τρία παραδείγματα των μικρότερων δικαιούχων:
- την επιχείρηση Δ με συνολικό ισολογισμό ύψους [100-120] (*) εκατ. EUR και κύκλο εργασιών ύψους [60-80] εκατ. EUR και [200-250] ΙΠΑ,
 - την επιχείρηση Ε με συνολικό ισολογισμό ύψους [70-90] εκατ. EUR και [250-300] ΙΠΑ·
 - την επιχείρηση ΣΤ με συνολικό ισολογισμό ύψους [50-70] εκατ. EUR και κύκλο εργασιών ύψους [70-90] εκατ. EUR και [350-400] ΙΠΑ.

(*) Καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο.

- (67) Αφού κλήθηκαν να τεκμηριώσουν τη διαθεσιμότητα της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών για λόγους άλλους από την εικαζόμενη ύπαρξη συνεργειών και οικονομιών κλίμακας, οι βελγικές αρχές υπέβαλαν τρία παραδείγματα. Σε αυτές τις προαποφάσεις σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση, η υπηρεσία προαποφάσεων ενέκρινε, κατόπιν αιτήματος βελγικών επιχειρήσεων που ανήκουν σε ομίλους, μία προς τα κάτω προσαρμογή αντίστοιχη με το επίπεδο των επιχειρήσεων αυτών, βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92. Ωστόσο, σε αυτές τις τρεις περιπτώσεις, η προς τα κάτω προσαρμογή που εγκρίθηκε για τις βελγικές οντότητες έγινε μετά από μια αρχική προς τα άνω προσαρμογή, μέσω ενδοομιλικής τιμολόγησης, των κερδών των συνδεδεμένων επιχειρήσεων του ομίλου τους στη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Δανία, που πραγματοποιήθηκε αντίστοιχα από τις φορολογικές αρχές της Γερμανίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Δανίας.
- (68) Η παρούσα απόφαση δεν αφορά τέτοιες αυθεντικές αντίστοιχες προσαρμογές των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών ούτε άλλες παρόμοιες προσαρμογές. Αφορά μόνο τις προαποφάσεις για τη χορήγηση απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, η οποία συνιστά μονομερή και προσωρινή μείωση της φορολογητέας βάσης του Βελγίου που δεν αντιστοιχεί σε κάποια αρχική προς τα άνω προσαρμογή της ενδοομιλικής τιμολόγησης που πραγματοποιήθηκε από άλλη φορολογική δικαιοδοσία και χωρίς καμία άλλη ένδειξη ότι τα μειωμένα ποσά είχαν συμπεριληφθεί στη φορολογητέα βάση στην αλλοδαπή. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, δεν απαιτείται τα απαλλασσόμενα κέρδη να έχουν φορολογηθεί, ή έστω να έχουν περιληφθεί, στη φορολογητέα βάση μιας άλλης αλλοδαπής επιχείρησης του ομίλου. Αυτό το χαρακτηριστικό διακρίνει τις προαποφάσεις απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών από άλλες προαποφάσεις σχετικές με ενδοομιλική τιμολόγηση που χορήγησε η υπηρεσία προαποφάσεων βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, οι οποίες επιτρέπουν τη μείωση των κερδών που έχουν πράγματι εγγραφεί για φορολογικούς σκοπούς, αλλά όταν η μείωση είναι επακόλουθο της πραγματικής φορολόγησης ή μιας αρχικής προς τα άνω προσαρμογής των τιμών μεταβίβασης από μια αλλοδαπή φορολογική αρχή.

3. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- (69) Η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας διότι θεώρησε σε ένα πρώτο στάδιο ότι το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών συνιστά καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που απαγορεύονται από το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, διότι είναι ασυμβίβαστο με την εσωτερική αγορά.
- (70) Καταρχάς, σύμφωνα με την προκαταρκτική άποψη της Επιτροπής, το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών συνιστά καθεστώς κρατικών ενισχύσεων, κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ⁽⁴²⁾, που επιτρέπει σε ορισμένες βελγικές εταιρείες οι οποίες ανήκουν σε πολυεθνικούς ομίλους να ωφελούνται, χωρίς να απαιτούνται πρόσθετα μέτρα εφαρμογής, από σημαντική μείωση του ποσού του φόρου εταιρειών που οφείλουν να καταβάλουν στο Βέλγιο. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό παρά το γεγονός ότι η απαλλαγή χορηγείται μέσω φορολογικών προαποφάσεων.
- (71) Δεύτερον, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι το επίμαχο καθεστώς χορηγούσε επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους του. Η Επιτροπή θεώρησε ότι το καθεστώς συνιστούσε παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς, δεδομένου ότι η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος εταιρειών χορηγείται για ένα μέρος των κερδών, ενώ τα κέρδη αυτά έχουν στην πραγματικότητα δημιουργηθεί και εγγραφεί στους λογαριασμούς της βελγικής οντότητας του ομίλου. Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες αν τα αποκαλούμενα πλεονάζοντα κέρδη που απαλλάσσονται βάσει του καθεστώτος είναι σύμφωνα με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, δεδομένου ότι η δυνατότητα χωριστού προσδιορισμού μιας τέτοιας συνιστώσας των κερδών είναι αμφίβολη και ότι τα πραγματικά κέρδη από τη συμμετοχή σε έναν πολυεθνικό όμιλο έχουν, σε κάθε περίπτωση, υπερεκτιμηθεί σημαντικά.
- (72) Προκαταρκτικώς, η Επιτροπή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το πλεονέκτημα που χορηγήθηκε από το επίδικο καθεστώς ήταν επιλεκτικό, εφόσον από αυτό ωφελούνται μόνον οι βελγικές οντότητες που ανήκουν σε κάποιο πολυεθνικό όμιλο. Οι βελγικές οντότητες που ασκούν τις δραστηριότητές τους αποκλειστικά στο Βέλγιο δεν μπορούσαν πράγματι να δηλώσουν τέτοια κέρδη. Επιπλέον, οι δικαιούχοι του καθεστώτος έχουν εν γένει μεταφέρει στο Βέλγιο σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων τους ή πραγματοποιήσαν σημαντικές επενδύσεις στη χώρα.
- (73) Η Επιτροπή έκρινε επίσης, προκαταρκτικώς, ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δεν μπορούσε να δικαιολογηθεί από την ανάγκη αποφυγής της διπλής φορολογίας, εφόσον δεν υπήρχε καμία πρόθεση κάποιας άλλης χώρας να φορολογήσει τα ίδια κέρδη.

⁽⁴²⁾ Έχοντας τεθεί σε ισχύ από τις 14 Οκτωβρίου 2015, ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (κωδικοποιημένο κείμενο), που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9, κατήργησε και αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1). Οι παραπομπές στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 θεωρούνται παραπομπές στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1589 και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα II αυτού του κανονισμού.

- (74) Εφόσον πληρούνται όλες οι άλλες προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και κανένας εμφανής λόγος δεν επιτρέπει να διαπιστωθεί η συμβατότητα του καθεστώτος απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών με την εσωτερική αγορά, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι το εν λόγω καθεστώς αποτελεί καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ασυμβίβαστο με την εσωτερική αγορά. Για τον λόγο αυτό αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ έναντι του εν λόγω καθεστώτος.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

- (75) Το Βέλγιο διατύπωσε παρατηρήσεις σχετικά με το πλαίσιο που επελέγη για την αξιολόγηση του μέτρου στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, επικαλέστηκε τη μη τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και υποστήριξε ότι η απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας περιείχε πολλά σφάλματα ερμηνείας.

4.1. Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την επιλογή πλαισίου για την εκτίμηση του μέτρου και η αρχή της ίσης μεταχείρισης

- (76) Το Βέλγιο αμφισβητεί ότι ο συνδυασμός του άρθρου 185 παράγραφος 2 του ΚΦΕ 92, της εγκυκλίου της 4ης Ιουλίου 2006, των ετήσιων εκθέσεων της υπηρεσίας προαποφάσεων και της ανάλυσης των φορολογικών προαποφάσεων, συνιστά καθεστώς που πληροί τα κριτήρια που ορίζει το άρθρο 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, ελλείψει εμπειριστωμένης εξέτασης όλων των προαποφάσεων που χορηγούν απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, η ανάλυση του μέτρου ως καθεστώς πρέπει να αφορά μόνον τις νομικές διατάξεις. Θεωρεί ότι τα παραδείγματα που περιλαμβάνονται στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας έχουν επιλεγεί με τρόπο επιλεκτικό και οδηγούν μόνο σε επιφανειακά συμπεράσματα.
- (77) Υποστηρίζει, επίσης, ότι είναι το μόνο κράτος μέλος για το οποίο η Επιτροπή έχει κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας για ένα καθεστώς προαποφάσεων και όχι για κάποιο μεμονωμένο μέτρο, ενώ τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν κάνει χρήση των φορολογικών προαποφάσεων. Το Βέλγιο θεωρεί ότι αυτή η πρακτική είναι αντίθετη με την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

4.2. Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την ύπαρξη σφαλμάτων ερμηνείας στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας

4.2.1. Ο ρόλος του λογιστικού κέρδους και του συστήματος αναφοράς

- (78) Το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή αποδίδει υπερβολική σημασία στο λογιστικό κέρδος των βελγικών επιχειρήσεων για τον προσδιορισμό του συστήματος αναφοράς. Η βελγική νομοθεσία σχετικά με την εταιρική φορολογία επιτρέπει ή απαιτεί πολλές προσαρμογές, προς τα άνω ή προς τα κάτω, για τη μετάβαση από το λογιστικό κέρδος στο φορολογητέο κέρδος. Σύμφωνα με το Βέλγιο, οι εν λόγω προσαρμογές, και ιδίως εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, αποτελούν εγγενές στοιχείο του συστήματος αναφοράς και εφαρμόζονται σε όλους τους φορολογούμενους που πληρούν τους όρους για την εφαρμογή των εν λόγω προσαρμογών.
- (79) Το Βέλγιο ισχυρίζεται επίσης ότι το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 αποσκοπεί στην αποφυγή της διπλής φορολογίας. Δεδομένου ότι τα προβλήματα της διπλής οικονομικής φορολογίας δεν επηρεάζουν ούτε τους εθνικούς ομίλους ούτε τις αυτόνομες οντότητες, βρίσκονται σε διαφορετική πραγματική και νομική κατάσταση από εκείνη των πολυεθνικών επιχειρήσεων, όσον αφορά τον σκοπό που επιδιώκει το επίμαχο μέτρο. Το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 δεν συνιστά παρέκκλιση από το κοινό φορολογικό σύστημα.

4.2.2. Η εφαρμογή από το Βέλγιο της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 δεν παρέχει κανένα πλεονέκτημα

- (80) Το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι μόνον τα κέρδη που δημιουργούνται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού μπορούν να φορολογηθούν βάσει του συστήματος φορολογίας εταιρειών. Επιπλέον, δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει ήδη αποδεχθεί την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού ως αρχή για τη διαπίστωση της ύπαρξης πλεονεκτήματος για τους σκοπούς της αξιολόγησης των κρατικών ενισχύσεων, μια φορολογική απόφαση μπορεί να προσφέρει πλεονέκτημα σε φορολογούμενο μόνον εάν είναι αντίθετη προς την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού.
- (81) Το Βέλγιο υπενθυμίζει ότι ο καθορισμός των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών δεν χρησιμεύει μόνο για τον καθορισμό της κατάλληλης τιμής των αγαθών και υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των συνδεδεμένων

μερών, αλλά και για την κατανομή των πλεοναζόντων κερδών μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων του ομίλου. Το Βέλγιο υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν όλες οι συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων έχουν τιμολογηθεί σωστά, αυτό δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι τα συνολικά κέρδη είναι σύμφωνα με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού⁽⁴³⁾. Προσθέτει ότι ο ίδιος ο μηχανισμός των προσαρμογών των τιμών μεταβίβασης αποδεικνύει ότι δεν είναι δυνατόν η φορολόγηση να βασίζεται στις τιμές που εμφανίζονται στους εμπορικούς λογαριασμούς. Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι το εμπορικό κέρδος είναι υψηλότερο από το αποδεκτό κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού είναι άνευ σημασίας.

- (82) Το Βέλγιο υποστηρίζει ότι τα πλεονάζοντα κέρδη δεν μπορούν να αποδοθούν στις βελγικές οντότητες σύμφωνα με τη μέθοδο της χωριστής οντότητας, στην οποία ακριβώς βασίζεται η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού. Η εξαίρεση των κερδών αυτών από τη φορολογητέα βάση των βελγικών οντοτήτων δεν έχει ως αποτέλεσμα να αποκτούν πλεονέκτημα. Σύμφωνα με το Βέλγιο, δεν υπάρχει συναίνεση σε διεθνές επίπεδο σχετικά με το πώς τα κέρδη που πραγματοποιούνται χάρη στις συνέργειες σε επίπεδο ομίλου και/ή τις οικονομίες κλίμακας πρέπει να κατανέμονται μεταξύ των διαφόρων οντοτήτων ομίλου. Ακόμη και αν τα πλεονάζοντα κέρδη έπρεπε να απαλλάσσονται από κάθε φόρο λόγω του γεγονότος ότι δεν φορολογούνται από καμία άλλη φορολογική δικαιοδοσία, ενώ απαλλάσσονται από το Βέλγιο, αυτό δεν έχει υποχρέωση να διασφαλίζει τη φορολόγηση όλων των κερδών.
- (83) Το Βέλγιο περιέγραψε μια διαδικασία δύο σταδίων, που παρουσιάζεται συνοπτικά στην αιτιολογική σκέψη 15, για τον υπολογισμό των κερδών που εκπίπτουν δυνάμει της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών.
- (84) Θεωρεί ότι η προέλευση των πλεοναζόντων κερδών είναι άνευ σημασίας για το ερώτημα αν χορηγεί πλεονέκτημα, ενώ φορολογεί εξ ολοκλήρου το κέρδος που πραγματοποιείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού των οικείων οντοτήτων. Το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι τα πλεονάζοντα κέρδη προκύπτουν συνήθως από συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας και παραπέμπει στην παράγραφο 1.10 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση για να δικαιολογήσει τον μη καταλογισμό των κερδών αυτών στο Βέλγιο⁽⁴⁴⁾. Θεωρεί ότι, εάν τα πλεονάζοντα κέρδη δεν αποδίδονται σε καμία άλλη φορολογική δικαιοδοσία και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται σε καμία φορολόγηση, αυτό συνιστά αδυναμία της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού.
- (85) Το Βέλγιο αμφισβητεί την ύπαρξη ανακολουθιών στην επιλογή της πλέον κατάλληλης μεθόδου ενδοομιλικής τιμολόγησης ή του ελεγχόμενου μέρους. Επιπλέον, κατά την άποψη του Βελγίου, οι τυχόν ασυνέπειες που διαπιστώνονται δεν μπορούν να γενικευθούν για τους σκοπούς της αξιολόγησης του καθεστώτος χωρίς διεξοδική ανάλυση όλων των προαποφάσεων για κάθε περίπτωση χωριστά.
- (86) Το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι η φορολόγηση ή μη των πλεοναζόντων κερδών στην αλλοδαπή δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητά του. Ορισμένες προαποφάσεις που χορηγούν απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών έχουν δημοσιευθεί και ορισμένες επιχειρήσεις επιδεικνύουν διαφάνεια στους ετήσιους λογαριασμούς τους. Η ανταλλαγή πληροφοριών δεν είναι δυνατή, δεδομένου ότι δεν εναπόκειται στο Βέλγιο να αποφασίσει την κατανομή των κερδών και τον τόπο της φορολόγησής τους. Εάν διαπιστωθεί πράγματι ότι τα κέρδη αυτά δεν υπόκεινται σε καμία φορολόγηση, αυτό συνιστά άνιση μεταχείριση από το βελγικό δίκαιο και το αλλοδαπό δίκαιο και/ή αδυναμία της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού που την προκαλούν.

4.2.3. Η εφαρμογή του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 δεν είναι επιλεκτική

- (87) Παραπέμποντας στη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου⁽⁴⁵⁾, το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι οι επιχειρήσεις που επωφελούνται από το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 δεν έχουν κοινά χαρακτηριστικά που τις διακρίνουν από τις άλλες επιχειρήσεις, εκτός από το γεγονός ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής αυτής της διάταξης. Σύμφωνα με το Βέλγιο, το γεγονός ότι το ευεργέτημα αυτής της διάταξης περιορίζεται στις πολυεθνικές εταιρείες δεν αρκεί για να θεμελιωθεί η επιλεκτικότητα του, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις αυτές, σε αντίθεση, για παράδειγμα, με τις εξωχώριες εταιρείες δεν έχουν κοινά χαρακτηριστικά όσον αφορά τον οικονομικό τομέα, τη δραστηριότητα, το μέγεθος του ισολογισμού, τον αριθμό των μισθωτών ή τη χώρα εγκατάστασης.
- (88) Το Βέλγιο απορρίπτει επίσης το επιχείρημα ότι η μεταγκατάσταση ουσιαστών δραστηριοτήτων, η πραγματοποίηση επενδύσεων ή η δημιουργία θέσεων απασχόλησης στο Βέλγιο συνιστούν ρητή ή σιωπηρή προϋπόθεση της εφαρμογής των φορολογικών προαποφάσεων για τη χορήγηση απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών. Σύμφωνα με το Βέλγιο, η νομοθεσία δεν επιβάλλει καμία προϋπόθεση αυτού του είδους και η υπηρεσία προαποφάσεων δεν έχει την εξουσία να ορίζει τέτοιες προϋποθέσεις. Η μόνη νόμιμη υποχρέωση που επιβάλλεται στον αιτούντα συνίσταται στην περιγραφή των δραστηριοτήτων του, καθώς και σε πλήρη περιγραφή της κατάστασης ή της συγκεκριμένης πράξης, όπως προβλέπει το άρθρο 21 του νόμου της 24ης Δεκεμβρίου 2002 για τη θέσπιση συστήματος προαποφάσεων στη βελγική φορολογική νομοθεσία.

⁽⁴³⁾ Το Βέλγιο παραπέμπει σχετικά στα παραδείγματα που αφορούν τις μη αμειβόμενες υπηρεσίες εντός του ομίλου που αναφέρονται στις παραγράφους 7.12 και 7.13 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση.

⁽⁴⁴⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 52.

⁽⁴⁵⁾ Υπόθεση T-399/11, Banco Santander SA και Santusa Holding κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2014:938.

4.2.4. Αιτιολόγηση

- (89) Το Βέλγιο θεωρεί ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δικαιολογείται επειδή συνιστά απαραίτητο και αναλογικό μέσο για την αποφυγή πιθανής διπλής φορολογίας. Το Βέλγιο υπογραμμίζει ότι ο σκοπός της εν λόγω απαλλαγής δεν είναι η μείωση των πραγματικών διπλών φορολογήσεων ούτε η διόρθωσή τους.

4.2.5. Ανάκτηση

- (90) Το Βέλγιο υποστηρίζει ότι, σε κάθε περίπτωση, αποκλείεται η ανάκτηση των ενισχύσεων βάσει των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης⁽⁴⁶⁾, δεδομένου ότι, σε προγενέστερες αποφάσεις της σε θέματα ενδοομιλικής τιμολόγησης και κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή έκρινε ότι δεν μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, όταν ένα κράτος μέλος τηρεί την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού⁽⁴⁷⁾, εφόσον δεν υφίσταται εναρμονισμένη νομοθεσία στο επίπεδο της Ένωσης στον τομέα αυτό. Το Βέλγιο παραπέμπει, εξάλλου, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου Υπουργών σχετικά με τον κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων⁽⁴⁸⁾, αναφερόμενο σε κάποιο άλλο καθεστώς που υποτίθεται ότι βασίζεται στις ίδιες ακριβώς αρχές με εκείνες του καθεστώτος απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών⁽⁴⁹⁾, και επικαλείται το γεγονός ότι η Επιτροπή το έκρινε προβληματικό υπό το πρίσμα των κανόνων κρατικών ενισχύσεων μετά την παρέλευση δέκα ετών από τη λήξη του καθεστώτος των συμφωνιών σχετικά με το κεφάλαιο της παραοικονομίας. Τέλος, η ανάκτηση των ενισχύσεων θα ήταν εξαιρετικά περίπλοκη και θα οδηγούσε σε διπλή φορολογία καθώς και άιση μεταχείριση μεταξύ του Βελγίου και των άλλων κρατών μελών που κάνουν επίσης χρήση της πρακτικής των φορολογικών προαποφάσεων.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

- (91) Έχουν διατυπωθεί παρατηρήσεις από την AGC Glass Europe SA/NV την 1η Ιουλίου 2015 και από [...] στις 3 Ιουλίου 2015. Οι δύο επιχειρήσεις έλαβαν προαποφάσεις δυνάμει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92.
- (92) Στις παρατηρήσεις της, η AGC Glass Europe SA/NV δηλώνει ότι ουδέποτε εφάρμοσε την προαπόφαση που έλαβε βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92.
- (93) [...] ισχυρίζεται ότι κακώς αναφέρεται στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας μεταξύ των δικαιούχων του επίμαχου μέτρου. Προσθέτει ότι έλαβε μια προαπόφαση για ενδοομιλική τιμολόγηση που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα είτε προς τα άνω προσαρμογή της ενδοομιλικής τιμολόγησης βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΚΦΕ 92 είτε προς τα κάτω προσαρμογή βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92⁽⁵⁰⁾. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, θεωρεί ότι δεν επωφελείται από το καθεστώς και ζητά να εξαιρεθεί από την τελική απόφαση και κάθε συνακόλουθη ενέργεια ανάκτησης.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

6.1. Ύπαρξη καθεστώτος

- (94) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589. Βάσει του εν λόγω άρθρου, με τον όρο καθεστώς ενισχύσεων «κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, μπορούν να χορηγούνται ατομικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο».
- (95) Η νομολογία της Ένωσης δεν παρέχει καμία ένδειξη ως προς την ερμηνεία αυτού του ορισμού. Η Επιτροπή επισημαίνει, ωστόσο, ότι τα δικαστήρια της Ένωσης έχουν, κατά το παρελθόν, δεχθεί την πρακτική της να χαρακτηρίζει ως καθεστώς ενισχύσεων, κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης, φορολογικά μέτρα που παρουσιάζουν πολλά χαρακτηριστικά όμοια με αυτά του εν λόγω καθεστώτος⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁶⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416, σκέψεις 69 και 147.

⁽⁴⁷⁾ Ibid.

⁽⁴⁸⁾ Βλέπε τα συμπεράσματα της προεδρίας του Συμβουλίου Ecofin της 19ης Μαρτίου 2003, που παραπέμπουν στην έκθεση της ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας» με στοιχεία αναφοράς 7018/1/03 FISC 31 REV 1 και είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7431-2003-INIT/fr/pdf>

⁽⁴⁹⁾ Το ονομαζόμενο καθεστώς των συμφωνιών για το ανεπίσημο κεφάλαιο, που αναφέρεται ως καθεστώς E002 στα έγγραφα του κώδικα δεοντολογίας.

⁽⁵⁰⁾ [...] επισύναψε στις παρατηρήσεις της την εν λόγω προαπόφαση καθώς και τη μελέτη της ενδοομιλικής τιμολόγησης στην οποία αυτή βασίζεται.

⁽⁵¹⁾ Βλέπε ιδίως συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416 και την υπόθεση C-519/07 P, Επιτροπή κατά Koninklijke FrieslandCampina, ECLI:EU:C:2009:556.

- (96) Εξ ορισμού, ένα καθεστώς ενισχύσεων πληροί τα ακόλουθα τρία κριτήρια: i) πρόκειται για διάταξη βάσει της οποίας επιτρέπεται η χορήγηση ενισχύσεων· ii) το καθεστώς δεν απαιτεί περαιτέρω εκτελεστικά μέτρα· και iii) το καθεστώς που ορίζει τους δυνητικούς δικαιούχους της ενίσχυσης κατά γενικό και αφηρημένο τρόπο.
- (97) Όσον αφορά το πρώτο από τα κριτήρια αυτά, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών χορηγείται βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92. Η διάταξη αυτή, που εισήχθη στον βελγικό κώδικα φορολογίας εισοδήματος με τον νόμο της 21ης Ιουνίου 2004, επιτρέπει τις προς τα κάτω προσαρμογές των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών που περιλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση των φορολογουμένων όταν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Αναφέρεται στις διάφορες προαποφάσεις που απαλλάσσουν τα πλεονάζοντα κέρδη ως τη νομική βάση της εν λόγω απαλλαγής και αναφέρεται από το Βέλγιο στα διάφορα έγγραφα που περιγράφουν την απαλλαγή ⁽⁵²⁾.
- (98) Η εφαρμογή του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 εξηγείται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου της 21ης Ιουνίου 2004, στην εγκύκλιο της 4ης Ιουλίου 2006 και στις απαντήσεις του υπουργού οικονομικών στις κοινοβουλευτικές ερωτήσεις σχετικά με την εφαρμογή αυτής της διάταξης. Οι απαντήσεις αυτές επιβεβαιώνουν ότι η εφαρμογή της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών υπερβαίνει τα προβλεπόμενα από την προαναφερθείσα διάταξη και επεκτείνεται στα κέρδη τα οποία δεν έχουν περιληφθεί ούτε στα κέρδη κάποιας συνδεδεμένης εταιρείας που ανήκει στον ίδιο όμιλο σε άλλη φορολογική δικαιοδοσία. Η απουσία οποιασδήποτε υποχρέωσης να αποδειχθεί ότι τα ίδια κέρδη περιλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση των δύο συνδεδεμένων επιχειρήσεων (της μιας στην αλλοδαπή και της άλλης στο Βέλγιο) αποτελεί σημαντικό στοιχείο που επιτρέπει τη διάκριση ανάμεσα στις προαποφάσεις για τη χορήγηση απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών και στις άλλες προαποφάσεις που επιτρέπουν μια προς τα κάτω προσαρμογή των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 ⁽⁵³⁾.
- (99) Εν κατακλείδι, το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, η αιτιολογική έκθεση του νόμου της 21ης Ιουνίου 2004, η εγκύκλιος της 4ης Ιουλίου 2006 και οι απαντήσεις του υπουργού οικονομικών στις κοινοβουλευτικές ερωτήσεις σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, συνιστούν τις πράξεις βάσει των οποίων χορηγείται απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών.
- (100) Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο, η Επιτροπή κρίνει ότι ο όρος «μέτρα εφαρμογής» πρέπει να θεωρείται ότι προϋποθέτει την άσκηση μη αμελητέας διακριτικής ευχέρειας από την αρχή χορήγησης των ενισχύσεων, η οποία μπορεί να επηρεάσει το ποσό, τα χαρακτηριστικά ή τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης με την έκδοση μεταγενεστέρων πράξεων ⁽⁵⁴⁾. Αντιθέτως, η απλή τεχνική εφαρμογή της πράξης που προβλέπει τη χορήγηση των επίμαχων ενισχύσεων δεν συνιστά μέτρο εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589.
- (101) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών χορηγείται χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589. Τα στοιχεία που απαιτούνται για τη χορήγηση της εν λόγω απαλλαγής μπορούν να περιγραφούν *in abstracto*. Αποκαλύπτουν την ύπαρξη μιας συστηματικής συμπεριφοράς ως προς τη χορήγηση των ενισχύσεων, η οποία διαπιστώθηκε στο δείγμα των προαποφάσεων που εξέτασε η Επιτροπή και περιγράφονται από το Βέλγιο στις παρατηρήσεις του σχετικά με την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας.
- (102) Απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών παρέχεται επίσης εάν υπάρχουν όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

— οι δικαιούχες οντότητες ανήκουν σε πολυεθνική εταιρεία,

⁽⁵²⁾ Η διαπίστωση της ύπαρξης καθεστώτος συνάγεται από το γεγονός ότι, στην ετήσια έκθεσή της, η υπηρεσία προαποφάσεων αναφέρει τις αποφάσεις απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών ως ειδική κατηγορία των προαποφάσεων και το γεγονός ότι άλλες βελγικές αρχές διαφημίζουν το καθεστώς. Βλέπε ιδίως, Περιφέρεια Βρυξελλών Πρωτεύουσας, <http://www.investinbrussels.com>, «Belgian R&D incentives unparalleled in Europe», 18/1/13: «Companies established in Belgium acting as the principal in a centralised business model can also apply an “excess accounting profit” ruling, resulting in an average tax rate of between 7-9 %.» (Εταιρείες εγκατεστημένες στο Βέλγιο που λειτουργούν ως η κύρια επιχείρηση σε ένα επιχειρηματικό μοντέλο κεντρικής οργάνωσης μπορούν επίσης να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση απόφασης «απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών» που συνεπάγεται μέσο συντελεστή φορολόγησης μεταξύ 7-9 %)· Ομοσπονδιακή Δημόσια Υπηρεσία Οικονομικών, υπηρεσία φορολογίας αλλοδαπών επενδύσεων, παρουσιάσεις με τίτλο «Φορολογικά κίνητρα στο Βέλγιο», 2009, και «Βελγική φορολογία: Νέα καινοτόμα μέτρα», Παρίσι, 9 Οκτωβρίου 2007, διατίθενται στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: http://finances.belgium.be/fr/sur_le_spf/structure_et_services/services_du_president/Fiscaliteit_van_de_buitenlandse_investeringen/publications/presentations

⁽⁵³⁾ Όλες οι προς τα κάτω προσαρμογές που έγιναν δυνάμει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 δεν βασίζονται στην ύπαρξη των αποκαλούμενων πλεοναζόντων κερδών. Η διάταξη αυτή αποτελεί επίσης τη νομική βάση για τις προσαρμογές της ενδοομιλικής τιμολόγησης που πραγματοποιείται με αίτημα Βέλγων που υπόκεινται στον φόρο και το Βέλγιο δέχεται να μειώσει τη βελγική φορολογητέα βάση ως αντίδραση σε μια αρχική προς τα άνω προσαρμογή από την πλευρά άλλης φορολογικής δικαιοδοσίας. Το γεγονός ότι το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 χρησιμοποιείται επίσης ως νομική βάση για τις προς τα κάτω προσαρμογές της φορολογητέας βάσης, εκτός από εκείνες που συνδέονται με την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, δεν εμποδίζει να αποτελεί τη νομική βάση του επίμαχου καθεστώτος.

⁽⁵⁴⁾ Παραδείγματος χάριν, όταν ένας δημόσιος φορέας εξουσιοδοτείται να χρησιμοποιεί διάφορα μέσα για την προώθηση της τοπικής οικονομίας και εφαρμόζει διάφορα μέτρα ενίσχυσης για τον σκοπό αυτό, τούτο σημαίνει ότι έχει σημαντική διακριτική ευχέρεια ως προς το ποσό, τα χαρακτηριστικά ή τους όρους της ενίσχυσης και ως προς τον στόχο που επιδιώκει να επιτύχει η χορήγησή της και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη καθεστώτος ενισχύσεων. Βλέπε απόφαση της Επιτροπής 2012/252/ΕΕ, της 13ης Ιουλίου 2011, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 6/08 (πρώην NN 69/07) που χορήγησε η Φινλανδία στην Åland Industrihus Ab (ΕΕ L 125 της 12.5.2012, σ. 33), αιτιολογική σκέψη 110.

- οι οντότητες αυτές λαμβάνουν υποχρεωτική προέγκριση με απόφαση της υπηρεσίας προαποφάσεων και, ως εκ τούτου, η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται μόνο για τα κέρδη που συνδέονται με μια νέα κατάσταση που δεν έχει ακόμη παραγάγει αποτελέσματα από φορολογική άποψη, όπως μια αναδιοργάνωση που συνεπάγεται τη μετεγκατάσταση της κεντρικής επιχείρησης στο Βέλγιο, ή ακόμη και αύξηση των δραστηριοτήτων ή την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων στη χώρα ⁽⁵⁵⁾,
 - τα κέρδη που πραγματοποιούν οι οντότητες αυτές υπερβαίνουν τα κέρδη που θα είχαν δημιουργήσει συγκρίσιμες αυτόνομες οντότητες σε παρόμοιες περιστάσεις,
 - οι εν λόγω οντότητες δεν πρέπει να προβαίνουν σε μια αρχική προς τα άνω προσαρμογή σε άλλο κράτος μέλος.
- (103) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 65, η Επιτροπή αξιολόγησε δείγμα 22 ατομικών προαποφάσεων, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό του εν λόγω καθεστώτος. Στην πραγματικότητα, αν και το κάθε πραγματικό περιστατικό χωριστά, τα σχετικά ποσά και οι πράξεις διαφέρουν από τη μία προαπόφαση στην άλλη, οι εν λόγω αποφάσεις αφορούν όλες τις μεγάλες πολυεθνικές που έχουν αυξήσει τις δραστηριότητές τους στο Βέλγιο και ζήτησαν και πέτυχαν να αφαιρεθούν από τη βάση του φόρου επί των εταιρειών τα κέρδη που πράγματι δημιούργησαν στο Βέλγιο αλλά, κατά τους ισχυρισμούς, οφείλονται σε συνέργειες, οικονομίες κλίμακας ή σε άλλους παράγοντες που συνδέονται με το γεγονός ότι ανήκουν σε όμιλο.
- (104) Σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται το Βέλγιο, το γεγονός ότι η Επιτροπή αναφέρεται σε κοινά στοιχεία που διαπιστώθηκαν στο δείγμα των προαποφάσεων δεν σημαίνει ότι αυτή θεωρεί ότι τα στοιχεία κρατικής ενίσχυσης προκύπτουν από ατομικές προαποφάσεις και όχι από ένα καθεστώς. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προαποφάσεις είναι ένα μέσο εφαρμογής του καθεστώτος, όπως προβλέπει ο νόμος στον οποίο βασίζεται το καθεστώς, και ότι η περιγραφή ορισμένων μεμονωμένων προαποφάσεων στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας απλώς αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο το καθεστώς τέθηκε σε εφαρμογή στην πράξη. Σε κάθε περίπτωση, στο τμήμα 4.1 της απόφασής της για την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή εξήγησε σαφώς τους λόγους για τους οποίους έκρινε, σε εκείνο το στάδιο, ότι το μέτρο συνιστούσε καθεστώς ενισχύσεων, κατά τρόπο που οι βελγικές αρχές δεν μπορούσαν να έχουν την παραμικρή αυταπάτη ως προς την πιθανότητα να αποφανθεί η Επιτροπή ότι τα στοιχεία κρατικής ενίσχυσης απορρέουν από τις προαποφάσεις και όχι από ένα καθεστώς.
- (105) Η υποχρέωση έκδοσης ατομικής απόφασης προέγκρισης ώστε να είναι δυνατή η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δεν συνιστά μέτρο εφαρμογής, αλλά μια τεχνική λεπτομέρεια εφαρμογής του καθεστώτος, που εξασφαλίζει την τήρηση των όρων που καθορίζονται από το καθεστώς και τη μέθοδο που έχει επιλεγεί από τον φορολογούμενο για να καθορίσει το ύψος των προς απαλλαγή εικαζόμενων πλεοναζόντων κερδών ⁽⁵⁶⁾.
- (106) Το συμπέρασμα αυτό δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι η υπηρεσία προαποφάσεων διαθέτει περιορισμένη διακριτική ευχέρεια να αποδεχθεί το ακριβές ποσοστό της προς τα κάτω προσαρμογής που εφαρμόζεται στη φορολογητέα βάση ανάλογα με τα στοιχεία που παρέχει ο φορολογούμενος ή για να αξιολογήσει αν πληρούνται ορισμένες από τις προϋποθέσεις χορήγησης μιας τέτοιας έκπτωσης (π.χ. η ύπαρξη μιας νέας κατάστασης η οποία δεν έχει ακόμα παραγάγει αποτελέσματα σε φορολογικό επίπεδο). Πράγματι, η ύπαρξη ειδικής υπηρεσίας προαποφάσεων που διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα όσον αφορά τις προαποφάσεις, ώστε να αξιολογεί την αξιοπιστία του κατά προσέγγιση

⁽⁵⁵⁾ Εάν ο φορολογούμενος υποχρεούται, καταρχήν, να υποβάλει μελέτη για την ενδοομιλική τιμολόγηση, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών εφαρμόζεται καταρχήν, χωρίς να χρειάζεται να αποδειχθεί η ύπαρξη διπλής φορολογίας. Η απαλλαγή βασίζεται, επίσης, πάντοτε στην παραδοχή ότι τα πλεονάζοντα κέρδη οφείλονται σε συνέργειες, οικονομίες κλίμακας ή άλλα οφέλη που πηγάζουν από τη συμμετοχή σε πολυεθνικό όμιλο.

⁽⁵⁶⁾ Βλέπε, κατ' αναλογία, την απόφαση 2003/601/ΕΚ της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων C54/2001 (πρώην NN 55/2000) Ιρλανδία — Foreign Income (ΕΕ L 204 της 13.8.2003, σ. 51) (ειδικότερα, την αιτιολογική σκέψη 30 της απόφασης αυτής)· την απόφαση 2003/757/ΕΚ της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων που εφαρμόζει το Βέλγιο υπέρ των κέντρων συντονισμού που είναι εγκατεστημένα στο Βέλγιο (ΕΕ L 282 της 30.10.2003, σ. 25) (ειδικότερα, την αιτιολογική σκέψη 13 της απόφασης αυτής· για να μπορούν να επωφεληθούν από την ειδική φορολογική μεταχείριση που παρέχει το καθεστώς, τα κέντρα συντονισμού οφείλουν προηγουμένως να έχουν εγκριθεί ατομικά με βασιλικό διάταγμα)· την απόφαση 2003/515/ΕΚ της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων που έδωσαν σε εφαρμογή οι Κάτω Χώρες υπέρ των διεθνών χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων (ΕΕ L 180 της 18.7.2003, σ. 52) (ειδικότερα, την αιτιολογική σκέψη 16 της απόφασης αυτής· η σύσταση αποθεματικού για κινδύνους που συνεπάγεται φορολογική απαλλαγή στο πλαίσιο του καθεστώτος έπρεπε να εγκριθεί από την ολλανδική φορολογική αρχή)· την απόφαση 2003/501/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 2002, σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων C 49/2001 (πρώην NN 46/2000) — Κέντρα συντονισμού — που εφάρμοσε το Λουξεμβούργο (ΕΕ L 170 της 9.7.2003, σ. 20) (ειδικότερα, την αιτιολογική σκέψη 9 της απόφασης αυτής· απαιτούνταν προηγούμενη διοικητική άδεια για τη χορήγηση της ειδικής φορολογικής μεταχείρισης που παρέχει το καθεστώς των κέντρων συντονισμού)· και την απόφαση 2003/81/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Αυγούστου 2002, σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζει η Ισπανία στα «συντονιστικά κέντρα της Βισκαϊκής» [ενίσχυση C 48/2001 (πρώην NN 43/2000)] (ΕΕ L 31 της 6.2.2003, σ. 26) (ειδικότερα, την αιτιολογική σκέψη 14 της απόφασης αυτής· για να μπορούν οι επιχειρήσεις να επωφεληθούν από το φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού, θα πρέπει πρώτα να λαμβάνουν την έγκριση των φορολογικών αρχών, η οποία ισχύει για μέγιστο χρονικό διάστημα πέντε ετών).

υπολογισμού του ποσού των πλεοναζόντων κερδών που δηλώθηκε από τον φορολογούμενο κατά το δεύτερο στάδιο, απαιτείται κατ' ανάγκην περιορισμένη διακριτική ευχέρεια εκ μέρους της υπηρεσίας προαποφάσεων. Ωστόσο, αυτό εγγυάται μόνο τη συνεπή εφαρμογή της απαλλαγής.

- (107) Η υπηρεσία προαποφάσεων εξέδιδε συστηματικά αποφάσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, όταν πληρούνταν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 102. Επιπλέον, όπως επιβεβαίωσε το Βέλγιο, η υπηρεσία προαποφάσεων ουδέποτε απέρριψε αίτηση προαπόφασης για τη χορήγηση απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών ⁽⁵⁷⁾.
- (108) Εξ αυτού η Επιτροπή συμπεραίνει ότι για την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δεν απαιτείται κανένα πρόσθετο μέτρο εφαρμογής.
- (109) Όσον αφορά το τρίτο κριτήριο, η πράξη βάσει της οποίας χορηγείται η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών ορίζει κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο τους δυνητικούς δικαιούχους της απαλλαγής αυτής. Η εφαρμογή του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, που αποτελεί τη νομική βάση των προαποφάσεων που απαιτούνται για τη χορήγηση της απαλλαγής, περιορίζεται στις οντότητες που ανήκουν σε «πολυεθνικό όμιλο συνδεδεμένων εταιρειών».
- (110) Εν κατακλείδι, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, όπως εφαρμόζεται συστηματικά από την υπηρεσία προαποφάσεων, πληροί τις προϋποθέσεις ύπαρξης καθεστώτος ενισχύσεων που ορίζονται στο άρθρο 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, στην περίπτωση καθεστώτος ενισχύσεων, η Επιτροπή μπορεί να περιοριστεί στη μελέτη των γενικών χαρακτηριστικών του οικείου καθεστώτος και δεν υποχρεούται να εξετάζει κάθε συγκεκριμένη περίπτωση στην οποία εφαρμόστηκε το καθεστώς ⁽⁵⁸⁾.

6.2. Ύπαρξη ενίσχυσης

- (111) Όπως ορίζεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.
- (112) Κατά πάγια νομολογία, ο χαρακτηρισμός της κρατικής ενίσχυσης, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, απαιτεί τη συνδρομή όλων των προβλεπόμενων στη διάταξη αυτή προϋποθέσεων ⁽⁵⁹⁾. Επομένως, είναι σαφές ότι, για να μπορεί ένα μέτρο να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση, πρώτον, πρέπει να πρόκειται για παρέμβαση από το κράτος ή μέσω κρατικών πόρων· δεύτερον, η παρέμβαση αυτή πρέπει να μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών· τρίτον, πρέπει να παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα σε μια επιχείρηση· και, τέταρτον, πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ⁽⁶⁰⁾.
- (113) Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση για να υφίσταται ενίσχυση, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών βασίζεται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 και σε όλα τα έγγραφα καθοδήγησης που τεκμηριώνουν την ερμηνεία από τις βελγικές αρχές της διάταξης αυτής που χορηγεί την απαλλαγή. Επιπλέον, η απαλλαγή χορηγείται μέσω προαποφάσεων που εκδίδονται υποχρεωτικά από την υπηρεσία προαποφάσεων, όργανο της βελγικής φορολογικής διοίκησης, και οι οποίες είναι δεσμευτικές για τη βελγική φορολογική διοίκηση. Κατά συνέπεια, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών καταλογίζεται στο βελγικό κράτος.
- (114) Όσον αφορά τη χρηματοδότηση του καθεστώτος με κρατικούς πόρους, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ένα μέτρο με το οποίο οι δημόσιες αρχές παρέχουν σε ορισμένες επιχειρήσεις φορολογική απαλλαγή, το οποίο, μολονότι δεν συνεπάγεται θετική μεταφορά κρατικών πόρων, θέτει τις επιχειρήσεις αυτές σε ευνοϊκότερη οικονομική κατάσταση σε σχέση με τους λοιπούς φορολογουμένους, συνιστά κρατική ενίσχυση ⁽⁶¹⁾. Η Επιτροπή θα αποδείξει στο τμήμα 6.3 ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών οδηγεί σε μείωση του οφειλόμενου φόρου στο Βέλγιο από τις επιχειρήσεις που έχουν λάβει προαπόφαση βάσει του εν λόγω καθεστώτος, ο οποίος διαφέρει από τον φόρο που θα έπρεπε να καταβάλουν δυνάμει του κοινού συστήματος φορολόγησης των εταιρικών κερδών, εάν δεν υπήρχε το καθεστώς. Κατά

⁽⁵⁷⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 59.

⁽⁵⁸⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416, σκέψη 82· την υπόθεση C-399/08 P, Γερμανία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2010:481, σκέψη 18· και την υπόθεση C-75/97, Βέλγιο κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:1999:311, σκέψη 48.

⁽⁵⁹⁾ Βλέπε υπόθεση C-399/08 P, Επιτροπή κατά Deutsche Post, ECLI:EU:C:2010:481, σκέψη 38, και νομολογία στην οποία παραπέμπει.

⁽⁶⁰⁾ Βλέπε υπόθεση C-399/08 P, Επιτροπή κατά Deutsche Post, ECLI:EU:C:2010:481, σκέψη 39, και νομολογία στην οποία παραπέμπει.

⁽⁶¹⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-106/09 P και C-107/09 P, Επιτροπή κατά κυβέρνησης του Γιβραλτάρ και του Ηνωμένου Βασιλείου, ECLI:EU:C:2011:732, σκέψη 72, και νομολογία στην οποία παραπέμπουν.

συνέπεια, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών συνεπάγεται απώλεια κρατικών πόρων, δεδομένου ότι κάθε μείωση του φόρου που οφείλουν οι επιχειρήσεις οι οποίες επωφελούνται από το επίμαχο καθεστώς συνεπάγεται απώλεια φορολογικών εσόδων που κανονικά θα είχε στη διάθεσή του το Βέλγιο.

- (115) Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, οι επιχειρήσεις που επωφελούνται από το εν λόγω καθεστώς είναι πολυεθνικές εταιρείες που ασκούν τις δραστηριότητές τους σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα κάθε ενίσχυση υπέρ αυτών να μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης. Επιπλέον, δεδομένου ότι μια προαπόφαση που χορηγεί την απαλλαγή μπορεί να εκδοθεί μόνο για τα κέρδη που προκύπτουν από μια νέα κατάσταση, γεγονός που προϋποθέτει τη μετεγκατάσταση ή την αύξηση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης στο Βέλγιο, και δεδομένου ότι το πλεονέκτημα που παρέχει η απαλλαγή είναι ανάλογο προς τη σημασία των νέων δραστηριοτήτων και των νέων εσόδων που δημιουργούνται από την επιχείρηση στο Βέλγιο, το καθεστώς μπορεί να επηρεάσει τις επιλογές των πολυεθνικών ομίλων ως προς τον τόπο των επενδύσεων εντός της Ένωσης και, ως εκ τούτου, να επηρεάσει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης.
- (116) Εξάλλου, ένα μέτρο που χορηγείται από το κράτος θεωρείται ότι νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, όταν είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική θέση των δικαιούχων έναντι των άλλων επιχειρήσεων με τις οποίες ανταγωνίζεται⁽⁶²⁾. Στο μέτρο που, μειώνοντας τη φορολογική υποχρέωση βάσει του κοινού συστήματος φορολόγησης των εταιρικών κερδών, απαλλάσσει τις δικαιούχες επιχειρήσεις από μια επιβάρυνση την οποία θα έπρεπε κανονικά να επωμιστούν, το επίμαχο καθεστώς νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, ενισχύοντας την οικονομική θέση αυτών των επιχειρήσεων, οπότε πληρούται και η τέταρτη προϋπόθεση για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης.
- (117) Όσον αφορά την τρίτη προϋπόθεση για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, η Επιτροπή θα αποδείξει κατωτέρω πως το εν λόγω καθεστώς παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στις βελγικές οντότητες ενός ομίλου που είναι αποδεκτές στο εν λόγω καθεστώς, καθώς και στους πολυεθνικούς ομίλους στους οποίους ανήκουν αυτές οι οντότητες. Το πλεονέκτημα αυτό είναι αποτέλεσμα μονομερούς προς τα κάτω προσαρμογής της φορολογητέας βάσης τους, η οποία προκαλεί μείωση του φόρου εταιρειών τον οποίο οφείλουν οι εν λόγω οντότητες στο Βέλγιο σε σχέση με τους φόρους που θα έπρεπε κανονικά να καταβάλουν δυνάμει του κοινού συστήματος φορολογίας των εταιρικών κερδών.

6.3. Ύπαρξη επιλεκτικού πλεονεκτήματος

- (118) Σύμφωνα με τη νομολογία, «το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης επιτάσσει να καθορίζεται αν, στο πλαίσιο ενός δεδομένου νομικού καθεστώτος, κρατικό μέτρο είναι ικανό να ευνοήσει “ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής” σε σχέση με άλλους, οι οποίοι τελούν, όσον αφορά τον σκοπό που επιδιώκει το εν λόγω καθεστώς, σε παρεμφερή πραγματική και νομική κατάσταση. Σε καταφατική περίπτωση, το οικείο μέτρο πληροί την προϋπόθεση επιλεκτικότητας»⁽⁶³⁾.
- (119) Στις υποθέσεις που αφορούσαν τη φορολογία, το Δικαστήριο έχει επεξεργαστεί μια ανάλυση σε τρία στάδια για να διαπιστώνεται αν ένα συγκεκριμένο φορολογικό μέτρο είναι επιλεκτικό⁽⁶⁴⁾. Καταρχάς, πρέπει να προσδιορίζεται ποιο είναι το κοινό ή κανονικό φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στο κράτος μέλος: το «σύστημα αναφοράς». Σε ένα δεύτερο στάδιο, θα πρέπει να προσδιορίζεται αν ένα συγκεκριμένο φορολογικό μέτρο αποτελεί παρέκκλιση από το εν λόγω σύστημα, στον βαθμό που εισάγει διαφοροποιήσεις μεταξύ των οικονομικών φορέων οι οποίοι, σε σχέση με τους εγγενείς στόχους του συστήματος, βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση. Εάν το μέτρο συνιστά παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς, πρέπει να διαπιστώνεται, στο τρίτο στάδιο της ανάλυσης, κατά πόσον το μέτρο δικαιολογείται από τη φύση ή τη γενική οικονομία του συστήματος αναφοράς. Συγκεκριμένα, ένα φορολογικό μέτρο που αποτελεί εξαίρεση από την εφαρμογή του συστήματος αναφοράς μπορεί να δικαιολογείται, εάν το οικείο κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει ότι το μέτρο αυτό απορρέει ευθέως από τις βασικές ή τις κατευθυντήριες αρχές του φορολογικού του συστήματος⁽⁶⁵⁾. Εάν όντως συμβαίνει αυτό, το εν λόγω φορολογικό μέτρο δεν είναι επιλεκτικό. Το βάρος της απόδειξης σε αυτό το τρίτο στάδιο ανήκει στο κράτος μέλος.

6.3.1. Καθορισμός του συστήματος αναφοράς

- (120) Για τους σκοπούς της ανάλυσης του επιλεκτικού χαρακτήρα ενός μέτρου ενίσχυσης, ένα σύστημα αναφοράς αποτελείται από ένα συνεκτικό σύνολο κανόνων που εφαρμόζονται, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, σε όλες τις επιχειρήσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του, όπως ορίζεται από τον στόχο του.

⁽⁶²⁾ Βλέπε υπόθεση 730/79, Philip Morris, ECLI:EU:C:1980:209, σκέψη 11· και συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-298/97, T-312/97 κ.λπ. Alzetta, EU:T:2000:151, σκέψη 80.

⁽⁶³⁾ Υπόθεση C-172/03, Heiser EU:C:2005:130, σκέψη 40.

⁽⁶⁴⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, Paint Graphos, ECLI:EU:C:2011:550, σκέψεις 49 έως 63.

⁽⁶⁵⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, Paint Graphos, ECLI:EU:C:2011:550, σκέψη 65.

6.3.1.1. Το σύστημα αναφοράς είναι το καθεστώς φορολογίας εισοδήματος εταιρειών στο Βέλγιο

- (121) Εν προκειμένω, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σύστημα αναφοράς είναι το σύστημα του κοινού δικαίου για τη φορολόγηση των κερδών των εταιρειών που προβλέπεται από το καθεστώς του φόρου εισοδήματος των εταιρειών στο Βέλγιο ⁽⁶⁶⁾, στόχος του οποίου είναι η φορολόγηση των κερδών όλων των υποκείμενων στον φόρο εταιρειών στο Βέλγιο. Το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο εφαρμόζεται στις ημεδαπές εταιρείες στο Βέλγιο καθώς και στα βελγικά υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών. Οι ημεδαπές βελγικές εταιρείες ⁽⁶⁷⁾ υποχρεούνται να καταβάλλουν φόρο εταιρειών επί των κερδών που αποκομίζουν σε παγκόσμιο επίπεδο ⁽⁶⁸⁾, εκτός εάν εφαρμόζεται η σύμβαση κατά της διπλής φορολογίας. Οι εταιρείες που δεν έχουν έδρα στο Βέλγιο υπόκεινται στον φόρο εταιρειών μόνο για ορισμένα είδη εσόδων που πηγάζουν από το Βέλγιο ⁽⁶⁹⁾. Και στις δύο περιπτώσεις, ο βελγικός φόρος εισοδήματος εταιρειών επιβάλλεται επί των συνολικών κερδών, ανεξάρτητα από αν αυτά δημιουργούνται σε παγκόσμιο επίπεδο ή στο Βέλγιο. Ως εκ τούτου, κατά κανόνα, όλες οι επιχειρήσεις που δημιουργούν εισοδήματα στο Βέλγιο θεωρείται ότι βρίσκονται σε παρόμοια νομική και πραγματική κατάσταση όσον αφορά τη φορολογία των επιχειρήσεων.
- (122) Το συνολικό κέρδος καθορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες σχετικά με τα κέρδη που ορίζονται στις διατάξεις για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών των μεμονωμένων επιχειρήσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 24 του ΚΦΕ 92. Το συνολικό κέρδος αντιστοιχεί στα έσοδα αφαιρουμένων των δαπανών που εκπίπτουν από τον φόρο, οι οποίες κατά κανόνα εγγράφονται στη λογιστική, οπότε το κέρδος που πράγματι δημιουργείται αποτελεί τη βάση υπολογισμού του συνολικού φορολογητέου κέρδους δυνάμει του συστήματος φορολογίας εταιρειών στο Βέλγιο ⁽⁷⁰⁾.

6.3.1.2. Η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του συστήματος αναφοράς

- (123) Βάσει του συστήματος φορολογίας εταιρειών στο Βέλγιο, το κέρδος που δημιουργείται πράγματι υποβάλλεται σε ένα σύνολο προς τα άνω και προς τα κάτω προσαρμογών που προβλέπονται από το βελγικό φορολογικό δικαιο, για να ληφθεί το συνολικό φορολογητέο κέρδος ⁽⁷¹⁾. Ως προς αυτό, το Βέλγιο υποστηρίζει ότι όλες οι προσαρμογές που επήλθαν στα κέρδη που πράγματι δημιουργήθηκαν, όπως προβλέπει ο ΦΚΕ 92, μεταξύ των οποίων η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του συστήματος αναφοράς.
- (124) Η Επιτροπή δεν συμερίζεται την άποψη ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του συστήματος αναφοράς, για τους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 125 έως 128.
- (125) Καταρχάς, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δεν προβλέπεται από καμία διάταξη του ΚΦΕ 92. Πράγματι, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ του 92, βάσει του οποίου χορηγείται πράγματι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, αφορά συναλλαγές ή ειδικούς διακανονισμούς μεταξύ δύο συνδεδεμένων οντοτήτων που ανήκουν σε όμιλο. Ο χαρακτήρας πλήρους ανταγωνισμού των όρων που καθορίστηκαν για τις εν λόγω συναλλαγές ή τους διακανονισμούς μπορεί να οδηγήσει σε προσαρμογές των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών βάσει αυτής της διάταξης, αλλά δεν επιτρέπει ούτε επιβάλλει κάποια αφηρημένη μονομερή απαλλαγή ενός πάγιου μέρους ή ένα σταθερού ποσοστού των κερδών που πράγματι δημιουργεί μια βελγική οντότητα που ανήκει σε πολυεθνικό όμιλο. Η διάταξη αυτή απαιτεί μάλλον τον εντοπισμό κάποιας συναλλαγής ή διακανονισμού (ή συνόλου συναλλαγών) με κάποια συνδεδεμένη ειδική αλλοδαπή επιχείρηση που ανήκει στον όμιλο. Πράγματι, μόνο το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΦΚΕ 92, το οποίο αφορά τις προς τα άνω προσαρμογές των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών, επιτρέπει στη φορολογική διοίκηση του Βελγίου να προβαίνει σε μονομερή αρχική προσαρμογή των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών, εάν οι προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί για μια συναλλαγή ή έναν διακανονισμό αποκλίνουν από εκείνες που θα είχαν συμφωνηθεί σε συνήθεις πλήρους ανταγωνισμού. Αντιθέτως, η εφαρμογή του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, το οποίο αφορά τις προς τα κάτω προσαρμογές των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών, περιλαμβάνει την πρόσθετη προϋπόθεση ότι το προς απαλλαγή κέρδος που αποφέρει η συναλλαγή ή ο διακανονισμός πρέπει επίσης να έχει περιληφθεί στο κέρδος της αλλοδαπής επιχείρησης που αποτελεί μέρος αυτής της συναλλαγής ή του διακανονισμού.
- (126) Δεύτερον, το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο αποσκοπεί στη φορολόγηση όλων των υποκείμενων στον φόρο επιχειρήσεων επί των πραγματικών κερδών τους, ανεξάρτητα από το αν αυτές είναι αυτόνομες εταιρείες ή ανήκουν σε όμιλο, αν ανήκουν σε εθνικό ή πολυεθνικό όμιλο, αν ανήκουν σε μεγάλο ή μικρό πολυεθνικό όμιλο και από το αν

⁽⁶⁶⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416, σκέψη 95.

⁽⁶⁷⁾ Συγκεκριμένα, οι εταιρείες που έχουν την έδρα τους στο Βέλγιο, το κύριο κατάστημα ή την έδρα της διεύθυνσης ή του διοικητικού συμβουλίου (άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 5 του ΚΦΕ 92).

⁽⁶⁸⁾ Βλέπε άρθρο 185 παράγραφος 1 του ΚΦΕ 92.

⁽⁶⁹⁾ Σε αυτά περιλαμβάνονται τα εισοδήματα από ακίνητα που βρίσκονται στο Βέλγιο, τα εισοδήματα που προέρχονται από στοιχεία ενεργητικού ή βελγικά κεφάλαια και τα κέρδη που πραγματοποιούνται μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης στο Βέλγιο (άρθρα 227 — 229 του ΚΦΕ 92).

⁽⁷⁰⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 25.

⁽⁷¹⁾ Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 26 έως 28.

εγκαταστάθηκαν στο Βέλγιο πρόσφατα ή ασκούν σε αυτό τις δραστηριότητές τους για διάστημα πολλών ετών. Με άλλα λόγια, όλοι οι εν λόγω φορολογούμενοι βρίσκονται σε συγκρίσιμη νομική και πραγματική κατάσταση ως προς τον στόχο που επιδιώκει το σύστημα φορολογίας εταιρειών, δηλαδή τη φορολόγηση όλων των εταιρειών που υπόκεινται στον φόρο επί των πραγματικών κερδών τους. Εξάλλου, η βελγική νομοθεσία καταγράφει τις παρούσες στο Βέλγιο οντότητες που υπόκεινται στον φόρο εταιρειών και περιλαμβάνει κάθε εταιρεία, σωματείο, ίδρυμα ή κάθε νομότυπα συσταθέντα οργανισμό που διαθέτει νομική προσωπικότητα και ασκεί δραστηριότητα ή συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ⁽⁷²⁾. Ούτε η νομική μορφή ούτε η δομή της επιχείρησης (όμιλος εταιρειών ή μη) δεν αποτελεί αποφασιστικό κριτήριο για την επιβολή του φόρου εταιρειών στο Βέλγιο. Επομένως, μολονότι οι προσαρμογές στο πραγματικό κέρδος, στις οποίες έχουν πρόσβαση όλοι οι φορολογούμενοι, είναι γενικής φύσεως και, επομένως, μη επιλεκτικές κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ⁽⁷³⁾, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών κάνει διάκριση μεταξύ αυτών των φορολογουμένων, δεδομένου ότι μόνον οι βελγικές οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο επαρκούς μεγέθους και άρχισαν να ασκούν δραστηριότητα στο Βέλγιο πρόσφατα μπορούν να επωφεληθούν από το εν λόγω καθεστώς, όπως περιγράφεται στο τμήμα 6.3.2.

- (127) Τρίτον, η διαφορά ως προς τον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους μεταξύ των αυτόνομων εταιρειών και των εταιρειών ομίλου δεν έχει καμία επίπτωση στον στόχο του συστήματος φορολογίας εταιρειών στο Βέλγιο, ο οποίος συνίσταται στη φορολόγηση του κέρδους όλων των εταιρειών που είναι εγκατεστημένες ή δραστηριοποιούνται μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης στο Βέλγιο, είτε αυτές είναι αυτόνομες είτε καθετοποιημένες. Ενώ ο υπολογισμός του φορολογητέου κέρδους στην περίπτωση των αυτόνομων μη καθετοποιημένων εθνικών εταιρειών που πραγματοποιούν συναλλαγές στην αγορά είναι σχετικά απλός, δεδομένου ότι βασίζεται στη διαφορά ανάμεσα στα έσοδα και τα έξοδα που διαμορφώνονται από μια ανταγωνιστική αγορά, ο υπολογισμός του φορολογητέου κέρδους στην περίπτωση καθετοποιημένων εταιρειών ενός πολυεθνικού ομίλου απαιτεί τη χρήση έμμεσων δεδομένων. Έτσι, οι καθετοποιημένες εταιρείες ενός πολυεθνικού ομίλου θα πρέπει να καθορίζουν τις τιμές που εφαρμόζουν σε αυτές τις ενδοομιλικές συναλλαγές για να υπολογίσουν τα φορολογητέα κέρδη τους αντί να χρησιμοποιούν τιμές που προκύπτουν ευθέως από την αγορά. Ακόμη και αν μπορεί να θεωρηθεί ότι ορισμένες στρατηγικές αποφάσεις λαμβάνονται με γνώμονα το υπέρτατο συμφέρον του ομίλου ως συνόλου, ο εταιρικός φόρος στο Βέλγιο επιβάλλεται σε μεμονωμένες οντότητες και όχι σε ομίλους. Το εν λόγω καθεστώς αφορά αποκλειστικά το φορολογητέο κέρδος των βελγικών εταιρειών ενός ομίλου, έτσι ώστε κάθε μείωση των φορολογικών εσόδων να βασίζεται κατά περίπτωση στα κέρδη αυτών των εταιρειών. Μολονότι είναι ακριβές ότι η βελγική φορολογική νομοθεσία προβλέπει ειδικές διατάξεις εφαρμοστέες στους ομίλους, αυτές αποσκοπούν συνήθως στο να δημιουργήσουν ίσους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των μη καθετοποιημένων εταιρειών και οντοτήτων που είναι οικονομικές οντότητες δομημένες με τη μορφή ομίλων, αλλά όχι στην ευνοϊκότερη μεταχείριση των τελευταίων.
- (128) Τέλος, εάν η Επιτροπή αποδεχόταν το επιχειρήμα του Βελγίου ως προς αυτό το ζήτημα, αυτό θα σήμαινε ότι ένα κράτος μέλος θα μπορούσε να αποφύγει την τήρηση των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων, απλώς με την εισαγωγή μιας απαλλαγής στον φορολογικό του κώδικα.

6.3.1.3. Συμπέρασμα σχετικά με το σύστημα αναφοράς

- (129) Εν κατακλείδι, το σύστημα αναφοράς βάσει του οποίου πρέπει να διαπιστώνεται αν η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών έχει ή όχι επιλεκτικό χαρακτήρα είναι το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο, στόχος του οποίου είναι να φορολογούνται με τον ίδιο τρόπο τα κέρδη όλων των ημεδαπών εταιρειών ή αυτών που ασκούν δραστηριότητα διαμέσου μιας μόνιμης εγκατάστασης στο Βέλγιο. Πράγματι, εφόσον ο στόχος του εν λόγω καθεστώτος είναι η προσαρμογή των φορολογητέων εταιρικών κερδών για την εισπράξη του φόρου εταιρειών στο Βέλγιο σύμφωνα με το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο, το σύστημα αυτό αποτελεί το σύστημα αναφοράς βάσει του οποίου πρέπει να εξεταστεί το επίμαχο καθεστώς για να διαπιστωθεί κατά πόσο έχει παρασχεθεί επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους αυτού του καθεστώτος.

6.3.2. Η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών συνιστά παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς

- (130) Εφόσον έχει αποδειχθεί ότι το κοινό σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο είναι το σύστημα αναφοράς σε σχέση με το οποίο πρέπει να αξιολογηθεί το επίμαχο καθεστώς, πρέπει να διαπιστωθεί αν η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών συνιστά παρέκκλιση από το εν λόγω σύστημα αναφοράς συνεπαγόμενη άνιση μεταχείριση μεταξύ των επιχειρήσεων που βρίσκονται σε παρόμοια νομική και πραγματική κατάσταση σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο αυτού του συστήματος.

⁽⁷²⁾ Άρθρο 179 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 5 του ΚΦΕ 92.

⁽⁷³⁾ Βλέπε υπόθεση C-6/12 P, Oy, ECLI:EU:2013:525, σκέψη 18· και συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-106/09 P και C-107/09 P, Επιτροπή κατά κυβέρνησης του Γιβραλτάρ και του Ηνωμένου Βασιλείου, ECLI:EU:C:2011:732, σκέψη 73.

- (131) Όσον αφορά αυτό το δεύτερο στάδιο της ανάλυσης της επιλεκτικότητας, η διαπίστωση του κατά πόσον ένα φορολογικό μέτρο συνιστά ή όχι παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς συμβαδίζει συνήθως με τον ορισμό του πλεονεκτήματος που παρέχει αυτό το μέτρο στους δικαιούχους. Πράγματι, όταν ένα φορολογικό μέτρο οδηγεί σε αδικαιολόγητη μείωση του φόρου που οφείλεται από δικαιούχους οι οποίοι, χωρίς το εν λόγω μέτρο, θα όφειλαν να καταβάλουν υψηλότερο φόρο βάσει του συστήματος αναφοράς, η μείωση αυτή συνιστά ταυτόχρονα την παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς και το πλεονέκτημα που παρέχει αυτό το φορολογικό μέτρο.
- (132) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών που χορηγείται βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 συνιστά παρέκκλιση από το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο και όχι απλή εφαρμογή του συστήματος αυτού. Όπως αποδεικνύεται στις δύο ακόλουθες υποενότητες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω παρέκκλιση παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους του επίμαχου καθεστώτος.
- (133) Καταρχάς, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών αποκλίνει από το κοινό σύστημα φορολόγησης των κερδών των εταιρειών που προβλέπεται από το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο, βάσει του οποίου οι ημεδαπές οντότητες εταιρειών ή εκείνες που δραστηριοποιούνται μέσω μόνιμης εγκατάστασης στο Βέλγιο φορολογούνται με βάση τα συνολικά κέρδη τους, δηλαδή τα κέρδη που πράγματι καταγράφουν, και όχι βάσει ενός υποθετικού επιπέδου κέρδους που εκτιμάται ως «προσαρμοσμένο κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού» για την εν λόγω οντότητα. Η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών παρέχει στις βελγικές οντότητες ενός ομίλου που επωφελούνται από το επίμαχο καθεστώς επιλεκτικό πλεονέκτημα για τους σκοπούς του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, με το να απαλλάσσει από τον εταιρικό φόρο στο Βέλγιο ένα μέρος των κερδών που όντως δημιουργήθηκαν ⁽⁷⁴⁾.
- (134) Επιπλέον, και με την επιφύλαξη της προηγούμενης αιτιολογικής σκέψης, ανεξάρτητα από το αν μπορεί να θεωρηθεί ότι το σύστημα αναφοράς περιλαμβάνει γενικό κανόνα που προβλέπει ότι οι εταιρείες ενός πολυεθνικού ομίλου που είναι εγκατεστημένες ή ασκούν δραστηριότητα μέσω μόνιμης εγκατάστασης στο Βέλγιο δεν πρέπει να φορολογούνται για τα πραγματικά κέρδη τα οποία υπερβαίνουν ένα κέρδος που δημιουργείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού, το οποίο δεν συμβαίνει ⁽⁷⁵⁾, η Επιτροπή κρίνει ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών συνιστά κακή εφαρμογή της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού και επομένως μια απόκλιση από αυτήν, που αποτελεί μέρος του συστήματος αυτού ⁽⁷⁶⁾.

6.3.2.1. Το εν λόγω καθεστώς παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους του, κατά παρέκκλιση από το κοινό σύστημα της φορολογίας εταιρειών στο Βέλγιο

- (135) Ένα οικονομικό πλεονέκτημα μπορεί να παρέχεται μειώνοντας με διάφορους τρόπους τη φορολογική επιβάρυνση μιας επιχείρησης, ιδίως μέσω της μείωσης της φορολογητέας βάσης ή του ποσού του οφειλόμενου φόρου ⁽⁷⁷⁾. Όπως εξηγείται στο τμήμα 2.1, το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών επιτρέπει στις ημεδαπές οντότητες ή σε αυτές που ασκούν δραστηριότητα μέσω μόνιμης εγκατάστασης στο Βέλγιο και ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο να μειώσουν τον οφειλόμενο στο Βέλγιο φόρο τους μέσω της έκπτωσης του λεγόμενου «πλεονάζοντος» κέρδους από το κέρδος που πράγματι καταγράφουν. Αυτό το πλεονάζον κέρδος υπολογίζεται με την εκτίμηση του υποθετικού μέσου κέρδους το οποίο θα μπορούσε να δημιουργήσει σε ανάλογες συνθήκες μια αυτόνομη επιχείρηση που ασκεί ανάλογες δραστηριότητες. Η διαφορά ανάμεσα σε αυτό το πραγματικό κέρδος της επιχείρησης και στο υποθετικό μέσο κέρδος αποτυπώνεται στη συνέχεια σε ποσοστό απαλλαγής των προ φόρων κερδών για να ληφθεί ένα μέσο ποσοστό του πλεονάζοντος κέρδους σε μια προβλεπόμενη περίοδο. Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει τη φορολογητέα βάση που καθορίστηκε για τον δικαιούχο δυνάμει του επίμαχου καθεστώτος για τα πέντε έτη κατά τα οποία οι φορολογικές αρχές του Βελγίου δεσμεύονται από την προαπόφαση.
- (136) Η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δεν προσφέρεται, ωστόσο, σε όλες τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε παρόμοια πραγματική και νομική κατάσταση, γεγονός που, σε σχέση με τον στόχο του συστήματος φορολόγησης των εταιρειών στο Βέλγιο που είναι η φορολόγηση των κερδών των εταιρειών, αντιστοιχεί σε όλες τις εταιρείες που υπόκεινται στον

⁽⁷⁴⁾ Βλέπε τμήμα 6.3.2.1.

⁽⁷⁵⁾ Βλέπε τμήμα 6.3.1.2.

⁽⁷⁶⁾ Βλέπε τμήμα 6.3.2.2.

⁽⁷⁷⁾ Βλέπε υπόθεση C-66/02, Ιταλία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2005:768, σκέψη 78. υπόθεση C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze κ.ά., EU:C:2006:8, σκέψη 132· υπόθεση C-522/13, Ministerio de Defensa et Navantia, ECLI:EU:C:2014:2262, σκέψεις 21 έως 31. Βλέπε επίσης παράγραφο 9 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων, EE C 384 της 10.12.1998, σ. 3. Βλέπε επίσης την απόφαση 2003/601/EK, αιτιολογικές σκέψεις 33 έως 35.

εταιρικό φόρο στο Βέλγιο. Πράγματι, το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο δεν περιέχει καμία αρχή και κανένα κανόνα που επιτρέπει τη φορολογική απαλλαγή του πραγματικού κέρδους που υπερβαίνει ένα υποθετικό επίπεδο κέρδους σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού⁽⁷⁸⁾. Το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, που επικαλείται το Βέλγιο για να χορηγήσει την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών βάσει του επίμαχου καθεστώτος, δεν έχει ούτε αυτή την έννοια ούτε αυτό το αποτέλεσμα. Το επίμαχο καθεστώς συνιστά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα που προβλέπεται από το φορολογικό δίκαιο του Βελγίου, της φορολόγησης των πραγματικών κερδών.

- (137) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή επιβεβαιώνει τη γνώμη που διατυπώθηκε στην αιτιολογική σκέψη 89 της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας, δηλαδή ότι το εν λόγω καθεστώς είναι επιλεκτικό σε διάφορα επίπεδα και για διαφόρους λόγους.
- (138) Πρώτον, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών προσφέρεται μόνο στις επιχειρήσεις που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο και όχι στις αυτοτελείς επιχειρήσεις ή οντότητες που ανήκουν σε εθνικούς ομίλους εταιρειών. Πράγματι, δεδομένου ότι το εν λόγω καθεστώς βασίζεται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, που περιορίζει την εφαρμογή της απαλλαγής — και τη χορήγηση της αναγκαίας για την απαλλαγή προαπόφασης — στις οντότητες που συμμετέχουν σε διασυνοριακές συναλλαγές, μόνον οι βελγικές οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο μπορούν να τύχουν της εν λόγω απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών. Με άλλα λόγια, το οικονομικό πλεονέκτημα που παρέχεται στους δικαιούχους του επίμαχου καθεστώτος είναι επιλεκτικό *de jure*, διότι πρόσβαση σε αυτό έχουν μόνον οι οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο, και όχι οι αυτόνομες επιχειρήσεις ή οντότητες που ανήκουν σε εθνικό όμιλο εταιρειών. Ειδικότερα, οι οντότητες που ανήκουν σε εθνικό όμιλο εταιρειών θα μπορούσαν επίσης να λειτουργήσουν ως κεντρική επιχείρηση μετά από μια εθνική αναδιοργάνωση και θα μπορούσαν, επομένως, να υποστηρίξουν ότι τα κέρδη που πράγματι κατέγραψαν μετά την αναδιάρθρωση αυτή υπερβαίνουν το υποθετικό μέσο κέρδος που θα μπορούσε να αναμένει να καταγράψει μια αυτόνομη εταιρεία που ασκεί παρόμοιες δραστηριότητες, χάρη στην (υποτιθέμενη) δημιουργία συνεργειών ή οικονομιών κλίμακας σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, σε αντίθεση με τις κεντρικές επιχειρήσεις των διεθνών ανταγωνιστών που είναι εγκατεστημένες στο Βέλγιο και συναλλάσσονται με αλλοδαπές συνδεδεμένες εταιρείες του ομίλου, οι εν λόγω οντότητες δεν μπορούν να επωφεληθούν από την έκπτωση επί της φορολογητέας βάσης τους που προβλέπεται από το επίμαχο καθεστώς σε περίπτωση πλεονάζοντος κέρδους, διότι οι οντότητες αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92.
- (139) Δεύτερον, για να τύχουν της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών βάσει του επίμαχου καθεστώτος, πρέπει να λάβουν προέγκριση από την υπηρεσία προαποφάσεων υπό μορφή προαπόφασης· η έγκριση μπορεί να χορηγηθεί μόνο για τις μελλοντικές καταστάσεις ή πράξεις που δεν έχουν ακόμη παραγάγει αποτελέσματα σε φορολογικό επίπεδο και όχι για υφιστάμενες καταστάσεις. Το σύστημα φορολογικών προαποφάσεων, που εισήχθη στον βελγικό φορολογικό κώδικα με τον νόμο της 24ης Δεκεμβρίου 2002, ορίζει πράγματι ότι η προαπόφαση εφαρμόζεται μόνο «σε συγκεκριμένη κατάσταση ή πράξη που δεν έχει ακόμα παραγάγει αποτελέσματα σε φορολογικό επίπεδο» για τον συγκεκριμένο φορολογούμενο⁽⁷⁹⁾. Πιο συγκεκριμένα, ο φορολογούμενος δεν δικαιούται να ζητήσει προαπόφαση που καλύπτει τις φορολογικές συνέπειες της τρέχουσας κατάστασής του, εφόσον μόνον οι φορολογικές συνέπειες μιας «νέας κατάστασης» μπορούν να καλύπτονται από μια φορολογική προαπόφαση. Οι εν λόγω όροι εφαρμόζονται επίσης στις φορολογικές αποφάσεις που χορηγούν απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών βάσει του επίμαχου καθεστώτος. Πράγματι, στο δείγμα των προαποφάσεων για τη χορήγηση απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών που ανέλυσε η Επιτροπή, κάθε προαπόφαση ανέφερε σημαντικές επενδύσεις και/ή τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και/ή τη μετεγκατάσταση δραστηριότητας στο Βέλγιο⁽⁸⁰⁾. Τα στοιχεία αυτά δεν παρατίθενται ρητά ως προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής πλεοναζόντων

⁽⁷⁸⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 125.

⁽⁷⁹⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 44.

⁽⁸⁰⁾ Βλέπε απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013 στην υπόθεση 2011.569, § 42: «Το πρόγραμμα επενδύσεων που συνδέεται με αυτά τα έργα είναι το ακόλουθο: [...] δημιουργία μιας τρίτης γραμμής παραγωγής: επένδυση ύψους 2,2 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ [...] για τη δημιουργία τέταρτης και πέμπτης γραμμής παραγωγής: συμπληρωματική επένδυση ύψους τουλάχιστον 5 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ [...]». § 43: «Όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, οι επενδύσεις αυτές θα πρέπει να οδηγήσουν σε αύξηση του αριθμού των εργαζομένων του ομίλου στο Βέλγιο τουλάχιστον κατά 30 έως 40 ισοδύναμα θέσεων απασχόλησης». § 83: «[...] (Η αιτούσα) δεσμεύεται να αυήσει την παραγωγική της ικανότητα στο Βέλγιο [...]» και § 91: «(η αιτούσα) θα δημιουργήσει μεγαλύτερα κέρδη στο Βέλγιο λόγω των οικονομιών κλίμακας και των συνεργειών από τις οποίες θα επωφεληθεί λόγω της αύξησης της παραγωγικής της ικανότητας μετά την απόφαση για πρόσθετες επενδύσεις από τον όμιλο». απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2007 στην υπόθεση 600.460, § 15: «[...] the business intends to relocate the Central Entrepreneur company from (abroad) to Belgium in the course of 2007» (η επιχείρηση προτίθεται να μετεγκαταστήσει την κεντρική επιχείρηση από (αλλοδαπή) στο Βέλγιο εντός του 2007). § 18: «The Entrepreneur activities that are currently carried out (abroad) require the employment of 15 positions. All these positions will be transferred to Belgium» (Για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που ασκούνται επί του παρόντος (αλλοδαπή) απαιτούνται 15 θέσεις απασχόλησης. Όλες αυτές οι θέσεις θα μεταφερθούν στο Βέλγιο). απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2005 στην υπόθεση 500.249, § 6: «De totale investering bedroeg circa EUR 109,5 miljoen. De geraamde extra banentoeename als gevolg van deze nieuwe investering [...] wordt geraamd op 25 mensen». απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2013 στην υπόθεση 2013.540, τμήμα 2: Επίπτωση στο επίπεδο της απασχόλησης στο Βέλγιο § 68: «Χάρη στη δημιουργία της κεντρικής αρχής προμηθειών και του γραφείου για θέματα ποιότητας στο Βέλγιο, θα μπορέσουν να δημιουργηθούν ή να διατηρηθούν 20 νέες θέσεις απασχόλησης στο Βέλγιο. Προβλέπεται επίσης μεσοπρόθεσμα η πρόσληψη 4 επιπλέον εργαζομένων μετά το 2015.» § 69: «[...] ο αριθμός σημείων πώλησης στο Βέλγιο καθώς και η εμπορική επιφάνεια [...] εκτιμάται ότι θα αυξηθούν. Αναμένεται συνεπώς η λειτουργία πρόσθετων θέσεων απασχόλησης στο βελγικό δίκτυο διανομής.» § 70: «Πρέπει επίσης να καταστεί σαφές ότι, σε περίπτωση πτώχευσης, η απώλεια θέσεων απασχόλησης στην (εξαγορασθείσα επιχείρηση) θα ανέλθει σε [...] 300 ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης.» § 71-72: «Πρέπει να επισημανθεί ότι (η αιτούσα) προτίθεται επίσης [...] να δημιουργήσει μια νέα αποθήκη συντήρησης [...], γεγονός που θα οδηγούσε στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.»

κερδών βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, αλλά είναι απαραίτητα για την έκδοση προαπόφασης, η οποία είναι υποχρεωτική για την εφαρμογή της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών. Η υποχρέωση να υπάρχει «νέα κατάσταση», που απορρέει από την υποχρέωση υποβολής αίτησης για προαπόφαση για τη χορήγηση του ευεργετήματος της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών⁽⁸¹⁾, συνεπάγεται αυτοδικαίως επιλεκτικότητα μεταξύ των πολυεθνικών ομίλων που τροποποιούν το επιχειρηματικό τους μοντέλο δημιουργώντας νέες δραστηριότητες στο Βέλγιο και όλων των άλλων οικονομικών φορέων (συμπεριλαμβανομένων των πολυεθνικών ομίλων) που συνεχίζουν να ακολουθούν τα υφιστάμενα επιχειρηματικά μοντέλα στο Βέλγιο.

- (140) Τρίτον, το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών απαλλάσσει το κέρδος που προκύπτει, κατά τους ισχυρισμούς, από συνέργειες, οικονομίες κλίμακας ή άλλα οφέλη που απορρέουν από τη συμμετοχή σε έναν πολυεθνικό όμιλο. Μολονότι όλοι οι όμιλοι εταιρειών μπορούν να επικαλεστούν αυτά τα πλεονεκτήματα, μόνον οι οντότητες που ανήκουν σε έναν πολυεθνικό όμιλο αρκετά μεγάλο για να αποφέρει σημαντικά οφέλη που αντλούνται από συνέργειες, οικονομίες κλίμακας και άλλα πλεονεκτήματα εντός ομίλου ενθαρρύνονται να λάβουν προαπόφαση βάσει του εν λόγω καθεστώτος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η διαδικασία για την έκδοση προαπόφασης απαιτεί την υποβολή αναλυτικής αίτησης που παρουσιάζει τη νέα κατάσταση η οποία δικαιολογεί την απαλλαγή, περιγράφει λεπτομερώς την παρουσία της εταιρείας όσον αφορά τις θέσεις απασχόλησης και παρέχει πλήρη μελέτη των πλεοναζόντων κερδών, στοιχεία που είναι πολύ πιο επαχθή για τους μικρούς ομίλους παρά για τους μεγάλους. Οι συνέργειες και οι εξοικονομήσεις κόστους που προβάλλονται στις αιτήσεις για προαποφάσεις απαιτούν πράγματι ότι η εμβέλεια και το μέγεθος των δραστηριοτήτων να είναι αρκούντως σημαντικά, ώστε να δικαιολογούν την αίτηση προαπόφασης. Πράγματι, απαντώντας σε αίτημα της Επιτροπής, το Βέλγιο δεν μπόρεσε να παράσχει ούτε ένα παράδειγμα απαλλαγής πλεοναζόντων κερδών που τη ζήτησε και την έλαβε μια βελγική οντότητα που ανήκει σε πολυεθνικό όμιλο μικρού μεγέθους. Με άλλα λόγια, το επίδικο καθεστώς είναι επίσης *de facto* επιλεκτικό, δεδομένου ότι μόνον οι βελγικές οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο μεγάλου μεγέθους, ή στην καλύτερη περίπτωση μεσαίου μεγέθους, μπορούν πράγματι να επωφεληθούν από την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, και όχι οι οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο μικρού μεγέθους.
- (141) Συμπερασματικά, δεδομένου ότι το επίμαχο καθεστώς επιτρέπει μόνον στις βελγικές οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο επαρκώς σημαντικό, ο οποίος δημιουργεί νέες δραστηριότητες στο Βέλγιο, να μειώσει τη φορολογητέα βάση του αφαιρώντας από τα κέρδη που πράγματι κατέγραψε το αποκαλούμενο «πλεονάζον κέρδος», το καθεστώς αυτό πρέπει να θεωρηθεί ότι παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα σε αυτές τις οντότητες για τους σκοπούς του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Πράγματι, μειώνοντας το ποσό του κανονικά οφειλόμενου φόρου δυνάμει του κοινού συστήματος φορολόγησης των εταιρικών κερδών, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών ελαφρύνει τον προϋπολογισμό αυτών των βελγικών οντοτήτων από μια επιβάρυνση την οποία θα έπρεπε υπό κανονικές συνθήκες να επωμιστούν, παρέχοντας σε αυτές ένα επιλεκτικό πλεονέκτημα.
- (142) Το Βέλγιο αιτιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση που παρέχει το επίμαχο καθεστώς επικαλούμενο την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Νοεμβρίου 2014 στην υπόθεση T-399/11, υποστηρίζοντας ότι το γεγονός ότι ένα φορολογικό μέτρο περιορίζεται στις πολυεθνικές εταιρείες δεν είναι αρκετό για να θεωρηθεί ότι έχει επιλεκτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι αυτός ο όμιλος εταιρειών, σε αντίθεση με τις εξωχώριες εταιρείες (*offshore*), για παράδειγμα, δεν έχουν κοινά χαρακτηριστικά όσον αφορά τον οικονομικό τομέα, τη δραστηριότητα, το μέγεθος του ισολογισμού, τον αριθμό μισθωτών ή τη χώρα εγκατάστασης⁽⁸²⁾. Ωστόσο, κατά της απόφασης στην οποία αναφέρεται το Βέλγιο⁽⁸³⁾ έχει υποβληθεί αίτηση αναιρέσης και επιπλέον δεν εφαρμόζεται στο επίμαχο καθεστώς, εφόσον αφορούσε το ζήτημα του κατά πόσον ένα φορολογικό πλεονέκτημα που συνδέεται με συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές συναλλαγές ήταν επιλεκτικό, ενώ το επίμαχο καθεστώς αφορά πλεονεκτήματα που παρέχονται σε ειδικές κατηγορίες επιχειρήσεων. Πράγματι, στην απόφαση στην οποία αναφέρεται το Βέλγιο, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ένα φορολογικό μέτρο που ευνοεί την εξαγορά αλλοδαπών θυγατρικών σε σχέση με την εξαγορά ημεδαπών θυγατρικών δεν συνεπάγεται κανένα επιλεκτικό πλεονέκτημα για τους σκοπούς του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι δεν αποκλείει εξ ορισμού καμία κατηγορία επιχειρήσεων να επωφεληθεί από αυτό. Αντιθέτως, μόνον ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων μπορούν να επωφεληθούν από το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, δηλαδή οι οντότητες που ανήκουν σε έναν αρκετά μεγάλο πολυεθνικό όμιλο ο οποίος δημιουργεί νέες δραστηριότητες στο Βέλγιο.

⁽⁸¹⁾ Για προαποφάσεις, εκτός από εκείνες που αφορούν την εφαρμογή της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, η υποχρέωση αυτή δεν δημιουργεί προβλήματα επιλεκτικότητας. Οι συνήθεις προαποφάσεις παρέχουν απλώς μια ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τη φορολογική μεταχείριση σύμφωνα με κανόνες που εφαρμόζονται ισότιμα έναντι όλων των εταιρειών, με ή χωρίς προαπόφαση. Κατά συνέπεια, εκτός από την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, το φορολογητέο κέρδος θα είναι καταρχήν το ίδιο, ανεξάρτητα από το αν έχει καθοριστεί εκ των προτέρων σε μια προαπόφαση ή εκ των υστέρων σε μια φορολογική δήλωση. Η προαπόφαση που χορηγεί την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών λειτουργεί, ωστόσο, στην πράξη ως προέγκριση. Η νομοθεσία προβλέπει ότι η έκπτωση, σε περίπτωση που το πλεονάζον κέρδος υπερβαίνει το κέρδος που δημιουργείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού, πρέπει να καθορίζεται με εκ των προτέρων απόφαση και μπορεί να ζητηθεί μόνον εκ των υστέρων σε μια φορολογική δήλωση. Ως εκ τούτου, μια εταιρεία που καταγράφει υψηλά πραγματικά κέρδη (πλεονάζοντα) στο πλαίσιο της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας δεν μπορεί να επωφεληθεί από την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών. Ως εκ τούτου, δύο εταιρείες που βρίσκονται στην ίδια νομική και πραγματική κατάσταση, η μία μετά από αναδιάρθρωση και η άλλη στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητάς της, θα αντιμετωπίζονται διαφορετικά, διότι μόνον η πρώτη εταιρεία μπορεί να ζητήσει προαπόφαση για τη χορήγηση απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών.

⁽⁸²⁾ Υπόθεση T-399/11, Banco Santander SA και Santusa Holding κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2014:938.

⁽⁸³⁾ Υπόθεση C-21/15 P, Επιτροπή κατά Banco Santander και Santusa.

- (143) Επιπλέον, η Επιτροπή δεν θεωρεί, όπως ισχυρίζεται το Βέλγιο, ότι το επιλεκτικό πλεονέκτημα συνδέεται με τη μη φορολόγηση στην αλλοδαπή των κερδών που απαλλάσσονται στο Βέλγιο, δεδομένου ότι το Βέλγιο μειώνει μονομερώς τη φορολογητέα βάση της οντότητας του βελγικού ομίλου που απολαμβάνει το εν λόγω καθεστώς, ανεξάρτητα από την πραγματική ή εικαζόμενη φορολόγηση των ίδιων κερδών από άλλο κράτος μέλος. Σε κάθε περίπτωση, το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ απαγορεύει τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης από ένα κράτος μέλος. Κατά συνέπεια, το ερώτημα αν ένα ειδικό καθεστώς παρέχει πλεονέκτημα στους δικαιούχους του πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα των ενεργειών του εν λόγω κράτους μέλους, και στη συγκεκριμένη περίπτωση του Βελγίου. Η αξιολόγηση αυτή δεν πρέπει να λαμβάνει υπόψη ενδεχόμενο ουδέτερο ή αρνητικό αντίκτυπο του καθεστώτος στο επίπεδο των άλλων εταιρειών του ομίλου λόγω της μεταχείρισής τους από άλλα κράτη μέλη.

6.3.2.2. Το εν λόγω καθεστώς παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα κατά παρέκκλιση από την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού

- (144) Ανεξάρτητα από το αν το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο μπορεί να θεωρηθεί ότι περιέχει ή δεν περιέχει ένα γενικό κανόνα που απαγορεύει τη φορολόγηση του κέρδους που πράγματι καταγράφουν οι εταιρείες ενός πολυεθνικού ομίλου, το οποίο υπερβαίνει το κέρδος που δημιουργείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού, πράγμα που η Επιτροπή αμφισβητεί⁽⁸⁴⁾, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών συνιστά παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς, διότι οι λόγοι που δικαιολογούν την απαλλαγή και τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για να καθοριστεί το πλεονάζον κέρδος για τους σκοπούς της εφαρμογής του επίμαχου καθεστώτος παραβιάζουν την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, η οποία αποτελεί μέρος του συστήματος αυτού.

α) Η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού σε σχέση με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης

- (145) Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι η μείωση της φορολογητέας βάσης που απορρέει από ένα φορολογικό μέτρο που επιτρέπει στον φορολογούμενο να χρησιμοποιεί, στο πλαίσιο των ενδοομιλικών συναλλαγών, τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών που δεν είναι παρόμοιες με τις τιμές που θα εφαρμόζονταν σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων που συναλλάσσονται σε συγκρίσιμες συνθήκες σύμφωνα με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στον εν λόγω φορολογούμενο, καθόσον ο φόρος τον οποίο οφείλει να καταβάλει βάσει του γενικού φορολογικού συστήματος είναι χαμηλότερος από εκείνον που πρέπει να καταβάλλουν ανεξάρτητες εταιρείες οι οποίες υπολογίζουν τη φορολογητέα βάση τους με γνώμονα τα κέρδη που πράγματι καταγράφουν⁽⁸⁵⁾.
- (146) Στην απόφασή του σχετικά με το φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζει το Βέλγιο στα κέντρα συντονισμού⁽⁸⁶⁾, το Δικαστήριο εξέτασε προσφυγή ακυρώσεως κατά αποφάσεως της Επιτροπής η οποία αποφάνθηκε ιδίως ότι ο τρόπος καθορισμού του φορολογητέου εισοδήματος που προβλέπει το εν λόγω καθεστώς παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα σε αυτά τα κέντρα⁽⁸⁷⁾. Σύμφωνα με το επίμαχο καθεστώς, τα φορολογητέα κέρδη καθορίζονταν σε ένα κατ' αποκοπήν ποσό που αντιστοιχούσε σε ένα ποσοστό επί του συνολικού ποσού των δαπανών και των εξόδων λειτουργίας, από τα οποία εξαιρούνταν τα έξοδα προσωπικού και οι χρηματοοικονομικές δαπάνες. Κατά το Δικαστήριο, «για να εκτιμηθεί αν ο καθορισμός των φορολογητέων εισοδημάτων, όπως προβλέπεται στο καθεστώς των κέντρων συντονισμού, παρέχει ευεργέτημα στα εν λόγω κέντρα, επιβάλλεται, [...], η σύγκριση του καθεστώτος αυτού με το καθεστώς κοινού δικαίου που στηρίζεται στη διαφορά μεταξύ κέρδους και ζημίας για μια επιχείρηση που ασκεί τις δραστηριότητές της υπό τους όρους του ελεύθερου ανταγωνισμού. Το Δικαστήριο έκρινε στη συνέχεια ότι «ο αποκλεισμός των εξόδων προσωπικού και των χρηματοοικονομικών δαπανών από το κόστος καθορισμού των φορολογητέων εισοδημάτων των οικείων κέντρων δεν συνεπάγεται τιμές μεταβιβάσεως ανάλογες προς εκείνες που ισχύουν υπό συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού», το οποίο, κατά το Δικαστήριο, «[παρέχει] οικονομικό ευεργέτημα στα οικεία κέντρα»⁽⁸⁸⁾.
- (147) Το Δικαστήριο έχει, συνεπώς, δεχθεί ότι ένα φορολογικό μέτρο το οποίο οδηγεί μια εταιρεία που ανήκει σε όμιλο να χρεώνει τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών που δεν είναι σύμφωνες με τις τιμές που θα χρεώνονταν σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού, δηλαδή τις τιμές που διαπραγματεύονται ανεξάρτητες επιχειρήσεις υπό ανάλογες συνθήκες σύμφωνα με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στην εταιρεία αυτή, διότι συνεπάγεται μείωση της φορολογητέας βάσης και, ως εκ τούτου, του οφειλόμενου φόρου σύμφωνα με το κοινό σύστημα φορολόγησης εταιρειών. Η αρχή αυτή σύμφωνα με την οποία οι συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ίδιου ομίλου θα έπρεπε να αμείβονται όπως οι συναλλαγές από ανεξάρτητες εταιρείες που συναλλάσσονται σε συγκρίσιμες περιστάσεις υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού συνήθως καλείται «αρχή του πλήρους ανταγωνισμού».

⁽⁸⁴⁾ Βλέπε τμήμα 6.3.1.2 και την αιτιολογική σκέψη 136.

⁽⁸⁵⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forùm 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416.

⁽⁸⁶⁾ Ibid.

⁽⁸⁷⁾ Απόφαση 2003/757/ΕΚ της Επιτροπής σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης που σχεδιάζει να εφαρμόσει το Βέλγιο υπέρ των κέντρων συντονισμού που είναι εγκατεστημένα στο Βέλγιο (ΕΕ L 282 της 30.10.2003, σ. 25).

⁽⁸⁸⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forùm 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416, σκέψεις 95 έως 97.

- (148) Σκοπός της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού είναι να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των εταιρειών του ίδιου ομίλου αντιμετωπίζονται, για φορολογικούς σκοπούς, με γνώμονα το κέρδος που θα προέκυπτε, εάν οι συναλλαγές αυτές εκτελούνταν από ανεξάρτητες εταιρείες· διαφορετικά οι εταιρείες του ομίλου απολαμβάνουν ευνοϊκή μεταχείριση ανάλογα με το κοινό σύστημα φορολογίας εταιρειών για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών τους, σε αντίθεση με τις αυτοτελείς εταιρείες, γεγονός το οποίο θα συνεπαγόταν άνιση μεταχείριση σε σχέση με τον στόχο αυτού του συστήματος, ο οποίος συνίσταται στη φορολόγηση των κερδών όλων των εταιρειών που υπάγονται στη φορολογική δικαιοδοσία του.
- (149) Για να εκτιμηθεί αν το Βέλγιο παρείχε επιλεκτικό πλεονέκτημα μέσω του εν λόγω καθεστώτος, η Επιτροπή πρέπει να επαληθεύσει αν η μέθοδος που υιοθέτησε το Βέλγιο για να προσδιοριστεί το προσαρμοσμένο κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού προσαρμόζεται κατά το δεύτερο στάδιο του καθεστώτος αποκλίνει από μια μέθοδο που οδηγεί σε μια αξιόπιστη προσέγγιση ενός αποτελέσματος που βασίζεται στα δεδομένα αγοράς και, κατά συνέπεια από την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού. Στο μέτρο που η μέθοδος συνεπάγεται μείωση του φόρου που οφείλει η βελγική οντότητα βάσει του κοινού συστήματος φορολογίας εταιρειών στο Βέλγιο σε σχέση με τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση, το καθεστώς αυτό θα θεωρείται επιλεκτικό πλεονέκτημα για τους σκοπούς του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (150) Η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού αποτελεί ως εκ τούτου αναπόσπαστο μέρος της αξιολόγησης της Επιτροπής, σε σχέση με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, των φορολογικών μέτρων υπέρ των εταιρειών ενός ομίλου, ανεξάρτητα από το αν ένα κράτος μέλος έχει ενσωματώσει την αρχή αυτή στο εθνικό του νομικό σύστημα και με ποια μορφή. Εφαρμόζεται για να διαπιστωθεί αν τα φορολογητέα κέρδη μιας εταιρείας που ανήκει σε όμιλο για τους σκοπούς του υπολογισμού του φόρου εταιρειών υπολογίστηκαν με την εφαρμογή μιας μεθόδου που προσεγγίζει τις συνθήκες της αγοράς, έτσι ώστε η εταιρεία αυτή να μην έχει ευνοϊκή μεταχείριση, σύμφωνα με το κοινό σύστημα φορολογίας εταιρειών, με αυτή που έχουν αυτόνομες εταιρείες το φορολογητέο εισόδημα των οποίων καθορίζεται από την αγορά. Έτσι, για να μην υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία, η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού που εφαρμόζει η Επιτροπή για την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων δεν είναι η αρχή που απορρέει από το άρθρο 9 του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ και από τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ σχετικά με τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών, που αποτελούν μη δεσμευτικές πράξεις, αλλά μια γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης σε φορολογικά θέματα που εμπίπτει στην εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η οποία δεσμεύει τα κράτη μέλη και καλύπτει τις εθνικές φορολογικές διατάξεις ⁽⁸⁹⁾.
- (151) Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι η μέθοδος για τον προσδιορισμό των «προσαρμοσμένων κερδών βάσει της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού» κατά το δεύτερο στάδιο που προβλέπεται από το επίμαχο καθεστώς, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 15, παρεκκλίνει από την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, γεγονός που συνεπάγεται τη χορήγηση επιλεκτικού πλεονεκτήματος στις οντότητες που επωφελούνται από αυτό το καθεστώς. Σύμφωνα με την περιγραφή του εν λόγω καθεστώτος από τις βελγικές αρχές και με βάση τις πληροφορίες που περιέχονται στο δείγμα των μεμονωμένων προαποφάσεων που εξέτασε η Επιτροπή ⁽⁹⁰⁾, οι βελγικές οντότητες του ομίλου που τυγχάνουν απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών θεωρούνται ως διαχειριστές που ασκούν τις πλέον σύνθετες λειτουργίες στο πλαίσιο του πολυεθνικού ομίλου τους (είτε πρόκειται για το σύνολο των λειτουργιών είτε μόνο για εκείνες που συνδέονται με έναν τομέα δραστηριότητας ή μία γεωγραφική περιοχή). Όπως εξηγείται στην επόμενη ενότητα, η Επιτροπή εκτιμά, κατά συνέπεια, ότι το συνολικό υπόλοιπο κέρδος που προκύπτει από ενδοομιλικές συναλλαγές μεταξύ αυτών των οντοτήτων και των συνδεδεμένων εταιρειών εντός του ομίλου θα πρέπει να καταλογίζεται στις βελγικές οντότητες του ομίλου ως κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού (στο πλαίσιο του πρώτου σταδίου). Η εφαρμογή της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού δεν αφήνει περιθώριο για μια γενική ξεχωριστή αναγνώριση και καταλογισμό των κερδών που είναι αποτέλεσμα συνεργιών και οικονομικών κλίμακας στο πλαίσιο μιας αξιολόγησης της ενδοομιλικής τιμολόγησης (στο πλαίσιο του δεύτερου σταδίου).
- β) Το εναπομένον κέρδος είναι το κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού της βελγικής οντότητας του ομίλου που ενεργεί ως «κεντρική επιχείρηση»
- (152) Οι βελγικές αρχές αναφέρουν ότι το επίμαχο καθεστώς βασίζεται στην ιδέα ότι οι βελγικές οντότητες του ομίλου λειτουργούν ως «κεντρικές επιχειρήσεις» ⁽⁹¹⁾. Κατά την άποψή τους, οι κύριες αρμοδιότητες που αφορούν τη στρατηγική και την τακτική της διαδικασίας λήψης των πλέον πολύπλοκων αποφάσεων του ομίλου, είτε αυτές αφορούν

⁽⁸⁹⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416, σκέψη 81. Βλέπε επίσης υπόθεση T-538/11, Βασίλειο του Βελγίου κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2015:188, σκέψεις 65 και 66, και τη νομολογία στην οποία παραπέμπει.

⁽⁹⁰⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 65.

⁽⁹¹⁾ Οι ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση δεν παρέχουν τον ορισμό του όρου «κεντρική επιχείρηση». Η παράγραφος 9.2 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών εισάγει τον όρο «εντολέας» ως αντισυμβαλλόμενου μιας αλλοδαπής συνδεδεμένης επιχείρησης που ενεργεί ως διανομέας περιορισμένου κινδύνου, αντιπρόσωπος, παραγγελιοδόχος ή υπεργολάβος για τον εντολέα, αλλά οι αρχές αυτές δεν ορίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τον όρο «εντολέας». Άλλα παραδείγματα στα οποία μια οικονομική οντότητα αναφέρεται ως εντολέας στο πλαίσιο ελεγχόμενης συναλλαγής παρατίθενται στις παραγράφους 9.26 και 9.27 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για την ενδοομιλική τιμολόγηση. Σε μια δομή ομίλου, μπορεί να είναι ορθολογική από οικονομική άποψη η κατανομή των αρμοδιοτήτων ανάμεσα σε μια οικονομική οντότητα που είναι υπεύθυνη για τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις και σε μια άλλη οντότητα που ασκεί λειτουργίες παραγωγής και εκτέλεσης. Για τον σκοπό αυτό, η διάρθρωση αυτή πρέπει να είναι σύμφωνη με τους όρους της αγοράς, ώστε να τηρείται η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού.

το σύνολο των λειτουργιών είτε μόνον εκείνες που συνδέονται με έναν επιχειρηματικό τομέα ή μια γεωγραφική περιοχή, είναι ενοποιημένες στις βελγικές οντότητες του ομίλου. Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις του ομίλου που συναλλάσσονται με αυτές τις βελγικές οντότητες του ομίλου θα πρέπει να είναι οι υπεργολάβοι, πάροχοι υπηρεσιών έρευνας, διανομείς περιορισμένου κινδύνου, παραγγελιοδόχοι/αντιπρόσωποι⁽⁹²⁾ ή άλλες οντότητες που ασκούν «αυτοματοποιημένα» καθήκοντα και έχουν περιορισμένες αρμοδιότητες.

- (153) Όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 15, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών χορηγείται βάσει προσέγγισης σε δύο στάδια. Στο πλαίσιο του πρώτου σταδίου της μεθόδου αυτής, η βελγική οντότητα του ομίλου εκτιμά το κέρδος της σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού ως εναπομένον κέρδος· αυτό συνεπάγεται τη χρήση μιας μεθόδου μονομερούς καθορισμού των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών, όπως η MTMN που χρησιμοποιείται ευρύτερα στην πράξη⁽⁹³⁾. Η μέθοδος αυτή θεωρείται ορισμένες φορές η κατάλληλη μέθοδος υπολογισμού της ενδοομιλικής τιμολόγησης για τον προσδιορισμό των τιμών και των όρων για την ελεγχόμενη συναλλαγή μεταξύ των οντοτήτων που ασκούν πολύπλοκα καθήκοντα και των οντοτήτων που ασκούν λιγότερο πολύπλοκα καθήκοντα. Το συναλλασσόμενο μέρος που ελέγχεται κατά την εφαρμογή της MTMN είναι, κατά γενικό κανόνα, το συναλλασσόμενο μέρος στο οποίο η μέθοδος μπορεί να εφαρμοσθεί με τον πλέον αξιόπιστο τρόπο και για το οποίο μπορούν να βρεθούν τα πλέον αξιόπιστα συγκρίσιμα στοιχεία, δηλαδή εκείνο που παρουσιάζει τη λιγότερο περίπλοκη λειτουργική ανάλυση⁽⁹⁴⁾. Κατά την εφαρμογή της MTMN, το καθαρό κέρδος του ελεγχόμενου συναλλασσόμενου μέρους εξετάζεται σε σχέση με μια κατάλληλη βάση, όπως το κόστος, οι πωλήσεις ή τα στοιχεία του ενεργητικού⁽⁹⁵⁾. Αντίθετα, το υπόλοιπο κέρδος (ή, ενδεχομένως, η εναπομένουσα ζημία) που απορρέει από τη σειρά των ελεγχόμενων συναλλαγών κατά την εφαρμογή της MTMN θα αποδοθεί στο μέρος που δεν έχει ελεγχθεί, δηλαδή κατά κανόνα στην οντότητα με τα πλέον σύνθετα χαρακτηριστικά.
- (154) Χωρίς να προδικάζει τη σκοπιμότητα της εφαρμογής μιας μονομερούς μεθόδου καθορισμού της ενδοομιλικής τιμολόγησης για τον προσδιορισμό του κέρδους σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού της βελγικής οντότητας του ομίλου, κατά το πρώτο στάδιο για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση για την οποία έχει χορηγηθεί προαπόφαση βάσει του εν λόγω καθεστώτος⁽⁹⁶⁾, η Επιτροπή θεωρεί ότι η βελγική οντότητα, ως κεντρική επιχείρηση υπεύθυνη για τη λήψη στρατηγικών και τακτικών αποφάσεων στο εσωτερικό του ομίλου, που διαχειρίζεται και ασκεί τα πλέον σύνθετα καθήκοντα εντός του πολυεθνικού ομίλου, θα πρέπει να λάβει ως αντιστάθμισμα μια αύξηση της προσδοκώμενης απόδοσης προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα αποτέλεσμα σύμφωνο με τους όρους της αγοράς⁽⁹⁷⁾. Αντιθέτως, οι αντισυμβαλλόμενοι της στο εσωτερικό του ομίλου που είναι εκτεθειμένοι σε χαμηλό κίνδυνο θα λάβουν μόνο μια περιορισμένη αμοιβή λόγω του γεγονότος ότι είναι προστατευμένοι έναντι των επιχειρηματικών κινδύνων και των συναφών ζημιών⁽⁹⁸⁾. Με άλλα λόγια, στο τέλος της διαδικασίας καθορισμού των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών που διεξάγεται κατά το πρώτο στάδιο, καταλογίζεται στη βελγική οντότητα, ως «κεντρική επιχείρηση», το υπόλοιπο κέρδος που είναι αποτέλεσμα των ενδοομιλικών συναλλαγών. Το υπόλοιπο κέρδος, συνεπώς, ισούται με το κέρδος που δημιουργείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού της βελγικής οντότητας του ομίλου σε σχέση με το σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο και, στην περίπτωση του καθεστώτος απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, ισούται με το κέρδος που πράγματι καταγράφεται.
- (155) Ωστόσο, κατά το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 15, η βελγική οντότητα του ομίλου εκτιμά το κέρδος που θα είχε επιτύχει μια συγκρίσιμη αυτόνομη εταιρεία υπό παρόμοιες περιστάσεις για να επιτύχει ένα «προσαρμοσμένο κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού» εφαρμόζοντας τη MTMN, αυτή τη φορά με ελεγχόμενη τη βελγική οντότητα του ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του κέρδους που προκύπτει σύμφωνα με το πρώτο και το δεύτερο στάδιο (υπόλοιπο κέρδος αφού αφαιρεθεί το «προσαρμοσμένο κέρδος που δημιουργείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού» το οποίο υπολογίζεται κατά το στάδιο 2) αποτελεί το ποσό του «πλεονάζοντος κέρδους» που

⁽⁹²⁾ Περιγραφή της κατασκευής βάσει σύμβασης παρατίθεται στην παράγραφο 7.40 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ που εφαρμόζονται στην ενδοομιλική τιμολόγηση. Η περιορισμένη διανομή περιγράφεται στην παράγραφο 9.127 και αναφορά στον όρο «αντιπρόσωπος» περιλαμβάνεται στην παράγραφο 6.37 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση.

⁽⁹³⁾ Άλλες μονομερείς μέθοδοι είναι η μέθοδος της προσαυξημένης τιμής κόστους και η μέθοδος της τιμής μεταπώλησης.

⁽⁹⁴⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 57.

⁽⁹⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 37 και τις παραγράφους 2.58 και επόμενες των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ.

⁽⁹⁶⁾ Οι εφαρμοστέες κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση, οι οποίες εγκρίθηκαν το 1995 και ήταν σε ισχύ κατά τον χρόνο θέσπισης του εν λόγω καθεστώτος, εννοούν σαφώς τις παραδοσιακές συναλλακτικές μεθόδους, όπως η CUP, αντί των συναλλακτικών μεθόδων όπως η MTMN για να διαπιστωθεί αν η τιμή μεταβίβασης αντιστοιχεί στην τιμή που λαμβάνεται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού (βλέπε παράγραφο 3.49 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ του 1995). Η παράγραφος των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ του 2010 ορίζει ως προς αυτό τα ακόλουθα: «Όταν, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2, είναι δυνατή η εφαρμογή μιας παραδοσιακής συναλλακτικής μεθόδου και μιας συναλλακτικής μεθόδου των κερδών με τον ίδιο ακριβώς βαθμό αξιοπιστίας, είναι προτιμότερη η παραδοσιακή συναλλακτική μέθοδος αντί της συναλλακτικής μεθόδου των κερδών».

⁽⁹⁷⁾ Βλέπε παράγραφο 1.45 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ. Επιπλέον, η παράγραφος 9.39 των ίδιων κατευθυντήριων γραμμών ορίζει τα ακόλουθα: «Κατά κανόνα, [...] ο καταλογισμός σε έναν από τους συναλλασσόμενους των κινδύνων που συνδέονται με μια ελεγχόμενη συναλλαγή σημαίνει ότι το εν λόγω μέρος οφείλει: [...] γ) Γενικά, να λάβει αντιστάθμιση του κινδύνου μέσω της αύξησης της αναμενόμενης απόδοσης.»

⁽⁹⁸⁾ Υπό την προϋπόθεση ότι μπορεί να αποδειχθεί η οικονομική αιτιολόγηση της δομής της κεντρικής επιχείρησης. Βλέπε επίσης παράγραφο 1.47 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ.

απαλλάσσεται φορολογικά βάσει του επίμαχου καθεστώτος ⁽⁹⁹⁾. Σύμφωνα με το Βέλγιο, το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι βελγικές οντότητες ενός πολυεθνικού ομίλου θα έπρεπε να φορολογούνται μόνο για το «κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού» και, ως εκ τούτου, το κέρδος που πράγματι δημιουργείται το οποίο υπερβαίνει αυτό το προσαρμοσμένο κέρδος που δημιουργείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού μπορεί να αγνοείται για τους σκοπούς της φορολόγησης διότι αποτελεί «πλεονάζον κέρδος».

- (156) Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι το δεύτερο στάδιο είναι σύμφωνο με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού. Όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 153, κατά γενικό κανόνα, το υπόλοιπο κέρδος που παράγεται από τις ενδοομιλικές συναλλαγές θα πρέπει, στο σύνολό του, να θεωρείται ως το κέρδος σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού της κεντρικής επιχείρησης, υπό το πρίσμα των επιχειρηματικών κινδύνων και των συναφών δαπανών που επιβαρύνουν την τελευταία επιχείρηση (δηλαδή το πιθανό κόστος διαχείρισης ή μείωσης του κινδύνου, ή οι δαπάνες που ενδέχεται να προκύψουν από την επέλευση του κινδύνου) ως κεντρική επιχείρηση στη διάρθρωση του ομίλου. Το μέρος των κερδών που το Βέλγιο θεωρεί ως «πλεονάζοντα» είναι, συνεπώς, στην πραγματικότητα μια συνιστώσα του υπολοίπου κέρδους που καταλογίζεται στη βελγική οντότητα του ομίλου ως κεντρικής επιχείρησης εντός του πολυεθνικού ομίλου της. Η μη συνεκτίμηση οποιουδήποτε κέρδους αυτού του είδους στη φορολογητέα βάση της κεντρικής επιχείρησης συνιστά, κατά συνέπεια, αδικαιολόγητη παρέκκλιση από ένα μηχανισμό της αγοράς, γεγονός αντίθετο στην αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, που συνεπάγεται τη χορήγηση επιλεκτικού πλεονεκτήματος στις οντότητες που επωφελούνται από το επίμαχο καθεστώς, εφόσον μειώνει τη φορολογητέα βάση τους δυνάμει του συστήματος φορολογίας εταιρειών στο Βέλγιο.
- (157) Το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι οι βελγικές οντότητες του ομίλου αποκομίζουν μέρος του υπόλοιπου κέρδους όχι λόγω των δικών τους λειτουργιών, κινδύνων και στοιχείων ενεργητικού, αλλά επειδή ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο. Το Βέλγιο χαρακτηρίζει αυτό το μέρος του κέρδους ως κέρδος που πηγάζει από συνέργειες και οικονομίες κλίμακας και ισχυρίζεται ότι δεν θα πρέπει να καταλογίζεται στη βελγική κεντρική επιχείρηση σύμφωνα με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού. Η Επιτροπή δεν αποδέχεται αυτό τον ισχυρισμό.
- (158) Πρώτον, η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού δεν υποστηρίζει μια γενική προς τα κάτω προσαρμογή του κέρδους που πηγάζει από συνέργειες και οικονομίες κλίμακας. Αντιθέτως, απαιτεί τον καταλογισμό του συνόλου του υπολοίπου κέρδους που προέρχεται από συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων του ομίλου σε μια επιχείρηση του ομίλου η οποία έχει την ιδιότητα της κεντρικής επιχείρησης, λαμβάνοντας υπόψη τη μοναδική συμβολή της στον εν λόγω όμιλο, όπως αποδεικνύεται από τα καθήκοντα που ασκεί, τους κινδύνους που αναλαμβάνει και τα στοιχεία ενεργητικού που χρησιμοποιεί ⁽¹⁰⁰⁾. Η κατανομή των καθηκόντων, των κινδύνων και των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ συνδεδεμένων μερών στις ελεγχόμενες συναλλαγές είναι αυτό που καθορίζει σε ποια οντότητα αποδίδεται ένα εναπομένον κέρδος και σε ποιο βαθμό, βάσει της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού, και τα κέρδη που πηγάζουν από συνέργειες και οικονομίες κλίμακας, κατά περίπτωση.
- (159) Η Επιτροπή θεωρεί συναφώς ότι το κέρδος το οποίο θεωρείται από το Βέλγιο ως «πλεονάζον κέρδος», έστω και αν οφείλεται (εν μέρει) σε συνέργειες και οικονομίες κλίμακας, δεν πρέπει να μεταφέρεται, αλλά να φορολογείται εκεί όπου δημιουργείται ⁽¹⁰¹⁾. Το κέρδος που συνδέεται με συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας δεν καθορίζεται, αμείβεται ούτε καταλογίζεται χωριστά βάσει της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού. Ο καταλογισμός του απορρέει αυτόματα από τις τιμές και τους όρους ενδοομιλικών συναλλαγών που συμφωνούνται μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων για όλες τις συναλλαγές και όλες τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων. Εάν οι εν λόγω όροι και οι τιμές είναι σύμφωνοι με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, το κέρδος που προκύπτει από συνέργειες και οικονομίες κλίμακας και ο τρόπος κατανομής του μεταξύ των οντοτήτων του ομίλου θα απορρέουν αυτομάτως από αυτούς τους όρους και τις τιμές. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να φορολογείται εκεί όπου δημιουργείται.

⁽⁹⁹⁾ Το υπόλοιπο κέρδος ισούται, συνεπώς, με το άθροισμα του υποθετικού μέσου κέρδους μιας αυτόνομης επιχείρησης η οποία θεωρείται συγκρίσιμη, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 17, και ονομάζεται επίσης «κέρδος βάσει της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού», και του «πλεονάζοντος κέρδους».

⁽¹⁰⁰⁾ Βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 153.

⁽¹⁰¹⁾ Αυτό επιβεβαιώνεται επίσης στην παράγραφο 1.158 της έκθεσης του ΟΟΣΑ με τίτλο «Εναρμόνιση των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών που υπολογίζονται με τη δημιουργία αξίας, δράσεις 8-10-2015, Τελικές εκδόσεις», Έργο ΟCDE/G20 σχετικά με τη διάβρωση της φορολογητέας βάσης και τη μεταφορά κερδών, Εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι (στο εξής «τελική έκθεση BEPS του ΟΟΣΑ»), που παρέχει πρόσθετες κατευθύνσεις σχετικά με τις συνέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 7.13 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ: «[...] όταν τα κέρδη ή οι επιβαρύνσεις από τις συνέργειες οφείλονται αποκλειστικά στην ιδιότητα του μέλους ενός πολυεθνικού ομίλου, χωρίς σκόπιμη και συντονισμένη δράση εκ μέρους αυτού του πολυεθνικού ομίλου, ή από την εκτέλεση οποιασδήποτε υπηρεσίας ή άλλης λειτουργίας από τα μέλη του ομίλου, αυτά τα πλεονεκτήματα των συνεργειών δεν μπορούν να αντισταθμίζονται χωριστά ούτε να κατανομούνται ειδικά μεταξύ των μελών του ομίλου.» ([...] when synergistic benefits or burdens of group membership arise purely as a result of membership in an MNE group and without the deliberate concerted action of group members or the performance of any service or other function by group members, such synergistic benefits of group membership need not be separately compensated or specifically allocated among members of the MNE group. — ελεύθερη μετάφραση, το γαλλικό κείμενο δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί).

- (160) Επίσης, ακόμη κι όταν το πλεονέκτημα που απορρέει από συνέργειες και οικονομίες κλίμακας στους ομίλους μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει σημασία, δεν πρέπει να αντισταθμίζεται χωριστά ούτε να (ανα)διανέμεται ειδικά στα μέλη του πολυεθνικού ομίλου. Κατανέμεται αυτομάτως μεταξύ των συνδεδεμένων μερών κατ' εφαρμογή της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού στην ενδοομιλική τιμολόγηση που καθορίζεται για τις συναλλαγές και τις υπηρεσίες μεταξύ επιχειρήσεων ⁽¹⁰²⁾.
- (161) Δεύτερον, ο τρόπος υπολογισμού του προσαρμοσμένου κέρδους που δημιουργείται σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού κατά το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 15 είναι εγγενώς αντιφατικός με κάθε μέθοδο ενδοομιλικής τιμολόγησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κέρδους πλήρους ανταγωνισμού κατά το πρώτο στάδιο της εν λόγω διαδικασίας. Πράγματι, δεδομένου ότι μόνον οι οντότητες που ενεργούν ως κεντρικές επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, κάθε μέθοδος καθορισμού των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών που εφαρμόζεται στο πρώτο στάδιο πρέπει να θεωρεί τις εν λόγω οντότητες ως τα συναλλασσόμενα μέρη τα πλέον περίπλοκα και εκτεθειμένα στον κίνδυνο σε ένα σύνολο ελεγχόμενων συναλλαγών. Στο δεύτερο στάδιο, οι ίδιοι οργανισμοί εξακολουθούν να θεωρούνται τα μέρη που ελέγχονται και ως το λιγότερο περίπλοκο σκέλος της συναλλαγής για τους σκοπούς της εφαρμογής της MTMN.
- (162) Ωστόσο, η MTMN θεωρείται αξιόπιστη μόνο για μια κατά προσέγγιση εκτίμηση της αμοιβής σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού του συναλλασσόμενου που ασκεί τα απλά, λιγότερο πολύπλοκα καθήκοντα και ο οποίος αντιμετωπίζει περιορισμένο κίνδυνο σε μια συναλλαγή ή σειρά συναλλαγών με μια συνδεδεμένη επιχείρηση που εκτελεί τα περίπλοκα καθήκοντα και αναλαμβάνει τους επιχειρηματικούς κινδύνους ⁽¹⁰³⁾. Εάν η βελγική οντότητα του ομίλου είναι η κεντρική επιχείρηση, τα λιγότερο πολύπλοκα μέρη στο πλαίσιο του πολυεθνικού ομίλου είναι οι αλλοδαπές συνδεδεμένες οντότητες αυτής της βελγικής οντότητας του ομίλου. Δεδομένου ότι αυτές οι συνδεδεμένες οντότητες πρέπει να αποζημιωθούν με μια συνήθη απόδοση για τις πάγιες λειτουργίες που ασκούν, θα πρέπει να αποδίδεται στη βελγική οντότητα του ομίλου, σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς, ένα εναπομένον και όχι σταθερό κέρδος, για τις πολύπλοκες λειτουργίες που ασκεί εντός του ομίλου. Δοκιμάζοντας τα δύο ελεγχόμενα συναλλασσόμενα μέρη με μια μονομερή μέθοδο καθορισμού της ενδοομιλικής τιμολόγησης, όπως η MTMN, σε διάφορα στάδια της αξιολόγησης της ενδοομιλικής τιμολόγησης, όπως στο επίμαχο καθεστώς, διαπιστώνεται ότι το λειτουργικό κέρδος των συνδεδεμένων συναλλαγών μεταξύ των συνδεδεμένων μερών δεν ισούται με το άθροισμα των κερδών που προκύπτουν από την εφαρμογή της MTMN και στα δύο μέρη, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ένα αφορολόγητο μέρος εισοδημάτων, κατά παράβαση της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού.
- (163) Με άλλα λόγια, αν υποτεθεί ότι η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού έχει εφαρμοστεί σωστά μετά το πρώτο στάδιο, οι όροι και οι τιμές που διέπουν τη συναλλαγή μεταξύ των βελγικών οντοτήτων του ομίλου και των συνδεδεμένων οντοτήτων του ομίλου θα πρέπει να αντανakλώνται στο κέρδος που πράγματι καταγράφεται. Η ορθή εφαρμογή της αρχής αυτής συνεπάγεται ότι το σύνθητες κέρδος καταλογίζεται στις συνδεδεμένες αλλοδαπές οντότητες από τις οποίες πράγματι δημιουργείται και το υπόλοιπο κέρδος καταλογίζεται στην κεντρική επιχείρηση και καταγράφεται πράγματι από τις βελγικές οντότητες του ομίλου.
- (164) Η παράγραφος 1.10 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ ⁽¹⁰⁴⁾, στις οποίες βασίζεται το Βέλγιο για να αιτιολογήσει την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, δεν επιτρέπει να μη ληφθούν υπόψη ούτε να απαλλαγούν από τη φορολογία τα κέρδη που απορρέουν από συνέργειες και οικονομίες κλίμακας χωρίς την ανακατανομή αυτών των κερδών σε ένα ή περισσότερα μέλη του ομίλου ⁽¹⁰⁵⁾. Μολονότι η εν λόγω παράγραφος αναφέρει τη δυσκολία και την έλλειψη συναίνεσης όσον αφορά την κατανομή του κέρδους που συνδέεται με τις συνέργειες ή τις οικονομίες κλίμακας στις επιμέρους οντότητες ενός πολυεθνικού ομίλου, δεν συνιστά κατά κανένα τρόπο τον μη καταλογισμό ούτε τη μη φορολόγηση αυτών των κερδών, στις εξαιρετικές περιπτώσεις όπου μπορούν να διαπιστωθούν συνέργειες.
- (165) Το ίδιο ισχύει για τη μονομερή και αφηρημένη φορολογική προσαρμογή που προβλέπει το εν λόγω καθεστώς και υποστηρίζεται από το υπόδειγμα φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ, που αποτελεί τη βάση πολυάριθμων συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας μεταξύ των χωρών μελών και των χωρών μη μελών του ΟΟΣΑ. Πράγματι, η μονομερής προσαρμογή που πραγματοποιεί το Βέλγιο στο κέρδος που πράγματι καταγράφει η οντότητα του ομίλου συνεπάγεται αναγκαστικά ότι το πλεονάζον κέρδος απαλλάσσεται βάσει του καθεστώτος αυτού και δεν μπορεί και δεν

⁽¹⁰²⁾ Βλέπε τα παραδείγματα στις παραγράφους 1.168 και 1.169 της τελικής έκθεσης BEPS του ΟΟΣΑ.

⁽¹⁰³⁾ Βλέπε παράγραφο 3.18 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ: «Κατά γενικό κανόνα, ο ελεγχόμενος συναλλασσόμενος είναι εκείνος στον οποίο μπορεί να εφαρμοσθεί η μέθοδος με τον πλέον αξιόπιστο τρόπο και για τον οποίο μπορούν να βρεθούν τα πλέον αξιόπιστα συγκρίσιμα δεδομένα· είναι συνήθως ο συναλλασσόμενος με τη λιγότερο πολύπλοκη λειτουργική ανάλυση».

⁽¹⁰⁴⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 52.

⁽¹⁰⁵⁾ Διαφορετικά, ο τρόπος με τον οποίο το Βέλγιο ερμηνεύει την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού συνεπάγεται ότι μια γενική εφαρμογή αυτής της ερμηνείας των αρχών του ΟΟΣΑ από όλα τα κράτη που φιλοξενούν οντότητες πολυεθνικών ομίλων θα οδηγούσε αναγκαστικά στο συμπέρασμα ότι τα κέρδη ενός ομίλου που απορρέουν από συνέργειες εντός του ομίλου ή οικονομίες κλίμακας δεν μπορούν να φορολογηθούν σε κανένα από τα εν λόγω κράτη.

θα φορολογηθεί από άλλη φορολογική δικαιοδοσία, για τον λόγο ότι τα άλλα κράτη μέλη δεν αναγνωρίζουν το δικαίωμα να φορολογήσουν τα κέρδη που πηγάζουν ειδικά από συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας, εφόσον αφορούν μόνο το Βέλγιο, το κράτος στο οποίο έχουν όντως καταχωριστεί.

- (166) Τρίτον, για να χορηγηθεί απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών βάσει του επίμαχου καθεστώτος, δεν είναι αναγκαίο να αποδειχθεί η ύπαρξη συνεργειών ή οικονομιών κλίμακας, ούτε να προσδιοριστούν ποσοτικά κατά τη διάρκεια του δευτέρου σταδίου. Αντ' αυτού, η ύπαρξη συνεργειών και οικονομιών κλίμακας τεκμαίρεται κατά τρόπο αφηρημένο και μετράται ως η διαφορά μεταξύ του κέρδους που αποκομίζει η βελγική οντότητα σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού, μετά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 15 (όπως αποτυπώνεται στο κέρδος που πράγματι καταγράφει) και του προσαρμοσμένου κέρδους σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού που υπολογίζεται στο τέλος του δευτέρου σταδίου.
- (167) Το Βέλγιο δεν απαιτεί από τις βελγικές οντότητες του ομίλου να δικαιολογήσουν την ύπαρξη και/ή την προέλευση του κέρδους που απορρέει από συνέργειες και οικονομίες κλίμακας για να επωφεληθούν από το εν λόγω καθεστώς. Είναι, ωστόσο, πιθανό να μην υπάρξουν οι συνέργειες από μια αναδιοργάνωση επιχείρησης, από την οποία αναμένεται να αυξηθεί τα κέρδη του πολυεθνικού ομίλου. Υπάρχει πιθανότητα η εφαρμογή ενός συνολικού επιχειρησιακού μοντέλου που έχει σχεδιαστεί για την αύξηση των συνεργειών του ομίλου να επιφέρει στην πραγματικότητα πρόσθετες δαπάνες και μείωση της αποδοτικότητας ⁽¹⁰⁶⁾. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η εφαρμογή του επίμαχου καθεστώτος θα οδηγούσε ωστόσο σε αφαίρεση του «πλεονάζοντος κέρδους» από το κέρδος που έχει πράγματι καταγράψει η βελγική οντότητα του ομίλου.
- (168) Επιπλέον, σε αντίθεση με τις συστάσεις του ΟΟΣΑ ⁽¹⁰⁷⁾, οι βελγικές αρχές αποδέχονται αυτομάτως ότι το πλεονάζον κέρδος, που αποτελεί μέρος του συνολικού εναπομένοντος κέρδους το οποίο δημιουργείται από συνδυασμένες συναλλαγές, δηλαδή από συνέργειες και οικονομίες κλίμακας ή απροσδιόριστα στοιχεία/παράγοντες συνδεδεμένους με τον όμιλο. Αυτό το πλεονάζον κέρδος είναι, επομένως, απολύτως διακριτό από την ανάλυση των λειτουργιών, των κινδύνων και των περιουσιακών στοιχείων των μερών των ελεγχόμενων συναλλαγών, το οποίο αποτελεί τη βάση για κάθε διαδικασία καθορισμού της ενδοομιλικής τιμολόγησης. Ως εκ τούτου, το εν λόγω πλεονάζον κέρδος έχει εξαιρεθεί πλήρως από τη διαδικασία κατανομής των κερδών, που αποτελεί τη βάση της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού.

γ) Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη επιλεκτικού πλεονεκτήματος

- (169) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η μέθοδος καθορισμού των φορολογητέων κερδών των βελγικών οντοτήτων του ομίλου βάσει του καθεστώτος αυτού αποκλίνει από τη μέθοδο που καταλήγει σε μια αξιόπιστη εκτίμηση ενός αποτελέσματος που βασίζεται στην αγορά και, επομένως, στην αρχή του πλήρους ανταγωνισμού. Εφόσον η εφαρμογή αυτής της μεθόδου συνεπάγεται τη μείωση του κέρδους που όντως καταγράφουν αυτές οι οντότητες, το οποίο θα πρέπει να αποτελεί το σημείο εκκίνησης για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών τους στο πλαίσιο του συστήματος φορολόγησης εταιρειών στο Βέλγιο ⁽¹⁰⁸⁾, το καθεστώς αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ότι παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στις εν λόγω οντότητες για την εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (170) Με το να παρεκκλίνει από την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, το επίμαχο καθεστώς μειώνει τον φόρο που καταβάλλουν οι δικαιούχοι του βάσει του συστήματος φορολογίας εταιρειών στο Βέλγιο σε σχέση με τις αυτόνομες εταιρείες το φορολογητέο κέρδος των οποίων καθορίζεται από την αγορά. Αυτή η παρέκκλιση από την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα σε αυτούς τους δικαιούχους σε σχέση με τις οντότητες που ανήκουν σε εγχώριο όμιλο επιχειρήσεων και στις οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο που συνεχίζει να ακολουθεί τα υφιστάμενα επιχειρηματικά μοντέλα στο Βέλγιο ⁽¹⁰⁹⁾, καμία εκ των οποίων δεν μπορεί να ζητήσει την προαπόφαση που απαιτείται για να επωφεληθεί από αυτό το καθεστώς, εφόσον όλες αυτές οι οντότητες φορολογούνται με βάση το κέρδος που πράγματι καταγράφουν. Τέλος, η παρέκκλιση αυτή παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους της έναντι των οντοτήτων που ανήκουν σε μικρό πολυεθνικό όμιλο, διότι αυτές θα φορολογηθούν και με βάση το κέρδος που πράγματι δημιουργούν ⁽¹¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁶⁾ Βλέπε παράγραφο 9.58 των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ.

⁽¹⁰⁷⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 159.

⁽¹⁰⁸⁾ Βλέπε υποσημείωση 70.

⁽¹⁰⁹⁾ Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 138 και 139.

⁽¹¹⁰⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 123.

6.3.3. Απουσία αιτιολόγησης με βάση τη φύση και τη γενική οικονομία του φορολογικού συστήματος

- (171) Ακόμη και αν ένα μέτρο παρεκκλίνει από το σύστημα αναφοράς, μπορεί, παρ' όλα αυτά να θεωρηθεί ότι δεν είναι επιλεκτικό, εάν δικαιολογείται από τη φύση ή τη γενική οικονομία του συστήματος αυτού. Αυτό ισχύει όταν ένα μέτρο απορρέει άμεσα από τις εγγενείς θεμελιώδεις ή κατευθυντήριες αρχές του συστήματος αναφοράς ή είναι αποτέλεσμα εγγενών μηχανισμών που απαιτούνται για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα του συστήματος ⁽¹¹¹⁾.
- (172) Το Βέλγιο θεωρεί ότι το επίμαχο καθεστώς δικαιολογείται για να αποφευχθεί ενδεχόμενη διπλή φορολόγηση. Η διπλή φορολόγηση αφορά καταστάσεις στις οποίες το ίδιο κέρδος φορολογείται δύο φορές για τον ίδιο φορολογούμενο (διπλή νομική φορολόγηση) ή δύο διαφορετικούς φορολογούμενους (οικονομική διπλή φορολόγηση). Ενώ η ανάγκη για την αποφυγή διπλής φορολόγησης μπορεί να αποτελέσει πύθιο λόγο για μια παρέκκλιση από το κοινό σύστημα φορολογίας των εταιρειών ⁽¹¹²⁾, το Βέλγιο δεν απέδειξε ότι το επίμαχο καθεστώς επιδιώκει πραγματικά αυτό τον στόχο. Το Βέλγιο αναγνώρισε μάλιστα ότι σκοπός του καθεστώτος δεν ήταν ο περιορισμός ή εξάλειψη της διπλής φορολογίας, αλλά μόνο η δυνητική διπλή φορολόγηση ⁽¹¹³⁾. Συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών απορρέει ευθέως από τις εγγενείς θεμελιώδεις ή κατευθυντήριες αρχές του συστήματος αναφοράς ούτε ότι είναι αποτέλεσμα των εγγενών μηχανισμών που απαιτούνται για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα του συστήματος.
- (173) Ενώ σύμφωνα με το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92, η διάταξη αυτή εφαρμόζεται σε περιπτώσεις στις οποίες δύο εταιρείες (που προσδιορίζονται ή μπορούν να προσδιοριστούν) και η φορολογική διοίκηση μπορεί να εφαρμόζει μια προς τα κάτω προσαρμογή (αντίστοιχη) στο φορολογητέο κέρδος μιας βελγικής επιχείρησης, εάν το ίδιο κέρδος περιλαμβάνεται επίσης στα φορολογητέα κέρδη αλλοδαπής συνδεδεμένης εταιρείας, από τις απαντήσεις του υπουργού οικονομικών στις κοινοβουλευτικές ερωτήσεις σχετικά με την εφαρμογή αυτής της διάταξης προκύπτει σαφώς η επέκταση της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, πέρα από το πεδίο εφαρμογής αυτής της διάταξης, στα κέρδη που δεν έχουν εγγραφεί ούτε περιληφθεί στη φορολογητέα βάση μιας αλλοδαπής συνδεδεμένης οντότητας του ομίλου σε άλλη φορολογική δικαιοδοσία. Ενώ ο περιορισμός μιας αντίστοιχης προς τα κάτω προσαρμογής σε εταιρείες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο σύμφωνα με το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 δικαιολογείται από τη φύση ή τη γενική οικονομία του συστήματος, αυτό δεν ισχύει όσον αφορά την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών.
- (174) Η απουσία οποιασδήποτε υποχρέωσης να αποδειχθεί ότι τα ίδια κέρδη περιλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση των δύο συνδεδεμένων επιχειρήσεων (της μιας στην αλλοδαπή και της άλλης στο Βέλγιο) αποτελεί σημαντικό στοιχείο που κάνει διάκριση ανάμεσα στις προαποφάσεις για τη χορήγηση απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών και στις άλλες προαποφάσεις για την ενδοομιλική τιμολόγηση που επιτρέπουν μια αντίστοιχη προς τα κάτω προσαρμογή της ενδοομιλικής τιμολόγησης βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92. Γι' αυτόν τον τελευταίο τύπο εκ των προτέρων αποφάσεων, η αρνητική προσαρμογή ανταποκρίνεται σε μια κατάσταση στην οποία το κέρδος που αποκομίστηκε και απαλλάχθηκε στο Βέλγιο έχει επίσης δηλωθεί ως φορολογητέο κέρδος συνδεδεμένης επιχείρησης του ομίλου σε άλλη φορολογική δικαιοδοσία ή όταν μια αρχική προς τα άνω προσαρμογή πραγματοποιήθηκε από την αλλοδαπή φορολογική αρχή επί του φορολογητέου κέρδους της εν λόγω αλλοδαπής συνδεδεμένης οντότητας. ⁽¹¹⁴⁾ Αντιθέτως, η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών παρέχει, εκ των προτέρων, μονομερή απαλλαγή που δεν προϋποθέτει ότι το απαλλασσόμενο από τον φόρο κέρδος έχει περιληφθεί ή θα περιληφθεί στη φορολογητέα βάση μιας αλλοδαπής συνδεδεμένης οντότητας ενός ομίλου σε άλλη φορολογική δικαιοδοσία, ούτε ότι το εν λόγω κέρδος φορολογείται πράγματι στο έδαφος αυτό.

⁽¹¹¹⁾ Ενδεικτικά, βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, *Paint Graphos*, ECLI:EU:C:2011:550, σκέψη 69.

⁽¹¹²⁾ Βλέπε, κατ' αναλογία, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, *Paint Graphos*, ECLI:EU:C:2011:550, σκέψη 71, όπου το Δικαστήριο αναφέρεται στη δυνατότητα επίκλησης της φύσης ή της γενικής οικονομίας του εθνικού φορολογικού συστήματος ως αιτιολόγησης της μη φορολόγησης συνεταιριστικών εταιρειών που διανέμουν το σύνολο των κερδών τους στα μέλη τους σε επίπεδο συνεταιρισμού, υπό τον όρο ότι ο φόρος εισπράττεται στο επίπεδο των μελών τους.

⁽¹¹³⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 89.

⁽¹¹⁴⁾ Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Βέλγιο προσκόμισε τρία παραδείγματα εκ των προτέρων αποφάσεων με βάση το άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 οι οποίες αποσκοπούν πράγματι στην επίλυση των πραγματικών καταστάσεων διπλής φορολογίας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 67). Οι εν λόγω προαποφάσεις είναι σαφώς διαφορετικές από εκείνες που χορηγούν την απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών. Πράγματι, όσον αφορά τις αποφάσεις που επιτρέπουν μια προς τα κάτω προσαρμογή των τιμών μεταβίβασης, αυτό θα οδηγήσει σε μια συμμετρική εγγραφή των κερδών στους λογαριασμούς των εταιρειών που συμμετείχαν στην ελεγχόμενη συναλλαγή. Μια προς τα κάτω προσαρμογή της φορολογητέας βάσης θα ήταν δικαιολογημένη από τη φύση και τη γενική οικονομία του φορολογικού συστήματος και, ως εκ τούτου, δεν θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση, υπό την προϋπόθεση ότι κίνητρό της είναι η βούληση να αντισταθμίσει μια προς τα άνω προσαρμογή σε μια άλλη φορολογική δικαιοδοσία. Η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, αντιθέτως, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί για παρόμοιους λόγους εξαιτίας του γεγονότος ότι καμία άλλη φορολογική δικαιοδοσία δεν διεκδικεί το κέρδος, οπότε δεν τίθεται κανένα πρόβλημα διπλής φορολόγησης.

- (175) Συνεπώς, δεν μπορεί ούτε να θεωρηθεί ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών ανταποκρίνεται σε καταστάσεις διπλής φορολογίας κατά τρόπο αναγκαίο και αναλογικό⁽¹¹⁵⁾. Επομένως, το επίδικο καθεστώς υπερβαίνει σαφώς αυτό που είναι αναγκαίο και αναλογικό για την επίτευξη του στόχου της αποφυγής της διπλής φορολογίας και, συνεπώς, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τη φύση ή τη γενική οικονομία του συστήματος αυτού.
- (176) Επιπλέον, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, και ειδικότερα το άρθρο 9 του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ, που εκφράζει αυτή την αρχή όσον αφορά τη διπλή φορολόγηση, αιτιολογεί τη μονομερή προς τα κάτω προσαρμογή της φορολογητέας βάσης ενός φορολογούμενου που χορηγείται δυνάμει του καθεστώτος απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών.
- (177) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η εφαρμογή της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού από τις φορολογικές διοικήσεις αποβλέπει κυρίως στο να εμποδίσει τις επιχειρήσεις που ανήκουν σε διεθνή όμιλο να μπορούν να επηρεάζουν την ενδοομιλική τιμολόγηση και, κατά συνέπεια, την κατανομή των κερδών μεταξύ τους, δυνατότητα που δεν έχουν οι αυτόνομες εταιρείες. Η συνήθης εφαρμογή της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού παρέχει, συνεπώς, στις φορολογικές διοικήσεις το δικαίωμα να αυξάνουν τη φορολογητέα βάση των επιχειρήσεων που εκτελούν ενδοομιλικές συναλλαγές, με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι οι φορολογούμενοι που πραγματοποιούν συναλλαγές αποκλειστικά με τους όρους της αγοράς τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης.
- (178) Ενώ η αρχή του πλήρους ανταγωνισμού επιτρέπει στις φορολογικές διοικήσεις να προβαίνουν σε μονομερείς προς τα άνω προσαρμογές της φορολογητέας βάσης των επιχειρήσεων του ομίλου οι οποίες δεν τηρούν την εν λόγω αρχή κατά τον καθορισμό των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών, μια προς τα κάτω προσαρμογή των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών που συνεπάγεται φορολογική μείωση προβλέπεται (χωρίς να είναι υποχρεωτική) δυνάμει της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού μόνο στην εξαιρετική περίπτωση της εφαρμογής μιας αντίστοιχης προσαρμογής αφού προηγουμένως μια άλλη φορολογική δικαιοδοσία προβεί σε μια αρχική προσαρμογή, δηλαδή σε συμμετρική βάση. Όπως εξηγείται στο τμήμα 6.3.2.2, μια μονομερής προς τα κάτω προσαρμογή του κέρδους που πράγματι δημιουργήθηκε, για προληπτικούς λόγους, δεν είναι αποτέλεσμα της ορθής εφαρμογής της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού, ούτε γενικώς ούτε στην ειδική περίπτωση της απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών.
- (179) Πράγματι, το άρθρο 9 του υποδείγματος φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ εφαρμόζεται μόνο εάν διαπιστωθεί ότι τα ίδια κέρδη περιλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση δύο χωριστών επιχειρήσεων εγκατεστημένων σε διαφορετικές φορολογικές δικαιοδοσίες και έχουν φορολογηθεί ή υπάρχει κίνδυνος να «φορολογηθούν αντίστοιχα» και στις δύο χώρες.
- (180) Τέλος, ανησυχίες για το ενδεχόμενο διπλής μη φορολόγησης σε σχέση με τις αναπροσαρμογές της ενδοομιλικής τιμολόγησης έχουν επίσης διατυπωθεί από το κοινό φόρουμ της ΕΕ σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση⁽¹¹⁶⁾, το οποίο εξέδωσε έκθεση το 2014 για την αντιμετώπιση των πρακτικών προβλημάτων που συνδέονται με την προσαρμογή, σε μεταγενέστερο χρόνο, της ενδοομιλικής τιμολόγησης που καθορίζεται κατά τον χρόνο της συναλλαγής, που αποκαλείται «αντισταθμιστική προσαρμογή»⁽¹¹⁷⁾. Η έκθεση τονίζει τη σημασία του συμμετρικού υπολογισμού του κέρδους των συνδεδεμένων επιχειρήσεων όσον αφορά τις εμπορικές ή οικονομικές τους σχέσεις. Οι επιχειρήσεις που είναι συμβαλλόμενα μέρη σε μια συναλλαγή θα πρέπει να χρησιμοποιούν την ίδια τιμή για κάθε συναλλαγή. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να δέχονται αντισταθμιστικές προσαρμογές μόνο στον βαθμό που η προσαρμογή πραγματοποιείται συμμετρικά στους λογαριασμούς των δύο οντοτήτων που μετέχουν στη συναλλαγή και η προσαρμογή πραγματοποιείται πριν από την υποβολή της φορολογικής δήλωσης, με σκοπό την αποφυγή της διπλής φορολογίας.
- (181) Συμπερασματικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι απορρέει ευθέως από τις εγγενείς θεμελιώδεις ή κατευθυντήριες αρχές του συστήματος αναφοράς ούτε ότι είναι αποτέλεσμα των

⁽¹¹⁵⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, Paint Graphos, ECLI:EU:C:2011:550, σκέψη 75.

⁽¹¹⁶⁾ Το κοινό φόρουμ της ΕΕ για την ενδοομιλική τιμολόγηση (ΚΦΕΤ) συστάθηκε επίσημα με την απόφαση 2007/75/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη σύσταση ομάδας εμπειρογνομόνων για τις τιμές μεταβίβασης (ΕΕ L 32 της 6.2.2007, σ. 189) για να επικουρεί και να συμβουλεύει την Επιτροπή σε φορολογικά θέματα σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση. Το ΚΦΕΤ απαρτίζεται από ένα εκπρόσωπο των φορολογικών διοικήσεων κάθε κράτους μέλους και από 18 μέλη μη κυβερνητικών οργάνωσεων. Ο πρόεδρος του είναι ανεξάρτητος.

⁽¹¹⁷⁾ Έκθεση σχετικά με τις αντισταθμιστικές προσαρμογές, η οποία έγινε δεκτή με ικανοποίηση από το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του της 10ης Μαρτίου 2015. Στο γλωσσάρι των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ, ο όρος «αντισταθμιστική προσαρμογή» ορίζεται ως εξής: «Προσαρμογή στο πλαίσιο της οποίας ο φορολογούμενος δηλώνει στην οικονομική υπηρεσία μια τιμή ενδοομιλικών συναλλαγών που, κατά την άποψή του, αντιστοιχεί σε μια τιμή σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού στο πλαίσιο μιας συναλλαγής μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων, παρότι η τιμή αυτή διαφέρει από το ποσό που πράγματι εφαρμόζεται μεταξύ των συνδεδεμένων επιχειρήσεων. Η εν λόγω προσαρμογή πραγματοποιείται πριν από την υποβολή της φορολογικής δήλωσης». Γενικότερα, η έκθεση αναφέρεται στις προσαρμογές της ενδοομιλικής τιμολόγησης με πρωτοβουλία του φορολογούμενου, οι οποίες πραγματοποιούνται σε μεταγενέστερη στιγμή (κατά κανόνα στο τέλος του έτους) και έχουν καθοριστεί κατά τον χρόνο της διενέργειας μιας συναλλαγής ή σειράς συναλλαγών, ή πριν από αυτή τη συναλλαγή ή τη σειρά συναλλαγών.

εγγενών μηχανισμών που απαιτούνται για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Η Επιτροπή καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα ότι το επίδικο καθεστώς υπερβαίνει σαφώς αυτό που είναι αναγκαίο και αναλογικό για την επίτευξη του στόχου της αποφυγής της διπλής φορολογίας και, συνεπώς, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τη φύση ή τη γενική οικονομία του συστήματος αυτού.

6.3.4. Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη επιλεκτικού πλεονεκτήματος

- (182) Για τους ανωτέρω λόγους, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το επίμαχο καθεστώς παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στις βελγικές οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο εφαρμόζοντας μία αρνητική προσαρμογή μονομερώς από τη φορολογητέα βάση, δεδομένου ότι η προσαρμογή αυτή οδηγεί σε μείωση του φόρου στο Βέλγιο σε σχέση με τους φόρους που θα έπρεπε να είχε καταβάλει βάσει του καθεστώτος του κοινού δικαίου για τη φορολόγηση των εταιρικών κερδών κατ' εφαρμογή του καθεστώτος φόρου εισοδήματος εταιρειών στο Βέλγιο.

6.3.5. Οι δικαιούχοι του επίμαχου καθεστώτος

- (183) Οι δικαιούχοι του επίμαχου καθεστώτος είναι οι βελγικές οντότητες που ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο, οι οποίες ζήτησαν και έλαβαν προαπόφαση βάσει του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 και για τις οποίες εφαρμόστηκε πράγματι μια μονομερής προς τα κάτω προσαρμογή των κερδών που όντως καταχωρίστηκαν στα λογιστικά βιβλία τους για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών τους στο γενικό σύστημα φορολογίας των εταιρειών στο Βέλγιο. Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι εν λόγω οντότητες ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο και ότι η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών που δημιουργούνται επειδή ανήκουν σε πολυεθνικό όμιλο αποτελεί τον δεδηλωμένο στόχο του επίμαχου καθεστώτος.
- (184) Για τους σκοπούς της εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, οι χωριστές νομικές οντότητες μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελούν μία μόνο οικονομική μονάδα. Αυτή η οικονομική μονάδα λογίζεται στη συνέχεια ως η σχετική εταιρεία που επωφελείται από το μέτρο ενίσχυσης. Όπως επιβεβαίωσε το Δικαστήριο στο παρελθόν, «ο όρος επιχείρηση, εντασσόμενος στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, πρέπει να νοηθεί ως οικονομική ενότητα [...], έστω και αν από νομική άποψη η οικονομική αυτή ενότητα αποτελείται από περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα»⁽¹¹⁸⁾. Για να διαπιστώσει αν περισσότερες οντότητες αποτελούν οικονομική ενότητα, το Δικαστήριο προσπαθεί να διαπιστώσει την ύπαρξη πλειοψηφικής συμμετοχής ή οργανικών, οικονομικών ή λειτουργικών δεσμών⁽¹¹⁹⁾. Στην παρούσα υπόθεση, οι βελγικές οντότητες που επωφελούνται από το επίμαχο καθεστώς θεωρούνται ως κεντρικές επιχειρήσεις που διαχειρίζονται και ελέγχουν έναν όμιλο επιχειρήσεων (ή μία ξεχωριστή επιχειρηματική δραστηριότητα εντός ενός ομίλου επιχειρήσεων). Οι οντότητες αυτές ελέγχουν, συνεπώς, συχνά τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις του ομίλου και, με τη σειρά τους, ελέγχονται από την οντότητα που διαχειρίζεται τον όμιλο επιχειρήσεων στο σύνολό του. Ο πολυεθνικός όμιλος στο σύνολό του θα πρέπει, κατά συνέπεια, να θεωρείται ως επιχείρηση που επωφελείται από το μέτρο ενίσχυσης.
- (185) Επιπλέον, ο πολυεθνικός όμιλος ως σύνολο είναι αυτός που αποφασίζει να μεταφέρει μέρος των δραστηριοτήτων του στο Βέλγιο ή να προβεί σε σημαντικές επενδύσεις στο Βέλγιο, γεγονός που αποτελεί προϋπόθεση για να μπορέσει να επωφεληθεί από το επίμαχο καθεστώς. Με άλλα λόγια, όταν ο καθορισμός της ενδοομιλικής τιμολόγησης είναι αναγκαίος για τον καθορισμό των τιμών των προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ διαφόρων νομικών οντοτήτων ενός και του αυτού ομίλου, ο καθορισμός αυτός επηρεάζει από τη φύση του, περισσότερες από μία επιχειρήσεις του ομίλου (αύξηση της τιμής σε μια επιχείρηση επηρεάζει τα κέρδη της άλλης).
- (186) Κατά συνέπεια, αν και οι όμιλοι επιχειρήσεων είναι οργανωμένοι σε διαφορετικά νομικά πρόσωπα, οι επιχειρήσεις που αποτελούν τμήμα ενός τέτοιου ομίλου πρέπει να θεωρούνται ως ένας ενιαίος όμιλος που επωφελείται από το επίμαχο καθεστώς ενισχύσεων⁽¹²⁰⁾. Επομένως, εκτός από τις βελγικές οντότητες που συμμετέχουν στο εν λόγω καθεστώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πολυεθνικοί όμιλοι στους οποίους ανήκουν οι εν λόγω οντότητες λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις βάσει του εν λόγω καθεστώτος, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

⁽¹¹⁸⁾ Υπόθεση C-170/83, Hydrotherm, ECLI:EU:C:1984:271, σκέψη 11. Βλέπε επίσης υπόθεση T-137/02, Pollmeier Malchow κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2004:304, σκέψη 50.

⁽¹¹⁹⁾ Υπόθεση C-480/09, Acea Electrabél Produzione SpA κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2010:787, σκέψεις 47 έως 55· υπόθεση C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze SpA κ.ά., ECLI:EU:C:2006:8, σκέψη 112.

⁽¹²⁰⁾ Βλέπε, κατ' αναλογία, υπόθεση 323/82, Intermills, ECLI:EU:C:1984:345, σκέψη 11: «Όπως προκύπτει από στοιχεία που παρασχεθήκαν από τις ίδιες τις προσφεύγουσες, μετά την αναδιάρθρωση, τόσο η εταιρεία Intermills όσο και οι τρεις βιομηχανικές εταιρείες ελέγχονται από την περιφέρεια της Βαλλονίας, μετά δε τη μεταβίβαση των εγκαταστάσεων παραγωγής στις τρεις νεοσύστατες εταιρείες, η εταιρεία Intermills εξακολουθεί να έχει συμφέροντα σ' αυτές. Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι παρά το γεγονός ότι η κάθε μία από τις τρεις βιομηχανικές εταιρείες έχει νομική προσωπικότητα ανεξάρτητη από εκείνη της παλαιάς εταιρείας Intermills, όλες αυτές οι εταιρείες αποτελούν ενιαίο όμιλο, εν πάση περιπτώσει σε ό,τι αφορά την ενίσχυση που χορήγησαν οι βελγικές αρχές. [...]».

6.4. Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ενίσχυσης

- (187) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών που βασίζεται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92 και θεσπίστηκε από τον νόμο της 21ης Ιουνίου 2004 παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους, καθώς και στους πολυεθνικούς ομίλους στους οποίους ανήκουν, καταλογίζεται στο Βέλγιο και χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους, νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και είναι ικανό να επηρεάσει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης. Το εν λόγω καθεστώς συνιστά κρατική ενίσχυση κατά του έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (188) Δεδομένου ότι το επίμαχο καθεστώς παρέχει μείωση των επιβαρύνσεων τις οποίες κανονικά θα έπρεπε να επωμίζονται οι δικαιούχοι στο πλαίσιο των ετήσιων δραστηριοτήτων τους, πρέπει να θεωρηθεί ότι χορηγεί ενίσχυση λειτουργίας στους δικαιούχους και στους πολυεθνικούς ομίλους στους οποίους αυτοί ανήκουν.

6.5. Συμβατότητα της ενίσχυσης

- (189) Μια κρατική ενίσχυση θεωρείται ότι συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά εάν εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες που ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ ⁽¹²¹⁾. Μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά, εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες που ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ωστόσο, εναπόκειται στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση να αποδείξει ότι η ενίσχυση αυτή είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ.
- (190) Οι βελγικές αρχές δεν επικαλέστηκαν την τήρηση καμίας από τις προϋποθέσεις που επιτρέπουν να διαπιστωθεί η συμβατότητα του καθεστώτος ενισχύσεων με την εσωτερική αγορά.
- (191) Επιπλέον, όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 188, πρέπει να θεωρηθεί ότι το επίμαχο καθεστώς χορηγεί ενίσχυση λειτουργίας. Κατά γενικό κανόνα, οι ενισχύσεις αυτού του είδους δεν μπορούν, καταρχήν, να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι δεν ευνοούν την ανάπτυξη ορισμένων δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών και ότι τα φορολογικά κίνητρα δεν υπόκεινται σε χρονικό περιορισμό, δεν έχουν φθίνοντα ή αναλογικό χαρακτήρα σε σχέση με το αναγκαίο για την αποκατάσταση συγκεκριμένων οικονομικών μειονεκτημάτων στις σχετικές περιοχές.
- (192) Το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών δεν συμβιβάζεται, κατά συνέπεια, με την εσωτερική αγορά.

6.6. Παράνομος χαρακτήρας της ενίσχυσης

- (193) Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε σχέδιο χορήγησης ενισχύσεων (υποχρέωση κοινοποίησης) και δεν δύνανται να εφαρμόζουν τα σχεδιαζόμενα μέτρα ενίσχυσης πριν από την τελική απόφαση της Επιτροπής (υποχρέωση αναστολής).
- (194) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το Βέλγιο δεν της κοινοποίησε την πρόθεσή του να χορηγήσει ενισχύσεις βάσει του εν λόγω καθεστώτος και, επιπλέον, δεν τήρησε την υποχρέωση αναστολής που υπέχει δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589, το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών συνιστά παράνομο καθεστώς ενισχύσεων που τέθηκε σε εφαρμογή κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

7. ΑΝΑΚΤΗΣΗ

- (195) Βάσει του άρθρου 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589, η Επιτροπή υποχρεούται να διατάξει την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων ενισχύσεων και το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για

⁽¹²¹⁾ Δεν εφαρμόζονται στη συγκεκριμένη περίπτωση οι παρεκκλίσεις που προβλέπει το άρθρο 107 παράγραφος 2 της Συνθήκης σχετικά με τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, τις ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα και τις ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

την ανάκτηση των παράνομων ενισχύσεων που έχουν κηρυχθεί ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά. Το άρθρο 16 παράγραφος 2 του ίδιου κανονισμού ορίζει ότι το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να ανακτηθεί περιλαμβανομένων και των σχετικών τόκων οι οποίοι υπολογίζονται από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση ετέθη στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησής της. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004⁽¹²²⁾ παραθέτει αναλυτικά τις μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τόκων που εφαρμόζονται για την ανάκτηση. Τέλος, το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 ορίζει ότι «η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί και σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας του οικείου κράτους μέλους, εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής».

7.1. Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη και ασφάλεια δικαίου

- (196) Ωστόσο, στο άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 ορίζει επίσης ότι η Επιτροπή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενίσχυσης εάν αυτό αντίκειται σε κάποια γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης.
- (197) Το Βέλγιο υποστηρίζει, καταρχάς, ότι οι αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου θα πρέπει να εμποδίζουν την ανάκτηση των ενισχύσεων. Σε προηγούμενες αποφάσεις της σε θέματα ενδοομιλικής τιμολόγησης και κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή κατέληξε πράγματι στη διαπίστωση ότι ένα συγκεκριμένο φορολογικό μέτρο δεν μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση, εάν το κράτος μέλος τηρεί την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού. Το Βέλγιο ισχυρίζεται επίσης πως το γεγονός ότι το ποσό της ενίσχυσης είναι δύσκολο να προσδιοριστεί ποσοτικά και ότι η ανάκτηση είναι ικανή να οδηγήσει σε διπλή φορολόγηση θα έπρεπε να εμποδίζει την ανάκτηση αυτή.
- (198) Όσον αφορά την επίκληση, εκ μέρους των βελγικών αρχών, της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία της Ένωσης⁽¹²³⁾, ένα κράτος μέλος οι αρχές του οποίου χορήγησαν ενίσχυση κατά παράβαση των διαδικαστικών κανόνων που προβλέπονται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ δεν μπορεί να επικαλεστεί τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των δικαιούχων για να αποφύγει την υποχρέωση να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση μιας απόφασης της Επιτροπής που το διατάσσει να ανακτήσει την ενίσχυση. Η αποδοχή μιας τέτοιας δυνατότητας θα στερούσε στην πραγματικότητα κάθε πρακτική ισχύ των διατάξεων των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ, εφόσον οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν με αυτό τον τρόπο να στηρίζονται στη δική τους παράνομη συμπεριφορά για καθιστούν ανεφάρμοστες τις αποφάσεις που εκδίδει η Επιτροπή βάσει αυτών των διατάξεων της ΣΛΕΕ. Συνεπώς, δεν εναπόκειται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, αλλά στην επιχείρηση που λαμβάνει την ενίσχυση, να επικαλεστεί την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων στις οποίες στηρίχθηκε η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της, για να αντιταχθεί στην επιστροφή μιας παράνομης ενίσχυσης⁽¹²⁴⁾. Εφόσον κανένας από τους δικαιούχους του επίμαχου καθεστώτος δεν έχει επικαλεστεί την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ως προς τη νομιμότητα του εν λόγω καθεστώτος, η Επιτροπή θεωρεί αλυσιστελή την επίκληση αυτής της αρχής από το Βέλγιο για τους σκοπούς της ανάκτησης κατ' εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
- (199) Σε κάθε περίπτωση, για να μπορεί να επικαλεστεί την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, αυτή πρέπει να πηγάζει από πράξη της Επιτροπής η οποία έχει δημιουργήσει βάσιμες προσδοκίες⁽¹²⁵⁾. Οι βελγικές αρχές δεν μπορούν να επικαλεστούν καμία συγκεκριμένη προσδοκία ως προς το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών. Ειδικότερα, εκτός από το γεγονός ότι η έκθεση της ομάδας «Κώδικα δεοντολογίας» στην οποία βασίστηκαν τα συμπεράσματα της προεδρίας της 19ης Μαρτίου 2003 δεν έχει δημοσιευθεί, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έγκριση συμφωνίας με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επανεξέτασης από την Ομάδα «Κώδικα δεοντολογίας», εθνικών φορολογικών μέτρων δεν συνιστούν συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις⁽¹²⁶⁾. Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ιδίως ότι «τα εν λόγω συμπεράσματα του Συμβουλίου εκφράζουν πολιτική βούληση και δεν μπορούν, λόγω του περιεχομένου τους, να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα τα οποία θα μπορούσαν να επικαλεστούν οι ενδιαφερόμενοι ενώπιον του Δικαστηρίου. Εξάλλου, τα εν λόγω συμπεράσματα δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να δεσμεύσουν την Επιτροπή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που της απονέμει η Συνθήκη στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων».
- (200) Όσον αφορά την επίκληση της αρχής της ασφάλειας δικαίου από το Βέλγιο και, ειδικότερα, της προηγούμενης πρακτικής της Επιτροπής κατά τη λήψη αποφάσεων που εγκρίνει την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, η Επιτροπή

⁽¹²²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽¹²³⁾ Βλέπε υπόθεση C-5/89, Επιτροπή κατά Γερμανίας, ECLI:EU:C:1990:320, σκέψη 17, και υπόθεση C-310/99, Ιταλία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2002:143, σκέψη 104.

⁽¹²⁴⁾ Βλέπε υπόθεση T-67/94, Ladbroke Racing κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:1998:7, σκέψη 183· Βλέπε επίσης συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-116/01 και T-118/01, P&O European Ferries (Vizcaya) SA και Diputacion Floral de Vizcaya κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2003:217, σκέψη 203.

⁽¹²⁵⁾ Βλέπε υπόθεση T-290/97, Mehibas Dordtselaan κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2000:8, σκέψη 59, και συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Belgique et Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416, σκέψη 147.

⁽¹²⁶⁾ Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416, σκέψεις 150 έως 152.

υπενθυμίζει, προκαταρκτικώς, ότι δεν δεσμεύεται από την εν λόγω πρακτική κατά τη λήψη αποφάσεων. Κάθε εν δυνάμει μέτρο ενίσχυσης πρέπει να αξιολογείται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, με γνώμονα τα αντικειμενικά κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, έτσι ώστε, ακόμη κι αν αποδεικνυόταν η ύπαρξη αντίθετης πρακτικής κατά τη λήψη αποφάσεων, αυτό δεν μπορεί να επηρεάσει το κύρος των διαπιστώσεων της παρούσας απόφασης (¹²⁷).

- (201) Εξάλλου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με τις αποφάσεις τις οποίες αναφέρουν οι βελγικές αρχές, στο παρελθόν κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μια παρέκκλιση από την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους ενός ομίλου συνιστά κρατική ενίσχυση όταν οδηγεί σε μείωση του φόρου που πρέπει να καταβάλει η εν λόγω οντότητα σύμφωνα με το κοινό σύστημα φορολόγησης των κερδών των επιχειρήσεων (¹²⁸). Επιπλέον, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι αποφάνθηκε με σαφήνεια, στο πλαίσιο της εξέτασης του καθεστώτος προς όφελος νέων κέντρων συντονισμού του Βελγίου, ότι τα κέρδη που αναλογούν σε μια βελγική οντότητα, τα οποία υπερβαίνουν ένα κέρδος που προσδιορίζεται με τη μέθοδο της προσαυξημένης τιμής κόστους (μέθοδος «cost plus») θα πρέπει να φορολογούνται στο Βέλγιο, ακόμη κι αν η μέθοδος αυτή οδηγούσε σε κέρδος που θεωρείται σύμφωνο με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού (¹²⁹). Το συμπέρασμα αυτό έχει επικυρωθεί από το Δικαστήριο (¹³⁰). Δεδομένου ότι το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών συνιστά απόκλιση από την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, όπως αποδείχθηκε στο τμήμα 6.3.2.2, το Βέλγιο δεν μπορεί να βασιστεί τις αποφάσεις αυτές για να ισχυριστεί ότι η ανάκτηση θα ήταν αντίθετη προς τη γενική αρχή της ασφάλειας δικαίου. Αντίθετα, το Βέλγιο όφειλε να γνωρίζει ότι ένα φορολογικό καθεστώς που οδηγεί σε ευνοϊκή μεταχείριση των δικαιούχων του, το οποίο συνίσταται σε τεχνητή μείωση της φορολογητέας βάσης τους, θα μπορούσε να οδηγήσει σε παραβίαση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Θα έπρεπε, συνεπώς, σε περίπτωση αμφιβολίας, να κοινοποιήσει το επίμαχο καθεστώς στην Επιτροπή πριν να το θέσει σε εφαρμογή.
- (202) Όσον αφορά την υποτιθέμενη δυσκολία προσδιορισμού του ύψους της ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος, η Επιτροπή δεν κατανοεί σε τι συνίσταται η δυσκολία αυτού του ποσοτικού προσδιορισμού. Εφόσον η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών αντιστοιχεί σε ένα ποσοστό των κερδών πριν από τον φόρο που εφαρμόζεται στο κέρδος που πράγματι καταγράφει η βελγική οντότητα ενός ομίλου, αρκεί, για να εξαιρεθεί το επιλεκτικό πλεονέκτημα που παρέχει το μέτρο, να επιστραφεί η διαφορά μεταξύ του ποσού του φόρου που οφείλεται με βάση το κέρδος που έχει πράγματι καταγραφεί και του πράγματι καταβληθέντος φόρου ως αποτέλεσμα του επίμαχου καθεστώτος, συν τους δεδουλευμένους τόκους επί του ποσού αυτού από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
- (203) Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα του Βελγίου ότι η ανάκτηση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη διπλή φορολόγηση, η Επιτροπή παραπέμπει στο τμήμα 6.3.3 και υπενθυμίζει ότι πιθανότητα διπλής φορολόγησης μπορεί να υπάρξει μόνον εφόσον το ίδιο κέρδος περιλαμβάνεται στη φορολογητέα βάση της βελγικής οντότητας ενός ομίλου και στη φορολογητέα βάση μιας συνδεδεμένης αλλοδαπής επιχείρησης. Η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών αφορά, ωστόσο, μια μονομερή προσαρμογή που δεν χορηγείται λόγω προηγούμενης φορολόγησης του ίδιου κέρδους από άλλη φορολογική δικαιοδοσία. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν ο κίνδυνος διπλής φορολόγησης δημιουργούσε μια εύλογη ανησυχία, αυτή θα μπορούσε να αρθεί μέσω των μηχανισμών κανονικής επίλυσης προβλημάτων που έχουν τεθεί σε εφαρμογή βάσει των διμερών συμβάσεων για την αποφυγή διπλής φορολόγησης, της σύμβασης διαιτησίας της ΕΕ ή της ορθής εφαρμογής του άρθρου 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΦΕ 92. Πράγματι, όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 173, οι προς τα κάτω προσαρμογές που πραγματοποίησε η βελγική φορολογική διοίκηση λόγω της φορολόγησης του ίδιου κέρδους από άλλη φορολογική δικαιοδοσία (μετά από δήλωση από τον υποκείμενο στον φόρο ή από μια αρχική προς τα άνω προσαρμογή που εφάρμοσε η αλλοδαπή φορολογική δικαιοδοσία) θα ήταν δικαιολογημένες από τη φύση και τη γενική οικονομία του φορολογικού συστήματος και δεν θα συνιστούσαν κρατική ενίσχυση.
- (204) Εν κατακλείδι, κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε το Βέλγιο υπέρ της πρόληψης ή του περιορισμού της ανάκτησης των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν λόγω της εφαρμογής του εν λόγω καθεστώτος δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό.

7.2. Μέθοδος ανάκτησης

- (205) Σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή είναι αρμόδια να αποφασίσει αν το οικείο κράτος μέλος πρέπει να καταργήσει ή να τροποποιήσει ενίσχυση, εφόσον διαπιστώσει ότι αυτή είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά. Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η υποχρέωση ενός κράτους μέλους να καταργήσει ενίσχυση την οποία η Επιτροπή έχει κρίνει ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά αποσκοπεί στην επαναφορά των

(¹²⁷) Βλέπε υπόθεση C-138/09, Todaro Nunziatina & C., ECLI:EU:C:2010:291, σκέψη 21.

(¹²⁸) Βλέπε απόφαση της Επιτροπής της 11ης Ιουλίου 2001 στην υπόθεση C 47/2001 (πρώην NN 42/2000) — Γερμανία: κέντρα ελέγχου και συντονισμού των αλλοδαπών εταιρειών (ΕΕ C 304 της 30.10.2001, σ. 2). Απόφαση 2003/501/ΕΚ.

(¹²⁹) Βλέπε απόφαση 2005/378/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Σεπτεμβρίου 2004, σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης που σχεδιάζει να εφαρμόσει το Βέλγιο υπέρ των κέντρων συντονισμού (ΕΕ L 125 της 18.5.2005, σ. 10), και ιδίως τις αιτιολογικές σκέψεις 22, 34 και 37 και το άρθρο 1 στοιχείο β) της απόφασης αυτής.

(¹³⁰) Βλέπε επίσης συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2006:416.

πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι ο εν λόγω στόχος επιτυγχάνεται όταν ο δικαιούχος επιστρέψει τα ποσά που χορηγήθηκαν ως παράνομη ενίσχυση, χάνοντας με τον τρόπο αυτό το πλεονέκτημα που είχε έναντι των ανταγωνιστών του στην αγορά, και αποκατασταθεί η κατάσταση που επικρατούσε πριν από την καταβολή της ενίσχυσης.

- (206) Καμία διάταξη του δικαίου της Ένωσης δεν επιβάλλει στην Επιτροπή να καθορίζει το προς ανάκτηση ακριβές ποσό της ενίσχυσης, όταν διατάσσει την ανάκτηση της ενίσχυσης που κρίνεται ασύμβατη με την εσωτερική αγορά. Αντ' αυτού, αρκεί η απόφαση της Επιτροπής να περιέχει στοιχεία βάσει των οποίων ο αποδέκτης της μπορεί να καθορίσει ο ίδιος, χωρίς υπερβολικές δυσκολίες, αυτό το ποσό ⁽¹³¹⁾.
- (207) Όσον αφορά τις παράνομες κρατικές ενισχύσεις που συνίστανται σε φορολογικά μέτρα, η παράγραφος 35 της ανακοίνωσης σχετικά τη φορολογία των επιχειρήσεων διευκρινίζει ότι το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί υπολογίζεται με βάση τη σύγκριση του ποσού του φόρου που έχει πράγματι καταβληθεί με το ποσό που θα έπρεπε να είχε καταβληθεί σύμφωνα με τον κανόνα γενικής εφαρμογής. Για τον υπολογισμό του φόρου που θα έπρεπε να είχε καταβληθεί, εάν τηρούνταν οι κανόνες γενικής εφαρμογής, δηλαδή εάν δεν είχε χορηγηθεί η απαλλαγή των πλεοναζόντων κερδών, η βελγική φορολογική διοίκηση οφείλει να επανεξετάσει τον φόρο που οφείλουν οι δικαιούχοι αυτού του καθεστώτος οντότητες για κάθε οικονομικό έτος κατά το οποίο επωφελήθηκαν από αυτό το καθεστώς. Τα ποσά ενίσχυσης που πρέπει να επιστρέψει ο κάθε δικαιούχος ⁽¹³²⁾ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη:
- το ποσό του μη καταβληθέντος φόρου ως αποτέλεσμα όλων των προαποφάσεων που εκδόθηκαν προς όφελος του δικαιούχου· και
 - το συσσωρευμένους τόκους επί του ποσού αυτού, που υπολογίζονται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
- Ως ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία κατά την οποία θα έπρεπε να είχε καταβληθεί το μη καταβληθέν ποσό, για κάθε φορολογικό έτος, εάν δεν υπήρχε η προαπόφαση.
- (208) Το εξοικονομηθέν ποσό του φόρου κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους λόγω μιας συγκεκριμένης προαπόφασης ισούται
- με τα κέρδη που πράγματι αφαιρέθηκαν από μια θετική φορολογητέα βάση
 - πολλαπλασιαζόμενα επί τον συντελεστή του εταιρικού φόρου για το εκάστοτε φορολογικό έτος.
- (209) Κατ' αρχήν, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η έκπτωση του πλεοναζόντος κέρδους που έχει δηλωθεί από τον φορολογούμενο στην ετήσια φορολογική του δήλωση, ενδεχομένως ύστερα από διόρθωση από τη βελγική φορολογική αρχή, στο πλαίσιο φορολογικού ελέγχου, με σκοπό τον υπολογισμό του ποσού του εξοικονομηθέντος φόρου.
- (210) Εάν η έκπτωση την οποία ο δικαιούχος δικαιούται για ένα συγκεκριμένο οικονομικό έτος δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί (πλήρως) κατά τη διάρκεια του έτους αυτού λόγω ανεπαρκούς θετικής φορολογητέας βάσης και εάν το ποσό το οποίο δεν έχει εκπέσει πραγματικά και μεταφερθεί σε μεταγενέστερο φορολογικό έτος, η ενίσχυση θεωρείται ότι χορηγήθηκε κατά τη διάρκεια του (των) επόμενου(ων) οικονομικού(-ών) έτους (ετών), όταν τα ποσά των πλεοναζόντων κερδών μπορούν πράγματι να εκτέσουν από μια θετική φορολογητέα βάση.
- (211) Δεδομένου ότι η ανάκτηση πρέπει να διασφαλίζει ότι ο φόρος τον οποίο τελικά οφείλει ο δικαιούχος του καθεστώτος είναι ο φόρος τον οποίο θα έπρεπε να είχε καταβάλει, εάν δεν υπήρχε το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, η μέθοδος που περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 207 έως 210 μπορεί ακόμη να διευκρινιστεί σε συνεργασία με τις βελγικές αρχές κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάκτησης, ώστε να καθορισθεί το πραγματικό ποσό του φορολογικού πλεονεκτήματος που παρασχέθηκε στους δικαιούχους σε συνάρτηση με την ατομική τους κατάσταση. Ο φόρος που θα έπρεπε να είχε καταβληθεί, εάν δεν υπήρχε το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, πρέπει να υπολογιστεί βάσει του γενικού συστήματος που ίσχυε στο Βέλγιο κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης και λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική και νομική κατάσταση του δικαιούχου και όχι άλλες υποθετικές καταστάσεις που βασίζονται σε διαφορετικές λειτουργικές και νομικές περιστάσεις, τις οποίες θα μπορούσε να είχε επιλέξει ο δικαιούχος, αν δεν υπήρχε το εν λόγω καθεστώς απαλλαγής.

⁽¹³¹⁾ Βλέπε υπόθεση C-441/06, Επιτροπή κατά Γαλλίας, ECLI:EU:C:2007:616, σκέψη 29, και νομολογία στην οποία αυτή παραπέμπει.

⁽¹³²⁾ Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο κατάλογος δικαιούχων που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές και επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση έχει καθαρά ενδεικτικό χαρακτήρα. Δεν περιορίζει κατά κανένα τρόπο την υποχρέωση του Βελγίου να εντοπίσει τους δικαιούχους των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν βάσει του επίμαχου καθεστώτος και να ανακτήσει από αυτούς το σύνολο του ποσού που τους έχει χορηγηθεί, καθώς και τους δικαιούχους που αποκόμισαν φορολογικά πλεονεκτήματα δυνάμει του εν λόγω καθεστώτος, τα οποία δεν απαριθμούνται στο παράρτημα, και τα νέα φορολογικά πλεονεκτήματα που παρέχονται από αυτό το καθεστώς στους δικαιούχους που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κατάλογο.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(212) Εν κατακλείδι, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Βέλγιο έθεσε παράνομα σε εφαρμογή το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589, το Βέλγιο οφείλει να ανακτήσει το σύνολο των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στους δικαιούχους του εν λόγω καθεστώτος,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών, που βασίζεται στο άρθρο 185 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κώδικα φορολογίας εισοδήματος του 1992, δυνάμει του οποίου το Βέλγιο εξέδωσε προαποφάσεις υπέρ βελγικών οντοτήτων που ανήκουν σε πολυεθνικούς ομίλους επιχειρήσεων, με τις οποίες παρέχει στις εν λόγω οντότητες το ευεργέτημα της απαλλαγής από τον φόρο εταιρειών για μέρος του κέρδους που πραγματοποιούν, συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά και τέθηκε παράνομα σε εφαρμογή από το Βέλγιο κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 2

1. Το Βέλγιο υποχρεούται να ανακτήσει την ασυμβίβαστη και παράνομη ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1 από τους δικαιούχους της.
2. Κάθε ποσό που δεν έχει ακόμη ανακτηθεί από τους δικαιούχους μετά την ανάκτηση που περιγράφεται στην παράγραφο 1 ανακτάται από τον όμιλο επιχειρήσεων στον οποίο ανήκει ο δικαιούχος.
3. Τα προς ανάκτηση ποσά βαρύνονται με τόκο από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι την πραγματική ανάκτησή τους.
4. Οι τόκοι επί των προς ανάκτηση ποσών υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004.
5. Το Βέλγιο τερματίζει την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1 και ακυρώνει όλες τις πληρωμές που δεν έχουν ακόμα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της εν λόγω ενίσχυσης από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.
6. Το Βέλγιο απορρίπτει κάθε αίτημα για έκδοση προαπόφασης που υποβάλλεται στην υπηρεσία προαποφάσεων, η οποία σχετίζεται με την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1, ή εκκρεμεί την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

1. Η ανάκτηση της χορηγηθείσας ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 είναι άμεση και πραγματική.
2. Το Βέλγιο οφείλει να διασφαλίσει την πλήρη εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

Άρθρο 4

1. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, το Βέλγιο κοινοποιεί στην Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) τον κατάλογο των δικαιούχων της αναφερόμενης στο άρθρο 1 ενίσχυσης και το συνολικό ποσό που εισέπραξε καθένας από αυτούς βάσει της ενίσχυσης·

- β) το συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκους) που θα πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο·
- γ) αναλυτική περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν για συμμόρφωση με την παρούσα απόφαση·
- δ) τα έγγραφα που αποδεικνύουν ότι έχει δοθεί εντολή στους δικαιούχους να επιστρέψουν την ενίσχυση.

2. Το Βέλγιο ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που ελήφθησαν για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης έως την πλήρη ανάκτηση της χορηγηθείσας ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1. Διαβιβάζει αμέσως, κατόπιν απλού αιτήματος της Επιτροπής, κάθε πληροφορία σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει και προβλέπει για να συμμορφωθεί προς την παρούσα απόφαση. Παρέχει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά της ενίσχυσης και των τόκων που έχουν ήδη ανακτηθεί από τους δικαιούχους.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου.

Βρυξέλλες, 11 Ιανουαρίου 2016.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΈΧΟΥΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΠΙΜΑΧΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Αριθ. απόφασης	Ημερομηνία	Εταιρεία	Ισχύς (έναρξη)	Ισχύς (λήξη)	Απαλλασσόμενο EBIT (%)	Απαλλασσόμενο NPBT (%)	Συνολικό πλεονάζον κέρδος Φορολογικές δηλώσεις 2005-2014
500.117	26.5.2005	BASF Antwerpen	Περίοδος 3 ετών				[...]
500.249	15.12.2005	Eval Europe NV	1.4.2004	2009			[...]
500.343	4.5.2006	BASF Antwerpen	Περίοδος 4 ετών				[...]
600.144	17.10.2006	Celio International NV	1.2.2007	2012			[...]
600.279	21.11.2006	[...] (*)	1.1.2007	2012	[40-60]		
600.460	30.1.2007	BP Aromatics Limited NV	1.1.2007		[40-60]		[...]
600.469	6.2.2007	BASF Antwerpen	Περίοδος 5 ετών και 3 ετών				[...]
700.064	8.5.2007	[...] (*)	8.5.2007	2012			
700.075	10.7.2007	The Heating Company	10.7.2007	2012	[60-80]		[...]
700.357	25.11.2008	LMS International	1.1.2008	2013	[60-80]		[...]
700.412	27.11.2007	[...] (*)	1.1.2007	2012			
800.044	12.8.2008	[...] (*)	1.1.2008	2013	[60-80]		
800.122	1.7.2008	Tekelec International sprl	1.6.2008	2013	[60-80]		[...]
800.225	15.7.2008	VF Europe bvba	1.1.2010	2015	[60-80]		[...]
800.231	13.1.2009	Noble International Europe bvba	1.9.2007	2012	[60-80]		[...]
800.346	9.6.2009	[...] (*)	1.5.2010	2015			
800.407	8.9.2009	[...] (*)	1.1.2011	2015			

Αριθ. απόφασης	Ημερομηνία	Εταιρεία	Ισχύς (έναρξη)	Ισχύς (λήξη)	Απαλλασσόμενο EBIT (%)	Απαλλασσόμενο NPBT (%)	Συνολικό πλεονάζον κέρδος Φορολογικές δηλώσεις 2005-2014
800.441	11.3.2009	Eval Europe NV	11.3.2009	2013			[...]
800.445	13.1.2009	Bridgestone Europe NV	1.1.2006	2011	> OM [1-4]		[...]
900.161	26.5.2009	St Jude Medical CC bvba	1.1.2009	2014	> OM [1-4]		[...]
900.417	22.12.2009	Trane bvba	1.1.2010	2015	[40-60] %		[...]
900.479	29.6.2010	[...] (*)	1.1.2010	2015			
2010.054	20.4.2010	[...] (*)	1.3.2010	2015	> OM [1-4]		
2010.106	20.4.2010	Luciad NV	1.1.2009	2014	[40-60] (2009-2011) [40-60] (2012-2013)		[...]
2010.112	13.7.2010	[...] (*)	1.1.2011	2016		[60-80]	
2010.239	6.9.2011	Ontex bvba	1.1.2011	2016		[60-80]	[...]
2010.277	7.9.2010	[...] (*)				[60-80]	
2010.284	13.7.2010	[...] (*)	1.1.2010	2015		[60-80]	
2010.488	15.2.2011	Dow Corning Europe SA	1.1.2010	2015	> OM [1-4]		[...]
2011.028	22.2.2011	Soudal NV	1.1.2010	2015		[40-60]	[...]
2011.201	13.9.2011	Belgacom Int. Carrier Services	1.1.2010	2015		[20-40]	[...]
2011.326	6.9.2011	Atlas Copco Airpower NV	1.1.2010	2015		[40-60]	[...]
2011.337	8.11.2011	Evonik Oxena Antwerpen NV	1.1.2012	2017		[20-40]	[...]
2011.469	13.12.2011	BP Aromatics Limited NV	1.1.2012				[...]
2011.488	24.1.2012	[...] (*)	1.1.2015	2020		[60-80]	
2011.542	28.2.2012	Chep Equipment Pooling NV	1.7.2010	2015		[20-40]	[...]

Αριθ. απόφασης	Ημερομηνία	Εταιρεία	Ισχύς (έναρξη)	Ισχύς (λήξη)	Απαλλασσόμενο EBIT (%)	Απαλλασσόμενο NPBT (%)	Συνολικό πλεονάζον κέρδος Φορολογικές δηλώσεις 2005-2014
2011.569	26.2.2013	Nomacorrc	1.1.2012	2016		[60-80]	[...]
2011.572	18.12.2012	[...] (*)					
2012.031	25.9.2012	Pfizer Animal Health SA	1.12.2012	2017		[80-100]	[...]
2012.038	6.3.2012	Kinepolis Group NV	1.1.2012	2016		[60-80]	[...]
2012.062	24.5.2012	Celio International NV	1.2.2012	2017			[...]
2012.066	3.4.2012	[...] (*)	1.1.2013	2018		[60-80]	
2012.101	17.4.2012	[...] (*)	1.1.2014	2019		[60-80]	
2012.180	18.9.2012	FLIR Systems Trading Belgium bvba	1.8.2012			[60-80]	[...]
2012.182	18.9.2012	[...] (*)	31.7.2013	2015		[40-60]	
2012.229	28.8.2012	ABI	1.1.2011	2016		[80-100]	[...]
2012,229	29.8.2012	AMPAR				[80-100]	[...]
2012.355	6.11.2012	Knauf Insulation SPRL	1.1.2013	2017		[60-80]	[...]
2012.375	20.11.2012	Capsugel Belgium NV	1.1.2012	2017		[60-80]	[...]
2012.379	20.11.2012	Wabco Europe BVBA	1.1.2012	2017		[40-60]	[...]
2012.446	18.12.2012	[...] (*)	1.1.2015	2020		[60-80]	
2012.468	26.2.2013	BASF Antwerpen	Περίοδος 6 ετών				[...]
2013.052	16.4.2013	[...] (*)	Περίοδος 3 ετών				
2013.111	30.4.2013	Delta Light NV	31.8.2012	2016		[60-80]	[...]
2013.138	17.9.2013	[...] (*)	1.1.2012	2017		[60-80]	

Αριθ. απόφασης	Ημερομηνία	Εταιρεία	Ισχύς (έναρξη)	Ισχύς (λήξη)	Απαλλασσόμενο EBIT (%)	Απαλλασσόμενο NPBT (%)	Συνολικό πλεονάζον κέρδος Φορολογικές δηλώσεις 2005-2014	
2013.156	25.6.2013	Punch Powertrain NV	1.1.2013	2017		[60-80]	[...]	
2013.331	8.10.2013	Puratos NV	1.1.2013	2018		[40-60]	[...]	
2013.443	10.12.2013	Omega Pharma International	1.1.2013	2018		[40-60]	[...]	
2013.540	10.12.2013	[...] (*)	1.1.2014	2019		[60-80]		
2013.579	28.1.2014	Esko Graphics BVBA	1.1.2012	2017		[60-80]	[...]	
2013.612	25.2.2014	Magnetrol International NV	1.1.2012	2016		[60-80]	[...]	
2014.091	1.4.2014	Mayckawa Europe NV	31.12.2013	2018		[60-80]	[...]	
2014.098	10.6.2014	[...] (*)	1.1.2014	2019		[60-80]		
2014.173	13.5.2014	[...] (*)	1.1.2012	2016		[60-80]		
2014.185	24.6.2014	[...] (*)				[60-80]		
2014.288	5.8.2014	[...] (*)	1.7.2014	2019		[60-80]		
2014.609	23.12.2014	[...] (*)	1.1.2014	2019		[60-80]		
Συνολικό πλεονάζον ποσό								[< 2 100 000 000 (**)]

(*) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που ελήφθησαν από το Βέλγιο, οι εταιρείες αυτές δεν είχαν δηλώσει πλεονάζοντα κέρδη στις φορολογικές δηλώσεις τους μέχρι το οικονομικό έτος 2013.

(**) Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα συνολικά πλεονάζοντα κέρδη που δήλωσαν οι εταιρείες στις φορολογικές τους δηλώσεις, χωρίς να παρέχει καμία ένδειξη ως προς τη χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση.

Πηγή: Ανακοίνωση των βελγικών αρχών της 29ης Μαΐου 2015 μετά την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1700 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Απριλίου 2016

σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. SA. 15836 (2012/C) (πρώην NN 34/2000 και NN 34A/2000) την οποία έδωσε σε εφαρμογή η Αυστρία (Μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA)*[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 1972]***(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)**

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με την απόφαση που εξέδωσε στις 27 Οκτωβρίου 2011 ⁽²⁾, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής το Δικαστήριο) επικύρωσε την απόφαση του Πρωτοδικείου ⁽³⁾ (νυν Γενικό Δικαστήριο) με την οποία είχε ακυρωθεί η απόφαση της Επιτροπής C(2004) 2037 της 30ής Ιουνίου 2004 στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης NN 34A/2000 η οποία αφορούσε τα προγράμματα ποιότητας και τα σήματα ποιότητας AMA Biosiegel (εφεξής το σήμα βιολογικών προϊόντων) και AMA Gütesiegel (εφεξής το σήμα ποιότητας).
- (2) Μετά την απόφαση του Δικαστηρίου, η Επιτροπή υποχρεούται να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθεί με αυτήν. Επομένως, πρέπει να εκδώσει νέα απόφαση.
- (3) Οι προπαρατεθείσες αποφάσεις αποτελούν την κατάληξη διαδικασίας της οποίας τα κύρια στάδια περιγράφονται κατωτέρω.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**1.1. ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ — ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ**

- (4) Σε συνέχεια δύο καταγγελιών, οι οποίες υποβλήθηκαν στις 21 Σεπτεμβρίου 1999 και στις 5 Νοεμβρίου 1999 και πρωτοκολλήθηκαν στις 23 Σεπτεμβρίου 1999 και στις 20 Ιανουαρίου 2000 αντίστοιχα, η Επιτροπή ζήτησε από τις αυστριακές αρχές, με επιστολή της 15ης Φεβρουαρίου 2000, να παράσχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με μέτρα ενίσχυσης που αφορούν τις δραστηριότητες εμπορικής προώθησης της Agrarmarkt Austria Marketing GesmbH (AMA Marketing), θυγατρικής της Agrarmarkt Austria (AMA).
- (5) Οι αυστριακές αρχές διαβίβασαν τις ζητηθείσες πληροφορίες με επιστολή της 20ής Μαρτίου 2000, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 21 Μαρτίου 2000.
- (6) Με επιστολή της 4ης Απριλίου 2000, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 7 Απριλίου 2000, η δεύτερη καταγγέλλουσα υπέβαλε συμπληρωματικές πληροφορίες.
- (7) Ελήφθησαν επίσης συμπληρωματικές πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τη δεύτερη καταγγέλλουσα στις 18 Μαΐου 2000 και στις 30 Μαΐου 2001 και πρωτοκολλήθηκαν αντίστοιχα στις 26 Μαΐου 2000 και στις 6 Ιουνίου 2001. Η Επιτροπή έλαβε και τρίτη καταγγελία επί του ίδιου θέματος στις 22 Ιανουαρίου 2003.

1.2. ΥΠΟΘΕΣΗ NN 34/2000 ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ

- (8) Βάσει των πληροφοριών που έλαβε με τις καταγγελίες, η Επιτροπή ενημέρωσε τις αυστριακές αρχές, με επιστολή της 19ης Ιουνίου 2000, ότι τα επίμαχα μέτρα είχαν καταχωριστεί ως μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση (NN 34/2000) και ζήτησε από τις αυστριακές αρχές να υποβάλουν συμπληρωματικές πληροφορίες. Οι αυστριακές αρχές απάντησαν με επιστολή της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, η οποία πρωτοκολλήθηκε την ίδια ημέρα, και με επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 2000, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2000. Συμπληρωματικές πληροφορίες ζητήθηκαν με επιστολή της

⁽¹⁾ Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.15836, της 12ης Ιουνίου 2012, C(2012) 3760 final, EE C 301 της 5.10.2012, σ. 22.

⁽²⁾ Υπόθεση C-47/10 P Δημοκρατία της Αυστρίας κατά Scheucher-Fleisch GmbH κ.λπ., ECLI:EU:C:2011:698.

⁽³⁾ Υπόθεση T-375/04 Scheucher-Fleisch GmbH κ.λπ. κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ECLI:EU:T:2009:445.

15ης Οκτωβρίου 2001, στην οποία οι αυστριακές αρχές απάντησαν με επιστολή της 7ης Νοεμβρίου 2001. Με επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 2002, οι αυστριακές αρχές παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες και ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με τις τροποποιημένες (εσωτερικές) οδηγίες για την AMA (AMA Richtlinien), οι οποίες ρυθμίζουν τις δραστηριότητες διαφήμισης για προϊόντα που φέρουν το σήμα ποιότητας AMA και το σήμα βιολογικών προϊόντων AMA και οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ στις 26 Σεπτεμβρίου 2002.

- (9) Με την εν λόγω επιστολή, η οποία περιλάμβανε συμπληρωμένο έντυπο κοινοποίησης, οι αυστριακές αρχές ισχυρίστηκαν ότι κοινοποίησαν τα μέτρα για το σήμα ποιότητας και το σήμα βιολογικών προϊόντων AMA τα οποία εφαρμόστηκαν βάσει των νέων εσωτερικών κανόνων⁽⁴⁾. Ωστόσο, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η εν λόγω επιστολή δεν μπορούσε να θεωρηθεί κοινοποίηση νέας ενίσχυσης, καθώς οι τροποποιημένες οδηγίες για την AMA είχαν ήδη τεθεί σε ισχύ στις 26 Σεπτεμβρίου 2002 και, επομένως, εφαρμόστηκαν πριν από οποιαδήποτε έγκριση των μέτρων ενίσχυσης που βασίζονταν σε αυτές⁽⁵⁾.
- (10) Κατόπιν αιτήματος των αυστριακών αρχών της 8ης Μαρτίου 2004, το οποίο ελήφθη την ίδια ημέρα, η Επιτροπή αποφάσισε να διαχωρίσει την υπόθεση NN 34/2000 σε δύο χωριστούς φακέλους. Ο αριθμός καταχώρισης NN 34A/2000 δόθηκε στη διαδικασία εξέτασης σχετικά με τις διατάξεις για το σήμα βιολογικών προϊόντων AMA και το σήμα ποιότητας AMA που εφαρμόστηκαν μετά τις 26 Σεπτεμβρίου 2002, ενώ με τον αριθμό καταχώρισης NN 34/2000 η Επιτροπή εξέτασε τα μέτρα που αφορούσαν το σήμα βιολογικών προϊόντων AMA και το σήμα ποιότητας AMA πριν από τις 26 Σεπτεμβρίου 2002 καθώς και τα λοιπά μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA.
- (11) Στις 16 Μαρτίου 2004, για εσωτερικούς διοικητικούς λόγους, ανοίχθηκε νέος φάκελος (NN 34B/2000) σχετικά με τα μέτρα που εφαρμόστηκαν πριν από τις 26 Σεπτεμβρίου 2002. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εν λόγω υπόθεση δεν έχει κανέναν αντίκτυπο επί της ουσίας της παρούσας διαδικασίας.
- (12) Με τους νέους εσωτερικούς κανόνες της AMA θεσπίστηκε νέος σχεδιασμός για τα σήματα και εφαρμόστηκαν νέα πρότυπα ποιότητας στα προϊόντα που φέρουν οποιοδήποτε από τα εν λόγω σήματα. Από τις εξηγήσεις που παρέχουν οι αυστριακές αρχές και από τη λεπτομερή εξέταση των νέων σημάτων και προτύπων ποιότητας προέκυψε ότι αυτά είχαν θεσπιστεί με σκοπό τη συμμόρφωση με τους νέους κοινοτικούς κανόνες.
- (13) Παρότι η νέα έκδοση των εσωτερικών κανόνων της AMA δεν προέβλεπε προϋποθέσεις όσον αφορά την προέλευση των προϊόντων, η βασική νομική πράξη η οποία ρυθμίζει την AMA, ο νόμος για την AMA, εξακολουθούσε να κάνει αναφορά μόνον σε εθνικά προϊόντα. Συναφώς, με επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 2002, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2002, οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι, βάσει των νέων κανόνων, τα σήματα AMA διατίθενται σε όλα τα προϊόντα ανεξαρτήτως της προέλευσής τους και δεσμεύτηκαν να προσαρμόσουν στη συνέχεια τον νόμο για την AMA. Για τους ανωτέρω λόγους, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εκτίμησαν ότι το μη κοινοποιηθέν καθεστώς ενισχύσεων το οποίο καταχωρίστηκε ως NN 34/2000 τροποποιήθηκε ουσιαστικά από τις 26 Σεπτεμβρίου 2002 ώστε να συνάδει με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και ότι, ως εκ τούτου, δικαιολογούνταν χωριστή αξιολόγηση του καθεστώτος μετά την εν λόγω ημερομηνία.

1.3. ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ NN 34A/2000 ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟ

- (14) Σε σχέση με την υπόθεση NN 34A/2000, οι αυστριακές αρχές παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της 2ης Απριλίου 2004 (που πρωτοκολλήθηκε στις 5 Απριλίου 2004), της 19ης Απριλίου 2004, της 29ης Απριλίου 2004, της 4ης Μαΐου 2004, της 7ης Μαΐου 2004, της 13ης Μαΐου 2004, της 9ης Ιουνίου 2004, της 16ης Ιουνίου 2004 και της 24ης Ιουνίου 2004, οι οποίες πρωτοκολλήθηκαν κατά την ημερομηνία παραλαβής τους.
- (15) Με την απόφαση C(2004) 2037 η Επιτροπή αποφάσισε να μην εγείρει αντιρρήσεις στο συγκεκριμένο μέτρο και το έκρινε συμβατό με την κοινή αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ], δεδομένου ότι πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα σημεία 13 και 14 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας⁽⁶⁾ (εφεξής οι κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006) και στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές περί κρατικών ενισχύσεων εκτός παραρτήματος I⁽⁷⁾ (εφεξής οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διαφήμιση). Το καθεστώς ενίσχυσης που εξετάστηκε στο πλαίσιο της υπόθεσης NN 34A/2000 περιοριζόταν χρονικά έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008 για όλα τα μέτρα σημάτων ποιότητας (AMA Gütesiegel) και για τα μέτρα στήριξης της ποιότητας του σήματος βιολογικών προϊόντων (Biozeichen), ενώ τα μέτρα διαφήμισης του σήματος βιολογικών προϊόντων (Biozeichen) περιοριζόταν χρονικά έως τις 31 Μαρτίου 2006.

⁽⁴⁾ Η ίδια επιχειρηματολογία αναπτύσσεται σε νομική γνωμοδότηση η οποία επισυνάπτεται στις πληροφορίες που υποβλήθηκαν στις 26 Φεβρουαρίου 2015.

⁽⁵⁾ Τα μέτρα της AMA σχετικά με το σήμα ποιότητας και το σήμα βιολογικών προϊόντων που εφαρμόστηκαν από τις 26 Σεπτεμβρίου 2002 βάσει των τροποποιημένων εσωτερικών κανόνων εγκρίθηκαν στις 30 Ιουνίου 2004 με την απόφαση που εξέδωσε η Επιτροπή στην υπόθεση NN 34A/2000 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 10 έως 16).

⁽⁶⁾ ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 252 της 12.9.2001, σ. 5.

- (16) Σύμφωνα με την απόφαση, όλα τα μέτρα τα οποία εφάρμοσαν η AMA και η AMA Marketing πριν από τις 26 Σεπτεμβρίου 2002, και τα οποία εξακολουθούσαν να αποτελούν αντικείμενο της υπόθεσης NN 34/2000, εξαιρούνταν ρητώς από την εξέταση στο πλαίσιο της υπόθεσης NN 34A/2000. Ωστόσο, δεν είναι σαφές εν προκειμένω πότε τέθηκαν σε ισχύ οι νέοι εσωτερικοί κανόνες της AMA, δηλαδή αν τα μέτρα ενίσχυσης χορηγήθηκαν βάσει των νέων κανόνων ήδη από τις 26 Σεπτεμβρίου 2002, ημερομηνία έναρξης ισχύος των κανόνων, ή αν υπήρξε μεταβατική περίοδος μετά τις 26 Σεπτεμβρίου 2002, κατά τη διάρκεια της οποίας η ενίσχυση συνέχισε να χορηγείται βάσει των παλαιών κανόνων.
- (17) Στην απάντησή τους της 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές υποστήριξαν ότι δεν εφαρμόστηκε μεταβατική περίοδος και ότι οι νέοι κανόνες τέθηκαν σε ισχύ στις 26 Σεπτεμβρίου 2002.

1.4. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΡΩΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ AMA (ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΕΚΤΟΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ) — Ν 239/2004

- (18) Στις 28 Μαΐου 2004 οι αυστριακές αρχές κοινοποίησαν τα μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA, τα οποία περιλαμβάνουν μέτρα εμπορικής προώθησης γενικής φύσεως, μέτρα εμπορικής προώθησης εκτός Αυστρίας και έρευνα αγοράς. Το καθεστώς ενίσχυσης, το οποίο καταχωρίστηκε με αριθμό κρατικής ενίσχυσης Ν 239/2004, εγκρίθηκε με την απόφαση της Επιτροπής C(2004) 3945 της 20ής Οκτωβρίου 2004. Με την απόφαση C(2010) 377 της 21ης Ιανουαρίου 2010, η Επιτροπή ενέκρινε με αριθμό κρατικής ενίσχυσης Ν 496/2009 τη συνέχιση του προαναφερθέντος καθεστώτος ενίσχυσης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Οι αποφάσεις αυτές δεν επηρεάζονται από τις προπαρατεθείσες αποφάσεις του Δικαστηρίου και τα εγκριθέντα μέτρα δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

1.5. ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ NN 34A/2000

- (19) Με επιστολή της 15ης Μαρτίου 2006, η οποία πρωτοκολλήθηκε την ίδια ημέρα, οι αυστριακές αρχές κοινοποίησαν παράταση, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010, των μέτρων που αφορούν το σήμα βιολογικών προϊόντων⁽⁸⁾ (καθεστώς κρατικής ενίσχυσης Ν 175/2006 εγκριθέν με την απόφαση της Επιτροπής C(2006) 2281 της 2 Ιουνίου 2006). Με επιστολή της 19ης Νοεμβρίου 2008, η Αυστρία κοινοποίησε παράταση, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013, του μέτρου ενίσχυσης NN 34A/2000 το οποίο αφορά τόσο το σήμα ποιότητας όσο και το σήμα βιολογικών προϊόντων και έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2010. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση, η οποία καταχωρίστηκε ως Ν 589/2008 και εγκρίθηκε με την απόφαση της Επιτροπής C(2009) 1092 της 25ης Φεβρουαρίου 2009, αντικατέστησε ταυτόχρονα το μέτρο ενίσχυσης Ν 175/2006.
- (20) Η παρούσα απόφαση δεν αφορά τα εγκριθέντα καθεστώτα ενίσχυσης Ν 175/2006, Ν 589/2008, Ν 239/2004 και Ν 496/2009 τα οποία περιγράφηκαν ανωτέρω.
- (21) Αντικείμενο της παρούσας απόφασης είναι τα μη κοινοποιηθέντα μέτρα της AMA βάσει του καθεστώτος ενίσχυσης NN 34/2000 (τα οποία αφορούν το διάστημα πριν από τις 26 Σεπτεμβρίου 2002) και τα μέτρα της AMA τα οποία είχαν εξεταστεί στο πλαίσιο της ακυρωθείσας απόφασης της Επιτροπής NN 34A/2000 (τα οποία αφορούν το διάστημα μετά τις 26 Σεπτεμβρίου 2002).

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ) ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

2.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ — ΥΠΟΘΕΣΗ T-375/04

- (22) Η απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση NN 34A/2000 προσεβλήθη στις 17 Σεπτεμβρίου 2004 ενώπιον του Πρωτοδικείου (νυν Γενικό Δικαστήριο) από τους ενάγοντες που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 4. Η υπόθεση καταχωρίστηκε με αριθμό T-375/04.
- (23) Στην απόφασή του της 18ης Νοεμβρίου 2009, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Επιτροπή όφειλε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας λόγω της ύπαρξης αντίφασης μεταξύ i) του κειμένου του βασικού νόμου για την AMA του 1992, το οποίο σύμφωνα με το Γενικό Δικαστήριο περιορίζει το καθεστώς στα εθνικά προϊόντα, και ii) των εσωτερικών οδηγιών για την AMA και των διαβεβαιώσεων των αυστριακών αρχών ότι το καθεστώς ήταν ανοικτό σε προϊόντα από άλλα κράτη μέλη. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η συγκεκριμένη αντίφαση αρκούσε για να δημιουργηθούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του καθεστώτος με την εσωτερική αγορά.

⁽⁸⁾ Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 15 ανωτέρω, βάσει του καθεστώτος ενίσχυσης NN 34A/2000, τα μέτρα διαφήμισης του σήματος βιολογικών προϊόντων περιορίζονταν χρονικά έως τις 31 Μαρτίου 2006 και τα μέτρα στήριξης της ποιότητας του σήματος βιολογικών προϊόντων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008.

- (24) Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα (σκέψη 86 της απόφασης) ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο πρώην άρθρο 88 παράγραφος 2 της ΣΕΚ (νυν άρθρο 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ). Για τον λόγο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση NN 34Α/2000.

2.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ — ΥΠΟΘΕΣΗ C-47/10

- (25) Η Δημοκρατία της Αυστρίας άσκησε αίτηση αναιρέσης κατά της ανωτέρω απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου στις 27 Ιανουαρίου 2010. Η αίτηση αναιρέσης καταχωρίστηκε ως υπόθεση C-47/10.
- (26) Με την απόφαση που εξέδωσε στις 27 Οκτωβρίου 2011, το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση αναιρέσης της Δημοκρατίας της Αυστρίας και επικύρωσε πλήρως την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου.

2.3. ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ

- (27) Μετά την απόφαση του Δικαστηρίου, η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ στην υπόθεση NN 34Α/2000. Λαμβάνοντας υπόψη το σκεπτικό της απόφασης του Δικαστηρίου, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας της 12ης Ιουνίου 2012 ⁽⁹⁾, η Επιτροπή κάλεσε τις αυστριακές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν εντός προθεσμίας ενός μηνός τις παρατηρήσεις τους προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι αμφιβολίες όσον αφορά την αντίφαση που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη (23).
- (28) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις εκ μέρους τρίτων μερών.
- (29) Η Αυστρία απάντησε με επιστολή της 29ης Ιουνίου 2012 ζητώντας παράταση της προθεσμίας υποβολής απάντησης. Στις 13 Ιουλίου 2012, η Επιτροπή συμφώνησε να παραταθεί η προθεσμία.
- (30) Οι αυστριακές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους στις 14 Σεπτεμβρίου 2012.
- (31) Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολή της 19ης Φεβρουαρίου 2014. Οι αυστριακές αρχές απάντησαν στις 14 Μαρτίου 2014 και ζήτησαν παράταση της προθεσμίας υποβολής απάντησης. Η Αυστρία υπέβαλε συμπληρωματικές πληροφορίες στις 7 Μαΐου 2014.
- (32) Στις 17 Δεκεμβρίου 2014 η Επιτροπή απέστειλε νέο αίτημα για παροχή πληροφοριών. Στις 23 Δεκεμβρίου 2014 οι αυστριακές αρχές ζήτησαν παράταση της προθεσμίας υποβολής απάντησης. Η Επιτροπή συμφώνησε να παραταθεί η προθεσμία με επιστολή της 8ης Ιανουαρίου 2015. Η απάντηση των αυστριακών αρχών υποβλήθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2015 και στις 3 Μαρτίου 2015.

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

3.1. ΤΙΤΛΟΣ

- (33) Μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA

3.2. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- (34) Ο νόμος για την AMA, με τον οποίο συστάθηκε η AMA, τέθηκε σε ισχύ το 1992. Βάσει των πληροφοριών που παρέχουν οι αυστριακές αρχές με επιστολή της 4ης Ιουλίου 1997, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 7 Ιουλίου 1997, τα μέτρα εμπορικής προώθησης ισχύουν από το 1994, δηλαδή πριν από την 1 Ιανουαρίου 1995, ημερομηνία έναρξης της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι αυστριακές αρχές δεν κοινοποίησαν τα μέτρα της AMA στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 143 ή το άρθρο 144 της πράξης προσχώρησης της Δημοκρατίας της Αυστρίας ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽¹⁰⁾ Πράξη περί των όρων προσχώρησης του Βασιλείου της Νορβηγίας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ένωση, ΕΕ C 241 της 29.8.1994, σ. 21 όπως προσαρμόστηκε από ΕΕ L 1 της 1.1.1995, σ. 1.

- (35) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλε στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, η Αυστρία ανέφερε ότι η Επιτροπή «ενημερώθηκε» σχετικά με τα μέτρα εμπορικής προώθησης από το Österreichische Weinmarketing. Ωστόσο, οι πληροφορίες που παρασχεθήκαν στο πλαίσιο των εν λόγω παρατηρήσεων ⁽¹¹⁾ αφορούν μόνο κατάλληλα μέτρα τα οποία επέβαλε η Επιτροπή βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 108 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ) για τον αμπελοοινικό τομέα. Τα εν λόγω μέτρα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης.
- (36) Με επιστολή της 7ης Φεβρουαρίου 1997, στο πλαίσιο της έκθεσης παρακολούθησης του ΟΟΣΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε την Αυστρία ότι τα μέτρα προώθησης της ΑΜΑ ενδέχεται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και ζήτησε, ως εκ τούτου, από τις αυστριακές αρχές να παράσχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση των εν λόγω μέτρων βάσει των ισχυόντων κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και να συμπληρώσουν τα σχετικά έντυπα κοινοποίησης. Με επιστολή της 23ης Ιουνίου 1997 οι αυστριακές αρχές διαβίβασαν τις ζητηθείσες πληροφορίες καθώς και συμπληρωμένο έντυπο κοινοποίησης. ⁽¹²⁾
- (37) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012 οι αυστριακές αρχές υποστήριξαν ότι η επιστολή της 23ης Ιουνίου 1997 συνιστούσε έγκυρη κοινοποίηση και ότι, με τη λήξη της διμηνιαίας προθεσμίας, το κράτος μέλος είχε το δικαίωμα να πιστεύει ότι υφίστατο έγκυρη έγκριση κρατικής ενίσχυσης για τα εν λόγω μέτρα.
- (38) Όσον αφορά την ημερομηνία λήξης της εφαρμογής, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων εμπορικής προώθησης της ΑΜΑ.
- (39) Η Επιτροπή επισημαίνει εν προκειμένω ότι, με απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2004, η Επιτροπή ενέκρινε στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης με αριθμό Ν 239/2004 τα ακόλουθα μέτρα εμπορικής προώθησης της ΑΜΑ: μέτρα εμπορικής προώθησης γενικής φύσεως (διαφήμιση και δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων), μέτρα εμπορικής προώθησης εκτός Αυστρίας και έρευνα αγοράς.
- (40) Εν συντομία, όσον αφορά τα σήματα βιολογικών προϊόντων και ποιότητας της ΑΜΑ, η ημερομηνία λήξης της εφαρμογής του μέτρου ήταν στις 31 Δεκεμβρίου 2008, με εξαίρεση τα μέτρα διαφήμισης του σήματος βιολογικών προϊόντων τα οποία έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2006 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 15 και 19 ανωτέρω). Όσον αφορά τα λοιπά μέτρα εμπορικής προώθησης της ΑΜΑ, αυτά εφαρμόστηκαν έως τις 20 Οκτωβρίου 2004, ημερομηνία έγκρισης του κοινοποιηθέντος μέτρου Ν 239/2004 (βλέπε κεφάλαιο 1.4 και αιτιολογική σκέψη 39 ανωτέρω).
- (41) Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι ένα μέτρο εκστρατείας προώθησης του βόειου κρέατος της ΑΜΑ κοινοποιήθηκε και εγκρίθηκε στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης με αριθμό Ν 570/1998 με επιστολή της 15ης Δεκεμβρίου 1998. Η διάρκεια της ενίσχυσης περιοριζόταν σε δύο έτη.
- (42) Με εξαίρεση τα μέτρα που καλύπτονται από τις αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις Ν 570/1998, ΝΝ 34Α/2000 και Ν 239/2004, η Επιτροπή δεν γνωρίζει κανένα άλλο εγκεκριμένο μέτρο ενίσχυσης σχετικό με τις δραστηριότητες εμπορικής προώθησης της ΑΜΑ κατά την επίμαχη περίοδο.

3.3. ΎΨΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (43) Βάσει των πληροφοριών που παρασχεθήκαν στις λεπτομερείς εκθέσεις προϋπολογισμού για τα έτη 1995-1999 ⁽¹³⁾ και 2000-2008 ⁽¹⁴⁾, για δραστηριότητες εμπορικής προώθησης της ΑΜΑ δαπανήθηκαν τα ακόλουθα ποσά:

1995: 13 084 204,72 EUR

1996: 16 241 658,38 EUR

1997: 15 306 219,65 EUR

1998: 18 217 604,15 EUR

1999: 18 158 485,48 EUR

2000: 15 867 096,22 EUR

2001: 12 092 317,52 EUR

2002: 13 538 228,32 EUR

⁽¹¹⁾ Ειδικότερα, η παραπομπή στην απόφαση της Επιτροπής Ν88/98.

⁽¹²⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 145 και επόμενες.

⁽¹³⁾ Οι εν λόγω εκθέσεις επισυνάφθηκαν ως παράρτημα στην επιστολή των αυστριακών αρχών της 16ης Οκτωβρίου 2000 με την οποία απάντησαν στο αίτημα της Επιτροπής της 19ης Ιουνίου 2000 για παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών.

⁽¹⁴⁾ Οι εν λόγω εκθέσεις υποβλήθηκαν με την επιστολή των αυστριακών αρχών της 14ης Σεπτεμβρίου 2012.

2003: 9 044 509,01 EUR

2004: 10 559 442,86 EUR

2005: 8 994 712,20 EUR

2006: 12 193 320,12 EUR

2007: 12 285 344,67 EUR

2008: 15 087 084,71 EUR

- (44) Με επιστολή της 12ης Ιουνίου 2012 η Επιτροπή κάλεσε τις αυστριακές αρχές να επιβεβαιώσουν τα ανωτέρω ποσά και να παράσχουν ανάλυση του προϋπολογισμού ανά έτος για κάθε κατηγορία ενίσχυσης (διαφήμιση για σήματα ποιότητας, διαφήμιση για σήματα βιολογικών προϊόντων, διαφήμιση γενικής φύσεως, διαφήμιση εκτός Αυστρίας, μέτρα ποιότητας καθώς και τεχνική υποστήριξη τόσο για τα σήματα όσο και για τα γενικά προϊόντα). Τα ακόλουθα ποσά παρατέθηκαν στις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012.

(EUR)

	Werbe- maßnahmen für Gütesiegel und Biozeichen	generische Werbung	Werbung außerhalb Öster- reichs	Qualitäts- maßnahmen	technische Hilfe für beide Siegel und generische Erzeugnisse	Sonstiges nicht zuordenbar	Summe
1995	1 299 346,00	6 362 489,86	3 571 312,11	371 139,09	582 771,80	897 145,82	13 084 204,68
1996	2 233 341,97	8 643 529,94	2 888 555,25	394 070,06	779 226,09	1 302 935,06	16 241 658,37
1997	1 711 790,25	8 550 846,55	2 679 179,98	362 098,72	752 833,66	1 249 471,22	15 306 220,38
1998	1 347 618,61	9 607 372,32	3 555 154,59	689 570,37	1 078 268,11	1 939 620,16	18 217 604,16
1999	1 950 511,57	9 740 191,85	3 444 902,31	802 776,30	874 229,94	1 345 873,52	18 158 485,49
2000	1 616 472,22	8 148 390,41	2 387 445,85	1 327 850,90	993 697,77	1 393 239,07	15 867 096,22
2001	1 537 390,80	5 448 146,98	2 234 769,81	728 167,14	899 896,37	1 243 946,42	12 092 317,52
2002	1 336 612,09	7 237 058,31	2 092 667,47	381 162,95	825 295,61	1 665 431,89	13 538 228,32
2003	1 628 162,19	3 561 930,45	1 487 154,69	74 665,78	491 988,97	1 800 606,93	9 044 509,01
2004	1 562 732,58	4 934 174,90	1 366 698,52	129 725,39	804 018,00	1 762 093,47	10 559 442,86

- (45) Οι αυστριακές αρχές παρέδωσαν τα ακόλουθα ποσά για τα μέτρα που αφορούν το σήμα βιολογικών προϊόντων και το σήμα ποιότητας κατά την περίοδο 2002-2008.

Jahr	Gesamtkosten lt. Jahresbericht	davon AMA-Güte- siegel	in % von Gesamt	davon AMA-Bio- Zeichen	in % von Gesamt
2002	13 538 228,32	1 356 909,27	10,02	320 695,40	2,37
2003	9 044 509,01	2 139 261,31	23,65	829 573,19	9,17
2004	10 559 442,86	1 187 575,61	11,25	994 446,40	9,42

Jahr	Gesamtkosten lt. Jahresbericht	davon AMA-Gütesiegel	in % von Gesamt	davon AMA-Bio-Zeichen	in % von Gesamt
2005	8 994 712,20	1 709 859,07	19,01	714 448,63	7,94
2006	12 193 320,12	2 834 299,23	23,24	327 752,62	2,69
2007	12 285 344,67	3 466 665,92	28,22	641 760,86	5,22
2008	15 087 995,71	3 410 221,60	22,60	1 273 517,59	8,44
Summe	81 703 552,89	16 104 792,01		5 102 194,69	

3.4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

- (46) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι οι δικαιούχοι των μέτρων εμπορικής προώθησης είναι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων καθώς και επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και στην εμπορία γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας τροφίμων.

3.5. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

- (47) Βασική νομική πράξη για όλα τα μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA είναι ο νόμος για την AMA — Bundesgesetz über die Errichtung der Marktordnungsstelle «Agrarmarkt Austria» (ομοσπονδιακός νόμος για την ίδρυση του ρυθμιστικού της αγοράς οργανισμού «Agrarmarkt Austria») ⁽¹⁵⁾.
- (48) Σε συνέχεια του αιτήματος παροχής πληροφοριών της 30ής Απριλίου 2014, οι αυστριακές αρχές υπέβαλαν όλες τις εκτελεστικές νομικές πράξεις (Richtlinien, Verordnungen κ.λπ., συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών οδηγιών της AMA και άλλων εσωτερικών κανόνων), οι οποίες ρυθμίζουν το σήμα ποιότητας και το σήμα βιολογικών προϊόντων καθώς και τα αντίστοιχα μέτρα εμπορικής προώθησης.

3.6. Η AMA MARKETING ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΜΕ ΦΟΡΟΥΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ

- (49) Η AMA είναι φορέας δημοσίου δικαίου ο οποίος ιδρύθηκε το 1992 με τον νόμο για την AMA και ελέγχεται από το κράτος. Το καθεστώς τελεί υπό τη διαχείριση της AMA Marketing, πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της AMA.
- (50) Στην υπόθεση NN 34A/2000 οι αυστριακές αρχές παρείχαν τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς και τις δραστηριότητες της AMA:
- (51) Σύμφωνα με τις αυστριακές αρχές, η AMA και η AMA Marketing δεν εμπορεύονται αγαθά ή υπηρεσίες. Η AMA Marketing επιβλέπει τη χρήση του σήματος ποιότητας και του σήματος βιολογικών προϊόντων, προγραμματίζει και συντονίζει τα μέτρα προώθησης (διαφήμιση, πανηγύρεις, εκθέσεις, εκδηλώσεις δημοσίων σχέσεων και άλλα παρόμοια), παράγει ενημερωτικό υλικό σχετικά με προγράμματα και σήματα ποιότητας και αναθέτει τη διεξαγωγή ερευνών σε διάφορα θέματα τα οποία σχετίζονται με την ποιότητα της γεωργικής παραγωγής.
- (52) Η AMA Marketing δεν διενεργεί διαφημιστικές εκστρατείες ούτε ελέγχους προϊόντων. Αντ' αυτού, η AMA Marketing επιλέγει ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για τη μεταφορά της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾ και ακολουθώντας της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁷⁾, για τη διενέργεια τέτοιων εκστρατειών ή ελέγχων.
- (53) Οι αυστριακές επιχειρήσεις γεωργικών προϊόντων και τροφίμων καταβάλλουν υποχρεωτικά εισφορές, που καθορίζονται από τον νόμο για την AMA, για τη χρηματοδότηση κατά 100 % των εν λόγω μέτρων. Η AMA και η AMA Marketing χρηματοδοτούνται επίσης από τις εν λόγω εισφορές.

⁽¹⁵⁾ Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich (BGBl.) 376/1992.

⁽¹⁶⁾ Οδηγία 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών (ΕΕ L 209 της 24.7.1992, σ. 1).

⁽¹⁷⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

(54) Ο νόμος για την AMA (άρθρο 21c παράγραφος 1) ορίζει ότι οι εισφορές πρέπει να καταβάλλονται για τις εξής πράξεις ή τα εξής προϊόντα:

- γάλα που προορίζεται για μεταποίηση,
- σιτηρά που προορίζονται για άλεση,
- ενήλικα βοοειδή, μόσχοι, χοίροι, αμνοί, πρόβατα και όρνιθες που προορίζονται για σφαγή,
- εκτροφή πουλερικών για την παραγωγή αυγών,
- παραγωγή οπωροκηπευτικών,
- παραγωγή γεωμήλων (εκτός γεωμήλων για παραγωγή αμύλου και γεωμήλων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοόλης),
- παραγωγή και καλλιέργεια κηπευτικών,
- καλλιέργεια αμπελώνων,
- πρώτη εμπορία οίνου.

(55) Το μέγιστο ύψος των εισφορών καθορίζεται επίσης στον νόμο για την AMA (άρθρο 21d). Το συγκεκριμένο ύψος των εισφορών καθορίζεται με κανονισμό του διοικητικού συμβουλίου της AMA (Verordnung des Verwaltungsrates).

(56) Με επιστολή της 14ης Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές κοινοποίησαν τα ακόλουθα ποσά των εισφορών που εισπράχθηκαν κατά την περίοδο 1995-2008 ⁽¹⁸⁾:

1995: 13 833 026,19 EUR

1996: 15 260 738,33 EUR

1997: 14 340 815,84 EUR

1998: 15 473 675,13 EUR

1999: 15 260 405,37 EUR

2000: 15 419 046,38 EUR

2001: 15 228 252,40 EUR

2002: 15 461 156,95 EUR

2003: 13 529 199,62 EUR

2004: 17 320 613,38 EUR

2005: 16 003 552,29 EUR

2006: 16 030 054,67 EUR

2007: 15 909 792,32 EUR

2008: 15 880 813,22 EUR

(57) Επί παραδείγματι, το 2003 εισπράχθηκαν εισφορές συνολικού ύψους 13 529 199,62 EUR ως εξής:

Γάλα	7 754 833,88
Ενήλικα βοοειδή	1 141 663,81

⁽¹⁸⁾ Παράρτημα στα σημεία 31) και 47) των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012. Στις υποβληθείσες παρατηρήσεις περιλαμβάνονται το κυρίως έγγραφο και τα παραρτήματά του.

Χοίροι	1 976 514,84
Μόσχοι	31 926,33
Πρόβατα και αμνοί	34 046,38
Πουλερικά για σφαγή	405 925,74
Όρνιθες ωοπαραγωγής	427 690,62
Φρούτα	769 823,87
Λαχανικά	408 448,99
Γεώμηλα	243 896,60
Κηπευτικά	334 428,56

- (58) Βάσει του άρθρου 21c παράγραφος 2 του νόμου για την ΑΜΑ, τα προϊόντα με προέλευση εκτός Αυστρίας απαλλάσσονται από τις εν λόγω επιβαρύνσεις.

4. ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΜΑ

- (59) Με επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 2000, στο πλαίσιο της διαδικασίας ΝΝ 34/2000, οι αυστριακές αρχές υπέβαλαν ετήσιες εκθέσεις για τα έτη 1995, 1996, 1997, 1998 και 1999 στις οποίες απαριθμούνται όλα τα μέτρα εμπορικής προώθησης της ΑΜΑ.
- (60) Όσον αφορά το σήμα ποιότητας και το σήμα βιολογικών προϊόντων, οι αυστριακές αρχές παρείχαν λεπτομερή περιγραφή στο πλαίσιο της εκτίμησης του καθεστώτος ενίσχυσης ΝΝ 34Α/2000.
- (61) Από τις πληροφορίες αυτές προκύπτει ότι οι δραστηριότητες εμπορικής προώθησης μπορούν να ομαδοποιηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες ενίσχυσης:
- διαφήμιση, η οποία περιλαμβάνει διαφήμιση για το σήμα ποιότητας και για το σήμα βιολογικών προϊόντων, μέτρα εμπορικής προώθησης γενικής φύσεως και μέτρα διαφήμισης εκτός Αυστρίας (τμήμα 4.1 κατωτέρω),
 - ενίσχυση για συστήματα διασφάλισης ποιότητας, ελέγχους ποιότητας και ελέγχους βιολογικών προϊόντων για τα προϊόντα που φέρουν τα σήματα ποιότητας και βιολογικών προϊόντων (τμήμα 4.2 κατωτέρω), και
 - μέτρα τεχνικής υποστήριξης (τμήμα 4.3 κατωτέρω).
- (62) Λεπτομερής περιγραφή των μέτρων ανά κατηγορία ενίσχυσης ακολουθεί στα κεφάλαια 4.1 έως 4.3 αντίστοιχα.

4.1. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

4.1.1. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΗΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΣΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- (63) Βάσει των πληροφοριών που διαβίβασαν οι αυστριακές αρχές σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης ΝΝ 34Α/2000, το σήμα βιολογικών προϊόντων μπορεί να περιλάμβανε ή να μην περιλάμβανε ένδειξη προέλευσης. Το σήμα ποιότητας περιλάμβανε πάντοτε συγκεκριμένη ένδειξη προέλευσης και ένα δεύτερο πεδίο με χρώματα και/ή σύμβολα τα οποία υποδεικνύουν (με γραφικά μέσα) την προέλευση, ανάλογα με το κράτος μέλος ή την περιφέρεια παραγωγής.

Χρησιμοποιηθέντα λογότυπα και επιλεξιμότητα βάσει του καθεστώτος

- (64) Βάσει των πληροφοριών που διαβίβασαν οι αυστριακές αρχές σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης NN 34A/2000, τα σήματα είχαν την ακόλουθη εμφάνιση μετά το έτος 2002:

Εμφάνιση των σημάτων το έτος 2002 ⁽¹⁹⁾

- (65) Από τα παραδείγματα που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή για την περίοδο 1995-2002, προκύπτει ότι το σήμα βιολογικών προϊόντων είχε την ίδια εμφάνιση όπως και στην περίοδο μετά το 2002, ενώ, έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999, το σχέδιο του σήματος ποιότητας ήταν διαφορετικό (όπως απεικονίζεται κατωτέρω): αντί της μνείας «AMA Gütesiegel» τοποθετήθηκε η λέξη «Austria» (με το ίδιο μέγεθος) στο κεντρικό πεδίο, δηλαδή το οπτικά κυρίαρχο τμήμα του σήματος.

Εμφάνιση του σήματος ποιότητας κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999

- (66) Τον Ιανουάριο του 2000, το αρχικό σήμα ποιότητας αντικαταστάθηκε από το σήμα που απεικονίζεται ανωτέρω στην αιτιολογική σκέψη 65 ⁽²¹⁾. Αυτό αντικατοπτρίζεται στις ετήσιες εκδόσεις από την περίοδο αυτή και έπειτα.
- (67) Βάσει των πληροφοριών που υποβλήθηκαν σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης NN 34A/2000, το σήμα βιολογικών προϊόντων και το σήμα ποιότητας χορηγούνταν μόνο σε σχέση με προϊόντα που πληρούσαν ορισμένα κριτήρια ποιότητας όσον αφορά τις μεθόδους παραγωγής, τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τις απαιτήσεις που σχετίζονται με τη γεωγραφική προέλευση ενός προϊόντος.
- (68) Οι αυστριακές αρχές παρείχαν διαβεβαιώσεις ότι τηρήθηκαν οι διατάξεις της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²²⁾ στο πλαίσιο της επιδοτούμενης διαφήμισης.
- (69) Το σήμα βιολογικών προϊόντων χορηγούνταν μόνο σε σχέση με βιολογικά προϊόντα τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου ⁽²³⁾.

⁽¹⁹⁾ Τα σήματα αυτά απεικονίζονταν στην αιτιολογική σκέψη 13 της απόφασης NN 34A/2000 της Επιτροπής.

⁽²⁰⁾ Το λογότυπο αυτό χρησιμοποιήθηκε επίσης για την περίοδο 1999-2002.

⁽²¹⁾ Το σήμα χρησιμοποιείται στις οδηγίες για τα προϊόντα του έτους 2000 (Richtlinien für Frischfleisch, Fleischerbetriebe, Fleischwaren, Frischeier, Putenfleisch, Milch und Milchprodukte, Obst, Gemüse und Speisekartoffeln, Speisefette, Speiseöle, Diverse Lebensmittel).

⁽²²⁾ Οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων (ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29).

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής (ΕΕ L 198 της 22.7.1991, σ. 1).

- (70) Το σήμα ποιότητας χορηγούνται μόνο σε προϊόντα τα οποία πληρούσαν τις απαιτήσεις ποιότητας βάσει του άρθρου 24α στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου ⁽²⁴⁾. Τα προϊόντα τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια ποιότητας που απαιτούνται για τη χρήση του σήματος ποιότητας ανταποκρίνονταν στα ακόλουθα υψηλότερα πρότυπα κατά την έννοια του σημείου 47 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006 ⁽²⁵⁾.

Προϊόν	Κριτήριο
Τομέας του βοείου κρέατος	τιμή pH 36 < 5,8 εντός τουλάχιστον 36 ωρών.
Χοίρειο κρέας	PSE-χοίρειο κρέας: τιμή pH11 τουλάχιστον 30 λεπτά μετά τη σφαγή: 6,0 ή υψηλότερη.
	Επιτρέπεται μόνο κρέας κατηγοριών S και E
	DFD-χοίρειο κρέας: τιμή pH12 τουλάχιστον 12 ώρες μετά τη σφαγή: μέγιστο 5,8.
Γαλοπούλα	Βακτηριολογικές απαιτήσεις: μέγιστο σύνολο βακτηρίων L 50 000 KbE/cm ² και μέγιστο σύνολο εντεροβακτηρίων L 500 KbE/cm ² προ της κοπής, αντίστοιχες τιμές L 100 000 KbE/cm ² και L 1 000 KbE/cm ² μετά την κοπή.
Αυγά	Μόνον εκτροφή στο έδαφος και στο ύπαιθρο
	Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρόληψης και ελέγχου της σαλμονέλας.
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	Περιεκτικότητα σε λιποπολυσακχαρίτες ≤ 400 EU/ml
	Μόνο 1 κατηγορία ποιότητας από τις 4 υφιστάμενες κατηγορίες.
	Στο εύρος μικροβιολογικής ανοχής, τα κατώτερα όρια, σύμφωνα με τον αυστριακό νόμο <i>Milchhygieneverordnung</i> , αποτελούν τα ανώτατα αποδεκτά όρια για τα προϊόντα με σήμα ποιότητας. Εάν το εύρος ανοχής είναι π.χ. 1-3, βάσει του νόμου, το σήμα ποιότητας επιτρέπει μόνο τιμές έως 1.
	Περιεκτικότητα σε ζυμομύκητες και ευρωτομύκητες σε γαλακτοκομικά προϊόντα που έχουν υποστεί ζύμωση ≤ 10/ml, στο βούτυρο ≤ 100/g, στο νωπό τυρί ≤ 1 000/g.
Μέλι	Μέγιστη περιεκτικότητα σε νερό 19 %, περιεκτικότητα HMF ≤ 20 ppm.
Σιτηρά, προϊόντα σιτηρών	Σίτος: εκατολιτρικό βάρος 80 kg, περιεκτικότητα σε γλουτένη 30 %, περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη 14 %, τιμή καθίζησης 50 Eh, χρόνος πτώσης 250 sec· εκατολιτρικό βάρος σίκαλης 72 kg, αμυλογράφημα 500AE· σίκαλη ζυθοποιίας: μέγιστη περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες 12 %, περιεκτικότητα σε σίκαλη ολικής άλεσης 90 %.
Ελαιώδη φυτά και μαγειρικά έλαια	Αριθμός οξέων (SZ) 0,2 mg/kg.
	Αριθμός υπεροξειδίων (POZ) (νωπά δείγματα) 1,5.
Παγωτό	Μόνο μη επεξεργασμένο γάλα της υψηλότερης κατηγορίας ποιότητας (S) εκ των τριών κατηγοριών.
	Αριθμός βακτηρίων ≤ 50 000 (εύρος ανοχής + 30 000)

⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών (ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80).

⁽²⁵⁾ Τα πρότυπα αυτά περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 59 της απόφασης NN 34A/2000 της Επιτροπής.

Προϊόν	Κριτήριο
	Όλες οι μικροβιολογικές μέγιστες επιτρεπόμενες τιμές κάτω των προβλεπόμενων στον αυστριακό νόμο <i>Speiseeiserordnung</i> .
Φρούτα, λαχανικά, γεωμήλα για κατανάλωση	Χρήση φυτοφαρμάκων και ζιζανιοκτόνων μόνο σύμφωνα με τον θετικό κατάλογο ολοκληρωμένης παραγωγής, π.χ. μόνο περίπου 160 από τις περίπου 300 χημικές ουσίες για την προστασία των φυτών οι οποίες απαριθμούνται στον αυστριακό νόμο <i>Pflanzenschutzmittelgesetz</i> επιτρέπονται για τα προϊόντα με σήμα ποιότητας.
	Στην αζωτούχο λίπανση των γεωμήλων επιτρέπονται μόνον 100 kg καθαρού αζώτου ανά εκτάριο (ορθή γεωργική πρακτική στην Αυστρία: 175 kg)
	Δεν επιτρέπεται ιλύς καθαρισμού λυμάτων.
	Δεν επιτρέπεται λίπανση χωρίς ανάλυση εδάφους ούτε λίπανση πέραν του επιπέδου θρεπτικών ουσιών C (βέλτιστη προμήθεια θρεπτικών ουσιών).

- (71) Η περιφέρεια προέλευσης που εμφανίζεται στα σήματα θεωρούνταν ότι ήταν η περιφέρεια στην οποία πραγματοποιήθηκε η μεταποίηση του προϊόντος και από την οποία προέρχονταν οι καθοριστικές πρώτες ύλες (*wertbestimmende Rohstoffe*). Το ένα τρίτο των εν λόγω πρώτων υλών μπορεί να προέρχεται από άλλες περιφέρειες, εάν δεν μπορούν να καλλιεργηθούν ή να αποκτηθούν στην περιφέρεια προέλευσης.
- (72) Στην παραγωγή νωπών αυγών, οι όρνιθες ωοπαραγωγής έπρεπε να έχουν γεννηθεί και υποβληθεί σε πάχυνση στην οικεία περιφέρεια. Στην παραγωγή βοείου και μοσχαρίσιου κρέατος, χοίρειου κρέατος, γαλοπούλας και αρνιού, τα ζώα έπρεπε να έχουν γεννηθεί στην οικεία περιφέρεια.
- (73) Όσον αφορά το λογότυπο που χρησιμοποιήθηκε στο σήμα ποιότητας, οι αυστριακές αρχές επισύναψαν στις παρατηρήσεις τις οποίες υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012 τους ισχύοντες κανόνες για το διάστημα έως το 1999. Οι συγκεκριμένες πληροφορίες δείχνουν ότι τόσο οι κανονιστικές πράξεις (*AMA-Gütesiegel Richtlinien* ⁽²⁶⁾, *Regulativ für die Verleihung des Rechts zur Führung der Ursprungs- und Gütezeichen für Lebensmittel* ⁽²⁷⁾) όσο και τα έντυπα αιτήσεων (*Antrag auf Verleihung des Herkunfts- und Gütezeichens für Lebensmittel* ⁽²⁸⁾) χρησιμοποιούσαν το λογότυπο που απεικονίζεται ανωτέρω στην αιτιολογική σκέψη 65.
- (74) Μετά το έτος 1999 το λογότυπο που χρησιμοποιήθηκε για το σήμα ποιότητας ήταν ίδιο με εκείνο που απεικονίζεται στην αιτιολογική σκέψη 64 ανωτέρω.

Επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του καθεστώτος

- (75) Όσον αφορά το σήμα ποιότητας, από τις πληροφορίες που παρασχεθήκαν στις ετήσιες εκδόσεις για το διάστημα από το 1995 έως το 1999 και τις πληροφορίες που αφορούν το καθεστώς ενίσχυσης NN 34A/2000 μπορεί να συναχθεί ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε για τα έξοδα διαφημιστικών εκστρατειών για τη βελτίωση της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών απέναντι στην ποιότητα και για την προώθηση του σήματος ποιότητας. Ο στόχος ήταν να καταστεί η εικόνα του σήματος ποιότητας οδηγός για την πραγματοποίηση αγορών (*Orientierungshilfe beim Einkauf*).
- (76) Όσον αφορά το σήμα βιολογικών προϊόντων, χορηγήθηκε ενίσχυση για τα έξοδα διαφημιστικών εκστρατειών για την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τα προϊόντα που φέρουν το σήμα βιολογικών προϊόντων καθώς και σχετικά με τις απαιτήσεις για τη χρήση του σήματος και σχετικά με τη βιολογική γεωργία γενικότερα.
- (77) Οι εκστρατείες συνίσταντο σε διαφημίσεις σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, σε σημεία πώλησης και δημόσιες εκδηλώσεις, σε περίπτερα ενημέρωσης με φυλλάδια σχετικά με τα προϊόντα που φέρουν το σήμα ποιότητας ή το σήμα βιολογικών προϊόντων, σε ενημερωτικά φυλλάδια, στο πλαίσιο δοκιμής προϊόντων σε πανηγύρεις και άλλες δημόσιες εκδηλώσεις καθώς και άλλα μέσα για την προσέλκυση του ενδιαφέροντος των καταναλωτών, όπως αυτοκόλλητα δαπέδου (τα οποία

⁽²⁶⁾ AMA-Gütesiegel Richtlinie Frischfleisch του Απριλίου του 1999, Richtlinien Frischfleisch του Απριλίου του 1997, Richtlinien Frischfleisch του Απριλίου του 1997 (Anpassung entsprechend Beiratsbeschluss vom 22.1.1998), Richtlinien Frischfleisch vom Februar 1996, Richtlinien diverse Lebensmittel.

⁽²⁷⁾ Του Φεβρουαρίου του 1997.

⁽²⁸⁾ Σύμφωνα με τις αυστριακές αρχές, το εν λόγω έντυπο χρησιμοποιήθηκε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

τοποθετούνται σε σουπερμάρκετ) με σύμβολα και πληροφορίες σχετικά με το σήμα ποιότητας και το σήμα βιολογικών προϊόντων. Οι εκστρατείες επικεντρώνονταν σε διαφορετικές ομάδες προϊόντων κάθε φορά, ανάλογα με την τοπική κατάσταση και την κατάσταση της αγοράς.

- (78) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι αυστριακές αρχές σε σχέση με το μέτρο NN 34A/2000, οι διαφημίσεις ή οι δραστηριότητες σε σημεία πώλησης και δημόσιες εκδηλώσεις κατά την περίοδο 2002-2008 δεν έκαναν μνεία σε κανέναν κατονομαζόμενο παραγωγό ή μάρκα. Αντιθέτως, περιείχαν μόνο πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις ποιότητας του προϊόντος και τους ελέγχους ποιότητας που σχετίζονται με το σήμα ποιότητας, ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να αναγνωρίζουν την ειδική ποιότητα των προϊόντων που φέρουν το σήμα. Στήριξη για δραστηριότητες σε σημεία πώλησης ήταν διαθέσιμη για όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις οι οποίες επιθυμούσαν να οργανώσουν τέτοιες εκστρατείες στους χώρους τους. Οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις δεν έλαβαν καμία άμεση ενίσχυση στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενίσχυσης.
- (79) Επιπλέον, σύμφωνα με τις αυστριακές αρχές, η προέλευση του προϊόντος, όταν αναφερόταν, έπρεπε να είναι το δευτερεύον μήνυμα στην επιδοτούμενη διαφήμιση. Οι αυστριακές αρχές υπέβαλαν αντιπροσωπευτικά δείγματα έντυπων και οπτικοακουστικών διαφημίσεων για να καταδείξουν τον τρόπο σχεδιασμού των διαφημίσεων προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το μήνυμα σχετικά με την προέλευση παρέμενε πάντοτε δευτερεύον.
- (80) Από τις πληροφορίες που αφορούν το μέτρο NN 34A/2000 προκύπτει ότι μέρος των μέτρων για το σήμα βιολογικών προϊόντων αφορά συγχρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δραστηριότητες προώθησης.

4.1.2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

- (81) Από τις πληροφορίες που παρατίθενται στις ετήσιες εκθέσεις 1995-1999 προκύπτει ότι οι διαφημιστικές εκστρατείες αφορούσαν γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, κρέας και προϊόντα κρέατος, αυγά, φρούτα, λαχανικά και γεώμηλα καθώς και προϊόντα μεταποιημένα από τις εν λόγω πρώτες ύλες και άνηθ.
- (82) Οι εκστρατείες συνίσταντο σε διαφημίσεις σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα και προωθητικές ενέργειες σε σημεία πώλησης, πανηγύρεις και δημόσιες εκδηλώσεις. Για τις προωθητικές ενέργειες χρησιμοποιήθηκαν ενημερωτικά περίπτερα με δείγματα προϊόντων και φυλλάδια σχετικά με τα διαφημιζόμενα προϊόντα και άλλα μέσα προσέλκυσης του ενδιαφέροντος των καταναλωτών, όπως δοκιμή προϊόντων, διαγωνισμοί με βραβεία (Gewinnspiele) καθώς και αφίσες, σημαίες και αυτοκόλλητα ταπέδου με πληροφορίες σχετικά με τα διαφημιζόμενα προϊόντα. Επιπλέον, παρήχθησαν ποικίλα έντυπα και άλλα υλικά για την προώθηση διαφόρων προϊόντων ή ομάδων προϊόντων. Στα υλικά αυτά περιλαμβάνονται ενημερωτικά φυλλάδια, περιοδικά, βιβλία μαγειρικής, ρούχα με στάμπες και προωθητικά δώρα.

Συγκεκριμένες εκστρατείες οι οποίες διεξήχθησαν στο πλαίσιο του καθεστώτος

- (83) Στα παραδείγματα διαφημίσεων από τη συγκεκριμένη περίοδο τα οποία διατέθηκαν στην Επιτροπή, η προέλευση του προϊόντος φαίνεται με τη χρήση λέξης και συμβόλου όχι μόνο στο σήμα ποιότητας αλλά και αλλού στο διαφημιστικό υλικό.
- (84) Ακολουθούν μερικά παραδείγματα τα οποία περιέχονται στην ετήσια έκθεση του 1995 και στα δείγματα τα οποία υπέβαλε η Αυστρία στην Επιτροπή:
- Σε εκστρατεία του 1995 αναφερόταν η φράση «Geflügel aus Österreich». Στο κύριο οπτικό πεδίο του λογοτύπου απεικονίζεται η αυστριακή σημαία.
 - Διαφημιστική εκστρατεία του 1995 διεξήχθη υπό τον τίτλο «Όρεξη για Αυστρία» («Appetit auf Österreich»). Στο κύριο οπτικό πεδίο του λογοτύπου (με τη λέξη «Österreich») χρησιμοποιήθηκε ως φόντο η αυστριακή σημαία. Στο περιγραφικό μέρος της διαφήμισης, γινόταν σαφής μνεία στην προέλευση των προϊόντων «Τρόφιμα από την Αυστρία — γιατί;» («Lebensmittel aus Österreich — warum?»).
 - Το 1995 διεξήχθη εκστρατεία για την προώθηση αυγών από την Αυστρία με τον τίτλο «Φρέσκα αυγά ποιότητας από την Αυστρία» («Qualitätseier frisch aus Österreich»).
 - Προωθητικό υλικό για φράουλες το οποίο υποβλήθηκε στην Επιτροπή έφερε το λογότυπο «Φρούτα από την Αυστρία» («Obst aus Österreich»).

- Εκστρατεία για μοσχαρίσιο κρέας διεξήχθη με το σύνθημα «Αυστριακό βόειο κρέας — κάθε κομμάτι είναι απόλαυση» («Österreichisches Rindfleisch, jedes Stück ein Gustostück»).
- Εκστρατεία για χοίρειο κρέας διεξήχθη με το σύνθημα «Χοίρειο κρέας από την Αυστρία — ξέρετε τι τρώτε» («Schweinefleisch aus Österreich, da weiß man was man isst»).
- Εκστρατεία για τυρί διεξήχθη με το σύνθημα «Typisch Österreich, Käse mit Charakter».
- (85) Στην ετήσια έκθεση του **1996**, η αποστολή της AMA συνοψίζεται ως ακολούθως: «να πείσει τους εγχώριους καταναλωτές για τα οφέλη των αυστριακών προϊόντων, παρά την αυξανόμενη ποικιλία των ευρωπαϊκών τροφίμων» («die einheimischen Konsumenten, trotz der zunehmenden Vielfalt des europäisch werdender Lebensmittelangebotes, von den Vorzügen österreichischer Produkte zu überzeugen») ⁽²⁹⁾. Ακολούθως αναφέρεται: «Η καλλιέργεια» προτίμησης για την Αυστρία «συμβάλλει σημαντικά στη διατήρηση του μεριδίου αγοράς των γεωργικών προϊόντων μας». («Diese Kultivierung der “Präferenz für Österreich” ist ein wesentlicher Beitrag zur Marktanteilsicherung für unsere Agrarprodukte»). Στην ίδια έκθεση αναφέρεται ότι η συνεργασία μεταξύ της AMA Marketing και των εθνικών παραγωγών υπήρξε τόσο επιτυχημένη ώστε σχεδόν δεν εισηλθαν στην αυστριακή αγορά αλλοδαποί παραγωγοί γάλακτος και βουτύρου ⁽³⁰⁾.
- (86) Στο τελευταίο κεφάλαιο της έκθεσης με τίτλο «Εμπόριο και καταναλωτές δίνουν αξία στον πατριωτισμό» («Patriotismus bei Handel und Konsument gefragt») αναφέρεται ότι διαφυλάχθηκε το υψηλό μερίδιο αγοράς των εθνικών προϊόντων σε σύγκριση με τον ανταγωνισμό από άλλα προϊόντα της ΕΕ ⁽³¹⁾. Στην έκθεση κατονομάζονται οι εταιρείες (έμποροι λιανικής) οι οποίες συμμετέχουν ⁽³²⁾ στην εκστρατεία και υπογραμμίζεται ότι η χρήση του κόκκινου-λευκού-κόκκινου λογοτύπου συνδυάστηκε με την ανάδειξη των πλεονεκτημάτων των αυστριακών τροφίμων για τους καταναλωτές.
- (87) Σε σχέση με τις εκστρατείες και τις δράσεις που διεξήχθησαν το 1996 παρατίθενται οι ακόλουθες περιπτώσεις ως παραδείγματα:
- α) Στην έκθεση γίνεται μνεία στην εκστρατεία «Το βούτυρό μας είναι αναντικατάστατο» («Unsere Butter kann durch nichts ersetzt werden») ⁽³³⁾.
- β) Άλλα παραδείγματα τα οποία παρατίθενται στην ετήσια έκθεση αναφέρονται στο εγχώριο κρέας: «Η καλύτερη συνταγή της Αυστρίας» («Österreichs bestes Rezept»), «Βόειο και μοσχαρίσιο κρέας από την Αυστρία» («Rindfleisch aus Österreich») ⁽³⁴⁾. Η κάλυψη του υλικού που διανεμήθηκε φαίνεται ότι υπήρξε σημαντική. Στην ετήσια έκθεση γίνεται μνεία σε 400 000 αντίτυπα του φυλλαδίου «Μοσχαρίσιο κρέας από την Αυστρία» («Kalbfleisch aus Österreich») και 800 000 αντίτυπα του φυλλαδίου «Όλα για το κρέας» («Alles über Fleisch») ⁽³⁵⁾.
- (88) Στην έκθεση αναφέρονται επίσης εκστρατείες χωρίς μνεία στην προέλευση των προϊόντων, όπως «Γάλα — λευκή ενέργεια» ⁽³⁶⁾ ή στη σχολική εκστρατεία που διεξήχθη με το σύνθημα «Το ακαταμάχητο μήλο» («Der unbesiegbare Apfel») ⁽³⁷⁾. Η τελευταία δεν περιέχει καμία μνεία σε μάρκες ή στην προέλευση του προϊόντος, αλλά αναφέρεται μόνο σε γενικά χαρακτηριστικά του φρούτου (θρεπτικές ουσίες, ενέργεια, βιταμίνες και ανόργανα στοιχεία κ.λπ.).
- (89) Στην ετήσια έκθεση του **1997** αναφέρεται ότι τα μέτρα της AMA κατάφεραν να «δημιουργήσουν φραγμούς στην είσοδο άλλων προϊόντων της ΕΕ» και μνημονεύεται η περίπτωση του γιουρτιού για το οποίο οι εθνικοί παραγωγοί ανέκτησαν μερίδιο αγοράς της τάξης του 15 % από αλλοδαπούς παραγωγούς ⁽³⁸⁾.
- (90) Για το **1999**, σε ορισμένα παραδείγματα διαφήμισεων, η διαφήμιση αφορά συγκεκριμένες επιχειρήσεις (για παράδειγμα, σε έντυπη διαφήμιση για αυστριακό τυρί γίνεται αναφορά στον παραγωγό τυριού [.....]) ⁽³⁹⁾ και σε διαφήμιση για αυστριακά αυγά γίνεται αναφορά στην εταιρεία λιανικής πώλησης τροφίμων [.....] ⁽⁴⁰⁾.
- (91) Στη διαφήμιση για γιουρτί με το σήμα ποιότητας «AMA», απεικονίζεται το ακόλουθο κείμενο «Γιουρτί από την Αυστρία» ⁽⁴¹⁾.

⁽²⁹⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, σελίδα 3.

⁽³⁰⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, σελίδα 12.

⁽³¹⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, σελίδα 35.

⁽³²⁾ [...] Εμπίπτει στην υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου.

⁽³³⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, σελίδα 15.

⁽³⁴⁾ Αμφότερα τα παραδείγματα παρατίθενται στην έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, σελίδα 17.

⁽³⁵⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, σελίδα 19.

⁽³⁶⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, σελίδα 13.

⁽³⁷⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, σελίδα 26.

⁽³⁸⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1997, σελίδα 3. «Die österreichische Naturqualität hat sich mit der Unterstützung der AMA auch 1997 am Heimmarkt eine Position gesichert, mit der es gelungen ist, Eintrittsbarrieren gegenüber EU-Anbietern aufzubauen und gleichzeitig den heimischen Produkten Unverwechselbarkeit zu garantieren. Dass der “Geschmack der Natur” am Heimmarkt sogar Marktanteile zurückgewonnen hat, ist im Marktsegment Fruchthoghurt klar abzulesen. So konnten 1997 von den heimischen Herstellern 15 % Marktanteil von ausländischen Anbietern zurückgewonnen werden».

⁽³⁹⁾ Εμπίπτει στην υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου.

⁽⁴⁰⁾ Ibid.

⁽⁴¹⁾ Το συγκεκριμένο παράδειγμα διαφήμισης αναφέρεται στη σελίδα 10 της έκθεσης δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 1999.

- (92) Στις ετήσιες εκδόσεις για τα έτη 1997, 1998 και 1999 περιέχονται παρόμοιες εκστρατείες και συνθήματα με αυτά που περιγράφηκαν ανωτέρω.
- (93) Στις ετήσιες εκδόσεις για τα έτη **2000** και **2001** γίνεται μνεία σε εκστρατείες όπως οι ακόλουθες:
- α) Διαφήμιση για το γάλα («Frische Milch hat's in sich») ⁽⁴²⁾
 - β) Σχολική εκστρατεία για το γάλα ⁽⁴³⁾
 - γ) Εκστρατεία Νεολαία 2000 (Jugend 2000) ⁽⁴⁴⁾
 - δ) Φυλλάδιο για τη γενιά 50+ ⁽⁴⁵⁾

4.1.3. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

- (94) Σκοπός των μέτρων διαφήμισης ήταν η ενημέρωση καταναλωτών και επαγγελματιών σχετικά με τις προσφορές προϊόντων από την Αυστρία –τη γεύση και τη μαγειρική χρήση τους– και η παρότρυνσή τους να δοκιμάσουν τα εν λόγω προϊόντα (για πρώτη φορά).
- (95) Οι διαφημιστικές εκστρατείες περιλάμβαναν διαφημίσεις στα μέσα ενημέρωσης, φυλλάδια και έντυπα, προωθητικά δώρα, δοκιμή προϊόντων και απευθείας αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε καταναλωτές.
- (96) Η διαφήμιση των αυστριακών προϊόντων πραγματοποιήθηκε επίσης στο πλαίσιο εβδομάδων αυστριακών τροφίμων και διεθνών εκδόσεων σε κράτη μέλη της ΕΕ εκτός Αυστρίας.
- (97) Σύμφωνα με τις αυστριακές αρχές, οι προαναφερθείσες εισφορές για την περίοδο 2002-2008 δεν εισήγαγαν διακρίσεις κατά την έννοια του άρθρου 90 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 110 της ΣΛΕΕ). Ειδικότερα, αναφέρουν ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι προϊόντα αυστριακής προέλευσης τα οποία αποτελούσαν αντικείμενο εμπορίας εκτός Αυστρίας δεν μπορούσαν να επωφεληθούν από το μέτρο στον ίδιο βαθμό με τα προϊόντα που αποτελούσαν αντικείμενο εμπορίας στην Αυστρία.

4.2. ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

- (98) Όσον αφορά το σήμα ποιότητας και το σήμα βιολογικών προϊόντων της AMA, χορηγήθηκε ενίσχυση για ανάπτυξη συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (μελέτες για τη βελτίωση της ποιότητας της παραγωγής γενικά, εκπόνηση και διανομή εγγράφων διασφάλισης ποιότητας, ανάπτυξη σχετικών συστημάτων πληροφορικής εντός της AMA Marketing), ελέγχους ποιότητας και ελέγχους βιολογικών προϊόντων (επιτόπιοι έλεγχοι από εξωτερικούς φορείς και εργαστηριακές αναλύσεις). Οι κάτοχοι αδειών επιβαρύνθηκαν οι ίδιοι με το κόστος όλων των συνήθων ελέγχων ποιότητας.
- (99) Επιπλέον, στις ετήσιες εκδόσεις 1995-1999 αναφέρεται ένα μέτρο το οποίο συνίσταται στη θέσπιση συστήματος διασφάλισης ποιότητας ISO 9002.

4.3. ΜΕΤΡΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

4.3.1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΗΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- (100) Χορηγήθηκε ενίσχυση για σχέδια γενικής ενημέρωσης, δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων για τη διάδοση γενικών γνώσεων σχετικά με τα σήματα και για διαγωνισμούς οι οποίοι οργανώθηκαν για την προώθηση των σημάτων ποιότητας (Gewinnspiele).

⁽⁴²⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 2000, σελίδα 9.

⁽⁴³⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 2000, σελίδα 10.

⁽⁴⁴⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 2000, σελίδα 11.

⁽⁴⁵⁾ Έκθεση δραστηριοτήτων της AMA (Tätigkeitsbericht) 2000, σελίδα 12.

- (101) Επιλέξιμες ήταν οι δαπάνες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν για τη διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων και για την παραγωγή φυλλαδίων, καταλόγων, ενημερωτικών δελτίων και περιεχομένου στο διαδίκτυο.
- (102) Ο στόχος ήταν η παροχή αντικειμενικών πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με το πρόγραμμα σήματος ποιότητας και σήματος βιολογικών προϊόντων της AMA γενικά, όπως τον προσανατολισμό στην ποιότητα του προγράμματος για το σήμα ποιότητας, το περιεχόμενο των σημάτων και τα συστήματα ελέγχου.
- (103) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχαν οι αυστριακές αρχές, τα προαναφερθέντα μέτρα δεν αφορούσαν συγκεκριμένες ομάδες προϊόντων ούτε παρότρυναν τους πελάτες να αγοράσουν ένα συγκεκριμένο προϊόν.

4.3.2. ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

- (104) Σύμφωνα με τις ετήσιες εκθέσεις, κατά την περίοδο από το 1995 έως το 1999 χορηγήθηκε ενίσχυση για δραστηριότητες γενικής ενημέρωσης και δημοσίων σχέσεων, τη διοργάνωση εκθέσεων και τη συμμετοχή σε αυτές, καθώς και για έρευνες αγοράς.
- (105) Ο στόχος των δραστηριοτήτων γενικής ενημέρωσης και δημοσίων σχέσεων για τις οποίες χορηγήθηκε ενίσχυση ήταν η παρουσίαση των γενικών χαρακτηριστικών των τροφίμων και η αντιμετώπιση ανησυχιών γενικού ενδιαφέροντος, όπως η παροχή συμβουλών και πληροφοριών σε περίπτωση σκανδάλου σχετικού με τρόφιμο. Οι δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων περιλάμβαναν επίσης τη βελτίωση της βάσης επικοινωνίας στα μέσα ενημέρωσης και χρησιμοποίησαν διαύλους όπως δελτία Τύπου, συνεντεύξεις Τύπου, υπηρεσίες Τύπου, ενημερωτικά δελτία, ημέρες γνωριμίας και δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων.
- (106) Χορηγήθηκε επίσης ενίσχυση για την οργάνωση εκδηλώσεων και τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις, όπως διαγωνισμούς, συνέδρια, σεμινάρια και ημερίδες στην Αυστρία, καθώς και σε «αυστριακές εβδομάδες» και εκθέσεις σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.
- (107) Χορηγήθηκε ενίσχυση για έρευνες αγοράς για την εκπόνηση μελετών σχετικά με γενικά δεδομένα της αγοράς τροφίμων, την ανάπτυξη των αγορών, τη συμπεριφορά των καταναλωτών, τάσεις και αναλύσεις των πωλήσεων των σχετικών γεωργικών προϊόντων.

5. ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- (108) Η ενίσχυση κάλυψε ποσοστό 100 % των επιλέξιμων δαπανών των μέτρων εμπορικής προώθησης της AMA.
- (109) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχαν οι αυστριακές αρχές, η ενίσχυση για τα προϊόντα ποιότητας και για τεχνική υποστήριξη σχετικά με το σήμα ποιότητας και το σήμα βιολογικών προϊόντων δεν υπερέβη ποτέ τα 100 000 EUR ανά δικαιούχο κατά τη διάρκεια τριετούς περιόδου.
- (110) Όσον αφορά τα μέτρα ελέγχου σχετικά με τη χρήση του σήματος ποιότητας, οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι η ενίσχυση καταργήθηκε το 2009.

6. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

6.1. ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (111) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η απαγόρευση κρατικών ενισχύσεων αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

6.1.1. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ Ή ΜΕ ΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

- (112) Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των κεφαλαίων ως κρατικών πόρων, δεν πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των περιπτώσεων στις οποίες η ενίσχυση χορηγείται απευθείας από το κράτος και των περιπτώσεων όπου η ενίσχυση χορηγείται από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς τους οποίους έχει ορίσει ή ιδρύσει το κράτος για τον σκοπό αυτό ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁶⁾ Αποφάσεις της 13ης Μαρτίου 2001 στην υπόθεση C-379/98, *Preussen Elektra*, ECLI:EU:C:2001:160, σκέψη 58, και της 20ής Νοεμβρίου 2003 στην υπόθεση C-126/01, *GEMO* ECLI:EU:C:2003:622, σκέψη 23.

- (113) Η Επιτροπή σημειώνει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η ενίσχυση δεν χορηγείται απευθείας από το κράτος, αλλά από την AMA, ενδιάμεσο φορέα που συστάθηκε με νόμο και ελέγχεται από το κράτος (βλέπε αιτιολογική σκέψη 49). Η AMA διαχειρίζεται και ελέγχει πλήρως την AMA Marketing και, ως εκ τούτου, τεκμαίρεται ότι ασκεί αποφασιστική επιρροή σε αυτήν. Επομένως, για τους σκοπούς της παρούσας ενότητας, η AMA και η AMA Marketing θα αξιολογηθούν από κοινού. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν οι εισφορές που εισπράττει η AMA μπορούν να θεωρηθούν κρατικοί πόροι καταλογιστέοι στο κράτος.
- (114) Η AMA και η AMA Marketing συστάθηκαν με νόμο. Το κράτος καθορίζει τους στόχους των εν λόγω φορέων (άρθρο 2 του νόμου για την AMA), τη διοικητική δομή τους (άρθρα 4-17 του νόμου για την AMA) και τη σύνδεση του διοικητικού συμβουλίου (βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 118). Επομένως, οι εν λόγω φορείς ελέγχονται από το κράτος. Οι δραστηριότητες εμπορικής προώθησης που ασκούν χρηματοδοτούνται από εισφορές υπέρ τρίτων (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 49 και 53) ⁽⁴⁷⁾. Ο νόμος για την AMA (άρθρο 21a παράγραφος 1) καθορίζει τη χρήση των εισφορών που εισπράττονται. Η AMA υπόκειται σε έλεγχο από κρατικά όργανα, όπως το αυστριακό Ελεγκτικό Συνέδριο ⁽⁴⁸⁾. Επιπλέον, το άρθρο 29 του νόμου για την AMA ορίζει ότι, κατά την εκτέλεση διαδικαστικών διαδικασιών, η AMA εφαρμόζει τον Γενικό Νόμο περί Διοικητικής Διαδικασίας (allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz).
- (115) Κατά των αποφάσεων της AMA μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο) ⁽⁴⁹⁾. Σύμφωνα με την έκδοση του 2004 του νόμου για την AMA, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή κατά των αποφάσεων της AMA ενώπιον του Υπουργείου Γεωργίας και Δασοκομίας.
- (116) Η εισπραχθείσα εισφορά βάσει του νόμου για την AMA εμπίπτει στην αρμοδιότητα της AMA. Η AMA είναι αρμόδια να επιθεωρεί εγκαταστάσεις ή γεωργικές εκτάσεις και να ζητεί εκθέσεις ή αποδεικτικά στοιχεία από τις επιχειρήσεις που υποχρεούνται να καταβάλλουν την εισφορά ⁽⁵⁰⁾. Οι παραβάσεις του νόμου για την AMA τιμωρούνται από την περιφερειακή διοικητική αρχή (Bezirksverwaltungsbehörde) με πρόστιμο ύψους έως 3 630 EUR ⁽⁵¹⁾. Τιμωρούνται επίσης οι απόπειρες καταστράτηγησης των κανόνων της AMA. Σε περίπτωση που το πρόστιμο δεν μπορεί να εισπραχθεί, μπορεί να επιβληθεί ποινή φυλάκισης διάρκειας έως έξι εβδομάδων ⁽⁵²⁾.
- (117) Οι αυστριακές αρχές δήλωσαν ότι ο σκοπός της εισφοράς, το πεδίο εφαρμογής και το μέγιστο ύψος της καθορίζονται στον νόμο για την AMA ⁽⁵³⁾. Το συγκεκριμένο ύψος της εισφοράς καθορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο της AMA (Verwaltungsrat der Agrarmarkt Austria). Το διοικητικό συμβούλιο καθορίζει το συγκεκριμένο ύψος της εισφοράς βάσει της κατάστασης της αγοράς κάθε σχετικού προϊόντος, της ανάπτυξης των πωλήσεων, της κατάστασης του εισοδήματος των εγχώριων προϊόντων στην Αυστρία και στο εξωτερικό, καθώς και της αναγκαιότητας και της σκοπιμότητας της εφαρμογής μέτρων εμπορικής προώθησης ⁽⁵⁴⁾.
- (118) Το διοικητικό συμβούλιο της AMA απαρτίζεται από 4 μέλη τα οποία εκπροσωπούν το Γεωργικό Επιμελητήριο (Landwirtschaftskammer Österreich), το Ομοσπονδιακό Εργατικό Επιμελητήριο (Bundesarbeitskammer), το Οικονομικό Επιμελητήριο (Wirtschaftskammer Österreich) και την Αυστριακή Ομοσπονδία Συνδικαλιστικών Ενώσεων (Österreichischer Gewerkschaftsbund) ⁽⁵⁵⁾.
- (119) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή έλεγξε αν στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να εφαρμοστεί η νομολογία της υπόθεσης *Pearle*. Στις 15 Ιουλίου 2004, το Δικαστήριο επεσήμανε στην απόφασή του στην υπόθεση *Pearle* ⁽⁵⁶⁾ ότι οι υποχρεωτικές εισφορές τις οποίες εισπράττει ενδιάμεσος οργανισμός από όλες τις επιχειρήσεις ενός εμπορικού τομέα δεν θεωρούνται κρατικοί πόροι όταν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες τέσσερις προϋποθέσεις:
- το εν λόγω μέτρο θεσπίζεται από τον επαγγελματικό φορέα που εκπροσωπεί τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους ενός εμπορικού τομέα και δεν χρησιμοποιείται ως μέσο για την εφαρμογή κρατικής πολιτικής,
 - οι στόχοι που καθορίζονται μέσω του εν λόγω μέτρου χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τις εισφορές των επιχειρήσεων του τομέα,
 - ο τρόπος χρηματοδότησης και το ποσοστό/ποσό των εισφορών καθορίζονται στο πλαίσιο του επαγγελματικού φορέα του οικείου εμπορικού τομέα από τους εκπροσώπους των εργοδοτών και των εργαζομένων, χωρίς καμία κρατική παρέμβαση,
 - οι εισφορές χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά για τη χρηματοδότηση του μέτρου, χωρίς τη δυνατότητα κρατικής παρέμβασης.

⁽⁴⁷⁾ Παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012.

⁽⁴⁸⁾ *Ibid.*

⁽⁴⁹⁾ Άρθρο 21i του νόμου για την AMA.

⁽⁵⁰⁾ Άρθρο 21k του νόμου για την AMA.

⁽⁵¹⁾ Άρθρο 21l του νόμου για την AMA.

⁽⁵²⁾ Άρθρο 21l παράγραφος 2 του νόμου για την AMA.

⁽⁵³⁾ Άρθρα 21a παράγραφος 1, 21c και 21d, αντίστοιχα.

⁽⁵⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 47.

⁽⁵⁵⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 1 του νόμου για την AMA.

⁽⁵⁶⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2004 στην υπόθεση C-345/02, *Pearle*, ECLI:EU:C:2004:448, σκέψεις 35-38.

- (120) Βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, η Επιτροπή εκτιμά ότι το καθεστώς δεν πληροί όλες τις ως άνω προϋποθέσεις.
- (121) Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, πρέπει να σημειωθεί ότι η χρηματοδότηση των μέτρων εμπορικής προώθησης δεν τελεί υπό τη διαχείριση επαγγελματικού φορέα που εκπροσωπεί τον κλάδο, αλλά της AMA Marketing, δημόσιου φορέα που έχει συσταθεί και ελέγχεται από το κράτος (βλέπε αιτιολογική σκέψη 49 και άρθρο 3 του νόμου για την AMA).
- (122) Όσον αφορά την τρίτη προϋπόθεση, η εισφορά και το μέγιστο ποσό των εισφορών επιβάλλονται με νόμο (δηλαδή με τον νόμο για την AMA) και εισπράττονται από φορέα που ελέγχεται από το κράτος και όχι από επαγγελματικό φορέα του εμπορικού τομέα. Επιπλέον, βάσει του νόμου για την AMA, η εισφορά είναι υποχρεωτική (βλέπε αιτιολογική σκέψη 53). Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν την παρέμβαση του κράτους σε ό,τι αφορά τη μέθοδο χρηματοδότησης της ενίσχυσης.
- (123) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι η παρούσα υπόθεση δεν πληροί τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες κρίθηκε ότι οι εισφορές που αναλύθηκαν στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Pearle* δεν συνιστούσαν κρατικούς πόρους.
- (124) Στις 30 Μαΐου 2013, στην υπόθεση *Doux Élevage*, το Δικαστήριο απάντησε σε προδικαστικό ερώτημα σχετικά με την ερμηνεία της έννοιας των κρατικών πόρων ⁽⁵⁷⁾.
- (125) Στην απόφασή του, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απόφαση εθνικής αρχής με την οποία επεκτείνεται, σε όλους τους εργαζομένους στον γεωργικό τομέα, συμφωνία η οποία θεσπίζει εισφορά, στο πλαίσιο αναγνωρισμένης από την εθνική αρχή διεπαγγελματικής οργάνωσης, προκειμένου να επιτραπεί η υλοποίηση μέτρων επικοινωνίας, προώθησης, εξωτερικών σχέσεων, διασφάλισης ποιότητας, έρευνας και προάσπισης των συμφερόντων του οικείου κλάδου, καθιστώντας γενικά εφαρμοστέα την υποχρέωση καταβολής της εισφοράς, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.
- (126) Στην απόφασή του, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι επίμαχες εισφορές προήλθαν από ιδιωτικούς οικονομικούς φορείς που ασκούν δραστηριότητα στις σχετικές αγορές, ως εκ τούτου ο εν λόγω μηχανισμός δεν συνεπάγεται καμία άμεση ή έμμεση μεταβίβαση κρατικών πόρων. Τα κεφάλαια που δημιουργήθηκαν από την καταβολή των εισφορών αυτών δεν διήλθαν από τον προϋπολογισμό του κράτους ούτε κανενός δημοσίου φορέα και το κράτος δεν παρατήθηκε από κανένα πόρο, οποιασδήποτε μορφής, είτε πρόκειται για φόρους, επιβαρύνσεις, εισφορές ή άλλους πόρους οι οποίοι, κατά την εθνική νομοθεσία, έπρεπε να τροφοδοτήσουν τον κρατικό προϋπολογισμό.
- (127) Αντίθετα προς την υπόθεση αυτή, η παρούσα υπόθεση δεν αφορά (εθελοντικές) εισφορές οι οποίες θεσπίστηκαν συλλογικά από διεπαγγελματική οργάνωση. Όπως καταδεικνύεται στην αιτιολογική σκέψη 53 ανωτέρω, οι αυστριακές επιχειρήσεις του κλάδου γεωργικών προϊόντων και τροφίμων καταβάλλουν υποχρεωτικές εισφορές τις οποίες θεσπίζει ο νόμος για την AMA. Επομένως, οι εισφορές δεν έχουν ιδιωτικό χαρακτήρα, αλλά επιβάλλονται από το κράτος μέσω νομοθετικής πράξης.
- (128) Επιπλέον, εν αντιθέσει με την υπόθεση *Doux Élevage*, η AMA δεν εισπράττει εισφορές οι οποίες θεσπίζονται από ιδιωτικούς οργανισμούς. Όπως καταδεικνύεται ανωτέρω στις αιτιολογικές σκέψεις 49 έως 54, το κράτος θεσπίζει τις εισφορές τις οποίες διαχειρίζεται η AMA, φορέας δημοσίου δικαίου ο οποίος συστάθηκε με τον νόμο για την AMA και ελέγχεται από το κράτος. Η AMA Marketing, πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της AMA διαχειρίζεται το καθεστώς.
- (129) Στην υπόθεση *Doux Élevage*, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι επίμαχες εισφορές διατηρούν τον ιδιωτικό τους χαρακτήρα καθ' όλη τη διαδρομή τους και ότι οι εθνικές αρχές δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουν τους πόρους αυτούς προκειμένου να στηρίξουν ορισμένες επιχειρήσεις. Αντιθέτως, οι οικείες διεπαγγελματικές οργανώσεις αποφάσισαν πώς θα χρησιμοποιούσαν τους πόρους αυτούς, οι οποίοι ως εκ τούτου διατέθηκαν εξ ολοκλήρου για την επίτευξη στόχων που προσδιορίστηκαν από τις εν λόγω οργανώσεις. Επίσης, οι πόροι αυτοί δεν υπόκειντο διαρκώς σε δημόσιο έλεγχο και δεν ήταν στη διάθεση των κρατικών αρχών.
- (130) Εν αντιθέσει με την υπόθεση *Doux Élevage*, στην παρούσα υπόθεση οι στόχοι τους οποίους επιδιώκει η AMA δεν καθορίζονται από ιδιωτικό οργανισμό ο οποίος αποφασίζει σχετικά με τη χρήση των εν λόγω πόρων, αλλά με τη νομοθετική πράξη που διέπει τον δημόσιο φορέα (δηλαδή, τον νόμο για την AMA, βλέπε αιτιολογική σκέψη 54).
- (131) Επομένως, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της υπόθεσης *Doux Élevage* βάσει των οποίων μπορεί να γίνει δεκτή η ύπαρξη ιδιωτικών πόρων.

⁽⁵⁷⁾ Απόφαση της 30ής Μαΐου 2013 στην υπόθεση C-677/11, *Doux Élevage SNC και Coopérative agricole GBP-ARREE κατά Ministère de l'Agriculture*, ECLI:EU:C:2013:348, σκέψεις 32, 35 και 38.

- (132) Για τους ανωτέρω λόγους, η Επιτροπή εκτιμά ότι η χρηματοδότηση των επίμαχων μέτρων από την AMA καταλογίζεται στο κράτος και ότι τα κεφάλαια συνιστούν, επομένως, κρατικούς πόρους.

6.1.2. ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ

- (133) Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, θεωρούνται ενισχύσεις οι παρεμβάσεις εκείνες οι οποίες, υπό οποιαδήποτε μορφή, ενδέχεται να ευνοήσουν επιχειρήσεις άμεσα ή έμμεσα ή οι οποίες πρέπει να θεωρηθούν ως οικονομικό όφελος το οποίο δεν θα είχε αποκομίσει η δικαιούχος επιχείρηση υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς ⁽⁵⁸⁾. Επίσης, θεωρούνται ως ενισχύσεις τα μέτρα τα οποία, ανεξαρτήτως μορφής, ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που κανονικώς βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης και τα οποία κατά συνέπεια, χωρίς να είναι επιδοτήσεις υπό τη στενή έννοια του όρου, είναι της ίδια φύσεως ή έχουν τα ίδια αποτελέσματα ⁽⁵⁹⁾. Το Δικαστήριο επεσήμανε επίσης ότι κρατικό μέτρο που ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα δεν χάνει τον χαρακτήρα του χωρίς αντάλλαγμα παρεχόμενου πλεονεκτήματος λόγω του ότι χρηματοδοτείται πλήρως ή εν μέρει με εισφορές που επιβάλλει η δημόσια αρχή και εισπράττει από τις οικείες επιχειρήσεις ⁽⁶⁰⁾.
- (134) Το μέτρο ωφελεί εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, στη μεταποίηση και στην εμπορία γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας τροφίμων (βλέπε αιτιολογική σκέψη 46), μέσω διαφήμισης, στήριξης προϊόντων ποιότητας και τεχνικής υποστήριξης.
- (135) Συναφώς, η Επιτροπή κάλεσε τις αυστριακές αρχές να υποβάλουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εύρος των δικαιούχων καθώς και σχετικά με τον αριθμό των δικαιούχων κάθε μέτρου εμπορικής προώθησης. Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές απάντησαν ότι δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν οι δικαιούχοι κάθε επιμέρους μέτρου, καθώς από το καθεστώς δεν επωφελήθηκαν μόνον οι παραγωγοί και οι έμποροι λιανικής που χρησιμοποίησαν τα λογότυπα, αλλά και οι παραγωγοί οι οποίοι δεν συμμετείχαν άμεσα στο καθεστώς και, ως εκ τούτου, και ο ίδιος ο κλάδος. Η Αυστρία υποστήριξε ότι τα μέτρα αύξησαν την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών γενικά, με αποτέλεσμα να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων τους ακόμη και παραγωγοί οι οποίοι δεν συμμετείχαν στο καθεστώς.
- (136) Επιπλέον, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή ζήτησε από την Αυστρία να αποσαφηνίσει σε ποιον βαθμό η βιομηχανία τροφίμων επωφελείται από τα μέτρα εμπορικής προώθησης. Οι αυστριακές αρχές επικαλέστηκαν το ίδιο επιχείρημα που αναπτύσσεται και ανωτέρω (αιτιολογική σκέψη 135).
- (137) Σύμφωνα με τη νομολογία ⁽⁶¹⁾, ένα μέτρο διατηρεί τον επιλεκτικό χαρακτήρα του ακόμη και αν εφαρμόζεται σε έναν ολόκληρο κλάδο (αλλά όχι σε άλλους κλάδους). Τα επιχειρήματα των αυστριακών αρχών σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι το μέτρο είναι γενικού χαρακτήρα πρέπει να απορριφθούν.

6.1.3. ΝΟΘΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

- (138) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης μιας επιχείρησης μέσω της χορήγησης κρατικής ενίσχυσης συνιστά κατά κανόνα νόθευση του ανταγωνισμού με άλλες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν λάβει αυτή την ενίσχυση ⁽⁶²⁾. Ενίσχυση σε επιχείρηση που δραστηριοποιείται σε αγορά ανοικτή στις ενδοενοσιακές συναλλαγές είναι ικανή να επηρεάσει τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές ⁽⁶³⁾.
- (139) Κατά την περίοδο 1995-2008 υπήρξε σημαντικός όγκος ενδοενοσιακών συναλλαγών στο εμπόριο γεωργικών προϊόντων. Ενδεικτικά, το 2004 γεωργικά προϊόντα της ΕΕ αξίας περίπου 183 δισεκατ. EUR (εισαγωγές) έως περίπου 187 δισεκατ. EUR (εξαγωγές) αποτέλεσαν αντικείμενο ενδοενοσιακών συναλλαγών, αντιπροσωπεύοντας περίπου 57 % της συνολικής γεωργικής παραγωγής αξίας 324 δισεκατ. EUR ⁽⁶⁴⁾.
- (140) Επομένως, δεδομένων των σημαντικών ενδοενοσιακών συναλλαγών στο εμπόριο γεωργικών προϊόντων κατά τη σχετική περίοδο, μπορεί να θεωρηθεί ότι τα μέτρα που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, αυτό επιβεβαιώνεται από ορισμένες δηλώσεις της ίδιας της AMA στις ετήσιες εκδόσεις της για τη σχετική περίοδο (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 84-90 ανωτέρω), οι οποίες καταδεικνύουν ότι η AMA αντιλαμβανόταν ότι οι δραστηριότητες εμπορικής προώθησης μπορούσαν να προωθήσουν την εγχώρια παραγωγή σε ανταγωνισμό με τους παραγωγούς από άλλα κράτη μέλη.

⁽⁵⁸⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-280/00, *Altmark*, ECLI:EU:C:2003:415, σκέψη 84.

⁽⁵⁹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-355/00, *ΦΡΕΣΚΟΤ ΑΕ κατά Ελληνικού Δημοσίου*, ECLI:EU:C:2003:298, σκέψη 83.

⁽⁶⁰⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1977 στην υπόθεση 78/76, *Steinike & Weinlig*, ECLI:EU:C:1977:52, σκέψη 22.

⁽⁶¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-75/97, *Βέλγιο κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1999:311, σκέψη 31.

⁽⁶²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 730/79, *Philip Morris Holland BV κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1980:209, σκέψεις 11 και 12.

⁽⁶³⁾ Βλέπε ειδικότερα την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 102/87, *Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1988:391.

⁽⁶⁴⁾ Πηγή: Eurostat.

- (141) Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων, πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Μπορεί, επομένως, να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα μέτρα που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου.

6.2. ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΑΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

- (142) Τα μη κοινοποιηθέντα μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης NN 34/2000 και τα μέτρα της AMA της ακυρωθείσας απόφασης της Επιτροπής NN 34A/2000 ήταν το αντικείμενο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας του 2012.
- (143) Δεδομένου ότι ο νόμος για την AMA και οι εκτελεστικές διατάξεις του έχουν τροποποιηθεί επανειλημμένως, ότι έχουν πραγματοποιηθεί πολλά διαδικαστικά στάδια και ότι η ενίσχυση αποτελείται από διάφορα μέτρα με διαφορετική διάρκεια, πρέπει να καθοριστούν οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης της εφαρμογής των μέτρων και, επομένως, να προσδιοριστεί το χρονικό πεδίο εφαρμογής της απόφασης.
- (144) Βάσει των πληροφοριών που παρείχαν οι αυστριακές αρχές, τα μέτρα εμπορικής προώθησης ισχύουν από το 1994, δηλαδή πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995, ημερομηνία έναρξης της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι αυστριακές αρχές δεν κοινοποίησαν τα μέτρα της AMA στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 143 ή το άρθρο 144 της πράξης προσχώρησης της Δημοκρατίας της Αυστρίας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 34) και, ως εκ τούτου, αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν υφιστάμενη ενίσχυση. Κατά συνέπεια, τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να θεωρηθούν νέα ενίσχυση μη κοινοποιηθείσα κατά την ημερομηνία προσχώρησης (1η Ιανουαρίου 1995), η οποία θα πρέπει να θεωρηθεί ημερομηνία έναρξης της χορήγησης της ενίσχυσης.
- (145) Επιπλέον, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 36, οι αυστριακές αρχές ισχυρίζονται ότι, με επιστολή της 23ης Ιουνίου 1997, υπέβαλαν συμπληρωμένο έντυπο κοινοποίησης σχετικά με τα μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA, επί του οποίου δεν υπήρξε καμία αντίδραση από την Επιτροπή εντός της προβλεπόμενης διμήνη προθεσμίας⁽⁶⁵⁾. Κατά την άποψή τους, επρόκειτο για έγκυρη κοινοποίηση και, μετά τη διμήνη προθεσμία, η ενίσχυση θα έπρεπε να θεωρηθεί εγκριθείσα και, ως εκ τούτου, να χαρακτηριστεί υφιστάμενη ενίσχυση. Η ίδια επιχειρηματολογία αναπτύσσεται σε νομική γνωμοδότηση η οποία επισυνάπτεται στις πληροφορίες που υποβλήθηκαν στις 25 Φεβρουαρίου 2015.
- (146) Η Επιτροπή αντικρούει το επιχείρημα αυτό. Δεδομένου ότι τα μέτρα τέθηκαν σε εφαρμογή ήδη πριν από το 1997, η προαναφερθείσα επιστολή δεν μπορεί να θεωρηθεί έγκυρη κοινοποίηση των μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ και, επομένως, η ενίσχυση δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί υφιστάμενη ενίσχυση. Σύμφωνα με την απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση *Lorenz*, η ενίσχυση θα θεωρούνταν υφιστάμενη ενίσχυση μόνον εάν δεν είχε ακόμη εφαρμοστεί όταν το μέτρο κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή· σε περίπτωση προηγούμενης μη εφαρμογής, η ενίσχυση θα μπορούσε να θεωρηθεί υφιστάμενη ενίσχυση μόνον εάν το κράτος μέλος είχε παράσχει, μετά τη διμήνη προθεσμία, προηγούμενη ειδοποίηση στην Επιτροπή. Ωστόσο, οι αυστριακές αρχές εφάρμοσαν το μέτρο πριν από την επίσημη κοινοποίηση και δεν παρείχαν προηγούμενη ειδοποίηση στην Επιτροπή. Επομένως, η προαναφερθείσα επιστολή της 23ης Ιουνίου 1997 δεν μετατρέπει το παρόν μέτρο σε υφιστάμενη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 108 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (147) Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω πληροφοριών και εκτιμήσεων, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα, όσον αφορά το χρονικό πεδίο εφαρμογής της απόφασης, ότι η ημερομηνία έναρξης όλων των μέτρων εμπορικής προώθησης της AMA είναι η 1η Ιανουαρίου 1995 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 34 και 144).
- (148) Όσον αφορά την ημερομηνία λήξης της εφαρμογής, με επιστολή της 14ης Σεπτεμβρίου 2012 οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι τα μέτρα που κοινοποιήθηκαν ως καθεστώς ενίσχυσης N 239/2004 αφορούν ένα μέρος των μέτρων της AMA που αποτέλεσαν αντικείμενο έρευνας στο πλαίσιο της υπόθεσης με αριθμό NN 34/2000 (κατόπιν εκτενούς τροποποίησης των μέτρων προκειμένου να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες (βλέπε αιτιολογική σκέψη 39)).
- (149) Στην ίδια επιστολή οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι, στο διάστημα μετά το 2002, η AMA Marketing δεν εφάρμοσε μέτρα ενίσχυσης εκτός από εκείνα που αφορούσαν οι υποθέσεις NN 34A/2000 και N 239/2004 (και τις μετέπειτα παρατάσεις τους⁽⁶⁶⁾).

⁽⁶⁵⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο β) σημείο iii) σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1), εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να θέσει σε εφαρμογή το μέτρο, αφού ειδοποιήσει προηγουμένως σχετικά την Επιτροπή, εκτός εάν η τελευταία λάβει απόφαση εντός προθεσμίας 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της ειδοποίησης. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 τέθηκε σε ισχύ το 1999 και, επομένως, δεν εφαρμόζεται στην επίμαχη επιστολή η οποία χρονολογείται από το 1997. Ωστόσο, οι προαναφερθείσες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 αποτελούν κωδικοποίηση της νομολογίας στην υπόθεση *Lorenz* (απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 120/73, *Lorenz*, ECLI:EU:C:1973:152, σκέψεις 4 έως 6), βάσει της οποίας η ενίσχυση θεωρείται εγκριθείσα και χαρακτηριζόταν υφιστάμενη ενίσχυση μετά την παρέλευση δύο μηνών από την κοινοποίηση και την προηγούμενη ειδοποίηση χωρίς αντίδραση από την Επιτροπή.

⁽⁶⁶⁾ N 175/2006, N 589/2008 και N 496/2009.

- (150) Από τις πληροφορίες που παρείχαν οι αυστριακές αρχές προκύπτει ότι το εγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης N 570/1998 δεν αφορά τα μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA τα οποία αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης.
- (151) Όσον αφορά τα σήματα βιολογικών προϊόντων και ποιότητας «AMA», η ημερομηνία λήξης της χορήγησης της ενίσχυσης ήταν στις 31 Δεκεμβρίου 2008, με εξαίρεση τα μέτρα διαφήμισης του σήματος βιολογικών προϊόντων τα οποία έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2006 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 15 και 19).
- (152) Τα λοιπά μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA εφαρμόστηκαν έως τις 20 Οκτωβρίου 2004, ημερομηνία έκδοσης της απόφασης N 239/2004 (βλέπε κεφάλαιο 1.4 και αιτιολογική σκέψη 39 ανωτέρω). Επομένως, το πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης αφορά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008 για όλα τα μέτρα, εκτός από τα μέτρα διαφήμισης του σήματος βιολογικών προϊόντων, για τα οποία η σχετική περίοδος εκτείνεται από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006, και τα λοιπά μέτρα εμπορικής προώθησης, για τα οποία η σχετική περίοδος εκτείνεται από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 20 Οκτωβρίου 2004.

7. ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (153) Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή πρέπει να ενημερώνεται περί των σχεδίων που αποβλέπουν να χορηγήσουν ή να τροποποιήσουν ενισχύσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, μια νέα ενίσχυση η οποία εφαρμόζεται κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ είναι παράνομη. Η υποχρέωση κοινοποίησης μιας κρατικής ενίσχυσης ορίζεται στο άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού.
- (154) Η Αυστρία δεν ενημέρωσε την Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, για τις διατάξεις θέσπισης των μέτρων και την εισφορά από την οποία χρηματοδοτούνται, προτού τα θέσει σε ισχύ.
- (155) Όπως καταδεικνύεται ανωτέρω στο κεφάλαιο 6, τα μέτρα που έθεσε σε εφαρμογή η Αυστρία συνιστούν κρατική ενίσχυση. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 34, τα μέτρα εμπορικής προώθησης ισχύουν από το 1994, δηλαδή πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995, ημερομηνία έναρξης της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι αυστριακές αρχές δεν κοινοποίησαν ποτέ τα μέτρα της AMA στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 143 ή το άρθρο 144 της πράξης προσχώρησης της Δημοκρατίας της Αυστρίας. Επομένως, η ενίσχυση αποτελούσε νέα ενίσχυση κατά τον χρόνο προσχώρησης και οι αυστριακές αρχές θα όφειλαν να την έχουν κοινοποιήσει. Απουσία κατάλληλης κοινοποίησης, η ενίσχυση είναι παράνομη βάσει των αντίστοιχων διατάξεων της ΣΛΕΕ (βλέπε επίσης, εν προκειμένω, αιτιολογική σκέψη 144).
- (156) Επιπλέον, όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 9, 36 και 148, ούτε η επιστολή της 23ης Ιουνίου 1997 ούτε η επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 2002 μπορούν να θεωρηθούν έγκυρη κοινοποίηση της νέας αυτής ενίσχυσης.

8. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟΥ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

8.1. ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- (157) Το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση NN 34A/2000 της Επιτροπής λόγω της ύπαρξης εσωτερικής αντίφασης στον νόμο για την AMA του 1992. Στο άρθρο 21a που αφορά τον σκοπό της εισφοράς γίνεται μνεία σε εθνικά προϊόντα. Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 γίνεται αναφορά στον σκοπό της «προώθησης και της διασφάλισης της πώλησης εθνικών γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων και των παραγώγων προϊόντων αυτών»⁽⁶⁷⁾. Στην παράγραφο 2 γίνεται αναφορά στην «προώθηση άλλων μέτρων εμπορικής προώθησης (ειδικότερα την παροχή υπηρεσιών και τα έξοδα προσωπικού που σχετίζονται με αυτά)».
- (158) Το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ο περιορισμός στα εθνικά προϊόντα που προβλέπεται στο άρθρο 21a παράγραφος 1 του νόμου για την AMA του 1992 δημιουργούσε αμφιβολίες ως προς το συμβατό των επίμαχων ενισχύσεων και, κατά συνέπεια, η Επιτροπή όφειλε να κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας⁽⁶⁸⁾.
- (159) Επομένως, το ζήτημα της εθνικής προέλευσης του προϊόντος είναι ένα στοιχείο το οποίο απαιτεί λεπτομερή ανάλυση.
- (160) Οι καταγγέλλουσες ισχυρίστηκαν ότι τα σήματα και τα επιδοτούμενα μέτρα ήταν διαθέσιμα μόνο για αυστριακούς παραγωγούς. Υποστήριξαν εν προκειμένω ότι, βάσει του άρθρου 21a παράγραφος 1 του νόμου για την AMA του 1992, μόνον αυστριακά προϊόντα θα επωφελούνταν από τα επιδοτούμενα μέτρα διαφήμισης.

⁽⁶⁷⁾ *Förderung und Sicherung des Absatzes von inländischen land- und forstwirtschaftlichen Erzeugnissen.*

⁽⁶⁸⁾ Υπόθεση T-375/04 *Scheucher-Fleisch GmbH* κ.λπ. κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ECLI:EU:T:2009:445, σκέψεις 86 και 87.

- (161) Συναφώς, οι αυστριακές αρχές αποσαφήνισαν με επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 2002 ότι τα σήματα ποιότητας και βιολογικών προϊόντων AMA ήταν διαθέσιμα για όλα τα προϊόντα ανεξαρτήτως της προέλευσής τους. Με επιστολή της 5ης Μαρτίου 2004 οι αυστριακές αρχές διαβίβασαν τους νέους εσωτερικούς κανόνες, τους οποίους εξέδωσε η AMA Marketing και ενέκρινε το αυστριακό Ομοσπονδιακό Υπουργείο Γεωργίας, Δασοκομίας, Προστασίας του Περιβάλλοντος και Υδάτινων Πόρων (BMLFUW), οι οποίοι ρυθμίζουν τη χορήγηση των εν λόγω σημάτων. Σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες, τα σήματα μπορούν να χορηγηθούν σε όλα τα προϊόντα, είτε αυστριακά είτε προερχόμενα από άλλα κράτη μέλη, τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις ποιότητας. Επιπλέον, οι αυστριακές αρχές δεσμεύτηκαν να προσαρμόσουν τον νόμο για την AMA του 1992, ο οποίος τροποποιήθηκε με νόμο με ισχύ από τον Ιούλιο του 2007. Έκτοτε, στο άρθρο 21α παράγραφος 1 του νόμου για την AMA δεν γίνεται πλέον αναφορά σε «εθνικά» προϊόντα ⁽⁶⁹⁾.
- (162) Επομένως, ενώ για το διάστημα μετά τις 30 Ιουνίου 2007 δεν εγείρονται ιδιαίτερα προβλήματα όσον αφορά την προέλευση των προϊόντων και τους δικαιούχους των εν λόγω σημάτων ή μέτρων, απαιτείται λεπτομερέστερη ανάλυση για το διάστημα πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Λόγω των ιδιαιτεροτήτων των διαφόρων μέτρων που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο καθεστώς και της διαφορετικής σημασίας της μνείας στην εθνική προέλευση, απαιτείται χωριστή ανάλυση για κάθε μέτρο.
- (163) Όσον αφορά το σήμα ποιότητας, από τον Ιανουάριο του 2000, οι εκτελεστικοί κανόνες του νόμου για την AMA (Regulativ zur Verwendung des AMA-Gütesiegels für Lebensmittel) δεν περιείχαν αναφορά σε εθνικά προϊόντα, αλλά κάλυπταν όλα τα προϊόντα, ανεξαρτήτως της προέλευσής τους. Το σημείο 2.33 σχετικά με τη δήλωση προέλευσης κάνει ρητή αναφορά σε περιφέρεια (π.χ. Τιρόλο ή Βαυαρία) ή σε χώρα (π.χ. Αυστρία, Γαλλία) ως τόπο προέλευσης του προϊόντος, υποδεικνύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο ότι οποιαδήποτε περιφέρεια/χώρα θα μπορούσε να αναφερθεί ως τόπος προέλευσης των προϊόντων. Ο ισχυρισμός ότι το σήμα ποιότητας ήταν διαθέσιμο μόνο για εθνικά (δηλαδή αυστριακά) προϊόντα πρέπει να απορριφθεί για το διάστημα μετά την εν λόγω ημερομηνία.
- (164) Επιπλέον, όλες οι διατάξεις που αφορούν την προέλευση του προϊόντος περιέχουν τον ακόλουθο ορισμό του όρου «εγχώριος/εθνικός» (heimisch): «Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ο όρος “εγχώριος/εθνικός” παραπέμπει στην περιφέρεια που προσδιορίζεται ως τόπος προέλευσης του προϊόντος» («Wird in diesen Richtlinien der Begriff heimisch verwendet, ist darunter die im Herkunftsanteil des Zeichens angeführte Region zu verstehen.») ⁽⁷⁰⁾ Και πάλι, αυτό υποδεικνύει ότι η αναφορά σε «εθνικά προϊόντα» στις εκτελεστικές πράξεις δεν παραπέμπει μόνο σε αυστριακά προϊόντα και ότι οποιαδήποτε περιφέρεια μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως τόπος προέλευσης.
- (165) Το σήμα βιολογικών προϊόντων αυτό καθαυτό παραπέμπει πρωτίστως στις ειδικές απαιτήσεις ποιότητας ενός προϊόντος. Τα αντίστοιχα σήματα στο πλαίσιο του καθεστώτος είχαν ως κύριο μήνυμα την αναφορά στη βιολογική παραγωγή (BIO) και ήταν διαθέσιμα για όλα τα προϊόντα, ανεξαρτήτως της προέλευσής τους. Η προέλευση μπορούσε να μνημονεύεται μόνον ως δευτερεύον μήνυμα.
- (166) Όσον αφορά την ενίσχυση για προϊόντα ποιότητας, αυτή χορηγήθηκε για την ανάπτυξη συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, ελέγχους ποιότητας και ελέγχους βιολογικών προϊόντων (αιτιολογική σκέψη 98). Επίσης, τα εν λόγω μέτρα αυτά καθαυτά δεν περιορίζονταν σε προϊόντα συγκεκριμένης εθνικής προέλευσης.
- (167) Η ενίσχυση για διαφημίσεις γενικής φύσεως δεν εγείρει ζητήματα όσον αφορά την προέλευση των εν λόγω προϊόντων, καθώς οι εκστρατείες διαφήμιζαν ή αναφέρονταν σε ένα προϊόν με αμιγώς γενικό τρόπο χωρίς καμία απολύτως αναφορά στην προέλευση.

8.2. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

- (168) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.
- (169) Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης ενίσχυσης ⁽⁷¹⁾, οι παράνομες ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 αξιολογούνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν κατά τη στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης.
- (170) Στο διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 ίσχυαν οι κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006. Από την 1η Ιανουαρίου 2007, ισχύουν οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013 ⁽⁷²⁾ (εφεξής οι κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013), σύμφωνα με το σημείο 194 του εν λόγω εγγράφου.

⁽⁶⁹⁾ BGBl. Teil I, αριθ. 55/2007.

⁽⁷⁰⁾ Η μνεία αυτή περιέχεται σε όλα τα άρθρα σχετικά με την προέλευση των προϊόντων των κανόνων που ρυθμίζουν το λογότυπο του νωπού κρέατος από το 1995.

⁽⁷¹⁾ EE C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

⁽⁷²⁾ EE C 319 της 27.12.2006, σ. 1.

- (171) Συναφώς πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το σημείο 196 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013, τα κράτη μέλη διέθεταν μεταβατική περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2007 για να εναρμονίσουν τα υφιστάμενα καθεστώτα ενίσχυσης με τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών. Στο άρθρο 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 παρέχεται ο ορισμός της υφιστάμενης ενίσχυσης. Σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο β) σημείο ii), το οποίο εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση, ως υφιστάμενη ενίσχυση νοείται κάθε εγκεκριμένη ενίσχυση, δηλαδή τα καθεστώτα ενισχύσεων και οι ατομικές ενισχύσεις που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή ή από το Συμβούλιο.
- (172) Το καθεστώς ενίσχυσης NN 34A/2000 εγκρίθηκε πράγματι από την Επιτροπή στις 30 Ιουνίου 2004. Ωστόσο, τον Σεπτέμβριο του 2004 οι καταγγέλλουσες προσέφυγαν κατά της απόφασης της Επιτροπής ενώπιον του Πρωτοδικείου (νυν Γενικό Δικαστήριο), το οποίο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής με την απόφαση που εξέδωσε στις 18 Νοεμβρίου 2009. Η Αυστρία άσκησε αίτηση αναιρέσης κατά της εν λόγω απόφασης· το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση αναιρέσης και επικύρωσε την απόφαση του Πρωτοδικείου στις 27 Οκτωβρίου 2011.
- (173) Οι αυστριακές αρχές υποστηρίζουν ότι το επίμαχο καθεστώς αποτελούσε υφιστάμενη ενίσχυση και έπρεπε να εκτιμηθεί βάσει των νέων κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013 μόνον από την 1η Ιανουαρίου 2008. Στις παρατηρήσεις που υπέβαλε στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, η Αυστρία κάνει επίσης μνεία στην αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και υποστηρίζει ότι η απόφαση της Επιτροπής ακυρώθηκε μόλις το 2011.
- (174) Σύμφωνα με τη νομολογία ⁽⁷³⁾ όσον αφορά τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, «όταν έχει ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως, ο δικαιούχος δεν μπορεί να είναι βέβαιος, εφόσον ο κοινοτικός δικαστής δεν έχει αποφανθεί οριστικά». Επομένως, δεν είναι δυνατή η επίκληση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης στην προκειμένη περίπτωση.
- (175) Ως εκ τούτου, το καθεστώς ενίσχυσης NN 34A/2000 δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί υφιστάμενη ενίσχυση βάσει της απόφασης της Επιτροπής της 30ής Ιουνίου 2004 και, επομένως, δεν εφαρμόζεται η μεταβατική περίοδος η οποία προβλέπεται στο σημείο 196 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013. Το καθεστώς ενίσχυσης θα έπρεπε να είχε εθυνογραμμιστεί με τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013 από την 1η Ιανουαρίου 2007.

8.3. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

- (176) Όσον αφορά τα μέτρα διαφήμισης, το συμβιβασμό των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001 πρέπει να εκτιμηθεί με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή του κράτους στην προώθηση των γεωργικών προϊόντων και των προϊόντων της αλιείας ⁽⁷⁴⁾ (εφεξής η ανακοίνωση του 1986) και την πλαισίωση των κρατικών ενισχύσεων για τη διαφήμιση γεωργικών προϊόντων και ορισμένων προϊόντων που δεν αναφέρονται στο παράρτημα II της συνθήκης ΕΟΚ, εκτός όμως από τα προϊόντα αλιείας ⁽⁷⁵⁾ (εφεξής το πλαίσιο του 1987 για τη διαφήμιση).
- (177) Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2002 πρέπει να εξετάζονται με βάση τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές περί κρατικών ενισχύσεων που αφορούν στη διαφήμιση προϊόντων που παρατίθενται στο παράρτημα I της συνθήκης ΕΚ και ορισμένων προϊόντων εκτός παραρτήματος I (εφεξής: οι κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τη διαφήμιση) ⁽⁷⁶⁾.
- (178) Κατά την εκτίμηση των κρατικών ενισχύσεων για τη διαφήμιση γεωργικών προϊόντων που χορηγήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2007, η Επιτροπή εφαρμόζει το τμήμα VI.Δ των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013.

8.3.1. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

- (179) Το πλαίσιο του 1987 για τη διαφήμιση εφαρμόζεται στη διαφήμιση, η οποία νοείται ως κάθε ενέργεια που, μέσω της χρησιμοποίησης των μαζικών μέσων ενημέρωσης (όπως είναι ο Τύπος, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση και οι αφίσες) προορίζεται να προτρέψει τον καταναλωτή να αγοράσει το συγκεκριμένο προϊόν. Δεν συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της, οι ενέργειες προώθησης με την ευρύτερη έννοια, όπως η διάδοση επιστημονικών γνώσεων, η διοργάνωση εμπορικών πανηγύρεων και εκθέσεων, η συμμετοχή σε αυτές και συναφείς ενέργειες δημοσίων σχέσεων, συμπεριλαμβανομένων των δημοσκοπήσεων και των μελετών της αγοράς ⁽⁷⁷⁾.

⁽⁷³⁾ Υπόθεση C-199/06, *CELF κατά SIDE*, ECLI:EU:C:2008:79, σκέψη 68.

⁽⁷⁴⁾ ΕΕ C 272 της 28.10.1986, σ. 3.

⁽⁷⁵⁾ ΕΕ C 302 της 12.11.1987, σ. 6.

⁽⁷⁶⁾ ΕΕ C 252 της 12.9.2001, σ. 5.

⁽⁷⁷⁾ Σημείο 1.1 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση.

- (180) Το πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση είναι καταρχήν ίδιο με εκείνο του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση που περιγράφηκε ανωτέρω, αν και με ορισμένες διαφορές. Η πρώτη ουσιώδης αλλαγή αφορά το γεγονός ότι οικονομικοί φορείς προστέθηκαν ως δυνητικοί αποδέκτες της διαφήμισης ⁽⁷⁸⁾. Η δεύτερη αλλαγή αφορά το γεγονός ότι ο ορισμός της διαφήμισης διευρύνθηκε ώστε να συμπεριλαμβάνει διαφημιστικές δραστηριότητες (όπως η διανομή υλικού για τον σκοπό αυτό) που έχουν στόχο τους καταναλωτές στο σημείο πώλησης ⁽⁷⁹⁾.
- (181) Το πεδίο εφαρμογής του τμήματος IV.Δ των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013 είναι πανομοιότυπο με το πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση ⁽⁸⁰⁾.
- (182) Τόσο το πλαίσιο του 1987 για τη διαφήμιση όσο και οι κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τη διαφήμιση ισχύουν για τις διαφημιστικές δραστηριότητες αλλά όχι για τις προωθητικές δραστηριότητες. Η ενίσχυση για τη δεύτερη κατηγορία ταξινομείται ως τεχνική ενίσχυση για την οποία ισχύουν συγκεκριμένοι κανόνες.
- (183) Στην παρούσα υπόθεση, η ενίσχυση χορηγήθηκε για διαφημιστικές εκστρατείες με χρήση διαφόρων μέσων και άλλων τρόπων δημοσιοποίησης. Οι διαφημιστικές εκστρατείες αφορούσαν
- τα σήματα βιολογικών προϊόντων και ποιότητας,
 - γενικής φύσεως προϊόντα, και
 - διαφήμιση εκτός Αυστρίας.

- (184) Από τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι αυστριακές αρχές, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι στόχος των μέτρων ήταν να παρακινήθουν οι καταναλωτές να αγοράσουν το σχετικό προϊόν (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 75 και 94). Ως εκ τούτου, τα ανωτέρω μέτρα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διαφήμισης και πρέπει να αναλυθούν με βάση τους εφαρμοστέους κανόνες.

8.3.2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1995 ΕΩΣ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001

Προϋποθέσεις για το συμβιβασμό των ενισχύσεων

- (185) Το συμβιβασμό των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2002 πρέπει να εκτιμηθεί με βάση την ανακοίνωση του 1986 και το πλαίσιο του 1987 για τη διαφήμιση (αιτιολογική σκέψη 176).

Γενικές προϋποθέσεις

- (186) Με το σημείο 2.2 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση απαγορεύονται οι ενισχύσεις για διαφημίσεις που αφορούν συγκεκριμένα εμπορικά σήματα ή επιχειρήσεις.
- (187) Στο σημείο 3 ορίζεται η προϋπόθεση να αφορά η διαφήμιση τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες κατηγορίες **(θετικά κριτήρια)**:
- πλεονασματική παραγωγή γεωργικών προϊόντων,
 - νέες παραγωγές ή παραγωγές αντικατάστασης που δεν είναι πλεονασματικές,
 - ανάπτυξη ορισμένων περιοχών,
 - ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ή
 - διαφήμιση για προϊόντα υψηλής ποιότητας και υγιεινής διατροφής.
- (188) Τέλος, σύμφωνα με το σημείο 4 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση, ενισχύσεις που παρέχονται βάσει του προαναφερθέντος πλαισίου δεν πρέπει να υπερβαίνουν το ποσό που ο ίδιος ο οικονομικός τομέας διαθέτει για μια συγκεκριμένη διαφημιστική εκστρατεία, που συνεπάγεται ότι μέγιστη ένταση της ενίσχυσης σε ποσοστό 100 % μπορεί να επιτρέπεται αλλά μόνον εάν οι επαγγελματικοί φορείς συμμετείχαν τουλάχιστον κατά το 50 % του κόστους, είτε μέσω εθελοντικών

⁽⁷⁸⁾ Σημείο 5 στοιχείο β) των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση.

⁽⁷⁹⁾ Σημείο 7 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση.

⁽⁸⁰⁾ Σημείο 152 στοιχείο α) των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013.

εισφορών είτε μέσω της εισπραξης λοιπών φόρων και τελών ή υποχρεωτικών εισφορών. Ως εκ τούτου, επιτρέπεται μέγιστη ένταση ενίσχυσης σε ποσοστό 100 %.

Παραβίαση του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ

- (189) Τόσο το σημείο 2 της ανακοίνωσης του 1986 όσο και το σημείο 2.1 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση ⁽⁸¹⁾ υπογραμμίζουν το γεγονός ότι οι ενισχύσεις για διαφήμιση δεν μπορούν να θεωρούνται συμβίβαστες με την κοινή αγορά εάν το προωθητικό υλικό παραβιάζει το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ).
- (190) Σύμφωνα με το σημείο 2.1 της ανακοίνωσης του 1986, οι γενικού χαρακτήρα εκστρατείες προώθησης που δεν κάνουν καμία αναφορά στην προέλευση του προϊόντος, οι εκστρατείες προώθησης των εξαγωγών που οργανώνονται σε άλλα κράτη μέλη καθώς και οι εκστρατείες στην εγχώρια αγορά για την προώθηση ειδικών χαρακτηριστικών ή ποικιλιών προϊόντων όπου δεν γίνεται ειδική αναφορά στην εθνική καταγωγή του προϊόντος, εκτός από εκείνη που είναι προφανής λόγω των αναφορών που γίνονται στα εν λόγω χαρακτηριστικά ή στις ποικιλίες ή στη συνήθη περιγραφή του προϊόντος, δεν παραβιάζουν το άρθρο 34 της ΣΛΕΕ.
- (191) Αντιθέτως, σύμφωνα με το σημείο 2.2 της ανακοίνωσης του 1986, οι ακόλουθες εκστρατείες παραβιάζουν σαφώς το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ): εκστρατείες προώθησης με τις οποίες παρέχονται συμβουλές στους καταναλωτές να αγοράζουν εθνικά προϊόντα, αποκλειστικά και μόνο λόγω της εθνικής τους καταγωγής ή εκστρατείες προώθησης με σκοπό την αποθάρρυνση αγοράς προϊόντων άλλων κρατών μελών ή τη δυσφήμιση των προϊόντων αυτών στους καταναλωτές (αρνητική προώθηση).
- (192) Επιπλέον, στο σημείο 2.3 της ανακοίνωσης του 1986 ορίζεται ότι οι εκστρατείες προώθησης στην εγχώρια αγορά κράτους μέλους, οι οποίες επειδή αναφέρουν την εθνική καταγωγή των προϊόντων είναι δυνατόν να αντιτίθενται στο άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ), εκτός αν τηρούνται ορισμένοι περιορισμοί.
- (193) Σύμφωνα με το σημείο 2.3.1 της ανακοίνωσης του 1986, εκστρατείες προώθησης οι οποίες επισύρουν την προσοχή στις ποικιλίες ή στα χαρακτηριστικά προϊόντων που παράγονται σ' ένα κράτος μέλος, δεν περιορίζονται στην πραγματικότητα, σε εθνικά ή τοπικά τυπικά προϊόντα και συχνά επισύρουν την προσοχή σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά προϊόντων, τα οποία παράγονται σε ένα κράτος μέλος και στην εθνική καταγωγή των προϊόντων, αν και τα προϊόντα αυτά και τα χαρακτηριστικά τους είναι παρόμοια με εκείνα που παράγονται αλλού. Στην περίπτωση που δίδεται υπερβολική έμφαση στην εθνική καταγωγή του προϊόντος, στα πλαίσια αυτών των εκστρατειών προώθησης, υπάρχει κίνδυνος παράβασης του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ).
- (194) Επομένως, η ανακοίνωση του 1986 επέβαλλε στα κράτη μέλη την απαίτηση να εξασφαλίσουν ιδίως ότι τηρούνται αυστηρά οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:
- Είναι δυνατόν να δηλώνεται η χώρα παραγωγής με λέξεις ή σύμβολα, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει εύλογη ισορροπία μεταξύ της αναφοράς που γίνεται αφενός, στα χαρακτηριστικά και στις ποικιλίες του προϊόντος και, αφετέρου, στην εθνική του καταγωγή.
 - Η αναφορά στην εθνική καταγωγή πρέπει να είναι δευτερεύουσα σε σχέση με το κύριο μήνυμα που απευθύνεται στους καταναλωτές μέσω της εκστρατείας και να μην αποτελεί τον κύριο λόγο για τον οποίο δίνεται συμβουλή στους καταναλωτές να αγοράσουν το προϊόν.
 - Χαρακτηριστικά των προϊόντων τα οποία επιτρεπόταν να αναφέρονται ήταν η γεύση, το άρωμα, η φρεσκάδα, η ωριμότητα, η αναλογία ποιότητας/τιμής, η θρεπτική τους αξία, οι διαθέσιμες ποικιλίες, η χρήση τους (συνταγές κ.λπ.). Αντιστρόφως, έπρεπε να αποφεύγονται τα υπερθετικά όπως «το καλύτερο», «το γευστικότερο», «το τελειότερο» και εκφράσεις όπως «το αληθινό προϊόν», ή οι εκστρατείες προώθησης οι οποίες, επειδή αναφέρουν την εθνική καταγωγή, καταλήγουν στη σύγκριση του προωθούμενου προϊόντος με τα προϊόντα άλλων κρατών μελών. Αναφορά στον ποιοτικό έλεγχο έπρεπε να γίνεται μόνο εφόσον το προϊόν υπόκειτο σε γνήσιο και αντικειμενικό σύστημα ελέγχου των χαρακτηριστικών του.

Εκτίμηση

- (195) Σε νομική γνωμοδότηση που επισυνάφθηκε στις παρατηρήσεις τις οποίες υπέβαλαν στις 25 Φεβρουαρίου 2015, οι αυστριακές αρχές ισχυρίζονται ότι η παραβίαση του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ) πρέπει να

⁽⁸¹⁾ Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το σημείο 2.1.1 (με την υποσημείωση 1) του πλαισίου για τη διαφήμιση κάνει απευθείας αναφορά στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στην ανακοίνωση του 1986.

εκτιμηθεί μέσα από ένα «ιστορικό» πρίσμα και ότι κατά την περίοδο από το 1995 έως το 2002 δεν υπήρξε καμία δικαστική υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας να κρίθηκε ότι το κείμενο και τα γραφικά ενός σήματος παραβιάζουν το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ. Κατά την άποψη της Επιτροπής, το εν λόγω επιχείρημα δεν επικεντρώνεται στην ουσία της υπόθεσης. Όπως προαναφέρθηκε, τόσο η ανακοίνωση του 1986 ⁽⁸²⁾ όσο και το πλαίσιο του 1987 για τη διαφήμιση περιλάμβαναν σαφείς και αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη σχετικά με τρόπους σχεδιασμού των μέτρων τους προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν παραβιάσεις του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ.

- (196) Βάσει των πληροφοριών που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή για την περίοδο πριν από το 2002, δεν ήταν δυνατή η εκτίμηση του συμβιβάσιμου των διαφημιστικών μέτρων με τους ανωτέρω κανόνες κατά τον χρόνο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας. Ως εκ τούτου, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν τις απαραίτητες πληροφορίες αναφορικά με τις ανωτέρω προϋποθέσεις.
- (197) Η απάντηση που παρασχέθηκε από τις αυστριακές αρχές στις 14 Σεπτεμβρίου 2012 δεν περιλάμβανε επαρκείς πληροφορίες ώστε να είναι δυνατή η εκτίμηση του συμβιβάσιμου (οι αυστριακές αρχές αναφέρθηκαν απλώς στις ετήσιες εκδόσεις για τα έτη 1995 έως 2001). Επομένως, στις 19 Φεβρουαρίου 2014 απεστάλη νέο αίτημα για παροχή πληροφοριών σχετικά με τα σημεία αυτά και η Αυστρία απάντησε στις 5 Μαΐου 2014.
- (198) Στην τελευταία αυτή απάντηση, οι αυστριακές αρχές δήλωσαν ότι οι διαφημιστικές εκστρατείες αφορούσαν πλεονασματική γεωργική παραγωγή και/ή τη διαφήμιση προϊόντων υψηλής ποιότητας. Συνεπώς, πληρούνταν τα **θετικά κριτήρια** που ορίζονται στο σημείο 3 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση.
- (199) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις αυστριακές αρχές, η διαφήμιση δεν έκανε καμία αναφορά σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις.
- (200) Όσον αφορά τη **μέγιστη ένταση ενίσχυσης**, οι εισφορές του τομέα αποτελούσαν περισσότερο από το 50 % του ποσού της ενίσχυσης (βλέπε επίσης αιτιολογικές σκέψεις 43 και 56). Ως εκ τούτου, το κριτήριο του σημείου 4 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση αναφορικά με την ένταση της ενίσχυσης πληρούται.
- (201) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σε σχέση με ενδεχόμενη **παράβαση του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ** (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ). Κατά την προκαταρκτική άποψη της Επιτροπής, η αναφορά στην εθνική προέλευση στο σήμα ποιότητας δεν φάνηκε να είναι δευτερεύουσα (βλέπε αιτιολογική σκέψη 65). Επιπλέον, η Επιτροπή επεσήμανε ότι σε μεγάλο μέρος του διαφημιστικού υλικού, η αναφορά στην καταγωγή του προϊόντος δεν περιοριζόταν στο σήμα ποιότητας αλλά εμφανιζόταν και σε άλλα σημεία της διαφήμισης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 83).
- (202) Ως εκ τούτου, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, ζητήθηκε από τις αυστριακές αρχές να περιγράψουν την εμφάνιση των σημάτων ποιότητας και των σημάτων βιολογικών προϊόντων κατά την περίοδο 1995-2001 και να παράσχουν αντιπροσωπευτικά παραδείγματα προωθητικού υλικού στο οποίο χρησιμοποιήθηκαν τα σήματα.
- (203) Στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές απάντησαν ότι οι ετήσιες εκδόσεις σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που παρασχέθηκαν κατά τα έτη 1995-2004 περιείχαν ήδη αυτές τις πληροφορίες. Με επιστολή της 19ης Φεβρουαρίου 2014, η Επιτροπή απάντησε ότι οι εν λόγω πληροφορίες δεν επαρκούσαν για ανάλυση του συμβιβάσιμου και ζήτησαν λεπτομερή αναφορά (δηλαδή δελτία κοινοποίησης) βάσει των κανόνων που ίσχυαν κατά τον χρόνο λήψης του μέτρου. Η εν λόγω εκτίμηση παρασχέθηκε με την απάντηση της 5ης Μαΐου 2014.
- (204) Στη συνέχεια αναλύονται τα ειδικά κριτήρια για την εκτίμηση του συμβιβάσιμου για τα διάφορα είδη διαφήμισης.

Ενίσχυση για διαφήμιση γενικής φύσεως

- (205) Ως προς την αναφορά σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις σε ορισμένες διαφημιστικές εκστρατείες (αιτιολογική σκέψη 90), η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το σημείο 2.2 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση, απαγορεύονται οι ενισχύσεις για διαφήμιση που αφορά συγκεκριμένα εμπορικά σήματα ή επιχειρήσεις.

⁽⁸²⁾ Όπως μπορεί να διαπιστωθεί από το κείμενο της ανακοίνωσης του 1986, σκοπός της ήταν να παράσχει καθοδήγηση με την οποία θα διασφαλιζόταν ότι οι εκστρατείες προώθησης από τα κράτη μέλη θα παρέμεναν εντός των επιτρεπόμενων ορίων βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου, ιδίως της υπόθεσης 222/82, *Apple & Pear Development Council κατά K.J. Lewis Ltd και λοιπών*, EU:C:1983:370.

- (206) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές υποστήριξαν ότι οι αναφερόμενες επιχειρήσεις είχαν συνεισφέρει στην κάλυψη μέρους του κόστους της εκστρατείας (*Druck und Werbeeinschaltung*). Ωστόσο, τέτοιου είδους εκστρατείες που αφορούν συγκεκριμένα εμπορικά σήματα ή επιχειρήσεις δεν μπορούν να επιτραπούν στο πλαίσιο των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις (σημείο 2.2 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση). Το γεγονός ότι οι εταιρείες συνεισέφεραν εν μέρει στο κόστος που συνδέεται με την εκστρατεία δεν μεταβάλλει την εκτίμηση αυτή.
- (207) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι **ορισμένες από τις διαφημιστικές εκστρατείες γενικής φύσεως** έκαναν ρητή αναφορά στην προέλευση του προϊόντος (δηλαδή την Αυστρία) (βλέπε παραδείγματα που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 84 και 90).
- (208) Συνεπώς, τα μέτρα δεν συμμορφώνονταν με τα σημεία 2.1 ⁽⁸³⁾ και 2.2 του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση και παραβίαζαν το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση για μέτρα διαφήμισης κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999 που αναφέρεται στην προέλευση των προϊόντων είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά ⁽⁸⁴⁾.
- (209) Όσον αφορά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001, οι διαφημιστικές εκστρατείες αναφέρονταν μόνο στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ή ποικιλίες των προϊόντων χωρίς ειδική αναφορά στην εθνική τους προέλευση.
- (210) Επομένως, σε αυτή τη μεταγενέστερη περίοδο οι εκστρατείες δεν παραβίασαν το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ και, συνεπώς, συμμορφώνονταν με το πλαίσιο του 1987 για τη διαφήμιση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι συμβίβαστες με την εσωτερική αγορά.

Ενίσχυση για το σήμα ποιότητας

- (211) Στην απάντησή τους της 14ης Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές δήλωσαν ότι για το σήμα **ποιότητας** χρησιμοποιήθηκαν τα ίδια σήματα με εκείνα που εγκρίθηκαν στην απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 589/2008. Ως εκ τούτου, οι αυστριακές αρχές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η αναφορά στην εθνική καταγωγή είχε δευτερεύοντα ρόλο.
- (212) Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι αυστριακές αρχές. Όπως καταδεικνύεται ανωτέρω (αιτιολογική σκέψη 65), κατά την περίοδο από το **1995 έως το 1999** χρησιμοποιήθηκε διαφορετικό λογότυπο για το σήμα ποιότητας. Στο συγκεκριμένο λογότυπο, η αναφορά στην καταγωγή δεν είναι δευτερεύουσα σε σχέση με το μήνυμα του λογοτύπου όσον αφορά την ποιότητα. Τόσο το οπτικό μήνυμα (σημαία της Αυστρίας) όσο και το χρησιμοποιούμενο κείμενο παραπέμπουν στην Αυστρία ως κύριο μήνυμα.
- (213) Συνεπώς, δεν είχε τηρηθεί το σημείο 2.3.1 της ανακοίνωσης του 1986 βάσει του οποίου η αναφορά στην εθνική καταγωγή έπρεπε να είναι δευτερεύουσα σε σχέση με το κύριο μήνυμα που απευθύνεται στους καταναλωτές μέσω της εκστρατείας και να μην αποτελεί τον κύριο λόγο για τον οποίο δίνεται συμβουλή στους καταναλωτές να αγοράσουν το προϊόν. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση για το σήμα ποιότητας για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999 ήταν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.
- (214) Όσον αφορά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα νέα λογότυπα, τα οποία ήταν τα ίδια με εκείνα που εξετάστηκαν στην απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 589/2008, συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση και, συνεπώς, θεωρεί τη σχετική ενίσχυση συμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Ενίσχυση για το σήμα βιολογικών προϊόντων

- (215) Στα διαφημιστικά μέτρα για το σήμα βιολογικών προϊόντων, όπως καταδεικνύεται ανωτέρω στην αιτιολογική σκέψη 65, χρησιμοποιήθηκαν τα ίδια λογότυπα με εκείνα της περιόδου μετά το 2002.
- (216) Καθώς αυτό το είδος διαφήμισης εφιστά την προσοχή στις ποικιλίες ή στα χαρακτηριστικά των προϊόντων που παράγονται σε ένα κράτος μέλος, εμπίπτουν στο σημείο 2.3.1 της ανακοίνωσης του 1986 που απαιτούσε να μην δίδεται υπερβολική έμφαση στην εθνική καταγωγή του προϊόντος.

⁽⁸³⁾ Σε σχέση με την ανακοίνωση του 1986.

⁽⁸⁴⁾ Βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 65 ανωτέρω.

- (217) Στη μία από τις δύο εκδόσεις του λογοτύπου δεν γινόταν καμία αναφορά στην καταγωγή των προϊόντων. Στην άλλη, η καταγωγή του προϊόντος αναφερόταν ως δευτερεύον μήνυμα. Η πρώτη δεν προκάλεσε κανένα πρόβλημα όσον αφορά κάποια δυνητική παράβαση του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ). Όσο για τη δεύτερη, οι προϋποθέσεις του σημείου 2.3.1 της ανακοίνωσης του 1986 πληρούνταν διότι:
- το λογότυπο διατηρούσε εύλογη ισορροπία μεταξύ της αναφοράς που γινόταν, αφενός, στα χαρακτηριστικά του προϊόντος (δηλαδή ότι ήταν βιολογικό) και, αφετέρου, της δήλωσης της χώρας παραγωγής μέσω κάποιας λέξης ή κάποιου συμβόλου,
 - η αναφορά στην εθνική καταγωγή ήταν δευτερεύουσα σε σχέση με το κύριο μήνυμα που απευθυνόταν στους καταναλωτές και δεν αποτελούσε τον κύριο λόγο για τον οποίο δινόταν συμβουλή στους καταναλωτές να αγοράσουν το προϊόν,
 - τα χαρακτηριστικά των προϊόντων αφορούσαν αντικειμενικά χαρακτηριστικά του προϊόντος και δεν γινόταν χρήση υπερθετικών που θα είχαν ως αποτέλεσμα τη σύγκριση του προωθούμενου προϊόντος με τα προϊόντα άλλων κρατών μελών,
 - αναφορές στον ποιοτικό έλεγχο γίνονταν όταν το προϊόν υπόκειται σε γνήσιο και αντικειμενικό σύστημα ελέγχου των χαρακτηριστικών του μέσω της AMA.
- (218) Ως εκ τούτου, η ενίσχυση για διαφήμιση σχετικά με το σήμα βιολογικού προϊόντος για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001 πληρούσε τις προϋποθέσεις της ανακοίνωσης του 1986. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή ήταν συμβιβασίμη με την κοινή αγορά.

Διαφήμιση εκτός Αυστρίας

- (219) Οι διαφημιστικές εκστρατείες που διοργανώθηκαν εκτός Αυστρίας δεν προέβαιναν σε συγκεκριμένες αναφορές στην εθνική καταγωγή του προϊόντος εκτός από εκείνη που είναι προφανής λόγω των αναφορών που γίνονται στα εν λόγω χαρακτηριστικά ή στις ποικιλίες ή στη συνήθη περιγραφή του προϊόντος. Συνεπώς, οι εν λόγω εκστρατείες ήταν σύμφωνες με το σημείο 2.1 της ανακοίνωσης του 1986 και δεν παραβίαζαν το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ).
- (220) Ως εκ τούτου, η ενίσχυση για διαφήμιση εκτός Αυστρίας για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001 πληρούσε τις προϋποθέσεις της ανακοίνωσης του 1986. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή ήταν συμβιβασίμη με την κοινή αγορά.

8.3.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002 ΕΩΣ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006: ΣΗΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- (221) Για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2002 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006, η ενίσχυση για δραστηριότητες διαφήμισης έπρεπε να συμμορφώνεται με τις προϋποθέσεις που καθορίζονταν στις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006. Σύμφωνα με το σημείο 18 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006, τα μέτρα για την προώθηση και τη διαφήμιση των γεωργικών προϊόντων έπρεπε να υποβληθούν σε εκτίμηση σύμφωνα με το πλαίσιο του 1987 για τη διαφήμιση.
- (222) Από την 1η Ιανουαρίου 2002 και μετά, οι κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τη διαφήμιση τέθηκαν σε ισχύ και αντικατέστησαν την ανακοίνωση του 1986 και το πλαίσιο του 1987 για τη διαφήμιση (σημεία 69 και 75 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα στηρίξει την εκτίμησή της για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2002 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 στις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τη διαφήμιση.
- (223) Σύμφωνα με το σημείο 12 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση, για να είναι συμβιβασίμες με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις που χορηγούνται για τη διαφήμιση γεωργικών και λοιπών προϊόντων, θα πρέπει να μην παρεμποδίζουν τις συναλλαγές σε βαθμό που να αντικείται στο κοινό συμφέρον (αρνητικά κριτήρια), και θα πρέπει να διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών (θετικά κριτήρια).

Αρνητικά κριτήρια

- (224) Στο σημείο 18 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση ορίζεται ότι δεν χορηγούνται ενισχύσεις για διαφημιστικές εκστρατείες οι οποίες παραβαίνουν το άρθρο 28 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ) το οποίο απαγορεύει τους ποσοτικούς περιορισμούς στις εισαγωγές και τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος μεταξύ κρατών μελών.

- (225) Δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενίσχυσης για διαφήμιση που σχετίζεται άμεσα με τα προϊόντα μιας ή περισσότερων συγκεκριμένων εταιρειών. Εάν η οργάνωση χρηματοδοτούμενων με δημόσιους πόρους διαφημιστικών δραστηριοτήτων ανατίθεται σε ιδιωτικές εταιρείες, οι εταιρείες αυτές πρέπει να επιλέγονται βάσει των αρχών της αγοράς (σημεία 29 και 30 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση).
- (226) Επιπλέον, οι εκστρατείες δεν πρέπει να παραβιάζουν δευτερογενή κοινοτική νομοθεσία και πρέπει ειδικότερα να συμμορφώνονται με τις διατάξεις της οδηγίας 2000/13/EK (σημεία 25 έως 28 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση).

Θετικά κριτήρια

- (227) Στα σημεία 31 και 32 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση ορίζεται ότι, για να μπορεί να τύχει παρέκκλισης βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ], η διαφήμιση πρέπει να αφορά πλεονασματικά προϊόντα ή υποεκμεταλλεόμενα είδη, νέα προϊόντα ή προϊόντα αντικατάστασης που δεν είναι πλεονασματικά, προϊόντα υψηλής ποιότητας, ανάπτυξη ορισμένων περιοχών ή ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).
- (228) Στο κεφάλαιο 4 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 αναλύεται η εφαρμογή των προαναφερθέντων θετικών κριτηρίων για συγκεκριμένα είδη διαφήμισης, κυρίως ενίσχυση για διαφήμιση σε περίπτωση που η προέλευση είναι μέρος του μηνύματος (τμήμα 4.1) και ενίσχυση για διαφήμιση προϊόντων ποιότητας (τμήμα 4.2).

Διαφήμιση όπου η προέλευση είναι μέρος του μηνύματος

- (229) Σύμφωνα με το σημείο 23 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση, ο προσδιορισμός της χώρας παραγωγής με λέξεις ή με σύμβολα μπορούσε να γίνει με την προϋπόθεση ότι τηρείται μια εύλογη ισορροπία ανάμεσα στις αναφορές, αφενός, των ποιοτήτων και των ποικιλιών του προϊόντος και, αφετέρου, της εθνικής του προέλευσης. Οι αναφορές στην εθνική προέλευση έπρεπε να είναι δευτερεύουσες ως προς το κύριο μήνυμα που περνούσε η εκστρατεία στους καταναλωτές και δεν αποτελούσαν τον κύριο λόγο για τον οποίο παροτρύνονταν οι καταναλωτές να αγοράσουν το προϊόν. Η διαφήμιση που ανέφερε την (περιφερειακή) προέλευση του προϊόντος ως δευτερεύον μήνυμα κρίθηκε ότι δεν παραβίαζε το άρθρο 28 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 34 της ΣΛΕΕ). Προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον η προέλευση αποτελούσε πράγματι δευτερεύον μήνυμα, η Επιτροπή θα λάμβανε υπόψη τη γενική σημασία του κειμένου και/ή του συμβόλου (συμπεριλαμβανομένων των εικόνων και της γενικής παρουσίασης) που αναφέρονται στην προέλευση και τη σημασία του κειμένου και/ή του συμβόλου που αναφέρεται στο μοναδικό σημείο πώλησης (π.χ. το μέρος του διαφημιστικού μηνύματος το οποίο δεν εστιάζεται στην προέλευση) της διαφήμισης (σημεία 40 και 41 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση).

Διαφήμιση για προϊόντα ποιότητας

- (230) Όταν παρεχόταν ενίσχυση για προϊόντα που πληρούσαν ειδικούς κανόνες ποιότητας, αυτή έπρεπε να είναι διαθέσιμη για όλα τα προϊόντα που παράγονται στην Κοινότητα ανεξαρτήτως της προέλευσής τους. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν επίσης να αναγνωρίσουν τα αποτελέσματα ανάλογων ελέγχων που είχαν διενεργηθεί σε άλλα κράτη μέλη (σημείο 49 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση).

Διαφήμιση προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας, ειδικότερα

- (231) Σύμφωνα με το σημείο 55 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση, η ενίσχυση μπορούσε να επιτραπεί μόνον εφόσον τα προϊόντα που έφεραν ενδείξεις αναφερόμενες σε μεθόδους βιολογικής καλλιέργειας πληρούσαν τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91. Όλοι οι παραγωγοί και μεταποιητές προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας έπρεπε να υπόκεινται στο σύστημα ελέγχων που προβλέπει ο κανονισμός.

Εκτίμηση

- (232) Κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων στα μέτρα διαφήμισης για το σήμα ποιότητας και το σήμα βιολογικών προϊόντων κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2002 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006, η Επιτροπή καταλήγει στα ακόλουθα συμπεράσματα:
- (233) Το σήμα ποιότητας και η μία από τις δύο εκδόσεις του σήματος βιολογικών προϊόντων (βλέπε αιτιολογική σκέψη 64) περιείχαν αναφορά στην προέλευση του προϊόντος, αλλά το μήνυμα αυτό μπορεί να θεωρηθεί δευτερεύον ως προς το κύριο μήνυμα που αφορά τη (βιολογική) φύση του προϊόντος. Η αναφορά στην προέλευση του προϊόντος είχε υποδεέστερη θέση τόσο στα γραφικά (φόντο) όσο και στο κείμενο του λογοτύπου.

- (234) Όσον αφορά τον σχεδιασμό των σημάτων, η Επιτροπή παρατηρεί ότι τον κεντρικό χώρο των σημάτων καταλάμβανε το πεδίο στο οποίο κυριαρχεί το κείμενο «AMA Gütesiegel» ή «BIO», ενώ η προέλευση του προϊόντος αναγραφόταν με πολύ μικρότερα γράμματα. Τα πλαϊνά πεδία έφεραν τα εθνικά χρώματα (π.χ. κόκκινο και λευκό για την Αυστρία) χωρίς άλλα πρόσθετα σύμβολα που να προσδιορίζουν τη χώρα παραγωγής. Το κεντρικό πεδίο όχι μόνο καταλάμβανε τον οπτικά κυρίαρχο χώρο στα σήματα αλλά αποτελούσε περίπου 65 % του συνολικού πλάτους του σήματος (βλέπε αιτιολογική σκέψη 64). Οι αυστριακές αρχές διευκρίνισαν περαιτέρω ότι σε όλες τις διαφημίσεις που συνδέονται με αμφότερα τα σήματα, η ποιότητα του προϊόντος αποτελούσε το κύριο μήνυμα ενώ η προέλευση του προϊόντος, όπου αναφερόταν, δεν αποτελούσε παρά μόνο δευτερεύον μήνυμα (βλέπε αιτιολογική σκέψη 79).
- (235) Σύμφωνα με τις αυστριακές αρχές, το σήμα βιολογικών προϊόντων παρέχόταν μόνο σε βιολογικά προϊόντα τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 69).
- (236) Οι αυστριακές αρχές έχουν παράσχει διαβεβαιώσεις ότι η επιδοτούμενη διαφήμιση πληρούσε τις διατάξεις της οδηγίας 2000/13/ΕΚ (βλέπε αιτιολογική σκέψη 68).
- (237) Η διαφήμιση δεν αφορούσε τα προϊόντα μιας ή περισσότερων συγκεκριμένων εταιρειών. Οι αυστριακές αρχές διευκρίνισαν ότι στις διαφημίσεις στο σημείο πώλησης δεν κατονομάζονταν επιχειρήσεις ή προϊόντα και ότι ο ιδιοκτήτης του σημείου πώλησης δεν επωφελούνταν από την ενίσχυση (βλέπε αιτιολογική σκέψη 78).
- (238) Οι αυστριακές αρχές έχουν διευκρινίσει ότι όλες οι διαφημιστικές δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από την AMA Marketing εκτελέστηκαν από ιδιωτικές εταιρείες που επελέγησαν με δημόσιο διαγωνισμό (βλέπε αιτιολογική σκέψη 52).
- (239) Επιπλέον, σύμφωνα με τις αυστριακές αρχές, η δυνατότητα χρήσης του σήματος ποιότητας ήταν ανοιχτή για όλα τα προϊόντα που παράγονται στην Ένωση εφόσον πληρούσαν τις ειδικές απαιτήσεις για τη χρήση του σήματος. Αυτές οι ειδικές απαιτήσεις είτε αφορούσαν την ποιότητα του προϊόντος είτε περιορίζονταν στη διασφάλιση της αναφερόμενης γεωγραφικής προέλευσης του προϊόντος. Σε κάθε περίπτωση, η συμμόρφωση με τις ειδικές απαιτήσεις μπορούσε να επιτευχθεί ανεξαρτήτως της γεωγραφικής προέλευσης του προϊόντος (βλέπε αιτιολογική σκέψη 161).
- (240) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή επεσήμανε ότι δεν διέθετε πληροφορίες σχετικά με το ζήτημα του κατά πόσον αναγνωρίζονταν ισοδύναμοι έλεγχοι που είχαν διενεργηθεί σε άλλα κράτη μέλη. Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι τέτοιου είδους έλεγχοι αναγνωρίζονταν και προσκόμιζαν υποστηρικτικά στοιχεία εν προκειμένω.
- (241) Παρότι οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι από το 2002 η δυνατότητα χρήσης του σήματος ποιότητας και του σήματος βιολογικών προϊόντων ήταν ανοιχτή για όλα τα προϊόντα, ανεξαρτήτως της προέλευσής τους, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες δεδομένου ότι η αναφορά σε εθνικά προϊόντα στην κύρια νομική βάση για τη λήψη των μέτρων, ήτοι στον νόμο για την AMA, καταργήθηκε μόλις το 2007 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 161).
- (242) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν, οι αυστριακές αρχές παρέδωσαν, αφενός, τους νέους εσωτερικούς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους η δυνατότητα χρήσης των σημάτων ήταν ανοιχτή για όλα τα προϊόντα και, αφετέρου, δεδομένα που καταδεικνυαν ότι μη αυστριακά προϊόντα είχαν πράγματι λάβει τα σήματα μετά το 2001. Επίσης, επιβεβαίωσαν εκ νέου ότι από το 2002 οι κανόνες εφαρμόζονταν σε όλα τα προϊόντα ανεξαρτήτως της προέλευσής τους.
- (243) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επεσήμανε ότι δεν ήταν σαφές αν οι νέοι εσωτερικοί κανόνες της AMA είχαν τεθεί σε ισχύ ήδη από τις 26 Σεπτεμβρίου 2002 ή αν υπήρξε μια μεταβατική περίοδος μετά τις 26 Σεπτεμβρίου 2002 κατά τη διάρκεια της οποίας συνέχιζαν να χορηγούνται ενισχύσεις σύμφωνα με τους παλαιούς κανόνες. Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές δήλωσαν ότι δεν υπήρξε τέτοια μεταβατική περίοδος.
- (244) Στην αιτιολογική σκέψη 175 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή δήλωσε ότι δεν διέθετε αρκετές πληροφορίες ώστε να εκτιμήσει αν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονταν στα συγχρηματοδοτούμενα μέτρα προώθησης του σήματος βιολογικών προϊόντων που προαναφέρθηκαν στην αιτιολογική σκέψη 80. Για τον σκοπό αυτό, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έγκριση των μέτρων από την άποψη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων καθώς και σχετικά με τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές ανέφεραν ότι τα μέτρα προώθησης του σήματος βιολογικών προϊόντων αποτέλεσαν μέρος του αυστριακού συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος ενημέρωσης και προώθησης για τα βιολογικά προϊόντα.

- (245) Στην απάντησή τους στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές δήλωσαν επίσης τα ακόλουθα: Κατά την περίοδο 2002-2008 (20 Σεπτεμβρίου 2002 - 15 Σεπτεμβρίου 2005) εκτελέστηκε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα ενημέρωσης και προώθησης για τα βιολογικά προϊόντα. Το εν λόγω πρόγραμμα είχε εγκριθεί με την απόφαση C (2002) 3116 της Επιτροπής της 22ας Αυγούστου 2002 ⁽⁸⁵⁾. Επίσης, με την απόφαση C (2007) 3299 της Επιτροπής της 10ης Ιουλίου 2007 εγκρίθηκε ακόμη ένα τριετές πρόγραμμα σχετικά με το σήμα βιολογικών προϊόντων (1η Οκτωβρίου 2007 - 30 Σεπτεμβρίου 2010) ⁽⁸⁶⁾.
- (246) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η ενίσχυση για μέτρα διαφήμισης που εφαρμόστηκαν κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2002 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 πληρούσε τις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τη διαφήμιση και, συνεπώς, τις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή ήταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

8.3.4. ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑ, 2002-2004 ⁽⁸⁷⁾

- (247) Εκστρατείες διαφήμισης μπορούσαν να εγκριθούν μόνον εάν οργανώνονταν άμεσα ή έμμεσα από ένα κράτος μέλος στην αγορά ενός άλλου κράτους μέλους ή στην τοπική αγορά του υποστηριζόμενου κράτους μέλους οι οποίες διαφήμιζαν το προϊόν με καθαρά γενικό τρόπο χωρίς οιαδήποτε αναφορά στην εθνική του προέλευση (σημείο 19 στοιχεία α)-β) των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση).
- (248) Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τη διαφήμιση, η Επιτροπή υιοθέτησε θετική στάση έναντι των εκστρατειών διαφήμισης που πραγματοποιούνταν με σκοπό να παρουσιάσουν στους καταναλωτές τα γεωργικά και λοιπά προϊόντα ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους ή μιας συγκεκριμένης περιοχής. Το πρωταρχικό επίκεντρο τέτοιου είδους εκστρατειών θα μπορούσε να είναι η καταγωγή του προϊόντος υπό την προϋπόθεση ότι η εκστρατεία πραγματοποιήθηκε εκτός του κράτους μέλους ή της περιφέρειας στην οποία παράχθηκαν τα γεωργικά και λοιπά προϊόντα. Οι εκστρατείες έπρεπε να περιορίζονται στην παρουσίαση των αντικειμενικών χαρακτηριστικών των συγκεκριμένων προϊόντων και θα έπρεπε καταρχήν να μην περιλαμβάνουν υποκειμενικούς ισχυρισμούς σχετικά με την ποιότητα των προϊόντων (σημεία 35-39 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση).
- (249) Με βάση τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες κατά τον χρόνο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας για την περίοδο 2002-2004 σχετικά με τη διαφήμιση γενικής φύσεως και τη διαφήμιση εκτός Αυστρίας (βλέπε ενότητες 2.7.1.2 και 2.7.1.3 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας), δεν ήταν δυνατό να εκτιμηθεί το συμβιβάσιμο των μέτρων με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο σημείο 19 στοιχείο β) καθώς και στα σημεία 29, 30 και 39 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση.
- (250) Ως εκ τούτου, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν τις απαραίτητες πληροφορίες αναφορικά με τις ανωτέρω διατάξεις.

Θετικά κριτήρια

- (251) Οι διαφημιστικές εκστρατείες εκτός του κράτους μέλους και η διαφήμιση γενικής φύσεως εντός του κράτους μέλους έπρεπε να συμμορφώνονται με τα θετικά κριτήρια των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 227 και 228).
- (252) Επιπλέον, στο σημείο 47 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση προβλεπόταν ότι για τη διαφήμιση προϊόντων που πληρούν συγκεκριμένες απαιτήσεις ποιότητας, τα προϊόντα αυτά θα πρέπει να πληρούν κανόνες ή προδιαγραφές που είναι σαφώς υψηλότεροι ή περισσότερο ειδικοί από τους προβλεπόμενους στη συναφή κοινοτική ή εθνική νομοθεσία.
- (253) Στο σημείο 60 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση προβλεπόταν ότι στην περίπτωση ενισχύσεων για διαφήμιση, το ποσοστό της άμεσης ενίσχυσης δεν έπρεπε, κατά κανόνα, να υπερβαίνει το 50 % και οι επιχειρήσεις του τομέα έπρεπε να συνεισφέρουν τουλάχιστον το 50 % του κόστους, εάν η άμεση ενίσχυση προερχόταν από τον γενικό κρατικό προϋπολογισμό. Η συνεισφορά του τομέα θα μπορούσε επίσης να προέρχεται από λοιπούς φόρους και τέλη ή υποχρεωτικές εισφορές.

⁽⁸⁵⁾ Ο συνολικός προϋπολογισμός του μέτρου ήταν 4 165 399 EUR και συγχρηματοδοτήθηκε από κονδύλια της ΕΕ για ποσό 2 082 699 EUR και από εθνικούς πόρους για ποσό 709 721,78 EUR. Το υπόλοιπο ποσό χρηματοδοτήθηκε από την εισφορά για την AMA.

⁽⁸⁶⁾ Ο συνολικός προϋπολογισμός ανερχόταν σε 2 659 974 EUR. Κατά τα έτη 2007 και 2008, το χορηγούμενο από την ΕΕ τμήμα ανερχόταν σε 550 047 EUR και το χορηγούμενο από εθνικούς πόρους τμήμα ανερχόταν σε 142 967 EUR.

⁽⁸⁷⁾ Η περίοδος μετά το 2004 καλύπτεται από την απόφαση N 239/2004. Βλέπε αιτιολογική σκέψη 39 ανωτέρω.

- (254) Όσον αφορά τη διαφήμιση γενικής φύσεως και τη διαφήμιση εκτός Αυστρίας, βάσει των πληροφοριών που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή κατά τον χρόνο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας για την περίοδο 2002-2004, δεν ήταν δυνατή η εκτίμηση του συμβιβάσιμου των μέτρων με τους ανωτέρω κανόνες. Ως εκ τούτου, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τους όρους που προβλέπονται στο σημείο 32 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση (αιτιολογική σκέψη 174 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (255) Στην απάντηση με ημερομηνία 14 Σεπτεμβρίου 2012, η Αυστρία παρέπεμψε στις παρατηρήσεις τις οποίες είχε υποβάλει στις 13 Δεκεμβρίου 2002. Αυτές οι παρατηρήσεις, ωστόσο, περιλάμβαναν μόνο συγκεκριμένα παραδείγματα και την εθνική νομική βάση για τα μέτρα. Ως εκ τούτου, στο αίτημά της για παροχή πληροφοριών της 19ης Φεβρουαρίου 2014, η Επιτροπή ζήτησε από τις αυστριακές αρχές να συμπληρώσουν τα σχετικά έντυπα κοινοποίησης και να τα υποβάλουν στην Επιτροπή. Στην απάντησή τους στις 30 Απριλίου 2014, οι αυστριακές αρχές υπέβαλαν τα έντυπα κοινοποίησης που ζητήθηκαν. Ωστόσο, οι πληροφορίες που συμπληρώθηκαν στα έντυπα αφορούσαν μόνο γενικές περιγραφές των όρων του καθεστώτος και δεν επαρκούσαν για τη δέουσα εκτίμηση των μέτρων.
- (256) Στο αίτημά της για παροχή πληροφοριών της 17ης Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω μέτρο. Στην απάντησή της στις 25 Φεβρουαρίου 2015, η Αυστρία επιβεβαίωσε ότι:
- οι διαφημιστικές εκστρατείες διαφήμιζαν τα προϊόντα με καθαρά γενικό τρόπο χωρίς οιαδήποτε αναφορά στην εθνική τους προέλευση (σημείο 19, στοιχεία α)-β) των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση]·
 - η ενίσχυση δεν χορηγήθηκε για διαφήμιση που σχετιζόταν άμεσα με τα προϊόντα μιας ή περισσότερων συγκεκριμένων εταιρειών (σημείο 29 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση)·
 - οι ιδιωτικές εταιρείες στις οποίες είχε ανατεθεί η οργάνωση των δημόσια χρηματοδοτούμενων διαφημιστικών δραστηριοτήτων επελέγησαν βάσει των αρχών της αγοράς (σημείο 30 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση)·
 - οι εκστρατείες περιορίζονταν στην παρουσίαση των αντικειμενικών χαρακτηριστικών των συγκεκριμένων προϊόντων και δεν περιλάμβαναν υποκειμενικούς ισχυρισμούς σχετικά με την ποιότητα των προϊόντων (σημεία 35-39 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση)·
 - η εν λόγω διαφήμιση αφορούσε την προώθηση προϊόντων υψηλής ποιότητας (σημεία 31 και 32 των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τη διαφήμιση). Οι εν λόγω κανόνες ή προδιαγραφές ήταν σαφώς υψηλότεροι ή περισσότερο ειδικοί από τους προβλεπόμενους στη συναφή κοινοτική ή εθνική νομοθεσία.
- (257) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η ενίσχυση για εκστρατείες διαφήμισης εκτός Αυστρίας και για διαφήμιση γενικής φύσεως στην Αυστρία που πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο από το 2002 έως το 2004 πληρούσε τις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τη διαφήμιση και, συνεπώς, με τις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή ήταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

8.3.5. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007 — 2008

- (258) Κατά την εκτίμηση της κρατικής ενίσχυσης για τη διαφήμιση γεωργικών προϊόντων που χορηγήθηκε μετά την 1η Ιανουαρίου 2007, η Επιτροπή εφαρμόζει την ενότητα VI.Δ των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013.

Διαφήμιση προϊόντων ποιότητας

- (259) Στο στάδιο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκείς πληροφορίες για να εκτιμήσει αν τα εν λόγω μέτρα ήταν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013. Εν προκειμένω, η Επιτροπή εξέφρασε ορισμένες αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις που διέφεραν από τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.
- (260) Ειδικότερα, η Επιτροπή επέστησε την προσοχή των αυστριακών αρχών στις τροποποιήσεις που ορίζονται στο σημείο 153 στοιχείο γ) δεύτερο ήμισυ της πρότασης, στο σημείο 155 δεύτερη πρόταση, καθώς και στο σημείο 158 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013. Ως εκ τούτου, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να καταδειχθεί ότι τα μέτρα διαφήμισης των προϊόντων ποιότητας συμμορφώνονταν με τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών.

- (261) Σύμφωνα με το σημείο 153 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013, οι κρατικές ενισχύσεις για διαφημιστικές εκστρατείες στο εσωτερικό της Κοινότητας θα κηρύσσονταν συμβατές με τη Συνθήκη, εφόσον πληρούνταν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- η διαφημιστική εκστρατεία προοριζόταν για προϊόντα ποιότητας, τα οποία ορίζονται ως προϊόντα που πληρούν τα κριτήρια που πρόκειται να καθοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου⁽⁸⁸⁾, για ονομασίες που είναι αναγνωρισμένες από την Κοινότητα [προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης (ΠΟΠ), προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις (ΠΓΕ) ή άλλες ονομασίες προέλευσης που προστατεύονται από την κοινοτική νομοθεσία] ή για εθνικά ή περιφερειακά σήματα ποιότητας,
 - η διαφημιστική εκστρατεία δεν προοριζόταν για τα προϊόντα μιας ή περισσοτέρων συγκεκριμένων επιχειρήσεων,
 - η διαφημιστική εκστρατεία πληρούσε το άρθρο 2 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, καθώς και τους ειδικούς κανόνες επισήμανσης που έχουν θεσπιστεί για διάφορα προϊόντα (όπως ο οίνος, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, τα αβγά και τα πουλερικά) (βλέπε σημείο 152 στοιχείο ι) των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013).
- (262) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις αυστριακές αρχές στις 30 Απριλίου 2014, πληρούνταν οι προϋποθέσεις του σημείου 153 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013.
- (263) Στο σημείο 155 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013 προβλεπόταν ότι στην περίπτωση των εθνικών ή περιφερειακών σημάτων ποιότητας, η προέλευση των προϊόντων μπορούσε να αναφέρεται (μόνον) ως δευτερεύον μήνυμα. Για να κρίνει κατά πόσον η προέλευση συνιστούσε όντως δευτερεύον μήνυμα, η Επιτροπή χρειάστηκε να λάβει υπόψη τη συνολική σημασία του κειμένου και/ή συμβόλου, συμπεριλαμβανομένων των εικόνων και της εν γένει παρουσίασης, τα οποία αναφέρονταν στην προέλευση, και τη σημασία του κειμένου και/ή συμβόλου που αναφέρονταν στη μοναδικότητα του προϊόντος (unique selling point) της διαφήμισης, δηλαδή το μέρος του διαφημιστικού μηνύματος που δεν εστιαζόταν στην προέλευση.
- (264) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 30 Απριλίου 2014, οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι τα σήματα που χρησιμοποιούνταν το 2007 ήταν πανομοιότυπα με εκείνα που εγκρίθηκαν μέσω απόφασης της Επιτροπής του 2004 (βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 233). Η Επιτροπή παραπέμπει στην εκτίμηση αυτή και θεωρεί συνεπώς ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 155 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013.
- (265) Στο σημείο 156 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013 οριζόταν ότι το ποσοστό της έντασης άμεσης ενίσχυσης δεν έπρεπε να υπερβαίνει το 50 %. Εάν ο κλάδος συνεισέφερε τουλάχιστον το 50 % του κόστους, ανεξαρτήτως της μορφής της συνεισφοράς, το ποσοστό ενίσχυσης μπορούσε να φθάσει έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών. Όπως καταδείχθηκε ανωτέρω (αιτιολογική σκέψη 200), η προϋπόθεση αυτή πληρούται.
- (266) Στο σημείο 158 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013 προβλεπόταν ότι οι διαφημιστικές δραστηριότητες με ετήσιο προϋπολογισμό άνω των 5 εκατ. EUR έπρεπε να κοινοποιούνται χωριστά. Από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις αυστριακές αρχές (αιτιολογική σκέψη 45), μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται, δεδομένου ότι ο ετήσιος προϋπολογισμός που διατέθηκε για το σήμα ποιότητας κατά τα έτη 2007 και 2008 ήταν κάτω των 5 εκατ. EUR.
- (267) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, τα διαφημιστικά μέτρα που εφαρμόστηκαν κατά την περίοδο από το 2007 έως το 2008 πληρούν τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013 και είναι, συνεπώς, συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά.
- (268) Η Επιτροπή επισημαίνει εν προκειμένω ότι τα **διαφημιστικά μέτρα για το σήμα βιολογικών προϊόντων έπαψαν να εφαρμόζονται στο τέλος του 2006** και συνεπώς δεν εξετάζονται στο πλαίσιο της εκτίμησης βάσει των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 15).

Διαφήμιση γενικής φύσεως

- (269) Οι διατάξεις σχετικά με τη διαφήμιση γενικής φύσεως και τη διαφήμιση σε τρίτες χώρες δεν αφορούν την περίοδο 2007-2008, εφόσον τα μέτρα ενίσχυσης που σχετιζόνταν με τις εν λόγω δραστηριότητες έπαψαν να εφαρμόζονται το 2004 με την έγκριση του καθεστώτος ενισχύσεων N 239/2004, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 39.

⁽⁸⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

8.4. ΜΕΤΡΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995-1999

- (270) Ειδικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται για τον γεωργικό τομέα μόλις από την 1η Ιανουαρίου 2000. Το συμβιβάσιμο των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή πρέπει, επομένως, να εκτιμηθεί με βάση τη Συνθήκη και λαμβανομένων υπόψη των καθιερωμένων πρακτικών της Επιτροπής τη δεδομένη χρονική στιγμή (βλέπε αιτιολογική σκέψη 169 ανωτέρω).

8.4.1. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995-1999

- (271) Οι ενέργειες προώθησης με την ευρύτερη έννοια, όπως η διάδοση των επιστημονικών γνώσεων στο ευρύ κοινό, η διοργάνωση πανηγύρεων ή εκθέσεων, η συμμετοχή σε αυτές και παρεμφερείς δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων, συμπεριλαμβανομένων των μελετών της αγοράς, ή η έρευνα αγοράς αποκλείονταν από το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου του 1987 για τη διαφήμιση βάσει του σημείου 1.1 αυτού. Όσον αφορά τις δαπάνες για τις εν λόγω δραστηριότητες, αποτελούσε πάγια τακτική της Επιτροπής να θεωρεί ενισχύσεις σε ποσοστό έως και 100 % συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ] ⁽⁸⁹⁾.
- (272) Επιπλέον, σύμφωνα με την πρακτική και την πολιτική της, η Επιτροπή υιοθέτησε θετική στάση έναντι των μέτρων ήπιας ενίσχυσης που προορίζονταν να παράσχουν τεχνική υποστήριξη στον γεωργικό τομέα. Για παράδειγμα, εγκρίθηκε ενίσχυση σε ποσοστό έως 100 % των επιλέξιμων δαπανών για μέτρα που προορίζονται για τη διάδοση νέων τεχνικών.
- (273) Τα μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA που περιγράφηκαν στο κεφάλαιο 4.3 ανωτέρω εμπίπτουν στις κατηγορίες αυτές.
- (274) Στόχος των επίμαχων μέτρων ήταν η διάδοση γενικών γνώσεων μέσω της οργάνωσης έργων γενικής πληροφόρησης. Εστίαζαν δε στην παροχή πρακτικών πληροφοριών στους πελάτες και δεν τους παρότρυναν να αγοράσουν ένα συγκεκριμένο προϊόν.
- (275) Συνεπώς, τα μέτρα ήταν σύμφωνα με την πρακτική την οποία εφάρμοζε τη δεδομένη χρονική στιγμή η Επιτροπή, που θεωρούσε εύλογο τον επιδιωκόμενο στόχο. Η ένταση της ενίσχυσης που ανερχόταν σε ποσοστό 100 % συμμορφωνόταν επίσης με τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που θεωρούνταν κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή ότι ήταν αναλογική σε σχέση με τον εν λόγω στόχο και τον περιορισμένο αρνητικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και στις εμπορικές συναλλαγές.
- (276) Η ενίσχυση για προώθηση με την ευρύτερη έννοια κατά την περίοδο 1995-1999 ήταν σύμφωνη με την εδραιωμένη πρακτική της Επιτροπής τη δεδομένη χρονική στιγμή και η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εν λόγω μέτρα ήταν συνεπώς συμβιβάσιμα με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ].

8.4.2. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995-1999

- (277) Όσον αφορά την ενίσχυση για τεχνική βοήθεια και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε σχέση με την κατάρτιση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι υπηρεσίες αυτές συνιστούσαν μια μορφή «ήπιας ενίσχυσης» για την επίτευξη ενός στόχου κοινού συμφέροντος και ήταν αναλογικές (δεδομένου ιδίως ότι δεν επηρέαζαν τους όρους του ανταγωνισμού σε σημαντικό βαθμό), και συνεπώς ότι ήταν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά.
- (278) Μπορεί να θεωρηθεί ότι τα μέτρα που περιγράφηκαν στο κεφάλαιο 4.3 αποτελούσαν τέτοιου είδους ήπια ενίσχυση η οποία, σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική της Επιτροπής τη δεδομένη χρονική στιγμή, θεωρούνταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

⁽⁸⁹⁾ Βλέπε εν προκειμένω, για παράδειγμα, αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις N 570/1998 (αναφέρθηκε ήδη στην αιτιολογική σκέψη 41 ανωτέρω), N 662/1998 [απόφαση της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 1999, SG(99) D/3095] και C(1999) 4227 [απόφαση της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1999, σχετικά με το μέτρο το οποίο η Γερμανία σχεδιάζει να εφαρμόσει για την προώθηση γεωργικών προϊόντων της περιφέρειας Mecklenburg-Vorpommern (EE L 37 της 12.2.2000, σ. 31)]. Για τους σκοπούς της εκτίμησης στο πλαίσιο του παρόντος τμήματος, η Επιτροπή παραπέμπει στην εκτίμηση που διενεργήθηκε στο πλαίσιο των προαναφερθεισών αποφάσεων.

- (279) Όσον αφορά τα μέτρα ελέγχου για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το επίπεδο ποιότητας ή τα πρότυπα ιχνηλασιμότητας του κλάδου, η Επιτροπή, ακολουθώντας την προσέγγιση που κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη στην επιστολή σχετικά με την κτηνοτροφία ⁽⁹⁰⁾, επέτρεπε συστηματικά τη χορήγηση ενισχύσεων σε ποσοστό έως και 100 % του κόστους των υποχρεωτικών ελέγχων. Αυτό βασιζόταν και πάλι στην ιδέα ότι αυτού του είδους η ενίσχυση αποσκοπούσε στην υλοποίηση ενός στόχου κοινού συμφέροντος και ήταν αναλογική, με δεδομένο ιδίως τον περιορισμένο αρνητικό αντίκτυπο που είχε αυτού του είδους η έμμεση στήριξη στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές.
- (280) Όσον αφορά τα εν λόγω μέτρα, ζητήθηκε από τις αυστριακές αρχές να διευκρινίσουν αν οι έλεγχοι της AMA είναι υποχρεωτικοί ή όχι και, εάν όχι, να αναφέρουν αν τηρείται το όριο έντασης των ενισχύσεων.
- (281) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 30 Απριλίου 2014, οι αυστριακές αρχές απάντησαν ότι οι εν λόγω έλεγχοι είναι υποχρεωτικοί σύμφωνα με τις εκτελεστικές νομικές πράξεις για την AMA και ότι τηρείται το όριο έντασης της ενίσχυσης.
- (282) Συνεπώς, πληρούνται οι προϋποθέσεις για το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης.

8.5. ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2006

- (283) Οι δραστηριότητες που αφορούσαν την ανάπτυξη συστημάτων ποιότητας και ελέγχων ποιότητας ήταν επιλέξιμες για ενίσχυση τόσο σε σχέση με το σήμα βιολογικών προϊόντων όσο και σε σχέση με το σήμα ποιότητας. Αυτό συνιστά ενίσχυση για την παραγωγή και την εμπορία προϊόντων ποιότητας που πρέπει να υποβληθεί σε εκτίμηση βάσει του σημείου 13 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.

Εφαρμοστέοι κανόνες

- (284) Στο σημείο 13 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006 ορίζονται οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων θα μπορούσαν να χορηγούνται ενισχύσεις για την ενθάρρυνση της παραγωγής και εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.
- (285) Σύμφωνα με το σημείο 13.2 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006, στήριξη μπορούσε να χορηγηθεί, μεταξύ άλλων, για την κάλυψη του κόστους παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, για τεχνικές μελέτες, μελέτες σκοπιμότητας και σχεδιασμού και δραστηριότητες έρευνας της αγοράς, καθώς και για την καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας. Στην περίπτωση των ΜΜΕ, το κόστος δεν μπορούσε να υπερβαίνει τα 100 000 EUR ανά δικαιούχο σε διάστημα τριών ετών ή το 50 % των επιλέξιμων δαπανών, εάν το ποσό αυτό ήταν υψηλότερο. Για μεγάλες επιχειρήσεις, ίσχυε αποκλειστικά το πρώτο όριο.
- (286) Όπως διευκρινίζεται στο σημείο 13.3 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006, η Επιτροπή έκρινε ότι καμία ενίσχυση δεν θα έπρεπε να χορηγείται για τους συνήθεις ελέγχους ποιότητας που εκτελούνται από τον παρασκευαστή. Ενίσχυση θα μπορούσε να χορηγηθεί μόνο σε σχέση με τους ελέγχους που εκτελούνται από ή για λογαριασμό τρίτων, όπως οι ρυθμιστικές αρχές ή οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για την επίβλεψη της χρήσης των σημάτων. Στο σημείο 13.4 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006 προβλεπόταν ότι η ενίσχυση για ελέγχους των μεθόδων βιολογικής παραγωγής που διενεργούνται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 επιτρεπόταν σε ποσοστό έως 100 % των πραγματικών δαπανών.
- (287) Στο σημείο 13.5 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006 οριζόταν ότι ενισχύσεις μπορούσαν να χορηγούνται σε αρχικό ποσοστό μέχρι 100 % του κόστους των ελέγχων που διενεργούνται από οργανισμούς αρμόδιους για την επίβλεψη της χρήσης σημάτων ποιότητας καθώς και σημάτων στο πλαίσιο αναγνωρισμένων συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας. Οι ενισχύσεις αυτές έπρεπε να μειώνονται προοδευτικά, έτσι ώστε να έχουν καταργηθεί το έβδομο έτος από την καθιέρωσή τους.

Εκτίμηση

- (288) Η ενίσχυση για τις δαπάνες κατάρτισης και διανομής των εγγράφων διασφάλισης ποιότητας και η ανάπτυξη των συστημάτων πληροφορικής στο πλαίσιο της AMA Marketing προοριζόταν να χρηματοδοτήσει το διοικητικό κόστος της AMA Marketing (ενός δημόσιου φορέα, και όχι οικονομικού φορέα) και συνεπώς δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση για την παραγωγή, τη διανομή ή την εμπορική προώθηση προϊόντων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης.

⁽⁹⁰⁾ Πρόταση καταλλήλων μέτρων όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη στον τομέα της κτηνοτροφίας και των κτηνοτροφικών προϊόντων. Αριθ. S/75/29416 της 29 Σεπτεμβρίου 1975.

- (289) Όπως περιγράφηκε στην αιτιολογική σκέψη 98, η ενίσχυση για ελέγχους ποιότητας ήταν διαθέσιμη για εξωτερικούς ελέγχους που διενεργούνταν από φορείς που επελέγησαν για τον σκοπό αυτόν, υπό την προϋπόθεση της χρήσης του σήματος βιολογικών προϊόντων ή του σήματος ποιότητας. Οι έλεγχοι αναφορικά με τη χρήση του σήματος βιολογικών προϊόντων και του σήματος ποιότητας επιδοτήθηκαν σε ποσοστό 100 %, ενώ το κόστος των συνήθων ελέγχων το ανέλαβαν οι κάτοχοι των αδειών και, συνεπώς, δεν επιδοτήθηκε.
- (290) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι η ενίσχυση για ελέγχους ποιότητας δεν υπερέβη ποτέ το όριο των 100 000 EUR ανά δικαιούχο σε μια τριετία. Συνεπώς, πληρούνταν οι προϋποθέσεις του σημείου 13.2 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.
- (291) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012 και στις 30 Απριλίου 2014, οι αυστριακές αρχές δεν παρείχαν επαρκείς πληροφορίες για την εκτίμηση των προϋποθέσεων των σημείων 13.3, 13.4 και 13.5 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.
- (292) Ως εκ τούτου, στο αίτημά της για παροχή πληροφοριών της 17 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή ζήτησε εκ νέου πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το μέτρο αυτό. Στην απάντησή της του Φεβρουαρίου του 2015, η Αυστρία επιβεβαίωσε ότι:
- α) η ενίσχυση δεν χορηγήθηκε για τους συνήθεις ελέγχους ποιότητας που εκτελέστηκαν από τον παρασκευαστή (σημείο 13.3 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006).
- β) η ενίσχυση χορηγήθηκε μόνο σε σχέση με τους ελέγχους που εκτελέστηκαν από ή για λογαριασμό τρίτων, όπως οι ρυθμιστικές αρχές ή οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για την επίβλεψη της χρήσης των σημάτων (σημείο 13.3 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006).
- γ) η ενίσχυση χορηγήθηκε για ελέγχους των μεθόδων βιολογικής παραγωγής που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 σε ποσοστό έως 100 % των πραγματικών δαπανών (σημείο 13.4 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006).
- (293) Στις προηγούμενες παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012 και στις 30 Απριλίου 2014, οι αυστριακές αρχές είχαν ήδη επιβεβαιώσει ότι οι ενισχύσεις παρουσίαζαν προοδευτική μείωση και καταργήθηκαν εντελώς το 2009. Συνεπώς, δεδομένου ότι οι κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006 προβλέπουν προοδευτική μείωση της ενίσχυσης, οι προϋποθέσεις του σημείου 13.5 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006 πληρούνταν για όλα τα μέτρα που χορηγήθηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006.
- (294) Ωστόσο, δεδομένου ότι οι εν λόγω ενισχύσεις χορηγήθηκαν επίσης μετά την 1η Ιανουαρίου 2007 (δηλαδή κατά τα έτη 2007 και 2008), για την περίοδο αυτή ισχύουν οι κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013.
- (295) Όσον αφορά τη δεύτερη νομική πράξη, οι προϋποθέσεις, σε σύγκριση με τις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006, μεταβλήθηκαν από δύο απόψεις: ο κατάλογος των ειδών ενισχύσεων υποβλήθηκε σε περαιτέρω επεξεργασία ⁽⁹¹⁾ και αυτό το είδος ενισχύσεων ήταν διαθέσιμο μόνο σε παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα ⁽⁹²⁾.
- (296) Ως εκ τούτου, τα μέτρα αυτά προς όφελος των παραγωγών του πρωτογενούς τομέα που συνεχίστηκαν μετά το 2007 πληρούν τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013 και είναι συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά.
- (297) Ωστόσο, οι ενισχύσεις που δόθηκαν σε επιχειρήσεις μεταποίησης και εμπορίας πρέπει να υποβληθούν σε εκτίμηση σύμφωνα με το σημείο 99 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013. Συνεπώς, γίνεται αναφορά στην εκτίμηση στην ενότητα 8.6.2 κατωτέρω.
- (298) Τέλος, όσον αφορά την εισαγωγή του συστήματος διασφάλισης ποιότητας ISO 9002 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 99), στην αιτιολογική σκέψη 203 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να αναφέρουν αν το εν λόγω μέτρο εφαρμόζοταν και μετά το 1999. Εάν η απάντηση στο ερώτημα αυτό ήταν καταφατική, οι αυστριακές αρχές θα έπρεπε να αποδείξουν ότι το μέτρο πληρούσε τις προϋποθέσεις του σημείου 13 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.
- (299) Στην απάντησή της του Φεβρουαρίου του 2015, η Αυστρία δήλωσε ότι ούτε το πρότυπο ISO 9001:1994 ούτε καμία άλλη πιστοποίηση δεν υπήρξε ποτέ υποχρεωτική σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την AMA (σήμα ποιότητας ή σήμα βιολογικών προϊόντων). Επιπλέον, οι αυστριακές αρχές υποστηρίζουν ότι και το σύστημα διασφάλισης ποιότητας ISO 9002 δεν ήταν ούτε απαιτούμενο ούτε εφαρμοστέο.

⁽⁹¹⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 304 κατωτέρω.

⁽⁹²⁾ Βλέπε λεπτομερή ανάλυση του κεφαλαίου IV.I των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013 στο τμήμα 8.6 κατωτέρω.

- (300) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η ενίσχυση για προϊόντα ποιότητας που χορηγήθηκε κατά την περίοδο 2000-2006 πληροί τις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τη διαφήμιση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση ήταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

8.6. ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2007 ΕΩΣ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

- (301) Αυτού του είδους οι ενισχύσεις πρέπει να υποβληθούν σε εκτίμηση σύμφωνα με το κεφάλαιο IV.I των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013.

8.6.1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ

- (302) Σύμφωνα με το σημείο 98 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013, η Επιτροπή μπορούσε να κηρύσσει τις κρατικές ενισχύσεις για την ενθάρρυνση της παραγωγής ποιοτικών γεωργικών προϊόντων, οι οποίες χορηγούνται στους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα, συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ], εφόσον πληρούσαν όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής⁽⁹³⁾.
- (303) Στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 προβλεπόταν ότι οι ενισχύσεις ήταν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ] εφόσον χορηγούνταν για την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών που απαριθμούνται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 και πληρούσαν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.
- (304) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, οι ενισχύσεις για την ενθάρρυνση της παραγωγής γεωργικών προϊόντων ποιότητας θα μπορούσαν να καλύπτουν ποσοστό έως και 100 % των επιλέξιμων δαπανών, μεταξύ άλλων:
- α) για δραστηριότητες έρευνας της αγοράς, επιμόρφωσης και σχεδιασμού προϊόντος (συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας αιτήσεων αναγνώρισης γεωγραφικών ενδείξεων και ονομασιών προέλευσης ή έκδοσης πιστοποιητικών ιδιοτυπίας)· για τέλη που εισπράττουν οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί πιστοποίησης για την πρώτη πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας και ανάλογων συστημάτων·
 - β) για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας, όπως οι σειρές διεθνών προτύπων ISO 9000 ή 14000, συστημάτων που βασίζονται στην ανάλυση κινδύνων και τα κρίσιμα σημεία ελέγχου (HACCP), συστημάτων ιχνηλασιμότητας, συστημάτων για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων αυθεντικότητας και εμπορίας ή συστημάτων περιβαλλοντικού ελέγχου·
 - γ) για υποχρεωτικούς ελέγχους που διενεργούνται σύμφωνα με την κοινοτική ή εθνική νομοθεσία από αρμόδιες αρχές ή για λογαριασμό τους, εκτός εάν η κοινοτική νομοθεσία ορίζει ότι το κόστος αυτό βαρύνει τις επιχειρήσεις·
 - δ) μέχρι τα μέγιστα ποσά στήριξης που ορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 32 του εν λόγω κανονισμού.
- (305) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, η ενίσχυση μπορούσε να χορηγείται μόνο σε σχέση με το κόστος των υπηρεσιών που παρέχονται από τρίτους και/ή των ελέγχων που διενεργούνται από ή για λογαριασμό τρίτων, όπως οι αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές ή οι εξουσιοδοτημένοι από αυτές φορείς ή ανεξάρτητοι οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο και την εποπτεία της χρήσης των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης, των σημάτων βιολογικής καλλιέργειας ή των σημάτων ποιότητας, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω ονομασίες και σημάneos είναι σύμφωνες με την κοινοτική νομοθεσία. Η ενίσχυση δεν μπορούσε να χορηγείται σε σχέση με επενδυτικές δαπάνες.
- (306) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, η ενίσχυση δεν μπορούσε να χορηγείται για την κάλυψη του κόστους των ελέγχων που διενεργούνται από τον ίδιο τον κάτοχο της εκμετάλλευσης ή τον παραγωγό ή όταν η κοινοτική νομοθεσία προέβλεπε ότι το κόστος ελέγχου βαρύνει τους παραγωγούς, χωρίς να προσδιορίζει το πραγματικό ύψος των επιβαρύνσεων.
- (307) Στο άρθρο 14 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 οριζόταν ότι, εξαιρουμένων των ενισχύσεων της παραγράφου 2 στοιχείο στ) του εν λόγω κανονισμού, η ενίσχυση έπρεπε να χορηγείται σε είδος μέσω επιδοτούμενων υπηρεσιών και δεν μπορούσε να περιλαμβάνει άμεσες χρηματικές πληρωμές προς τους παραγωγούς.

⁽⁹³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 (ΕΕ L 358 της 16.12.2006, σ. 3).

- (308) Όλοι όσοι είναι επιλέξιμοι στην εξεταζόμενη περιοχή έπρεπε να έχουν πρόσβαση στην ενίσχυση, υπό αντικειμενικά καθορισμένους όρους. Εάν οι υπηρεσίες παρέχονταν από ομάδες παραγωγών ή άλλες οργανώσεις αμοιβαίας υποστήριξης, η ιδιότητα του μέλους αυτών των οργανώσεων δεν έπρεπε να αποτελεί όρο για την πρόσβαση στις υπηρεσίες και η συνεισφορά για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών έπρεπε να περιορίζεται αναλογικά στο κόστος της παροχής της υπηρεσίας (άρθρο 14 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006).
- (309) Σύμφωνα με το σημείο 100 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013, η Επιτροπή δεν ενέκρινε κρατικές ενισχύσεις προς όφελος μεγάλων επιχειρήσεων για την κάλυψη των δαπανών τους.
- (310) Οι πλέον ουσιώδεις προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013 για το συμβιβασίμο των ενισχύσεων προς τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα δεν έχουν μεταβληθεί σε σύγκριση με τις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006 που περιγράφηκαν ανωτέρω. Γίνεται αναφορά στην εκτίμηση στην ενότητα 8.5.
- (311) Οι ουσιώδεις μεταβολές σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο συνδέονταν με το γεγονός ότι η ενίσχυση έπρεπε να χορηγείται σε είδος (μέσω επιδοτούμενων υπηρεσιών) και ότι έπρεπε να είναι προσβάσιμη σε όλους όσοι ήταν επιλέξιμοι στην εξεταζόμενη περιοχή, υπό αντικειμενικά καθορισμένους όρους. Οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις πληρούνταν.
- (312) Συνεπώς, η ενίσχυση για προϊόντα ποιότητας των παραγωγών του πρωτογενούς τομέα είναι σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή είναι συμβιβασίμη με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ].

8.6.2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

Εφαρμοστέοι κανόνες

- (313) Σύμφωνα με το σημείο 99 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013, η Επιτροπή μπορούσε να κηρύσσει τις κρατικές ενισχύσεις για την ενθάρρυνση της παραγωγής και εμπορίας ποιοτικών γεωργικών προϊόντων, οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, συμβατές με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ), εφόσον πληρούσαν όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής⁽⁹⁴⁾.
- (314) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής⁽⁹⁵⁾ (ΓΚΑΚ 2008-2013), ο οποίος στο άρθρο 43 προβλέπει ότι οι παραπομπές στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 θα πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Όπως ορίζει το σχετικό άρθρο 45, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 άρχισε να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, δηλαδή στις 29 Αυγούστου 2008. Κατά συνέπεια, για το διάστημα μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2007 και 28ης Αυγούστου 2008 για τη συγκεκριμένη ενίσχυση ίσχυε το άρθρο 5 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 και, μετά την εν λόγω ημερομηνία, τέθηκε σε εφαρμογή το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008.
- (315) Όσον αφορά τις ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες, με τα εν λόγω άρθρα ορίζονται οι ίδιες προϋποθέσεις: ενισχύσεις μπορούσαν να χορηγηθούν προς ΜΜΕ, το κόστος παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικούς συμβούλους ήταν επιλέξιμο, η ένταση των ενισχύσεων δεν μπορούσε να υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών των υπηρεσιών και οι εν λόγω υπηρεσίες δεν μπορούσαν να αποτελούν συνεχόμενη ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.
- (316) Επιπλέον, όσον αφορά τόσο την πρωτογενή παραγωγή όσο και τη μεταποίηση και εμπορία, σύμφωνα με το άρθρο 101 των κατευθυντήριων γραμμών, η ενίσχυση για επενδύσεις που είναι αναγκαίες για την αναβάθμιση των παραγωγικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που είναι αναγκαίες για τη διαχείριση του συστήματος τεκμηρίωσης και για την εκτέλεση ελέγχων διαδικασιών και προϊόντων, μπορούσε να χορηγείται μόνο σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται για τις επενδυτικές ενισχύσεις στις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013.
- (317) Εν προκειμένω, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή εξέφρασε ορισμένες αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση με τις εν λόγω προϋποθέσεις που διέφεραν από τις απαιτήσεις που ορίζονταν στις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006.

⁽⁹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33).

⁽⁹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ'εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3).

(318) Ειδικότερα, η Επιτροπή επέστησε την προσοχή των αυστριακών αρχών στις ακόλουθες ουσιώδεις τροποποιήσεις:

- α) στις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013, η ενίσχυση για τον έλεγχο των μεθόδων βιολογικής παραγωγής που διενεργείται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 και η ενίσχυση για τους ελέγχους που διενεργούνται από άλλους φορείς αρμόδιους για την επίβλεψη της χρήσης σημάτων ποιότητας και σημάτων στο πλαίσιο αναγνωρισμένων συστημάτων διασφάλισης ποιότητας δεν θεωρούνταν πλέον συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά.
- β) Επίσης, επιστήθηκε ιδιαίτερα η προσοχή στις απαιτήσεις που ορίζονταν στο άρθρο 14 παράγραφοι 5 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006. Σύμφωνα με αυτά τα άρθρα, οι υπηρεσίες έπρεπε να παρέχονται σε είδος και να βασίζονται σε αντικειμενικά καθορισμένους όρους προς όλες τις επιχειρήσεις που ήταν επιλέξιμες στην εξεταζόμενη περιοχή.
- γ) Μια ακόμα σημαντική τροποποίηση σε σύγκριση με τις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006 αφορά τη διαφοροποίηση μεταξύ της πρωτογενούς παραγωγής και της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Όσον αφορά τη μεταποίηση και εμπορία, από το 2007 επιτρεπόταν η χορήγηση ενίσχυσης μόνο προς ΜΜΕ, το πεδίο εφαρμογής των επιλέξιμων δαπανών περιορίστηκε στις συμβουλευτικές και άλλες υπηρεσίες και η ένταση της ενίσχυσης μειώθηκε στο 50 %. Επιπλέον, η ενίσχυση προς μεγάλες εταιρείες για τον τομέα πρωτογενούς παραγωγής δεν μπορούσε να κρυχθεί συμβιβάσιμη.

Εκτίμηση

- (319) Από τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες στο στάδιο της διαδικασίας προκαταρκτικής εξέτασης, δεν ήταν σαφές αν το 2007 οι αυστριακές αρχές ευθυγράμμισαν τα υπό εξέταση μέτρα με τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013. Συνεπώς, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να υποβάλουν επιπλέον πληροφορίες προκειμένου να αποδείξουν ότι κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2007 τα μέτρα στήριξης της ποιότητας συμμορφώνονταν με τους νέους κανόνες που ίσχυαν από την 1η Ιανουαρίου 2007.
- (320) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές ισχυρίστηκαν ότι η υποχρέωση προσαρμογής στους νέους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις ίσχυε από την 1η Ιανουαρίου 2008 και όχι από την 1η Ιανουαρίου 2007, όπως επισημάνθηκε από την Επιτροπή (βλέπε επίσης αιτιολογικές σκέψεις 172-173). Ως εκ τούτου, οι αυστριακές αρχές δεν υπέβαλαν περαιτέρω πληροφορίες για την εκτίμηση του συμβιβάσιμου. Στο αίτημα για παροχή πληροφοριών της 19ης Φεβρουαρίου 2014, η Επιτροπή κάλεσε εκ νέου τις αυστριακές αρχές να παράσχουν τις αναγκαίες πληροφορίες εν προκειμένω. Στην απάντησή τους της 30ής Απριλίου 2014, οι αυστριακές αρχές υποστήριξαν την άποψη την οποία είχαν εκφράσει και στις παρατηρήσεις που είχαν υποβάλει στο παρελθόν και δεν προσκόμισαν περισσότερες πληροφορίες για την εκτίμηση του συμβιβάσιμου.
- (321) Στο αίτημα για παροχή πληροφοριών της 17ης Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή κάλεσε εκ νέου τις αυστριακές αρχές να παράσχουν τις αναγκαίες πληροφορίες για εκτίμηση του συμβιβάσιμου των μέτρων ποιότητας. Οι αυστριακές αρχές επανέλαβαν ότι η υποχρέωση προσαρμογής στους νέους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις ίσχυε από την 1η Ιανουαρίου 2008 και όχι από την 1η Ιανουαρίου 2007.
- (322) Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι, αντίθετα προς τα όσα ισχυρίζονται οι αυστριακές αρχές, η υποχρέωση προσαρμογής του καθεστώτος στους νέους κανόνες ίσχυε από την 1η Ιανουαρίου 2007 και όχι από την 1η Ιανουαρίου 2008.
- (323) Κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος των νέων κανόνων (δηλαδή την 1η Ιανουαρίου 2007), η υπόθεση T-375/04 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 22) που οδήγησε στην ακύρωση της απόφασης NN 34A/2000 της Επιτροπής της 30ής Ιουνίου 2004 της Επιτροπής εκκρεμούσε. Η μετέπειτα ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής στις 18 Νοεμβρίου 2009 είχε αναδρομική ισχύ.
- (324) Ως εκ τούτου, η Αυστρία δεν μπορούσε να βασιστεί στην απόφαση αυτή για να θεωρήσει ότι η ενίσχυση αποτελούσε υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων κατά την έννοια του σημείου 196 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013.
- (325) Επιπλέον, σύμφωνα με την πάγια νομολογία:

«κατ' ουσίαν, [...] η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του δικαιούχου της ενισχύσεως δεν μπορεί να δημιουργηθεί από απόφαση της Επιτροπής δεχόμενη ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την κοινή αγορά, αφενός μεν, σε περίπτωση κατά την οποία η απόφαση αυτή προσβλήθηκε εμπροθέσμως και ακυρώθηκε ακολούθως από το κοινοτικό δικαστήριο, αφετέρου δε, καθόσον δεν έχει εκπνεύσει η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής ή, σε περίπτωση κατά την οποία ασκήθηκε προσφυγή, καθόσον δεν έχει αποφανθεί οριστικά το κοινοτικό δικαστήριο⁽⁹⁶⁾».

⁽⁹⁶⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-1/09, *Centre d'exportation du livre français (CELF) και Ministre de la Culture et de la Communication κατά Société internationale de diffusion et d'édition (SIDE)*, ECLI:EU:C:2010:136, σκέψη 45.

- (326) Μολονότι τα μέτρα που καλύπτονται σε αυτό το τμήμα είχαν κηρυχθεί συμβιβάσιμα μέσω της απόφασης NN 34A/2000 της 30ής Ιουνίου 2004 της Επιτροπής, βάσει της απόφασης αυτής δεν δημιουργήθηκε εύλογη εμπιστοσύνη, ούτε στο επίπεδο των δικαιούχων ούτε στο επίπεδο του κράτους μέλους. Ήδη από τις 17 Σεπτεμβρίου 2004 είχε υποβληθεί προσφυγή ακύρωσης, η οποία και εκκρεμούσε κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των νέων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Ως εκ τούτου, λόγω της εκκρεμής προσφυγής ακύρωσης, οι αυστριακές αρχές θα έπρεπε να είχαν εφαρμόσει τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013 από την 1η Ιανουαρίου 2007.
- (327) Όπως προαναφέρθηκε, οι κανόνες που αφορούν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων έχουν μεταβληθεί ουσιαστικά στις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013. Εφόσον οι αυστριακές αρχές δεν προέβησαν σε καμία προσαρμογή, τα μέτρα για τα βιολογικά προϊόντα, τις μεγάλες επιχειρήσεις και τα μέτρα πέραν των υπηρεσιών σε είδος (όπως περιγράφηκαν στην αιτιολογική σκέψη 318) δεν ήταν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εν λόγω μέτρα ενίσχυσης ήταν ασυμβίβαστα με την κοινή αγορά. Τα λοιπά μέτρα [δηλαδή εκείνα που δεν αφορούν βιολογικά προϊόντα, μεγάλες επιχειρήσεις και τα μέτρα πέραν των υπηρεσιών σε είδος ⁽⁹⁷⁾] συμμορφώνονταν με τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013 και, συνεπώς, ήταν συμβιβάσιμα με την κοινή αγορά.

8.7. ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2000 ΕΩΣ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006

- (328) Η ενίσχυση για τεχνική υποστήριξη για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 πρέπει να εκτιμηθεί σύμφωνα με το σημείο 14 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006. Σύμφωνα με το σημείο 14.1 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, αυτού του είδους οι ενισχύσεις θεωρούνταν από την Επιτροπή «ήπιες ενισχύσεις» που συνέβαλαν στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της γεωργίας στην Κοινότητα, ενώ είχαν πολύ περιορισμένες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό. Ενίσχυση μπορούσε να χορηγηθεί για ποσοστό έως 100 % του κόστους προκειμένου να καλυφθούν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες δραστηριότητες: διοργάνωση διαγωνισμών, εκθέσεων και πανηγύρων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για το κόστος συμμετοχής στις εκδηλώσεις αυτές· και άλλες δραστηριότητες για τη διάδοση νέων τεχνικών, όπως είναι εύλογα πιλοτικά έργα μικρής κλίμακας ή έργα επίδειξης.
- (329) Το συνολικό ποσό της παρεχόμενης στήριξης δεν μπορούσε να υπερβαίνει τα 100 000 EUR σε διάστημα τριών ετών ανά δικαιούχο ή, στην περίπτωση των ΜΜΕ, το 50 % του επιλέξιμου κόστους, εάν το ποσό αυτό ήταν υψηλότερο (σημείο 14.3 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006). Αυτού του είδους η ενίσχυση έπρεπε να είναι διαθέσιμη σε όλους όσους είναι επιλέξιμοι στη συγκεκριμένη περιοχή με βάση αντικειμενικά οριζόμενα κριτήρια (σημείο 14.2 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006).

8.7.1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΗΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2000 ΕΩΣ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006

- (330) Όσον αφορά τα σήματα βιολογικών προϊόντων και ποιότητας, χορηγήθηκε ενίσχυση για έργα γενικής πληροφόρησης, δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων για τη διάδοση γενικών γνώσεων σχετικά με τα σήματα και για διαγωνισμούς ποιότητας (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 100-103). Τα μέτρα αυτά δεν ενθάρρυναν τους πελάτες να αγοράσουν ένα συγκεκριμένο προϊόν. Ως εκ τούτου, αντί να αποτελούν διαφημιστικά μέτρα, συνιστούσαν γενικά προωθητικά μέτρα και ήπιες ενισχύσεις που εμπίπτουν στο σημείο 14 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.
- (331) Τα μέτρα πληροφόρησης εμπίπτουν στον τομέα της διάδοσης γνώσεων σχετικά με νέες τεχνικές. Εξ ορισμού, τέτοιου είδους γενικά μέτρα ενέχουν όφελος για όλους τους παραγωγούς που χρησιμοποιούν τα σήματα.
- (332) Η ενίσχυση για την κάλυψη του κόστους για μέτρα τεχνικής υποστήριξης εμπίπτει στο σημείο 14.1 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006. Στις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων NN 34A/2000, οι αυστριακές αρχές διευκρίνισαν ότι η εν λόγω ενίσχυση δεν υπερέβη ποτέ το ποσό των 100 000 EUR ανά δικαιούχο σε διάστημα τριών ετών (βλέπε αιτιολογική σκέψη 109). Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν πληροφορίες που θα αποδεικνυαν ότι οι ανωτέρω διασφαλίσεις είχαν όντως τηρηθεί. Επιπλέον, τους ζητήθηκε να αναφέρουν αν πληρούνταν οι απαιτήσεις που ορίζονταν στα σημεία 14.2 και 14.3 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006 και σε σχέση με την περίοδο 2000-2001 ⁽⁹⁸⁾.
- (333) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι η ενίσχυση για τα εν λόγω μέτρα δεν υπερέβη ποτέ το όριο των 100 000 EUR ανά δικαιούχο σε διάστημα τριών ετών. Συνεπώς, καλυπτόταν η προϋπόθεση του σημείου 14.3 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.

⁽⁹⁷⁾ Σε αντίθεση με το προηγούμενο νομικό πλαίσιο, αυτές οι κατηγορίες δεν ήταν πλέον επιλέξιμες στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013. Βλέπε αιτιολογική σκέψη 318.

⁽⁹⁸⁾ Όσον αφορά την περίοδο αναφοράς για την οποία έπρεπε να παρασχεθούν πληροφορίες, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να λάβουν υπόψη τα σχόλια που συμπεριλήφθηκαν στην αιτιολογική σκέψη 243 ανωτέρω όσον αφορά την ύπαρξη (ή τη μη ύπαρξη) μεταβατικής περιόδου.

- (334) Όσον αφορά τις προϋποθέσεις του σημείου 14.2 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006, η Επιτροπή κάλεσε τις αυστριακές αρχές, στο πλαίσιο νέου αιτήματος για παροχή πληροφοριών στις 17 Δεκεμβρίου 2014, να παράσχουν τις πληροφορίες που ήταν απαραίτητες για τη διενέργεια εκτίμησης του συμβιβάσιμου.
- (335) Στην απάντησή τους στις 25 Φεβρουαρίου 2015, οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι το καθεστώς ήταν ανοιχτό σε όλους όσοι ήταν επιλέξιμοι στη συγκεκριμένη περιοχή υπό αντικειμενικά καθορισμένους όρους. Συνεπώς, καλυπτόταν η προϋπόθεση του σημείου 14.2 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.
- (336) Ως εκ τούτου, η ενίσχυση τεχνικής υποστήριξης συμμορφωνόταν με τους όρους που προβλέπονταν στις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006 και η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση ήταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ].

8.7.2. ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2000 ΕΩΣ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004 ⁽⁹⁹⁾

- (337) Η ενίσχυση για την κάλυψη του κόστους των μέτρων τεχνικής υποστήριξης σχετικά με τα γενικής φύσεως προϊόντα που περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις 104-107 εμπίπτει στο σημείο 14.1 (τέταρτη περίπτωση) των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006. Όσον αφορά τις προϋποθέσεις των σημείων 14.2 και 14.3, κατά τον χρόνο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή δεν διέθετε καθόλου πληροφορίες σχετικά με την περίοδο αυτή βάσει των οποίων να είναι σε θέση να εκτιμήσει κατά πόσον πληρούνταν οι εν λόγω προϋποθέσεις. Έτσι, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να υποβάλουν τις αναγκαίες πληροφορίες.
- (338) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι η ενίσχυση για τα εν λόγω μέτρα δεν υπερέβη ποτέ το όριο των 100 000 EUR ανά δικαιούχο σε διάστημα τριών ετών. Συνεπώς, καλυπτόταν η προϋπόθεση του σημείου 14.3 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.
- (339) Όσον αφορά την προϋπόθεση του σημείου 14.2 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006 σχετικά με την ενίσχυση που είναι διαθέσιμη σε όλους όσοι είναι επιλέξιμοι στη συγκεκριμένη περιοχή, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται διότι τα μέτρα τεχνικής υποστήριξης αφορούσαν γενικές πληροφορίες για τα προϊόντα. Συνεπώς, καλυπτόταν η προϋπόθεση του σημείου 14.2 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006.
- (340) Ως εκ τούτου, η ενίσχυση τεχνικής υποστήριξης πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονταν στις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή ήταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ).

8.8. ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2007 ΕΩΣ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

8.8.1. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Ενίσχυση για παραγωγούς του πρωτογενούς γεωργικού τομέα

- (341) Σύμφωνα με το σημείο 103 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013, η Επιτροπή μπορούσε να κηρύσσει τις κρατικές ενισχύσεις για την παροχή τεχνικής υποστήριξης, οι οποίες χορηγούνται στους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα, συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ], εφόσον πληρούσαν όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.
- (342) Σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, η ενίσχυση ήταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ] εφόσον παρεχόταν για την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών για τις δραστηριότητες τεχνικής υποστήριξης που απαριθμούνται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 και πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.
- (343) Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 όσον αφορά τη διοργάνωση και συμμετοχή σε φόρα ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, διαγωνισμούς, εμπορικές εκθέσεις και πανηγύρεις, ενίσχυση θα μπορούσε να χορηγηθεί για τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες: τα έξοδα συμμετοχής, τα έξοδα μετακίνησης, το κόστος δημοσιεύσεων, το μίσθωμα των εκθεσιακών χώρων και συμβολικά βραβεία που απονέμονται στο πλαίσιο διαγωνισμών, αξίας μέχρι 250 ευρώ ανά βραβείο και νικητή.

⁽⁹⁹⁾ Τα γενικής φύσεως μέτρα μετά το έτος 2004 καλύπτονταν από την απόφαση Ν 239/2004 της Επιτροπής (βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 10 ανωτέρω). Η απόφαση αυτή δεν επηρεάστηκε από τις αποφάσεις του Δικαστηρίου που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 22 και επόμενες.

- (344) Το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 επέτρεπε την παροχή ενίσχυσης για την κάλυψη των δαπανών που σχετίζονται με την εκλαίκευση της επιστημονικής γνώσης και τεκμηριωμένες πληροφορίες για συστήματα ποιότητας ανοικτά σε προϊόντα άλλων χωρών (χωρίς να κατονομάζονται μεμονωμένες επιχειρήσεις, εμπορικά σήματα ή προέλευση).
- (345) Με το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 επιτρέπονταν οι ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους δημοσιεύσεων, όπως κατάλογοι ή δικτυακοί τόποι που παρέχουν τεκμηριωμένες πληροφορίες για παραγωγούς από συγκεκριμένη περιοχή ή παραγωγούς συγκεκριμένου προϊόντος, υπό τον όρο ότι οι πληροφορίες και η παρουσίαση παραμένουν ουδέτερες και ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί έχουν ίσες ευκαιρίες να περιληφθούν στις δημοσιεύσεις.
- (346) Με το άρθρο 15 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 επιτρεπόταν η χορήγηση ενίσχυσης για τεχνική υποστήριξη σε ποσοστό έως 100 % των δαπανών, εφόσον πληρούνταν οι ακόλουθες προϋποθέσεις: η ενίσχυση έπρεπε να χορηγείται σε είδος μέσω επιδοτούμενων υπηρεσιών και δεν έπρεπε να περιλαμβάνει άμεσες χρηματικές πληρωμές σε παραγωγούς· όλοι όσοι ήταν επιλέξιμοι στην εξεταζόμενη περιοχή έπρεπε να έχουν πρόσβαση στην ενίσχυση, υπό αντικειμενικά καθορισμένους όρους· όταν η τεχνική υποστήριξη παρέχεται από ομάδες παραγωγών ή άλλες οργανώσεις, η ιδιότητα του μέλους της ομάδας ή οργάνωσης δεν μπορούσε να αποτελεί προϋπόθεση για την πρόσβαση στην υπηρεσία. Η ενδεχόμενη εισφορά μη μελών για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της σχετικής ομάδας ή οργάνωσης έπρεπε να περιορίζεται στο κόστος παροχής της υπηρεσίας.

Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας

- (347) Σύμφωνα με το σημείο 105 των κατευθυντήριων γραμμών 2007-2013, η Επιτροπή μπορούσε να κηρύσσει τις κρατικές ενισχύσεις για την παροχή τεχνικής υποστήριξης προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνταν στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων συμβιβασμένες με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ], εφόσον πληρούσαν όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001. Στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, που αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001, προβλεπόταν ότι οι παραπομπές στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 θα έπρεπε να νοούνται ως παραπομπές στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 ⁽¹⁰⁰⁾.
- (348) Όσον αφορά τις προϋποθέσεις του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 και του άρθρου 5 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 γίνεται παραπομπή στην αιτιολογική σκέψη 315 ανωτέρω.
- (349) Στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 και στο άρθρο 5 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 προβλέπεται ότι, όσον αφορά την ενίσχυση για συμμετοχή σε εκθέσεις και πανηγύρεις, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών και ότι με τον όρο «επιλέξιμες δαπάνες» νοείται το κόστος μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για την πρώτη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε συγκεκριμένη πανήγυρη ή έκθεση.

8.8.2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ)

Ενίσχυση για παραγωγούς του πρωτογενούς γεωργικού τομέα

- (350) Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι, ουσιαστικά, οι κανόνες που ίσχυαν από την 1η Ιανουαρίου 2007 σχετικά με την τεχνική υποστήριξη για τους παραγωγούς του πρωτογενούς γεωργικού τομέα ήταν σχεδόν ταυτόσημοι με τις προϋποθέσεις που καθορίζονταν στις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006. Οι επιλέξιμες δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 είναι ουσιαστικά πανομοιότυπες με τις δαπάνες που απαριθμούνται στο σημείο 14 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006 ⁽¹⁰¹⁾. Οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 15 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 είναι πανομοιότυπες με τη διάταξη που περιέχεται στο σημείο 14.2 των κατευθυντήριων γραμμών 2000-2006. Ωστόσο, σε αντίθεση με τις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006, στις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013 αναφέρεται ότι η ενίσχυση πρέπει να παρέχεται σε είδος μέσω επιδοτούμενων υπηρεσιών. Ως προς το σημείο αυτό, οι αυστριακές αρχές επεσήμαναν ότι, ακόμα και κατά την περίοδο πριν από το 2007, η τεχνική υποστήριξη είχε τη μορφή επιδοτούμενων υπηρεσιών.

⁽¹⁰⁰⁾ Όπως επεξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 314 ανωτέρω, κατά το διάστημα μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2007 και 28ης Αυγούστου 2008 για τη συγκεκριμένη ενίσχυση ίσχυε το άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 και, μετά την ημερομηνία αυτή, τέθηκαν σε εφαρμογή τα άρθρα 26 και 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Ωστόσο, εφόσον στα εν λόγω άρθρα ορίζονται οι ίδιες προϋποθέσεις, δεν απαιτείται διαφοροποίηση στην εκτίμηση μεταξύ των προαναφερθεισών χρονικών περιόδων.

⁽¹⁰¹⁾ Στις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006 παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τις τεχνικές ενισχύσεις.

- (351) Γίνεται αναφορά στην εκτίμηση του συμβιβασμού στο τμήμα 8.7 ανωτέρω. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή ήταν συμβιβαστική με την κοινή αγορά.

Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας

- (352) Όσον αφορά την τεχνική υποστήριξη για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και της εμπορίας, με τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013 καθιερώθηκαν ουσιώδεις αλλαγές σε σύγκριση με τους προηγούμενους κανόνες· ως εκ τούτου, απαιτείται χωριστή εκτίμηση για την κατηγορία αυτή. Από τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες στο στάδιο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, δεν ήταν σαφές αν το 2007 οι αυστριακές αρχές ευθυγράμμισαν τα υπό εξέταση μέτρα τεχνικής στήριξης με τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις των κατευθυντήριων γραμμών. Συνεπώς, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να υποβάλουν επιπλέον πληροφορίες προκειμένου να αποδείξουν ότι κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008 τα μέτρα πληρούσαν τους νέους κανόνες. Εν προκειμένω, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση με τις εν λόγω προϋποθέσεις που διέφεραν από τις απαιτήσεις που ορίζονταν στις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006. Ειδικότερα, η Επιτροπή επέστησε την προσοχή των αυστριακών αρχών στις ακόλουθες ουσιώδεις τροποποιήσεις:
- στη διαφοροποίηση μεταξύ, αφενός, της πρωτογενούς παραγωγής και, αφετέρου, της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων,
 - ως προς τη δεύτερη αυτή κατηγορία, μόνον οι ενισχύσεις για ΜΜΕ μπορούσαν να κηρυχθούν συμβιβαστικές σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013, το πεδίο εφαρμογής των επιλέξιμων δαπανών περιορίστηκε στις συμβουλευτικές υπηρεσίες και στη συμμετοχή σε πανηγύρεις και εκθέσεις, και η ένταση της ενίσχυσης μειώθηκε σε 50 %.
- (353) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές ισχυρίστηκαν ότι η υποχρέωση προσαρμογής στους νέους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις ίσχυε από την 1η Ιανουαρίου 2007, όπως επισημάνθηκε από την Επιτροπή (βλέπε επίσης αιτιολογικές σκέψεις 172-175). Ως εκ τούτου, οι αυστριακές αρχές δεν υπέβαλαν περαιτέρω πληροφορίες για την εκτίμηση του συμβιβασμού. Στο αίτημα για παροχή πληροφοριών της 19ης Φεβρουαρίου 2014, η Επιτροπή κάλεσε εκ νέου την Αυστρία να παράσχει τις αναγκαίες πληροφορίες εν προκειμένω. Στην απάντησή τους της 30ής Απριλίου 2014, οι αυστριακές αρχές υποστήριξαν την άποψη την οποία είχαν εκφράσει και στις παρατηρήσεις που είχαν υποβάλει το 2012 και δεν προσκόμισαν περισσότερες πληροφορίες για την εκτίμηση του συμβιβασμού.
- (354) Γίνεται παραπομπή στον συλλογισμό που αναπτύσσεται στις αιτιολογικές σκέψεις 322-326 ανωτέρω, που ισχύει ομοίως και για το είδος της ενίσχυσης που αναφέρεται στο παρόν τμήμα.
- (355) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, εάν η ενίσχυση τεχνικής στήριξης που παρασχέθηκε σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008 δεν πληρούσε τις νέες προϋποθέσεις που προβλέπονταν για τη συγκεκριμένη κατηγορία ενισχύσεων στις κατευθυντήριες γραμμές 2007-2013 (δηλαδή ενίσχυση για μεγάλες επιχειρήσεις, ενίσχυση για πρώτη συμμετοχή σε πανηγύρεις, ποσοστό ενίσχυσης άνω του 50 % για οποιαδήποτε υπηρεσία πέραν των συμβουλευτικών υπηρεσιών και της συμμετοχής σε πανηγύρεις άνω του 50 % ή της αποζημίωσης σε είδος) (αιτιολογική σκέψη 350), η Επιτροπή θεωρεί ότι τέτοιου είδους ενίσχυση ήταν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ].
- (356) Για άλλα μέτρα εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην ανωτέρω αιτιολογική σκέψη, τα κριτήρια για το συμβιβασμό δεν έχουν μεταβληθεί σε σύγκριση με τις κατευθυντήριες γραμμές 2000-2006. Γίνεται αναφορά στην εκτίμηση του συμβιβασμού στην αιτιολογική σκέψη 328 και επόμενες. Συνεπώς, τα εν λόγω μέτρα είναι συμβιβαστικά.

8.9. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (357) Εφόσον τα μέτρα που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης χρηματοδοτούνται από εισφορές υπέρ τρίτων, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει τόσο τα χρηματοδοτούμενα μέτρα, δηλαδή την ενίσχυση που πράγματι διατέθηκε, όσο και τον τρόπο χρηματοδότησής τους.
- (358) Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στην περίπτωση που η Επιτροπή εξετάζει ένα μέτρο ενίσχυσης, οφείλει να λαμβάνει επίσης υπόψη τον τρόπο χρηματοδότησής της ενίσχυσης, ιδίως μέσω υποχρεωτικών εισφορών, στην περίπτωση που αυτός αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του μέτρου ⁽¹⁰²⁾.

⁽¹⁰²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 2003 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-261/01 και C-262/01, *Belgische Staat κατά Van Calster*, ECLI:EU:C:2003:571, σκέψη 49.

- (359) Για να θεωρηθεί ότι ένας φόρος ή μέρος του φόρου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του μέτρου ενισχύσεως, πρέπει να υφίσταται οπωσδήποτε σχέση μεταξύ του φόρου και της ενισχύσεως βάσει της συναφούς εθνικής νομοθεσίας, υπό την έννοια ότι το προϊόν του φόρου πρέπει να προορίζεται απαραίτητα για τη χρηματοδότηση της ενισχύσεως ⁽¹⁰³⁾ και το ύψος του φόρου θα πρέπει να επηρεάζει άμεσα το ύψος της κρατικής ενίσχυσης ⁽¹⁰⁴⁾.

8.9.1. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1995 — 2001

- (360) Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 235 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η εφαρμογή αυτών των κριτηρίων για τα υπό εξέταση μέτρα οδήγησε την Επιτροπή στα ακόλουθα προκαταρκτικά συμπεράσματα: το πρώτο κριτήριο φαινόταν να πληρούται εφόσον, σύμφωνα με τις αυστριακές αρχές, οι εισπραχθείσες εισφορές χρηματοδοτούσαν αποκλειστικά τα μέτρα ενίσχυσης που καλύπτονταν από την απόφαση (βλέπε αιτιολογική σκέψη 53).
- (361) Όσον αφορά το ερώτημα για το αν το ποσό της εισφοράς είχε άμεσο αντίκτυπο στο ποσό της κρατικής ενίσχυσης, στο στάδιο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή δεν διέδτε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για να εκτιμήσει αν είχε τηρηθεί το κριτήριο αυτό. Για τον σκοπό αυτό, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να διευκρινίσουν αν το επίμαχο ποσό της ενίσχυσης συνδεόταν απευθείας με τα έσοδα από την εισφορά, δηλαδή αν είχε οριστεί προκαταβολικά ή αν εξαρτιόταν από τις συγκεκριμένες ανάγκες εμπορικής προώθησης της AMA.
- (362) Η Επιτροπή ανέφερε επίσης ότι, σε περίπτωση που κατέληγε στο συμπέρασμα, μετά την υποβολή των απαραίτητων πληροφοριών, ότι οι εισφορές αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του μέτρου ενίσχυσης, θα έπρεπε να εξετάσει αν η χρηματοδότηση του καθεστώτος επιφέρει διακρίσεις μεταξύ εισαγόμενων προϊόντων και προϊόντων που παράγονται στην Αυστρία ⁽¹⁰⁵⁾, ή μεταξύ εξαγόμενων εθνικών προϊόντων και εθνικών προϊόντων που πωλούνται στην εγχώρια αγορά ⁽¹⁰⁶⁾ (αιτιολογική σκέψη 236 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (363) Οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τα σημεία αυτά. Ειδικότερα, κλήθηκαν να αναφέρουν αν το άρθρο 21c παράγραφος 2 του νόμου για την AMA, βάσει του οποίου τα αγαθά με προέλευση εκτός Αυστρίας εξαιρούνται από την εισφορά (βλέπε αιτιολογική σκέψη 58) ίσχυε ήδη το 1995 ή αν προστέθηκε από μεταγενέστερη τροποποίηση του νόμου. Επιπλέον, το κράτος μέλος κλήθηκε να διευκρινίσει αν τα προϊόντα αυστριακής προέλευσης που αποτελούσαν αντικείμενο εμπορίας εκτός Αυστρίας μπορούσαν να επωφεληθούν από το μέτρο στον ίδιο βαθμό με τα προϊόντα που αποτελούσαν αντικείμενο εμπορίας στην Αυστρία.
- (364) Στην αιτιολογική σκέψη 237 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι όφειλε επίσης να επαληθεύσει αν η επιβολή της εισφοράς αντέβαινε ενδεχομένως στους στόχους της κοινής οργάνωσης αγοράς στον γεωργικό τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο, έπρεπε να διαπιστωθεί αν οι εισφορές επηρέασαν την τιμή των τελικών προϊόντων και, κατά συνέπεια, αν εισάγονταν ενδεχομένως διακρίσεις κατά των εγχώριων προϊόντων σε σχέση με τα εισαγόμενα προϊόντα.
- (365) Εν προκειμένω, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν δεδομένα που να καταδεικνύουν το ποσοστό επί των αντίστοιχων τιμών πώλησης στο οποίο ανερχόταν η εισφορά και να διευκρινίσουν σε ποιον βαθμό ο πιθανός αρνητικός αντίκτυπος τον οποίο επέφερε η εισφορά αντισταθμιζόταν από τις θετικές συνέπειες των μέτρων που χρηματοδοτούνταν από την ίδια αυτή εισφορά. Επιπλέον, οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν να διευκρινίσουν αν οι τιμές των σχετικών προϊόντων καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό με γνώμονα την αγορά.
- (366) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι τα αλλοδαπά προϊόντα εξαιρούνταν από την υποχρέωση καταβολής της εισφοράς σύμφωνα με το άρθρο 2c παράγραφος 2 του νόμου για την AMA. Αυτή η εξαίρεση ίσχυε από την 1η Ιανουαρίου 1994 και, συνεπώς, για ολόκληρη την περίοδο υπό εκτίμηση.
- (367) Όσον αφορά τη σχέση με τους στόχους της κοινής οργάνωσης αγοράς στον γεωργικό τομέα, στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, οι αυστριακές αρχές δήλωσαν ότι, εξαιτίας του γεγονότος ότι οι τιμές διαμορφωνόταν βάσει της προσφοράς και της ζήτησης στις σχετικές αγορές και χωρίς καμία παρέμβαση από την πλευρά των αρχών, δεν ήταν δυνατόν να υπολογιστεί το ποσοστό των τιμών πώλησης στο οποίο αντιστοιχούσε η εισφορά.

⁽¹⁰³⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιανουαρίου 2005 στην υπόθεση C-174/02, *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant κατά Staatssecretaris van Financiën*, ECLI:EU:C:2005:10, σκέψη 26, απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Οκτωβρίου 2005 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-266/04 έως C-270/04, C-276/04 και C-321/04 έως C-325/04, *Nazairdis SAS κ.λπ. κατά Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic)*, ECLI:EU:C:2005:657, σκέψεις 46 έως 49.

⁽¹⁰⁴⁾ *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant κατά Staatssecretaris van Financiën*, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 102, σκέψη 28 και απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2006, C-41/05, *Air Liquide Industries Belgium*, ECLI:EU:C:2006:403, σκέψη 46.

⁽¹⁰⁵⁾ Όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ εγχώριων και εξαγόμενων προϊόντων, βλέπε μεταξύ άλλων την απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Απριλίου 2002, στην υπόθεση C-234/99, *Nygaard*, ECLI:EU:C:2002:244, σκέψεις 21-22.

⁽¹⁰⁶⁾ Όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ εγχώριων και εξαγόμενων προϊόντων, βλέπε μεταξύ άλλων την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Μαρτίου 1992 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 και C-83/90, *Compagnie Commerciale de l'Ouest*, ECLI:EU:C:1992:118, σκέψη 26.

- (368) Στην ίδια απάντηση, οι αυστριακές αρχές ισχυρίστηκαν ότι το ύψος της εισφοράς δεν είχε άμεση επίδραση στο ύψος της κρατικής ενίσχυσης. Συμπληρωματικά με τα έσοδα από την εισφορά για την AMA, υπήρχαν και πρόσθετες πηγές χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα, πέραν των «καθαρών εσόδων» από την εισφορά και των κονδυλίων της ΕΕ (για συγχρηματοδοτούμενες πράξεις), εισπράχθηκαν και άλλα έσοδα από οικονομικούς φορείς μέσω τελών άδειας χρήσης και από τα δικαιώματα εκμεταλλεύσεως που καταβάλλονταν στο κατάστημα της AMA (βιβλία μαγειρικής κ.λπ.) για τη χρηματοδότηση των μέτρων.
- (369) Για την ακρίβεια, οι αυστριακές αρχές κατέδειξαν ότι μέρος της χρηματοδότησης των μέτρων για την AMA δεν καλυπτόταν από την εισφορά ⁽¹⁰⁷⁾ και, συνεπώς, το ποσό της ενίσχυσης που καταβλήθηκε (και το οποίο με τη σειρά του επηρέασε το πεδίο εφαρμογής των μέτρων που πράγματι εφαρμόστηκαν) δεν εξαρτιόταν αποκλειστικά από τα έσοδα από την εισφορά· επιπλέον, τα έσοδα από την εισφορά δεν διατέθηκαν αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση της ενίσχυσης ⁽¹⁰⁸⁾.
- (370) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κριτήρια για την ύπαρξη ειδικής σχέσης μεταξύ της εισφοράς και της ενίσχυσης κατά την έννοια της νομολογίας δεν πληρούνταν για την περίοδο 1995-2001.

8.9.2. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2002 — 2008

- (371) Οι αυστριακές αρχές κλήθηκαν επίσης να παράσχουν τις αναγκαίες πληροφορίες που θα επέτρεπαν στην Επιτροπή να εκτιμήσει αν η χρηματοδότηση του μέτρου με φόρους υπέρ τρίτων (εισφορά) αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος των μέτρων ενίσχυσης για την περίοδο 2002-2008 (αιτιολογική σκέψη 238 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (372) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, και δεδομένου ότι οι πηγές χρηματοδότησης παρέμεναν οι ίδιες, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπήρξε ειδική σχέση μεταξύ της εισφοράς και των μέτρων κρατικής ενίσχυσης ούτε για την περίοδο 2002-2008.

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ ΤΗΣ

- (373) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, και με την επιφύλαξη της αιτιολογικής σκέψης 378 κατωτέρω, τα μέτρα εμπορικής προώθησης της AMA συνιστούν κρατική ενίσχυση.
- (374) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν και με την επιφύλαξη της αιτιολογικής σκέψης 378 κατωτέρω, τα μέτρα ενίσχυσης που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 208, 213, 327 τρίτη πρόταση και 355 είναι ασυμβίβαστα με την εσωτερική αγορά. Τα υπόλοιπα μέτρα που αποτέλεσαν αντικείμενο εκτίμησης ανωτέρω είναι συμβίβαστα με την εσωτερική αγορά.
- (375) Τυχόν αποζημίωση η οποία κατά τον χρόνο της χορήγησης πληρούσε τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ⁽¹⁰⁹⁾ θεωρείται ότι δεν συνιστά ενίσχυση. Τυχόν ενίσχυση η οποία, κατά τον χρόνο της χορήγησης της, πληρούσε τις προϋποθέσεις απαλλαγής κατά κατηγορία ή εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων είναι συμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, μέχρι τις μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων που ισχύουν για τον συγκεκριμένο τύπο βοήθειας.

⁽¹⁰⁷⁾ Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στις 25 Φεβρουαρίου 2015, τα ποσά που εισπράχθηκαν από άδειες χρήσης κυμαίνονταν σε ποσοστό μεταξύ 2,01 % και 2,84 % των ετήσιων εσόδων. Τα έσοδα από το κατάστημα της AMA κυμαίνονταν σε ποσοστό μεταξύ 0,08 % και 0,48 % των ετήσιων εσόδων.

⁽¹⁰⁸⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, την κατάσταση για το έτος 2001: όπως μπορεί να διαπιστωθεί από τους πίνακες που αναπαράγονται ανωτέρω στις αιτιολογικές σκέψεις 43 και 56, το ποσό της εισφοράς που εισπράχθηκε ανερχόταν σε 15 εκατ. EUR, αλλά μόνο 12 εκατ. EUR καταβλήθηκαν ως ενίσχυση. Μολονότι τα ποσά και τα ποσοστά διαφέρουν για κάθε έτος (για ορισμένα έτη το ποσό της ενίσχυσης υπερέβαινε το ποσό των εισφορών που εισπράχθηκαν), είναι σαφές ότι το ποσό της εισφοράς δεν μεταφραζόταν άμεσα σε συγκεκριμένο επίπεδο ενίσχυσης.

⁽¹⁰⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30), ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις de minimis (ΕΕ C 68 της 6.3.1996, σ. 9), κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 9), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 337 της 21.12.2007, σ. 35), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας (ΕΕ L 325 της 28.10.2004, σ. 4).

10. ΑΝΑΚΤΗΣΗ

- (376) Σύμφωνα με τη Συνθήκη και την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή έχει αρμοδιότητα να αποφασίσει ότι το ενδιαφερόμενο κράτος πρέπει να καταργήσει ή να τροποποιήσει την ενίσχυση ⁽¹¹⁰⁾ όταν διαπιστωθεί το ασυμβίβαστο της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά. Επίσης, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η υποχρέωση του κράτους να καταργήσει την ενίσχυση την οποία η Επιτροπή έχει θεωρήσει μη συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά σκοπό έχει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση ⁽¹¹¹⁾. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι ο στόχος έχει επιτευχθεί όταν ο λαβών την ενίσχυση έχει αποδώσει τα ποσά που χορηγήθηκαν υπό μορφή παράνομης ενίσχυσης, χάνοντας με τον τρόπο αυτόν το πλεονέκτημα που απολάμβανε στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές του, και όταν επανέρχονται τα πράγματα στην προ της καταβολής της ενίσχυσης κατάσταση ⁽¹¹²⁾.
- (377) Σύμφωνα με την εν λόγω νομολογία, το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ⁽¹¹³⁾ (εφεξής διαδικαστικός κανονισμός) προβλέπει ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο».
- (378) Σύμφωνα με το άρθρο 17 του διαδικαστικού κανονισμού, οι εξουσίες της Επιτροπής για ανάκτηση μη συμβιβάσιμης ενίσχυσης υπόκεινται σε δεκαετή προθεσμία παραγραφής. Η προθεσμία αυτή αρχίζει να προσμετράται από την ημέρα κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση χορηγήθηκε στον δικαιούχο. Κάθε ενέργεια που εκτελείται από την Επιτροπή σχετικά με την παράνομη ενίσχυση διακόπτει την προθεσμία παραγραφής. Η προθεσμία παραγραφής αναστέλλεται για όσο διάστημα η απόφαση της Επιτροπής αποτελεί αντικείμενο διαδικασίας ενώπιον του ΔΕΕ.
- (379) Η καταγγελία βάσει της οποίας κινήθηκε η παρούσα διαδικασία ελήφθη στις 21 Σεπτεμβρίου 1999 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 4) και η Επιτροπή καταχώρισε το καθεστώς ως μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση κατά το έτος 2000 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 8). Επιπλέον, με την απόφαση του 2004 αναγνωρίζεται το γεγονός ότι η Επιτροπή αποφάσισε, για διοικητικούς λόγους, να διαιρέσει τη διαδικασία (βλέπε αιτιολογική σκέψη 10) και να διενεργήσει χωριστές εκτιμήσεις για τα μέτρα πριν και μετά το 2003. Αυτή η διαίρεση της διαδικασίας αποτέλεσε αίτημα των αυστριακών αρχών που είχε υποβληθεί στις 8 Μαρτίου 2004.
- (380) Οι προαναφερθείσες ενέργειες (διαίρεση της διαδικασίας που αναγνωρίστηκε μέσω της απόφασης του 2004) και επιστολές (αυστριακό αίτημα της 8ης Μαρτίου 2004) αποτελούν ενέργειες διακοπής κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/1589 του Συμβουλίου.
- (381) Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα να διατάξει ανάκτηση από την 1η Ιανουαρίου 1995, ημερομηνία προσχώρησης της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (382) Η απόφαση NN 34A/2000 της Επιτροπής προσεβλήθη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου στις 30 Ιουνίου 2004· κατά της απόφασης την οποία εξέδωσε το Γενικό Δικαστήριο ασκήθηκε έφεση ενώπιον του Δικαστηρίου στις 27 Ιανουαρίου 2010. Η απόφαση του Δικαστηρίου απαγγέλθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2011 (βλέπε ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 22). Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 τρίτη πρόταση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, η προθεσμία παραγραφής αναβλήθηκε μεταξύ 30ής Ιουνίου 2004 και 27ης Οκτωβρίου 2011.
- (383) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η προθεσμία παραγραφής των 10 ετών για ανάκτηση σχετικά με τα μέτρα που υποβλήθηκαν σε εκτίμηση στην εν λόγω απόφαση δεν έχει λήξει. Ως εκ τούτου, η μη συμβιβάσιμη κρατική ενίσχυση που προσδιορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 374 ανωτέρω πρέπει να ανακτηθεί από τις αυστριακές αρχές.
- (384) Στο άρθρο 16 παράγραφος 1 του διαδικαστικού κανονισμού προσδιορίζεται ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο».
- (385) Στο άρθρο 16 παράγραφος 3 του διαδικαστικού κανονισμού ορίζεται ότι «η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί και σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας του οικείου κράτους μέλους, εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής».
- (386) Τα μέσα τα οποία προβλέπονται στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας που έχει θεσπιστεί από τα κράτη μέλη, και διά των οποίων τα κράτη μέλη εκτελούν τις αποφάσεις ανάκτησης, θα πρέπει να εφαρμόζουν πλήρως την απόφαση ανάκτησης. Συνεπώς, είναι απαραίτητο τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη να οδηγούν στην πραγματική και άμεση εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής.

⁽¹¹⁰⁾ Υπόθεση C-70/72, *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, ECLI:EU:C:1973:87, σκέψη 13.

⁽¹¹¹⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92, *Ισπανία κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1994:325, σκέψη 75.

⁽¹¹²⁾ Υπόθεση C-75/97, *Βέλγιο κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1999:311, σκέψεις 64-65.

⁽¹¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

- (387) Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, σε περίπτωση αρνητικών αποφάσεων για μη κοινοποιηθείσες ενισχύσεις, ιδίως όταν έχει παρέλθει σημαντικό χρονικό διάστημα, η Επιτροπή μπορεί να καταλήξει σε κατά προσέγγιση εκτιμήσεις των ποσών προς ανάκτηση ⁽¹¹⁴⁾.
- (388) Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία, «κανένας κοινοτικός νομικός κανόνας δεν επιβάλλει στην Επιτροπή, κατά την εντολή επιστροφής ενίσχυσης που έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, να καθορίσει το ακριβές ποσό της προς επιστροφή ενίσχυσης. Αρκεί η απόφαση της Επιτροπής να περιέχει στοιχεία βάσει των οποίων ο αποδέκτης της να μπορεί να καθορίσει ο ίδιος, χωρίς υπερβολικές δυσχέρειες, το ύψος αυτό ⁽¹¹⁵⁾».
- (389) Δεδομένης της φύσης ορισμένων από τα εν λόγω μέτρα (δηλαδή μέτρα σχετικά με έμμεσες ενισχύσεις προς μεγάλο αριθμό δικαιούχων), η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει στην παρούσα απόφαση το ακριβές ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο για κάθε μέτρο για το οποίο έχει διαταχθεί ανάκτηση.
- (390) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι τα ποσά που κοινοποιήθηκαν από τις αυστριακές αρχές κατά τη διάρκεια της υπό διερεύνηση περιόδου (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 43-45) αποτελούν το σημείο αφετηρίας για τον υπολογισμό των ενισχύσεων προς ανάκτηση από τους αντίστοιχους δικαιούχους. Οι κατηγορίες μη συμβίβασιμης ενίσχυσης, καθώς και οι αντίστοιχες προθεσμίες, έχουν προσδιοριστεί στην απόφαση.
- (391) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης, οι αυστριακές αρχές πρέπει να παράσχουν μια εύλογη μέθοδο υπολογισμού της ενίσχυσης ανά δικαιούχο και να την κοινοποιήσουν στην Επιτροπή, σε πνεύμα έντιμης συνεργασίας με την Επιτροπή.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση την οποία χορήγησε η Αυστρία για τα ακόλουθα μέτρα και τις ακόλουθες περιόδους είναι **συμβίβασιμη** με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- ενίσχυση για διαφήμιση γενικής φύσεως κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001,
- ενίσχυση για διαφήμιση κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2002 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006,
- ενίσχυση για/μέσω διαφημιστικών εκστρατειών εκτός Αυστρίας και διαφήμιση γενικής φύσεως στην Αυστρία, κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2002 έως την 1η Ιανουαρίου 2004,
- ενίσχυση για διαφήμιση ποιότητας κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008,
- ενίσχυση για/μέσω μέτρων προώθησης με την ευρύτερη έννοια και μέτρα τεχνικής υποστήριξης κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999,
- ενίσχυση υπό μορφή τεχνικής βοήθειας, συμβουλευτικών υπηρεσιών και μέτρων ελέγχου που σχετίζονται με προϊόντα ποιότητας κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999,
- ενίσχυση για προϊόντα ποιότητας κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006,
- ενίσχυση υπό μορφή τεχνικής υποστήριξης κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006,
- ενίσχυση υπό μορφή τεχνικής υποστήριξης για γενικής φύσεως προϊόντα κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004,
- ενίσχυση υπό μορφή τεχνικής υποστήριξης κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008 για τους παραγωγούς του πρωτογενούς κλάδου.

⁽¹¹⁴⁾ Υπόθεση T-366/00, *Scott SA κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:T:2007:99, σκέψη 96.

⁽¹¹⁵⁾ Υπόθεση C-480/98, *Ισπανία κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:2000:559, σκέψη 25.

Άρθρο 2

Τα ακόλουθα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων, που χορηγήθηκαν παράνομα από την Αυστρία, κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι **ασυμβίβαστα** με την εσωτερική αγορά, για τις αντίστοιχες περιόδους που επισημαίνονται:

- ενίσχυση για διαφήμιση γενικής φύσεως κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999,
- ενίσχυση για το σήμα ποιότητας κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999,
- ενίσχυση για προϊόντα ποιότητας κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008,
- τεχνική υποστήριξη για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008.

Άρθρο 3

Οι ατομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 2 δεν συνιστούν ενίσχυση εάν, κατά τον χρόνο χορήγησής τους, πληρούσαν τις προϋποθέσεις που ορίζει κανονισμός που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 ⁽¹¹⁶⁾, ο οποίος ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησής της ενίσχυσης.

Άρθρο 4

Οι ατομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 2 και οι οποίες, κατά τον χρόνο χορήγησής τους, πληρούσαν τις προϋποθέσεις που ορίζει κανονισμός που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 ή στο πλαίσιο άλλου εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων είναι συμβίβαστες με την εσωτερική αγορά μέχρι του ανώτατου ορίου των εντάσεων ενίσχυσης που ισχύουν για το συγκεκριμένο είδος ενισχύσεων.

Άρθρο 5

Η Αυστρία ανακτά από τους δικαιούχους της τη μη συμβίβαστη ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 2.

Τα προς ανάκτηση ποσά περιλαμβάνουν τόκους από την ημερομηνία εκταμειυσής τους μέχρι τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης.

Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ⁽¹¹⁷⁾.

Άρθρο 6

Η ανάκτηση των ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 είναι άμεση και πραγματική.

Η Αυστρία διασφαλίζει την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

Άρθρο 7

Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Αυστρία υποβάλλει στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τον κατάλογο των δικαιούχων που έλαβαν ενισχύσεις βάσει των καθεστώτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 και το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που εισέπραξε καθένας από αυτούς βάσει του καθεστώτος·
- β) το συνολικό ποσό (αρχικό κεφάλαιο και τόκους ανάκτησης) που θα πρέπει να ανακτηθεί από τους δικαιούχους·

⁽¹¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1).

⁽¹¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

- γ) λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχει ήδη λάβει και προγραμματίσει ώστε να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση·
δ) έγγραφα που αποδεικνύουν ότι έχει δοθεί εντολή στον δικαιούχο να επιστρέψει την ενίσχυση.

Η Αυστρία τηρεί ενήμερη την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που ελήφθησαν για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης μέχρι να ολοκληρωθεί η ανάκτηση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 2. Υποβάλλει αμέσως, μετά από απλό αίτημα της Επιτροπής, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει και προγραμματίσει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση. Παρέχει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά των ενισχύσεων και των τόκων που έχουν ήδη ανακτηθεί από τον δικαιούχο.

Άρθρο 8

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Αυστρίας.

Βρυξέλλες, 7 Απριλίου 2016.

Για την Επιτροπή
Phil HOGAN
Μέλος της Επιτροπής

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1701 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Αυγούστου 2016

περί θέσπισης κανόνων σχετικά με το μορφότυπο για την υποβολή προγραμμάτων εργασιών για τη συλλογή δεδομένων στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 5304]

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθ. 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), και ιδίως το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο δ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), τα κράτη μέλη πρέπει να συλλέγουν βιολογικά, περιβαλλοντικά, τεχνικά και κοινωνικοοικονομικά δεδομένα απαραίτητα για τη διαχείριση της αλιείας.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, τα κράτη μέλη υποβάλλουν με ηλεκτρονικά μέσα στην Επιτροπή προγράμματα εργασιών για τη συλλογή δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 199/2008 του Συμβουλίου (***) έως τις 31 Οκτωβρίου του έτους που προηγείται του έτους από το οποίο θα εφαρμόζεται το πρόγραμμα εργασιών.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, τα εν λόγω προγράμματα εργασιών πρέπει να εγκριθούν από την Επιτροπή μέσω εκτελεστικών πράξεων έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους από το οποίο θα εφαρμόζεται το πρόγραμμα εργασίας.
- (4) Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κανόνων για τις διαδικασίες, τη μορφή και τα χρονοδιαγράμματα υποβολής των εν λόγω προγραμμάτων εργασιών.
- (5) Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι πλέον πρόσφατες απαιτήσεις σχετικά με τα δεδομένα, οι οποίες πρέπει να εκπληρώνονται για την εφαρμογή της κοινής αλιευτικής πολιτικής, όπως ορίζεται στο πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης για τη συλλογή, τη διαχείριση και τη χρήση δεδομένων στον τομέα της αλιείας για την περίοδο 2017-2019 (****), και να αναφέρονται οι πληροφορίες τις οποίες πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη κατά την υποβολή των προγραμμάτων εργασιών τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνοχή με το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης και να διασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή του σε ολόκληρη την Ένωση.
- (6) Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις συστάσεις της Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Επιτροπής Αλιείας (ΕΤΟΕΑ). Έχει πραγματοποιηθεί επίσης διαβούλευση με εκπροσώπους των κρατών μελών στο πλαίσιο ειδικών ομάδων εμπειρογνομώνων.
- (7) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας,

(*) ΕΕ L 149 της 20.5.2014, σ. 1.

(**) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την κοινή αλιευτική πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22).

(***) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 199/2008 του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού πλαισίου για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στον τομέα της αλιείας και τη στήριξη όσον αφορά τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις για την κοινή αλιευτική πολιτική (ΕΕ L 60 της 5.3.2008, σ. 1).

(****) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/1251 της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 2016, για τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος της Ένωσης για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας για την περίοδο 2017-2019 (ΕΕ L 207 της 1.8.2016, σ. 113).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Περιεχόμενο των προγραμμάτων εργασιών

1. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων εργασιών για τη συλλογή δεδομένων για την περίοδο 2017-2019, όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, παρουσιάζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.
2. Για τους σκοπούς του παραρτήματος αυτού, εφαρμόζονται οι ορισμοί που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 404/2011 της Επιτροπής ⁽²⁾, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και στο πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης.
3. Τα προγράμματα εργασιών που εκπονούν τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν περιγραφή:
 - α) των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης·
 - β) της χρονικής και χωρικής κατανομής και της συχνότητας με την οποία θα συλλέγονται τα δεδομένα·
 - γ) της πηγής των δεδομένων, των διαδικασιών και των μεθόδων για τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων όσον αφορά τα σύνολα δεδομένων που θα παρέχονται στους τελικούς χρήστες·
 - δ) του πλαισίου ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας για τη διασφάλιση επαρκούς ποιότητας των δεδομένων·
 - ε) του τρόπου με τον οποίο και του χρόνου κατά τον οποίο θα είναι διαθέσιμα τα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που έχουν καθοριστεί από τους τελικούς χρήστες των επιστημονικών γνωμοδοτήσεων·
 - στ) των διεθνών και περιφερειακών συμφωνιών συνεργασίας και συντονισμού, συμπεριλαμβανομένων των διμερών και πολυμερών συμφωνιών· και
 - ζ) του τρόπου με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της.
4. Το περιεχόμενο και η μορφή των ανωτέρω περιγραφών συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 2 έως 8, όπως προσδιορίζεται περαιτέρω στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης

1. Τα κράτη μέλη συλλέγουν τα δεδομένα που αναφέρονται στο παράρτημα Ι, σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης.
2. Η αντιστοιχία μεταξύ των πινάκων του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και των πινάκων και κειμένου για το πρόγραμμα εργασίας παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙ.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2009 περί θέσπισης κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποίησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 847/96, (ΕΚ) αριθ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθ. 811/2004, (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθ. 388/2006, (ΕΚ) αριθ. 509/2007, (ΕΚ) αριθ. 676/2007, (ΕΚ) αριθ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθ. 1966/2006 (ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1).

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 404/2011 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 περί της θέσπισης κοινοτικού συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΕΕ L 112 της 30.4.2011, σ. 1).

Άρθρο 3

Χρονική και χωρική κατανομή και συχνότητα με την οποία θα συλλέγονται τα δεδομένα

1. Οι προδιαγραφές χρονικής και χωρικής κατανομής και συχνότητας συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο κεφάλαιο III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Αν δεν ορίζονται οι εν λόγω απαιτήσεις, τα κράτη μέλη καθορίζουν και περιγράφουν προδιαγραφές χρονικής και χωρικής κατανομής ή συχνότητας λαμβάνοντας υπόψη ιστορικές χρονοσειρές, τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, οποιονδήποτε σχετικό συντονισμό σε επίπεδο θαλάσσιας περιοχής και τις ανάγκες των τελικών χρηστών.
2. Οι προδιαγραφές χρονικής και χωρικής κατανομής ή συχνότητας με την οποία πρέπει να συλλέγονται τα δεδομένα αναφέρονται:
 - α) στον πίνακα 4Α και στον πίνακα 4Β για δεδομένα που λαμβάνονται κατά τη δειγματοληψία εμπορικής αλιείας·
 - β) στον πίνακα Α και στον πίνακα 1Β όσον αφορά βιολογικά δεδομένα που ελήφθησαν από επιστημονικές έρευνες και εμπορικές αλιευτικές δραστηριότητες·
 - γ) στον πίνακα 1Δ όσον αφορά δεδομένα που ελήφθησαν κατά τη δειγματοληψία με βάση ερασιτεχνικές αλιευτικές δραστηριότητες·
 - δ) στον πίνακα 1Ε όσον αφορά δεδομένα που ελήφθησαν κατά τη δειγματοληψία των σχετικών ανάδρομων και κατάδρομων ειδών·
 - ε) στον πίνακα 1Ζ όσον αφορά δεδομένα που ελήφθησαν από επιστημονικές έρευνες·
 - στ) στον πίνακα 3Α για οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα σχετικά με την αλιεία·
 - ζ) στον πίνακα 3Β για οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα σχετικά με την υδατοκαλλιέργεια, και
 - η) στον πίνακα 3Γ για οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα σχετικά με τη μεταποιητική βιομηχανία.

Άρθρο 4

Πηγή δεδομένων, διαδικασίες και μέθοδοι συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων

1. Όταν συλλέγονται δεδομένα κυρίως μέσω της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 199/2008, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού, η πηγή των δεδομένων περιγράφεται:
 - α) στον πίνακα 1Γ·
 - β) στον πίνακα 1Δ·
 - γ) στον πίνακα 1Ε·
 - δ) στον πίνακα 3Α·
 - ε) στο πλαίσιο κειμένου 3Β·
 - στ) στον πίνακα 3Β·
 - ζ) στο πλαίσιο κειμένου 3Β·
 - η) στον πίνακα 3Γ, και
 - θ) στο πλαίσιο κειμένου 3Γ.
2. Όταν συλλέγονται δεδομένα δυνάμει άλλων νομικών πράξεων πέραν του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 199/2008, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού, η πηγή των δεδομένων περιγράφεται:
 - α) στον πίνακα 2 Α·
 - β) στο πλαίσιο κειμένου 2Α·

- γ) στον πίνακα 3Α, κατά περίπτωση, και
- δ) στο πλαίσιο κειμένου 3Α, ανάλογα με την περίπτωση.

3. Στην περίπτωση που το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης αναφέρεται σε πιλοτική μελέτη ή απλοποιημένη μέθοδο, τα κράτη μέλη περιγράφουν την εν λόγω μελέτη, συμπεριλαμβανομένου του στόχου, της διάρκειας, της μεθοδολογίας και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων:

- α) στην πιλοτική μελέτη 1 του τμήματος 1·
- β) στην πιλοτική μελέτη 2 του τμήματος 1·
- γ) στην πιλοτική μελέτη 3 του τμήματος 3 και
- δ) στην πιλοτική μελέτη 4 του τμήματος 3.

4. Τα προβλεπόμενα σχέδια δειγματοληψίας περιγράφονται στον πίνακα 4Α στο πλαίσιο κειμένου 4Α και στον πίνακα 4Β. Ο πληθυσμός αναφοράς που θα χρησιμοποιηθεί για την επιλογή του πληθυσμού δειγματοληψίας περιγράφεται στον πίνακα 4Γ και στον πίνακα 4Δ. Στην περίπτωση που η δειγματοληψία διενεργείται με παρατηρητές επί του σκάφους ή στην ξηρά, αναφέρεται το κλάσμα των αλιευμάτων που χρησιμοποιείται για τη δειγματοληψία, ώστε να προσδιορίζεται εάν καλύπτονται όλα τα είδη, μόνο εμπορικά είδη ή μόνο ορισμένες ταξινόμικές βαθμίδες των αλιευμάτων.

5. Οι μεθοδολογίες, ο ορισμός και ο υπολογισμός των κοινωνικών και οικονομικών μεταβλητών συμμορφώνονται με κοινώς αποδεκτές κατευθυντήριες οδηγίες από εξειδικευμένους φορείς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατά περίπτωση. Όταν αυτό δεν συμβαίνει, τα κράτη μέλη περιγράφουν και αιτιολογούν σαφώς την προσέγγιση που εφαρμόζουν:

- α) στο πλαίσιο κειμένου 3Β·
- β) στο πλαίσιο κειμένου 3Β, και
- γ) στο πλαίσιο κειμένου 3Γ.

6. Τα κράτη μέλη συντονίζονται μεταξύ τους για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μεθόδων σε ολόκληρη την ΕΕ ή σε περιφερειακή βάση, με σκοπό τη διόρθωση και την εκτίμηση δεδομένων για τα μέρη των σχεδίων δειγματοληψίας για τα οποία δεν πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία ή πραγματοποιήθηκε ανεπαρκής δειγματοληψία. Οι μέθοδοι εκτίμησης λαμβάνουν υπόψη κατευθυντήριες οδηγίες και μεθόδους που έχουν εκδοθεί από διεθνείς στατιστικούς οργανισμούς. Τα παρεμβαλλόμενα δεδομένα θα πρέπει να επισημαίνονται σαφώς κατά τη γνωστοποίηση στους τελικούς χρήστες.

Άρθρο 5

Διασφάλιση και έλεγχος ποιότητας

1. Ένα πλαίσιο διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας περιγράφεται σε δημοσίως διαθέσιμα έγγραφα τα οποία αναφέρονται στα προγράμματα εργασιών, κατά περίπτωση. Καθορίζει τις γενικές αρχές, τις μεθόδους και τα εργαλεία που μπορούν να παράσχουν καθοδήγηση και αποδεικτικά στοιχεία για μια αποτελεσματική και κοινή προσέγγιση σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

2. Οι μέθοδοι που αφορούν την ποιότητα περιγράφονται:

- α) στον πίνακα 5Α, όσον αφορά σχέδια δειγματοληψίας αλιευμάτων, σχέδια δειγματοληψίας με βάση ερασιτεχνικές αλιευτικές δραστηριότητες, σχέδια δειγματοληψίας για ανάδρομα και κατάδρομα είδη και επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα·
- β) στον πίνακα 5Β όσον αφορά τις μεταβλητές για την αλιευτική δραστηριότητα, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα αλιείας, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα για την υδατοκαλλιέργεια και οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα για τη μεταποιητική βιομηχανία·
- γ) στο πλαίσιο κειμένου 2Α·
- δ) στο πλαίσιο κειμένου 3Β·
- ε) στο πλαίσιο κειμένου 3Β, και
- στ) στο πλαίσιο κειμένου 3Γ.

3. Στην περίπτωση συλλογής δεδομένων μέσω δειγματοληψίας, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν στατιστικά ορθό σχεδιασμό που ακολουθεί τις κατευθυντήριες οδηγίες ορθής πρακτικής που παρέχει η Επιτροπή, το Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών (ICES), η ΕΤΟΕΑ ή άλλοι εξειδικευμένοι φορείς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η περιγραφή των σχεδίων δειγματοληψίας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, προσδιορισμό των σκοπών, του σχεδιασμού, των αναμενόμενων δυσκολιών εκτέλεσης (συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων μη ανταπόκρισης και άρνησης), της αρχειοθέτησης δεδομένων, των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και των μεθόδων ανάλυσης. Η περιγραφή αυτή καλύπτει επίσης τον ορισμό των μονάδων δειγματοληψίας, των πλαισίων δειγματοληψίας και της κάλυψης του πληθυσμού στόχου (συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την κάλυψη), σχεδίων στρωματοποίησης και μεθόδων επιλογής δείγματος για μονάδες δειγματοληψίας πρωτογενούς, δευτερογενούς και κατώτερου επιπέδου. Στις περιπτώσεις που είναι δυνατός ο καθορισμός ποσοτικών στόχων, αυτοί προσδιορίζονται είτε απευθείας ως μεγέθη δειγμάτων ή ρυθμοί δειγματοληψίας είτε με τον προσδιορισμό των επιπέδων ακριβείας και εμπιστοσύνης που πρέπει να επιτευχθούν. Όσον αφορά τα δεδομένα απογραφής, τα κράτη μέλη αναφέρουν εάν καλύπτονται όλοι οι τομείς, ποια μέρη του συνολικού πληθυσμού δεν περιλαμβάνονται και πώς έχει γίνει η εκτίμηση αυτών των μερών. Η ποιότητα των δεδομένων δειγματοληψίας αποδεικνύεται με τη χρήση δεικτών ποιότητας που αφορούν την ακρίβεια και το ενδεχόμενο μεροληψίας, κατά περίπτωση.

Άρθρο 6

Διαθεσιμότητα δεδομένων στους τελικούς χρήστες

Χρησιμοποιείται ο πίνακας 6A για την περιγραφή του χρόνου κατά τον οποίο τα δεδομένα θα είναι διαθέσιμα στους τελικούς χρήστες.

Άρθρο 7

Ρυθμίσεις περιφερειακού και διεθνούς συντονισμού και συνεργασίας

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν στον πίνακα 7A σε ποιες σχετικές περιφερειακές και διεθνείς συνεδριάσεις συμμετέχουν και στον πίνακα 7B τον τρόπο παρακολούθησης των συστάσεων που συμφωνούνται σε επίπεδο θαλάσσιας περιοχής ή σε επίπεδο ΕΕ, κατά περίπτωση. Εάν οι εν λόγω συστάσεις δεν παρακολουθούνται, τα κράτη μέλη εξηγούν τους λόγους στο τμήμα «Παρατηρήσεις» του πίνακα 7B. Αναφέρουν το αποτέλεσμα που θα έχουν οι συστάσεις αυτές στη συλλογή δεδομένων που πραγματοποιούν.

2. Τα κράτη μέλη αναφέρουν στον πίνακα 7Γ όλες τις σχετικές πληροφορίες για συμφωνίες με άλλα κράτη μέλη. Οι πληροφορίες αυτές προσδιορίζουν ποια κράτη μέλη συλλέγουν ποιο μέρος των δεδομένων και διασφαλίζουν ότι καλύπτεται το σύνολο της συλλογής δεδομένων, προσδιορίζουν τη διάρκεια της συμφωνίας και ποιο κράτος μέλος θα είναι υπεύθυνο για τη διαβίβαση των δεδομένων στους τελικούς χρήστες.

3. Με την επιφύλαξη των επιστημονικών ερευνών στη θάλασσα που απαριθμούνται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των τελικών χρηστών κατά τον σχεδιασμό της ερευνητικής προσπάθειας ή του σχεδίου δειγματοληψίας, εφόσον αυτό δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα των αποτελεσμάτων και εφόσον πραγματοποιείται συντονισμός σε επίπεδο θαλάσσιας περιοχής. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνήσουν την ανακατανομή ορισμένων καθηκόντων και συνεισφοράς με άλλα κράτη μέλη στην ίδια περιοχή. Εάν επιτευχθεί συμφωνία για την κατανομή καθηκόντων με άλλα κράτη μέλη, η συμμετοχή (φυσική και/ή οικονομική) σε κάθε εμπέδου έρευνα, καθώς και οι υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων και διαβίβασης κάθε κράτους μέλους αναφέρονται στο πλαίσιο κειμένου 1Z.

Άρθρο 8

Διεθνείς υποχρεώσεις

Τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν όλες τις σχετικές απαιτήσεις συλλογής δεδομένων που απορρέουν από τις διεθνείς υποχρεώσεις τους στους ακόλουθους πίνακες:

- α) στον πίνακα 1 A·
- β) στον πίνακα 1 B·
- γ) στον πίνακα 1Γ·

- δ) στον πίνακα 4 Α·
- ε) στον πίνακα 4 Β·
- στ) στον πίνακα 7 Β, και
- ζ) στον πίνακα 7Γ.

Αυτό ισχύει για τις περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ)/περιφερειακές οργανώσεις αλιείας στα οποία τα εν λόγω κράτη μέλη ή η Ένωση είναι συμβαλλόμενα μέρη, καθώς και στις συμφωνίες αλιευτικής σύμπραξης (ΣΑΣ) σύμφωνα με τις οποίες λειτουργούν οι στόλοι τους.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 19 Αυγούστου 2016.

Για την Επιτροπή
Karmenu VELLA
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τμήμα 1: Βιολογικά δεδομένα

Πίνακας 1Α: Κατάλογος απαιτούμενων αποθεμάτων

Πίνακας 1Β: Προγραμματισμός δειγματοληψίας για βιολογικές μεταβλητές

Πίνακας 1Γ: Κλάσμα δειγματοληψίας για βιολογικές μεταβλητές

Πίνακας 1Δ: Ερασιτεχνική αλιεία

Πιλοτική μελέτη 1: Σχετικό μερίδιο αλιευμάτων της ερασιτεχνικής αλιείας σε σχέση με την εμπορική αλιεία

Πίνακας 1Ε: Συλλογή δεδομένων για τα ανάδρομα και κατάδρομα είδη σε γλυκά ύδατα

Πλαίσιο κειμένου 1Ε: Συλλογή δεδομένων για τα ανάδρομα και κατάδρομα είδη σε γλυκά ύδατα

Πίνακας 1ΣΤ: Παρεμπόπτοντα αλιεύματα πτηνών, θηλαστικών, ερπετών και ιχθύων

Πιλοτική μελέτη 2: Επίπεδο αλιείας και επιπτώσεις της αλιείας στους βιολογικούς πόρους και το θαλάσσιο οικοσύστημα

Πίνακας 1Ζ: Κατάλογος των επιστημονικών ερευνών στη θάλασσα

Πλαίσιο κειμένου 1Ζ: Κατάλογος των επιστημονικών ερευνών στη θάλασσα

Πίνακας 1Η: Συλλογή και διάδοση των δεδομένων της επιστημονικής έρευνας

Τμήμα 2: Δεδομένα αλιευτικής δραστηριότητας

Πίνακας 2Α: Στρατηγική συλλογής δεδομένων για τις μεταβλητές της αλιευτικής δραστηριότητας

Πλαίσιο κειμένου 2Α: Στρατηγική συλλογής δεδομένων για τις μεταβλητές της αλιευτικής δραστηριότητας

Τμήμα 3: Οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα

Πίνακας 3Α: Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την αλιεία

Πλαίσιο κειμένου 3Α: Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την αλιεία

Πιλοτική μελέτη 3: Δεδομένα για την απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και εθνικότητα

Πίνακας 3Β: Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια

Πλαίσιο κειμένου 3Β: Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια

Πιλοτική μελέτη 4: Περιβαλλοντικά δεδομένα για την υδατοκαλλιέργεια

Πίνακας 3Γ: Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για τον τομέα της μεταποιητικής βιομηχανίας

Πλαίσιο κειμένου 3Γ: Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για τον τομέα της μεταποιητικής βιομηχανίας

Τμήμα 4: Στρατηγική δειγματοληψίας για τα βιολογικά δεδομένα εμπορικής αλιείας

Πίνακας 4Α: Περιγραφή προγράμματος δειγματοληψίας για τα βιολογικά δεδομένα

Πλαίσιο κειμένου 4Α: Περιγραφή προγράμματος δειγματοληψίας για τα βιολογικά δεδομένα

- Πίνακας 4B: Περιγραφή πλαισίου δειγματοληψίας για τα βιολογικά δεδομένα
- Πίνακας 4Γ: Δεδομένα για την αλιεία ανά κράτος μέλος
- Πίνακας 4Δ: Θέσεις εκφόρτωσης
- Τμήμα 5: Ποιότητα δεδομένων
- Πίνακας 5Α: Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για τα βιολογικά δεδομένα
- Πίνακας 5B: Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα
- Τμήμα 6: Διαθεσιμότητα δεδομένων
- Πίνακας 6Α: Διαθεσιμότητα δεδομένων
- Τμήμα 7: Συντονισμός
- Πίνακας 7Α: Προγραμματισμένος περιφερειακός και διεθνής συντονισμός
- Πίνακας 7B: Παρακολούθηση συστάσεων και συμφωνιών
- Πίνακας 7Γ: Διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες

ΤΜΗΜΑ 1
ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Πίνακας 1Α

Κατάλογος απαιτούμενων αποθεμάτων

									ΠΕ		
									Ημερομηνία υποβολής ΠΕ		31.10.2016
MS	Reference years	Species	Region	RFMO/RFO/IO	Area/Stock	Selected for sampling (Y/N)	Average landings in the reference years (tons)	EU TAC (if any) (%)	Share (%) in EU landings	Threshold (Y/N)	Comments
GBR	2013-2015	<i>Gadus morhua</i>	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	IIIα, IV, VIIδ	Y	180	8			
GBR	2013-2015	<i>Solea solea</i>	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES	VIIα	Y	515	16			
GBR	2013-2015	<i>Solea solea</i>	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES	VIIε	N	75	3			
GBR	2013-2015	<i>Nephrops norvegicus</i>	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	IV, FU 33	Y	150	6			
ITA	2013-2015	<i>Boops boops</i>	Μεσόγειος Θάλασσα και Ευξείνιος Πόντος	GFCM	GSA17	N	240		7		
ESP	2013-2015	<i>Merluccius merluccius</i>	Μεσόγειος Θάλασσα και Ευξείνιος Πόντος	GFCM	GSA06	Y	3 500		60		
ESP	2013-2015	<i>Merluccius merluccius</i>	Μεσόγειος Θάλασσα και Ευξείνιος Πόντος	GFCM	GSA07	Y	3 500		60		

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 2 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και τα άρθρα 2, 3 και 8 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να δώσετε μια επισκόπηση της συλλογής δεδομένων σε επίπεδο περιοχής/αποθεμάτων. Όλα τα άτομα που υποβάλλονται σε δειγματοληψία προσδιορίζονται σε επίπεδο είδους και πραγματοποιούνται σε αυτά μετρήσεις μήκους, εφόσον είναι δυνατό.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Reference years (Έτη αναφοράς)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη στα οποία αναφέρονται στην πραγματικότητα τα δεδομένα. Το κράτος μέλος επιλέγει τα τρία πιο πρόσφατα έτη με διαθέσιμα δεδομένα. Αναφέρετε το έτος/τα έτη αναφοράς ως «2013-2015».
Species (Είδος)	Το κράτος μέλος αναφέρει την ονομασία (στα λατινικά) των ειδών/αποθεμάτων για τα οποία είναι υποχρεωτική η δειγματοληψία βιολογικών μεταβλητών σύμφωνα με τους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, για όλες τις περιοχές όπου δραστηριοποιείται ο αλιευτικός στόλος του κράτους μέλους.
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO/RFO/IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας και της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation» / RFMO), «Regional Fisheries Organisation» / RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Area/Stock (Περιοχή/Απόθεμα)	Το κράτος μέλος υποδεικνύει την περιοχή του προαναφερθέντος είδους/αποθέματος, σύμφωνα με τους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (π.χ. GSA 16· ICES περιοχές I, II· ICES περιοχές IIIa, IV, VIIδ κ.λπ.).
Selected for sampling (Έχει επιλεγεί για δειγματοληψία) (Y/N)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον το είδος/απόθεμα έχει επιλεγεί για δειγματοληψία. Αναφέρετε «Y» (ναι), εάν το είδος/απόθεμα έχει επιλεγεί για δειγματοληψία για μία τουλάχιστον μεταβλητή του πίνακα 1Β του παρόντος παραρτήματος.
Average landings in the reference years (tons) (Μέσες εκφορτώσεις κατά τα έτη αναφοράς) (σε τόνους)	Μέσες εκφορτώσεις για κάθε είδος και απόθεμα κατά την πιο πρόσφατη τριετή περίοδο αναφοράς. Κατά την εισαγωγή των δεδομένων για τις εκφορτώσεις, το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες συμβάσεις: Αν το είδος δεν εκφορτώθηκε καθόλου, εισαγάγετε «None» (Ουδέν). Αν οι μέσες εκφορτώσεις είναι λιγότερες από 200 t, μην εισαγάγετε το μέσο στοιχείο για τις εκφορτώσεις, αλλά εισαγάγετε αντ' αυτού «< 200». Αν οι μέσες εκφορτώσεις υπερβαίνουν τους 200 t, εισαγάγετε το μέσο στοιχείο για τις εκφορτώσεις για την πιο πρόσφατη τριετή περίοδο αναφοράς. Τα μέσα στοιχεία για τις εκφορτώσεις μπορούν να στρογγυλοποιούνται στους πλησιέστερους 5 ή 10 t.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
EU TAC (if any) (TAC της ΕΕ) (αν υπάρχει) (%)	<p>Ισχύει μόνο για τα αποθέματα που υπόκεινται σε κανονισμούς για TAC και ποσοστώσεις. Σε αυτή τη στήλη το κράτος μέλος:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Εισαγάγετε «None» (Ουδέν), αν το κράτος μέλος δεν έχει μερίδιο στο TAC της ΕΕ του σχετικού αποθέματος. — Εισαγάγετε το ακριβές μερίδιο, αν το κράτος μέλος έχει μερίδιο στο TAC της ΕΕ του σχετικού αποθέματος.
Share (%) in EU landings [Μερίδιο (%) στις εκφορτώσεις της ΕΕ]	<p>Ισχύει για i) όλα τα αποθέματα στη Μεσόγειο και ii) όλα τα αποθέματα εκτός της Μεσογείου, για τα οποία δεν έχουν οριστεί ακόμα TAC. Σε αυτή τη στήλη το κράτος μέλος:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Εισαγάγετε «None» (Ουδέν), αν το κράτος μέλος δεν έχει εκφορτώσεις του σχετικού αποθέματος. — Εισαγάγετε το ακριβές μερίδιο, σε περίπτωση που το κράτος μέλος έχει εκφορτώσεις του σχετικού αποθέματος και επιθυμεί να επικαλεστεί κατώτατο όριο.
Threshold (Y/N) (Κατώτατο όριο)	<p>Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον έχει εφαρμοστεί κατώτατο όριο για το αναφερόμενο είδος/απόθεμα, σύμφωνα με το κεφάλαιο V του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.</p>
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πίνακας 1B

Προγραμματισμός δειγματοληψίας για βιολογικές μεταβλητές

																			ΠΕ						
																			Ημερομηνία υποβολής ΠΕ						31.10.2016
MS	Species	Region	RFMO/ RFO/IO	Area/ Stock	Frequen- cy	Length			Age			Weight			Sex ratio			Sexual matu- rity			Fecundity			Comments	
						2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019		
PRT	<i>Pleuronectes platessa</i>	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	IV							X				X			X					Άνευ αντικει- μένο		
PRT	<i>Nephrops norvegicus</i>	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES	FU 7							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
ESP	<i>Merluccius merluccius</i>	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	GFCM	GSA06																					
ESP	<i>Merluccius merluccius</i>	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	GFCM	GSA07																					

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 2 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και τα άρθρα 2, 3 και 8 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Για τα είδη που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον πίνακα, συλλέγονται βιολογικές παράμετροι (μήκος, ηλικία, βάρος, αναλογία φύλων, ωριμότητα και γονιμότητα). Για κάθε παράμετρο και έτος, εισαγάγετε «X» αν έχει πραγματοποιηθεί ή προγραμματιστεί συλλογή δεδομένων. Ο πίνακας αυτός επιτρέπει τον προσδιορισμό του έτους/των ετών κατά τα οποία συλλέγονται/θα συλλέγονται δεδομένα από το κράτος μέλος.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Species (Είδος)	Το κράτος μέλος αναφέρει την ονομασία (στα λατινικά) των ειδών/αποθεμάτων για τα οποία είναι υποχρεωτική η δειγματοληψία βιολογικών μεταβλητών σύμφωνα με τους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, για όλες τις περιοχές όπου δραστηριοποιείται ο αλιευτικός στόλος του κράτους μέλους.
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO/RFO/IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας και της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), «Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων (International Organisations — IO) για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Area/Stock (Περιοχή/Απόθεμα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το αλιευτικό πεδίο του προαναφερθέντος είδους/αποθέματος (π.χ. GSA 16· ICES περιοχές I, II· ICES περιοχές IIIa, IV, VIII κ.λπ.).
Frequency (Συχνότητα)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη συχνότητα με την οποία θα πραγματοποιείται η δειγματοληψία («M» (μηνιαία), «Q» (τριμηνιαία), «A» (ετήσια), «O» (άλλο) — παρακαλούμε διευκρινίστε).
Length (Μήκος)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη κατά τα οποία θα πραγματοποιείται δειγματοληψία δεδομένων μήκους.
Age (Ηλικία)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη κατά τα οποία θα πραγματοποιείται δειγματοληψία δεδομένων ηλικίας.
Weight (Βάρος)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη κατά τα οποία θα πραγματοποιείται δειγματοληψία δεδομένων βάρους.
Sex ratio (Αναλογία φύλων)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη κατά τα οποία θα πραγματοποιείται δειγματοληψία δεδομένων αναλογίας φύλων.
Sexual maturity (Σεξουαλική ωριμότητα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη κατά τα οποία θα πραγματοποιείται δειγματοληψία δεδομένων σεξουαλικής ωριμότητας.
Fecundity (Γονιμότητα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη κατά τα οποία θα πραγματοποιείται δειγματοληψία δεδομένων γονιμότητας.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πίνακας 1Γ

Κλάσμα δειγματοληψίας για βιολογικές μεταβλητές

									ΠΕ		
									Ημερομηνία υποβολής ΠΕ		31.10.2016
MS	MS participating in sampling	Sampling year	Species	Region	RFMO/RFO/IO	Area/Stock	Variables	Data sources	Planned minimum no of individuals to be measured at the national level	Planned minimum no of individuals to be measured at the regional level	Comments
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	<i>Solea solea</i>	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	IIIa, IV, VIIδ	ηλικία	Εμπορικά στοιχεία			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	<i>Solea solea</i>	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	IIIa, IV, VIIδ	φύλο	Έρευνες			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	<i>Solea solea</i>	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	IIIa, IV, VIIδ	ωριμότητα	Εμπορικά στοιχεία			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	<i>Solea solea</i>	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	IIIa, IV, VIIδ	μήκος	εμπορικά στοιχεία			
FRA	FRA	2017	<i>Merluccius merluccius</i>	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIαβ		Εμπορικά στοιχεία			
FRA	FRA	2017	<i>Merluccius merluccius</i>	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIαβ		Έρευνες			
FRA	FRA	2017	<i>Merluccius merluccius</i>	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIαβ		Έρευνες			
FRA	FRA	2017	<i>Parapenaeus longirostris</i>	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	GFCM	GSA09		Εμπορικά στοιχεία			

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 2 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του κεφαλαίου IV του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 4 παράγραφος 1 και το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Εξηγήστε τη στρατηγική δειγματοληψίας που έχει προγραμματιστεί σε σχέση με τις βιολογικές μεταβλητές.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
MS participating in sampling (ΚΜ που συμμετέχουν στη δειγματοληψία)	Αν η δραστηριότητα που υποβάλλεται σε δειγματοληψία έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με περιφερειακά συντονισμένο πρόγραμμα, αναφέρονται όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Ειδικά αναφέρεται το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για τη δειγματοληψία. Σύνδεσμοι για τον προγραμματισμένο περιφερειακό και διεθνή συντονισμό ή τις διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες παρατίθενται, εάν υπάρχουν, στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Sampling year (Έτος δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος αναφέρει λεπτομερώς το έτος ή τα έτη επίτευξης των προγραμματισμένων στόχων. Διαφορετικά έτη αναφέρονται σε διαφορετικές σειρές του πίνακα. Αναφέρονται όλα τα οικεία έτη.
Species (Είδος)	Το κράτος μέλος αναφέρει την ονομασία (στα λατινικά) των ειδών/αποθεμάτων για τα οποία είναι υποχρεωτική η δειγματοληψία βιολογικών μεταβλητών σύμφωνα με τους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ, για όλες τις περιοχές όπου δραστηριοποιείται ο αλιευτικός στόλος του κράτους μέλους.
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO/RFO/IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας και της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), «Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων (International Organisations — IO) για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Area/Stock (Περιοχή/Απόθεμα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το αλιευτικό πεδίο του προαναφερθέντος είδους/αποθέματος (π.χ. GSA 16· ICES περιοχές I, II· ICES περιοχές IIIα, IV, VIII κ.λπ.).
Variables (Μεταβλητές)	Το κράτος μέλος αναφέρει τις μεταβλητές μήκους, ηλικίας, βάρους, αναλογίας φύλων, σεξουαλικής ωριμότητας και γονιμότητας, όπως αναφέρονται στον πίνακα 1Β του παρόντος παραρτήματος. Ο συνδυασμός των ειδών και των μεταβλητών, όπως αναφέρεται στον πίνακα 1Β του παρόντος παραρτήματος, ταιριάζει με αυτές τις πληροφορίες.
Data sources (Πηγές δεδομένων)	Το κράτος μέλος παρέχει περιγραφή, υπό μορφή λέξεων-κλειδιών, των κύριων πηγών δεδομένων (π.χ. έρευνες, εμπορικά δείγματα, δείγματα αγοράς, δείγματα απορρίψεων κ.λπ.). Το κράτος μέλος αναφέρει ξεχωριστά την προγραμματισμένη δειγματοληψία για «commercial fisheries» (την εμπορική αλιεία) και «surveys» (τις έρευνες).

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Planned minimum no of individuals to be measured at the national level (Προβλεπόμενος ελάχιστος αριθμός ατόμων που θα μετρηθούν σε εθνικό επίπεδο)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον συνολικό προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό ιχθύων που πρόκειται να μετρηθούν σε εθνικό επίπεδο. Χρησιμοποιήστε το πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις) για να περιγράψετε συνοπτικά τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την καταγραφή των εν λόγω τιμών (π.χ. προγενέστερη δειγματοληψία, προσομοίωση κ.λπ.).
«Planned minimum no of individuals to be measured at the regional level» (Προβλεπόμενος ελάχιστος αριθμός ατόμων που θα μετρηθούν σε περιφερειακό επίπεδο)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό ιχθύων που θα υποβληθούν σε δειγματοληψία στο πλαίσιο ενός περιφερειακά συντονισμένου προγράμματος, αν υπάρχει ή, ειδάλλως, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου). Χρησιμοποιήστε το πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις) για να περιγράψετε συνοπτικά τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την καταγραφή των εν λόγω τιμών (π.χ. προγενέστερη δειγματοληψία, προσομοίωση κ.λπ.).
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πίνακας 1Δ

Ερασιτεχνική αλιεία

											ΠΕ	
											Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Sampling year	Area/EMU	RFMO/RFO/IO	Species	Applicable (Species present in the MS?)	Reasons for not sampling	Threshold (Y/N)	Annual estimate of catch? (Y/N)	Annual percentage of released catch? (Y/N)	Collection of catch composition data? (Y/N)	Type of Survey	Comments
GBR	2017	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	<i>Gadus morhua</i>	Y			Y	Y	Y	Εθνικές εκτιμήσεις αριθμού ταξιδιών και επιτόπιων ερευνών αλιευμάτων ανά μονάδα προσπάθειας	
NLD	2017	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>	Y			Y	Y	Y	Εθνικές εκτιμήσεις αριθμού αλιέων και ημερολογίου αλιέων	
GBR	2017	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	Καρχαρίες	N			Y	Y	Y	Εθνικές εκτιμήσεις αριθμού ταξιδιών και επιτόπιων ερευνών αλιευμάτων ανά μονάδα προσπάθειας	
DEU	2017	Βαλτική Θάλασσα	ICES	Ελασμοβράγχια	Y	Δεν υπάρχουν αλιεύματα		N	N			
		Βαλτική Θάλασσα	ICES									
		Βαλτική Θάλασσα	ICES									
		Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES									
		Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES									
		Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	ICES									

											ΠΕ	
											Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Sampling year	Area/EMU	RFMO/RFO/IO	Species	Applicable (Species present in the MS?)	Reasons for not sampling	Threshold (Y/N)	Annual estimate of catch? (Y/N)	Annual percentage of released catch? (Y/N)	Collection of catch composition data? (Y/N)	Type of Survey	Comments
		Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	GFCM									
		Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	GFCM									
		Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	GFCM									

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 2 στοιχείο α) σημείο iv) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 3 και το άρθρο 4 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στον πίνακα 3 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, ο οποίος περιλαμβάνει επίσης τα αλιεύματα της ερασιτεχνικής αλιείας θαλάσσιων και γλυκών υδάτων για ανάδρομα και κατάδρομα είδη.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το κράτος μέλος αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαριθμητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Sampling year (Έτος δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος της προγραμματισμένης δειγματοληψίας.
Area/EMU (Περιοχή/ΜΔΧ)	Το κράτος μέλος ανατρέπει στη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 3 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Στην περίπτωση του χελιού, αναφέρεται η μονάδα διαχείρισης χελιού (ΜΔΧ).
RFMO/RFO/IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας και της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), «Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων (International Organisations — IO) για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Species (Είδος)	Το κράτος μέλος αναφέρει (στα λατινικά, ανάλογα με την περίπτωση) την ονομασία των ειδών για τα οποία είναι υποχρεωτική η δειγματοληψία ερασιτεχνικής αλιείας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πίνακα 3 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης ή τα οποία προσδιορίζονται από πιλοτικές μελέτες και/ή ανάγκες διαχείρισης για την ερασιτεχνική αλιεία (ανά περιφέρεια). Περιλαμβάνονται όλα τα είδη, ακόμη και αν το είδος/τα είδη δεν υπάρχει/υπάρχουν στο κράτος μέλος.
«Applicable» (Species present in the MS?) [Εφαρμόζεται (Υπάρχει το είδος στο ΚΜ;)]	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) αν το είδος υπάρχει στο κράτος μέλος.
«Reasons for not sampling» (Λόγοι μη διενέργειας δειγματοληψίας)	Εάν το είδος υπάρχει στο κράτος μέλος, αλλά δεν έχει συλλεχθεί, το κράτος μέλος αναφέρει εμπειριστικά τον λόγο/τους λόγους (ελεύθερο κείμενο) για τη μη διενέργεια δειγματοληψίας σε αυτό το είδος, ανάλογα με την περίπτωση (π.χ. είδη που δεν υπάρχουν στην περιοχή, κανονισμοί/νομοθεσία της χώρας, μη επίτευξη του απαιτούμενου κατώτατου ορίου κ.λπ.).
«Threshold» (Κατώτατο όριο) (Y/N)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον έχει εφαρμοστεί κατώτατο όριο για το προαναφερθέν είδος/απόθεμα, σύμφωνα με το κεφάλαιο V του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Annual estimate of catch? (Διενεργήθηκε ετήσια εκτίμηση αλιευμάτων;) (Y/N)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) εάν έχει προγραμματιστεί η ετήσια εκτίμηση αλιευμάτων (βάρος και/ή αριθμοί) για το προαναφερθέν είδος.
Annual percentage of released catch? (Διενεργήθηκε ετήσια εκτίμηση αλιευμάτων;) (Y/N)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) εάν έχει προγραμματιστεί η εκτίμηση του ετήσιου ποσοστού αλιευμάτων που απελευθερώθηκαν (ποσοστό απελευθερωθέντων ιχθύων) για το προαναφερθέν είδος.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Collection of catch composition data? (Συλλέχθηκαν δεδομένα σύνθεσης αλιευμάτων;) (Y/N)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) εάν έχει προγραμματιστεί η εκτίμηση της σύνθεσης αλιευμάτων (π.χ. δομή μήκους) για το προαναφερθέν είδος.
Type of Survey (Τύπος έρευνας)	Το κράτος μέλος αναφέρει τους τύπους ερευνών που θα πραγματοποιούνται για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την ερασιτεχνική αλιεία (π.χ. επιτόπιες έρευνες, τηλεφωνικές έρευνες, ημερολόγια αλιέων κ.λπ. ή οποιοσδήποτε συνδυασμός αυτών).
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πιλοτική μελέτη 1

Σχετικό μερίδιο αλιευμάτων της ερασιτεχνικής αλιείας σε σχέση με την εμπορική αλιεία

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 4 του κεφαλαίου V του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2 και το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο α) της παρούσας απόφασης.

1. Σκοπός της πιλοτικής μελέτης
2. Διάρκεια της πιλοτικής μελέτης
3. Μεθοδολογία και προσδοκώμενα αποτελέσματα της πιλοτικής μελέτης

(μέχρι 900 λέξεις)

Πίνακας 1Ε

Συλλογή δεδομένων για τα ανάδρομα και κατάδρομα είδη σε γλυκά ύδατα

													ΠΕ	
													Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Sampling period	Area	RFMO/RFO/IO	Species	Applicable (Y/N)	Reasons for not sampling	Water Body	Life stage	Fishery/Independent data collection	Method	Unit	Planned nos	Frequency	Comments
FIN	2017-2020	Βαλτική	NASCO	<i>Salmo salar</i>			ΠΟΤΑ-ΜΟΣ AAA	ιχθύδιο (parr)	Θ	ηλεκτραλεία	αριθ. τοποθεσιών	40		
FIN	2017-2020	Βαλτική	NASCO	<i>Salmo salar</i>			ΠΟΤΑ-ΜΟΣ AAA	νεαρός σολομός (smolt)	Θ	παγίδα	αριθ. νεαρών σολομών	4 000		
FIN	2017-2020	Βαλτική	NASCO	<i>Salmo salar</i>			ΠΟΤΑ-ΜΟΣ AAA	ενήλικο άτομο	Θ	μετρητής	αριθ. μετρητών	1		
FIN	2017-2020	Βαλτική	NASCO	<i>Salmo salar</i>			ΠΟΤΑ-ΜΟΣ AAA	ενήλικο άτομο	ΣΤ	δειγματοληψία	αριθ. δειγμάτων	100		
FIN	2017-2020	Βαλτική	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			ΠΟΤΑ-ΜΟΣ EEE	υαλόχελο	Θ	ηλεκτραλεία	αριθ. τοποθεσιών	40		
FIN	2017-2020	Βαλτική	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			ΠΟΤΑ-ΜΟΣ EEE	κιτρινόχελο	Θ	παγίδα	αριθ. νεαρών σολομών	4 000		
FIN	2017-2020	Βαλτική	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			ΠΟΤΑ-ΜΟΣ EEE	αργυρόχελο	Θ	μετρητής	αριθ. μετρητών	1		
GBR	2017-2020	HB Βόρεια	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			N/A	υαλόχελο	ΣΤ	δειγματοληψία	αριθ. δειγμάτων	100		
GBR	2017-2020	HB Βόρεια	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			N/A	κιτρινόχελο	Θ	παγίδα	αριθ. παγιδων	1		
GBR	2017-2020	HB Βόρεια	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			N/A	αργυρόχελο	Θ	ηλεκτραλεία	αριθ. τοποθεσιών	20		

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 2 στοιχεία β) και γ) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 3 και το άρθρο 4 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στον πίνακα 1Ε του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να δώσετε μια επισκόπηση των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται για την εμπορική αλιεία σε γλυκά ύδατα για ανάδρομα και κατάδρομα είδη.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Sampling period (Περίοδος δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος αναφέρει την περίοδο της προγραμματισμένης δειγματοληψίας.
Area (Περιοχή)	Στην περίπτωση του χελιού, αναφέρεται η μονάδα διαχείρισης χελιού (ΜΔΧ). Για όλες τις άλλες περιπτώσεις, αναφέρεται η λεκάνη απορροής.
RFMO/RFO/IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Species (Είδος)	Το κράτος μέλος αναφέρει την ονομασία (στα λατινικά) των ειδών. Αναφέρονται όλα τα είδη, ακόμη και αν το είδος/τα είδη δεν υπάρχει/δεν υπάρχουν στο κράτος μέλος.
Applicable (Εφαρμόζεται) (Y/N)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) αν το είδος υπάρχει στο κράτος μέλος ή αν απαγορεύεται η αλιεία αυτού του είδους.
«Reasons for not sampling» (Λόγοι μη διενέργειας δειγματοληψίας)	Εάν το είδος υπάρχει στο κράτος μέλος, αλλά δεν έχει συλλεχθεί, το κράτος μέλος αναφέρει τον λόγο/τους λόγους (ελεύθερο κείμενο) για τη μη διενέργεια δειγματοληψίας σε αυτό το είδος (π.χ. είδη που δεν υπάρχουν στην περιοχή, κανονισμοί/νομοθεσία του κράτους μέλους, μη επίτευξη του απαιτούμενου κατώτατου ορίου κ.λπ.).
Water Body (Υδατικό σύστημα)	Το κράτος μέλος συμπληρώνει το όνομα του επιλεγμένου ποταμού/συστήματος (π.χ. ποταμός ευρετηρίου).
Life stage (Στάδιο ζωής)	Το κράτος μέλος αναφέρει το στάδιο ζωής του είδους (π.χ. ενήλικο άτομο, υαλόχελο, αργυρόχελο κ.λπ.).
Fishery/Independent data collection (Αλιεία/Ανεξάρτητη συλλογή δεδομένων)	Το κράτος μέλος αναφέρει κατά πόσον τα δεδομένα προκύπτουν από εμπορικά αλιεύματα (αλιεία) ή από πηγές διαφορετικές των εμπορικών αλιευμάτων (ανεξάρτητες).
Method (Μέθοδος)	Το κράτος μέλος αναφέρει την πηγή/τις πηγές των δεδομένων (π.χ. παγίδα, μετρητής, ημερολόγια κ.λπ. ή οποιοσδήποτε συνδυασμός των εν λόγω μεθόδων) από την οποία προκύπτουν τα δεδομένα.
Unit (Μονάδα)	Για κάθε μέθοδο αναφέρεται η προγραμματισμένη μονάδα αναφοράς στοιχείων (π.χ. αριθμός παγίδων, αριθμός μετρητών, αριθμός ηλεκτραλιείας κ.λπ.).

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Planned nos (Προγραμματισμένοι αριθμοί)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον ποσοτικό (σε αριθμό) στόχο που έχει προγραμματιστεί για την επιλεγμένη μονάδα.
Frequency (Συχνότητα)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη συχνότητα με την οποία θα πραγματοποιείται η δειγματοληψία [«M» (μηνιαία), «Q» (τριμηνιαία), «A» (ετήσια), «O» (άλλο)] — παρακαλούμε διευκρινίστε).
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πλαίσιο κειμένου 1E

Συλλογή δεδομένων για τα ανάδρομα και κατάδρομα είδη σε γλυκά ύδατα

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 2 στοιχεία β) και γ) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2 της παρούσας απόφασης.

Μέθοδος που επιλέγεται για τη συλλογή δεδομένων.

(μέχρι 250 λέξεις ανά περιοχή)

Πίνακας 1ΣΤ

Παρεμπίπτοντα αλιεύματα πτηνών, θηλαστικών, ερπετών και ιχθύων

							ΠΕ		
							Ημερομηνία υποβολής ΠΕ		31.10.2016
MS	Sampling period/ year(s)	Region	RFMO/RFO/IO	Sub-area/Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	Group of vulner- able species	Expected occurrence of recordings	Comments
FRA	2017-2018	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES		βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT SD1-5	πτηνά		
FRA	2017-2018	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	GEAM						
FRA	2017-2018	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES						

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 3 στοιχείο α) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στον πίνακα 1Δ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Εξηγήστε την προγραμματισμένη στρατηγική δειγματοληψίας.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Sampling period/year(s) (Περίοδος/έτος/έτη δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος αναφέρει την περίοδο της προγραμματισμένης δειγματοληψίας. Αναφέρετε το έτος/τα έτη δειγματοληψίας ως «2017-2018».
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO/RFO/IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Sub- area/Fishing ground (Υποπεριοχή/Αλιευτικό πεδίο)	Το κράτος μέλος αναφέρει το αλιευτικό πεδίο του προαναφερθέντος είδους/αποθέματος (π.χ. GSA 16· ICES περιοχές I, II· ICES περιοχές IIIa, IV, VIId κ.λπ.).
Scheme (Σύστημα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το σύστημα δειγματοληψίας: «at markets» (στις αγορές), «at sea» (στη θάλασσα), συνδυασμός των δύο μεθόδων ή «other» (άλλο). Οι τιμές βρίσκονται σε αντιστοιχία με τις τιμές που αναφέρονται στους πίνακες 4A και 4B του παρόντος παραρτήματος, εκτός εάν εφαρμόζονται κατευθυνόμενα συστήματα.
Stratum ID code (Αναγνωριστικός κωδικός στρώματος)	Το κράτος μέλος αναφέρει έναν μοναδικό κωδικό για τον προσδιορισμό κάθε στρώματος εντός του συστήματος. Οι τιμές βρίσκονται σε αντιστοιχία με τις τιμές που αναφέρονται στους πίνακες 4A και 4B του παρόντος παραρτήματος, εκτός εάν εφαρμόζονται κατευθυνόμενα συστήματα.
Group of vulnerable species (Ομάδα ευάλωτων ειδών)	Το κράτος μέλος αναφέρει την ομάδα, βάσει της διάταξης 3 στοιχείο α) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Expected occurrence of recordings (Αναμενόμενος αριθμός καταγραφών)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον αναμενόμενο αριθμό καταγραφών για τα άτομα που αλιεύονται ως παρεπιπτόντα αλιεύματα, συμπεριλαμβανομένων των απελευθερώσεων, σύμφωνα με τον πίνακα 1Δ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Συμπληρώστε με αριθμό (+/-) ή με «X».
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πιλοτική μελέτη 2

Επίπεδο αλιείας και επιπτώσεις της αλιείας στους βιολογικούς πόρους και το θαλάσσιο οικοσύστημα

Γενική παρατήρηση: Αυτό το πλαίσιο πληροί την παράγραφο 3 στοιχείο γ) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2 και το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο β) της παρούσας απόφασης.

1. Σκοπός της πιλοτικής μελέτης

2. Διάρκεια της πιλοτικής μελέτης

3. Μεθοδολογία και προσδοκώμενα αποτελέσματα της πιλοτικής μελέτης

(μέχρι 900 λέξεις)

Πίνακας 1Ζ

Κατάλογος των επιστημονικών ερευνών στη θάλασσα

														ΠΕ		
														Ημερομηνία υποβολής ΠΕ		31.10.2016
MS	Name of survey	Acronym	Mandatory (Y/N)	Threshold (Y/N)	Agreed at RCG level	MS participation	Area(s) covered	Period (Month)	Frequency	Days at sea planned	ype of sampling activities	Planned target	Map	Relevant international planning group - RFMO/RFO/IO	International database	Comments
NLD	Demersal Young Fish Survey (Βενθοπελαγική έρευνα νεαρών ιχθύων)						IVγ	Σεπ-Οκτ	Ανά έτος	10	Ανασύρσεις ιχθύων	33	Εικόνα 7.1	ICES PGIPS		
NLD	NS Herring Acoustic Survey (Ηχοβολιστική έρευνα ρέγγας στη Nova Scotia)						IIIα, IV	Ιούλιος	Ανά έτος	15	Αριθ. αντηχήσεων	50	Εικόνα 7.2	ICES PGIPS		
NLD	NS Herring Acoustic Survey (Ηχοβολιστική έρευνα ρέγγας στη Nova Scotia)						IIIα, IV	Ιούλιος	X	15	Ανασύρσεις πλαγκτόν	15	Εικόνα 7.2	ICES PGIPS		

Γενική παρατήρηση: Αυτός ο πίνακας πληροί τα κεφάλαια IV και V του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και τα άρθρα 2 και 3 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για να προσδιοριστούν οι επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα που ορίζονται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης καθώς και οι πρόσθετες έρευνες που θα πραγματοποιεί το κράτος μέλος.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Name of survey (Όνομα έρευνας)	Το κράτος μέλος αναφέρει το όνομα της έρευνας. Για τις υποχρεωτικές έρευνες, το όνομα είναι το ίδιο με εκείνο που χρησιμοποιείται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Acronym (Ακρωνύμιο)	Το κράτος μέλος αναφέρει το ακρωνύμιο της έρευνας. Για τις υποχρεωτικές έρευνες, το ακρωνύμιο είναι το ίδιο με εκείνο που χρησιμοποιείται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Mandatory (Υποχρεωτική) (Y/N)	Το κράτος μέλος εισάγει «Y» (ναι) ή «N» (όχι) για να δηλώσει αν η έρευνα περιλαμβάνεται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
«Threshold» (Κατώτατο όριο) (Y/N)	Το κράτος μέλος εισάγει «Y» (ναι) ή «N» (όχι) για να δηλώσει αν ισχύει κατώτατο όριο, σύμφωνα με τη διάταξη 7 του κεφαλαίου V του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Αν «N» (ναι), περιγράψτε με περισσότερες λεπτομέρειες στο πλαίσιο κειμένου IZ του παρόντος παραρτήματος.
Agreed at RCG level (Έχει συμφωνηθεί σε επίπεδο RCG)	Το κράτος μέλος εισάγει «Y» (ναι) ή «N» (όχι) για να δηλώσει αν η έρευνα έχει συμφωνηθεί σε επίπεδο θαλάσσιας περιφέρειας.
MS participation (Συμμετοχή KM)	Αναφέρετε κατά πόσον συμμετέχουν άλλα κράτη μέλη στην έρευνα και τη μορφή συμμετοχής [«F» (χρηματοοικονομική)/«T» (τεχνική)/«E» (προσπάθεια) ή «C» (συνδυασμός)]. Περιγράψτε με περισσότερες λεπτομέρειες στο πλαίσιο κειμένου IZ του παρόντος παραρτήματος. Αν δεν συμμετέχει άλλο κράτος μέλος στην έρευνα, αυτό το πεδίο συμπληρώνεται με «NA.» (άνευ αντικειμένου).
Area(s) covered (Περιοχή/περιοχές που καλύπτεται/καλύπτονται)	Το κράτος μέλος αναφέρει τις περιοχές που σχεδιάζεται να καλυφθούν. Για τις υποχρεωτικές έρευνες, η περιοχή είναι η ίδια με εκείνη που χρησιμοποιείται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Period (Month) [Περίοδος (Μήνας)]	Το κράτος μέλος αναφέρει τη χρονική περίοδο (σε μήνες) που σχεδιάζεται να καλυφθεί. Για τις υποχρεωτικές έρευνες, η χρονική περίοδος είναι η ίδια με εκείνη που χρησιμοποιείται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Frequency (Συχνότητα)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη συχνότητα της έρευνας: «Annual» (ετήσια), «Biennial» (διετής), «Triennial» (τριετής) κ.λπ.
Days at sea planned (Προγραμματισμένες ημέρες στη θάλασσα)	Το κράτος μέλος αναφέρει τις προγραμματισμένες σε εθνικό επίπεδο ημέρες στη θάλασσα.
Type of sampling activities (Τύπος δραστηριοτήτων δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον τύπο των κύριων δραστηριοτήτων δειγματοληψίας. Οι κύριες δραστηριότητες δειγματοληψίας είναι εκείνες που έχουν συμφωνηθεί στη σχετική ομάδα που είναι επιφορτισμένη με τον προγραμματισμό της έρευνας, σε αντίθεση με τις πρόσθετες δραστηριότητες δειγματοληψίας. Χρησιμοποιήστε χωριστή γραμμή για κάθε τύπο δραστηριότητας δειγματοληψίας. Συνιστάται στο κράτος μέλος να χρησιμοποιεί τις ακόλουθες κατηγορίες: ανασύρσεις ιχθύων, πυκνότητα θερμοκρασίας αγωγιμότητας (CTD), ανασύρσεις πλαγκτόν κ.λπ.
Planned target (Προγραμματισμένος στόχος)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον αριθμό των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων δειγματοληψίας.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Map (Χάρτης)	Το κράτος μέλος παραθέτει αναφορά στον χάρτη, όπως περιλαμβάνεται στο πλαίσιο κειμένου 1Z του παρόντος παραρτήματος.
Relevant international planning group (Σχετική διεθνής ομάδα προγραμματισμού) —RFMO/RFO/IO	<p>Το κράτος μέλος εισάγει τη σχετική διεθνή ομάδα που είναι επιφορτισμένη με τον προγραμματισμό της έρευνας και τις αντίστοιχες RFMO / RFO / IO.</p> <p>Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα.</p> <p>π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO</p> <p>π.χ. RFO: CECAF</p> <p>π.χ. IO: ICES</p> <p>Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).</p>
International database (Διεθνής βάση δεδομένων)	Το κράτος μέλος εισάγει το όνομα της διεθνούς βάσης δεδομένων, σε σχέση με τα δεδομένα που συλλέγονται στο πλαίσιο της επιστημονικής έρευνας, ή εισάγει «no existing database» (δεν υπάρχει βάση δεδομένων). Αυτό ισχύει για την ύπαρξη διεθνούς βάσης δεδομένων, όχι για το κατά πόσον τα δεδομένα έχουν ή δεν έχουν μεταφορτωθεί.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πλαίσιο κειμένου 1Z

Κατάλογος των επιστημονικών ερευνών στη θάλασσα

Γενική παρατήρηση: Αυτό το πλαίσιο πληροί το κεφάλαιο IV του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2 και το άρθρο 7 παράγραφος 3 της παρούσας απόφασης. Σκοπός του είναι να προσδιορίζει τις επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα που ορίζονται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης που θα πραγματοποιούνται. Τα κράτη μέλη καθορίζουν κατά πόσον η επιστημονική έρευνα περιλαμβάνεται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης ή κατά πόσον είναι πρόσθετη έρευνα.

1. Στόχοι της έρευνας
2. Περιγραφή των μεθόδων που χρησιμοποιούνται στην έρευνα. Για τις υποχρεωτικές έρευνες, σύνδεση με τα εγχειρίδια. Συμπεριλάβετε γραφική παράσταση (χάρτη)
3. Για διεθνώς συντονισμένες έρευνες, περιγράψτε τα συμμετέχοντα κράτη μέλη/σκάφη και τη σχετική διεθνή ομάδα που είναι επιφορτισμένη με τον προγραμματισμό της έρευνας
4. Κατά περίπτωση, περιγράψτε τη διεθνή κατανομή καθηκόντων (υλική και/ή οικονομική) και τη συμφωνία επιμερισμού του κόστους που χρησιμοποιήθηκε.
5. Εξηγήστε πού ισχύουν κατώτατα όρια

(μέχρι 450 λέξεις ανά έρευνα)

Πίνακας 1Η

Συλλογή και διάδοση των δεδομένων της επιστημονικής έρευνας

			ΠΕ			
			Ημερομηνία υποβολής ΠΕ			31.10.2016
MS	Name of survey	Acronym	Type of data collected	Core/Additional variable	Used as basis for advice (Y/N)	Comments
NLD	Διεθνής Έρευνα Αλιείας με Τράτα βυθού (International Bottom Trawl Survey-IBTS) στη Βόρεια Θάλασσα	IBTS_NS_Q1	Βιολογικά δεδομένα για τον γάδο IVa	C	Y	
NLD	Διεθνής Έρευνα Αλιείας με Τράτα βυθού (International Bottom Trawl Survey-IBTS) στη Βόρεια Θάλασσα	IBTS_NS_Q1	Βιολογικά δεδομένα για την παπαλίνα IVa	C	Y	
NLD	Διεθνής Έρευνα Αλιείας με Τράτα βυθού (International Bottom Trawl Survey-IBTS) στη Βόρεια Θάλασσα	IBTS_NS_Q1	Νύμφες ρέγγας	C	Y	
NLD	Διεθνής Έρευνα Αλιείας με Τράτα βυθού (International Bottom Trawl Survey-IBTS) στη Βόρεια Θάλασσα	IBTS_NS_Q1	CTD ανά ανέλκυση των διχτυών	A	N	
NLD	Διεθνής Έρευνα Αλιείας με Τράτα βυθού (International Bottom Trawl Survey-IBTS) στη Βόρεια Θάλασσα	IBTS_NS_Q1	Τεμάχια νεογνών στο δίχτυ τράτας	A	N	
NLD	Διεθνής Έρευνα Αλιείας με Τράτα βυθού (International Bottom Trawl Survey-IBTS) στη Βόρεια Θάλασσα	IBTS_NS_Q1	Οργανισμοί του βυθού στο δίχτυ τράτας	A	N	
NLD	Διεθνής ηχοβολιστική έρευνα για το προσφυγάκι (International Blue whiting Acoustic survey)	BWAS	Ηχοβολιστικά/βιολογικά δεδομένα για το προσφυγάκι	C	Y	
NLD	Διεθνής έρευνα για το προσφυγάκι (International Blue whiting survey)	BWAS	Comments θαλάσσιων θηλαστικών	A	N	
NLD	Διεθνής έρευνα ωστοκίας για το σκουμπρί και το σαφρίδι (International Mackerel and Horse Mackerel Egg Survey)	MEGS	Παραγωγή ωών σκουμπριού	C	Y	
NLD	Διεθνής έρευνα ωστοκίας για το σκουμπρί και το σαφρίδι (International Mackerel and Horse Mackerel Egg Survey)	MEGS	CTD ανά ανέλκυση των διχτυών	C	Y	
ITA	Διεθνής έρευνα αλιείας με τράτα βυθού στη Μεσόγειο (Mediterranean international bottom trawl survey)	MEDITS	βιολογικά δεδομένα για το σαφρίδι	C	Y	
ITA	Διεθνής έρευνα αλιείας με τράτα βυθού στη Μεσόγειο (Mediterranean international bottom trawl survey)	MEDITS	βιολογικά δεδομένα για το μπαρμπούνι	C	Y	

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το κεφάλαιο IV του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Αυτός ο πίνακας προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται σε σχέση με τις επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα και τα οποία περιγράφονται στον πίνακα 1Z του παρόντος παραρτήματος.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Name of survey (Όνομα έρευνας)	Το κράτος μέλος αναφέρει το όνομα της έρευνας. Για τις υποχρεωτικές έρευνες, το όνομα είναι το ίδιο με εκείνο που χρησιμοποιείται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Acronym (Ακρωνύμιο)	Το κράτος μέλος αναφέρει το ακρωνύμιο της έρευνας. Για τις υποχρεωτικές έρευνες, το ακρωνύμιο είναι το ίδιο με εκείνο που χρησιμοποιείται στον πίνακα 10 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Type of data collected (Τύπος δεδομένων που συλλέγονται)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον τύπο των δεδομένων. Χρησιμοποιήστε χωριστή γραμμή για κάθε τύπο δεδομένων που συλλέγονται. Συνιστάται στο κράτος μέλος να χρησιμοποιεί τις ακόλουθες κατηγορίες: Βιολογικά δεδομένα για ένα δεδομένο απόθεμα, δεδομένα προνυμφών για ένα δεδομένο απόθεμα, παραγωγή αυγών για ένα δεδομένο απόθεμα, CTD ανά ανέλκυση διχτύων, στρωμνή ανά ανέλκυση διχτύων, παρατηρήσεις θαλάσσιων θηλαστικών, χελωνών και θαλάσσιων πτηνών, βενθικοί οργανισμοί στην τράτα κ.λπ. Στην περίπτωση ερευνών πολλών ειδών, τα διαφορετικά αποθέματα μπορούν να ομαδοποιηθούν.
Core/Additional variable (Βασική/πρόσθετη μεταβλητή)	Οι βασικές μεταβλητές είναι εκείνες που προκύπτουν από τις βασικές δραστηριότητες δειγματοληψίας που αποτελούν τη βάση σχεδιασμού της έρευνας. Πρόσθετες μεταβλητές είναι όλες οι υπόλοιπες. Η αναφορά των πρόσθετων μεταβλητών δεν είναι υποχρεωτική.
Used as basis of advice (Χρησιμοποιούνται ως βάση για παροχή συμβουλών) (Y/N)	Το κράτος μέλος εισάγει «Y» (ναι) ή «N» (όχι) για να δηλώσει αν τα δεδομένα που συλλέγονται αναμένεται να χρησιμοποιηθούν ως βάση για παροχή συμβουλών. Το κράτος μέλος μπορεί να αναφέρει στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις) τον τύπο των συμβουλών (αξιολόγηση αποθεμάτων, ολοκληρωμένη αξιολόγηση οικοσυστημάτων, παροχή συμβουλών σε εθνικό επίπεδο κ.λπ.).
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

ΤΜΗΜΑ 2
ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Πίνακας 2Α

Στρατηγική συλλογής δεδομένων για τις μεταβλητές της αλιευτικής δραστηριότητας

												ΠΕ	
												Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing technique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates	Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)	Additional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	Προσπάθεια	Δοκότρατες	18-< 24 m	Όλες οι εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες	I	Δελτία πώλησης	50%	Y	Έρευνα πιθανοθεωρητικής δειγματοληψίας	5%	
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	Προσπάθεια	Δοκότρατες	40 m ή περισσότερο	OT-BDEF8090	Y	Ημερολόγια, δεδομένα VMS, δελτία πώλησης	100%	N	Ουδέν	Άνευ αντικειμένου	
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	Εκφορτώσεις	Σκάφη με παρασυρόμενα και/ή σταθερά δίχτυα	12-< 18 m	Όλες οι εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες	I	Δελτία αλιείας, δελτία πώλησης	75%	Y	Έμμεση έρευνα	10%	
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	Εκφορτώσεις			Όλες οι εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες	N	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Y	Έρευνα μη πιθανοθεωρητικής δειγματοληψίας	5%	
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	Χωρητικότητα			Όλες οι εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες	I	Ημερολόγια, δελτία πώλησης	90%	Y	Έρευνα απογραφής	100%	
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											

												ΠΕ	
												Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing technique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates	Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)	Additional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											
FRA	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός											
FRA	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος											

												ΠΕ	
												Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing technique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates	Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)	Additional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος											
FRA	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος											
FRA	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος											
FRA	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος											
FRA	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος											
FRA	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος											
FRA	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος											

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί τη διάταξη 4 του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2 και το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τη δήλωση και την περιγραφή της μεθόδου που χρησιμοποιείται για την εξαγωγή εκτιμήσεων από αντιπροσωπευτικά δείγματα, όταν τα δεδομένα δεν καταγράφονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1224/2009 ή όταν τα δεδομένα που συλλέγονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1224/2009 δεν είναι στο σωστό επίπεδο συγκέντρωσης για την προβλεπόμενη επιστημονική χρήση.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Supra region (Ομάδα περιφερειών)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο III). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
Variable group (Ομάδα μεταβλητών)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 4 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Μπορεί να καθορισθεί από τη μεταβλητή και όχι από την ομάδα μεταβλητών, αν χρησιμοποιούνται διαφορετικές πηγές για διαφορετικές μεταβλητές εντός της ίδιας ομάδας μεταβλητών.
Fishing technique (Αλιευτική τεχνική)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματολογίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5B του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Βάλτε αστερίσκο στην περίπτωση όπου το τμήμα έχει ομαδοποιηθεί με άλλο τμήμα/άλλα τμήματα για τους σκοπούς της συλλογής δεδομένων. Τα ανενεργά σκάφη συμπεριλαμβάνονται ως χωριστό τμήμα.
Length class (Κατηγορία μήκους)	
Metiers (level 6) [Εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες (επίπεδο 6)]	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 2 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Πρέπει να προσδιορίζεται μόνο εάν το κράτος μέλος έχει συγκεκριμένο πλαίσιο δειγματοληψίας που ορίζεται ανά «metier by segment» (εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα τμήμα). Ειδικότερα, το κράτος μέλος μπορεί να παρέχει «όλες τις εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες», αλλά οι πληροφορίες πρέπει να αναφέρονται ανά «fleet segment by metiers» (τμήμα στόλου ανά εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες).
Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Τα δεδομένα που συλλέγονται σύμφωνα με τον κανονισμό ελέγχου είναι κατάλληλα για επιστημονική χρήση) (Y/N/I)	Το κράτος μέλος εισάγει «Y» (ναι), «N» (όχι) ή «I» (ανεπαρκή).
Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates (Ο τύπος δεδομένων που συλλέγονται σύμφωνα με τον κανονισμό ελέγχου έχει χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των εκτιμήσεων)	Το κράτος μέλος εισάγει τον τύπο των δεδομένων που συλλέγονται: Ημερολόγια, δελτία πώλησης, δεδομένα VMS, έντυπα αλιείας κ.λπ.
Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips) [Αναμενόμενη κάλυψη των δεδομένων που συλλέγονται σύμφωνα με τον κανονισμό ελέγχου (% των αλιευτικών ταξιδιών)]	Για καθένα από τις πηγές δεδομένων, το προγραμματισμένο ποσοστό κάλυψης, το οποίο εκτιμάται με βάση τα αλιευτικά ταξίδια, προβλέπεται ως δείκτης διασφάλισης ποιότητας και πλαισίου ελέγχου ποιότητας.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Additional data collection (Συλλογή πρόσθετων δεδομένων) (Y/N)	Το κράτος μέλος εισάγει «Y» (ναι) ή «N» (όχι) για να δηλώσει αν έχει προγραμματιστεί συλλογή πρόσθετων δεδομένων.
Data collection scheme (Σύστημα συλλογής δεδομένων)	Το κράτος μέλος εισάγει το σύστημα συλλογής δεδομένων: Έρευνα πιθανοθεωρητικής δειγματοληψίας, έρευνα μη πιθανοθεωρητικής δειγματοληψίας, έμμεση έρευνα, έρευνα απογραφής, «none» (ουδέν) κ.λπ.
Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips) [Προβλεπόμενη κάλυψη των δεδομένων που συλλέγονται στο πλαίσιο της συλλογής συμπληρωματικών δεδομένων (% των αλιευτικών ταξιδιών)]	Για καθεμία από τις πηγές δεδομένων, το προγραμματισμένο ποσοστό κάλυψης, το οποίο εκτιμάται με βάση τα αλιευτικά ταξίδια, προβλέπεται ως δείκτης διασφάλισης ποιότητας και πλαισίου ελέγχου ποιότητας.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πλαίσιο κειμένου 2Α

Στρατηγική συλλογής δεδομένων για τις μεταβλητές της αλιευτικής δραστηριότητας

Γενική παρατήρηση: Αυτό το πλαίσιο πληροί την παράγραφο 4 του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο β) και το άρθρο 5 παράγραφος 2 της παρούσας απόφασης. Προορίζεται για την περιγραφή της μεθόδου που χρησιμοποιείται για την εξαγωγή εκτιμήσεων από αντιπροσωπευτικά δείγματα, όταν τα δεδομένα δεν καταγράφονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1224/2009 ή όταν τα δεδομένα που συλλέγονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1224/2009 δεν είναι στο σωστό επίπεδο συγκέντρωσης για την προβλεπόμενη επιστημονική χρήση.

1. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τη διασταυρούμενη επικύρωση των διαφόρων πηγών δεδομένων
2. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της αξίας των εκφορτώσεων
3. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της μέσης τιμής (συνιστάται η χρήση σταθμισμένων μέσων όρων, ανά ταξίδι)
4. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τον προγραμματισμό της συλλογής των πρόσθετων δεδομένων (μεθοδολογία σχεδίου δειγματοληψίας, τύπος των δεδομένων που συλλέγονται, συχνότητα συλλογής κ.λπ.)

(μέχρι 900 λέξεις ανά περιφέρεια)

ΤΜΗΜΑ 3
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Πίνακας 3Α

Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την αλιεία

									ΠΕ	
									Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Supra region	Fishing technique	Length class	Type of variables (E/S)	Variable	Data Source	Type of data collection scheme	Frequency	Planned sample rate %	Comments
ESP	Βαλτική Θάλασσα, Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός και Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Δοκότρατες	18-< 24 m	E	Ακαθάριστη αξία εκφορτώσεων	ερωτηματολόγια	A - Απογραφή			
ESP	Βαλτική Θάλασσα, Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός και Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	Δοκότρατες	40 m ή περισσότερ	E	Λοιπά έσοδα	ερωτηματολόγια	B - Έρευνα πιθανοθεωρητικού δείγματος			
ESP	Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος	Σκάφη με παρασυρόμενα και/ή σταθερά δίχτυα	12-< 18 m	E	Μισθοί και ημερομίσθια πληρώματος	ερωτηματολόγια	Γ - Έρευνα μη πιθανοθεωρητικού δείγματος			
				S	Απασχόληση ανά φύλο					

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 5 στοιχεία α) και β) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 3 και το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 5A και 6 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να δώσετε μια επισκόπηση του πληθυσμού για τα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα στον τομέα της αλιείας.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Supra region (Ομάδα περιφερειών)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο III). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
Fishing technique (Αλιευτική τεχνική)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματολογίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5B του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Βάλτε αστερίσκο στην περίπτωση όπου το τμήμα έχει ομαδοποιηθεί με άλλο τμήμα/άλλα τμήματα για τους σκοπούς της συλλογής δεδομένων. Τα ανενεργά σκάφη συμπεριλαμβάνονται ως χωριστό τμήμα.
Length class (Κατηγορία μήκους)	
Type of variables (Τύπος μεταβλητών) (E/S)	Το κράτος μέλος ειάγει την κατηγορία στην οποία ανήκουν οι μεταβλητές: «E» (οικονομική) ή «S» (κοινωνική), με βάση τον πίνακα 5A του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης για τις οικονομικές μεταβλητές και τον πίνακα 6 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης για τις κοινωνικές μεταβλητές.
Variable (Μεταβλητή)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη συμβατική ονοματολογία που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5A του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, 2η στήλη για τις οικονομικές μεταβλητές, και στον πίνακα 6 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης για τις κοινωνικές μεταβλητές.
Data Source (Πηγή δεδομένων)	Το κράτος μέλος ειάγει τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν (ημερολόγιο, δελτία πώλησης, λογαριασμοί, ερωτηματολόγια κ.λπ.). Οι πηγές δεδομένων αναφέρονται σαφώς για κάθε μεταβλητή.
Type of data collection scheme (Τύπος συστήματος συλλογής δεδομένων)	Το κράτος μέλος ειάγει τον κωδικό του συστήματος συλλογής δεδομένων, ως εξής: A — Απογραφή· B — Έρευνα πιθανοθεωρητικού δείγματος· C — Έρευνα μη πιθανοθεωρητικού δείγματος· D — Έμμεση έρευνα. Σε περίπτωση που η μεταβλητή δεν συλλέγεται άμεσα αλλά εκτιμάται, εφαρμόζεται «indirect survey» (έμμεση έρευνα). Σε αυτήν την περίπτωση, περαιτέρω εξηγήσεις σχετικά με το σύστημα συλλογής δεδομένων και τη μέθοδο εκτίμησης παρέχονται στο πλαίσιο κειμένου 3A του παρόντος παραρτήματος.
Frequency (Συχνότητα)	Το κράτος μέλος ειάγει τη συχνότητα με την οποία πρόκειται να συλλέγονται τα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα, σύμφωνα με τη διάταξη 5 στοιχεία α) και β) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Planned sample rate % (Προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας %)	Το προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας (%) βασίζεται στον πληθυσμό του στόλου, ο οποίος ορίζεται ως τα σκάφη που περιλαμβάνονται στο μητρώο αλιευτικών σκαφών την 31η Δεκεμβρίου και κάθε ενεργό σκάφος που αλιεύει τουλάχιστον μία ημέρα κατά τη διάρκεια του έτους. Όταν δεν πρόκειται να εφαρμοστεί η συλλογή δεδομένων για ορισμένες μεταβλητές, η στήλη «Planned sample rate (%)» (Προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας) συμπληρώνεται με «N» (όχι). Το προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας μπορεί να τροποποιηθεί με βάση επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τον συνολικό πληθυσμό (μητρώο αλιευτικών σκαφών).
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πλαίσιο κειμένου 3Α

Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την αλιεία

Γενική παρατήρηση: Αυτό το πλαίσιο πληροί την παράγραφο 5 στοιχεία α) και β) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 4 παράγραφοι 1, 2 και 5 και το άρθρο 5 παράγραφος 2 της παρούσας απόφασης. Προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 5Α και 6 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.

1. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων πηγών δεδομένων
2. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων τύπων συλλογής δεδομένων
3. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή του πλαισίου δειγματοληψίας και του συστήματος κατανομής
4. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τις διαδικασίες εκτίμησης
5. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την ποιότητα των δεδομένων

(μέχρι 900 λέξεις ανά περιφέρεια)

Πιλοτική μελέτη 3

Δεδομένα για την απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και εθνικότητα

Γενική παρατήρηση: Αυτό το πλαίσιο πληροί την παράγραφο 5 στοιχείο β) και την παράγραφο 6 στοιχείο β) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της παρούσας απόφασης. Προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στον πίνακα 6 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.

1. Σκοπός της πιλοτικής μελέτης
2. Διάρκεια της πιλοτικής μελέτης
3. Μεθοδολογία και προσδοκώμενα αποτελέσματα της πιλοτικής μελέτης

(μέχρι 900 λέξεις)

Πίνακας 3B

Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια

									ΠΕ	
									Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Techniques	Species group	Type of variables (E/S)	Variable	Data source	Type of data collection scheme	Threshold (Y/N)	Frequency	Planned sample rate %	Comments
DEU	Εκκολαπτήρια και μονάδες προπάχυνσης	άλλοι θαλάσσιοι ιχθύες	E	Κύκλος εργασιών	Οικονομικοί λογαριασμοί	A - Απογραφή				
DEU	Κλωβοί	άλλοι θαλάσσιοι ιχθύες	E	Ενεργειακές δαπάνες	ερωτηματολόγια	B - Έρευνα πιθανοθεωρητικού δείγματος				
DEU	Κλωβοί	σολομός	E	Ενεργειακές δαπάνες	ερωτηματολόγια	Γ - Έρευνα μη πιθανοθεωρητικού δείγματος				
			S	Μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο						

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την παράγραφο 6 στοιχεία α) και β) του κεφαλαίου III και του κεφαλαίου IV του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 3 και το άρθρο 4 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 6 και 7 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να δώσετε μια επισκόπηση της συλλογής οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων του τομέα της υδατοκαλλιέργειας.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Techniques (Τεχνικές)	Το κράτος μέλος ακολουθεί τον πίνακα 9 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης για την κατάτμηση που πρέπει να εφαρμοστεί για τη συλλογή των δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια.
Species group (Ομάδα ειδών)	
Type of variables (Τύπος μεταβλητών) (E/S)	Το κράτος μέλος ειάγει την κατηγορία στην οποία ανήκουν οι μεταβλητές: «Ο» (οικονομική) ή «Κ» (κοινωνική), με βάση τον πίνακα 7 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης για τις οικονομικές μεταβλητές και τον πίνακα 6 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης για τις κοινωνικές μεταβλητές.
Variable (Μεταβλητή)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη συμβατική ονοματολογία που χρησιμοποιείται στον πίνακα 7 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, 2η στήλη για τις οικονομικές μεταβλητές, και στον πίνακα 6 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης για τις κοινωνικές μεταβλητές.
Data Source (Πηγή δεδομένων)	Το κράτος μέλος εισάγει τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν (λογαριασμοί, ερωτηματολόγια κ.λπ.). Οι πηγές δεδομένων αναφέρονται σαφώς για κάθε μεταβλητή.
Type of data collection scheme (Τύπος συστήματος συλλογής δεδομένων)	Το κράτος μέλος ειάγει τον κωδικό του συστήματος συλλογής δεδομένων, ως εξής: A — Απογραφή· B — Έρευνα πιθανοθεωρητικού δείγματος· C — Έρευνα μη πιθανοθεωρητικού δείγματος· D — Έμμεση έρευνα. Σε περίπτωση που η μεταβλητή δεν συλλέγεται άμεσα αλλά εκτιμάται, εφαρμόζεται «indirect survey» (έμμεση έρευνα). Σε αυτήν την περίπτωση, περαιτέρω εξηγήσεις σχετικά με το σύστημα συλλογής δεδομένων και τη μέθοδο εκτίμησης παρέχονται στο πλαίσιο κειμένου 3B του παρόντος παραρτήματος.
«Threshold» (Κατώτατο όριο) (Y/N)	Το κράτος μέλος εισάγει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) εάν ισχύει κατώτατο όριο, σύμφωνα με το κεφάλαιο V του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Frequency (Συχνότητα)	Το κράτος μέλος εισάγει τη συχνότητα με την οποία πρόκειται να συλλέγονται τα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα, σύμφωνα με τη διάταξη 6 στοιχεία α) και β) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Planned sample rate % (Προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας %)	Το προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας (%) βασίζεται στον πληθυσμό, όπως ορίζεται στη διάταξη 6 στοιχείο α) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Όταν δεν πρόκειται να εφαρμοστεί η συλλογή δεδομένων για ορισμένες μεταβλητές, η στήλη «Planned sample rate (%)» (Προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας) συμπληρώνεται με «N» (όχι). Το προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας μπορεί να τροποποιηθεί με βάση επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τον συνολικό πληθυσμό.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πλαίσιο κειμένου 3B

Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια

Γενική παρατήρηση: Αυτό το πλαίσιο πληροί την παράγραφο 6 στοιχεία α) και β) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 5 και το άρθρο 5 παράγραφος 2 της παρούσας απόφασης. Προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 6 και 7 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.

1. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων πηγών δεδομένων
2. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων τύπων συλλογής δεδομένων
3. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή του πλαισίου δειγματοληψίας και του συστήματος κατανομής
4. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τις διαδικασίες εκτίμησης
5. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την ποιότητα των δεδομένων

(μέχρι 1 000 λέξεις)

Πιλοτική μελέτη 4

Περιβαλλοντικά δεδομένα για την υδατοκαλλιέργεια

Γενική παρατήρηση: Αυτό το πλαίσιο πληροί την παράγραφο 6 στοιχείο γ) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2 και το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της παρούσας απόφασης. Προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στον πίνακα 8 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.

1. Σκοπός της πιλοτικής μελέτης
2. Διάρκεια της πιλοτικής μελέτης
3. Μεθοδολογία και προσδοκώμενα αποτελέσματα της πιλοτικής μελέτης

(μέχρι 900 λέξεις)

Πίνακας 3Γ

Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για τον τομέα της μεταποιητικής βιομηχανίας

							ΠΕ	
							Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Segment	Type of variables (E/S)	Variables	Data sources	Type of data collection scheme	Frequency	Planned sample rate %	Comments
ESP	Εταιρείες <= 10	E	Κύκλος εργασιών	οικονομικοί λογαριασμοί	B - Έρευνα πιθανοθεωρητικού δείγματος			
ESP	Εταιρείες 11-49	E	Άλλες λειτουργικές δαπάνες	ερωτηματολόγια	B - Έρευνα πιθανοθεωρητικού δείγματος			
ESP	Εταιρείες 50-250	E	Άλλες λειτουργικές δαπάνες	ερωτηματολόγια	A - Απογραφή			
ESP	Εταιρείες > 250	E	Λοιπά έσοδα	ερωτηματολόγια	B - Έρευνα πιθανοθεωρητικού δείγματος			
ESP		S	Μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο					

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί την υποσημείωση 6 της παραγράφου 1.1 στοιχείο δ) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης και το άρθρο 2, το άρθρο 3 και το άρθρο 4 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στον πίνακα 11 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να δώσετε μια επισκόπηση της συλλογής οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων του τομέα μεταποίησης. Προσδιορίστε τη συλλογή δεδομένων για μεταβλητές που δεν καλύπτονται από την ESTAT ή για τις οποίες απαιτείται πρόσθετη δειγματοληψία. Οικονομικά δεδομένα συλλέγονται για εταιρείες μεταποίησης ιχθύων με έως 10 εργαζόμενους, για εταιρείες για τις οποίες η μεταποίηση ιχθύων αποτελεί δευτερεύουσα δραστηριότητα, καθώς και για τη μη αμειβόμενη εργασία και τις πρώτες ύλες. Δεδομένα απασχόλησης, ανά φύλο, συλλέγονται για εταιρείες κάθε μεγέθους.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidelines (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Segment (Τμήμα)	Τα κριτήρια ομαδοποίησης είναι ο αριθμός των απασχολούμενων εργαζομένων. Συνιστάται η ακόλουθη ομαδοποίηση: Εταιρείες <= 10· Εταιρείες 11-49· Εταιρείες 50-250· Εταιρείες > 250.
Type of variables (Τύπος μεταβλητών) (E/S)	Το κράτος μέλος εισάγει την κατηγορία στην οποία ανήκουν οι μεταβλητές: «Ο» (οικονομικές) ή «Κ» (κοινωνικές), με βάση τον πίνακα 11 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Variables (Μεταβλητές)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 11 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Data Sources (Πηγές δεδομένων)	Το κράτος μέλος εισάγει τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν (λογαριασμοί, ερωτηματολόγια κ.λπ.). Οι πηγές δεδομένων αναφέρονται σαφώς για κάθε μεταβλητή.
Type of data collection scheme (Τύπος συστήματος συλλογής δεδομένων)	Το κράτος μέλος εισάγει τον κωδικό του συστήματος συλλογής δεδομένων, ως εξής: Α — Απογραφή· Β — Έρευνα πιθανοθεωρητικού δείγματος· C — Έρευνα μη πιθανοθεωρητικού δείγματος· D — Έμμεση έρευνα. Σε περίπτωση που η μεταβλητή δεν συλλέγεται άμεσα αλλά εκτιμάται, εφαρμόζεται «indirect survey» (έμμεση έρευνα). Σε αυτήν την περίπτωση, περαιτέρω εξηγήσεις σχετικά με το σύστημα συλλογής δεδομένων και τη μέθοδο εκτίμησης παρέχονται στο πλαίσιο κειμένου 3Γ του παρόντος παραρτήματος.
Frequency (Συχνότητα)	Το κράτος μέλος εισάγει τη συχνότητα συλλογής των οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων.
Planned sample rate % (Προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας %)	Το προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας (%) βασίζεται στον πληθυσμό. Όταν δεν πρόκειται να εφαρμοστεί η συλλογή δεδομένων για ορισμένες μεταβλητές, η στήλη «Planned sample rate (%)» (Προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας) συμπληρώνεται με «N» (όχι). Το προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας μπορεί να τροποποιηθεί με βάση επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τον συνολικό πληθυσμό.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πλαίσιο κειμένου 3Γ

Τμήματα του πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για τον τομέα της μεταποιητικής βιομηχανίας

Γενική παρατήρηση: Αυτό το πλαίσιο πληροί την υποσημείωση 6 της παραγράφου 1.1 στοιχείο δ) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, το άρθρο 2, το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 5 και το άρθρο 5 παράγραφος 2 της παρούσας απόφασης. Προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στον πίνακα 11 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.

1. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων πηγών δεδομένων
2. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων τύπων συλλογής δεδομένων
3. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή του πλαισίου δειγματοληψίας και του συστήματος κατανομής
4. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τις διαδικασίες εκτίμησης
5. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την ποιότητα των δεδομένων

(μέχρι 1 000 λέξεις)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Πίνακας 4Α

Περιγραφή προγράμματος δειγματοληψίας για τα βιολογικά δεδομένα

											ΠΕ			
											Ημερομηνία υποβολής ΠΕ			31.10.2016
MS	MS participating in sampling	Region	RFMO/RFO/IO	Sub-area/Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	PSU type	Catch fractions covered	Species/Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions	Seasonality (Temporal strata)	Reference years	Average Number of PSU during the reference years	Planned number of PSUs	Comments
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT SD1-5	σκάφος x ταξίδι			ανά έτος		~ 4 000	40	
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT SD2-5	σκάφος x ταξίδι			ανά έτος		~ 500	10	
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT SD3-5	σκάφος x ταξίδι			ανά έτος		~ 2 000	6	
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT SD4-5	σκάφος x ταξίδι			ανά έτος		~ 750	20	
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT SD5-5	σκάφος x ταξίδι			ανά έτος		~ 15 000	6	
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT LD1-4	λιμένες X ημέρα			ανά έτος		~ 345	60	
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT LD2-4	λιμένες X ημέρα			ανά έτος		~ 7 000	20	
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT LD3-4	λιμένες X ημέρα			ανά έτος		~ 3 000	25	

											ΠΕ			
											Ημερομηνία υποβολής ΠΕ			31.10.2016
MS	MS participating in sampling	Region	RFMO/RFO/IO	Sub-area/Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	PSU type	Catch fractions covered	Species/Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions	Seasonality (Temporal strata)	Reference years	Average Number of PSU during the reference years	Planned number of PSUs	Comments
GBR		Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός - Βόρειος Ατλαντικός			Βενθοπελαγικά στη θάλασσα	SCT LD4-4	λιμένας X ημέρα			ανά έτος		~ 1 000	30	
		Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	NAFO	NAFO	δειγματοληψία στη θάλασσα	L3	ταξίδι σκάφους			ανά έτος	2015-2017	71	9	
		Άλλες περιφέρειες	IOTC	FAO 51 + 57	δειγματοληψία στη ξηρά	T18	ταξίδι σκάφους			ανά έτος	2015-2017	157	120	

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 3, το άρθρο 4 παράγραφος 4 και το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης και αποτελεί τη βάση για την εκπλήρωση της παραγράφου 2 στοιχείο α) σημείο i) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Ο πίνακας αυτός αναφέρεται στα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για τον εντοπισμό όλων των συστημάτων δειγματοληψίας που εξαρτώνται από την αλιεία στο κράτος μέλος. Το κράτος μέλος καταγράφει τα στρώματα εντός του συστήματος, τον τύπο της πρωτοβάθμιας μονάδας δειγματοληψίας (ΠΜΔ) και τον προβλεπόμενο αριθμό των ΠΜΔ που είναι διαθέσιμες κατά το έτος υποβολής. Για κάθε στρώμα, το κράτος μέλος καταγράφει τον αριθμό των ΠΜΔ που σχεδιάζει να αναλάβει.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
MS participating in sampling (ΚΜ που συμμετέχουν στη δειγματοληψία)	Αν η δραστηριότητα που υποβάλλεται σε δειγματοληψία έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με περιφερειακά συντονισμένο πρόγραμμα, αναφέρονται όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Ειδικώς αναφέρεται το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για τη δειγματοληψία. Σύνδεσμοι για τον προγραμματισμένο περιφερειακό και διεθνή συντονισμό ή τις διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες παρατίθενται, εάν υπάρχουν, στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO/RFO/IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας και της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), «Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Sub-area/Fishing ground (Υποπεριοχή/Αλιευτικό πεδίο)	Το κράτος μέλος αναφέρει το αλιευτικό πεδίο (αναφέροντας για παράδειγμα την περιοχή ICES, την GFCM GSA, την περιοχή NAFO κ.λπ.).
Scheme (Σύστημα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το σύστημα δειγματοληψίας: «at markets» (στις αγορές), «at sea» (στη θάλασσα), συνδυασμός των δύο μεθόδων ή «other» (άλλο). Αν χρησιμοποιείται το «άλλο» (π.χ. «άλλα [συγκεκριμένη δειγματοληψία αποθέματος αγοράς]»), πρέπει να περιγράφεται στο πλαίσιο κειμένου 4Α του παρόντος παραρτήματος.
Stratum ID code (Αναγνωριστικός κωδικός στρώματος)	Το κράτος μέλος αναφέρει έναν μοναδικό κωδικό για τον προσδιορισμό κάθε στρώματος εντός του συστήματος. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύθερο κείμενο ή κωδικοποίηση, αλλά πάντα συμπίπτει με το «αναγνωριστικός κωδικός στρώματος», όπως στον πίνακα 4Β του παρόντος παραρτήματος. Τα στρώματα χωρίς κάλυψη (δηλαδή όταν δεν υπάρχει προβλεπόμενος αριθμός ΠΜΔ) αναφέρονται επίσης λεπτομερώς, προκειμένου να παρέχεται μέτρηση για την κάλυψη του σχεδίου δειγματοληψίας.
PSU type (Τύπος ΠΜΔ)	Το κράτος μέλος αναφέρει την πρωτογενή μονάδα δειγματοληψίας (ΠΜΔ) εντός κάθε στρώματος. Η ΠΜΔ θα μπορούσε να είναι αλιευτικό ταξίδι, αλιευτικό σκάφος, λιμένας, ημέρα αλιείας κ.λπ.
Catch fractions covered (Κλάσματα αλιευμάτων που καλύπτονται)	Το κράτος μέλος αναφέρει σε ποιο κλάσμα του αλιεύματος πρόκειται να γίνει δειγματοληψία. Αναφέρετε «Catch» (αλιεύμα), αν υποβάλλεται σε δειγματοληψία το χύδην αλιεύμα, «Landings» (Εκφορτώσεις), «Discards» (απορρίψεις), «Landings+Discards» (εκφορτώσεις + απορρίψεις) κ.λπ.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Species/Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions (Είδη/αποθέματα που καλύπτονται για την εκτίμηση του όγκου και του μήκους των κλασμάτων αλιευμάτων)	Το κράτος μέλος αναφέρει αν το σχέδιο δειγματοληψίας καλύπτει το σύνολο ή μόνο ένα μέρος των ειδών. Αναφέρετε «all species and stocks» (όλα τα είδη και τα αποθέματα), «only stocks in Table 1A, 1B and 1C» (μόνο τα αποθέματα στους πίνακες 1A, 1B και 1Γ), «selected species/stocks» (επιλεγμένα είδη/αποθέματα) και προσθέστε λεπτομέρειες στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Seasonality (Temporal strata) [Εποχικότητα (χρονικά στρώματα)]	Το κράτος μέλος παρέχει περιγραφή, υπό μορφή λέξεων-κλειδιών, του συστήματος δειγματοληψίας όσον αφορά τη χρονική διαστρωμάτωση: «monthly» (μηνιαίως), «quarterly» (τριμηνιαίως), «annual» (ετησίως) κ.λπ.
Reference years (Έτη αναφοράς)	Το κράτος μέλος αναφέρει έτος/τα έτη που χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς για να προκύψουν οι αναμενόμενες πρωτογενείς μονάδες δειγματοληψίας κατά το έτος εφαρμογής του συστήματος δειγματοληψίας. Το κράτος μέλος χρησιμοποιεί τα τρία πιο πρόσφατα έτη (π.χ. «2014-2016»). Μπορούν να αναφερθούν οι αιτίες για να δικαιολογηθεί η χρήση διαφορετικής περιόδου.
Average Number of PSU during the reference years (Μέσος αριθμός ΠΜΔ κατά τα έτη αναφοράς)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον συνολικό αριθμό των ΠΜΔ που υπολογίζεται ως οι μέσες τιμές των ετών που χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς.
Planned number of PSUs (Προβλεπόμενος αριθμός ΠΜΔ)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον προβλεπόμενο αριθμό ΠΜΔ που θα υποβληθεί σε δειγματοληψία.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πλαίσιο κειμένου 4Α

Περιγραφή προγράμματος δειγματοληψίας για τα βιολογικά δεδομένα

Γενική παρατήρηση: Το πλαίσιο αυτό πληροί το άρθρο 3, το άρθρο 4 παράγραφος 4 και το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης και αποτελεί τη βάση για την εκπλήρωση της παραγράφου 2 στοιχείο α) σημείο i) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Ο πίνακας αυτός αναφέρεται στα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.

Περιγραφή του σχεδίου δειγματοληψίας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της παρούσας απόφασης.

(μέχρι 900 λέξεις ανά περιφέρεια)

Περιγραφή πλαισίου δειγματοληψίας για τα βιολογικά δεδομένα

				ΠΕ	
				Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Stratum ID number	Stratum	Sampling frame description	Method of PSU selection	Comments
GBR	SCT SD1-5	Μηχανότρατες υπεράκτιας αλιείας ιχθύων της Βόρειας Θάλασσας	Κατάλογος σκαφών 120 DTS > 18m	τυχαία επιλογή από τυχαιοποιημένο κατάλογο	
GBR	SCT SD2-5	Μηχανότρατες υπεράκτιας αλιείας γαρίδων της Βόρειας Θάλασσας	Κατάλογος σκαφών 60 DTS αλιείας οστρακοειδών	τυχαία επιλογή από τυχαιοποιημένο κατάλογο	
GBR	SCT SD3-5	Μηχανότρατες παράκτιας αλιείας της Βόρειας Θάλασσας	Κατάλογος σκαφών 250 DTS > 18m που εδρεύουν σε λιμένες της Βόρειας Θάλασσας	τυχαία επιλογή από τυχαιοποιημένο κατάλογο	
GBR	SCT SD4-5	Μηχανότρατες υπεράκτιας αλιείας της Δυτικής Ακτής	Κατάλογος σκαφών 15 DTS > 18m που εδρεύουν σε λιμένες της Δυτικής Ακτής	τυχαία επιλογή από τυχαιοποιημένο κατάλογο	
GBR	SCT SD5-5	Μηχανότρατες παράκτιας αλιείας της Δυτικής Ακτής	Κατάλογος σκαφών 2 500 DTS > 18m που εδρεύουν σε λιμένες της Δυτικής Ακτής	τυχαία επιλογή από τυχαιοποιημένο κατάλογο	
GBR	SCT LD1-4	Κύριος λιμένας BA	1 λιμένας ενεργός για ~ 345 ημέρες	τυχαία ημέρα εβδομάδας από συστηματική εβδομαδιαία κάλυψη	
GBR	SCT LD2-4	Δευτερεύοντες λιμένες BA	25 λιμένες ενεργοί για πάνω από 280 ημέρες	τυχαία ημέρα εβδομάδας από συστηματική δεκαπενθήμερη κάλυψη	
GBR	SCT LD3-4	Λιμένες Δ	10 λιμένες ενεργοί για πάνω από ~300 ημέρες	τυχαία ημέρα εβδομάδας από συστηματική δεκαπενθήμερη κάλυψη	
GBR	SCT LD4-4	Λιμένες νησιών	4 λιμένες ενεργοί για πάνω από ~250 ημέρες	τυχαία ημέρα εβδομάδας από συστηματική δεκαπενθήμερη κάλυψη	

				ΠΕ	
				Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Stratum ID number	Stratum	Sampling frame description	Method of PSU selection	Comments
ESP	L3	μηχανότρατες που δραστηριοποιούνται στη NAFO	σκάφη με άδεια αλιείας στη NAFO	τυχαία επιλογή από τον κατάλογο σκαφών (χωρίς αντικατάσταση)	
ESP	T18	γρι-γρι αλιείας τροπικού τόνου της IOTC	γρι-γρι που αλιεύουν στον Ινδικό Ωκεανό και εκφορτώνουν στον λιμένα Victoria (Σεϋχέλλες)	τυχαία επιλογή από τα γρι-γρι που εκφορτώνουν στον λιμένα Victoria (Σεϋχέλλες)	τα γρι-γρι που αλιεύουν τροπικό τόνο στον Ινδικό Ωκεανό εκφορτώνουν τα αλιεύματά τους στους λιμένες Victoria, Mahé, Mombasa, Antisarana, αλλά λόγω της μεγάλης απόστασης, μπορεί να πραγματοποιηθεί δειγματοληψία μόνο στον λιμένα Victoria (όπου πραγματοποιείται το μεγαλύτερο μέρος των εκφορτώσεων του στόλου)

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 3, το άρθρο 4 παράγραφος 4 και το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης και αποτελεί τη βάση για την εκπλήρωση της παραγράφου 2 στοιχείο α) σημείο i) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Ο πίνακας αυτός αναφέρεται στα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να παρέχετε περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα στρώματα και τα πλαίσια δειγματοληψίας του κάθε συστήματος.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το κράτος μέλος αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Stratum ID code (Αναγνωριστικός κωδικός στρώματος)	Το κράτος μέλος αναφέρει έναν μοναδικό κωδικό για τον προσδιορισμό κάθε στρώματος εντός του συστήματος. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύθερο κείμενο ή κωδικοποίηση, αλλά πάντα συμπίπτει με το «αναγνωριστικός κωδικός στρώματος», όπως στον πίνακα 4Α του παρόντος παραρτήματος. Τα στρώματα χωρίς κάλυψη (δηλαδή όταν δεν υπάρχει προβλεπόμενος αριθμός ΠΜΔ) αναφέρονται επίσης λεπτομερώς, προκειμένου να παρέχεται μέτρηση για την κάλυψη του σχεδίου δειγματοληψίας.
Stratum (Στρώμα)	Το κράτος μέλος παρέχει σύντομη περιγραφή (ελεύθερο κείμενο) των στρωμάτων δειγματοληψίας (π.χ. μηχανότρατες στο GSA 22· σκάφη γρι-γρι δυτικής ακτής· λιμένας της ΒΔ περιοχής κ.λπ.).
Sampling frame description (Περιγραφή του πλαισίου δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος περιγράφει σύντομα (ελεύθερο κείμενο) το πλαίσιο δειγματοληψίας για κάθε στρώμα (π.χ. κατάλογος σκαφών στο GSA 22· κατάλογος σκαφών γρι-γρι στη δυτική ακτή· κατάλογος λιμένων στη ΒΔ περιοχή).
Method of PSU selection (Μέθοδος επιλογής ΠΜΔ)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη μέθοδο/τις μεθόδους (ελεύθερο κείμενο) για την επιλογή της μονάδας που υποβάλλεται σε δειγματοληψία (ΠΜΔ).
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πίνακας 4Γ

Δεδομένα για την αλιεία ανά κράτος μέλος

										ΠΕ			31.10.2016	Comments
										Ημερομηνία υποβολής ΠΕ				
MS	Region	RFMO/ RFO/IO	Sub-area/Fishing ground	Reference years	Fleet segment/ Metier	Targeted species/species assemblage	Average number of vessels	Average number of fishing trips	Average number of fishing days	Average landings (tons)	Average landings (tons) in national ports	Average landings (tons) in foreign ports		
DEU	Βαλτική Θά- λασσα		ICES περιοχές III β-δ		μηχανότρατες αλιείας βενθοπε- λαγικών ειδών	μικτή αλιεία με τράτες βυθού	102	24 563		57 388	54 234	3 154		
DEU	Βαλτική Θά- λασσα		ICES περιοχές III β-δ		γριπόδικτα αλιείας βενθοπελαγικών ειδών	μικτή αλιεία κορεγόνων	6	758		2 264	2 130	134		
DEU	Βαλτική Θά- λασσα		ICES περιοχές III β-δ		πελαγικά	σκουμπρι	25	89		119 745	98 403	21 342		
GBR	Βόρεια Θάλασσα και Ανα- τολικός Αρκτικός Ωκεανός		ICES Υποπε- ριοχές I, II, IIIa, IV και VIIIδ		OTB_CRU _16-22	γαρίδες	15	3 625		6 345	6 345	0		
GBR	Βόρειος Ατλαντι- κός Ωκεανός	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_MD D_130-219_0_0	Μικτά βενθοπελαγικά είδη και είδη βαθέων υδάτων (Greenland Halibut)	23	47	795	9 125	9 125	0		
GBR	Βόρειος Ατλαντι- κός Ωκεανός	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_MD D_>=220_0_0	Μικτά βενθοπελαγικά είδη και είδη βαθέων υδάτων (σελάχια)	19	20	342	4 648	4 648	0		
GBR	Βόρειος Ατλαντι- κός Ωκεανός	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_CRU_40- 59_0_0	Καρκινοειδή (γαρίδα της Αρκτι- κής)	2	2	12	25	25	0		

										ΠΕ			
										Ημερομηνία υποβολής ΠΕ			31.10.2016
MS	Region	RFMO/RFO/IO	Sub-area/Fishing ground	Reference years	Fleet segment/Metier	Targeted species/species assemblage	Average number of vessels	Average number of fishing trips	Average number of fishing days	Average landings (tons)	Average landings (tons) in national ports	Average landings (tons) in foreign ports	Comments
GBR	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός	NAFO	NAFO	2015-2017	OTM_DEF_130-135_0_0	Βενθοπελαγικά είδη (κόκκινος μπέρυξ)	1	2	Άνευ αντικειμένου *	Άνευ αντικειμένου *	Άνευ αντικειμένου *	0	* Εμπιστευτικά δεδομένα (μόνο ένα σκάφος)
ESP	Άλλες περιφέρειες	IOTC	FAO 51 + 57	2015-2017	PS_LPF_0_0_0 (TROP)	Τροπικοί τόνοι (μεγαλόφθαλμος, καρβούνι, κιτρινόπτερος)	15	157	4 108	127 795	0	127 795	έχει επιλεγθεί διαφορετική περίοδος αναφοράς (2015-2016) επειδή, κατά τη διάρκεια του 2017, τα περισσότερα σκάφη μετακινήθηκαν σε άλλες περιοχές λόγω της πειρατείας

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 4 παράγραφος 4 της παρούσας απόφασης και αποτελεί τη βάση για την εκπλήρωση της παραγράφου 2 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Ο πίνακας αυτός αναφέρεται στα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να συνοψίσετε το μέγεθος και τη δραστηριότητα του εθνικού στόλου.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO / RFO / IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας και της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), «Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Sub-area/Fishing ground (Υποπεριοχή / Αλιευτικό πεδίο)	Το κράτος μέλος αναφέρει το αλιευτικό πεδίο (αναφέροντας για παράδειγμα την περιοχή ICES, την GFCM GSA, την περιοχή NAFO κ.λπ.).
Reference years (Έτη αναφοράς)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη στο οποίο/στα οποία αναφέρεται στην πραγματικότητα η περιγραφή της αλιείας (π.χ. 2014-2016). Το κράτος μέλος επιλέγει τα 3 πιο πρόσφατα έτη με διαθέσιμα δεδομένα.
Fleet Segment/metier (Τμήμα/εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα του στόλου)	Τα δεδομένα αναφέρονται ανά εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα (σε επίπεδο 6), όπως ορίζεται στον πίνακα 2 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, ή ανά τμήμα του στόλου, όπως ορίζεται στον πίνακα 5B του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Targeted Species/species assemblage (Είδη-στόχοι/Σύνολα ειδών)	Το κράτος μέλος αναφέρει το σύνολο των ειδών-στόχων (π.χ. «Demersal species» (βυθόβια είδη), «Small pelagic fish» (μικροί πελαγικοί ιχθύες) κ.λπ.) όπως αναφέρονται στον πίνακα 2 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης.
Average Number of vessels (Μέσος αριθμός σκαφών)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο αριθμό σκαφών ανά τμήμα/εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα του στόλου στα δεδομένα έτη αναφοράς.
Average Number of fishing trips (Μέσος αριθμός αλιευτικών ταξιδιών)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο αριθμό αλιευτικών σκαφών ανά τμήμα/εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα του στόλου στα δεδομένα έτη αναφοράς.
Average Number of fishing days (Μέσος αριθμός ημερών αλιείας)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο αριθμό ημερών αλιείας ανά τμήμα/εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα του στόλου στα δεδομένα έτη αναφοράς.
Average landings (tons) [Μέσος όρος εκφορτώσεων (σε τόνους)]	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο όγκο σε ζων βάρος (σε τόνους) των συνολικών εκφορτώσεων ανά τμήμα/εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα του στόλου στα δεδομένα έτη αναφοράς. Αυτή η στήλη προκύπτει από το άθροισμα των άλλων δύο στηλών αυτού του πίνακα: «Average landings (tons) in national ports» (μέσος όρος εκφορτώσεων (σε τόνους) σε εθνικούς λιμένες) και «Average landings (tons) in foreign ports» (μέσος όρος εκφορτώσεων (σε τόνους) σε λιμένες του εξωτερικού).

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Average landings (tons) in national ports (Μέσος όρος εκφορτώσεων (σε τόνους) σε εθνικούς λιμένες)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο όγκο σε ζων βάρος (σε τόνους) των εκφορτώσεων ανά τμήμα/εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα του στόλου στα δεδομένα έτη αναφοράς.
Average landings (tons) in foreign ports (Μέσος όρος εκφορτώσεων (σε τόνους) σε λιμένες του εξωτερικού)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο όγκο σε ζων βάρος (σε τόνους) των εκφορτώσεων στο εξωτερικό ανά τμήμα/εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα του στόλου στα δεδομένα έτη αναφοράς. Εάν δεν υπάρχουν, αναφέρετε «0».
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πίνακας 4Δ
Θέσεις εκφόρτωσης

							ΠΕ			
							Ημερομηνία υποβολής ΠΕ			31.10.2016
MS	Region	Sub-area/Fishing ground	Reference years	Landing locations(s)	Average number of locations	Average number of registered landings	Average landed tonnage	Average landed tonnage of national fleet	Average landed tonnage of foreign fleet	Comments
GBR	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES Υποπεριοχές I, II, IIIα, IV και VIIδ	2015-2017	ομαδοποίηση 1	2	2 894	113 247	102 478	10 769	
GBR	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES Υποπεριοχές I, II, IIIα, IV και VIIδ	2015-2017	ομαδοποίηση n	37	950	1 564	1 564	0	
GBR	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES Υποπεριοχές I, II, IIIα, IV και VIIδ	2015-2017							
GBR	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES Υποπεριοχές I, II, IIIα, IV και VIIδ								

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 4 παράγραφος 4 της παρούσας απόφασης και αποτελεί τη βάση για την εκπλήρωση της παραγράφου 2 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του κεφαλαίου III του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Ο πίνακας αυτός αναφέρεται στα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να συνοψίσετε τα χαρακτηριστικά των εκφορτώσεων στο κράτος μέλος.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
Sub-area/Fishing ground (Υποπεριοχή/Αλιευτικό πεδίο)	Το κράτος μέλος αναφέρει το αλιευτικό πεδίο (αναφέροντας για παράδειγμα την περιοχή ICES, την GFCM GSA, την περιοχή NAFO κ.λπ.).
Reference years (Έτη αναφοράς)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος/τα έτη στο οποίο/στα οποία αναφέρεται στην πραγματικότητα η περιγραφή των θέσεων εκφόρτωσης (π.χ. «2014-2016»). Το κράτος μέλος επιλέγει τα 3 πιο πρόσφατα έτη με διαθέσιμα δεδομένα.
Landing locations(s) (Θέση/θέσεις εκφόρτωσης)	Το κράτος μέλος συμπληρώνει με ελεύθερο κείμενο που περιγράφει την ομαδοποίηση/το σύνολο των θέσεων εκφόρτωσης (π.χ. μεγάλοι λιμένες, μικροί λιμένες, λιμένες, τοπικοί λιμένες κ.λπ.), αν είναι διαθέσιμο.
Average number of locations (Μέσος αριθμός θέσεων)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο αριθμό των θέσεων εκφόρτωσης ανά ομαδοποίηση/σύνολο στα δεδομένα έτη αναφοράς, αν είναι διαθέσιμος.
Average number of registered landings (Μέσος αριθμός καταχωρισμένων εκφορτώσεων)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο αριθμό των καταχωρισμένων εργασιών εκφόρτωσης που πραγματοποιήθηκαν ανά ομάδα/σύνολο (κατά περίπτωση) στα δεδομένα έτη αναφοράς. Επειδή τα προηγούμενα πεδία είναι προαιρετικά, αυτό το πεδίο θα μπορούσε να αναφέρεται στον μέσο αριθμό του συνόλου των εργασιών εκφόρτωσης στο κράτος μέλος.
Average landed tonnage (Μέση εκφορτωθείσα ποσότητα)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο όγκο σε ζων βάρος (σε τόνους) των συνολικών εκφορτώσεων κατά τα έτη αναφοράς. Τα δεδομένα αναφέρονται ανά ομάδα/σύνολο τόπων εκφόρτωσης (κατά περίπτωση). Αυτή η στήλη προκύπτει από το άθροισμα των άλλων δύο στηλών αυτού του πίνακα: «Average landed tonnage of national fleet» (μέση εκφορτωθείσα ποσότητα εθνικού στόλου) και «Average landed tonnage of foreign fleet» (μέση εκφορτωθείσα ποσότητα στόλου του εξωτερικού).
Average landed tonnage of national fleet (Μέση εκφορτωθείσα ποσότητα εθνικού στόλου)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο όγκο σε ζων βάρος (σε τόνους) των συνολικών εκφορτώσεων που πραγματοποιήθηκαν από σκάφη του κράτους μέλους κατά τα έτη αναφοράς ανά ομάδα/σύνολο τόπων εκφόρτωσης (κατά περίπτωση), ανάλογα με την περίπτωση.
Average landed tonnage of foreign fleet (Μέση εκφορτωθείσα ποσότητα στόλου του εξωτερικού)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον μέσο όγκο σε ζων βάρος (σε τόνους) των συνολικών εκφορτώσεων που πραγματοποιήθηκαν από σκάφη του εξωτερικού κατά τα έτη αναφοράς ανά ομάδα/σύνολο τόπων εκφόρτωσης (κατά περίπτωση). Εάν δεν υπάρχουν, αναφέρετε «0».
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

ΤΜΗΜΑ 5
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας 5Α

Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για τα βιολογικά δεδομένα

														ΠΕ				
														Ημερομηνία υποβολής ΠΕ		31.10.2016		
							Σχεδιασμός δειγματοληψίας		Εφαρμογή της δειγματοληψίας	Αλίευση τχθύων		Αποθήκευση δεδομένων		Επεξεργασία δεδομένων				
MS	MS participating in sampling	Sampling year/period	Region	RFMO/RFO/IO	Name of sampling scheme	Sampling frame	Is the sampling design documented?	Where can documentation on sampling design be found?	Are non-responses and refusals recorded?	Are quality checks to validate detailed data documented?	Where can documentation on quality checks for data capture be found?	In which national database are data stored?	In which international database (s) are data stored?	Are processes to evaluate data accuracy (bias and precision) documented?	Where can documentation on processes to evaluate accuracy be found?	Are the editing and imputation methods documented?	Where can documentation on editing and imputation be found?	Comments
SWE	SWE	2017	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός	ICES	δειγματοληψία στη θάλασσα	μηχανότρατες αλιείας βενθοπελαγικών ειδών	Y	xxxx	Y	Y	xxx	Fisk-Data2	RDB-Fish-Frame	N	xxxx			
SWE	SWE	2017	Βαλτική	ICES	δειγματοληψία στη ξηρά	εκφορτώσεις γάδου	Y	xxxx	Y	Y	xxx	Fisk-Data2	RDB-Fish-Frame					
SWE	SWE	2017	Βόρεια Θάλασσα και Ανατολικός Αρκτικός Ωκεανός/Βαλτική	ICES	ερασιτεχνικές αλιεία				Y									

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο α) της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας αυτός προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να δηλώσετε κατά πόσον υπάρχει η τεκμηρίωση της διαδικασίας συλλογής δεδομένων (σχεδιασμός, εφαρμογή δειγματοληψίας, συλλογή δεδομένων, αποθήκευση δεδομένων και επεξεργασία δεδομένων) και για να εντοπίσετε πού μπορεί να βρεθεί αυτή η τεκμηρίωση. Οι ονομασίες στα συστήματα δειγματοληψίας και τα στρώματα πρέπει να είναι πανομοιότυπες με εκείνες στους πίνακες 4Α και 4Β του παρόντος παραρτήματος.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του πρωτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
MS participating in sampling (ΚΜ που συμμετέχουν στη δειγματοληψία)	Αν το σύστημα δειγματοληψίας εφαρμόζεται στο πλαίσιο ενός περιφερειακού/διμερούς/πολυμερούς συντονισμένου προγράμματος, αναφέρονται όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Αν το σύστημα δειγματοληψίας εφαρμόζεται μονομερώς, αναφέρεται το συγκεκριμένο κράτος μέλος.
Sampling year/period (Έτος/περίοδος δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος ή την περίοδο της προγραμματισμένης δειγματοληψίας.
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO / RFO / IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας και της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας («Regional Fisheries Management Organisation»/RFMO), «Regional Fisheries Organisation»/RFO) ή των Διεθνών Οργανώσεων (International Organisations — IO) για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Name of sampling scheme (Όνομασία συστήματος δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος αναφέρει την ονομασία του συστήματος δειγματοληψίας. Οι ονομασίες των συστημάτων δειγματοληψίας είναι πανομοιότυπες με τις ονομασίες που χρησιμοποιούνται στους πίνακες 4Α και 4Β του παρόντος παραρτήματος, στον πίνακα 1Δ του παρόντος παραρτήματος («Τύπος έρευνας») και στον πίνακα 1Ε του παρόντος παραρτήματος («είδος» *«μέθοδος»).
Sampling frame (Πλαίσιο δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος αναφέρει το πλαίσιο δειγματοληψίας. Οι ονομασίες των πλαισίων δειγματοληψίας πρέπει να είναι πανομοιότυπες με τις ονομασίες που χρησιμοποιούνται στους πίνακες 4Α και 4Β του παρόντος παραρτήματος.
Is the sampling design documented? (Είναι τεκμηριωμένος ο σχεδιασμός της δειγματοληψίας;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι). Αν «N» (όχι), αναφέρετε στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις) πότε (έτος) θα είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση.
Where can documentation on sampling design be found? (Πού υπάρχει διαθέσιμη η τεκμηρίωση του σχεδιασμού της δειγματοληψίας;)	Το κράτος μέλος παρέχει τη σύνδεση προς την ιστοσελίδα στην οποία είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση, αν το κράτος μέλος απάντησε «N» (ναι) στο προηγούμενο πεδίο. Ειδάλλως, αναφέρετε «NA» (άνευ αντικειμένου).
Are non-responses and refusals recorded? (Καταγράφονται οι περιπτώσεις μη απάντησης και άρνησης;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι). Αν «N» (όχι), αναφέρετε στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις) πότε (έτος) θα είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Are quality checks to validate detailed data documented? (Τεκμηριώνονται οι ποιοτικοί έλεγχοι για την επικύρωση των λεπτομερών δεδομένων;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Υ» (ναι) ή «Ν» (όχι). Αν «Ν» (όχι), αναφέρετε στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις) τότε (έτος) θα είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση.
Where can documentation on quality checks for data capture be found? (Πού υπάρχει διαθέσιμη η τεκμηρίωση των ποιοτικών ελέγχων της συλλογής δεδομένων;)	Το κράτος μέλος παρέχει τη σύνδεση προς την ιστοσελίδα στην οποία είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση, αν το κράτος μέλος απάντησε «Ν» (ναι) στο προηγούμενο πεδίο. Ειδάλλως, αναφέρετε «NA» (άνευ αντικειμένου).
In which national database are data stored? (Σε ποια εθνική βάση δεδομένων αποθηκεύονται τα δεδομένα;)	Το κράτος μέλος αναφέρει το όνομα της εθνικής βάσης δεδομένων, ανάλογα με την περίπτωση. Ειδάλλως, αναφέρετε «NA» (άνευ αντικειμένου).
In which international database (s) are data stored? (Σε ποια διεθνή βάση ή ποιες διεθνείς βάσεις δεδομένων αποθηκεύονται τα δεδομένα;)	Το κράτος μέλος αναφέρει το όνομα της διεθνούς βάσης ή των διεθνών βάσεων δεδομένων, ανάλογα με την περίπτωση. Ειδάλλως, αναφέρετε «NA» (άνευ αντικειμένου).
Are processes to evaluate data accuracy (bias and precision) documented? (Τεκμηριώνονται οι διαδικασίες αξιολόγησης της ακρίβειας των δεδομένων (μεροληψία και ακρίβεια);)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Υ» (ναι) ή «Ν» (όχι). Αν «Ν» (όχι), αναφέρετε στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις) τότε (έτος) θα είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση.
Where can documentation on processes to evaluate accuracy be found? (Πού υπάρχει διαθέσιμη η τεκμηρίωση των διαδικασιών αξιολόγησης της ακρίβειας;)	Το κράτος μέλος παρέχει τη σύνδεση προς την ιστοσελίδα στην οποία είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση, αν το κράτος μέλος απάντησε «Ν» (ναι) στο προηγούμενο πεδίο. Ειδάλλως, αναφέρετε «NA» (άνευ αντικειμένου).
Are the editing and imputation methods documented? (Τεκμηριώνονται οι μέθοδοι σύνταξης και καταλογισμού;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Υ» (ναι) ή «Ν» (όχι). Αν «Ν» (όχι), αναφέρετε στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις) τότε (έτος) θα είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση.
Where can documentation on editing and imputation be found? (Πού υπάρχει διαθέσιμη η τεκμηρίωση των διαδικασιών σύνταξης και καταλογισμού;)	Το κράτος μέλος παρέχει τη σύνδεση προς την ιστοσελίδα στην οποία είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση, αν το κράτος μέλος απάντησε «Ν» (ναι) στο προηγούμενο πεδίο. Ειδάλλως, αναφέρετε «NA» (άνευ αντικειμένου).
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση. Χρησιμοποιήστε αυτό το πεδίο για να αναφέρετε τότε θα είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση (αν αυτό δεν συμβαίνει επί του παρόντος).

Πίνακας 5B

Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα

						Θεσμικό περιβάλλον				
						P3 Αμεροληψία και αντικειμενικότητα		P4 Εμπιστευτικότητα		
MS	Sampling year/period	Region	RFMO/RFO/IO/NSB	Name of data collection scheme	Name of data sources	Statistically sound sources and methods	Error checking	Are procedures for confidential data handling in place and documented?	Are protocols to enforce confidentiality between DCF partners in place and documented?	Are protocols to enforce confidentiality with external users in place and documented?

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) της παρούσας απόφασης. Ο πίνακας προορίζεται για τον προσδιορισμό των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται στους πίνακες 5Α, 6 και 7 του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να δηλώσετε κατά πόσον υπάρχει η τεκμηρίωση της διαδικασίας συλλογής δεδομένων και για να εντοπίσετε πού μπορεί να βρεθεί αυτή η τεκμηρίωση.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το όνομα του κράτους μέλους αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Έτος/περίοδος δειγματοληψίας	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος ή την περίοδο της προγραμματισμένης δειγματοληψίας.
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν οι πληροφορίες αναφέρονται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO / RFO / IO / NSB	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας (Regional Fisheries Management Organisation (RFMO), της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας (Regional Fisheries Organisation (RFO), ή Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] ή Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών [National Statistical Bodies (NSB)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES π.χ. οργανισμοί, ιδρύματα που ασχολούνται με κοινωνικοοικονομικές στατιστικές Εάν δεν ισχύουν τα RFMO, RFO, IO ή NSB, χρησιμοποιείται η ένδειξη NA (άνευ αντικειμένου).
Name of data collection scheme (Όνομασία συστήματος συλλογής δεδομένων)	Το κράτος μέλος αναφέρει την ονομασία των συστημάτων δειγματοληψίας. Είναι πανομοιότυπες με τις ονομασίες που χρησιμοποιούνται στους πίνακες 3Α, 3Β και 3Γ του παρόντος παραρτήματος.
Name of data sources (Όνομασία πηγών δεδομένων)	Το κράτος μέλος αναφέρει την ονομασία των πηγών δεδομένων. Είναι πανομοιότυπες με τις ονομασίες που χρησιμοποιούνται στους πίνακες 3Α, 3Β και 3Γ του παρόντος παραρτήματος.
Statistically sound sources and methods (Στατιστικά αξιόπιστες πηγές και μέθοδοι)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον εφαρμόζονται στατιστικά αξιόπιστες πηγές και μέθοδοι. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Error checking (Έλεγχος σφαλμάτων)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον τα σφάλματα που εντοπίζονται στα δημοσιευμένα δεδομένα διορθώνονται το συντομότερο δυνατόν και δημοσιοποιούνται. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are procedures for confidential data handling in place and documented? (Εφαρμόζονται και τεκμηριώνονται οι διαδικασίες διαχείρισης εμπιστευτικών δεδομένων;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον εφαρμόζονται και τεκμηριώνονται διαδικασίες για την επιβολή, την επεξεργασία και τη μείωση των εμπιστευτικών δεδομένων. Αν «O» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Παρατηρήσεις».
Are protocols to enforce confidentiality between DCF partners in place and documented? (Εφαρμόζονται και τεκμηριώνονται πρωτόκολλα τήρησης της εμπιστευτικότητας μεταξύ των εταίρων DCF;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον εφαρμόζονται και τεκμηριώνονται πρωτόκολλα τήρησης της εμπιστευτικότητας μεταξύ των εταίρων ΠΣΔ. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Are protocols to enforce confidentiality with external users in place and documented? (Εφαρμόζονται και τεκμηριώνονται πρωτόκολλα τήρησης της εμπιστευτικότητας με εξωτερικούς χρήστες;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον εφαρμόζονται και τεκμηριώνονται πρωτόκολλα τήρησης της εμπιστευτικότητας με εξωτερικούς χρήστες. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Is sound methodology documented? (Τεκμηριώνεται η ορθή μεθοδολογία;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον τεκμηριώνεται η ορθή μεθοδολογία. Αν ναι, παρακαλούμε να παράσχετε σημεία αναφοράς. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Does it follow international standards, guidelines and best practices? (Συμμορφώνεται με διεθνή πρότυπα, κατευθυντήριες οδηγίες και βέλτιστες πρακτικές;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον η ορθή μεθοδολογία ακολουθεί τα διεθνή πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές και τις βέλτιστες πρακτικές. Αν «N» (ναι), παρακαλούμε να παράσχετε σημεία αναφοράς. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are methodologies consistent at MS, regional and EU level? (Χαρακτηρίζονται από συνοχή οι μεθοδολογίες σε επίπεδο ΚΜ, περιφερειών και ΕΕ;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον εφαρμόζονται διαδικασίες διασφάλισης της συνοχής των προτύπων, των εννοιών, των ορισμών και των ταξινομήσεων μεταξύ των εταίρων σε επίπεδο κράτους μέλος, περιφέρειας και ΕΕ. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Is there consistency between administrative and other statistical data? (Υπάρχει συνοχή μεταξύ των διοικητικών και άλλων στατιστικών δεδομένων;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον εφαρμόζονται διαδικασίες διασφάλισης της συνέπειας των ορισμών και των εννοιών μεταξύ των διοικητικών και άλλων στατιστικών δεδομένων. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are there agreements for access and quality of administrative data between partners? (Υπάρχουν συμφωνίες πρόσβασης και ποιότητας διοικητικών δεδομένων μεταξύ των εταίρων;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον εφαρμόζονται συμφωνίες διασφάλισης της πρόσβασης στα σχετικά διοικητικά δεδομένα και της ποιότητας των σχετικών διοικητικών δεδομένων μεταξύ των εταίρων. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are data collection, entry and coding checked? (Ελέγχονται η συλλογή, η καταχώριση και η κωδικοποίηση των δεδομένων;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον η συλλογή, η καταχώριση και η κωδικοποίηση δεδομένων ελέγχονται και αναθεωρούνται τακτικά, όπως απαιτείται. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are editing and imputation methods used and checked? (Χρησιμοποιούνται και ελέγχονται οι μέθοδοι σύνταξης και καταλογισμού;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον χρησιμοποιούνται και επανεξετάζονται, αναθεωρούνται ή επικαιροποιούνται τακτικά μέθοδοι σύνταξης και καταλογισμού. Αν όχι, αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are revisions documented and available? (Τεκμηριώνονται και είναι διαθέσιμες οι αναθεωρήσεις;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον οι αναθεωρήσεις τεκμηριώνονται και είναι διαθέσιμες. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Is duplication of data collection avoided? (Αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη στο πλαίσιο της συλλογής δεδομένων;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον χρησιμοποιούνται διοικητικές πηγές όποτε είναι δυνατόν για την αποφυγή της αλληλεπικάλυψης στο πλαίσιο της συλλογής δεδομένων και τον περιορισμό της επιβάρυνσης των ερωτηθέντων. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
Do automatic techniques for data capture, data coding and validation exist? (Υπάρχουν αυτόματες τεχνικές για τη συλλογή, την κωδικοποίηση και την επικύρωση δεδομένων;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον υφίστανται διαδικασίες και εργαλεία για την εφαρμογή αυτόματων τεχνικών για τη συλλογή, την κωδικοποίηση και την επικύρωση δεδομένων. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are end-users listed and updated? (Είναι καταχωρισμένα και επικαιροποιημένα τα στοιχεία των τελικών χρηστών;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον είναι διαθέσιμος και επικαιροποιείται τακτικά κατάλογος βασικών τελικών χρηστών και της χρήσης των δεδομένων τους, συμπεριλαμβανομένου καταλόγου των ανικανοποίητων αναγκών των χρηστών. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are sources, intermediate results and outputs regularly assessed and validated? (Αξιολογούνται και επικυρώνονται τακτικά οι πηγές, τα ενδιάμεσα αποτελέσματα και τα αποτελέσματα;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον αξιολογούνται τακτικά και επικυρώνονται τα δεδομένα πηγής, τα ενδιάμεσα αποτελέσματα και τα στατιστικά αποτελέσματα. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are errors measured and documented? (Μετρώνται και τεκμηριώνονται τα σφάλματα;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον τα δειγματοληπτικά σφάλματα και τα μη δειγματοληπτικά σφάλματα μετρώνται και τεκμηριώνονται συστηματικά, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are procedures in place to ensure timely execution? (Εφαρμόζονται διαδικασίες για την εξασφάλιση της έγκαιρης εκτέλεσης;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον υφίστανται διαδικασίες για την παρακολούθηση της προόδου των καθηκόντων και τη διασφάλιση της έγκαιρης εκτέλεσής τους. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are procedures in place to monitor internal coherence? (Εφαρμόζονται διαδικασίες για την παρακολούθηση της εσωτερικής συνέπειας;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον αναπτύσσονται και εφαρμόζονται με συστηματικό τρόπο διαδικασίες για την παρακολούθηση της εσωτερικής συνοχής και εξηγούνται οι αποκλίσεις. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are statistics comparable over time? (Είναι διαχρονικά συγκρίσιμα τα στατιστικά στοιχεία;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον οι στατιστικές είναι συγκρίσιμες επί ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος, κατά πόσον εξηγούνται οι διακοπές στις χρονοσειρές και κατά πόσον είναι διαθέσιμες μέθοδοι για την εξασφάλιση της εναρμόνισης επί ένα χρονικό διάστημα. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are methodological documents publicly available? (Είναι διαθέσιμα στο κοινό τα έγγραφα μεθοδολογίας;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον είναι άμεσα διαθέσιμα μεθοδολογικά έγγραφα. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Are data stored in databases? (Αποθηκεύονται τα δεδομένα σε βάσεις δεδομένων;)	Το κράτος μέλος αναφέρει με «Y» (ναι) ή «N» (όχι) κατά πόσον αποθηκεύονται σε βάσεις δεδομένων πρωτογενή, λεπτομερή και συγκεντρωτικά δεδομένα και τα σχετικά μεταδεδομένα. Αν «N» (όχι), αναφέρετε τους κύριους περιορισμούς στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Where can documentation be found? (Πού υπάρχει διαθέσιμη η τεκμηρίωση;)	Παράσχετε τη σύνδεση προς την ιστοσελίδα στην οποία είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση, αν το κράτος μέλος απάντησε «N» (ναι) στο προηγούμενο πεδίο. Ειδιάλλως, αναφέρετε «NA» (άνευ αντικειμένου).
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση. Χρησιμοποιήστε αυτό το πεδίο για να αναφέρετε πότε θα είναι διαθέσιμη η τεκμηρίωση (αν αυτό δεν συμβαίνει επί του παρόντος).

ΤΜΗΜΑ 6
ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας 6Α
Διαθεσιμότητα δεδομένων

						ΠΕ	
						Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Data set	Section	Variable group	Year(s) of WP implementation	Reference year	Final data available after	Comments
SWE	Οικονομικά στοιχεία στόλου	3Α	Έσοδα/δαπάνες	N	N - 1	1η Μαρτίου έτους N + 1	
SWE	Οικονομικά στοιχεία υδατοκαλλιέργειας		όλα	N	N - 1	1η Μαρτίου έτους N + 1	
SWE	Μεταβλητή αλιευτικής δραστηριότητας		χωρητικότητα	N	N	31η Ιανουαρίου έτους N + 1	
SWE	Μεταβλητή αλιευτικής δραστηριότητας		εκφορτώσεις	N	N	31η Μαρτίου έτους N + 1	
SWE	Οικονομικά στοιχεία μεταποίησης ιχθύων		όλα	N	N - 2	1η Νοεμβρίου έτους N + 1	

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 6 της παρούσας απόφασης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να παράσχετε πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα των δεδομένων στους τελικούς χρήστες ανά σύνολο δεδομένων.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το κράτος μέλος αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Data set (Σύνολο δεδομένων)	Το κράτος μέλος αναφέρει το σύνολο δεδομένων, για το οποίο θα δίνονται πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα. Το όνομα του συνόλου δεδομένων μπορεί να προκύψει από τον τίτλο των αντίστοιχων πινάκων του παρόντος παραρτήματος.
Section (Τμήμα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το συγκεκριμένο τμήμα του προγράμματος εργασιών.
Variable group (Ομάδα μεταβλητών)	Το κράτος μέλος αναφέρει τις συγκεκριμένες μεταβλητές στους πίνακες 1B, 1E, 1Θ, 2A, 3A, 3B του παρόντος παραρτήματος. Όταν γίνεται αναφορά σε άλλο πίνακα, αυτό το πεδίο μπορεί να παραμείνει κενό.
Year(s) of WP implementation (Έτος/έτη εφαρμογής του ΠΕ)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος ή στα έτη εφαρμογής του προγράμματος εργασιών.
Reference year (Έτος αναφοράς)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος της προβλεπόμενης συλλογής δεδομένων.
Final data available after (Τελικά δεδομένα διαθέσιμα μετά από)	Το κράτος μέλος αναφέρει ύστερα από πόσα έτη μετά τη συλλογή θα είναι διαθέσιμα τα δεδομένα στους τελικούς χρήστες. Χρησιμοποιήστε το έτος και το μήνα, κατά περίπτωση.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

ΤΜΗΜΑ 7
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Πίνακας 7Α

Προγραμματισμένος περιφερειακός και διεθνής συντονισμός

				ΠΕ	
				Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Acronym	Name of meeting	RFMO/RFO/IO	Planned MS participation	Comments
SWE	RCM Med			X	
SWE	WGSSK		ICES	X	
SWE	MEDITS			X	

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 7 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να παράσχετε πληροφορίες σχετικά με την προγραμματισμένη συμμετοχή του κράτους μέλους στις συνεδριάσεις που αφορούν τη συλλογή δεδομένων στο πλαίσιο του ΠΣΔ.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το κράτος μέλος αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Acronym (Ακρωνύμιο)	Το κράτος μέλος παρέχει το επίσημο ακρωνύμιο της συνεδρίασης στην οποία παρίσταται.
Name of the meeting (Όνομα της συνεδρίασης)	Το κράτος μέλος παρέχει το πλήρες επίσημο όνομα της συνεδρίασης στην οποία παρίσταται.
RFMO / RFO / IO	<p>Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας [Regional Fisheries Management Organisation (RFMO)], της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας [Regional Fisheries Organisation (RFO)] ή των Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα.</p> <p>π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO</p> <p>π.χ. RFO: CECAF</p> <p>π.χ. IO: ICES</p> <p>Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).</p>
Planned MS participation (Προγραμματισμένη συμμετοχή ΚΜ)	Το κράτος μέλος σημειώνει εάν έχει προγραμματίσει να συμμετάσχει στη συνεδρίαση.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Πίνακας 7B

Παρακολούθηση συστάσεων και συμφωνιών

								ΠΕ	
								Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	31.10.2016
MS	Region	RFMO/RFO/IO	Source	Section	Topic	Recommendation number	Recommendation/ Agreement	Follow-up action	Comments
SWE	Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός		LM 2014		Metier related variables (Μεταβλητές σχετικές με την εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα)				
LVA	Βαλτική		STECF 14-13	VII					
				III.Γ, III.E					
				III.ΣΤ					
				όλα					

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 7 παράγραφος 1 και το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να παράσχετε πληροφορίες σχετικά με το πώς το κράτος μέλος σκοπεύει να εκπληρώσει τις συστάσεις και τις συμφωνίες σχετικά με τη συλλογή δεδομένων στο πλαίσιο του ΠΣΔ σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Το κράτος μέλος αναφέρεται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Region (Περιφέρεια)	Το κράτος μέλος αναφέρει τη σύμβαση ονοματοδοσίας που χρησιμοποιείται στον πίνακα 5Γ του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης (επίπεδο II). Αν η σύσταση αναφέρεται σε όλες τις περιφέρειες, αναφέρετε «all regions» (όλες τις περιφέρειες).
RFMO / RFO / IO	Το κράτος μέλος εισάγει το ακρωνύμιο της αρμόδιας Περιφερειακής Οργάνωσης Διαχείρισης Αλιείας [Regional Fisheries Management Organisation (RFMO)], της Περιφερειακής Οργάνωσης Αλιείας [Regional Fisheries Organisation (RFO)] ή των Διεθνών Οργανώσεων [International Organisations (IO)] για τη διαχείριση/παροχή συμβουλών σχετικά με το είδος/τα αποθέματα. π.χ. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO π.χ. RFO: CECAF π.χ. IO: ICES Εάν δεν εφαρμόζεται RFMO, RFO ή IO, χρησιμοποιείται η ένδειξη «NA» (άνευ αντικειμένου).
Source (Πηγή)	Το κράτος μέλος παρέχει την πηγή της σύστασης υπό μορφή του ακρωνυμίου της σχετικής Περιφερειακής Συνεδρίασης Συντονισμού [Regional Coordination Meeting (RCM)], της Περιφερειακής Ομάδας Συντονισμού [Regional Coordination Group (RCG)], της Συνεδρίασης Συνδέσμων [Liaison Meeting (LM)], της ομάδας εργασίας εμπειρογνομόνων (STECF Expert Working Group) (EWG), π.χ. «LM 2014», «OEE ETEOEA 14-07».
Section (Τμήμα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το τμήμα ΠΕ, π.χ. «1A», «1B» κ.λπ. Αν η σύσταση ισχύει σε πολλά τμήματα, αναφέρετε τα σχετικά τμήματα. Αν η σύσταση ισχύει σε όλα τα τμήματα, αναφέρετε «all» (όλα).
Topic (Θέμα)	Το κράτος μέλος αναφέρει το θέμα για το οποίο ισχύει η σύσταση, π.χ. «Ποιότητα δεδομένων», «Έρευνες» κ.λπ.
Recommendation Number (Αριθμός σύστασης)	Το κράτος μέλος αναφέρει τον αριθμό που έχει αποδοθεί σε μια επιμέρους σύσταση, όταν υπάρχουν αριθμοί.
Recommendation/Agreement (Σύσταση/Συμφωνία)	Το κράτος μέλος αναφέρει τις σχετικές συστάσεις, την περίοδο αναφοράς του προγράμματος εργασιών και το κράτος μέλος. Δεν υπάρχει ανάγκη να καταχωρίζονται συστάσεις και συμφωνίες που δεν ισχύουν για το κράτος μέλος (π.χ. για τους όρους αναφοράς των ομάδων εμπειρογνομόνων ICES, τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν από την Επιτροπή κ.λπ.).
Follow-up action (Επακόλουθες ενέργειες)	Το κράτος μέλος παρέχει σύντομη περιγραφή των ενεργειών απόκρισης που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

Διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες

MSs	Contact persons	Content	Coordination	Description of sampling/ sampling protocol/ sampling intensity	Data transmission	Access to vessels	ΠΕ	Comments
							Ημερομηνία υποβολής ΠΕ	
DEU - DNK	όνομα και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το συμμετέχον ΚΜ	α) Γερμανικά (DEU) σκάφη που εκφορτώνουν αλιεύματα για πρώτη πώληση στη Δανία πρέπει να καλύπτονται από το ΠΕ της Γερμανίας (DEU). β) Δανέζικα (DNK) σκάφη που εκφορτώνουν αλιεύματα για πρώτη πώληση στη Γερμανία πρέπει να καλύπτονται από το ΠΕ της Δανίας (DNK).	Άνευ αντικειμένου	Μήκος και ηλικία των ηθύων που απορρίπτονται και εκφορτώνονται, σύμφωνα με το αντίστοιχο ΠΕ. Επίπεδα και κάλυψη της δειγματοληψίας, όπως έχουν συμφωνηθεί στις ετήσιες περιφερειακές συνεδριάσεις συντονισμού για τη Βαλτική Θάλασσα και για τη Βόρεια Θάλασσα και τον Ανατολικό Ατλαντικό Ωκεανό.	Η Γερμανία (DEU) και η Δανία (DNK) είναι υπεύθυνες για την υποβολή δεδομένων από τα αντίστοιχα σκάφη τους στους αντίστοιχους τελικούς χρήστες και μεταξύ τους.	Η χώρα που είναι υπεύθυνη για τη δειγματοληψία εξασφαλίζει την πρόσβαση στα σκάφη	Σύμφωνα με το ΠΕ	
LTU - DEU - LVA - NLD - POL		Η Γερμανία (DEU), η Λετονία (IVA), η Λιθουανία (LTU), οι Κάτω Χώρες (NLD) και η Πολωνία (POL) πρέπει να συνεργάζονται για τη συλλογή βιολογικών δεδομένων για την αλιεία πελαγικών ειδών σε ύδατα της CECAF το 2014-2015 και το 2016-2017 (νέα επέκταση).	Οι Κάτω Χώρες πρέπει να συντονίζουν την εκτέλεση της παρούσας πολυμερούς συμφωνίας. Οι Κάτω Χώρες θα διορίσουν τον ανεξάρτητο ανάδοχο «Corten Marine Research» (CMR) ως αντιπρόσωπο μεταξύ των Κάτω Χωρών και του Ερευνητικού Ινστιτούτου Αλιείας της Μαυριτανίας (IMROP). Η CMR θα προσλάβει μαυριτανούς παρατηρητές από το IMROP για τη διενέργεια της δειγματοληψίας. Η CMR και το IMROP θα συνάψουν συμφωνία στην οποία θα οριστούν επισήμως οι αμοιβαίες υποχρεώσεις μεταξύ άλλων, ότι θα τιμολογούνται μόνο οι επιπλέον δαπάνες για τα συγκεκριμένα καθήκοντα.	Βιολογική δειγματοληψία που διενεργείται επί των αλιευτικών σκαφών στην περιοχή της CECAF από μαυριτανούς παρατηρητές. Οι παρατηρητές συστήνονται από την CMR και ακολουθούν το πρωτόκολλο δειγματοληψίας που περιγράφεται στο έγγραφο «Συλλογή βιολογικών δεδομένων αλιείας πελαγικών ειδών σε ύδατα της CECAF σύμφωνα με το πλαίσιο συλλογής δεδομένων για την αλιεία (DCF)», έκδοση της 31ης Μαΐου 2011.	Η CMR είναι υπεύθυνη για τη συλλογή δεδομένων, τον ποιοτικό έλεγχο και την παράδοση στην ομάδα εργασίας για τα πελαγικά είδη της CECAF όλων των δεδομένων που συλλέγονται δυνάμει της παρούσας συμφωνίας. Η CMR γνωστοποιεί επίσης όλα τα δεδομένα στον CVO και ο CVO θα διανείμει τα δεδομένα στους εταίρους.	Κάθε εταίρος εξασφαλίζει την πρόσβαση των μαυριτανών παρατηρητών στον στόλο του δυνάμει της παρούσας συμφωνίας. Η άρνηση πρόσβασης σε σκάφη δεν απαλλάσσει έναν εταίρο από τις νομικές ή οικονομικές υποχρεώσεις του.	Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2012. Με την εξαίρεση των οικονομικών υποχρεώσεων, λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Λύεται πριν από την ημερομηνία αυτή, εάν σταματήσει η αλιεία πελαγικών ειδών στην περιοχή της CECAF από σκάφη της ΕΕ. Οποιοσδήποτε υπολειπόμενες συνεισφορές θα επιστραφούν αναλογικά στους εταίρους. Η διάρκεια της συμφωνίας παρατάθηκε έως μια νέα ημερομηνία λήξης: Πέμπτη, 31 Δεκεμβρίου 2015	

Γενική παρατήρηση: Ο πίνακας αυτός πληροί το άρθρο 7 παράγραφος 2 και το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης. Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να παράσχετε πληροφορίες σχετικά με τις συμφωνίες με άλλα κράτη μέλη και τον τρόπο εκπλήρωσης των ευρωπαϊκών και των διεθνών υποχρεώσεων.

Name of the variable (Όνομα της μεταβλητής)	Guidance (Κατευθυντήριες γραμμές)
MS	Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στη συμφωνία αναφέρονται με τον τριψήφιο αλφαβητικό κωδικό του προτύπου ISO 3166-1, π.χ. «DEU».
Contact persons (Υπεύθυνοι επι-κοινωνίας)	Το κράτος μέλος παρέχει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υπευθύνου από κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στη συμφωνία.
Content (Περιεχόμενο)	Το κράτος μέλος παρέχει σύντομη περιγραφή του στόχου της συμφωνίας. Το κράτος μέλος παρέχει σαφή και πλήρη στοιχεία ή ενεργή σύνδεση προς την τεκμηρίωση της συμφωνίας, ανάλογα με την περίπτωση, στο πεδίο «Comments» (Παρατηρήσεις).
Coordination (Συντονισμός)	Το κράτος μέλος παρέχει σύντομη περιγραφή του πώς πραγματοποιείται/θα πραγματοποιείται ο συντονισμός και από ποιον.
Description of sampling/sampling protocol/sampling intensity (Περιγραφή δειγματοληψίας/πρωτοκόλλου δειγματοληψίας/κλάσματος δειγματοληψίας)	Το κράτος μέλος παρέχει σύντομη περιγραφή της δειγματοληψίας που πρόκειται να διενεργηθεί στο πλαίσιο της συμφωνίας.
Data transmission (Διαβίβαση δεδομένων)	Το κράτος μέλος δηλώνει ποιο κράτος μέλος είναι/θα είναι υπεύθυνο για την υποβολή ποιου συνόλου δεδομένων.
Access to vessels (Πρόσβαση σε σκάφη)	Το κράτος μέλος δηλώνει εάν η συμφωνία προϋποθέτει την πρόσβαση σε σκάφη άλλων εταίρων.
Validity (Διάρκεια ισχύος)	Το κράτος μέλος αναφέρει το έτος κατά το οποίο λήγει η συμφωνία ή το έτος κατά το οποίο υπεγράφη/θα υπογραφεί η συμφωνία, αν ανανεώνεται ετησίως.
Comments (Παρατηρήσεις)	Κάθε περαιτέρω παρατήρηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Διατάξεις του πολυετούς προγράμματος της Ένωσης		Συναφές τμήμα του προγράμματος εργασιών	
Διάταξη	Πίνακας	Πίνακας	Κείμενο
Κεφάλαιο III			
Υποσημείωση 6 από 1.1(δ)		3Γ	Πλαίσιο κειμένου 3Γ
2 στοιχείο α) σημείο i)	1A, 1B, 1Γ	1A, 1B, 1Γ	
2 στοιχείο α) σημείο ii)	1A, 1B, 1Γ	1A, 1B, 1Γ	
2 στοιχείο α) σημείο iii)	1A, 1B, 1Γ	1A, 1B, 1Γ	
2 στοιχείο α) σημείο iv)	3	1Δ	
2 στοιχείο β)	1E	1E	Πλαίσιο κειμένου 1E
2 στοιχείο γ)	1E	1E	Πλαίσιο κειμένου 1E
3 στοιχείο α)	1Δ	1ΣΤ	
3 στοιχείο γ)	—	—	Πιλοτική μελέτη 2
4	4	2A	Πλαίσιο κειμένου 2A
5 στοιχείο α)	5A	3A	Πλαίσιο κειμένου 3A
5 στοιχείο β)	6	3A	Πλαίσιο κειμένου 3A, Πιλοτική μελέτη 3
6 στοιχείο α)	7	3B	Πλαίσιο κειμένου 3B
6 στοιχείο β)	6	3B	Πλαίσιο κειμένου 3B
6 στοιχείο γ)	8	—	Πιλοτική μελέτη 4
Κεφάλαιο IV			
1	10	1Z, 1H	Πλαίσιο κειμένου 1Z
Κεφάλαιο V			
4	—	—	Πιλοτική μελέτη 1

ISSN 1977-0669 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2547 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL